

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a **Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported** (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

ԳՍԱՎԻԷ ՏԸ ՄՕՆԹԵԲԵՆ

ԷՄԲԱՐԸ ՀԻՆՏ

ՄԻԻԹԵՐՃԻՄԻ

Յ. ԹՕԼԱՆԱՆ

ՖՐԱՆՍԻՅԱՆ ԹԵՐՃԵՄԷ ՕԼՈՒՆՄՈՒՇ

ԹԱՊԻՒ — (ՀԵՐՄԱՆԷՆ)

ԳՆԼՈՒՄՏ Տ. ՅԱՆՈՐԵԱՆ

ԻՔԻՆՃԻ ՃԻԼՏ

ՄԵՐԷՖ ՆԵՂԵՐԷՆԷ ՏԵԼԵԼԵՆԷ ԲԵՐԵՆԵՂԵ
ԲԵՂ — ՆԵՂԷ ԻՄԵԼԷՂ ԴԵՐ :

ԱՍԻԹԱՆԷ

ՄԱԹՊԱԱԻ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ Յ. ՊԱՐՈՆԵԱՆ

— 1882 —

ԷՍՐԱՐԸ ՀԻՆՏ

ԳԸՍԱՐՆԱՆԻ

ՎԱԿԱՐՆԱԹ ԶԻՅՆԷԹԻ

ԳԱՅՄԱԳԱՄ ՄԻՏԼԷՅԻՆ ՆԱԴԼԻՆԷԹԻ

Պէնարէս չէհրինտէ պուլունան քեաֆֆէյի չալար սա-
աթլար, ախչամըն տօգուզունու վուրմուշար իտի, վէ
թէքմիլ չէհրին սօգադլարը վէ խանէլէրի, լօրա Սինկըլ-
թընըն վիրէճէկի պալօեա տահա զիեատէ պիր րէֆնադ
պալալ իթմէք իւղրէ, գանտիլլէր իլէ տօնատըլմըլ իտի:

Րիեասէթ սէրաեընըն միւզէյեէն վէ միւքէմմէլ պադ-
չէլէրի, հազըդաթէն կէօրիւմէկէ չայեան պիր սուրէթ
քէսպ իթմիշլէր իտի: Հէր թարաֆտա րէնկեամուզ մա-
հիթասլար եանմագտա, վէ չիչէքտէն եաբըլմըլ վէ արա-
լարը ֆէնէրլէր իլէ թէզեին իտիմիշ զինճիրլէր, քեաֆ-
ֆէյի պիւյիւք աղաճլարը պիրպիրլէրինէ լապթ իթմէք-
տէ իտիլէր, վէ պիլ ճիւմէ հափուզլար իւզէրինտէ խա-
եալի ըլըդլար մէվճուա օլուպ, պու գատար թէզեինա-
թըն օրթասընտա իտէ, կէօղլէրի գամաշտըրըճ եիւզլէրճէ
րէնչիրէլէրիլէ, պէեազ մէրմէրտէն մաամուլ սէրայ պու-
լունմագտա իտի:

Իշթէ պու մահէլտէ եիւզ եըլըգ աղաճլարըն եէչիւ-
լիքի թէքէլէրի ալթընտա, վէ հալը կիպի եէրէ սէրիլմիշ
օլան չաեըր չիմէնլիք իւզէրինտէ, էճնասը միւթթէլիֆէ-
տէն պիր խալգ օլուպ, պու խալգ իշինտէ ինկիլիզ զա-
պիթանընըն կիլինտիքլէրի գըրմըլը իւնիֆօրմալարըն, վէ

Հինտլի բրենսլերին վե պունլարըն գատընլարընըն լապիս
օլտուգլարը սալթանաթըը էլպիսէլերի արասընտա, պաշգա
պիր բարլազըը վե կիւզէլիկի վար իտի :

Ո կիճէ հապա պերրագ վե զանէթ լաթիֆ օլտուղուն-
տան, լորա Սինկըլթընըն միւսաֆիրլերի, սըճագ սալոնլար
իչինտէ օթուրմագտան իսէ, ասիւմանըն երլարըը գուպ-
պէսի վե սերին հալասը ալթընտա պուլունմագլըըը տահա
գիւտտէ միւրաճճահա ատտ իթմէքտէ իտիլեր :

Իքի թագըմ պանտա մուզիգա պաղչէնին պիրեր ու-
ճունտա տուրուպ, արա սըրա թերէննիւմագ օլմագտա,
վե միւթէատտիտ խըտմէթ քեարլար տախի, ինկիլթերրա-
եա մախսուս էլպիսէլեր կիլինմիշ օլտուգլարը հալտէ, կիւ-
միւշ թէքսիլեր իլէ միւսաֆիրլերէ իլըթ վե հէր տիւրիւ
շէրպէթ թէվզի իթմէքտէ իտիլեր : Սէրայ իլէ պաղչէլեր
արասընտա նոգթայի իրթիպաթ օլան չիչէքլեր իլէ թէզ-
եին իտիլէն միւզէյեէն նէրտիվէնին պիրինճի գատէմէրի
եագընընտա, իւշ պէշ ինկիլիզ զապիթի իլէ իւշ տէօրթ
նէֆէր ինկիլիզ գըըը օլուպ, պիրպիրլէրիլէ գօնուչմագ-
տա իտիլեր :

Պու զապիթլերտէն պիրի, Միտլէյ նամընտա վե եի-
կիրմի եիկիրմի պէշ եաչընտա կիւզէլ, վե սարը պըեըպը պիր
տէլիգանլը օլուպ, կէօրիւնիւր քի միւսահապէթէ պաշ
օլմուշ իտի, վե սամիլինին տիգգաթը թամմէ իլէ տինլէ-
յիլինէ պագըըըսա, զապիթի միւմաիլէյհին բէք մուհիմմ
շէյլեր նագլ իթմէքտէ օլտուղու անլաչըմագտա իտի :

Պիրտէն պիրէ, պու կէնճ գըղլարտան, եիկիրմի չաղ-
լարընտա զանէթ կիւզէլ, վե մաի կէօղլիւ, սարը սաչը
պիր գըղ, ինանմամագլըգ ալէամէթի իպրաղ իթտի, վե
գահգահա իլէ կիւլերէք :

—Պանա պագըն, պանա, միւսիւ Միտլէյ, բէք չօգ
շէյ իսպաթ իթմէք իսթէեէն, հիշ պիր շէյին իսպաթընա
միւզթէտիր օլամաղ, տօղլուսու սիզ միւպալաղա իտի-
եօրսունուզ, -տէտի :

—Պէ՞ն մի միւպալաղա իտիեօրում, մատմուլաղէլ է-
լէն, -ճէվապ վիրտի գայմագամ քէտերլէնէրէք :

—Էվլէթ, էվլէթ, -տէտիլեր տիկեր քեաֆֆէյի կէնճ
գըղլար :

—Լաքին, եա րապպիմ, 'նէ' իչին միւպալաղա իտէ-
ճէկիմ :

—Նէ՞ իչին օլաճագ, պիղի գօրգուլմագ իչին :

—Ա՛հ, մատմուլաղէլ, սիզ հագգըմտա ֆէնա մուհա-
քէմէ իտիեօրսունուզ :

—Միւսիւ Միտլէյ, -տէվամ իթտի մատմուլաղէլ էլէն
թէպէսսիւմ իլէ, -իհթիմալ տըր քի, սիղլին իթիգատը-
նըղ տօղլու տուր, վե օլ վագըթ հագգընըղտա հիշ պիր
տէեէճէկիմիզ օլմաղ, լաքին շու սըրատա, սիզ Հինտիս-
թանըն մուխաթարալարընա, ուֆագ պիր թէքէյի տաղ,
վե գարընճանը ֆիլ կէօսթէրիւ տիւրպիւնլեր իլէ պագ-
մագտասընըղ :

—Էվլէթ, էվլէթ, -տէտիլեր թէքրարէն կէնճ գըղ-
լար, քի կէօրիւնիւշտէ գայմագամը միւմաիլէյհէ զըտտ
սէօյլէմէքլիկի հագղ իթմէքտէ իտիլեր :

Գայմագամ իսէ, պունլարըն զըտտիեթինէ թէհամ-
միւլ իլէ, կիւլիւմսէեէրէք շէօյլէ ճէվապ վիրտի,

—Խանըր, մատմուլաղէլ, պէնտէնիզ ապա միւպալա-
ղա իթմէտիկիմ կիպի, կէօղլէրիմ տախի բէք ալէա կէօ-
րիւր օլտուղունտան, էօյլէ տիւրպիւն ֆալան գուլանմամ :

—Էօյլէ իսէ, տէտիկինիզի իսպաթ իտին :

—Բէք էյի, պու գօլայ պիր շէյ տիր . . . : Իտտա
իտերիմ քի, պուրատա պիղի, եանի ինկիլիզ առքերլէրի-
նի թէհատիտ իտէն մուխաթարալար բէք չօգ տուր, վե
տայիմա պիւյիւմէք իւզրէ տիր . էօմիւմիւլ կիւլլէրին
վե միւնթաղամ պիր մուհարէպէնին աթէչլերի ալթընտա
օլսա, իհթիմալ քի պու գատար մուխաթարա ալթընտա
օլմաղ : Մուհարէպէլերտէ տիւլմէն իլէ գարչը պէ գարչը
տուրուլուր, վե սիւհալա ճէնկ իտիլեր . . . :

—Լաքին զանն իտերիմ քի, -տէտի մատմուլաղէլ Նան-
սի, -պուրատա սիղլին գարչընըղտա էօյլէ հիշ պիր օրտո-
եօգ տուր :

—Իլթէ ֆէնասը օ եա, էվլէթ, պուրատա էօյլէ հիշ

պիր օրտու եօդ տուր մատմուտդէլ, ֆադաթ բէք չօդ տիւշմէն վար տըր :

— Էյ պունլար նէօրէտէ տիրէր :

— Նէ՛ մուծլու պու սիւալէ ճէվապ վիրէպիլէնէ :

— Սէպէ՛պ :

— Ձիւնքի պուրատա տիւշմէն կիլլիտէ տիր : վադաա հէր եհրտէ իսէ տէ, ապա կէօղէ կէօրիւնմէղ : վէ պիւղիմէ իթտիկի ճէնկ իսէ : դարանլըգտա վէ առէթա ալլադճա տըր : Հէր կիճէ պիւր թագըմ առամլարըմըղ զայպ օլուր, վէ հէր սապահ իշիմիդտէն պիրի եօդլամատա էք սիլիւր, վէ շու եա պու նէֆէրին նէօպէթտէ պէքլէտիկի դէման, եա Հինալիլէրին մէքրուհ գաեըըլլա պօղուըմուշ, վէ եախօտ խանչէրի իլէ պէօրիւնտէ իւշ աղըպը պիր եալլէ աչըմըլ օլտուղու կէօրիւլիւր : վէ սապահլանըն կիւն նէշ զուհուր իթտիկիտէ, պիւթիւն Հինաթիթան իւղէրինտէ, ալլադճա դաթլ ու թէլէֆ իտիլմիշ օլարադ պիր թադըմ գուրպանլը, վէ պունլարըն գանը միւշահատէ գըլլընըր :

Կէնճ գըղլար արթըգ կիւլմէմէքտէ իտիլէր :

— Լաքին պու տէտիկինիդ տէհշէթլի շէյ տիր, -տէտի մատմուտդէլ Նանսի :

— Միւսիւ Միտլէյ, սիլի տինլէտիկիմ գէման, իքի ումուղլարըմ արասընտա ճիւղի պիր տիլթրէմէ հիւա իթտիւմ, -տէեու իլալէ իթտի մատմուտդէլ Լօլլը :

— Իշթէ օ ճիւղի տիլթրէմէքտէ իյի մանէա տըր, -տէտի պայրագտար Սուլլի քէնտու քէնտուէէ, մատմուտդէլ Լօլլըլըն աչըգը օլտուղունտան, մէզպուրէնին իւղէրինէ պիր աթֆը նաղար իտէրէք :

Միտլէյ շէօյլէ տէվամ իթտի :

— Իշթէ, նէ՛ սուրէթլէ սիլահպէտէսթ օլտուգլալը մալիւմիւմիւղ օլմաեան վէ բէնչէյի ինթիգամըմըղա տիւշմէնէն պու կիլլի գաթիլլէր, վէ եախօտ տահա սօղըուսու պու շէյթմանլար էլէ կէլմէտիլլէրինտէն, տահա զիւսատէ մուխաթարանը մուճիպ օլմագտա տըրլար :

— Փադաթ պունլար նէ՛ օլուեօրլար, -տէտի էլէն :

— Օրասընը քիմնէ պիլմէղ :

— Լաքին հիւճում իթտիլլէրինտէ, կէօրիւլիլլէր զանն իտէրիմ :

— Ասլա :

— Նէ՛ կիպի :

— Նասըլ քի տէտիւմ, պունլար դարանլըգ կիճէլլէտէ ճէհէննէմի ամէլլէրինի իճրա իտէրլէր, վէ չիֆֆադ աթար աթմաղ, կիճէ ճինլէրի կիպի զայպ օլուրլար : վէ թէլէֆ իթտիլլէրի տտէմիլէրին էլլէրինէ տիւշմէմէք իւղըէ, պիւսպիւթիւն չըպլանըրլար, վիճուտլէրինի եաղլարլար վէ պաշլարընը թըրաշ իտէրլէր, վէ շու հալտէ դարանլըգ պասար պասմաղ եուվարընտան չըգըպ, սօղլուճան միսիւլլիւ սիւրթիւնիլլէր, բէլէնք կիպի սըչրարլար, վէ ճիւղի պիր շամաթա իշիտէճէք օլալար, գուրումուշ եաբըագ բարչալարընըն ըիւղկեարտան ուշտուղու կիպի ուշարլար :

— Ահ, էֆէնտիւմ, -տէտի մատմուտդէլ Լօլլըլ գըրմըղը եանագլարը պիր աղ սօլարագ, -պու բէք տէհշէթլի շէյ տիր : Շիւբհէսիղ պու հալ ույգուճտա խաթըրմա կէլէճէք տիր :

— Բէք իյի, էֆէնտիւմ, -տէտի մատմուտդէլ Նանսի, ֆադաթ սիղ պու ալլաղլարտան քէնտինիլի նասըլ մուհաֆաղա իտիեօրսունուղ :

— Պիղ տայիմա քէնտիմիլի կէօղէթէրէք, վէ իւղէրիմիլտէ գօլճուլար պէքլէթէրէք, քէնտիմիլի մուհաֆաղա իտէպիլմէքտէյիլ : Շու վահշիլլէրին թէլէպպիւսաթընը պաշա չըգարթմամագ իշին, պիլղաթ վահշիլլէր հալինէ կիրմէքտէյիլ : Նիհաեթ զարիպ պիր ֆէնտպաղըղգ իսթիմալիլլէ, պունլարա գարշը գօյապիլմէքտէյիլ :

— Ֆէնտպաղըղգ մը, -տէտի մատմուտդէլ էլէն :

— Էվլէթ, մատմուտդէլ :

— Նէ՛ կիպի :

— Իշթէ սիղէ շիմտի նաղլ իտէյիւմ, ֆադաթ էվլէլճէ սիղէ խապէր վիրիլիւմ քի, էկէր նաղլ իտէճէկիւմ շուֆէնտպաղըղգ, տամարլարտա գանը տօնտուրաճագ տէրէճէտէ տէհշէհիլ օլմատա իտի, առէթա պիր գօմէտիւ

օլուր իտի, -տէտի գայմագամ Միտէյ:

—Ա՛հ, գայմագամ էֆէնտի, -տէտի մատմուլազէլ Նանսի, -ինսանըն մէրագընը արթըրմագլըգտա նէ՞ դատար մահիրսինիզ: Իմտի, բէճա իտէրիմ, պիր ան էվվէլ նագլինէթինիզէ պաշլանըն:

—Աման էֆէնտիմ, հայտէ պաշլանըն, -տէտիէր քեաֆֆէյի կէնճ գըզլար:

—Պէնաէնիզ, -տէտի մատմուլազէլ Լօվըլ, -տէհէթլի հիքեաեէլէրի բէք զիեստէ սէվէրիմ, վէ սաշլարըմ պաշլըմտա իւրբիւրիւր իսէ, մէմնում օլուրում:

—Ա՛հ, մատմուլազէլ, -տէտի պայրագտար Սուլլի եաւլաշճա վէ քէմալի աշգ իլէ, -էկէր սիզ պէնիմ գէվճէմ օլսանըզ, պագըն կիճէ կիւնտիւզ տէհէթլի հիքեաեէլէր նագլ իտէրէք, սիզի նա՞սըլ մէմնուն գըլարըմ:

—Հայտէյին էֆէնտիմ, շու ֆէնտպազըղըղը նագլ իտին, -տէտիէր կէնճ գըզլար եէքաւազ օլարագ:

Միտէյ շու վէճճ իլէ պաշլատը,

—Հէման հէր կիճէ Պէնարէսին ճէնուպ թարաֆը վարըշնա միւթթասըլ օլան քիւլիւք օրմանըն պինօրու իւզէրինտէ պէքլէնէն ինկիլիզ նէօպէթճիլէրինին դաթլու թէլէֆ իտիլտիկինի կէօրիւր իտիք: Նիհաեէթ պիր կիւն զապիթլէրիմիզտէն պիրի, նէօպէթճի գըեաֆէթինտէ պիր գաշ ինսան շէքլի եաբարագ, պուլըարը կիճէնին պիրինտէ նէօպէթ մահէլլէրինէ վազ իթմէքլիկի, վէ պիզիմ տախի քեաֆֆէթէն միւսէլլահ օլարագ, նինուֆէր աղաճլարընըն էնլի եաբրագլարը արգասընտա, վէ օրմանըն եագընընտա պուլըանան պիր կէօլիւն իշինտէ կիզլէնմէքլիկիմիզի տիւշիւնտիւ:

—Տօղրուսու էֆէնտիմ, պու բէք ագըլըճա պիր թասաւվուր, -տէտի մատմուլազէլ էլէն միւմաիլէյհին սէօղիւնիւ քէսէրէք:

—Էվվէթ, էվվէթ, -տէեու ճէվապ վիրտի Միտէյ կիւլէրէք, վէ սօնրա շէօյլէ տէվամ իթտի,

—Սուեուն իշինտէ իւշ սաաթ գատար կէշիրտիք, վէ սիզի թէէմին իտէրիմ քի, պուլըանտուղըմուզ շու թօ-

հաֆ, ֆագաթ ուլընսուզ հալտէ, մէղքիւր իւշ սաաթ պունա եըլ գատար ուզուն կէօրիւնտիւ, կիճէ պիւսպիւթիւն սիւքիւնէթ իշինտէ օլուպ, սապահ տախի եագլաշմագտա իտի, Հէլէ վիճուլարըմըզ սօղուզ սուտան տօնմագ մէրթէպէսինէ կէլմիշ իտի, սագըն շու թէտպիրիմիզ զահիրէ չըգմըլ օլմասըն տէեու վէսվէսէ իթմէքլիկէ պաշլամըլ իքէն, պիրտէն պիրէ խաֆիֆ պիր բստըգ սէտասը իշիտիլմէքլէ, հէբիմիզ տիթրէտիք, վէ նէ՞ իմիշ տէեու էթրաֆա պագընճա, պիր սիւրիւ շէյթան կիպի Հինտիլէր կէօրտիւք քի, զանն իտէրսին եէրին ալթընտան չըգարագ, եաբմըլ օլտուղըմուզ շէքլիլէրին իւզէրինէ հիւճում իթտիլէր:

Միտէյ, իթտիկի հիքեաեէնին հուսուլէ կէթիրտիկի նէթիճէյի կէօրմէք իշին, պիր իքի սանիեէ գատար սիւքիւթ իթտի, Պու թէէսսիր քէնտիսինի մէմնուն գըլտը, չիւնքի պու արա կէնճ գըզլար քէմալի տէհէթ վէ մէրագ իշինտէ իտիլէր, վէ նիհաեէթ մատմուլազէլ Նանսի, ումումուն սապըրսըզըղընա թէրճէման օլարագ,

—Տէվամ իտին, էֆէնտի, տէվամ իտին, զիրա պիզի պէօյլէ մէրագտա պըրագմագ, իյի տէյիլ տիր, -տէտի:

Միտէյ տախի կիւլիւմնէեէրէք, շու վէճճ իլէ տէվամ իթտի,

—Պիզ տախի պու ալազլար իւզէրինէ եաղմուր կիպի գուրշուն եաղտըրմաեա պաշլատըղըմըզտան, իշլէրինտէն ալթըսը վուրուլուպ էօլտիւ, վէ եէտինճիսինին աեաղը գըրըլտըղընտան, իթտիկի մուգավէմէթի շէտիտէսինէ նիսպէթէն, մէրգումու հայեէն տէրտէսթ իտէպիլտիք, Պու խապիս եէրէ սէրիլմիշ, վէ գանլարա միւլէմմա օլմուշ օլտուղու հալտէ, պըշաղընը էլտէն պըրագմամըլ իտի, վէ ատէմլէրիմիզտէն իքիսինի աղըրճա եարալատը, Նիհաեէթ սիւհանըն էլինտէն ալարագ, քէնտիսինի Պէնարէսէ կէօթիւրտիւք: Միւրատըմըզ մէրգումու պազը մալիւմաթ ալմագ իտի, ֆագաթ պու ատէմլէր էմրի թէասսիւսպիւ, ֆաղիլէթ վէ գահրամանըգ ատտ իթտիքլէրինտէն, հէր նէ եօլտա թէհտիտ վէ եախօտ վատար իթտիք

իսէ տէ, աղղընտան պիր սէօղ պիլէ չըղարթամատըդ : Պէնարէսին էն մահիր հաքիմի օլան սըր ճօն Մալղօն պիլէ բէք չօգ ուղըտըտը իսէ տէ, Հինտլի պիր սէօղ պիլէ սէօյլէմէտի : Մէրգուլմ հաքիմ պու առէմի աճ պըրաղտը, վէ սագաթ աեաղընա պաղլամըչ օլան ալէաթլարը չըղարթտը, լաքին եինէ մուվաֆֆադ օլամատը, վէ նիհաեթ Հինտլի իւչ կիւն սօնրա քէնտի սըրըր իլէ պէրապէր մէզարա կիրտի : Անճաղ պու իքի այլըդ պիր մատտէ տիր :

ՆԵԹԻՃԵՍԻՉ ՎԷ ՄԻԻՆԱՍԷՊԷԹՍԻՉ ՔԷԼԱՄԼԱՐ

Գայմաղամ Միտլէյին սօն սէօյլէրի իւզէրինէ պիր առա ումուլմի պիր հայրէթ վէ սիւքիւթ հիւքմ իթտի : վէ էվվէլ պէ էվվէլ մատմուլաղէլ Նանսի քէլամա աղաղ պիրլէ :

—Ա՛հ, էֆէնտիմ, սիղ պիղի պաշտան աեաղա գատար տիթրէթտինիղ : Պիլիրմիսինիղ, պիր առէմ սիղի տինլէտօր իսէ, առէթա սինիրլի առէմլէրտէ ուլգուսուղլուդ հուսուլէ կէթիւրմէք իչին, խասսէթէն թէէլիֆ իտիլմիչ վէ եաղըլմըչ օլան հիքեաեթ քիթապլարընտան պիր պապ օգուեօր զանն իտիեօր, —տէտի :

Մատմուլաղէլ էլէն հէր ֆուրսաթտա կիւլտիւկիւ կիպի, պու սըրատա տախի կիւլէրէք :

—Պագաթ, պու տա սագըն պիր հիքեաեթ քիթապը օլմասըն, —տէտի, —չիւնքի հէր քէս պիլիք քի, պիր շէյթէէլիֆ իթմէքիքտէ գայմաղամ Միտլէյին պիւլիւք մէհարէթի վար տըր : Հաթթա պաղը զաթլար, միւմաիլէյհին պիր թագըմ մէճմուլարա պէնտլէր կէօնտէրտիկիւնի, վէ Գուարթլի Րըվիու վէ էտինպըրկ Րըվիու նամ մէճմուլար քէնտի շէօհրէթ վէ մուվաֆֆադըյեթլէրինին պիր մըղտարընը, միւմաիլէյհին պահալարը սաեէսինտէ իսթիհալ իթմիչ պուլունտուղլարընը թէէմին իտէրլէր :

—Պու շէյլէրի սէօյլէեէնլէր, մատմուլաղէլ, —ճէվապ վիրտի կէնճ ինկիլիղ, —պէնտէնիղէ էօյլէ պիր մէհարէթ

վէ լիաղաթ իսնատ իթմէքտէ տիրլէր քի, հագըղաթը հալտէ պէօյլէ պիր մէհարէթ վէ լիաղաթա մալիք օլմատըլըմա թէէսսիւֆ իտէրիմ : Հալ պու քի, պիր աղ էվվէլ սիղէ սէօյլէտիկիմ սէօյլէրտէ զէրլէ գատար եանըչ վէ միւպաղաղա եօգ տուր :

—Պէնտէ էֆէնտինին սէօյլէրինէ քէֆիլ օլուրում, —տէտի պայրաղտար Սուլի, վէ պունտան պաշգա, իլավէ իթտի մէրգում, քէնտիլէրինէ տօղրու եագլաշմաղտա օլան պիր զաթը կէօսթէրէք, —իսթէրսէնիղ տօղթէօր Տիէօտօնէեէ տէ սիւալ իտէպիլիրսինիղ : Մէրգում Ֆրանսըղ տըր, վէ իտէճէկի շահատէթէ չիւպհէ ճայիղ տէյիլ տիր :

—Մատտէ նէ՞ իւզէրինէ տիր, —տէտի տօղթէօր գատընլարը սէլամլեռպ, պուրնոււնա տախի չիֆթէ ճամըր պիր կէօյլիւք գօեարաղ :

—Տօղթէօր էֆէնտի, մատտէ չու քիւլիւք օրմանտա վուգու պուլան մուհաճէմէմիղ իւզէրինէ տիր : Օ կիճէ սիղտէ պիրլիքտէ օլուպ, Հինտլիլէրտէն պիրլինի զանն իթտիկինիղ պիր աղաճ քէօքիւնիւ գալի սուրէթտէ պաղլաեարաղ, ֆէվգէլատէ շէճաաթ վէ ճէսարէթ իպրաղ էյլէտինիղ, տէյիլ մի :

Պու սէօղ իւզէրինէ, հէր քէս կիւլմէեէ պաշլատը :

Ֆրանսըղ հէքիմ, քէնտիսի տախի պիրլիքտէ կիւլէրէք,

—Էվվէթ, էվվէթ, տէտիկինիղ բէք տօղրու տուր, լաքին նէ՞ չարէ, գապահաթ պէնիմ տէյիլ տիր, չիւնքի բէք ալէա պիլիրսինիղ քի, պէնիմ կէօյլէրիմ ուղաղը կէօրմէղ :

Պատէհու մէրգում թապիպ, հէման այնի թապիրաթ իլէ, միւսիւ Միտլէյին վէրտիկի մալիւմաթը թաստիգ իթտի :

—Շիմտի իսէ, —տէտի Սթուարթ նամընտա պիր իւչիւնճիւ զապիթ, —պու հայտուտլարը տէրտէսթ իթմէք իչին, եէնի ֆէնտաղաղըլար պուլմաղըղա չալըշմաղտա, վէ պունոււն իչին ֆիքրիմիղի առէթա իչկէնճէեէ գօյմաղտաեռը :

— Ղալիպա պէօյլէ կիտէրսէ, կիւնիւն պիրինտէ տախի գաեալար արասընտա քերթէն քէլէլէր վէ մայմուսլար շէք-լինէ կիրէճէյիլ, —տէտի Տիէօտօնէ:

Պու սէօզ իւզէրինէ մատմուսղէլ էլէն գահգահա իլէ կիւլմէեէ պաշաեարագ:

—Ա՛հ տօգթէօր էֆէնտի, շու կէօզլիւկիւնիւղլէ մայմուսն շէքլինէ կիրէրսէնիլ, բէք թօհաֆ օլուրսունուղ, —տէտի:

—Ա՛հ, մատմուսղէլ, պէնտէնիլի պու գատար թահգիր իթմէքլիքտէ նէ՞ մանէա վար տըր:

Պու էսնատէ խըտմէթ քեարլար էլլէրինտէ թէքսիլէր թուլթարագ, իշպու քիւլիւք ճէմիլեթին եանընա եագլաշորգլարընտան, կէնճ գըզլար տէրհալ շէրէզ վէ իշրէթլէրէ սարըլտըլար:

—Ա՛հ, շու շէրէզլէրի բէք սէվլէրիմ, —տէտի մատմուսղէլ Նանսի, վէ իքի էլլիլէ պիրէր բարչա սուշուգալտը:

—Պէնտէ, շամբանեա շարապընը գիեատէ հազզ իտէրիմ, —տէտի մատմուսղէլ Լօլլըլ էլինէ շարապ տօլուսու պիր գատէհալարագ, պատէհու շէօյլէ իլավէ իթտի. —էվվէթ, էֆէնտիլէր, պու շարապը բէք սէվլէրիմ, վէ պու պապտէ սէպէպլէրիմ տէ վար տըր, էվվէլա շունուն իշինքի, շարապ իշմէք իյի տիր տէրլէր, վէ սանիէն, պաղը տօսթլար, շարապ պանա ագըլ վիրիեօր, վէ պէնի զաեթ խօշ վէ կիւզէլ գըլըեօր տէեու թէէմին իտիեօրլար, իհթիմալ տըր քի, տօսթլարըմըն պու սէօզլէրի խէթա օլսուն, լաքին նէ՞ չարէ, անլէրէ ինանմագլըգ պէնիմ իշիմէ կէլիր վէսսէլամ:

Պու սէօզ իւզէրինէ, մատմուսղէլ Լօլլըլ պիր եուսումտա գատէհինի պօշալտըպ:

—Լաքին նէ՞ լէզիլ, վէ նէ՞ ալէա շարապ, —տէտի:

Տիկէր թարաֆտան մատմուսղէլ էլէն տախի:

—Պէնտէ շու կիւզէլ րօմու սէվլէրիմ, —տիմէքտէ իտի:

—Պէն, շամբանեա շարապընըն սըհհէթէ ֆայտէլի օլուսունա ինանըրըմ, ֆագաթ պու սըրատա լաեըգըլլա

լէզզէթինի ալմըշ օլմատըղըմտան, պունուն տախի օ գապիլտէն օլտուղունու պէեան իթմէքլիկէ չօգլուգ ճէսաբէթ իտէմէեօրում, —տէտի մատմուսղէլ Լօլլըլ շարապ գատէհինի էթրաֆընտա տօլաշտըրարագ:

Վէ խըտմէթ քեարլարտան պիրինէ պիր իշարէթ իթմէսիլլէ, մէրգում եանընա կէլտի, վէ Լօլլըլ կիւմիւշ թէքսի իշինտէն պիր գատէհա շարապ տահա ալարագ իշտի: Օլ վագըթ տէլիգանլը Սթուաթ, մատմուսղէլ Լօլլըրա խիթապէն:

—Սէվկիւլիւմ, —տէտի, —պիր գաշ բարչատա շէրէզ եէյին, պագըն օլ վագըթ շարապըն լէզզէթի նէ՞ ալէա օլուր:

—Հագգընըլ վար միւսիւ, շու նասիհաթընըղը իճրա իտէճէկիմ, —տէեու ճէվապ վիրտի մատմուսղէլ Լօլլըլ:

Վէ ուշաղա խիթապէն:

—Րէճա իտէրիմ, պիր աղ մէզէ կէթիրին մէզէ, —տէտի:

—Պանա տա պիր աղ րօմ կէթիրին, չիւնքի բէք ալէա իտի, —տէտի մատմուսղէլ էլէն:

Պիր գաշ տագըգատան պէրու իտի քի, տօգթէօր Տիէօտօնէնին եիւզիւնիւն րէնկի պօղուլմուշ օլուպ, մէրգունուն իւզէրինտէ պիր թէաճճիւպ վէ խօշնուտսուղլուգ ալէամէթի միւշահատէ գըլընմագտա իտի:

Մէրգում արթըգ քէնտույի թուլթամաեարագ, պիրտէն պիրէ էլլէրինի կէօեէ տօղրու գալտըրտը, վէ թրաճէտիա օյնաեանլար կիպի սալլաեարագ:

—Գըզլար, սիզ նէ՞ եաբըեօրսունուղ, —տէտի:

—Կէօրիւեօրսունուղ եա, եէյիպ իլիպ էլլէնիեօրուղ:

—Էվվէթ, կէօրիւեօրում, ֆագաթ սիզ հիշ տիւշիւն մէեօրսունուղ:

—Նէյի՞, տօգթէօր էֆէնտի:

—Պունլարտան սիզէ կէլէճէք ֆէնալըգլարը:

—Սիլ օրասընը տիւշիւնմէյինիլ աշիղիմ տօգթէօր, չիւնքի պունլար հէք հաֆիֆ շէյլէր տիր, —տէտի մատմուսղէլ Նանսի աղղը տօլու օլարագ:

—Էվվէթ, էվվէթ, պիւսպիւթիւն հաֆիֆ շէյլէր տիր:

-տէեռու իլավէ իթտի մատմուլաղէլ Լօվրլ :

—Պու չէրէղէ՞ր մի հաֆիֆ , -պէեան իթտի Տիէօտէնէ կիւճէնէրէք :

—Շիւպհէսիլ :

—Ա՛հ , ագըլարը գըղլար , շու չէրէղ վէ մէղէ տէյի եէտիկինիլ սուճուդ վէ ճամպօնլար , ատէթա դուրչուն կիպի տերլէր :

—Իշթէ տահա իյի եա , չարուդ կէչէր , -տէտի մատմուլաղէլ Նանսի կիւլէրէք :

—Նէ՞ տէտինիլ , -մըրըլտանտը Տիէօտօնէ , ալարըը ճէվապտան պիւսպիւթիւն շաչըրարադ :

—Շիւպհէսիլ , չիւնքի դուրչուն թապիւթիյլէ աչաղը կիտէր , -տէեռու իլավէ իթտի մատմուլաղէլ Նանսի :

—Պանա պիր գատէհ տահա շամբանեա վէր , -տէտի մատմուլաղէլ Լօվրլ խըտմէթքեարա :

—Պագըն սօգթէօր էֆէնտի , հալէա իչիեօրլար , -իլավէ իթտի մատմուլաղէլ Էլէն :

—Էվլէթ իչիեօրլար , ֆագաթ իյի իթմէեօրլար , չիւնքի ինսանըն միտէսի հէր շէյի գապուլ իտէմէղ , հէր շէյտէ պիր զրաա օլմալը :

Կէնճ գըղլար ճէվապ վիրմէեէրէք , եէնիտէն կիւլմէեէ վէ չէրէղ եէմէկէ պաշատըլար :

Պու արա գայմագամ Միտլէյ շու վէճհ իլէ քէլամա իպթիտար իյլէտի :

—Աղիղիմ սօգթէօր , պէնիմ տիւպէր հէմճէհրիլէրիմէ պու եօլլար լաֆղլար սէօյլէմէյինիլ : Զիւնքի սիզաէ պիղիմ իչիմիզտէ խայլի վագըթ գալըպտա , ինկիլիղլէրին ատէթլէրինի էօյրէնէճէք օլուրսանըղ , պիզտէ սուճուդ վէ օ կիպի չէրէղլէրին բէք զիեատէ սէվիլտիկի , վէ Ֆրանսատա պիր գատէհ բօրթուդալ շէրպէթի եախօա պուզլու լիմօնատա նէ տէրէճէ լէզղէթլի իչիլիբ իսէ , էօյլէ տէ պիղիմ գըղլարըն Մատէր , վէ Շամբանեա շարապլարընը վէ բօմուլէզղէթլէ իչտիքլէրինի անլարընը :

—Բէք իյի , ֆագաթ եիւրէք աղըրընտան աալա պահա իթմէեօրսունուդ , պու իսէ դաեթլէ աղըր օլուր : Պէն

Բուսիատա պու խաթալըղա տիւչար օլմուշ թամ ալթմըչ քիչի մուլայէնէ իթտիմ :

—Իշթէ իյի եա , սօգթէօր էֆէնտի , իճապ իտէր իսէ , պիղի տէ մուլայէնէ իտէրսինիլ , -տէտի մատմուլաղէլ Էլէն , Տիէօտօնէնիլ քէլամընը քէսէրէք :

—Խա'երը , խա'երը , սօնուու տիւլիւնմէեէն գըղլար , սիղի հիչ պիր վագըթտա մուլայէնէ իթմէեէճէկիմ , պէլլէն էճէլինիլ կէլմիշ օլուր տա , պէն միւթթէհիմ օլուրում : Իշթէ պուճու պիլին տէ , օնա կէօրէ հարէքթի իտին , -տէեռու ճէվապ վիրտի շէտիտէն թապիպ :

—Գուզում սօգթէօր , -իլավէ իթտի մատմուլաղէլ Էլէն կիւլէրէք , -պիղի մուլայէնէ իթմէյիպտէ , եա քիմի իտէճէքսինիլ :

—Քիմի մուլայէնէ՞ մի իտէճէկիմ :

—Էվլէթ :

—Էմի պասիրէթտէն աալա շաշմաերպ , տայիմա սըհէթ ու աֆիեթտէ պուլունան ագըլլ քիմնէլէրի մուլայէնէ իտէճէկիմ :

—Բէք իյի , լաքին պիր ատէմ սուսար իսէ , նէ՞ իչմէլի տեր :

—Արա սուեու իչմէլի :

—Իշթէ , էֆէնտիմ , պուտա արա սուեու տուր , -տէտի մատմուլաղէլ Նանսի , ուշագլարըն պիրինին էլինտէքի թէբսինին իւզէրինտէն , իւթիւնտէ ՇԱՄԲԱՆԵԱՆԸՆ ԱՐԲԱ ՍՈՒԵՈՒ Եագըրը օլան պիր շիչէյի ալըպ կէօսթէրէրէք :

Մէրգուլմէ պէօյլէ սէօյլէյիպ , գատէհինի տօլտուրօտու , վէ ումումուն գահգահա իլէ կիւլիւշիւ արասընտա իչտի :

Մատմուլաղէլ Լօվրլ տախի Նանսինին թարիդինէ սիւլիւք իտէրէք :

—Նէ՞ լէզիլ շէյ , -տէտի :

—Պրագ Ալլահը սէվլէրսէն , պուճար իսլահ օլմաեաճագլար , մութլագ քէնտիլէրինի թէլէֆ իտէճէքլէր տեր , -տէտի եիւքսէք սէտա իլէ Տիէօտօնէ :

Պու էսնատէ լօրտ Սինկըլթըն սերտերն ներտիվէնին տէն աշաղը ինէրէք, խըտմէթ.բեարլարընա խիթապէն,

—Տիգ, ճօն, թօպպի, պու գատընլարա սուճուգ, շամբանեա վէ սայրէ կէթիբին, —տէտի,

Տօգթէօր վալիեէ տօղրու կիտէրէք,

—Միլօրտ, միլօրտ, —տէտի բէճա եօլլու պիր սէտա իլէ, —եաբտըլընըլը իյիճէ տիւշիւնին, Ալլահ աշգընա օլտուն, պու կիպի էմրէր վիրմէյինիլ, չիւնքի պու կէնճ գըլլարըն թէլէֆինէ սէպէպ օլաճագսընըլ :

—Տօգթէօր էֆէնտի, սիլ պու պապտէ մէրադ իթմէյինիլ, —տէտի լօրտ Սինկըլթըն կիւլիւմնէեքէք, —չիւնքի պիրիմ ինկիլիլ գըլլարը տայիմա պունլարը իսթիմալ իտէրէր, անլէր իչին պունլար գարարլը պիր շէյ տէյիլ տիր, միտէլէրի պունլար իլէ իսթիլգան իթմիշ տիր :

—Պէնտէ զարար կէլմէմէսինի իսթէեօրում, լաքին, սուճուգ պունլարը պօղաճագ : Պու շէյլէրէ հագգ վիրմէք . . . խա'եըր, խա'եըր, պէնիմ իչին միւմքին տէյիլ տիր : Պու շէյ եօլլու վէ միւնասիպէթսիլ տիր . . . : իմտի պու խուսուսու բրօթէսթօ իտէրիմ . . . —տէտի տօգթէօր քէնտու քէնտուեէ :

Տօգթէօր, քէնտու քէնտուեէ իշպու պիհուտէ բրօթէսթօեու մրըլտանմագտա իքէն, լօրտ Սինկըլթըն տախի կէնճ գըլլար իլէ գօնուշան ինկիլիլ զապիթլէրինէ շու վէճճ իլէ խիթապ իթմէքաէ իտի :

—Պիլի'րմիսինիլ, էֆէնտիլէր, աճապա հէքիմիլին տօսթու օլան սըր ճօն Մալգօն րիեասէթ սերտերնա կէլտի' մի :

—Էֆէնտիմ, տահա քէնտիսինի կէօրմէտիք, —ճէվապ վիրտի Միտլէյ :

—Պուրաեա հէնուլ կէլմէտիկինի պիլիբիմ, —տէտի Սուլլի :

—Շիւպհէսիլ, մագսէտի վէ նիեթթի նէ օլտուղու մալիւմ օլմանան պաղը թահարրիեաթը սըրրիեէ իլէ մէշղուլ օլտուղունտան, պուրատաքի ղիյնէթէ կէլմէքիկէ ունութմուշ տուր :

—Էվլէթ, միլօրտ, էօյլէ օլմալը . . . —տէտի գայմա-գամ Միտլէյ :

Պու էսնատէ, ճօն Մալգօնուն քիւշիւք օղլու, քէնտի վէ պիրատէրինին նիշանլարըլլա, ներտիվէնին պաշընտա կէօրիւլտիւ, վէ էվլէլ պէ էվլէլ լօրտ Սինկըլթըն մէրգումու կէօրիւլ :

—Իշթէ սըր Էտվարտ, քէնտի վէ գարնտաշընըն նիշանլարըլլա շուրատա տուրուեօր, չիմտի բէտէրի հագգընտա մալիւմաթ ալըրըլ, —տէտի :

Պու սէօղլէրի սէօյլէյիլ, վալի, Էտվարտա վէ կէնճ գըլլարա տօղրու իլէրէտի, վէ պունլար միւմաիլէյհի սէլամլարըլար :

—Միլօրտ, —տէտի սըր Էտվարտ, —իլթիֆաթմըլ զաթըլլինիլէ թագտիմ իտէրիմ :

—Թէշէքքիւր իտէրիմ, ազիլիմ Էտվարտ, —ճէվապ վիրտի վալի, վէ սօնրա կէնճ գըլլարա խիթապէն, շէօյլէ իլավէ իթտի. —սիլին տէ մատմուաղէլլէր, պու կիճէքի պալօնուն շէրէֆի օլաճաղընըլ մալիւմիւմ պուլունտուղունտան . . . :

—Միլօրտ, պու եօլտա իֆատաթընըլ պիլլէրի մէյեուս իտէր, —պէեան իթտի Էվա թէպէսսիւմ իլէ :

—Նէ'տէն տօլաեը մատմուաղէլ :

—Էկէր սիլլէրէ ինանըլմագ լաղըմ կէլսէ . . . :

—Միլօրտ, —տէտի Մարի, —զանն իթմէյինիլ քի գուլլանտըլընըլ շու լիսան իլէ, հագգըմըլտա պէեան իթտիկինիլ էվսաֆը մալսուսէեէ հագգըգաթէն շաեթթէ պուլունտուրուլ :

—Գըլըմ, պէնիմ սէօյլէտիկիմ սէօլ, պէնճէ հագգըգաթը հալ տըր, վէ պու սէօղիւմիւ թէքմիլ միւսաֆիրլէրիմէ արըլ իտէճէք օլտամ, պէնիմէ հէմէֆքեար օլաճագլարընա էմիլիէթիմ վար տըր . . . : Հաթթա սըր Էտվարտա սիւալ իտէրիմ քի, պու պապտէ հագգըլմըեըմ . . . :

—Էվլէթ, էֆէնտիմ, եիւլ քէրրէ հագգըլընըլ, —տէտի Էտվարտ :

Իվա, էլինտէ օլան եէլբաղէսիյլէ Էտվարտըն բարմագլարընա տօգուէնարագ,

—Սըր Էտվարտ, պու խուսուստա սիզ հադգարգսընըզ, —տէտի:

—Միւսիւ Էտվարտ, բէտէրինիզի տէ պիրլիքտէ կէթիրտինի՞զ մի, —տէեու սիւալ իթտի լօրտ Սինկըթըն:

—Խա'երը էֆէնտիմ, պէնտէնիզտէ բէտէրիմի պուրտա պուլաճաղըմը իւմիտ իտէրէք կէլտիմ իսէ տէ, հալէա ըաթ կէլէմէտիմ:

—Պիզ տէ հէնուզ քէնտիւսինէ պէքլէեօրուզ, վէ կէլմէտիկինէ թէաճճիւպ իտիեօրուզ:

Պիր ազ սիւքիւթտէն սօնրա, Էտվարտ,

—էֆէնտիմ, պէնտէնիզ թէաճճիւպտէն մաատա, աւտէթա չիւպհէլէնիեօրում, —տէտի:

—Ֆադաթ նէ՞ իչին:

ՏՕՐԿԱԼ ՍԱՀԻՊ

—Չիւնքի, էֆէնտիմ, բէտէրիմ նէ՞ տապահ գահվալթըսընա, վէ նէ՞ ազչամ թաամընա կէլմէտի:

—Պու թօհաֆ . . .

—էֆէնտիմ, վէլինիյմէթիմ տապահ օլմատան սէյֆի-եէեի թէրք իթմիշ, վէ տիշարը չըգարընը քիմնէ կէօրմէմիշ . . . —տէտի Էվա:

—Պէնտէնիզ տայիրէսինէ կիրտիկիմտէ, գարեօլասընըն ապա պօղուլմամըշ օլտուղունու կէօրիւնճէ, օ կիճէ ապա ուեուլմամըշ օլտուղունու անլատըմ . . . —իւպլէ իթտի Էտվարտ:

—Հադգաթէն աճայիւպ չէյ . . . —տէտի վալի:

—Ֆադաթ, էֆէնտիմ, պիզի թէէմին իտէր պիր խուսուս վար տըր, —տէեու պէեան իթտի Մարի:

—Նէ՞ կիպի, սէվկիւլիւ գըզըմ:

—Շէօյլէ քի, վէլինիյմէթիմ եալընըզ կիթմիշ օլմա-եըպ, պիւլիւք մախտումի ճօրճ Մալգօն իլէ պոււնուն սա-

Բաժան Տօօրկալ սահիպ . Ս. 19

տըգ վէ էմին խըտմէթ քեարը Սթօբ տախի պիրլիքտէ պուլունմուշ տուր :

—Ֆիլվազը պու իւմիտ հէր պիր գօրդուեու մահվ իտէր :

—Շուրասընը տա պէեան իտէրիմ քի , - իլավէ իթաի իտվարտ , - չօգ տէֆա քիմսէեէ խապէր վիրմէեէրէք տիշարը չըգմագ , բէտէրիմին ատէթի տիր :

—Անլաեօրում , -տէտի լօրտ Սինկըլթըն , քէնտինին պաշ հաքիմլիք մէմուրիեէթի , վէ ալէխուսուս պու մէմուրիեէթինին սուրէթի իճրասը , պաղէն հէր քէստէն վէ հաթթա քէնտի սէվկիւլէրինտէն պիլէ կիզլի օլարագ , քէնտիսինէ սէյեսահաթլար իթտիրիբ : Պու կիւն տախի քէնտույի թէվգըֆի իտէն , եինէ պէօյլէ պիր սէպէպ օլմալը տըր , լաքին իւմիտ իտէրիմ քի , չօգ սիւրմէզ կէլիր :

—Պիզտէ պու իւմիտտէյիզ , միլօրտ :

Պու սըրատա գըսսա բանթալօնլու պիր խըտմէթ քեար կէլիպ , եիւքսէք սէսլէ , բրէնս Տօօրկալ Սահիպին կէլտիկինի խապէր վիրմէսիյլէ , լօրտ Սինկըլթըն միւսաֆիրլէրի իչինտէ , բրէնսի միւմալէյհին եալընըզ շէօհրէթ վէ նամընը իչիթմիշ օլանլար , պիրտէն պիրէ հարէքէթ իճրասընտա պուլունտուլար :

—Էֆէնտիլէր , -տէտի վալի , -բաժան Տօօրկալ Սահիպ , միւթթէֆիդէրիմիզ օլան Հինտիսթան բրէնսլէրինտէն էն թէրպիեէլիսի վէ էն ղէնկինի տիր :

Լօրտ Սինկըլթըն պու սէօղլէրի սէօյլէտիքտէն սօնրա , բրէնտին իթթիգպալինէ կիթաի քի , միւմալէյհ շարգըլլարա մախսուս օլաշագ , էլմասլար իլէ միւղէյեէն պիր էլպիսէ կիլինմիշ օլտուլու հալտէ , մասէթի իլէ պէրապէր պիւյիւք նէրտիվէնին աեադլարընտան աշաղը ինմէքտէ իտի :

Մարի , պու արա իվանըն գօլունտան թուլթուպ , տիթրէր պիր սէտա իլէ , մէզպուրէնին գուլաղընտան աշաղընա շէօյլէ սէօյլէտի ,

—Պա'գ , պա'գ , հէմլիրէ , շու կէլէն ատէմ , տայիմա գարշըմըզա չըգան , վէ նազարը տիգգաթընը պանա աթֆ

իմաստներն , կեղծութիւնն պէտք է լինի իրար հակառակ , վե Իսթեմէնէրէք պէնի գրգռութեան ատէմ տիր . . . Իվա , Էվա , պէն պու ատէմտէն գորգուեօրում , պանա Էյլէ կէլիեօր քի , պու ատէմին երգիւնտէն պիր Ֆէնալըղա տիւշար օլաճաղըմ . . .

Իվա , Մարինին Էլինի սրգարազ վե կիւլիւմէնէրէք , չէյլէ ճէվապ վիրտի ,

— Պիւլաղը , սէվիւլիւ գրգռարնաալըմ , սէնին շու գորգուեօրում սէպէպինի անլաեամաեօրում . . . Էկէրչի պու բրէնա պաղէն գարչըմըղա բաթմ կէլիեօր իսէ , նէշարէ թէսատիւֆ Էյլէ կէթիրիեօր , վե Էկէր տիւգգաթլէ պագընօր տէր իսէն , կիւզլէ զաթէն քիւմ պագմաղ : Պուեն տան պաշգա , վելինկյմէթիմիդինտէ տօթում տուր , պուենուն նէսինտէն գորգմալը :

— Պէնտէ պիւմէմ . . . Ֆագաթ քէնտիսինի կէօրաիւք ճէ , թապիի պիր գօրգու հիսս իտիեօրում , պու պիր զաաֆէթ վե ճիննէթ ալէամէթի իսէ տէ , գապաշաթ պէնիւմ տէյիլ տիր . . .

Բրէնա իլէ լօրտ , պէյնլէրինտէ օլան մէսաֆէյի գաթթ իտէրէք , գարչը պէ գարչը կէլտիլէր : վե իլք տէֆա վալի քէլամա աղաղ պիրլէ ,

— Էֆէնտի , պէնտէխանէնէ թէշրիֆինիդի թէպրիդլէ պէրապէր , միւսաֆիրլէրիւմ իչինտէ պուլունմանըղտան տօլաեը տախի զաեէթլէ մէֆուեն վե մէսրուր օլտուղումու արղ իտէրիւմ , -տէտի :

— Միւրօրտ , -ճէվապ վիրտի բաթաշ , -Էլիմի վե գալպիմի սիղէ թաղտիւմ իտէրիւմ . . . վաթանլարըմըղ վե մէզնէպլէրիմիդ միւսթէլիֆ իսէ տէ , գարնաալըղտա միւթթէֆիդ տէյիլ միլիդ ,

— Շիւպէսիդ , Էֆէնտիւմ , չիւնքի չինտիթման իլէ Դեն իլլթերրա պիրպիրլէրիլէ պիրլէշմիշ տիրլէր :

Պու Էսնատէ Տօօրկալ Մաշիպ պիր աղ Էօթէտէ Մարի իլէ Էվանը կէօրմէսիլլէ , անլէրէ եաղաշտը , վե Էվա Մարինին Էլի քէնտի Էլի իչինտէ շիտտէթլէ տիթրէտիլինի հիսս իթտի :

— Մատմուաղէլ Մարի վե մատմուաղէլ Էվա , -տէտի բրէնա քէմալի հիւրմէթլէ , -միւսաատէ իտին պէնտէնիդէ քի , սիղի պու իպատէթիսանէնին տիւպէր իլահէլէրի եէրինէ գօեարազ , հուղուրունուղտա տիղ չէօքէյիւմ : Պաւտէհու միւմաիլէյի , Էվանըն նիշանլըսընա իսթապէն , -սրբ Էտվարտ , սէլամըմը սիղէ արղ իտէրիւմ . . . Ֆագաթ պու կիճէ բէտէրինիդ սրբ ճօն Մալգօնու կէօրէպիլէճէ քմիյիւմ , -տէեու իլալէ իթտի :

— Էվլէթ , Էֆէնտիւմ , կէօրէճէքսինիդ , չիւնքի պիղտէ քէնտիսինէ պէլլէեօրուղ :

— Մատմուաղէլլէր , -տէվամ իթտի Տօօրկալ կէնճ գրգլարա տօղրու կիտէրէք , -պէնիւմ իւմիտիւմ շու սաաթտա վելինկյմէթինիդ , վե ատէթա բէտէրինիդ մագամընտա օլան զաթը պուրատա պուլմագ իտի , չիւնքի քէնտիսինէ պիր չէյ բէճա իտէճէք իտիւմ :

— Նէ՞ չէյ , Էֆէնտիւմ , -տէեու սիւալ իթտի Էվա ,

— Սիղին կիւզլիլիլինիդէ բէֆազ վիրմէք իւղրէ , կէնճ գրգլարըն հաղղ իթտիլլէրի օեունճաղարտան պիրէր թաւնէ սիղէ հէտիեէ իթմէքլիկի սրբ ճօն Մալգօնտան բէճա իտէճէք իտիւմ . . .

— Էֆէնտիւմ , իֆատէնիդտէն պիր չէյ անլաեամաեօրում , -տէտի Մարի եավաշ սէտա իլէ :

Հալ պու քի , Էվա եիւքսէք սէտա վե քէմալի մէրազ իլէ ,

— Նէ՞ տիր , Էֆէնտիւմ , -տէտի :

Պու սէօղ իւղլէրինէ , Տօօրկալ , պէլինտէ պուլունտն ալթուն իլլէմէլի գուշաղընտա ապըլը օլան մուրատա խան չէրլէրինին եանընա Էլինի սօղուպ , այնի չէքիլտէ Էքի գուլթու չըգարտը , վե շարգ ուսուլի իւղրէ , եարըմ տիղ չէօքէրէք , մէգքիւր գուլթուլարը կէնճ գրգլարա թագտիւմ իթտի :

Մարի , գօրգուսունտան վե թէլաշընտան նաշի եիւլիւ գրգլարմըլ օլտուղու հալտէ , քէնտիսինէ թագտիւմ օլունտն գուլթուեու ալմագ իլին , թէրէտտիւտլէ Էլինի ուղաթտը : Պիւաքս Էվա հէման պիր չօճուղ կիպի Էլինի ու-

զատրպ, վէ թէաճճիւպ ու թէհայեիւր ալեամէթի իպ-
րազ իտէրէք :

—Եա Բապայիմ, նէ կիւզէլ շէյ իմիշ, —տէտի, —պա-
գըն միւօրտ, պագընըլ էտվարտ, սէնտէ պագ գըզգա-
րընտաշ, նէ կիւզէլ, նէ բարըպ շէյ, ատէթա ինսանըն
կէօղլէրինի գամաշտըրընօր :

—Մատմուլազէլ, պու գատար միւպաղաղա իթմէյին, չիւնքի սիզէ վէրտիկիմ շէյ, պէօյլէ մէտհիւնէլէրէ սէզա
տէյիլ տիր . . . Պուշար, կօլգօնթտաքի մատէնէլէրիմ-
տէն չըգարըլմըշ, վէ Սէյլանտաքի պալըլխանէլէրիմին
տալիլընըլ մարիֆէթիյլէ տէվիլիլմիշ օլան ինճիլէր իլէ
թէզէին գըլընմըշ, վէ եալընըլ պէնիմ իշլէրիմի կէօր-
մէքիկէ մէմուր օլան Գալկիլթալը պիր ճէվահիրճի թա-
րաֆընտան կէրտանըլ վէ պիլէզիքլէրէ թահվիլ իտիլմիշ
ատի էլմասլար տըր : Սհ, պուշար սիզէ եագըլըր շէյլէր
օլմատըլընը, վէ սիզին ումուլլարընըլ իլէ պիլէքլէրինի-
զէ, էլմաս տէյիլ, իլա երլտըլ շաեէսթէ օլտուղունու
պիլիլիմ, ֆագաթ նէ չարէքի, երլտըլար ասիւմանտէ
օլտուղու հալտէ, սիզին վիճուտինիլ իսէ, քիւրրէյի արդ
իւզէրինտէ տիր, վէ պէնտէնիլին իսէ, երլտըլարը աշա-
ղը ալմագ իշին, կէօեէ չըգմագըլըլ վասըլթամ կօգ տուր,
իշլէ, մատմուլազէլէր, իթիգատ իտին սէօղլումէքի,
եալընըլ օլմատըլըլ իշին, հաքիլաեէլէրինիլ իշպու էլ-
մասլարտան մատմուլ պիլէզիք վէ կէրտանըլըլարը արդ ու
թագաիմ իտէրիմ . . .

—Ֆիլվագը, բրէնս հաղրէթլէրի, —տէտի լօրտ Սինկըլ-
թըն թէպէսսիւմ իլէ վէ էվանըն էլինտէն ալըգ գութու-
եու ալարագ, —զաթըլ ալինիլ, Բարիլին վէ Լօնտրանըն
ասըլզատէկեան սալօնլարընտա էն զիեատէ իթիպար քէսպ
իթմիշ օլան միւթէպէրան վէ ասըլզատէկեանա նէզաքէթ
վէ թէրպիեէ տէրսի վիլմէքիկէ միւզթէտիրսինիլ : Հա-
գըլգաթէն սիզ հէմ բրէնս, հէմ միլեօն սահիպի, վէ հէմ
շայիրսինիլ . . .

—Միւօրտ, հագգըմտա ինսանիյեթիինիլի պիտիրիլ
պուեուրմանըլտան սօլաեը, թէշէքքիւր իտէրիմ :

—Էֆէնտիմ, իֆատէմտէ ասլա ինսանիյեթի կօգ տուր,
պէնտէնիլ հագըլգաթը հալի սէօյլէկօրում :

—Պու պապտէ, միւօրտ, սիզէ թէքրարէն արդը շիւք-
րանիեթլէ, արզուլարըմտան էն սէվիլիլսիւսիւսիւ իֆաեէ
հիւմէթ պուեուրմանըլ տախի բէճա իտէրիմ :

—Էֆէնտիմ, պէեան պուեուրուն, արզունուղու իճ-
րաեէ հագըրըմ :

—Սիզ, շու սէրայտա ինկիլթէրրա տէվլէթինին վէքի-
լի մուլազլամընըլ, վէ սիզին նուֆուղունուղու հէմշէհ-
րիլէրինիլտէն հիշ պիրի ինքեար կէլէմէլ . . .

Տօօրկալ պիրտէն պիրէ քէլամը գաթթ իտինճէ, լօրտ
Սինկըլթըն,

—Էյ նիհաեթի, էֆէնտիմ, —տէտի :

—Նիհաեթի շու քի, միւօրտ, վէլինիյմէթլէրի օլան
սըր ճօն Մալգօնուն պուրատա պուլունմամասընտան սօ-
լաեը, բէճա իտէրիմ սիզլէրէքի, անըն եէրինէ պիլ վէ-
քեալէ, շու ճիւզի հէտիեէմի գապուլ իթմէլէրի խուսու-
սունտա, մատմուլազէլ Մարի իլէ մատմուլազէլ էվաեա
րուխաթ վիլինիլ, վէ իճապը հալինտէ էմը իտինիլ . . .

—Էֆէնտիմ . . . —տէտի Մարի բէրէլէեէրէք վէ իզ-
թիրապ իլէ :

—Էֆէնտիմ, պու էլմասլար պիզէ լաեըլ տէյիլ տիր,
պուշար սուլթանլարա մախսուս օլարագ իմալ իտիլմիշ
տիր, —տէտի շէտիտէն էվա :

—Սճալիպ, սիզ սուլթանլարըն սուլթանը օլտուղու-
նուլ հալտէ, նէ իշին սիզէ լաեըլ օլմասըն . . . սիզ, կիւ-
զէլիք վէ կէնճիլք վէ տիլպէրլիք թաճլարընը հայիլ տէ-
յիլմիսինիլ : Պու պէմտէ նիշէ հիւքմտարլար սիզին իշին
թախթլարընըլ թէքք իթմէեէ հագըր պուլունտուղլարը
հալտէ, նէ իշին սիզ պու ճիւզի հէտիեէլէրէ շաեէսթէ
օլմասաընըլ :

—Իթիմատ իտին, բրէնս հաղրէթլէրի քի, —տէտի է-
վա, —պու խուսուստա սիզլէրէ թէշէքքիւրիւ աղիմիմիլի
արդ իտէրիլ, ֆագաթ պու կիպի զիգըյմէթ հէտիեէլէ-
րի գապուլ իտէմէյիլ :

— Ձիւնքի, էֆէնտիմ, պու հէտիեէլէրէ պիզ լաեըդ տէյիլիզ, — տէեու իլալէ իթտի Մարի, վէ պատէհու քէ լամինը տէվամէ, — էկէր իսթէրսէնիզ սըր իտվարտա սիւալ իտինիզ, անըն տախի պիզէ հէմէֆքեար օլաճաղընա չիւպհէ իթմէմ, — տէտի :

Պու սուրէթլէ իտվարտ Մալգօն պիլա իհթիրազ րէյի- նի պէեան իլէ :

— Ֆիլվադը, բրէնա հաղրէթլէրի, զանն իտէրիմ քի, մատմուազէլ էվա իլէ մատմուազէլ Մարինին հադգըլարը վար տըր, — տէտի :

Պու ճէվապ իւզէրինէ, Տօրկալ, լօրտ Սինկըթընա տօղրու տէճնէրէք :

— Վալի էֆէնտի, — տէտի, — կէօրիւեօրսուսուզ քի, իւ- միտիմ եալընը սիզին իւզէրինիլտէ գալար, իմտի, — րէ- յինիլի վիլմէնիլի, վէ վիլրէճէկինիզ րէյին հադգըմտա միւսայիտ օլմասընը սիզէրտէն իքինճի տէֆա օլարադ րէ- ճա իտէրիմ :

— Հայտէ էօյլէ օլսուն, — ճէվապ վիրտի լօրտ Սինկըթըն, — ֆադաթ պու սըրատա րէյիմի պէեան իթմէգպէն էվիլէ, շուրասընը անլամադ իսթէրիմ քի, իտէճէկիմ թէվասսիւթ վէ վիլրէճէկիմ գարար, ումում թալաֆըն- տան գապուլ օլունաճադ մը տըր, եօգօա իթիրաղաթա տան գապուլ օլունաճադ մը տըր . . . : Մատմուազէլ էվա, սէպէպիլէթ վիլրէճէք մի տիր . . . : Մատմուազէլ էվա, սիզ պէնիմ րէյիմէ մուվաֆֆադաթ իթէճէք միտինիզ, — տէտի :

— Ահ, միլօրտ, օլ պապտէ չիւպհէ մի իտիեօրսու- նուզ :

— Էյ սիզ մատմուազէլ Մարի :

— Ձաթը ալինիլին գարարը հէր նէ տախի օլսա, գա- պուլ իտէճէկիմի բէշինէն պիլտիրիլիմ :

— Ֆադաթ սիզ, միւսիւ իտվարտ :

— Էֆէնտիմ, սիզին վիլրէճէկինիզ հիւքմ, տայիմա տօղրու վէ միւնասիպ օլմաղէ, անը գապուլ իթմէմէք է- իմտէն կէվէզ :

Լօրտ Սինկըթըն կիւլիւմսէէրէք :

— Շու սիզին իթթիֆադընըղտան ճէնարէթ ալարադ :

իշթէ պէնտէ սերպէսթճէ րէյիմի պէեան իտէրիմ, — տէտի :

— Սիզէ պէքլէեօրուզ, միլօրտ :

— Իշթէ վիլրէճէկիմ հիւքմ, պէն, եանի Պէնարէս վա- լիսի, մատմուազէլ Մարի իլէ մատմուազէլ էվանըն վէլի- նիլմէթլէրի օլան սըր ճօն Մալգօնուն պուրատա պուլուն- մամասընտան տօլաեը, անըն եէրինէ պիլ վէքեալէ, բը- րէնա Տօրկալ Սահիպ հաղրէթլէրի թարաֆընտան թաղ- տիմ օլունան վէ Հինտիսթան իլէ ինկիլթէրա պէյնինտէ- քի հիւսնի իթթիֆադա պիլ տէլիլ սաեըլան շու էլմաս- լարը գապուլ իլլէմէլէրինի, մէրգուման տիլպէր գըզլարա իսթար իտէրիմ . . . :

Պու սէօզ իւզէրինէ, էվանըն կէօղլէրինտէ սէվինճ ի- մարէսի կէօրիւլտիւկիւ հալտէ, Մարինին կէօղլէրինտէ տախի պիլ գաչ տամա եաչ օլտուղու կէօրիւնիւեօր իտի :

— Թէշէքքիւր իտէրիմ, միլօրտ, — տէտի Տօրկալ սէ- վինճ իլէ, — տօղրուսու պու եօլտա րէյ պէեան իտէճէկի- նիզէ էմին իտիմ :

Պատէհու կէնճ գըզլարա խիթապէն,

— Հիւքմիւ ալի վիրիլտի, մատմուազէլլէր, արթըզ րէտտէ հադգընըզ գալմատը, — տէտի :

Էվա զաեէթ սէվինճլէ կէրտանըղը պօղաղընա վէ պի- լէզիլի գօլունա թադտը, վէ քէնտու քէնտուէ :

— Ահ, շու կիւզէլ հէտիեէլէրտէն տօլաեը բէք զիւս- տէ մէմսուն օլտում, տօղրուսու շու բրէնա բէք միւթէ- պէր գաթ իմիշ, — տէտի :

— Մատմուազէլ, պիլէզիլինիլի պիզգաթ պէն սիզին գօլունուզա թադմադըղըմա միւսաատէ իտէրսինիզ, տէ- յիլ մի, — տէտի Տօրկալ Մարիե, վէ մէզպուրէ իտէ հէ- եէճան իչինտէ պուլունտուղունտան, պիլա մուխպիֆէթ գօլունու ուզաթտը :

Տօրկալ պու սըրատա Մարինին գուլաղընտան, եա- վաշճա շէօյլէ տէտի,

— Ահ, պիլ քէրրէ եիւրէկիմիտէ էլլէրինիզ իչինէ գօ- եապիլէմ, վէ անը գապուլ իթմէնիզ իչին, սիզի իճ- պար իտէպիլէմ . . . :

Պատէհու Մարիեէ տօղրու է յիւրէք , մէրգումէնին է-
լինի էօրտիւկիւնտէն , կէնճ գըզըղազ ազ գալտը քի պա-
եըլաճագտը , վէ պիր ատըմ գատար ըիւճաթ իտէրէք ,
քէնտու քէնտուեէ ,

—Պու էլմասլար պէնի եագըբօր , վէ տուտաղը ատէ-
թա գըզարմըլ տէմիր կիպի վիճուտիմէ տէյտի . . . Ահ ,
տիթրէեօրում , վէ հէման էօլէճէկիմ զանն իտիեօրում ,
—տէտի :

Պու էսնատէ տիշարտան պիր թագըմ աճայիպ շամա-
թա վէ կիւրիւլտիւ իշիտիլտի : Վէ գանտիլլէր իլէ տօնա-
տըլմըլ օլան պաղչէլէր իշինտէ վէ խալգ միեանընտա պիր
հարէքէթի ազիմէ հուսուլէ կէլէրէք , լօրտ Սինկըլթընըն
հէման քեաֆֆէյի միւսաֆիրլէրի , պիր նօգթաեա տօղ-
րու եիւրիւմէկէ պաշատըլար : Պիր իքի սանիեէ կէլէր
կէլմէզ , պիր խըտմէթ քեար կէլէրէք , բրէնսէս ճէլլանըն
կէլտիկինի եիւքսէք սէսլէ պիլտիրտի :

ԳԼՍԳԱՆՃԼԸԳ

Մարի , խըտմէթ քեարըն սէսինի իշիտիր իշիթմէզ տիթ-
րէտի , եիւզիւնիւն բէնկի սօլտու , վէ իսթէմէեէրէք շու-
լուղէթլէրի թէքըրալատը ,

—Բրէնսէս ճէլլա՛ մը :

—Մարի , նէ՞ օլտունուզ , —տէտի էտվարտ շէտիտէն :

—Պէ՞ն մի , —բէրէլէտի կէնճ գըզ ալթիւսթիւլէք , —
ֆագաթ պէօյլէ պիր սիւալտէն միւրատընըզ նէ՞ տիր :
Ձիւնքի պէնիմ հիշ պիր շէյիմ եօգ տուր , հէմ նէյիմ
օլապիլիր քի . . .

—Պիլմէմ , լաքին շուրասընա էմինիմ քի , բրէնսէսին
իսմի զիքր օլտունուզու վագըթ , գօլունուզըն պէնիմ գօ-
լունուն ալթընտա տիթրէտիկինի հիսս իթտիմ :

—Խա՛եըր , էտվարտ , պու պապտէ սիզ եանըլբօր-
սունուզ :

էտվարտ տիգգաթլէ Մարիեէ պագարագ , շէօյլէ տէ-
վամ իթտի ,

—Խա՛եըր , խա՛եըր , եանըլմաեօրում , վէ իսպաթը տա
շու տուր քի , բէնկինիզ սօլմուշ տուր :

—Սիզի թէէմին իտէրիմ քի , պու սիզին խիւեանըզ
օլմալը տըր :

Մէրգումէ , պալէատէքի սէօյլէրի սէօյլէտիկի զէման ,
հագըգաթէն տիթրէմէքտէ իտի : էտվարտ պու հալի ֆէհմ
իտէրէք ,

—Կէլինիզ , ազիզիմ՝ Մարի , —տէտի , մէրգումէնին գօ-
լունտան թուլթարագ :

—Ֆագաթ պէնի նէ՞րէեէ կէօթիւրէճէքսինիզ , —տէտի
ճօրճուն նիշանըսը :

—Սէրաեըն սալօնլարընա :

—Պուրատա տուրմամագըլըմըզն սէպէպի նէ՞ տիր :

—Կիճէ սէրինլիկի սիզէ ֆէնա թէէսսիր իտէր տէեու
վէտլէսէ իտիեօրում :

—Խա՛եըր , խա՛եըր , պու սէրինլիք բէք թաթըլ տըր :

—էօյլէ առմա , մուխաթարասը տա վար տըր :

—Աճայիպ , հէր կիճէ վէլինիյէթիմիզին սէյֆիեէսի
պաղչէսինտէ սաաթլարճա վագըթ կէշիրտիկիմիզի ունուլթ-
տունուզ մու :

—Լաքին օլ վագըթ պու կիւնքի կիպի պալօ էլպիսէ-
սի կիլինմիշ օլարագ , ումուղլարընըզ վէ գօլլարընըզ ա-
շըզ օլմազ իտի :

—Նէ՞ զարարը վար :

—Մարի , բէճա իտէրիմ , սալօնլարա կիտէլիմ :

—Բէք լյի , մատամ քի սալօնլարա կիթմէքլիկի պու
գատար արզու իտիեօրսունուզ , էօյլէ օլտուն , ֆագաթ
պիր ազտան :

—Շիմտի կիթմէմէքլիքտէ նէ՞ մանէա վար տըր :

—Ձիւնքի բրէնսէսի կէօրմէք իսթէրիմ :

—էօյլէ օլտուղու հալտէ տուրալմ , —տէտի էտվարտ ,
վէ քէնտու քէնտուեէ տախի , —աճայիպ , զալիպա բրէն-
սէսի գըսգանըբօր , ֆագաթ սէպէպի նէ՞ տիր . . . —տէտի :

Պու սրբատա , ծէլա , կէօղէրի գամաշարըճը ալաեր
իւէ պիրիւքտէ պաղչէեէ կիրտի : Պու ալայ շու վէճճ իւէ
թէրքիպ օլունմուշ խտի :

Պիր թագըմ պաշարընա դըրմըզը սարըզլար սարմը ,
վէ սրբմա իշլէմէի էլպիսէլէր կիլինմիշ , վէ պիւլէքլէրի իւէ
թօրուզլարընտան ալթուն հալգալար ասըմըշ արապ քէօ-
լէլէր , ինճի վէ էլմաշար իւէ իշլէնմիշ օլան պիր թաճթ-
րէվանը ումուզլարընտա թուլթմադտա խտիլէր : Բրէնսէսին
դէննէ ալաերնտան պիր պէօլիւկիւ տախի թաճթրէվանըն
էօնիւնտէն , վէ տիկէր պիր պէօլիւկիւ տախի արգասըն-
տան ելուրիւմէքտէ խտիլէր :

Ծէլա , լօրտ Սինկըլթընըն քէնտինէ տօղրու կէլտիկինի
կէօրիւնճէ , պիր իշարէթ իթտի , վէ պուլնուն իւղէրինէ
արապ քէօլէլէր պիր տիղլէրինի եէրէ վազ իտէրէք ,
թաճթրէվանըն եէր իւէ պէրապէր օլմասը ճիհէթլէ , բրէն-
սէս աշաղը ինտի :

Միւմաիլէյհա , քէնտի ատէթի իւղրէ , էվրօքաքեարի
կիլինմիշ օլուպ , ինկիլթէրանըն կիրանպահա տանթէլա-
լարըյլա իւղէրի թէքմիլէն իհաթա խտիլմիշ օլան պէեազ
ֆիաթանընըն գօլլարը վէ ումուզլարը աշրգ խտի , վէ պա-
շընա տախի զիյգըյլէթ էլմասլար իւէ թէգէլին խտիլմիշ օ-
լարագ , նատիտէ պիր թաճ գօյմուշ խտի :

Ծէլա , ինկիլիլլէրին ուսուլի իւղրէ էլինի լօրտ Սինկըլ-
թընա ուզատարագ :

—Ախշամընը խայր օլուն , միլօրտ հաղրէթլէրի , տա-
վէթինիդէ իճապէթ իտէճէկիւմի վատ իթմիշ խտիմ , իշթէ
վատըմը իֆա իթտիմ , -տէտի :

—Բրէնսէս հաղրէթլէրի , սիղին պուրաեա թէշրիֆի-
նիլլէ , պուրասը ատէթա ճէննէթ հէյեթի քէսպ իթ-
տի , վէ շու էանատէ թէքմիլ Շարգըն բարադըլը պու-
րատա մէվճուտ օլտու , օլ Շարգ քի , պիր թագըմ միւ-
էլլիֆլէրին թէէլլիֆաթընտա կիւն կիպի կիւղէլ , վէ շէմ
կիպի բարադ վէ կէօղէրի գամաշարըճը օլան սուլթան-
լարա մայիք պիր գըթայի արղիեէ մագամընտա կէօսթէ-
րիլմիշ տիր . . . :

—Տիմէք , միլօրտ , պէնիտէ պու սուլթանլարտան պի-
րի ատտ իտիեօրսունուզ :

—Էվվէթ , էֆէնտիմ , հէմ սուլթանլարըն զաեթ կիւ-
ղէլի վէ ճալիպիսինիլ :

—Բրէնսէս գահգահա իւէ , ֆագաթ նաղիքեանէ կիւ-
լէրէք ,

—Տօղրուսու շու ինկիլիլ միլլէթինտէ օլան գուվլէյի
խաեալիեէեէ քէմնէ իթիրազ իտէմէզ , -տէտի եիւքսէք
սէտա իւէ :

—Մատամ , հագըգաթէն սիղ շայիրլէրին պիւլէ խա-
եալ իտէմէեէճէկի պիր կիւղէլլիկէ մալիքէ պուլունմագ-
տասընը :

—Պու գատար մէտհիեէ քեաֆի տիր , միլօրտ , չիւն-
քի ալլահլար պիւլէ քիւնլիւք պուհարլարընը բէք շօգ թէ-
նէֆֆիւս իթտիքլէրինտէ օսանըլար , -տէտի :

—Հէր նէ հալ իսէ , էֆէնտիմ , նասըլ քի էվլէլիսի
կիւն սէօլլէմիշ խտիմ , պու կիճէքի զիլնէթէ պիր սուլ-
թան լաղըմ խտի , վէ իշթէ օ սուլթան զաթը ալինիլ օ-
լաճաղընըլտան , քեաֆիէյի թէսարրուֆու եէտի իգթի-
տարընըզա թէրք իտէրիմ :

—Պէնտէ գապուլ իտէրիմ , միլօրտ , վէ սապահա գա-
տար հիւսնի մուհաֆաղասընա չաղըճաղըմը վատ իտէրիմ :
վալի , բրէնսէսին էլինի էօբէրէք ,

—Թէշէքքիւր իտէրիմ , էֆէնտիմ , -տէտի :

Պալէատէքի քէլամլար վուգու պուլտուղու վագըթ ,
Մարի իւէ էվա , զէննէ ալաերնըն վէ արապ քէօլէլէրին
արգասընտա նիմ կիլլէնմիշ օլտուզլարը հալտէ , ալէլ
խուսուս Մարի , քէմալի տիգգաթ վէ մէրագլէ բրէնսէս
ճէլլաեա տթըլ նաղար իթմէքտէ խտիլէր :

Պիր գաշ տագըգա գատար միւմաիլէյհաեր թէֆթիշ
իթտիքտէն սօնրա , Մարի , հէմշիրէսինէ տօղրու էյիլէ-
րէք , վէ եավաշճա ,

—Սէն շու բրէնսէսի նաճըլ պուլուեօրսուն , -տէտի :

—Բէք կիւղէլ , էյ սէն :

—Պէնտէ էօլլէլաքին պէն պու գատընը հագը իթմէ-

տիքտէն պաշգա, ատէթա գօրգուեօրում :

—Նէ՞ իշին :

—Կէօզէրինտէ խայինիք, վէ կիւլիւշիւնտէ զալիմիք ալէամէթի վար տըր :

—Պանա իսէ կէրէք կէօզէրի վէ կէրէք կիւլիւշիւ, բէք թաթլը կէօրիւնիւեօր :

—Սէնտէ պէնիմ կիպի տիգգաթլէ թէֆթիշ իտէր իսէն, պէնիմ հագգըլ օլտուղումու անլարսըն :

Պու սըրատա բրէնսէս ճէլլա, պիր ազ էօթէտէ, բըրէնա Տօօրկալ Սահիպին գըմըլտանմաեարագ տուրտուղունու կէօրմէսիլլէ, պիր իշարէթլէ եանընա չաղըրտը, վէ Տօօրկալ պու էմրէ մուվաֆֆագաթ իթմէսինտէ, միւմաիլէյհա,

—Նէ՞ օ, բրէնա, —տէտի կիւլէրէք, —զանն իտէրիմ քի, լօրտ Սինկըլթըն թարաֆընտան պու կիճէլիք պուրանըն գրալիչասը օլտուղումու պիլմէեօրսունուզ : Սէօլլէյին : Նէ՞ իշին սուլթանընըզըն հուզուրունա կէլիպտէ, իլթիֆաթընըզը թագաթիմ իթմէեօրսունուզ :

—Սուլթանըմըզըն էմրինէ միւնթաղըր իտիմ, —տէեու ճէվապ վիրտի Տօօրկալ Սահիպ, միւմաիլէյհանըն էլինի էօթէրէք :

Բրէնսէս, միւմաիլէյհէ տօղրու էյիլիպ, քիմնէնին իշտէմէեէճէկի սուրէթտէ, եավաշճա,

—Պուրատա եէնի պիր խապէր վա՞ր մը տըր, —տէտի

—Խաեըր, էֆէնտիմ շիմտիլիք հիշ պիր շէյ իշիտէմէտիմ :

Պու արա բրէնսէս ճէլլա, էտվարտ իլէ իքի գըզգաթընտալարըն եանընա եագլաշարագ, գուլագլարընտան աշաղը,

—էյ, մէրագընըզ եէրինէ վարտըրըլտը եա, հայտէյին իշէրի կիրէլիմ, —տէտի :

—էտվարտ, —տէտի Մարի պիրտէն պիրէ, —շու գաթընըն եիւկինէ պագտըգճա, գալպիմոն պիր ֆէնալըգ հիսս իտիեօրում, վէ ատէթա պունտան տօլաեը պանա պիր ֆէլաքէթ կէլէճէկի միւլահագասընտա օլուեօրում :

—Իշթէ իյի եա, իշէրի կիրէրսէք, պիր տահա կէօրմէզսին . . . պէնիմէ կէլմէք իսթէրսին, տէյիլ մի :

—էվվէթ :

—Հայտէյին, չաբուգ կիրէլիմ :

էտվարտ, Մարիյի վէ էվաեը գօլթուղունա ալարագ, կիթտիքճէ բրէնսէսին էթրաֆընտա թօլանմագտա օլան խալզըն իշինտէն պիր գաշ ատում ալմըշ իքէն, ճէլլա պունլարըն կիթտիկինի կէօրիւպ, վէ օրատան չէքիլմէլէրինէ մէյտան վիրմէեէրէք :

—Միլօրտ հաղրէթլէրի, —տէտի եիւքսէք սէտա իլէ, —բէճա իտէրիմ, պիղի կէօրմէտէն կիթմէքտէ օլան տօլթումուզ սըր էտվարտ Մալգօնու չաղըրընըզ :

էտվարտ, շիւպհէսիզ բրէնսէսին պու սէօզլէրինի իշիթմիշ իտի իսէ տէ, լօրտ Սինկըլթըն եինէ միւմաիլէյհանըն էմրինէ իթաաթլէ :

—Սըր էտվարտ . . . —տէեու չաղըրտը :

—էֆէնտիմ, —տէեու ճէվապ վիրտի տէլիգանլը, տուրուպ արգասընա տօղրու տէօնէրէք :

—Բրէնսէս հաղրէթլէրի սիզի չըղըրէօր :

—էտվարտ բրէնսէսին եանընա եագլաշընճա, ճէլլա մէրգումու էլլիլլէ սէլամլատը, վէ թէպէսսիւմ իլէ,

—Սըր էտվարտ, —տէտի, —պիրատէրինիզ, քէնտի նիշանլը օլան Մարիյի պու կիճէ պանա թագաթիմ իթմէքլիկէ սէօզ վիրմիշ իտի : Հալ պու քի, սըր ճօրճ պու էսնատէ պուրատա օլմաեըպ, վէ սէօզիւնին իճրասընտա տախի պուլունամաեաճաղընտան, անըն եէրինէ սիզին վէքեալէթ իթմէնիզի բէճա իտէրիմ :

Մարի իսէ, պու արա տիթրէմէքտէ օլուպ, ատէթա պաեըլմագ տէրէճէսինէ կէլմիշ օլտուղունու հիսս իլլէմէքտէ, վար գուվլէթիլլէ էտվարտըն գօլունա տաեանտըղընտան, քէնտույի թուլթապիլլէքտէ իտի : Պու սըրատա, էտվարտ քէլամա աղաղ պիրլէ, վէ քէմալի հիւրմէթլէ,

—Իշթէ, բրէնսէս հաղրէթլէրի, բէտէրիմին սէվկիւլիւլէրի օլան մատմուաղէլ Մարի իլէ մատմուաղէլ էվա Պըրթէլի սիզլէրէ թագաթիմ իտէրիմ, —տէտի :

իբի գրգգարնուալար բրենսէսի սէլամլատըլար :

—Սըր Էտվարտ, —տէտի ճէլլա, —բէճա իտէրիմ, պու կիւզէլ կէնճ գըզլարա սէօյլէյին քի, պէն սըր ճօն Մալգօնուն վէ սիզին տօսթուռնուզ օլտուղում կիպի, անլէրին տախի տօսթու օլմագլըղըմը մէմուլ վէ արզու իտէրիմ :

—Էֆէնտիմ, պու գըզլար իֆատաթընըզը տինլէմէկէ հաղըր տըրլար . . . —մըրըլտանտը Էտվարտ :

Պունուն իւզէրինէ բրենսէս թաթըլ պիր սէտա իլէ,

—Էվա . . . Մարի . . . նէ կիւզէլ իսիմէր . . . նէ խօշ, վէ լաթիֆ Եիւզլէր, —տէտի, —տօղրուսու սըր Էտվարտ, պիրատէրինիզի շու ինթիխապընտան տօլաեը խալիսանէ սուրէթաէ թէպրիք իթտիկիմ կիպի, սիզի տախի թէպրիք իտէրիմ : Մատմուաղէլ Մարի, սիզին տախի պիր մէսուտ միւսթագպէլինիզ օլաճաղընը բէշինէն խապէր վիրերիմ : Սիզ կէնճիք վէ տիւպէրլիք վէ կիւզէլլիկէ մալիքէ պիր գըզընըզ : Պիր դէվճ իշին իսէ, պու տիւնեանըն քեաֆֆէյի խաղինէլէրինտէն զիեատէ միւթէպէր վէ Էլգէմ օլան շէյ, պունլար տըր :

—Մատամ . . . օհ, մատամ . . . —բէբէլէտի Մարի :

Այնի վագըթտա Էտվարտ քէնտու քէնտուէ,

—Ձանն իտէրսին քի պիզիմ իլէ Էյլէնիեօր, —տիմէքտէ իտի :

Ճէլլա իսէ, շու վէճհ իլէ տէվամ իթտի,

—Թէքրար սէօյլէրիմ, մատմուաղէլլէր, քի, սըր ճօն Մալգօն իլէ մախաուլի սըր Էտվարտ, չօգտան պէրու տօսթլարըմ տըրլար : Շու հալտէ սիզին իլէ տախի տօսթ օլմագ իսթէրիմ, սէօյլէյին, գապուլ իտէրմիսինիզ :

—Մատամ, ճէսարէթ իտէմէեօրում, —տէտի Մարի ուճ տէրէճէ սըգըլարագ :

—Էֆէնտիմ, հէմլէրէմին մահճուպիյեթ վէ ճէսարէթսիզիկինէ աֆվ իտինիզ : Չիւնքի հագգըմըզտա պէօյլէ պիր իլթիֆաթ վուզու պուլաճաղընը տալա մէմուլ իթմէեօր իտիք . . . —տէտի Էվա թէքլիֆալիճէ :

—Սէվկիլիւ չօճուզ, պէնիմ բրենսէս օլտուղում ունուտուպ, պանա տտի պիր գատըն նազարըլլա պագ :

Պատէհու խատտէթէն Մարիեէ խիթապ իտէրէք, շէօյլէ իլալէ իթտի,

—Մատմուաղէլ, պէն սիզին տալիմա իյի օլմանըզը արզու իտէր պիր գատըն օլտուղում հալտէ, սըր Մօրճ Մալգօնուն միւթէպէր, տօղրու վէ ալիճէնապ պիր զաթ օլտուղունու պէհան իտէրիմ : Օլ զաթըն Եիւրէկի թէմիւլ տիր, վէ իսանը տախի տալա եալան սէօյլէմէզ :

—Նէ՞ իշին եալան սէօյլէեէճէք, մատամ, —տէտի Մարի միւմալիլէյհանըն քէլամընը գաթթ իտէրէք, —պէն Էօրսիւզ վէ ֆագիրէ պիր գըզըմ, ճօրճ իսէ զէնկին տիր, վէ պէնի սէվտիկինի պանա սէօյլէտիկինտէ, պէնտէ օնա ինանտըմ, հէմտէ սէվինէրէք վէ մաղրուրանտրագ ինանտըմ :

Բրենսէս տալիմա կիւլիւմէեէրէք,

—Օհ, Էմին օլուն գըզըզալ, Էմին օլուն, սիզէ թէսլիմ օլան Եիւրէք, պիրինճի տէֆա տըր քի, մուհապպէթ վէ սէվտա հիսս իյլէմէքտէ տիր, վէ քէնտիսինէ թաթըլ թաթըլ վէ գուլաղընըզտան աշաղընա օլ պօղուլմալ եէմինլէրի իթտիրէն, սիզին կէօյլէրինիզ տիր, եօգսա պունտան ագտէմ մէրգում աղընա տալա պու եօլտա եէմինլէր ալմամըշ տըր : Պէնտէ պէօյլէ պիր մուհապպէթ վէ սէվտաեա մալիքէ օլապիլմէք իշին, թէքմիլ վարտաթըմը, սալթանաթըմը, վէ հաթթա էօմիւմիւ պիլէ ֆէտա իտէրիմ :

Բրենսէս պու սէօյլէրի Մարիեէ սէօյլէմէքտէ իքէն, բրենս Տօօրկալ Սահիպ տախի Մարիեէ տօղրու Էյիլէրէք, եալաշճա,

—Սիզի պու տէրէճէ սէվմէքտէ օլան պիր զաթ տախի պէն պիլիլիմ, —տէտի :

Մարի պու քէլամը իշիթմէսիլլէ, պիր հարէքէթ իտիպ, Եիւզիւնին բէնկի գըզարտը, վէ սօնրա Էօլիւ կիպի սարարտը :

—Էվլէթ, —տէտի բրենսէս, —սըր ճօն Մալգօն միւթու պիր բէտէր տիր, Հէլէ սիզի պիրլէշտիրտիլի կիւն, քէնտիսինէ պիլիւք պիր տատտէթ կիւնիւ օլաճագ տըր :

— Իւմիմ իտէրիմ, — մատամ, — ճէվապ վիրտի Մարի :

— Պէն իսէ ապա շիւպհէ իթմէմ, — տէտի ճէլլա, — իմ տի մատմուաղէլ Մարի, ու կիւղէլ, պէեազ վէ նազիք էլլէրինիզի պանա վիրին, վէ սիզին տօսթուռուզ օլտու զումա ինանըն : Ինանըրսընզ, տէյիլ մի :

Մարի տիթրէր էլլէրինի ուղատարազ :

— Ինանըրմ, մատամ, — տէտի :

— Իշթէ պէօյլէ օլմալը տըր, — տէեու իլավէ իթտի ճէլլա, եիւզինտէ սէվինճ ալէամէթի միւշահատէ օլտնաւ րադ, — եանի սէվիլիւլ գըզճըզազ, ինսան տայիմա պէօյլէ օլմազ լազըմ տըր : Սիզէ մուհաթթէպի օլանլարըն մուհապպէթի հագգընտա շիւպհէ իթմէյինիզ : Հէր նէ հալ իսէ, զիյնէթ պաշլաեօր, պու կիճէ եինէ կէօրիւշիւրիւզ : Տօօրկալ, գօլունուզու պանա վիրին տէ, լօրտ Սինկըլթընըն պաղչէլէրինին զարիպաթընը կէօրմէք իշին, պէնի կէզտիրին :

Պէօյլէճէ բընսէս, Տօօրկալըն գօլթուզունա կիրէշէք, վէ իքի գըզգարնտաշլարտ սօն տէֆա պիր թէպէսսիւմէ պագարազ :

— Ահ, շու մէլուն գըզա նէ գատար ատապէթիմ վար աըր, — տէտի քէնտու քէնտուեէ :

Մարի պու արա շաշլըն կիպի գաշլարը չաթըլմըշ օլարադ տուրուպ տիթրէմէքտէ իտի, վէ Էտվարտ պու հալի կէօրինճէ :

— Մարի, նէ օլուեօրսունուզ, — տէեու սիւալ իթտի :

Մէզպուրէ իսէ, իքի էլլէրի իլէ, եիւզինիւ կիղէեէք :

— Էտվարտ, պէն պու գատընը ատէթա գըսգանըեօրում, — տէտի :

— Գըսգանըեօրմուսուն, լաքին նէ իշին, վէ էկէր սահիհ իսէ ատէթա տիվանէլլէք տիր, — տէեու ճէվապ վիրտի Էտվարտ :

— Գըզգարնտաշ, — իլավէ իթտի Էվա, — Էտվարտըն հագգը վար տըր : չիւնքի սէնին պու հալին սահիհէն տիվանէլլէք տիր :

— Բէք իյի, պէն տէլլիմ, պէն տիվանէյիմ, նէ եաւաեւմ, գապահաթ պէնիմ տէյիլ տիր : Իշէրիմ աղլամադ իսթէեօր, պօղուլուեօրում, էօլէճէյիմ :

ՍԱՅԻԳԱ

Տէրունի պաղչէտէ պուլունարադ սէպէրի սէրանըն իշինէ գատար ագս իտէն իքի թադըմ միւզիգա, պու արա ալաֆրանկա հալա չալմաեւա, ալաթուրգա հալալար չալմադտա իտիլէր :

Պու սըրատա ճէլլա լօրտ Սինկըլթընա տօղրու տէճնէք :

— Միլօրտ, պու նէ ահէնքլի վէ կիւղէլ միւզիգալար տըր, — տէտի :

— Էֆէնտիմ, պու միւզիգա, սիզին միլլէթճէ րադաւարընըլըն շաեանը թէմաշա մէնղարէօրինի միւսաֆիրլէրիմէ կէօսթէրմէք իւզըն, խասսէթէն Նէլլօր իպատէթխանէտինտէն կէթիրթմիշ օլտուլում օեուեճու գըղարըն կէլմիշ օլտուլունու իյմա իթմէքտէ տիր :

— Միլօրտ, — տէտի ճէլլա թէպէսսիւմ իլէ, — հագըգաթէն միւսաֆիրլէրինիզ իշին պու բէք պիւլիւք պիր իլթիֆաթ տըր, ահ, շու Էվրօբալըլար տիւնեանըն էն պիւլիւք ատէմլէրի տիրլէր :

— Էֆէնտիմ, պէնտէնիզի մահճուպ իտիեօրսունուզ, չիւնքի պէնիմ վիրտիլիմ շու զիյնէթ, սիզին միւլէմմէլ շաշալը զիյնէթինիզին օնտա պիրի սիլլէ տէյիլ տիր :

— Խաւըր, միլօրտ, սիզին տէրէճէնիզէ վասըլ օլմազ տէյիլ, ֆադաթ օ տէրէճէտէն բէք չօդ ուղադ գալմամազ իշին չալըշանլար պիզիլ : Պու պապտէ սիզէ պէեանը թէշէքքիւրտէն սօնրա, պու կիճէքի զիյնէթինիզին գարշըլըլընը, եարըն Պէնարէս էհալիթ թարաֆընտան ալաճաղընըլը տա պիւլաթիրիմ :

— Նէրէտէ, էֆէնտիմ :

— Շէհրին սօգադլարընտա :

— Հա՛, անխառն՝, թակարհաթ բուժուհի եօրթուսու-
նուն ղիյնէթ վէ այլնի :

— Էվլէթ, Հինտիսթանըն էն պիւլիւք ղիյնէթի բու-
հանիւնէսի տիր :

— Պէնտէնիւ ղիյնէթտէ չօգ տէֆա պուլունսում, վէ
հէր տէֆասընտա ղարիպ շէյլէր միւշահատէ իթտիմ :

— Էֆէնտիմ, պու տէֆա հէր տէֆատան ղիւետէ
թէաճճիւպ իտէճէքսինիւ, չիւնքի իյի պիլիւրիմ քի, պի-
ղիմ պրահմանլար եարըն իչին ֆէվգէլատէ հաղըրըզլար
կէօրիւեօրլար :

Բրէնսէս ճէլլա իլէ վալինին իշպու միւքեպլէմէլէրի,
պիր չօգ սէսլէրտէն գաթթ օլունսու, վէ «օեուհու գըզ-
լար կէլտի» սէտասը հէր թարաֆտան իշիտիլտի :

Յիլվագը պիր սիւրիւ Հինտի օեուհու գըզլարը, բագս
իտէրէք, լօրա Սինկըլթընըն վէ ճէլլանըն պուլունսուք-
լարը մահէլլէ տօղրու իլէրլէմէկէ պաշլատըլար :

Չօգ տէֆա թէաթըրօլարտա վէ բօմանլարտա պու օ-
եուհու գըզլարըն էլպիսէսի հագգընտա եանլը մալիւ-
մաթ վիլիլտիլինտէն, պիլ պուրաճըգտա մալիւմաթը սա-
հիհէ իթա իթմէքլիկ լագըմէտէն կէօրիւրիւլ :

Պու էլպիսէլէր իքի նէվ իտի : Շէօյլէ քի, պաղըլարը
քէմէրլէրինէ քէնարը սըրմա սաշագլը գըրմըլը թիւլ սար-
մըշ օլուպ, պու թիւլիւն ուհու հարմանի գըլըգլը ումուգ-
լարընըն պիրինտէն կէչէրէք, կէօեիւսլէրինէ տօղրու սարգ-
մագտա իտի : Վէ իւզէրի բուլ իշլէնմիլ պիրէր գըսա
եէլէք, կէօեիւսլէրինի սըգմագտա իտի, վէ ղաեթթ ա-
չըք լէյլաքի վէ եօղարըլը էնլի, աշաղըսը տար բանթա-
լօնլար տախի վիճուսլէրինի հըֆլ իթտիկի հալտէ, եա-
լընըլ ումուզլարը, գօլլարը վէ տեագ թարաֆլարը աչըգ
իտի : Պունլարըն էլլէրինտէ, գօլլարընտա պօղաղլարընտա,
վէ հաթթա պուրունլարընտա պիլէ միւհէվհէրաթ տըլը
օլուպ, թօրուգլարը տախի իքի գաթ ալթուն հաղաղար
իլէ իհաթա իտիլմիլ իտի քի, ատըմ ալտըգճա, պու հալ-
գալարտան աճայիպ սէտալար չըգմագտա իտի :

Տիկէրլէրի տախի քէզալիք աչըգ բէնքի վէ սիւզէնի

իլէ սըրմա իշլէմէլի բանթալօնլար կիլինմիլ օլուպ, պու
բանթալօնլար խալլիճէ ուզուն օլաուղունտան, թօրուգ-
լարընա թաալիգ իտիլմիլ օլան կիրանպահա հաղաղար
եարըմ սուրէթտէ կէօրիւլմէքտէ իտիլէր : Վէ տեագլա-
րընըն բարմագլարը եիւզիւքլէր իլէ մալամալ օլտուղու
կիպի, թօրուգլարընըն իւզէրինէ տախի կիւմիւշտէն էնլի
վէ տիւլ պիր պաղ պաղլանմըլ իտի : Բանթալօնուն եօ-
գարըսը իտէ, պահատա աղըր գումաշտան մաամիւլ մին-
թան իլէ մահֆուլ պուլունսուպ, պու մինթանըն իւթիւ,
ալթուն վէ սիմ սըրմա իլէ թէգէին գըլընմըլ, վէ էթրա-
ֆընա տախի եինէ այնի գապիլտէն գալըն սաշագ չէվրիւ-
միլ իտի :

Պունլար տախի էվլէլքիլէր կիպի, սըրթլարընա պուր-
նուլ շէքլինտէ հարմանի գըլըգլը ինճէ թիւլլէր ալմըլար
իտի քի, ուճլարը, էօն վէ տըտ թարաֆլարընա սարգլը-
մըլ իտի : Էլլէրի, գօլլարը վէ պօղաղլարը, էքսէրիսի կի-
րանպահա ինճի վէ էլմաղար իլէ թէգէին գըլընմըլ, վէ
սաշլարընա նատիտէ թօրուլար սօգուլմիւլ իտի : Պուն-
լարտան պաշգա գուլագլարընըն էթրաֆը տախի ինճի վէ
էլմաղար իլէ տօնատըլմըլ օլուպ, հէլէ հէր պիրինին պուր-
նունա թաալիգ իտիլմիլ օլան պիրէր պիւլիւք միւհէվ-
հէր տայիմա սղըզլարընըն էօնիւնտէ, պիր սուրէթի ղա-
րիպէտէ սաղանմագտա իտի :

Իշթէ պու օեուհու գըզլար, տէօնէ տէօնէ, լօրա Սին-
կըլթըն իլէ բրէնսէն ճէլլանըն հուզուրունա կէլտիքլէրին-
տէ, հարէքէթի մէլքիւրէլէրինի գաթթ իթտիլէր, վէ
Շարգըն ղարիպ բագսլարընտան պիրինի իճրաեէ պաշլա-
տըլար քի, պու օեուհու գաթէն միւթէատտիտ սէյեհա-
լարըն հիքեաեէլէրի իլէ մալիւմ օլտուղունտան, պուրա-
ճըգտա թէքրարէն նաղլ ու թարիֆինի պիւսպիւթիւն ղա-
յիտ ատտ իտէրիլ :

Պու բագսլար հէնուլ միւսաֆիրլէրին էլ չըրմալարըյ-
լա խիթամ պուլմիւլ իքէն, գարուհու, «սըր ճօրճ Մալ-
գօն» տէեու պաղըրտը, քի ճէլլա իլէ Տօօրկալ Սահիպի
շէտիտէն տիթրէթտի :

—Հէլէ պիրատերիմ կէլիւօր, չիւպհէսիզ բէտերիմ հագգընտա խապերի օլմալը տըր, —տէտի էտվարտ:

—Իհթիմալ տըր, օղլուս, —տէտիւ պէտան իթտի լօրտ Սինկըլթըն:

Էվա, Մարիէ տօղրու էյիլէրէք, ետվաշճա,

—Ա՛հ, աճապա նէ՞ իչին եայլընդ կէլիւօր, —տէտի:

—Աճա՛յիպ, վէլինիյմէթիմիզին պուլունմամաշնտան տօլանը, հալէա վէսվէսէ՞ մի իտիւօրսուն, —տէտի Մարի:

—Էվիլէթ, հէմտէ զիւտաւէսիյլէ:

—Նէ՞ իչին:

—Պիլմէմ, ֆագաթ գօրգուօրուս:

Կէնճ գըզար պու լաֆղարը սէօյլէմէքտէ իքէն, է-հալի տախի ճօրճ Մալգօնուն միւրուրի իչին եօլ աշմագ-պա իտիլէր: Նիհանէթ ճօրճ մէյտանա չըգտը, վէ մէր-գումու կէօրիւր կէօրմէզ, հէր քէսին իւզէրինտէ աղիմ պիր թէաճճիւպ վէ տէհէթ հապըլ օլտու:

Յիլվագը ճօրճուն կէօրիւնիւշիւ տէհէթի սուրէթտէ իտի. շէօյլէ քի, պիր կիւն էվիլէլ տիշարը չըգտըղնտա, կիլինմիշ օլտուղու էլպիսէ, եինէ տաղընդ պիր հալտէ իւզէրինտէ օլուպ, պու էլպիսէ, միւսաֆիրլէրին կիլինմիշ օլտուգլարը սալթանաթ էլպիսէլէրի իչինտէ քէք զարիպ պիր հէյեթմտէ կէօրիւնիւօր իտի: Եիւզիւնիւն բէնկի սաքսարը քէսիլմիշ օլուպ, աղիմ պիր քէտէր իչինտէ պու-լունտուղունու իմա իթմէքտէ, վէ կէօղլէրինտէ պիր եէս ալէամէթի միւշահատէ գըլընմագտա իտի:

Լօրտ Սինկըլթըն մէրգումու շու հալտէ կէօրիւր կէօր-մէզ, շաշա գալար, էտվարտ իսէ վիճուտինտէ պիր տիթ-րէմէ հիսս իյլէտի: Վէ պաշլարընտա պիր ֆէլաքէթի ա-զիմէ կէլմիշ օլտուղու սէվզի թապիսիյլէ, ճօրճա տօղրու գօշարագ,

—Խա՛յր օլա, պիրատէր, —տէտու պաղըրտը:

Թամ պու էանատէ, ճէլլա, Տօօրկալըն էլինի թու-թուպ, վէ շէտիտէն սըգարագ, միւմաիլէյհին գուլաղըն-տան աշաղը,

—Տօօրկալ Սահիպ, հէլէ շու ճօրճուն հալինէ պագ,

աճապա մալիւմաթը՞ մը վար տըր, —տիմէքտէ իտի:

—Սո՛ւս, սո՛ւս, միւտէպպիր օլուն, չիմաի քէնտինիզի էլէ վիրէճէքսինիզ, —տէտի Տօօրկալ:

Պու արա էտվարտ, թէքրարէն պիրատէրինէ խիթա-պէն,

—Խա՛յր օլա, պիրատէր, խա՛յր օլա, պիղէ նէ՞ խապէր կէթիրտին, վէ նէ՞ իչին եիւզիւնիւն բէնկի պու գատար սօլմուշ, —տէտի:

Մարի տախի տիթրէէրէք, էվանըն գօլլարընա սարըլ-միշ իտի:

Ճօրճ, էտվարտա ապա ճէվապ վիրմէէրէք, լօրտ Սին-կըլթընա տօղրու եիւրիւտիւ, վէ քէլամա աղագ պիրլէ,

—Միլօրա հաղրէթլէրի, —տէտի գապա պիր սէտա իւ-լէ, —սիզին զիյնէթինիզի ալթիւսթ իթտիկիմտէն, վէ էյ-լէնճէնիզ արատընտա սիզէ մաթէմ խապէրի կէթիրտի-կիմտէն տօլանը, աֆիլընդը բէճա իտէրիմ:

—Մաթէմ խապէրի՞ մի, —թէքրարլատը լօրտ Սինկըլ-թըն,

էտվարտ, բէճա իտէրէք, շէօյլէ բէրէլէտի,

—Պիրատէր, նէ՞ տիմէք իսթէէօրսուն:

Ճօրճ, էտվարտըն իքի էլլէրինի թութարագ,

—Պիրատէր, սէնին պիր ատէմ օլտուղունու խաթըր-ընա կէթիրէրէք, գուվիլէթլի վէ ճէսուր օլ, չիւնքի սա-նա բէք զիւտաւէ գուվիլէթ վէ ճէսարէթ լաղըմ տըր . . .

—Ճօ՛րճ, սէն պանա տէհէթ վիրիօրսուն . . . ճօ՛րճ, սէօյլէ նէ՞ վար, վէ պիղէ նէ՞ տէհէթլի խապէր կէթիր-տին . . .

Պու արա ճօն Մալգօնուն պիւյիւք մախտումի, լօրտ Սինկըլթընա տօղրու տէօնէրէք,

—Պէնարէա վալիսի հաղրէթլէրի, սիզտէն ատալէթ վէ ինթիդամ թալէպ իթմէքլիկէ կէլտիմ, —տէտի,

—Եա՛ բապպիմ, —բէրէլէտիլէր էվա իլէ Մարի,

Բրէնսէն ճէլլա սիւքիւթ իթտի, ֆագաթ Տօօրկալ Սա-հիպէ էօյլէ պիր նազար իթտի քի, պունուն մանէասը, «ճօրճ հէր շէյի պիլիւօր» օլտուղու անլաշըմագտա իտի:

—Ատալէթ, վէ ինթիգամ մը, —թէքրարաւոր վալի միւքէտաէր օլարագ :

—Էվվէթ, միւրա :

—Ատալէթ, լաքին քիմի՞ն իչին :

—Բէտէրիմ իչին :

—Էյ ինթիգամ քիմի՞ն իչին :

—Բէտէրիմին գաթիլէրի իչին :

Պու սէօզ իւզէրինէ հէր քէսին աղզընտան « ա՛հ, պըր ճօն Մալգօն գաթիլ ու թէլէֆ իտիլմիչ » սէտալարը իչիտիլտի :

Էտվարտ չըլլըն պիր հալտէ, գարնատաշընըն իքի գօլլարընտան թութուպ, վէ ճէպըէն մէրգումնա քէնտիսինէ տօղրու չէվիլէրէք, քէսիք սէտա իլէ չէօյլէ սէօյլէտի :

—Ճօրճ, իյի իչիտէմէտիմ, իյի անլաեամատըմ, տէյիլ մի, սէնին սէօյլէտիլքէրին պիլիմ բէտէրիմիլ իչին տէյիլ տիր . . . օ տահա սաղ տըր . . . վէ քէնտիսինի թէքրար կէօրէճէյիլ, էօյլէ տէյիլ մի . . . խա՛եըր, խա՛եըր, ճէնապը Հազգ պէօյլէ պիր տէհչէթլի ճինսեէթէ միւսատէ իտէմէղ . . . էվվէթ, պէն ըիւեա կէօրիւեօրում, եախօտ աղլըմը դայպ իտիեօրում :

Սյնի վազըթտա էվա աղլանարագ վէ բէբէլէեէրէք,

—Պիլլիմ համիմիլ . . . տօթթումնաղ . . . ա՛հ, վէֆաթ իթմիչ . . . -տիմէքտէ, վէ Մարի տախի,

—Խա՛եըր . . . խա՛եըր . . . միւմքիւն տէյիլ տիր, -տէեու պաղըրմագտա իտի :

Ճօրճ, ճէվապ օլարագ,

—Պա՛գընըղ, -տէտի :

Վէ կէլտիկի թարաֆա տօղրու տէօնէրէք, էօյլէ պիր չէտիտ հարէքէթ իթտի քի, խալգ սաղ վէ սօլ թարաֆլարտա իքի գըմա թազսիմ օլունարագ, օրթատա ալըգ պիր մէսաֆէ գալտը, վէ հէր քէսին նազարը տիգգաթը իչպու ալըգ մէսաֆէեէ աթֆ օլունտու :

Պունուն իւզէրինէ լօրտ Սինկըթընըն միւսաֆիլքէրի օրթատա գաբալը պիր թահթրէվան կէօրտիլէր քի, պուսնուն եանընտա Սթօք իլէ Գաղիլ, հէման ճօրճ գատար

Եիւզէրինին բէնկի սօլմուշ օլտուղու հալտէ, աեադտա վէ սալա գըմըլտանմանարագ տուրմագտա իտիլէր :

Ճօրճ օ արա թահթրէվանին եանընտ կիթտիլինտէն, հէր քէս ֆէվգէլատէ մէրագ իչինտէ իտի : Մէրգում տէլիգանը տէրհալ թահթրէվանըն բէրտէլքինի ալմասըլա, գանդար իչինտէ միւլէմնա օլարագ, վէ պէեաղ չարչաֆլարա սարըր պուլունարագ, պիր ինտէն նաչը կէօրիւտի :

Ճօրճ, բէրտէլքի ալտըգտան սօնրա, նաչըն Եիւզիւնի վէ վիճուտիկի էօրթէն չարչաֆը տախի ալտը, վէ քէլամա աղաղ պիրլէ,

—Պա՛գընըղ, պա՛գընըղ, իչթէ պու հաչ, պիր ատիլ գաթըն նաչը տըր, վէ իչթէ սըր ճօն Մալգօնտան պու գատար գալմըր տըր, -տէտի :

Պու սէօզլէր իւզէրինէ, հէր քէսին աղզընտան տէհչէթլէ պիր ա՛հ ու ֆէրեատ սէտապը չըգտը :

Էվա վէ Մարի թահթրէվանըն եանընտ տիլ չէօքէրէք, էիւրէքլէրի բարալանաճագ վէ սէթլէրի պօղուլաճագ սուրէթտէ աղլամսեա վէ հընչըրմսեա պայպտըլար :

Էտվարտ իտէ, տիւլարը էլէմ ու քէտէր օլարագ, կէնճ գըզարըն եանընտ տիլ չէօքտիւ, վէ ճէնագէնին տօնմալ էլլէրինտէն պիրինի թութուպ պիր թարաֆտան էօրտիւկիւ, վէ կէօզ եաղարը տէօքտիւկիւ հալտէ, տիկէր թարաֆտան տախի,

—Մհաղէվալը բէտէր . . . պիլարէ բէտէր . . . -տիւմէքտէ իտի :

Իչպու տէհչէթլի մէնգարէտէ, լօրտ Սինկըթըն պիւսպիլթիւն սիւքիլթ հալինտէ տուրուպ, եանագլարընտան աղան կէօզ եաչլարընը արա սըրա սիլմէքտէ իտի :

Նիհաեէթ Էտվարտ աեաղա գալգըպ, վէ ճօրճա տօղրու կիտէրէք, չէտիտ պիր սէտա իլէ,

—Էյ սէն գաթիլի պիլլիմիսին, -տէտի :

—Էկէր գաթիլի պիլտէ իտիմ, ատալէթ հիւքմիւ տէիճրա իտիլմիչ օլուր իտի, -տէեու ճէվապ վիրտի ճօրճ,

կէօղէրինի վէ էլէրինի կէօեէ տօղրու գալտրարագ :

— Գիմի՛ն հագգընտա շիւպհէ իտիւօրսուն :

— Հէնուղ քիմնէ հագգընտա շիւպհէ իթմէմէ քտէ յիմ :

— Էյ նէ՛ ետրաճագարն :

— Արաեաճաղրմ :

Պատէհու ճօրճ , լօրտ Սինկրթընա խիթապ իտէրէք , շէօյլէ իլավէ իթտի :

— Միլօրտ հագրէթլէրի , սիդի բէտէրիմէ պիրատէր տէ տիրթէն վաթանըմըլ ինկիլթէրրա հագգը իշին , սիզին տէ , շու գաթիլին պուլունմարնա պիզէ մուալէնէթինիդի իսթիրհամ իտէրիմ :

Լօրտ , էլինի ճէնաղէնէ տօղրու ուղատարագ :

— Ճէնապը Հագգ հուլուրունտա եէմին իտէրիմ քի , գաթիլէրի պուլուպ , ճօն Մալգօնուն ինթիգամը ալընաճագ տըր , -տէտի :

— Թէշէքքիւր իտէրիդ , միլօրտ , -տէտիլէր ճօրճ վէ էտվարտ Մալգօն :

Պատէհու ճօրճ խալգա խիթապէն , վէ աւիր պիր սէ տա իլէ :

— Քեաֆֆէնիդտէ տիդ չէօքիւնիւղ , վէ պու չէհիտ ուղրունա տուա իտինիդ , -տէեու իլավէ իթտի :

Պիր էվլատըն , մագթուլէն թէլէֆ իտիլմիշ օլան բէ տէրինին նաշը գարշարնտա վիրտիկի իշպու էմրէ , խալգ քէմալի իթաաթլէ մուվաֆֆագաթ իթտի : Պինաէն ալէյհ հէր քէս տիդ չէօքիւպ , շարգալարընը աշտըլար :

Ճէլա վէ Տօօրկալ Սահիպ տալսի տիդ չէօքտիւլէր , վէ բրէնսէս ճէլա , Տօօրկալ Սահիպին գուլաղընտան աշաղը :

— Տօօրկալ , պէն գաթիլի պուլուում , վէ եարըն քէն տիլէրինէ թէպիմ իտէճէկիդ , -տէտի :

ՊՕՎՀԱՆԻ ՆԱՄԸՆԱ

Ճօրճ Մալգօնուն , բէտէրինին նաշը իլէ պերապէր , շու միւքէտտէր սուրէթտէ կէօրիւնիւշիւ , պիրտէն պիրէ զիլնէթէ խիթամ վիրմիշ իտի : Չիւնքի , ճօն Մալգօն կիպի պիր ինկիլիդին ալաղճա գաթլ ու թէլէֆի խապէրի , պիւթիւն ինկիլիդէրին գալպինտէ պիր եէս ու մաթէմ հուսուլէ կէթիրտիկի հալտէ , Պէնարէս վալիսի թապիեաթիլէ ըագսլարըն վէ զիլնէթին տէվամընա միւսաատէ իտէմէղ իտի :

Խմաի խապէրի մէղպուրուն վիրտտի աղըպինտէ , սէ ըայտա սէս սէտա քէսիլտի , ըշըղլար սէճտիւրիւլտիւ , վէ միւսաֆիրլէր մահղուն վէ միւքէտտէր սուրէթտէ տալըլտըլար : Պու սըրատա բրէնսէս ճէլա , Տօրկալ Սահիպէ խիթապէն ,

— Բրէնս , պու կիճէ պիրիքտէ ուղուն պիր միւքեալէմէ իթմէմիւղ լաղըմ կէլտիկինտէն , պանա ըիֆագաթ իթմէնիդի ըւճա իտէրիմ , -տէտի :

— Բէք իյի , Էֆէնտիմ :

Պէօյլէճէ պու իքի զտիլար , ըիեասէթ սէրասընը թէրք իթտիլէր :

Նասըլ քի պուլտան էվլէլ օգուեանլարըմըլա պէեան իթմիշ իտիք , բրէնսէս ճէլանըն Պէնարէստէ միւքէմէլ պիր սէրասը վար իտի :

Պու պինա , Շարգ ուսուլի իւղրէ , վէ բալանտըլ վէ մէրմէր թաշլարընտան մաամուլ օլուպ , եիւղիւ , չէհրին պիւլիւք մէյտանընա , վէ շահնիշինլէրի , կանթ նէհրինին քէօրիւսիւնէ նաղըր իտի , վէ արա թարաֆընտա պիւլիւք պաղչէլէր վար իտի :

Ճէլա , Տօօրկալը , էշեասը Բարիտէն կէթիրթտիրիւմիշ օլան կիւղէլ ողի տայիրէնէ կիրտիրիպ , վէ , « պիր աղտան պէն կէլիլիմ » տիեէրէք , մէրգումու եալընըլճա օրատա պըրագտը :

Ֆիլվագը պիր չալեքք սօնրա , բրէնսէս ալտէթ իթ-

տի : Միւմախէյնա պալո էլպիսէսինի չըգարմըջ օլուպ ,
իւղէրի սիւզէնի իշլէնմիշ օլարագ , կէնիշ պիր պէեաղ ֆիւ-
թան կիլինմիշ , վէ պաշընտարի թաճը չըգարմըջ օլտու-
ղունտան , սիւեաճ վէ կիւմիւս ծաշլարը , ումուղարընա
սարգըլմըջ իտի :

Ճէլանըն պէրապէրնաէ իրի լըլումէթընար օլուպ ,
պունար էլլէրնաէ թուրտուղարը , քիւլիւք վէ իւղէրի
չէրէզ վէ սայիրէ իլէ տօնատըլմըջ օլան պիր սուֆրաեր ,
կէթիրիպ օտանըն օրթաղընա գօյտուլար :

—Նէ՞ օ բրէնաէս , գարնընը ա՞ճ մը , —տէտի Տօօրկալ :

—Էվվէթ , —ճէվապ վիրտի ճէլա կիւլիւմէնէրէք , —
չիւնքի վալինին սէրաերնտա գիւեաֆէթտէ պուլունաճագ
իքէն , սըր ճօրճ Մալգօն կէլիպ , վէ կէթիրտիկի . քէտէր-
լի խապէր իլէ , զիյնէթիմիլի , էն բարազ վաղթինտէ ալ-
թիւսթ իթտի : Ֆազաթ աճլըգ , քէնտի հագգընը ասլա
ղայպ իթմէզ : Խմտի նիւէթիմ , իշթաճ իլէ շու սօղուգ
թափուգ էթլէրինի , վէ շու մէյվէլէրի եէմէք , վէ պիր
գաշ գատէհ տէ շարապ իշմէք տիր : Պուեուրուն , սիզտէ
պանա ըիֆագաթ իտին , հէմ եէրիլ , հէմ գօնուշու-
րուզ , չիւնքի սիզէ սէօյլէնէճէք շօգ սէօղիւմ վար տըր :
Հայտէյին , Տօօրկալ , սիզէ վիրէճէկիմ միալէ սիւլիւք
իտինիլ , վէ գարշըմտա օթուրունուզ :

Բրէնա Տօօրկալ , բրէնաէսին կէօսթէրտիկի իսկէմէտէ
թուրտու , ֆազաթ եիւղիւնտէ թէաճճիւպ ալէամէթի
միւշահատէ օլունմագտա իտի : Բրէնաէս ճէլա , պու հալի
կէօրէրէք ,

—Տօօրկալ , նէյլի՞նիլ վար տըր , —տէեու սիւալ իթտի :

—Պիլիթմիսինիլ , բրէնաէս , —ճէվապ վիրտի միւմախ-
լէյն : —քի սիլ քէք զարիպ պիր գատընարնըլ , վէ պէլըր
տէ տիւնատա միսլինիլ եօգ տուր :

—Էվվէթ , չիւպհէսիլ , Եօյլէ օլտուղունմու պէնտէ պի-
լիպ , հաթթա օլ պապտէ իֆթիլար իտէրիմ : Էկէր պէն
պաշգա գատընարա պէնզէսէ իտիմ , տօղլունու քէտէր
իտէր իտիմ : Լաքին սիլին շու իֆատէնիլտէն , մագոնտ
նէ՞ օլուեօր :

—Էֆէնտիմ , էթբաֆըմըգտա տէհէթլի վէ գանլը պիր
օեուն օյնանըլըլը , վէ պու օեունուն կիլլի պաշարը ,
սիլին իլէ պէն օլտուղում հալտէ , սիլ հալէա պիւա վա-
ղիֆէ տուրուզ , կիւլիւեօրտունուզ , վէ սիլին շու հալի-
նիզտէն , կիւեա , հագըրլանմագտա օլէն ֆուրթունա , զա-
հիր օլմահաճագ տըր կիպի անլաշըլըեօր :

Պու սէօլ իւղէլինէ , ճէլանըն եիւղիւնտէ , կիւղէլի-
կինէ տահա զիւեատէ բէֆապ վիրիճի կիւլիւմէմէլէրտէն
պիրի միւշահատէ օլունտու :

Պատէհու միւմախէյնա , շու վէճճ իլէ քէլամա տէ-
վամ իլլէտի ,

—Տօօրկալ , նէ՞սինտէն գօրգմալը Եօյլէ պիր ֆուր-
թունանըն քի , երլարըմը իսթէնիլտիկի կիպի գուլանը-
լըր , —տէտի :

—Լաքին պունու քի՞մ թէէմին իտէպիլըր :

—Պէն :

—Պիւլիւք սէօյլէմէյին , բրէնաէս :

—Նէ՞ իլին :

—Սիլին քէօր քէօրունա էմիլյէթինիլ , պէնի վէս-
վէսէնէ տիւլիւրիւեօր :

Ճէլա , իսթիհզա իլէ Տօօրկալա նաղար իտիպ , վէ միւ-
մախէյնի պաշտան թըրնաղա գատար սիւզաիւքտէն սօն-
րա , շէօյլէ ճէվապ վիրտի ,

—Տօօրկալ , պէն սիլին ֆիւրինիլի անլաեօրում :

—Նէ՞ անլաեօրտունուզ :

—Շունու անլաեօրում քի , սիլ գօրգուեօրտունուզ :

—Օրասը սահիհ տիր :

—Սիլի գօրգուտան առէ՞մ մի , եօգսա պաշգա պիր
չէյ մի տիր :

—Ատէմ տիր :

—Իամի :

—Ճօրճ Մալգօն :

—Էյ մէրգումտան գօրգտուղունուղուն սէպէպի նէ՞
օլուեօր :

—Քիւնքի անըն տէհէթլի պիր տիւշմէն օլտուղունու

զանն խտրեօրում : Մէրդում , հէմ աղբլը վէ հէմ քիւս-
թախ պիրի տիր , վէ դաթլ ու թէլէֆ իտիւմիչ օլան րէ-
տէրինին ինթիդամընը ալմագ իչին , հիչ պիր շէյաէն ,
հաթթա միւմքիւն օլմաեան շէյլէրտէն պիրէ կէրի տուր-
մաեաճագ տրր : Պու եօլտա մուհաքէմէ իթմէքիւքաէ
հագդըմ վա՞ր մը տըր , եօ՞գ մու տուր :

—Հագդընը վար տըր , Տօօրկալ , լաքին սիդ եալը-
նըդ պիր շէյ ունութմագ տասընըդ :

—Նէ՞ կիպի :

—Եանի ճօրճ Մալգօնուն խասմի պէն օլտուղումու :

—Սիդին նէ տէրէճէ մահիր վէ նուֆուղու օլտուղու-
նուղու պիրիւմ , Ֆագաթ պու ինկիլիդ տէ թէեագդուղ
ու ինթիպազ իւզրէ պուլունմագ տա տըր : Պու հալտէ սիդ
օլա դարըն նէ՞ եաբապիրիսինիդ :

—Հէր շէյի եաբապիրիւմ :

—Իյի տիւշիւնիւնիւղ , չիւնքի վագըթ կէչիւօր :

—Եարըն ճօրճ Մալգօնտան գօրգաճագ հիչ պիր մա-
հէլլիմիդ գալմաեաճագ տրր :

—Եարըն մը :

—Էվլէթ , եախօտ տահա տօղրուտու պու կիւն , զիրա
շիմտի սապահըն սաաթ իքիտի տիր :

—Մէրդումուն թէլէֆի իչին լագըմ կէլէն բլանը հա-
զըրլատընը՞դ մը :

—Էվլէթ :

—Պու բլանըն իճրատընտա պէնիմտէ մէմուրիյեթիւմ
վա՞ր մը տըր :

—Շիւպհէսիդ , զաթէն պաշլըճա մէմուրիյեթ սիզին
իւզէրինիդաէ տիր :

—Էկէր եօլտուղուդ տէյիլ իսէ , շու մէմուրիյեթին
նէ օլտուղումու անլամագ իսթէրիւմ :

—Եօլտուղուդ օլմատրգտան պաշգա , շու մէրագընըդ
բէք հագդըն տըր , հաթթա սիզի պու կիճէ պուրաեա կէ-
թիրտիկիմին սէպէպի , պու մէրագընըդը եէրինէ վարտը-
մագ իչին տիր :

—Պու հալտէ , Էֆէնտիւմ , Էմը իտինիդ , միւնթագըըմ :

ձէլլանըն բլանը վէ անըն նէթիճէլէրի , ազ վագըթ-
տան օգուեանլարըմըդա մալիւմ օլաճաղընտան , իքի տէ-
ֆա նագլ իթմիչ օլմամագ իչին , շիմտիլիք պէեանընա
լիւղում կէօրմէյիդ : Անճագ շու գատարընը պէեան իտէ-
րիդ քի , կէնճ գատըն իֆատաթընը պիթիրտիկինտէ ,
Տօօրկալ հագդըգաթէն շաշա գալարագ ,

—Բրէնսէս , սահիհէն սիդ բէք աղբլը պիր գատընսը-
նըդ , -տէտի :

—Էյլէ օլտուղումա պէն սալա շիւպհէ իթմէմ , -ճէ-
վապ վիրտի ձէլլա :

Պատէհու միւմալիւյհա շէյլէ իլավէ իթտի ,

—Տիմէք մէրամըմը անլատընըդ :

—Էվլէթ :

—Էյ պէնի թահսին իտէ՞րմիսինիդ :

—Սալթ թահսին իթմէք տէյիլ , հագդընըդտա թէ-
հայեիւր պիրէ իտէրիւմ :

—Պու հալտէ սիզէ կիւվէնէպիրիւմ :

—Էվլէթ :

—Էվամիր վէ թալիմաթըմա սիւլիւք իտէճէ՞րմիսինիդ :

—Նօգթասըն նօգթասընա ,

—Էյլէ իսէ , հէր իշիմիդ սըրատընտա տըր , վէ շիմտի
Էվլէլինտէն զիեատէ իչին պաշա չըգաճաղընա թէէմին օ-
լուեօրում :

Բրէնսէս իլէ բաժահ պէյնինտէ վուգու պուլան մու-
հապէրէ խիթամ պուլտուղումտա , սապահ օլմագ իւզրէ
իտի : վէ նիհաեթ Տօօրկալ , ձէլլանըն էլինի Էօրիւպ ,
սէրաեը թէրք իթտի :

Բրէնսէս եալընըդ գալըր գալմագ , չընղըբաղը չալտը ,
վէ պիր ազ սօնրա Սօկօր կէլէրէք ,

—Էյ նէ՞ խապէր , -տէտի ձէլլա :

—Էֆէնտիւմ , Էմրինիլէ իթաաթ իթտիւմ , -տէեու ճէ-
վապ վիրտի Սօկօր :

—Արատըն մը :

—Հէմ արատըմ , վէ հէմտէ պուլտում :

—Տիմէք հէր շէյի պիրիսին ,

—Իվվեթ :

—Սէօյլէ պագալում :

Պու էմր իւզէրինէ , Սօկօր , օգուեանլարըմըզըն մալիւ-
միւ օլան թէֆէրրուաթը , եանի պիր կիւն էվվէլ ճօրճ
Մալգօնուն ֆիլլէր գապրիսթանընա կէլէրէք , պիրտէն
պիրէ բէտէրինին նաշընա նաարլ թէսատիւֆ իյլէտիկինի
մուխթասարէն նազլ իյլէտի : Սօկօր իֆատաթընը իքմալ
խտինճէ , ճէլլա ,

—Լաքին պու շէյլէրի սանա քիմ խապէր վիրտի , -
տէեու սիւալ իթտի :

—Գաղիլլէն ճէլպ իթմիշ օլաուղու իքի նէֆէր Հինալի-
լէր խապէր վիրտի :

—Փագաթ պու Հինալիլէր մուգատտէս թէշէպպիւսէ ա-
զա՞ մը տըրլար :

—Իվվեթ , էֆէնտիմ :

—Պու առամլար չիմտի պուրատա՞ մը տըրլար :

—Իվվեթ :

—Բէք իյի , սէօյլէ իշէրի կէլինլէր :

Սօկօր , գաբուեու աչըպ , պիր իշարէթ իթմէսիյլէ , ի-
քի նէֆէր էսմէր ֆէլլահլար տէրհալ իշէրի վիրտիլէր , վէ
քէմալի հիւրմէթլէ բրէնսէսին հուզուրունտա եէրէ գա-
բանտըլար :

—Էյ Պօվհանի էվլատլարը , -տէտի ճէլլա գապա պիր
սէտա իլէ , -տեաղա գալգընըզ , վէ պէնի տինլէյինիզ ,
չիւնքի սիզէ , իլահէ նամընա օլարազ , պաղը սէօզ սէօյ-
լէեէճէկիմ :

Բրէնսէս իլէ Հինալիլէրին միւքեալէմէսի , պիր սաաթ-
տան զիեատէ իմթիտատ իթտի : Պատէհու ճէլլա , « կի-
տին , լաքին խաթըրտան չըգարմանըն » տիեէրէք , պուն-
լարը եօլա գօյտու :

Փէլլահլար գըլըն գըլըն եիւրիւեէրէք , տիշարը չըգ-
տըլար :

—Իշին պիւլիւք ճիհէթի էլտէ իտիլտի , -տէտի բրէն-
սէս քէնտու քէնտուեէ , -իմտի սապահ տա օլուեօր , կի-
տէյիմ իքի սաաթ գատար ուեուեանըմ :

Միւմալիլէյհա պէօյլէ սէօյլէյիպ , եաթազ օտաաընա
կիրտի :

Տէհշէթլի թէֆէրրուաթընը նազլ իթմիշ օլաուղու մուզ
կիճէնին ֆէրտաաը սապահլար հալա զանէթ կիւզէլ խտի :

Եէվմի մէզքիւրտէ Պէնարէս էհալիսի , յալարնաթ ի-
լահէնին պիւլիւք զիյնէթինի ֆէվգէլտէ սալթանաթլա
իճրա իթմէք իւզրէ հաղըր պուլունմագտա , վէ շէհրին
հէր թարաֆընտա շամաթա վէ հարէքէթլէ պէրապէր ,
մէսուրիեէթ միւշահատէ գըլընմագտա խտի :

Բիասէթ սարանընըն չալար սաաթը էօյլէյին օն իքի-
սինի վուրուղու զէման , օգուեանլարըմըզըն պիգիմէ պէ-
րապէր , մէզքիւր սէրանա կիրմէլէրինի րէճա իտէրիզ :

Իմտի պիրլիքտէ , լօրա Սինկըլթընըն իշ օտաաը օլան
պիւլիւք օտանըն էշիյինտէն կէշէլիմ :

Պու օտա , աչըգ րէնքի հալըլար իլէ թէղէին իտիլմիշ
օլաուղու հալտէ , տէրունինտէ , կիւզէլճէ ճիլալէնմիշ քի-
թապլար իլէ տօլու օլարազ , միւքէմէլ պիր քիւթիւպ-
խանէ , կիւզէլ պիր եաղըխանէ , գրալիչանըն թաափիլի
վէ պիր տիւզինա գատար գօլթուգ սանտալէսի վար խտի :

Պիր արա պու օտանըն գաբուսու աչըլարազ , Հինալի
խըտմէթքեարլարըն գընաֆէթինտէ պիր առէմ իշէրի կիր-
տի , վէ եաղըխանէնին իւզէրինէ պիր տէմէթ քեաղըր
գօյտու : Պու առէմին քիմ օլաուղու զաթէն մալիւմիւ-
միւզ տիւր :

Մէրգումուն իքի կիւն էվվէլ , եիւզիւ գալըն պիր էօր-
թիւ իլէ գաբալը օլարազ , վէ րիֆագաթընտա ֆագիր
Սունիասի , Ալգար վէ Ագպար պուլունարազ , բրէնսէս
ճէլլանըն խանէսինէ կէլտիկինի կէօրտիւք : Քէզալիք մէր-
գումու , ճօն Մալգօնուն գաթլ ու թէլէֆ իտիլտիկի կի-
ճէ , ֆիլլէրին գապրիսթանընտա միւշահատէ իյլէտիք :

Պու առէմին իսմի ճապ օլուպ , տէհշէթլի թէշէպ-
պիւսին րուէսաաընտան պիրի խտի :

Մէրգումուն օլ գընաֆէթտէ օլարազ , Պէնարէս վա-
լիսի սէրանընտա պուլունմագտա , պիր պիլմէճէ օլուպ , պու-
նուն մանէտաընը իլէրուտէ անլաեաճաղըզ ,

Պու առէմ, լօրա Սինկըլթընըն եազըխանէսի իւզէրի-
նէ զի. քր իթիկիմիզ քեազըտ տէմէթինի գօյտուղունտա,
պօղաղընտան պիր սէտա իւէ, վէ վահչի պիշ սուրէթտէ,

—Արաեըն, արաեըն, գաթէն պուլամաեաճաղընըզա
պիզ էմինիզ, չիւնքի եկէր Հինալիէր սիզտէն պիր շէյի
կիզլէմէ. ք իսթէրլէր իսէ, Էվրօթալըլար անը պուլամազ-
լար . . . Արաեընըզ, մէլուն ինկիլիզլէր, լաքին հիչ պիր
էսէր պուլամաեաճաղսընըզ, վէ պինաէն ալէյճ ճօն Մալ-
գօնուն ինթիգամը ալընամաեաճաղ տըր . . . -տէտի քէն-
տու քէնտուէ,

Պու էսնատէ եաւաշճա վէ գօրգարազ գաբու չալըն-
տը: ճաալ գաբուեու աչընճա, Գազիլէ լաաթ կէլտի:

Պունըլար պիրպիլըրինի կէօրիւնճէ, իքիսիտէ թէաճ-
հիւպ իթտիլէր:

—Ճաալ, սէն միսին, լաքին պու գըեաֆէթտէ սէնին
պու սէրայտա նէ իշին վար տըր, -տէտի Գազիլ:

—Էվլէթ, պէնիմ, վէ էֆէնտիմիզ բրէնսէս ճէլլա,
պէնի վալինին եանընա գօյտու, -տէեու ճէվապ վիրաի
Հինալի:

—Ահ . . . -մըրըլտանտը Գազիլ, թէաճհիւպիւնիւն շէ. ք-
լի տէյիշիլէրէ. ք:

—Պագաթ, սէնի՞ն պուրատա նէ իշին վար, վէ սէնի
պուրաեա կէթիրէն քի՞մ տիր, -տէտի ճաալ:

—Պէն պուրաեա լօրա Սինկըլթընըն պիր էմրի իլէ կէլ-
տիմ:

—Վալի՞ մի սէնի չըղըրտը:

—Էվլէթ:

—Սէնտէն նէ իսթէեօր:

—Պիլմէմ, լաքին . . .

—Թէ. քմիլ էթ, թէ. քմիլ էթ:

—Չանն իտէրիմ քի, վալինին նիեթի, սըր ճօն Մալ-
գօնուն գաթլ ու թէլէֆինտէն տօլաեը պէնի իսթինթազ
իթմէ. ք տիր:

—Սըր ճօն Մալգօնուն գաթլ ու թէլէֆինտէն տօլա՞-
եը մը:

—Էվլէթ:

—Լաքին սէնի նէ՞ իշին իսթինթազ իտէճէ. ք, սէն նէ՞
պիլիլիսին քի . . .

—Պէն, սըր ճօրճտան զիեատէ պիր շէյ պիլմէմ, ֆա-
դաթ նիհաեթ, գաթլ ու թէլէֆ կիճէսի, մագթուլուն
օղլունա բէհպէլի. ք իտէն պէն տէյիլ միլիմ, չիւնքի ֆիլ-
լէրին գապրիսթանընա անընլա պիրլիքտէ պէնտէ կիթ-
տիմ, վէ եիւքսէ. ք չաեըլարըն ալթընաա, իլք տէֆա
նաչը պէն պուլտում:

—Պանա սէյլէտիլին պու սէօլլէրի պաշգասընա տախի
սէյլէտի՞ն մի:

—Խաեըր, քիմսէեթ սէյլէմէալիմ, չիւնքի քիմսէ պա-
նա օլ պապտէ պիր շէյ սիւալ իթմէտի:

—Սահի՞ն մի:

—Էվլէթ սահի՞ն, ֆագաթ պու սիւալի իթմէնիղին սէ-
պէպի նէ՞ օլուեօր:

ճաալ պու սիւալէ ճէվապ վիրէճէ. ք եէրտէ, չօճուղուն
օլ էլինի թուլտու, քի պու ալա իսթէմէեթէ. ք տիթ-
րէտի, վէ մէրգուլուն կէօմլէյինի ումուղունա գատար
աչարազ, էլինի մալի պիր տամիլա իւզէրինէ վազ իթտի,
վէ քէլամա աղապ պիրլէ:

—Պունուն նէ՞ օլուղունու պիլիլիմիսին, -տէտի շէ-
տիտէն:

—Իլահէնին նիշանը տըր, -տէտի Գազիլ մըրըլտանա-
րազ:

—Էվլէթ, իլահէնին նիշանը տըր քի, սէնին թա չօ-
ճուղլուղունտա, թէնինտէ հէ. ք իտիլիշ տիր: Սէն,
Պօվճանինին պիր էվլատըն, պինապէրին տէհչէթլի թէ-
չէպպիւսին պիր գարնտաչը տա սէնսին: Իմտի, իլահէ-
նին էմրլէրինէ իթաաթ իթմէլլի. ք, սէնին պօրճուն տուր,
Պիլիլիմիսին, եա իթաաթ իթմէլլի, վէ եախօտ էօլմէլլի . . .

—Պիլիլիմ, -բէրէլտի չօճուգ, պաչընը էյիպ, եիւ-
ղիւնտէ տախի պիր սօրկունլուգ մի շահատէ գըլընարազ:

—Էյլէ իսէ, պէն սէնին բէյիս վէ հաքիմին օլտու-
ղում հալաէ, իլահէ նամընա էմր իտէրիմ:

Գաղղիկն տիղլերի տիթըմէմէնէ պաշտար, վէ նիհանէթ կիւճ իլէ անլաշըրը պիր սէտա իլէ,

—Էյ նէ՝ եաբաճաղըմ, —տէնու սիւալ իթտի:

—Պիր շէյ սէօյլէմէնէճէքսին:

—Մնլաեամանօրում . . . նէյի սէօյլէմէնէճէյիմ:

—Սըր ճօն Մաղգօնուն գաթլ ու թէլէֆի հազդընտա պիր ազ էվլէլ պանա նազլ իթտիկին շէյլերի . . . վէ մազթուլուն նաշընր սէն կէօրմիւշ օլտուղունու իգըար իթմէնէճէքսին:

—Ֆազաթ . . .

—Սէն պէնիմ էմրիմէ տիգզաթ էթ, —տէտի ճաալ շէտիտէն, —վէ էկէր, եա լօրա Սինկըլթըն, վէ եախօտ ճօրճ Մաղգօն, սէնին շահատէթինի իսթէնէճէք օլուրլար, վէ սէնտէն հէր նէ տախի սիւալ իտէրլէր իսէ, սէն եինէ հիշ պիր շէյ կէօրմէտիկինի, վէ հիշ պիր շէյտէն մալիւմաթըն օլմատըլընը ճէվապէն պիլտիր, անլատը՞ն մը:

—Էվլէթ:

—Իթաաթ իտէճէքմիսին:

—Բէք կյի . . .

—Պունտան տա գաթինազար, պիլմիշ օլ քի, իլահէ հէր թարաֆը կէօրիւր, վէ հէր քիմ անըն էվամիրինի թէճազուզ իտէր իսէ, երըլըրըմտան վուրուլմուշ կիպի տիւշիւպ թէլէֆ օլուր:

—Մնլատըմ, իթաաթ իտէճէյիմ, —տէտի Գաղղի, վէ պատէհու քէնտու քէնտուէն շէօյլէ իլավէ իթտի, —ա՛հ, էօմրիւմիւ թէհլիքտէն գուրթարմըշ օլան, վէ բէտէրիմ կիպի հազդընտա մուհապպէթիմ պուլունան զաթը, ալշազճա գաթլ ու թէլէֆ իտէնլէր պունլար տըր . . . պունտան տօլանը ֆիքրիմ ալթիւսթ, վէ գալպիմ բարէ բարշա օլուհօր, լաքին նէ՝ եաբանըմ, իլահէ էմի իտիհօր . . . իթաաթ իթմէլիյիմ . . . վէ գաթէն իսթէր իսթէմէզ իտէճէյիմ:

—Պու չօճուղու էլտէ իթտիք, արթըզ պունտան գօրգաճազ պիր սէպէպիմիզ գալմատը: Թամ վազըթ տըր, իշթէ կէլիհօրլար, —տէտի ճաազ քէնտու քէնտուէն:

Պու սըրաւտա, տիշարտա գապա վէ եիւքսէք պիր սէտա իլէ պիր թազըմ շիքեանէթլէր իտիլմէքտէ օլտուղու իշիտիլմէքտէ իտի:

Գաբու աշըլար, վէ ճօրճ Մաղգօնուն օտա խըտմէթքեարը, լօրա Սինկըլթընին իշ օտաաընա կիրտի: Մէրգուճուն անլընըն վէ եիւզիւնիւն բէնկի սօլմուշ օլուպ, մէնտիլի իլէ տախի պալընունու կիպլէմէքտէ իտի:

ՊՈՒՐՈՒՆ ԹԷՐՍՒԼԻԲԼԵՐԻ

—Խաշր օլա, միւսիւ Սթօր, նէ՝ օլմուշտունուզ, —տէտի Գաղղի:

Սթօր պիր ահը տէրուն իտէրէք, պունունու թութմազտա օլտուղու մէնտիլի աշաղը ալար: Մէրգուճուն պունու, իլք կիւնտէն պէրի տիր, հէման իքի միալինտէ շիշմիշ, վէ ֆէվգէլատէ սուրէթտէ գըղարմըշ իտի:

Գաղղիկն պալէատէքի սիւալի իւզէրինէ, Սթօր տախի շէօյլէ ճէվապ վիրտի:

—Սապահլար խաշր օլտուն, տէլիգանլը Հինտլի, սօղրուսու սէնի կէօրտիւքճէ մէմնում օլուրում, չիւնքի սէն պիր կյի մախլուզսուն, ֆազաթ շու մէմլէքէթին վէ վաթանըն եօգ մու, շէյթան վիճուտինի գալտըրսըն, հէմ շէյթան իշին պունտան ֆէնա հէտիէն օլամազ:

—Նէ՝ օ, միւսիւ Սթօր, եինէ՞ մի Հինտիսթանա գարշը պունունմազտաաընըզ, —տէնու ճէվապ վիրտի Գաղղի:

—Էվլէթ, հէմ շիմտի հէր վազըթտան պիեատէ:

—Ղալպա սէպէպի, հէնուզ պու մէմլէքէթէ ալըշմատըլընըզ օլմալը տըր:

Սթօր պիրտէն պիրէ սիւքինտի, վէ հիտտէթլէ,

—Ալըշմազ մը, —տէտի, —ֆիլվազը շու ալըշմազ տէյիլ մի քի, վազըթ կէշաիքճէ, ֆէլաքէթլէր տէ չօղալմազտա տըր: Նապըլ քի, էֆէնտիմին բէտէրինի գաթլ ու թէլէֆ իթտիքլէրի հալտէ, Ալլահ պիլիր աճապա նէ գալտալ վազըթ մուամէլաթը բէտիէն, վէ ֆիլապէթ տա-

վասը իսթինթադարը իլէ ուղրաչըպ տուրաճաղըլ : Ղա-
լիպա շու սըրաւա չաեւմըղը իւմէքլիկէ , բօսպիֆիմիդի
եւմէքլիկէ , վէ իսթիրահաթլա շարասըրըմըղը իւմէքլիկէ
պիլէ վազթըմըղ օլմահաճադ տըր : Հէբսի պու գատար
տէյիլ : Պիլլըմիսին , տէյիգանըլ Հինտի , պիլլըմիսին ,
իքի ուզուն կիճէ ուլգուսուղ օլարադ եաթաղըմտա եաթա-
տըգտան սօնրա , պու սասպահ եաթաղըմտա նէ՞ պուլտում :

—Նէ՞ պուլտուսուղ , միւսիւ Սթօր :

—Նէ՞ պուլաճաղըմ , գօլում գատար գալըն վէ երլան
պալըղը գատար ուզուն պիւր երլան , քի թուլթուպ տէօրթ
բարչա իտէրէք , բէնչէրէտէն աթտըմ : Պուսու եաբտըգ-
տան սօնրա , ուեուեապիլէճէյիմ զանն իտիեօր իտիմ . . .
լաքին նէ՞ միւմքիւն , շէֆադ սէօքէր սէօքմէղ , ալ սա-
նա պիւր թադըմ գանատըլ ուֆադ պէօճէքլէր , աւքէր
մուզիգասը կիպի սէպէր չըգարարադ , պուրնուսու ապլո-
գա իտիպ , շու հալէ գօյմասընլա՞ր մը . . . պիւր ինկիլիգ-
լինին պուրնուսա պիլէ բիաեէթ իթմէեէն շու արսըղ հայ-
վանլարա նէ՞ տէրսին . . . :

—Ա՛հ , միւսիւ Սթօր , հազըգաթէն բէք զիեաւտէ բա-
հաթսըղ օլմաշասնուղ , լաքին հէր նէ իսէ , եինէ պախ-
թիեար իմիշտինիլ քի , թապիպ կէլիեօր , շիմտի սիլի իյի
իտէր :

Ֆիլվադը պու արա , զաթէն մալիւմիւմիւղ օրան Անա-
թօլ Տիէօտօնէ նամ ֆրանսըղ թապիպ օտաւտան իչէրի
կիրմէքտէ իտի :

—Ա՛հ . . . էվլէթ , էվլէթ . . . խօշ կէլաինիլ , միւ-
սիւ տօգթէօր , իյի վազըթտա կէլաինիլ , —տէտի Սթօր :

—Նէ՞ օ , չարուգ սէօյլէ , իշ բէք աճէլէ՞ մի տիւր , -
տէեու սիւալ իթտի թապիպ :

—Էվլէթ , էֆէնտիմ , բէք աճէլէ տիւր :

—Բէք իյի , հէման պիւր չարէսինէ պադարըլ : Խասթա
նէ՞րէտէ տիւր :

—Աման , միւսիւ տօգթէօր , խասթա պէն իմ :

—Սէ՞ն մի , լաքին նէյի՞ն վար , սէն բէք գուլլէթլի
վէ բահաթ կէօրէնիւեօրսուն :

—Ա՛հ , միւսիւ տօգթէօր , —տէտի Սթօր աճըղը պիւր
սէտա իլէ , —սինէքլէր պուրնուսու էօյլէ պիւր հալէ գօյ-
տուլար քի , պիւր քէրրէ կէօրէճէք օլսանըլ , պիւր տախի
պու եօլտա լազըրտըլարը թէքրալամաղսընըլ :

Տիէօտօնէ հէման կէօլլիւհիւնիւ թադըլ , Սթօրա եազ-
լաշտը , վէ տիգըաթլէ պուրնուսու թէֆթիշ իտէրէք ,

—Հայ խային սինէքլէր հայ , —տէտի , —ֆիլհադըգա օլ-
լում , սանա խայլիճէ էզիեէթ վիրմիլլէր , վէ սէնին շիմ-
տիքի հային , ատէթա ֆիլլէր ճիմտինի անտըրբեօր , շիւն-
քի եիւզիւնիւն օրթասընտաքի պուրուն տէյիլ , տաթթա
խօրթում տուր . . . :

—Ա՛հ , միւսիւ տօգթէօր :

—Սէնին պուրնուսու պու հալէ գօհանլար սինէքլէր
տիւր , տէյիլ մի :

—Էվլէթ , միւսիւ տօգթէօր :

—Օլ պապտէ էմի՞ն մի սին :

—Էվլէթ , էֆէնտիմ , օլ միւֆտիտէր տիլլէրի իլէ զէ-
վալը պուրնուսու տէլտիքլէրի վազըթ , տաթթա մուզիգա
կիպի սէս չըգարմադտա իտիլէր :

—Բէք կիւզէլ . . . :

—Խա՛եըր , միւսիւ տօգթէօր , խա՛եըր , բէք կիւզէլ
տէյիլ , բէք ֆէնա :

—Բէք կիւզէլ տէտիկիւմ , ճիւզի պիւր շէյ տիմէք իա-
թէրիմ :

—Պու հալտէ գօրգուլաճադ պիւր շէյ եօգ տուր , տէ-
յիլ մի :

—Բէք տէ սէօղ վիրէմէմ :

—Նէ՞ կիպի :

—Ձիւնքի , շու հէմ սըճադ վէ հէմտէ նէմլադ օլան
Հինտտէ , տիւրլիւ տիւրլիւ պէօյիւքլիւքտէ , վէ պիւրի պիւր-
լէրինտէն ալ հախօտ չօգ զէհիլի օլարադ , սինէքլէր
վար տըր :

—Ձէհիլլի՞ մի , աման եա՛րապիւմ , —տէտի Սթօր
շաշըրըլ բէրէլէեէրէք :

—Էվլէթ էվլաում , պու պիւր ինքեար օլունմալ սա-

հինգիւք տիր : Շուշու տա պիւմիշ օլ քի , պու հայվանլա-
րըն պաղէն ըսըրսըղլարը եէր , ինտանըն թէյէֆլինէ սե-
պէպ օլուր :

Սթօր , սարարմըշ իքէն , պիւսպիւթիւն էօլիւ ըէնկի-
նէ տէօնտիւ , վէ զանն իտէրսին տամարլարընտա գանը
ճէվէլան իթմէզ օլտու :

—Տիմէք , միւսիւ տօգթէօր , շիմտի պէն , պուրնու-
մուն ըսըրլարըն իշին էօլիւմ թէհլիքէպինտէյիւմ հա՛ , -
տէեու սիւալ իթտի Սթօր սէսի տիթըէեէրէք :

—Պուտա իհթիմալտէն տիր , լաքին տահա թաստիգ
իտէմէմ :

—Աման էֆէնտիւմ , իքի ճիհէթտէն պիրինի թաստիգ
իտինիգ , չիւնքի չիւպհէ տէնիլէն շէյ , բէք ֆէնա տըր :

—Էօյլէ իսէ , տուր շիմտի կէօսթէրտիկի իշարէթլէր
իւզէրինէ տէրէճէսինի անլտեապիլիլիլ :

—Ա՛հ , էվվէթ , միւսիւ տօգթէօր , շու իշարէթլէրէ
պաղըպ , չաբուգ պանա պիլտիրին , զիրա , կէօրիւեօրսու-
նուզ եա , եաշամաեը բէք սէվէրիւմ , վէ կէնճիլք չաղըմ-
տա էօլմէք իսթէմէմ . -վէ պատէհու քէնտու քէնտուեէ ,
-հէլէ շու սէվտա եաշարընտա էճէլ շէրպէթինի իշմէք
հիշ իշիմէ էվվէրմէզ :

—Իշթէ , պիրինճի ալէամէթի , աշուրի տէրէճէտէ գա-
շընըր , -տէտի Տիէօտօնէ :

—Ա՛հ զէվալը վէ պէսպախթ Սթօր , պու պիրինճի ա-
լէամէթ մէվճուտ օլտուղու կիպի , հիւքմիւնիւ տախի շիտ-
տէթլէ իճրա իտիեօր . . . տէվամ իտին , միւսիւ տօգ-
թէօր , տէվամ իտին :

—Իքինճի ալէամէթի շու տուր քի , ըսըրլարըն օլան
մահէլլ , էվվէլա գըղարըր , վէ սօնրա իւչիւնճիւ ալէամէթ
օլարազ մօրլաշըր , վէ անտէն մաի , վէ տահա սօնրա սի-
եահ օլուր քի , պունլար տէօրտիւնճիւ վէ պէշինճի ալէա-
մէթլէր տիր : Ալթընճը վէ սօն ալէամէթի , սապը օլունմազ
աղըրլար բէյտա իտէր , վէ իշթէ պու հալտէ , արթըգ
իւմիտ գալմազ , վէ մուալիճէ քեար իթմէզ :

Պիշարէ Սթօր , պիւսպիւթիւն մէճնունա տէօնմիւշ օլ-

տուղու հալտէ , շիմտի ատէթա էօլիւ հէյեթթինէ կիրմիշ
իտի , վէ աեաղա գալըղա , էլլէրինի հալտաա սալլաեա-
րազ կէգինմէքտէ , վէ հէր ատըմընտա , շու հալի շիտ-
տէթ քէսպ իթմէքտէ իտի : վէ նիհաեթթ եիւքաէք , ֆա-
գաթ պօղուգ պիր սէտա իլէ :

—Պիր այնա . . . պիր այնա իսթէրիւմ , չիւնքի եիւ-
գիւմէ պաղաճաղըմ , վէ պուրնում գըրմըղը՝ մը տըր , մօր
մու տուր , սարը՝ մը տըր , մաի՝ մի տիր , վէ սիեահ՝ մը
տըր պիլմէք իսթէրիւմ , հասըր այնա իսթէրիւմ , -տիմէք-
տէ իտի :

—Միւսիւ Սթօր , իշթէ այնա , -տէտի Գաղիլ , տիվար-
տա տաըր օլան այնաեը կէօսթէրէրէք :

Սթօր այնաեա գօշուպ , քէնտույի պիր իյիճէ թէֆթիշ
իթտիքտէն սօնրա , պիր մըգտար թէսէլլի օլտու , վէ պիր
գանաբէ իւզէրինէ եըղըլարազ , շէօյլէ բէբէլտի ,

—Ա՛հ , միւսիւ տօգթէօր , հէնուզ ըէնկի մօր տուր ,
տահա իւչիւնճիւ ալէամէթտէյիլ , հէր իւմիտ պիւսպիւ-
թիւն մահվ օլմամըշ տըր :

—Էմին օլ , էվլաղըմ , մաիլէնմիշ օլտա պիլէ , եինէ
պաղէն գուրթուլուր :

—Ա՛հ , միւսիւ տօգթէօր . . . միւսիւ տօգթէօր . . .
պէնի գուրթարըն . . .

—Պէնիմտէ արզում օ տուր :

—Էյ պունտան գուրթուլմազ իչին նէ՝ եաբմալը :

—Զօգ տէֆա ճէրհ իտիլիշ օլան աղա ֆէտա իաիլ-
մէքլէ , ֆէնալըղըն էօնիւ ալընըր :

—Աման , միւսիւ տօգթէօր , Ալլահ աշղընա օլտուն ,
սէօգիւնիւզիլ իյզահ իտին . . . Նէ՝ եօլտա ֆէտաքեար-
լըղտան պահս իտիեօրսունուղ :

—Բէք ալ էհէմիլեթթի օլան պիր ֆէտաքեարլըղտան :
—Նէ՝ կիպի :

—Թագըլարըմ եանըմտա օլտուղունտան , էկէր իս-
թէրտէն , շիմտի մէճրուհ օլան մահէլլի գաթթ իտէպիլիլիւմ :

Սթօր աեաղա գալըղա , ճին կէօրմիւշ կիպի արգաեա
տօղրու սըշրատը , վէ պաղըրարազ :

—Նէ՞ օ, պուրնուումն մու քեսէճէքսինիդ : Տօղրուսու պէն պունա հիչ պիր վագըթ րազը օլսամամ :

—Աճալիպ, պուրնուումն պու գատար սէվլեօրմնուուն :

—Էվլէթ, սէվլէրիմ :

—Ֆադաթ, միւսիւ Սթօք, էֆէնտի սէնին իրիլիկին ի չին սէյլէհօր, —տէտի Գազիլ կիւլէրէք :

—Սէն սուս, սէն սուս, —տէտի Սթօք ամիր պիր սէ տա իլէ :

Պատէհու Սթօք միւսիւ Տիէօտօնէ խիթապէն :

—Միւսիւ տօղթէօր, պէնիմ էօմրիւմիւ ալըն, պունա րազը օլուրում : Ֆադաթ պուրնուումն կէօղլէրիմն պէպէ յի կիպի հըֆզ իթմէք խիթէրիմ :

—Լաքին պուրնուուն օլ գատար կիւղէլ տէյիլ քի . . :

—Ահ, կիւղէլ օլմատըղըն պէնաէ պիլիլիմ, ֆադաթ նէ՞ եաբաբըմ, սէվլէրիմ վէսսէլամ, վէ չիմտիեէ գատար պիրիպիրիմիդտէն այրըլմատըղըմըլ կիպի, պունտան պէյլէ տախի պիրիքտէ եաշամագ խիթէրիմ :

—Մատամ քի անտէն այրըլմատը խիթէմէհօրսուն, իմ տի իյի սագլա, լաքին քէնտինի տէ կէօղլէթ . . :

Շիւպհէսիդ Սթօք ճէվապ վիրէճէք իտի իսէ տէ, վագըթ գալմատը : Չիւնքի իչէրի պիր խըտմէթ քեար կէլէրէք, վալինին կէլմէքտէ օլտուղունու խապէր վիրտի, վէ ֆիլվագը լօրտ Սինկըլթըն, արգասընտա ճօրճ վէ Էտվարտ Մալգօն օլարագ, օտաեա կիրտի :

Ճապըն պիր իշարէթի իւղէրինէ, Սթօք իլէ Գազիլ, եէնիտէն լօրտ Սինկըլթըն թարաֆընտան չաղըլմագ իւղրէ, չիմտիլիք կէրի չէքլտիլէր :

Տիէօտօնէ վալիյի սէլամլանընճա, միւմաիլէյհ տախի :

—Վայ, միւսիւ տօղթէօր, սիդ պուրատա՞ մը իմիշտի նիդ : Պէն իսէ սիզի արաթմագ իչին, ատէմ կէօնտէրէճէք իտիմ, —տէտի :

—Էֆէնտիմ, էմրինիլէ միւնթագըրըմ :

—Ատիլեէ գապիթինին մուպէնէթիլէ, թահգըղաթ վէ թէֆթիշաթընըղ իբմալ իթտինիլ մի, —տէհու սիւսալ իթտի լօրտ Սինկըլթըն :

—Էվլէթ, էֆէնտիմ :

Պատէհու վալի ճօրճ Մալգօնա խիթապէն :

—Սըր ճօրճ, սիդ պու թէֆթիշտէ ապլա հաղըր պու լունմա՞տընըլ մը, —տէտի :

—Խաեըր, էֆէնտիմ, չիւնքի եիւրէյիմ տաեանմատը, վէ ճէնագէյի կէօրտիւքճէ, չօճուգ կիպի աղլամագ տա վէ աղլմա խիֆֆէթ կէլիեօր զանն իթմէքտէ խիթիմ :

Լօրտ Սինկըլթըն ճօրճուն էլինի թութուպ սըգտը :

Պիշարէ տէլիգանընըն գըրմըղը եանագլարը, պու արա պալ մօմու կիպի պէեաղլանմըլ, վէ կէօղլէրինին էթրաֆը, տէրտ վէ մէյեուսիեէթտէն նաչի մօրարմըլ իտի :

—Ճէսուր օլ, սըր ճօրճ, ճէսուր օլ, —տէտի վալի աճըղը պիր սէտա իլէ :

—Էվլէթ, միլօրտ, ճէսուր օլաճաղըմ, —տէհու ճէվապ վիրտի ճօրճ պաշընը գալտըրարագ, —չիւնքի համտ օլտուն ճէնապըլ Հագգա գուվլէթիմ եէրինէ կէլտի, վէ հէր նէ տախի օլսա, ճէսարէթտէ գուսուր իթմէեէճէյիմ, վէ թէշէպալիւսիւմիւլ նէ գատար աղըր վէ միւշքիւլ օլսա, իծրառնա հաղըր պուլունաճաղըմ :

Սօնրա լօրտ Սինկըլթըն տօղթէօր Տիէօտօնէնին եանընա կէլէրէք :

—Միւսիւ տօղթէօր, մուպէնէնէնիլին նէթիճէսի նէ օլտու, —տէտի :

—Էֆէնտիմ, պիշարէ տօթթուումը սըր ճօն Մալգօն, երլտըրմտան վուրոււմըլ ատէմ կիպի վէֆաթ իթմիշտիլ, չիւնքի գամա եիւրէկինէ գատար իչէմիշ :

—Բէք իյի, լաքին գաթլ ու թէլէֆինտէն էվլէլ միւնաղաա իթմիշտ օլտուղունա տայիր իւղէրինտէ հիչ պիր ալէամէթ կէօրտիւնիլը միւ :

—Խաեըր, էֆէնտիմ, մագթուլուն նաշընտա հիչ պիր ճէպըլ ալէամէթի եօգ տուր . գամանըն տաբլանտըղը մա հէլլտէն պաշգա պիր եէրտէ եարէ եօգ տուր :

—Աճաղա պու նէ՞ ճինս գատա իմիշ :

—Էկէր եանըլմագ իսէմ, չինտիլ գամուսը օլմալը :

—Խաեըր, միւսիւ տօղթէօր, սալա եանըլմաեօրսու :

սունուղ , -տէտի ճօրճ , էլպիսէսինին ալթընտա սագլա-
մագտա օլտուղու գամանը Տիէօտօնէէէ ուղատարագ ,
չիւնքի հագըղաթէն բէտէրիմի էօլտիւրէն պու ուղուր-
սուղ գամա տըր :

Թապլապ , պու գամանը ալըպ , լաւըղըյլա մուայեէնէ
իթտի.թտէն սօնրա , եիւ.քսէ.ք սէսլէ ,

—Էվլէթ , իշթէ թամ պու գամա տըր , վէ հաթթա ,
չիւպհէսիւղ մագսէտէ վասըլ օլմագ իչին , սաբընա գա-
տար զէհըրէ պաթըրըմըշ տըր :

Էտվարա էլլէրինի կէօնէ տօղու գալտըրարագ ,

—Ահ , խայինէր , -տէտի :

ճօրճ պիր քէլամ պիլէ սէօյլէմէտի իսէ տէ , բէ.ք զի-
եատէ միւթէէսսիր օլմուշ իտի :

Լօրտ Սինկըլթըն տախի գամանը էլինէ ալըպ թէֆթիշ
իտէրէ.ք ,

—Պու գամանըն սաբը իւղէրինտէ պաղը Հինտ եաղը-
արը կէօրիւեօրում , տուր պագալըմ , պէն պու եաղըլա-
ըլ թանըրըմ , -տէտի :

Պատէհու պիր աղ սիւ.քիւթտէն սօնրա , միւմաիլէյհ ,

—Հա , անլատըմ , Պօլհանի իլահէնին իսմի եաղըլը
տըր , -տէեու իլալէ իթտի :

ՅԱՃԻԱ ԻԶԻՆՏԷ ԳՕՄԷՏԻԱ

—Պօլհանի մի , տիմէ.ք գաթլ ու ֆէնայըղ իլահէսի ,
-տէտի ճօրճ :

—Էվլէթ , -ճէվապ վիրտի լօրտ Սինկըլթըն :

—Էօյլէ իսէ , -տէվամ իթտի միւթէվէֆա պաշ հաքի-
մին պիւլիւ.ք օղլու , -արթըզ շիւպհէէէ հիշ պիր մահէլլ
գալմատը , վէ սիղտէ պէնիմ կիպի շու խոսուսա իսկեաթ
օլտունուղ , տէյիլ մի , միլօրտ :

—Սըր ճօրճ , -ճէվապ վիրտի լօրտ Սինկըլթըն , -տիգ-
գաթ իտին , չիւնքի շու սըրատա սիգ բէ.ք աճէլէ իտիպ ,
ղանէթ ուղաղա կիտիեօրսունուղ :

—Միլօրտ , միլօրտ , եանըլըեօրում մու զաննընտար-
նըղ :

—Խաեըր , միւրատըմ պու տէյիլ տիր :

—Եա հէ° տիր :

—Շունու տիմէ.ք իսթէրիմ քի , իֆատէնիլ բէ.ք աօղ-
րու տէյիլ տիր :

—Նէ° կիպի , էֆէնտիմ :

—Բէտէրինիլին վէֆաթընա պիր Հինտտիլի գամաը սէ-
պէպ օլմուշ իսէ տէ , պու գամա պիր Էվրօբալը եէտինտէ
տախի պուլունապիլիր :

Էտվարտ Մալգօն , գարնտաշընըն պու սիւալէ ճէվապ
վիրմէսինէ վագըթ պըրագմաեարագ :

—Պու ճինաեէթի իշլէեէն պիր Էվրօբալը , պիր ինկի-
լիլ մի օլտուն . . . խաեըր , միլօրտ , պու տէհէլթիլ շէյ
տիր , պունա ինանմաեըղ , -տէտի :

—Պէն աղա ինանմամ , ֆագաթ սիղին կիպի չիւպհէ-
տէ օլտուղումտան , արաեօրում , -տէեու ճէվապ վիրտի
լօրտ Սինկըլթըն :

—Էֆէնտիմ , սիղ պանա , բէտէրիմին հէր քէս թա-
րաֆընտան սէվիլտիկինի վէ հիւսնի գապուլէ մագհար օլ-
տուղունու սէօյլէմիշ իտինիլ , -տէտի ճօրճ :

—Էվլէթ , -իլալէ իթտի Էտվարա , -եալընըղ Պէնա-
րէս վիլաեէթինտէ տէյիլ , իլա Հինտիսթանըն , քէնտի-
սինի թանըեան վէ իսմի զի.քը իտիլէն հէր մահէլլնտէ ,
բէտէրիմ հէր քէս թարաֆընտան սէվիլմէ.քտէ , վէ
հիւսնի գապուլէ մագհար օլմագտա իտի :

—Միլօրտ , բէտէրիմին տիւշմէնլէրի վա՞ր մը իտի , -
տէտի ճօրճ :

—Պէօյլէ պիր սիւալէ ճէվապ վիրմէ.ք , պէնճէ կիւճ ,
վէ հէման միւմ.քիւնաիւղ տիր , լաքին պէնիմ սիղէ սէօյ-
լէեէպիլէճէկիմ պիր սէօղ վար իսէ , օ տախի տիւշմէնի
եօղ իտի տիմէ.ք տիր :

—Փագաթ պու ճիւրմիւ իշլէեէն , խըրսըղըղ իչին իշ-
լէմէմիշ տիր , չիւնքի բէտէրիմին քէսէսի իլէ դաաթը , իւ-
ղէրինտէ պուլունմուշ տուր , -տէտի ճօրճ :

—Օրասը էօյլէ, վէ իշթէ պէնտէ պոնտան տօլանը, դաթիլին շու ճինանէթի նէ՝ իշին իշլէմիշ օլտուղունու պիր տիւրլիւ անլանամամադ տանլմ, —տէեու պէնտն իթտի լօրա Սինկլլթըն:

Պիր ալ սիւքլաթտէն սօնրա, ճօրճ, լօրա Սինկլլթընա շու սիւալի արդ իթտի,

—Միլօրա, շիւպհէսիլ բէտէրիմին, բէնտի էօմիլնիւ պաղը կիլլի թահարիւթ իլէ կէշիտիկինի պիլիլ իաւի նիլ:

—Էվլէթ, —ճէվապ վիրալի վալի, —պիլիլ իտիմ, լաքին պու թահարիւթաթըն սէպէպի նէ օլտուղունու, պաղալալը կիպի, պէնտէ պիլմէղ իալմ:

—Բէք լյի, ֆաղաթ պու պապտէ պիր շէյ սիւալ իթմէ տինիլ մի իտի:

—Պիր դաշ տէֆա սիւալ իթմիշ իտիմ:

—Էյ նէ՝ ճէվապ վիրիլ իտի:

—Տայլմա, աշիլ դաթիլէն կիլլի թուլթմաղլը, պէնճէ իշին պաշա չըգմասընա պիր բէֆալթ տիր. իմտի մագսէտիմէ իրալթտէն սօնրա, հէր շէյլի սէօյլէրիմ տէր իալ: Սիլտէ անլարսընըլ քի, ճօն Մալգօն կիպի միլթէ պէր պիր զաթա պու խուսուտա իսրալ օլտնամալ իտի:

—Բէք ալէա, էֆէնտիմ, իշթէ սիլլին սիլմէտիկինիլ պէնտէնիլ պիլիլթմ:

—Սիլ մի, սրը ճօրճ:

—Էվլէթ, միլօրա, շիւնքի պիր սէնէտէն գիւստէ տիր, պէնտէնիլ հէնուղ Հինտիթանա կէլմէղտէն Էվլէլ, բէտէրիմ պէնտէնիլէ եաղտըլը մէթուալարտա, օլ խուսուտա պահա իտէր իտի, եանի բէնտիսի, Հինտիթանն հէր թարաֆընտա նուֆուղու օլան վէ գանլը դաթիլ միլթէտարալարտան միլթէքքէպ պուլունան պիւյիւք պիր շիրքէթ մէվճուտ օլտուղունա, վէ պուլունա մագսէտի, խէֆիէն Հինտիթանտա ինկիլիլ հիւքիւմէթինին մահվընա չալլըմաղտան իպարէթ սուլունուղունա իսիւթ օլմուշ իտի: Վէ հէր կիւն Հինտտէ հէմէհրիլէրիմիլ ալէյ հինտէ վուգուա կէլէն ճինանէթլէրի, մէգքիւր շիրքէթէ

իանտա իլլէմէքսէ, վէ պու ճինանէթլէրին դարանլըգտա ֆալիլլէրի օլանլարընը տէրութ իթմէքիլէ մէրաղ իթմէյիպ, շիրքէթին տարլ տէհէթլի բէյիսինի պուլմաղ ճահա վէ էմէլինտէ իտի: Իշթէ, միլօրա, պէնտէնիլ թէէմին օլմուղունալ քի, բէտէրիմ շու տառադաթընա գուրպան կիթմիշ տիր, վէ թահարիւթաթընտա խալլիճէ իլէրլէմիշ օլտուղունտան, օնտան տահա իլէրիւնէ կիթմէմէսի իշին, պիլարէյի գաթլ ու թէլէֆ իթմիշլէր ալը:

—Էվլէթ, էֆլէթ, պիրաւտէր, բէտէրիմիլին դաթիլնէ սէպէպ պու օլմալը տըր, —տէտի էտուլտու:

Լօրա Սինկլլթըն պու արա չընկընաղը չալար: Ճաալ, դարունուն բէրտէսինի աչըպ, զահիլ օլտուղունտա,

—Գաղիլ օրատա՞ մը տըր, —տէեու սիւալ իթտի լօրա Սինկլլթըն:

—Էվլէթ, էֆէնտիմ:

—Սէօյլէ պուրտէա կէլին:

Գաղիլ իշէրի կիրտի, վէ ճաալ օտառան տիշարը չըգաճագ եէրտէ, աշիլդանլը Հինտլինին դարչըսընտա պուլունամաղ, վէ պիլը գուշուն կէօղիւնէ պաղարաղ, բէնտի աղղընըն իշինէ ախշիւրմէքիլէ մէճպուր գըլան եըլան միսիլլիւ, նաղաղը տիլգաթընը մէրգում աշիլդանլընա աթֆի իտէպիլմէք իշին, պիր բէնչիլթէ արալղընըն էօնիւնտէ տուրտու:

Լօրա Սինկլլթըն, պիր իշարէթ իտէրէք, Գաղիլի եանընա չըղըտը, վէ հէր պիր քէլամը իւղէրիւնտէ տուրալաղ, շու վէճհ իլէ պէնանը էֆքէար իլլէմէկէ պաշլաալ,

—Պէնի աինկէ, Գաղիլ, սրը ճօն Մալգօն սէնին էյիլթաալըն իտի. . . սէն անը սէվլէլ իտին. . . օ քէնտի էօմիլնիւ թէհիլքէտէն գուրթարալ, սէնին էօմիլնիւ թէհիլքէտէն գուրթարալ, վէ պու վագըա պուլունան իքի սէնէ մուգատտէմ վուգու պուլունուղու հալտէ, պունտան իքի կիւն էվլէլ տալիլ օղլու, սէնին էօմիլնիւ մուլաթարատան գուրթարալ. . . իմտի, էկէր մէրգումուն գաթիլլէրի քիմ օլտուղունա պիլիլթէն, վէ էկէր շու տէհէթլի գաթիլին սէպէպի նէ օլտուղու հաղգընտա, պաղը

շիւպհէ խոհեօրտան, պու սրբատա սիւքիւթ իւզրէ պու-
լունմամադլըգ, սէնին պօրճուն աուր, վէ պու եօլտա պիր
սիւքիւթ իսէ, ճինսեթէ հէմուռ օլմադ տիմէք տիր,
Սէօյլէհէճէքսին . . . վէ սըր ճօն Մալգօնուն ինթիգամը-
նըն ախզ օլունմասը խուսուսունտա պիղէ եարտըմ իտէ-
ճէքսին, տէյիլ մի . . .

Գաղիլ ճէվապ վիրմէզտէն եփլէլ, թէրէտտիւտ իթ-
մէքիկէ պաշլատը: Մէրգոււմ, ղաեթէ հէեհճան իչինտէ
կէօրիւնմէքաէ իտի, վէ կէօղլէրինի եօգարը գալտրտըգ-
ճա, ճաալըն քէնտուեէ նաղար իթտիկինի կէօրիւր, վէ
պու սըրատա տահա զիեատէ տիւշարը հէեհճան օլուր իտի:

Նիհաեթէ մէրգոււմ տէրիգանը շէօյլէ բէրէլէտի:

—Միլօրտ հաղրէթլէրի, պէնտէնիդ նանքէօր պիր չօ-
ճուգ տէյիլիւմ . . . Պէն ճօն Մալգօնու ճան ու կէօնիւլ-
տէն սէվէր իտիւմ, վէ էօմրիւմիւ քէնտիսինէ պօրճու օլ-
տուղոււմ ատէմին նաշընը, գանլար իչինտէ միւլէմիս օ-
լարագ, եէրէ սէրլիւիշ կէօրտիւկիւմտէ, աէլ կիւրի կէօղ
եաշը տէօրտիւմ: Միւթէվէֆանըն զիքրի աղա խաթրըմ
տան չըգմանեաճաղը կիւրի, սըֆաթը տախի գալպիմոնէն
մահվ օլմանեաճաղ տըր: Պէնի գուրթարմագ իչին, քէնտի
էօմրիւնիւ թէհլիւքէեէ գօյմուշ օլան էօյլէ պիր համիեթ-
լի վէ ալիճէնապ զաթը տէրիսաթըր իթտիքճէ, հալէա
կէօղ եաշարըմը թուլթամանեօրոււմ:

Յիւլագըր Գաղիլին եանագլարընտան աէլ կիւրի կէօղ
եաշը աղմագտա իտի:

Տէլիգանը շու վէճհ իլէ քէլամա տէվամ իյլէտի:

—Էկէր սըր ճօն Մալգօնուն հաեթ պուլմաթը իչին,
շու էանատէ էօլմէքիկիւմ լաղըմ կէլտէ, աղիդ մապուտ-
լարըմըգ իւզէրինէ եէմին իտէրիւմ քի, աղա թէրէտտիւտ
լիթմէեէրէք, վէ աղա աճըմանարագ մէսըուրէն էօլիւրիւմ:

Գաղիլին պու արալըգ հընչկըրմալարը, սէսինի պօղ-
տուլար իսէ տէ, եինէ մէրգոււմուն շու սօն քէլիմէլէրի ա-
շիքեարէն իշիտիլտի:

—Ֆագաթ պու պապտէ հիշ պիր շէյ տիեէմէմ, չիւն-
քի պիր շէյ պիլմէմ:

—Պէրէքեաթ վիրտին քի, պուրատա իտիւմ, չիւնքի
հէր նէ գատար Պօվհանինին էմրի տիր տէտիւմ իտի իսէմ
տէ, իհլթիմալ տըր քի, պէն օլմատա իտիւմ, աղղընտան
պիր շէյ գաշըրըր իտի, —տէտի ճաալ եալաճա քէնտու-
քէնտուեէ, վէ քէնտուլի եարըմ սուրէթտէ կիլլէմէքաէ
օլան բէրտէյի պիւսպիլթիւն գաբանարագ:

Ճօրճ, Գաղիլին իքի էլլէրինի թուլթարագ,

—Օղլոււմ, բէտէրիւմ սէնի սէվէր իտի, չիմոի պէն ա-
նըն եէրինի թուլթաճաղըմ, —տէտի:

—Թէշէքքիւր իտէրիւմ, էֆէնտիւմ, թէշէքքիւր իտէ-
րիւմ, —բէբէլէտի Գաղիլ, վէ պատէհու քէնտու քէնտուեէ,

—Մհ, շու սիւքիւթ, բէք տէհշէթլի շէյ տիր, —տէ-
եու իլալէ իթտի:

—Սըր ճօրճ, —տէտի լօրա Սինիլլթըն, —ճէնապը Հագգ-
իսթէտիկի էն կիլլի շէյլէրի պիլէ մէյտանա չըգարմագ-
լըղա միւլթէտիր տիր: Լաքին շու էանատէ սիլլին բէտէ-
րինիլլին վէ պիլիւմ շայեանը թէէսսիւֆ տօսթոււմուղուն
վուգույի գաթլինի, գարանըգ պիր կէօլէ սէթր իտիեօր:
Ֆագաթ գալիէն թէէմին օլմուշոււմ տուր քի, հագըգա-
թը հալ էր եա կիճ զահիրէ չըգաճագ, վէ առալէթի ի-
լահիեէ, առալէթի ինսանիեէ եարտըմ իտէճէք տիր:
Պիր սէնէտէն, իքի սէնէտէն, նիհայէթ օն սէնէտէն օլ-
տուն, պու ճինսեթէ աղա ճէղասըղ պըրաղըմանեաճագ,
վէ սըր ճօն Մալգօնուն ինթիգամը ախզ օլունաճագ տըր:

—Պիր սէնէտէն, իքի սէնէտէն վէ նիհայէթ օն սէնէ-
տէն մի տէտիւնիդ, միլօրտ, խաեթըր էֆէնտիւմ, պէնտէ-
նիդ օլ գատար միւստէթ պէրլէմէեէճէլիւմ, վէ տահա
էփլէլ պուլաճաղըմ:

—Էկէր ճէնապը Հագգ իսթէր իսէ, —տէտի վալի:

—Շիւպհէսիդ ճէնապը Հագգ պունու իսթէեէճէք տիր,
վէ պինապէրին, մագթուլէն թէլէֆ իտիլիշ օլան պապա-
լարընըն ինթիգամընը ալմանա չալըշան էվլատարըր հիմանէ
լիթմէքիլքաէն ճէնապը Հագգ կէրի տուրմանաճագ տըր:

Պու արա ճաալ իշէրի կիրիպ:

—Միլօրտ հաղրէթլէրի, —տէտի:

—Նէ՞ իսթէրսին, —տէհու սիւալ իթտի վալի:

—Էֆէնտիմ, բրէնսէս ճէլլա սիդին իլէ պիր միւ.քետ. Էմէ իթմէ.քիլիկ արդու խոհեօր:

—Բրէնսէս ճէլլա՞ մը, —թէ.քրարլատը լօրտ Սինկըլթըն, —աճապա պիզէ պիր խապէ՞ր մի կէթիրտի: Սըր ճօրճ, սըր Էտլարտ, սիզ միւսիւ տօգթէօր իլէ եանընտաքի սա. լօնա կիտէ՞րմիսինիզ: Միւսիւ տօգթէօր մազպաթասընը սիզին կէօղիւնիւզ էօնիւնտէ գալէմէ ալսըն . . :

—Բէ.ք իյի, միւլօրտ, —ճէվապ վիրտի ճօրճ, —Ալլահ վի. բէտէ, բրէնսէս պիր խապէր կէթիրտէ իտի: Կէլ, պիրա. տէր . . . սիզտէ կէլին միւսիւ տօգթէօր . . . :

Պէօյլէճէ ճօրճ, Էտլարտ վէ Տիէօտօնէ իլէ պէրապէր տիշարը չըգտը, վէ պունլարըն չըգտըղլարը գաբու գա. բանաղընտա, լօրտ Սինկըլթըն, բրէնսէս ճէլլանըն իչէրի կիրմէսինէ միւսաատէ իթտի:

Միւմաիլէյհա իչէրի կիրտիկինտէ, ղաեթ սիւ.քինէթի հալ իչինտէ կէօրիւնմէ.քտէ իտի: Շէօյլէքի ի.քի կիճէ կէ. չիրտիկի ույգուսուղուզ, իւզէրինտէ հիչ պիր էսէր պը. րազմամըլ իտի:

Լօրտ Սինկըլթըն ճէլլանըն իսթիգպալինէ կիտէրէ.ք, քէմալի նէզա.քէթլէ էլինի էօրտիւ.քտէն սօնրա,

—Խօշ կէլտինիզ, բրէնսէս հաղրէթլէրի, աճապա պէն. տէնիզէ խապէր կէթիրտինի՞զ մի, —տէտի:

—Խապէ՞ր մի, լա.քին նէ՞եէ տայիր, —տէհու ճէվապ վիրտի ճէլլա թէաճճիւպ ալէամէթիլլէ:

—Թէ.քմիլ շէհրի տիւշարը եէս ու էլէմ գըլան մատ. տէյէ տայիր:

—Ձանն իտէրիմ քի, սըր ճօն Մալգօնուն գաթլ ու թէլէֆինտէն պահս խոհեօրսունուզ:

—Էվլէթ, էֆէնտիմ, պուլուշունուզ տօղրու տուր: Իմտի, օլ խուսուստա աճապա մալիւմաթընըզ վա՞ր մը տըր:

—Խա'եըր, միւլօրտ, հիչ պիր մալիւմաթըմ եօգ տուր, հաթթա սիզլէրէ վիրտիկիմ վիզիթանըն մազսէտլէրինտէն պիրի տէ, գաթիլլէրին պուլունուզ պուլունմատըղընը սիւ. ալ իթմէ.ք իչին տիր:

—Խա'եըր, բրէնսէս չիմտիեէ գատար գաթիլլէրին է. սէրի պիլէ պուլունմամըլ տըր:

—Տիմէ.ք սիզին ղապըթանըզ գաթիլլէրի պուլամանօր:

—Պու ճիհէթի իզրարէ մէճպուրում, էֆէնտիմ, չիւն. քի պիզէ բէհպէր օլաճագ հիչ պիր ալէամէթ եօգ տուր, վէ պաշանըլան թահգըզաթ, իլ.ք ատըմը ալըր ալմազ տուրմադտա տըր:

—Հագըզաթէն պու մէյետու օլունաճագ շէյ տիր: Պէնիմ սըր ճօն Մալգօնա օլան ֆէվդէլատէ բիանէթիմ, պէնի շու տէհէթլի վուգուլաթա ալէադատար դըլլէօր: Պիշարէ սըր ճօնուն պու եօլտա վէֆաթը, չօգլարըն էլէմ ու քէտէրինէ սէպէպ օլտու:

—Պու քէտէր ու էլէմ ումուլի տիր, ա'հ, հիչ տէյիլ իտէ, միւթէվէֆանըն ինթիգամընը ալապիլտէ իտի.ք:

—Սիզին շու արզունուզ պէնիմտէ էմէլիմ տիր: Պիլիր. սինիզ քի, պու մէմլէ.քէթտէ պէնիմ պիր մըգատար թէ. էսսիր վէ նուֆուլում վար տըր: Իմտի, էկէր պու թէէս. սիր վէ նուֆուլում, հագըզընըլտա ֆայաէլի օլապիլիր ի. սէ, միւսաատէ իտինիզ իճրատընտա պուլունանըմ, միւլօրտ:

—Թէշէ.ք.քիւր իտէրիմ, բրէնսէս:

—Պիլիրսինիզ, միւլօրտ, քի սիլ հէր իշտէ վէ հէր ֆուրտաթտա պանա էմին օլապիլիրսինիզ:

—Օլ պապտէ ապլա չիւսհէ իթմէմիշիմ, Իմտի, էֆէն. տիմ, շու ալչագճա ճինանէթի թէէտիպ իթմէ.ք իւզրէ, պիզէ եարտըմ իտէրտէնիզ, հագըզաթէն բէ.ք կիւզէլ պիր հարէ.քէթտէ պուլունմուշ օլուրսունուզ:

—Մ'հ, պու ճինանէթի իշլէեէնլէրէ օլունաճագ միւ. ճաղաթը կէօրմէ.ք իչին, վարիտաթըմըն նըսֆընը վիրի. րիմ, զիրա պէօյլէ գահպէճէ ատէմ էօլտիւրէնլէր ալչագ վէ էանա ատէմլէր տիրլէր:

Պու արա ճաալ իչէրի կիրիպ,

—Միւլօրտ հաղրէթլէրի, բրէնս Տօօրկալ Սահիպ ղա. թը ալինիզ իլէ կէօրիւշմէ.ք իսթէնօր, —տէտի:

—Բրէ'նս մի, —տէտիլէր բրէնսէս իլէ լօրտ Սինկըլթըն ի.քիսի պիրլի.քտէ:

—Պէքէթ մէ յինիդ, —տէտի վալի:

Ճէլլա աեաղա դալդըպ, կէրի չէքիլմէք իւզրէ իտի:

—Նէ՞ եաբըեօրսունուդ, էֆէնտիմ, —տէտի վալի:

—Կիտիեօրում, միլօրս:

—Սէպէ՞պ:

—Զիւնքի իհթիմալ քի, բրէնս սիդէ պազը կիպի սէօզ սէօյլէեէճէկինտէն, պէն սիդին միւքեալէմէնիդէ մանի օլմադ իսթէմէմ:

Պու սէօզլէր օլտուլու սըրսատա, Տօօրկալ իշէրի կիրէք:

—Օթուրունուդ, բրէնսէս հազրէթլէրի, բէճա իտէրիմ օթուրունուդ, —տէտի, —չիւնքի կէթիրտիկիմ խապէր, սիզաէն կիպի տէյիլ տիր վէ օլամադ, զիրա պու խապէր Հինտիսթան շիրքէթինին քեաֆֆէյի սահիհ տօսթլարընա միւթապլիդ տիր, վէ սիդ իսէ, ինկիլիդլէրին պաշլըճա տօսթլարընտան պիրի օլմանըլլա, սիդին տախի կէթիրտիկիմ խապէրի տինյէմէնիդ լազըմ տըր:

Բրէնս պու սէօզլէրի սէօյլէմէքտէ իքէն, սըթմատան թութուլմուշ կիպի զաեէթլէ ալթիւսթ պիր հալտէ կէօրլունմէքտէ, վէ պիր գապահաթլընըն միւսթէնթիդ հուղուրունտա գապահաթլընը կիզլէյիպտէ, խիւաֆը վազը իզըրաղլար իթտիկինտէ, նէ սուրէթ քէսպ իտէր իսէ, իշթէ միւմաիլէյհ տախի այնի սուրէթի քէսպ իթմէքտէ իտի: Շէօյլէ քի, կէօզլէրի ֆէվզէլատէ բարլամադտա, սէստաը տէյիլիմէքտէ, վէ տամարլարը տիթէմէքտէ իտի:

—Խալթ օլա, Տօօրկալ, պու հալինիդ պանա տէհշէթ վիրիեօր, պուրատա նէ՞ եաբմագլըղա կէլաինիդ, վէ պէնիմ գարշըմտա նէ՞ սէօյլէեէճէքսինիդ, —տէտի ճէլլա:

—Պիզէ նէ՞ խապէր կէթիրտինիդ, վէ կէթիրտիկինիդ խապէր աճապա տէհշէթլի մի տիր, —տէեու սիւալ իթտի լօրտ Սինկըլթըն:

—Էվլէթ, միլօրտ, աէհշէթլի տիր:

—Նէ՞ կիպի:

—Մալիւմ եա, սըր ճօն Մալգօնուն գաթիլինին խամի, Տօօրկալ, իշպու սօն լաֆղլարը իրատ իթտիկինտէ:

ճէլլանըն եիւզիւնտէ տէրհալ պիր կիւլիւմնէմէ միւշահատէ օլունտու:

Պու սըրատա, իթթիսալինտէ պուլունան սալօն իլէ իրթիպաթը օլան գաբունտուն բէրտէսի աշըլարադ, իքի պիրատէրլէր իլէ Ֆրանսըզլը տօգթէօր էչիլին իւզէրինտէ տուրտուլար, լաքին բրէնսէս իլէ բրէնս պուշլարը կէօրմէմէքտէ իտիլէր:

—Սըր ճօն Մալգօնուն գաթիլի մի, —թէքրարլատը լօրտ Սինկըլթըն, —էյ սիդ անը մէյտանա չըգարապիլտինիդ մի:

Ճօրճ իլէ էտվարտ պիր թէաճճիւպ ալէամէթի իպրադ իթտիլէր:

—Սահիհ մի, Տօօրկալ, սիդ պու գաթիլի պուլտու նո՞ւզ մու, —տէտի ճէլլա:

—Էվլէթ:

—Էօյլէ իսէ, չաբուգ սէօյլէյին:

—Քիմ տիր պու գաթիլ, —տէտի լօրտ Սինկըլթըն:

Տօօրկալ պաշընը էյէրէք:

—Պու գաթիլ, մագթուլուն օղլու, ճօրճ Մալգօն տըր, —տէտի:

ՅԱՃԻԱ ԻԶԻՆՏԷ ԴՕՄԷՏԻԱ (Զէյլ)

Ասլա ազլ ու ֆիքիրտէն կէշմէեէն մէզքիւր իթթիհամը իշիտիր իշիթմէզ, ճօրճ իլէ էտվարտ պիր թէաճճիւպ սէտաար չըգարաղլար:

Ճէլլա, վիճուտի պիր երլան թարաֆընտան ըսըրլան պիր գատըն միսիլիւ, պիրտէն պիրէ արգասընա տէօնտիւ, վէ աննընտա պիր տէրին չուգուր հասըլ օլարադ:

—Ահ, ճօրճ պուրատա իմիշ, —տէտի:

Լաքին հէման օլ անտէ քէնտույի թօրլաեարադ, քէնտու քէնտուեէ:

—Ֆագաթ պէնիմ նէ՞մէ լազըմ, —տէտի:

Տօօրկալ իսէ, պու արա թէքէպպիւրլի կէօղլէրինի ճօրճ Մալգօնա տիքմիշ իտի:

Էտալարտ, հիտաւեթինի թէսկին իտէմէեէրէք, Տօօրկալա տօղրու եիւրիւտիւ, վէ եիւքսէք սէտա իլէ:

— Բրէնս, տէտիկինիդի անլաեօրմաւսուսուզ, — տէտի:

— Էֆէնտի, պու տիվանէճէ պիր սէօղ տիր, — տէեու իլավէ իթտի վալի:

— Հաղղաթէն պու սէօղ բէք եօլսուզ տուր, — տէտի Ֆրանսըզ թապիպ:

Պատէհու ճէլլա շու վէճհ իլէ քէլամա իպթիտար իյլէտի:

— Տօօրկալ, պու եօլտա պիր տէհէթլի իթթիհամը մէյտանա գօյմազ իչին, բէք պիւյիւք իտպաթ լաղըմ տըր: Իմտի սէօղլէրինիդի պիր իյիճէ տիւշիւնիւնիւզ:

Տօօրկալ ճէվապ վիրմէքլիկէ հաղըրլանմազտա իքէն, ճօրճ անտէն էվիլէլ քէլամա աղաղ պիրլէ:

— Աֆիլ խտէրսինիդ վալի հաղըթթլէրի, սիղտէ աֆիլ խտէրսինիդ բրէնսէս հաղըթթլէրի, — տէտի միւթէաղղիմ պիր թավը իլէ, — բրէնսին իթթիհամը պէնտէնիդէ այիտ օլտուղունտան, ճէվապը տախի պէնտէնիդէ այիտ տիր: Իմտի, միւրտ հաղըթթլէրի, պու խուսուստա միւսաատէնիդի իսթիթհամ իյլէրիմ:

Վալի մուվաֆֆազաթ իթմէսիլլէ, ճօրճ շու վէճհ իլէ քէլամա տէվամ իթտի:

— Օթուրունուզ, բրէնս հաղըթթլէրի, օթուրունուզ, չիւնքի եալընըզ միւթթէհիմ օլան տեազտա տուրմալը տըր:

Ճօրճ պու քէլամը սէօյլէտիկինտէ, Տօօրկալա տօղրու պիր գօլթուգ տանտալիեէսի ուզաթմազտա իտի:

Տօօրկալ, չիւպհէսիդ, ճօրճուն նազիքեանէ քէլամլարը ալթընտա սէթը իտիլմիշ օլան իզթիհզատան ֆէվգէլատէ հիտաւեթլէնմիշ օլարադ, քէմալի թահգիր վէ դուրուր իլէ: Ճօրճ Մալգօնուն էօնիւնտէն կէչտի, վէ մէրգուսուն վէրտիկի գօլթուգ սանտալէէսինտէ օթուրտու:

— Միւթթէհիմ մի տէտինիդ, պիրատէր, ֆազաթ

նէ՞ սէօյլէեօրսունուզ, — տէտի Էտալարտ:

Ճօրճ, կէօղլէրինի տիգդաթլէ Տօօրկալա տիքէրէք,

— Էվիլէթ, միւթթէհիմ տէտիմ, վէ չիմտի տէ թէքլարլարըմ, չիւնքի բրէնս պէնի իթթիհամ իթտիկի հալտէ, տիմէք հաղղաթը հօլ պու տուր, — տէտի:

Ճէլլա պու արա թէվասսիւթ իթմէքլիկի միւնասիպատա իտէրէք:

— Ճանըմ, — տէտի, — պէօյլէ պիր տիվանէճէ իթթիհամտան տօլաեը, նէ՞ իչին միւնազաա իտիեօրսունուզ: Սիղ զաթէն միւթթէհիմ տէ, իլիւնիդ, վէ օլամազսընըզ:

Ճօրճ, բրէնսէսէ խիթապէն,

— Թէչէքքիւր իտէրիմ, մատամ, ֆազաթ էվիլլէնտախի պէեան իթմիշ օլտուղում արղու մուճիպլինճէ, սիւքիւթ իթմէնիդի բէճա իտէրիմ, չիւնքի պէն քէնտիմէ ալօգաթլըզ իտէպիլիլիմ:

Պատէհու ճօրճ, Տօօրկալա չէօյլէ խիթապ իթտի,

— Էֆէնտիմ, սիղ պիւյիւք պիւշ զաթսընըզ, վէ սիղին սիլսիլէնիդ, Ասիա հիւքմտարլարընըն ալթիգ սիլսիլէսի տիր, սիղին անլընըզ, էճտատընըզըն պաշլարընտա թաշըտըզլարը թաճըն աղըրլըզը ալթընտա, աալա թէնէզղիւլ իթմէզ: Պէն իտէ, ատի պիր ինկիլիլլիլիմ: Բէտէրիմ քէնտի հալինտէ պիր զաթ օլուպ, անճազ վաղիֆէյի մէմուրիյեթլինի հաղղըլլա իֆաեէ արղուքէշ իտի, վէ թէքմիլ էօմրիւնիւ պու եօլա ֆէտա իթմիշ իտի: Պու հալտէ, բրէնս հաղըթթլէրի, սիղին իլէ անըն արաաընտա, մէզհէպ վէ զէնկիւնիլք ճիհէթիլլէ բէք պիւյիւք ֆարզ վարտըր: Հալ պու քի սիղ, բէտէրիմի բէք իյի թանըմիշ, բէք չօդ սէվմիշ օլմալընըզ, հէման ինթիգամընը ալմազլըզա, վէ պու ճիւրմիւն ֆաիլինի մէյտանա չըգարմազլըզա միւսարաաթ իտիեօրսունուզ:

— Էվիլէթ, — ճէվապ վիրտի Տօօրկալ գալի պիր սէտա իլէ, — էվիլէթ, պէն ճօն Մալգօնու թանըր իտիմ, անը սէվէր իտիմ, անէ բիտէթ վէ հիւրմէթ իտէր իտիմ, վէ իշթէ չիմտի, պուսուն իչին տիր քի, ինթիգամընը ալմազ իսթէրիմ:

— Տիմէք սիդի, միւթթէհիմին թահարրիսինէ թէշվիգ իտէն եալընըդ պու ճիհէթ տիր :

— Խաեքըր, եալընըդ պու տէյիլ տիր : Պուռտան պաշ-դա, եէնի վէ ինքեար օլունմադ պիր իսպաթ իլէ կէօս-թէրմէք իսթէրիմ քի, պէն Հինտիսթան շիրքէթինին սահիհ վէ խալիս տօսթ վէ միւթթէֆիգիլիմ :

— Պէնի միւթթէհիմ իթթիսադ իլլէմէքլէ, էօյլէ մի :

— Խաեքըր, պէն, պիր ինկիլիզին գաթիլինի, ինկիլիզ հիւքիւմէթինէ թէսիլիմ իթմէքլէ, անը իսպաթ իտէճէկիմ :

— Վէ գաթիլ տէ, պէն իմ, եանի ճօրճ Մալգօն տըր, էօյլէ մի, հա :

— Էվլէթ, սիդսինիլ :

— Պու պապտէ էմինմիսինիլ :

— Հայ, հայ, չիւնքի իսպաթըմ պիլէ վար տըր :

— Իսպաթընըդ մը վար տըր, -տէտիլէր Խալարա, լօրա Սինկըլթըն, Տիէօտօնէ վէ ճէլլա, հէպ պիրլիքտէ օլարադ :

— Պիրաւտէր, պիրաւտէր, քէնտինի մուհաֆաղա էթ, պու իշթէ թէպրիէյի զիմէթ իթմէլի, -տէտի Խալարա եիւքսէք սէտա իլէ :

Ճօրճ, գարնաաշընըն էլինտէն թութարադ,

— Պիրաւտէր, բէտէրիմիլին իամի խաթրը իչին սիւքիւթ իթմէնի էմը իտէրիմ, -տէտի :

Պատէհու Տօօրկալ խիթապէն,

— Բրէնս հաղրէթլէրի, պու ճինսեթի պէն իշլէմիշ օլ-տուղումա տայիր, իսպաթընըդ վար տէտինիլ, տէյիլ մի, -տէեու իլլալէ իթտի :

— Էվլէթ, միւքէմմէլ իսպաթլարըմ վար տըր :

— Իհթիմալ տըր քի, շահիտլէրինիլ տէ վար տըր :

— Էվլէթ, շահիտլէրիմ տէ վար տըր :

Ճօրճ Մալգօնուն պիտտէֆաթ վուգու պուլան բէճա-լարընա նիսպէթէն, ճէլլա պու արա եէնիտէն իճրայի թէ-վասիւթ իլէ, վէ հէման բէճա եօլունտա,

— Քէնտինիլի սաղընընըդ, Տօօրկալ, -տէտի, -չիւնքի հիշ տիւշիւմէեօրսունուլ քի, պու գատար չարուգ սու-րէթ տէ տալէթ իտիլէն շահիտլէր, իհթիմալ տըր քի ալ-

տանըրլար, վէ եախօտ սիդի ալտաթըրլար : Խմտի, սաղըն սիդէ եալան եանըր ժալիւմաթ վիրմիշ օլմասընլար :

Բրէնս, կէօլլէրինի բրէնսէսէ տիքէրէք,

— Եալաւ մը, նէ իչին օ ատէմլէր եալան սէօյլէեէ-ճէքլէր, պա խուսուս քի շօրճ Մալգօնու հէնուլ թանը-մըշ օլտուղլարընտան, ալէյհինտէ զարէլլէրի տախի օլա-մալ, -տէտի :

— Լաքին պու ատէմլէր քիմլէր իտէ, քէնտի մէնֆաթ-լարը իչին խիլաֆ սէօյլէեէպիլիլլէր, -տէեու պէեան իթ-տի ճօրճ, Տօօրկալըն քէլամընը գաթթ իտէրէք :

Ճօրճուն պու սէօլլէրի իւզէրինէ, Տօօրկալ իսթէմէեէ-րէք տիթրէտի, ֆազաթ տէրհալ քէնտույի թօրլաեա-րադ, քէմալի թէքէպպիլլէ,

— Պազաթ պու տէտիկինիլ ատէմլէր քիմլէր տիր, -տէտի :

Ճօրճ իտէ, Տօօրկալըն տիթրէտիկինի կէօրէրէք կիւ-լիւմսէտի, վէ իսթիհզաքեարի պիր սուրէթտէ,

— Թէէմին օլունուլ, բրէնս հաղրէթլէրի, թէէմին օ-լունուլ, -տէտի, -չիւնքի պէն քիմսէյի իթթիհամ իթ-մէեօրում : Եալընըդ ալէյհիմտէ շահատէթ իտէճէք օլան շահիտլէրի պիլմէք իսթէեօրում :

— Հազգընըդ վար տըր, սըր ճօրճ, -տէտի բրէնսէս ճէլլա, -զիրա պէօյլէ պիր տէհշէթլի թէօհմէտէ գարըր քէնտույի մուհաֆաղա իտէպիլմէք իչին, պիր սէօլ լէլ-վէրիլ :

— Բրէնսէս հաղրէթլէրի, պիլմիշ օլուն քի, պէն պու-անէ գատար քիմսէեէ իֆթիրա իթմէմիլիմ, -տէտի բը-րէնս Տօօրկալ :

Ճօրճ, Տօօրկալը սէլամլատըր կիպի, ճէլլաեը տախի սէլամլաեարադ,

— Մատամ, նէ իչին պէնտէնիլի թէսահուպ իտիեօ-րունուլ, -տէտի :

— Նի՛չին մի, -ճէվապ վիրտի աթէշլի պիր հալտէ բը-րէնսէս, -չիւնքի ճօն Մալգօն եհլի նամուս վէ սահիպ ֆազիլէթ վէ սատըր պիր գաթ օլտուղու հալտէ, պէն մէ-

մուլ վէ ինանմամ քի, քէնտի էվլատարընտան պիրի ալ-
չադ պիր գաթիլ օլուպ, քէնտի բէտէրինի ալչադճա գաթիլ
ու թէլէֆ իյլէսին . . :

Ճօրճ, էմնիւթսիլիքլէ բրէնսէսի թէֆթիլ իթտի :
Մէրդուլ տէլիգանընըն տէրուսինտէ պաղը կէօնա շիւպ-
հէ հասըլ օլուպ, պու շիւպհէ կիթտիքճէ պիւյիւմէքտէ,
վէ ֆիդրինտէ թաղվիւթէթ քէսպ իթմէքտէ իտի իսէ տէ,
նիհանէթ պէլլի իթմէքէրէք :

— Մատամ, հադգըմուա վաղը օլան հիւսնի մուհաքէ-
մէնիլտէն տօլանը, սիլլէրէ պէտանը թէշէքքիւր իյլէրիւմ,
զիրա պանա իանատ իտիլէն ճինանէթ ֆիլիլինի, նէվի պէ-
շէրի նատիրէն լէքէտար իյլէքէն ճինանէթլէքտէն պիրի
տիր, -տէտի :

Պատէհու կէօղլէրինտէն պիր գաչ տամլա եաշ կէլտի-
կինտէն, իքի էլլէրի իլէ եիւղիւնիւ կիլլէտի, վէ բէրէլէ-
քէրէք :

— Ահ, եա բապպիւմ, պէն . . . պէն, պիր բէտէր գա-
թիլի օլանըմ, հա . . . -տէտի :

Ճօրճուն շու տէհշէթիլի հէքէճանը վէ ալթիւսթիւկիւ
չօդ սիւրմէեիպ, քէնտույի թօրլատը, վէ Տօօրկալա տօղ-
րու տէօնէրէք :

— Լաքին պէն շու մէքրուհ ֆիլիլի իճրա իթմէք իչին,
նէ՞ եօլտա ալչադ սէպէպլէ թահրիդ օլունմուշուլմ, -տէ-
եու սիւալ իթտի :

— Էֆէնտի, պէն պու սէպէպի պիլմէմ, վէ պիլմէքտէ
իսթէմէմ, զիրա ինսանըն ֆիլքրինտէն կէլէնի քիմսէ պի-
լէմէզ, վէ հըրսը շան ու թամա, ինսանա էն զիւստէ ալ-
չադճա ճիւրմ ու ճինանէթլէրի իճրա իթտիրիւր, վէ իհ-
թիմալ տըր քի, սիլ բէտէրինիլին մէմուրիլէթ վէ վա-
րիտաթընա պիր ան էվլէլ սահիպ օլմագ իչին, պու ճի-
նանէթի իչլէմիշսինիլ տիր : Ֆաղաթ պէնիւմ նէմէ լա-
ղըմ : Պէն հաքիւմ տէյիլիւմ, իլլա պիր միւտտաիեիւմ, իմ
տի ճինանէթի կէօրտիւկիւմ, վէ ճանիլի տէ հիւքիւմէ-
թէ թէպիւմ իթմիլ օլտուղուլմ հալտէ, պէնիւմ իչին պուն-
տան ֆաղլա շէքէ լիւղուլմ եօդ տուր, վէ ինտիմտէ վա-

զիֆէմ իֆա, վէ թէշէպպիւսիւմ իքմալ իտիլմիլ տի-
մէք տիր :

Ճօրճ պաշընը էքէրէք :

— Բէք իյի, էֆէնտիւմ, -տէտի, -անճագ միւսաատէ-
նիլլէ սիլլէ պիր շէյ սիւալ իտէյիւմ . սիլլէ պու ճինանէ-
թի խապէ՞ր մի վէրտիլէր, եօդսա, սիլ թարաֆընըզտան
թահարրիւթ վէ թահգըզաթ իճրա իտէրէք վէ իթտի-
լէրէք մի, պու հալլէ պու տէրէճէ գալի սուրէթտէ վա-
ղըֆ օլտուղուլ :

— Պանա, բաժահ Տօօրկալ Սահիպ տէրլէր, պէն քէն-
տի մէմալիքիւմ իտարէ իտէր, վէ օրատա հիւքիւմէթ սիւ-
րէրիւմ . պինապէրին իմարէթիւմ տախիլինտէ վուգու պու-
լան ճինանաթը պիլմէքլիք, պէնիւմ հադգ վէ վաղիֆէմ
կգթիլաղանտան տըր, վէ սըր ճօն Մաղգօնուն գանը իսէ,
իմարէթիւմ տախիլինտէ աղմըլ տըր, -տէտի Տօօրկալ քէ-
մալի թէքէպպիւրլէ :

— Բրէնա հաղրէթլէրի, -տէտի Ճօրճ աշիքեար պիր իս-
թիհղա իլէ, -էկէր զաթը ալինիլ շինտիւթան շիրքէթի-
նին բօլիս նաղըրը օլտա իտինիլ, հադգաթէն պու բօլի-
սէ բիգապէթ իտէր տիկէր հիշ պիր բօլիս պուլունամաղ
իտի :

Ճօրճուն պու սէօղլէրի, ֆիլվաղը Տօօրկալա թէէսսիր
իթտիկինտէն, միւմարէյհ հիտտէթլէ վէ բէնիլի սօլմուշ
օլարաղ, աեաղա գալգաղ, վէ եիւքսէք սէտա իլէ,

— Էֆէնտի, սիլ գարշընըզտա քիւմ օլտուղունու ու-
նուտուեօրսունուլ, -տէտի :

Ճօրճ կիւլէրէք :

— Խանըր, բրէնա հաղրէթլէրի, ունութմանօրուլմ, վէ
հայրան օլուեօրուլմ, -տէեու ճէվապ վիրտի, վէ սօնրա
սէսինի տէյիլտիրէրէք, շէյլէ տէվամ իթտի,

— Բէտէրիւմ, պիւյիւք վէ մուխաթարալը պիր խրտմէ-
թէ, եանի շինտտէ պիր թաղըմ գաթիլլէրին կիլլի թէ-
ֆէրրուլթլարընը, հէր կէօնա թէտապիրի իթթիլաղ ի-
տէրէք մէյտանա չըգարմագլըլա թէշէպպիւս իթմիլ օլ-
տուղունու, աճապա տօսթունուլ օլմագ միւնասէպէթիլ-

է, սիրելիքդ պէտքն ինձի մի խտի :

— Խա՛նքը :

— Տիմէք, բէտէրիմին շու վուգուլի գաթիկնի զարէզ ու ատապէթ էսերինէ իսնատ իթմէքլիք, վէ Հինտիթան տա էօթէտէն պէրու ինկիլիլէրին մահվընա չալլան օլ մէլուն շէյթանլարը պու սըրատա իթթիհամ իյլէմէքլիք ֆիքրի, խաթըրնըղա կէլմէմիշ օլմալը տըր :

— Խա՛նք, չիւնքի շու սաթտա գաթիլ սէն օլտուղու նու պիլիլիմ :

— Վէ պէլքիտէ էօյլէ պիր շիրքէթ մէվճուտ օլտուղու նու ինքեար կէլիլիսինիլ :

Տօօրկալ օթուրմուշ իքէն, պէթէքրար անաղա գալդ տը, վէ միլթէքէպպիր պիր սէտա իլէ :

— Էֆէնտի, զամն իտէրիմ քի, սիլ պէնի իսթինթադ իտիեօրունուղ, -տէտի :

Ճօրճ, էլիլէ Եանընտա պուլունան Եաղըխանէէ վուրարադ :

— Էվլէթ, Էֆէնտի, սիլի իսթինթադ իտիեօրում, Եա նէ իսթէրսինիլ, պաշըմըն վէ նամուսուսուն թէհլիքէտէ գալմասընը մը իսթէեօրունուղ, խա՛նքը, Էֆէնտի, խա՛նքը, պէն պաշըմը մուհաֆաղա իթտիկիմ հալտէ, նամուսուսուն տախի գուրթարմադլըղա չալլըեօրում, -տէտի Եիւքսէք սէտա իլէ :

— Չալլընըղ, -տէնու ճէվապ վիրտի Տօօրկալ Սահիպ :

ՇԱՀԻՏԼԻՐ

Պու սէօղլէրին իւղէրինէ, բրէնսէս ճէլանըն Եիւլիւ, միւքէտտէր պիր թէհայեիւր ալէամէթի քէսպ իթտի, վէ քէլամա աղաղ պիրլէ :

— Ճանըմ, պու նէ -տէտի, - իքի թարաֆտան տա պու գատար էմնլիքէթ, ատէթա պէն գօրգուեօրում, էօյլէ իսէ, խէթա վէ Եանլըլըղ գա՛նըլ թարաֆտա : Տօղ-

լուսու պաշըմ տէօնիւեօր. պու հալտէ արթըգ շու իշէ պիր խիթամ վիրմէլի : Տօօրկալ, սիլ շահիալէրիմ վար տիեօրսունուղ, տէյիլ մի :

— Էվլէթ :

— Նէ՞րէտէ տիրլէր :

— Պուրատա տըրլար :

— Պուրատա մը տըրլար, էօյլէ իսէ, մէյտանա չըգ սընլար, պէքլէեօրում, -տէտի ճօրճ հէյալէթլի պիր սէտա իլէ :

— Հադդընըղ վար տըր, սըր ճօրճ, - տէվամ իթտի ճէլա, -չիւնքի անլէրին շահատէթի, սիլի թէպրիեթլի զիմմէթ իթտիլէճէք տիր, պունու պէն էվլէլճէ գալպիմ տէ հիսս իթմէքտէյիմ : Պիլճէ իսէ հադըղաթը հալի անլամադ լաղըմ տըր, պէն տախի պու միւշէվլէշ հալին աշիքեարէ չըգարըլմասընը իսթէրիմ, զիրա պէն պիր բըրէնսէս օլտուղում հալտէ, պէնիմսէ պաղը կէօնա հուգուգը հիւքմիանիեթ վար տըր : Էկէքլի հադդընըղտա վուգու պուլան իթթիհամ, սըրֆ քիզպ ու իֆթիրա իսէ, էվլէլ պէ էվլէլ պէն անըն ալէյհինտէ տալմաճը օլաճաղըմ :

Պու սէօղլէրտէն սօնրա, Տօօրկալ, լօրա Սինկըլթընա տօղրու տէօնէրէք :

— Միլօրա, միւսատէ իտէրմիսինիլ, -տէտի :

— Չալլըրնըղ, -ճէվապ վիրտի վալի պաշըն էեէրէք :

Տօօրկալ, սանտալէսինտէն գալդըպ, օտանըն գաբուսունա գատար կիթտի, վէ բէրտէյի գալտըրարադ, ճաալա պիր իշարէթ իլէ :

— Իշէրի կիրսինլէր, -տէտի :

Պատէհու կէլիպ եէրինսէ օթուրտու :

Ճօրճ տախի տիգդաթլէ բրէնս իլէ բրէնսէս պաղըպ, քէնտու քէնտուէ :

— Սճայիպ, -տէտի, -նէ իշին բրէնս հադդըմտա միւստայի սըֆաթըլլա պուլունուեօր տա, բրէնսէս պէնի թառահուպ իտիեօր :

Էտվարտ պու արալըգ Տիէօտօնէնին էլինի սըգարադ :

խնայելն գուլապընտան աշաղը ,

— Տօղթէօր , իւղէրիմէ տիւանէլիք կէլիէօր , — տէտի :

— Եա պէն , — ճէվապ վիրտի Ֆրանսըզ թապիպ , — առէ :
Թա սօրխօշ օլտոււմ , վէ պաշըմ դաղան կիպի գայնաօր :

Պու սըրատա ճապ , իքի նէֆէր Հինալիէրի օրտեա
կիրտիրտիկինտէն , պուճար լօրա Սինկըլթընն եանընա
գատար իւրէտիլէր , վէ էլլէրի կէօյիւսէրինտէ վէ պաշ-
լարը եէրէ էլիլիշ օլարապ , միւմաիլէյին գարշըսընտա
տուրտուլար :

Ճօրճ , պու Հինալիէրի կէօրիւր կէօրմէղ թանրալ :

Պուճար , ճօրճուճ , ֆիլլար գապրիսթանընա կիթաիկի
կիճէ , Գաղիլ մարիֆէթիլլէ քիրա իլէ թուլթուլուշ օլան
իքի նէֆէր Հինալիէր իտի :

— Էվիլէթ , — տէտի մէրգոււմ տէլիգանը , — թա քէնտի-
լէրի տիւր : Էվիլէլիսի կիճէ , պու առէմէր պէնիմ իլէ պէ-
րապէր Պէնարէսթէն հարէքէթ իթաիլէր , վէ պէնիմ ալ-
տէթիմէ տէկին , պիլիպիլիմիլտէն այրըմատը : Իմտի ,
տօսթլարըմ , պէնի տինլէյինիլ , վէ դամիր ու վիճաանը-
նըլ իգթիլգաւընճա ճէվապ վիրլինիլ : Շու տաթտա ,
հադդըմտա ալլադճա վէ ինսանըն աղլընա խիֆֆէթ կէ-
թիլիլ սուրէթտէ պիր ճիւրմ իսնատ իտիլիէօր , վէ ֆիլ-
լէր գապրիսթանընտա բէտէրիմ ճօն Մալգօնուճ գաթիլի
պէն օլտուլըմ պէեան օլտուլէօր : Իմտի , սէօյլէյինիլ ,
օլ միւքէտաէր մահէլլէ պէնիմիլ պէրապէր նաճըլ կիր-
տիք , վէ զէվալլը բէտէրիմին նաշընը նաճըլ պուլտուլ :

Ճէլա եիւքսէք սէտա իլէ վէ շէտիտէն ,

— Սէօյլէյինիլ , տօսթլար , չիւնքի սիղին շահատէթի-
նիլ , սըր ճօրճ Մալգօնուճ պիլիլնահ օլտուլուճու , վէ
բրէնա Տօրիկալ Սահիպին իֆատաթը եալան իտուկինի ,
պիւթիւն ալէմ հուզուրունտա մէյտանա գօթաճադ տըր ,
— տէտի :

— Էվիլէթ , սէօյլէյինիլ , — թէքրարլատը լօրա Սինկըլ-
թըն , — ֆադաթ էվիլէլ պէ էվիլէլ , խիլաֆ սէօյլէմէեճէ-
կինիլի , մապուտարընըլըն էն միւհթէրէմի իւղէրինէ եէ-
մին իտինիլ :

— Սիվանըն նամը իլէ Պօլհանինին էօրթիւսիւ իւղէրինէ
եէմին իտէրիմ , — տէտի պիրի :

— Էյ , սէն , — տիւու սիւալ իթաի լօրա Սինկըլթըն ի-
քինճի Հինալիէ :

— Վիշնու մապուտուն թէճէսիւտէրի վէ իլահէնին
հալգաալ իւղէրինէ եէմին իտէրիմ , — տէտի օլ պիր իքին-
ճի Հինալի :

— Էօյլէ իսէ , շէհատէթինիլէ միւնթաղըրըլ , վէ մա-
տամ քի իլք տէֆա սէն եէմին իթաին , օ հալտէ եինէ
սէն էվիլէլ պէ էվիլէլ շահատէթինի պէեան իլլէ , — տէտի
վալի :

Պու էմր իւղէրինէ , ֆէլլահլարտան պիրի քէլամա ա-
ղաղ պիրլէ , աղըր վէ պօղապտան պիր սէտա իլէ ,

— Ճօն Մալգօնուճ վէֆաթը կիճէսի , ճօրճ Մալգօն
թէտիլիէ օլտուճն շու առէմ , պիլիմ մուխալիֆէթիմիլլէ
վէ բէճալարըմըլա նիսպէթէն , ֆիլլէր գապրիսթանընն
մուգատտէս մահէլլինէ կիրմէք իսթէտի :

— Եալան տըր , եալան , — պաղըրտըր ճօրճ հիտտէթլէ ,

— Պիլտէ պու էճնէպինին արգասընտան կիթմէք իս-
թէմէտիք , չիւնքի մահէլլի մէզպուրտա պուլունան Սիլա
մապուտունուճ հէյքէլի , պիլլէ ֆէվգէլատէ տէհէթ վիր-
մէքտէ իտի , — իլավէ իթաի տիկէր Հինալի :

— Միլօրտ , միլօրտ , — տէտի ճօրճ , քէմալի իղթիրապ
իլէ վէ կէօլլէրի գարարտըրա , — Սլահ աշգընա օլտուն ,
պու առէմէրի տիլլէմէյինիլ , անէրէ ինսանաբընըլ , չիւն-
քի սէօյլէտիքէրի քիլալ ու իֆթիրա տըր :

— Պրազըն սէօյլէսինլէր , սըր ճօրճ , սիղտէն սիւալ օ-
լունաճադ վազըթ տա կէլիւր , — տէտի լօրա Սինկըլթըն :

Լօրտու միւմաիլէյին , Հինալիլլէրէ տօղրու տէօնէրէք ,
իֆատէլլէրինի իշարէթլէ պիլտիրմիսի իւղէրինէ , պուճար-
տան պիրի ,

— Պու էճնէպի եալընըճա գապրիսթանա կիրմէսինտէն
պիր աղ սօնրա , պիր ինսանըն պօղուլ պօղուլ պաղըրը
սէտասընը իշիթաիք , — տէտի :

Ճօրճ , էլլէրինի սըգարապ , քէնտու քէնտուէ ,

—Օհ, խայրինքեր, -տէտի:

—Օլ վագըլթ, մէրագըմըզ գորգումուդտան զիեառեքէսպի շիտտէթ իլլէտիկինտէն, -տէվամ իթտի ֆէլլահ միւրայիճէ պիր թէէմինաթ իլլէ, -մուգաառտէս տէքէտէնէ օլտուղունու անըամագ իւզրէ, պիզ տախի իլլէրի-կիր-տիք: Վէ ճօրճ Մալգօնուն, հէնուզ թէպիմի բուհ իթ-մէմիլ օլան պիր ճէնաղէնին իւթիւնէ էյիլէրէք, եարէ-նին իլլինտէն դանը պիր դամա չըգարտըզընը կէօրտիւք:

Էտվար, եիւզիւնիւ էլլէրիլէ կիլլէեքէք, քէնտու-քէնտուէէ:

—Եա՛ րապպիմ, պու բէք տէհէթի հալ աըր, -տէ-տի: Ֆագաթ մէրգում լիսանէն հիւ պիր սէս պիլէ չըգար-մատը:

Ճօրճ, բէնկի պիւսպիւթիւն սարարմըլ օլտուղու հալ-տէ, Հինալիլէրէ տօղրու տէօնտիւ, վէ քէսիք պիր սէտա իլլէ, շէօյլէ սէօյլէտի:

—Ֆագաթ սիզ բէք կի պիլերսինիլ քի, բէտէրիմի վուրմուշ օլան դամա, պիր Հինալի դամաը իտի:

—Պէնարէտտէ Հինա դամալարը նատիր տէյիլ տիր, վէ հաթթա էսնայի բահտէ, պիզ պու դամաեր պիլին քէ-մէրինիլտէ կէօրմիւշ իտիք, -տէտի Հինալիլէրտէն պիրի: Ճօրճ, դաեթ շիտտէթլէ:

—Սահիհ տէյիլ տիր, վէ սիզ ալչադ վէ եպլանճը ա-տէմլէրսինիլ, -տէեու պաղըրտը:

—Ֆագաթ պու ատէմլէր նէ՞ իլլին եալան սէօյլէեքէք-լէր տիր, -տէտի Տօօրկալ, կէօղլէրինի ճօրճուն կէօղլէրի իւզէրինէ տիքէքէք:

—Վալի հաղրէթլէրի, -տէտի ճէլլա, -հէր նէ գատար պու ատէմլէր, Հինալիլէրին թէճալուզ իտէճէքլէրի եէ-մինի իթմիլլէր իսէ տէ, սիզ եինէ պունլարըն շահատէ-թինի գապուլ իթմէյինիլ: Պու պապտէ Գաղիլի տէ իս-թինթագ իտինիլ. . . հէմ Գաղիլ, ճօն Մալգօն իլլէ-ճօրճ Մալգօն թարաֆընտան իքի տէֆա էօլիւմտէն գուրթա-րըմըլ աըր: Պունուն տօղրուսունու սէօյլէր իսէ, օ սէօյ-լէեքպիլէճէք տիր:

—Էվվէթ, էվվէթ, միօրա հաղրէթլէրի, -տէտի ճօրճ շէտիտէն, -Գաղիլէ սիւալ իտինիլ, պէնիմ օնա էմիլլ-եթիմ վար աըր. մէրգում, պիր տաղըզա, պիր տանի-եէ պիլէ եանըմտան այրըմամըլ օլտուղունու, վէ իլք տէ-ֆա ճէնաղէյի քէնտիսի կէօրմիւշ իտուկինի իգրար իտէ-ճէք տիր:

Լօրա Սինկըլթըն, Գաղիլին կէթիթիլմէսի իլլին էմր վիրտի:

—Կէլտի, էֆէնտիմ, -տէտի ճաալ, Գաղիլի մէճլիսէ կէթիթէրէք, վէ գուլաղընա խէֆիէն, -խաթըրընա կէթիլ-քի, Պօվհանի էմր իտիեօր, եա սիւքիւթ իտէճէքսին, վէ եախօտ էօլէճէքսին, -տէտի:

—Լաքին շու էզիլիէթ վէ մէշագգաթ, ինսանըն թէ-համմիւլ իտէպիլէճէկի տէրէճէտէն զիեառէ տիր, -տի-մէքտէ իտի Էտվարտ քէնտու քէնտուէէ:

—Գաղիլ, օղլում, -տէտի ճօրճ, հէման բէճա խէր պիր սէտա իլլէ, -շու ստաթտա հէր շէյ սէնտէ զալար, սէն հաղըզաթը հալի սէօյլէ, վէ պէնի շու պէլիեէտէն գուրթար: Պէն ֆիլլէր դապրիսթանընա կիրտիկիմտէ, սէն-տէ պէնիմլէ պէրապէր կիրմէտի՞ն մի իտի:

Գաղիլ, պալընը աչաղը էյիլ օլտուղու հալտէ, քէ-սիք պիր սէտա իլլէ:

—Խա՛եըր, -տէտի:

—Էյ պու նէ՞, պուտա՞ մը միւտապի, -տէտի բրէն-սէս թէաճճիլլէ:

Էտվարտ, պու սըրատա բութ իկպի, վէ Ֆրանսըզ թա-պիպ իսէ միւքէտտէր սուրէթաէ տուրմագտա օլուպ, եա-լլընըզ Լօրա Սինկըլթըն, հիւ տէյիլ իսէ զահիրէն օլտուն, վաղիֆէսիլ վէ ֆիւթուրսուզ կէօրիւմէքտէ իտի:

Ճօրճ եիւզիւնտէ օլան պիր գալ տապա սօղուգ թէր-լէրի սիլէրէք:

—Չօճուզ, սիւալիմի իլլիտէմէտի՞ն մի. . . խաթըրընա կէլմէեօր քի, էօնաէն սէն կիթտիկին հալտէ, պէնտէ սէնին արգանտան կէլիեօրտում, վէ սէնտէն տալա այրըլ-մատըմ, -տէտի:

Գաղիլին կէօղլէրինտէն պիր գաշ տամլա եաշ ագար , վէ քէնտու քէնտույի թօբլանըպ , քէսիք պիր սէտա իլէ ,
— Էֆէնտիմ , գապրիսթանտա սիզ եալընըզ իտինիզ ,
— տէտի :

— Պիրա՛տէր , պունլարըն հէբսի սէնի իթթիհամ իտի-
եօրլար , — տէտի Էտվարտ :

— Լաքին պու բէք ալչադըզ տըր , — իլալէ իթտի բը-
բէնսէս ճէլլա :

Ճօրճ , բրէնսէսէ սօղուզ պիր պագըչլա ,

— Էօյլէ տէյի՞լ մի , մատամ , — տէտի :

Նիհանէթ լօրտ Սինկըլթըն տախի , սիւալ եօլունտա ,

— Ե՛յ ճօրճ Մալգօն , քէնտինիզի մուհաֆաղա իթմէք
իչին , պիր տիեէճէկինիզ վա՞ր մը տըր , — տէտի :

Պու սիւալ իւզէրինէ , պիր իքի սանիեէ կէչէր կէչմէզ ,
ճօրճ սօղուզ գան իլէ ,

— Խաեըր , միլօրտ հաղրէթլէրի , շիմտիլիք պիր տիեէ-
ճէկիմ եօգ տուր , — տէտի :

Պու սէօղլէրտէն տօլաներ ումումէն հասըլ օլան թէաճ-
ճիւպ իզալէ օլունմադտան էվլէլ , լօրտ Սինկըլթըն չըն-
կըրաղը չալմասըլլա , տէրհալ ճաալ իչէրի կիրտի :

— Հայտէ , գայմատամ Միտլէյի չըղըր , շիմտի կէլին ,
վէ պիրլիքտէ պիր պէօլիւք տախի ասքէր կէթիրսին քի ,
միւթթէհիմի թէսլիմ իտէլիմ , — տէեու էմր վիրտի միւ-
մաիլէյհ լօրտ :

Ճաալ տիշարը չըգընճա , Էտվարտ շաշլըն պիր հալտէ
վալիեէ շէօյլէ խիթապ իթտի ,

— Միլօ՛րտ , միլօ՛րտ , պու սէօյլէտիկինիզ սէօղլէր նէ՞
տիր : Միտլէյ ասքէր միւթթէհիմ ա՛հ ,
սահիհէն , սի՛ղտէ մի պիրատէրիմին գապահաթըլ օլտու-
ղունա ինանըեօրսունուզ :

Վալի , տէլիգանլըեա սիւքիւթ իթմէսի իչին էմր իթ-
տի , վէ անտէն բրէնս Տօօրկալա տօղրու տէօնէրէք ,

— Բրէնս հաղրէթլէրի , պէօյլէ պիր պիւլիւք գապա-
հաթլըեը իրանէ իթտիկինիզտէն տօլանը , սիղլէրէ պէ-
եանը թէչէքքիւր իտէրիմ : Շիմտի պէնիմ վաղիֆէմ ,

պունու ինկիլթէրրա հիւքիւմէթինին ճինանէթ մէճիսինէ
թէսլիմ իթմէք տիր :

— Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթինէ՞ մի , — տէտի բրէնսէս ,
վէ եիւզիւնտէ իսթիհզաքեարի պիր թէպէտսիւմ միւշա-
հատէ օլունտու : — Խաեըր , խաեըր , միլօրտ հաղրէթլէրի ,
պէն անը պէնիմ հիւքիւմէթիմէ թէսլիմ իտէճէկիմ :

— Միլօրտ հաղրէթլէրի , — տէտի Տօօրկալ լօրտ Սինկըլ-
թընա խիթապէն , — էկէր ինկիլթէրրա հիւքիւմէթի , պէ-
նիմ շահատէթիմէ լիւզում կէօրիւր իսէ , տէրհալ միւ-
սարաթ իթմէքլիկէ հաղըրըմ :

— Թէչէքքիւր իտէրիմ , էֆէնտիմ , պէնտէ սիզտէն
պունու պէքլէր իտիմ :

— Ա՛հ , սըր ճօրճ , սըր ճօրճ , — տէտի ճէլլա եիւրէք-
լէրի բարապաեըճը պիր սէտա իլէ , — պէնիմ սիղէ նէ՞ գա-
տար էմիլիեէթիմ վար իտի , ա՛հ , սիզ պէնի նա՛սըլ ալ-
տաթտընըզ :

Ճօրճ Մալգօն , ճէվապ օլարադ , միւմաիլէյհա իւզէ-
րինէ թահգիրլէ նաղար իթտի :

Պու էսնատէ գաբուլար ալըլըպ , մանէթինտէ պիր
պէօլիւք ասքէր օլտուղու հալտէ , գայմադամ Միտլէյ
կէօլիւքտի :

Գայմադամ բէսմէն սէլամ վիրէրէք ,

— Կէլտիք , էֆէնտիմ , էմր իտինիզ , — տէտի :

— Պու աոէմ սիլին հապսինիզ տիր , — տէեու ճէվապ
վիրտի վալի , ճօրճու կէօսթէրէք :

Վալինին պու էմրի իւզէրինէ , գայմադամըն իւսթիւն-
տէ թարիֆ օլունմազ պիր թէաճճիւպ ալէամէթի միւշա-
հատէ օլունտու , ֆազաթ նիզամէն սիւքիւթ իթմէսի լա-
ղըմ կէլտիկինտէն , իթաաթ իթտի ,

Լօրտ Սինկըլթըն տախի շէօյլէ տէվամ իթտի ,

— Սըր ճօրճ Մալգօնու գալէանա կէօթիւրիւպ , օրա-
տա թէվգըլի իտէճէքսինիզ :

— Բէք իլի , էֆէնտիմ :

— Պու պապտէ սիզ մէսուլտունուզ , անլատընըզ մը :

— Էվլէթ , էֆէնտիմ :

—Տօօրկալ, դօլունուզու պանա վիրինիզ, չինքի սէ-
րանմա դատար կիթմէք իշին, սիդին մուսվէնէթինիզէ
մինթաղըրըմ, —տէտի բրէնսէս Տօօրկալա խիթապէն:

—Պու պապտէ քէնտիմի պախիթիար ատտ իտէրիմ,
—տէեու իլալէ իթտի Տօօրկալ:

Պու սըրատա ճօրճ վալիյի սէլամատը, վէ մաղուրէն
ճէլլանըն վէ Տօօրկալըն էօնիւնտէն կէչիպ, վէ աւքերին
օրթասընտա տուրարադ, պիր ամիր կիպլի,

—Հայտէ, էֆէնտիլէր, կիտէլիմ, տէտի:

Պունուն իւղէրինէ, Հինտիթան չիրքէթի աւքերլէրի,
ճօրճուն էթրաֆընտա տիդիլէրէք, պէօյլէճէ ըիասէթ սէ-
րանընտան տիշարը չըգալար:

Իտլարա իլէ Տիէօտօնէ, ճօրճ Մալգօնուն արդասըն-
տան կիթմէքիկէ հաղըրլանմադ տալար իքէն, լօրա Սին-
կըլթըն պունլարը թէվիզըֆ պիրլէ:

—Բէճա իտէրիմ, տուրունուզ, էֆէնտիլէր, —տէտի,
—չինքի սիդին իլէ դօնուշմադ խիթէրիմ . . .

ԽԻՆԱՆԵԹ

Բիասէթ սէրանընըն սալթանաթ դարուսունա կէօթիւ-
րէն նէրաիլէնին ալթ առաղընտա, Սօկօր, Հօլգար վէ Ֆա-
դիր Սունիասի պէքլէմէքտէ օլուպ, ճէլլա իլէ Տօօրկալ
պունլարա եազլաշորլար: Բրէնսէս պունլարըն հէր պիրի-
նէ այրը այրը կիզլի թալիմաթլար վիրտի:

Մէրգումանըն եիւզլէրինտէ վահչի պիր սէվինճ միւշա-
հատէ օլունարադ, հէր պիրի պիրէր թարաֆա կիթմէկէ
պաշլատըլար, վէ բրէնսէս իլէ լաթան տախի, քէնտիլէ-
րինէ պէքլէմէքտէ օլան ալապառա լաքիպ օլտուլար:
Ճէլլա Տօօրկալ իլէ եալընըզ դալընճա, չու վէճճ իլէ քէ-
լամէ իպթիտար կըլէտի:

—Իլթիֆաթըմը դապուլ իտին, Տօօրկալ, չինքի պէն
սիդաէն պու տէրէճէ մէհարէթ մէմուլ իթմէզ իքէն, սիզ

Հիւսիսային ասիական ժողովուրդների մշակութային կենտրոնի ցուցասրահից. Մ. Յ. Բ.

մէմուլան չօգ զիեատէ իշ կէօրտիննիւզ :

—Տիմէք պէնտէն մէմնուն օլտունո՞ւզ , էֆէնտիմ :

—Հէմ բէք զիեատէսիյլէ :

—Նա՞սըլ , օեռնումու լաեքըլլա օյնաեապիլտիմ մի :

—Էվլէթ , հաթթա Բարիդտէ Լօնտրատա պուլունան պիւլիւք թէաթրօլսըն էն մէշուր օեռնճուլարը պիլէ սիդին եաբտըլընըլլ եաբամաղլար : Տօղրուսու ինսանը թէէմին իաիճի պիր հալինիզ վար իաի , վէ իֆատէլէրինիզ օլ մէրթէպէ գուվլէթլի իտի քի , պիր արա պիլէ ճօրճ Մալգօնուն բէտէրինի սահիհէն գաթլ իթմիշ օլտուղունա ինսանեօր իտիմ :

—Լաքին պունունլա պէրապէր բրէնսէս , օյնատըլլմ շու օեռն կիւճճէ իտի : Շէօյլէ քի ճօրճ Մալգօնուն կէօզլէրի , պէնիմ կէօզլէրիմէ թէսատիւֆ իթտիքճէ , նաղարը տիգգաթը , եիւրէկիմին թա տէրիննէ աքս իտիեօր զանն իտիեօր իտիմ , վէ պու սըրատա իշի աշիքեարէ չըգարմամագ իչին , ինսանըլլըն մաֆէվգինտէ սայ վէ ճահա իտիեօրտում : Տօղրուսու , էլիմտէ գարապինա վէ եախօտ գամա օլարագ , շու աոէմ իլէ գարչը պէ գարչը կէլմէքլիկի տահա զիեատէ թէրճիհ իտէր իտիմ :

—Պիր տիւշմէնէ գարչը հէր նէ եօլտա մուամէլէ իտիլսէ , սէզա տըր , վէ ճօրճ Մալգօն իսէ , ինկիլիզ օլտուղու ճիհէթլէ , պիլիմ տիւշմէնիմիզ տիմէք տիր :

—Պէնիմ ճօրճա օլան զարէզիմ , եալընըլ պունտան իպարէթ տէյիլ տիր ,

բրէնսէս , թէաճճիւպլէ Տօրկալա պագարագ ,

—Տիմէք ճօրճա գարչը շախսի պիր զարէսինիզ վար տըր , -տէտի :

—Էվլէթ :

—Լաքին օ սիդէ նէ՞ եաբմըլ տըր :

—Դատէր , անը պէնիմ եօլում իւզէրինէ պիր մանի օլտուն տէյի աթմըլ տըր :

—Անլաեամաեօրում . . . ըաթահ Տօրկալ Սահիպ իլէ ճօրճ Մալգօն արասընտա նէ՞ օլապիլիր , վէ աաի պիր էճնէպի , պիր բրէնս իչին նա՞սըլ պիր մանի օլապիլիր :

— Ճօրճ Մալգօն, մատմուտէլ Մարի Պըրթէլին նիւշանլըսը տէյիլ մի տիր :

— Էվլէթ, լաքին սիդէ նէ :

— Իշթէ պէն օ կէնճ գըղը սէվէրիմ :

Բրէնսէսին սօրկուն եանագլաքընտա պիր գըրմըլըդ, վէ սիւսհ կէօղլէրինտէ պիր բարլաթըդ միւշահատէ օլունարագ :

— Վալ, սիդ անը սէվիեօբմուսունուդ, —տէտի :

— Հէմ ճան ու կէօնիլտէն սէվէրիմ : Հիւքմ իտին պիր քէրքէ քի, պէն պու գըղա մալիք օլմագ իշին, էկէր քէնտիսինի նիքեահլը դարըմ սըրաքընտ գօյմագ լաղըմ կէլտէ, օլ պապտէ ապլա թէրէտաիւտ իթմէեէճէկիմ :

— Ֆաղաթ պու տիւնէլիք տիր :

— Սիդ պէնտէ պիլիւրիմ . . լաքին նէ եաբաեըմ, մուհապաթ սէվտա օլունճա, պաշտա ագըլ դալմագ : Պէն Մարի Պըրթէլէ թէսատիւֆ իթմէղտէն էվլէլ, էյլէնճէնին նէ օլտուղունու պիլիւր, ֆաղաթ սէվտա տէնիլէն շէյին նէ օլտուղունու պիլմէղ իտիմ : Հալ պու քի, պու կիւնքի կիւն պու կէնճ գըղտան եալընըղ պիր պուսէճիք ալմագ իշին, հարէմիմին պիւթիւն գատընըսընըր ապլա աճըմաեարագ ֆէտա իտէրիմ . . :

Տօօրկալըն, պալէատէքի սէօղլէրի սէօյլէտիկի զէման, ճէլլա տախի քէնտու քէնտուեէ շէօյլէ սէօյլէմէքտէ իտի :

— Վէ իշթէ օ Մարի Պըրթէլ տէյիլ մի տիր քի, ճօրճուն եիւրէկինի պէնտէն զասպ իթմիշ տիր, վէ ճօրճ անը սէվտիկինտէն նաշի տէյիլ մի տիր քի, քէնտիսինէ եիւրէկիմէ պէրապէր պիր թախթ հիպա իթտիկիմ հալտէ, պէնի, եանի բրէնտէս ճէլլաեը րէտա իյլէմիշ տիր : Լաքին օնլար կէչմիշ օլա, շիմտի Գալի վէ Պօվհանի մապուտլարըմըղ պէնի հիմաեէ իթմէքտէ տիրէր : Պինաէն ալէյհ տիւղը ինթիգալըմ, մէմուլիմտէն չօդ զիւստէ կիւզէլ վէ միւքէմիլ օլապիլէճէք տիր :

Պատէհու եիւքսէք սէտա իլէ :

— Էֆքեարընըղ անլաեօրում, Տօօրկալ, վէ մատամքի իշ պու մէրքէղտէ տիր, սիդ հաղըղաթէն ճօրճ Մալ-

գօնու զիւստէսիլէ թահգիր իթմէլիտինիլ, —տէտի :

Պու սըրատա Տօօրկալըն եիւզիւ հէման վահշի պիր սուրէթ քէսպ իտէրէք :

— Էվլէթ, —տէտի, —թահգիր իտէրիմ, հէմ պիւթիւն գուլվէթ վէ իզթիտարըմ իլէ թահգիր իտէրիմ, վէ անըն վիճուտի տիւնեա իւզէրինտէն մահվ ու նապէտիա օլմատըգճա, ապլա բահաթ իթմէեէճէկիմ, վէ ապլա ուեուամաեաճաղըմ, վէ ապլա կիւլմէեէճէյիմ :

— Էյլէ իտէ, էմին վէ բահաթ օլուն, Տօօրկալ, չիւնքի ճօրճ Մալգօն էօլտիւրիւլէճէք տիր, —տէտի ճէլլա սօղուդ գան իլէ :

— Շիւսկէտէյիմ, —տէտու իլալէ իթտի բաժահ պաշընը սալլաեարագ :

— Նէ իշին, եօգսա մուվաֆֆագ օլմատըդ մը :

— Էվլէթ, էվլէլա մուվաֆֆագ օլապիլտիք, ֆաղաթ սօնրապընը պիլմէմ, չիւնքի ճօրճ Մալգօն ինկիլիլէրին էլինէ թէպիմ օլունմուշ տուր, վէ լօրա Սինկըլթընըն էմիլի մուճիպինճէ, մէրգումուն իլամը, ինկիլթէրրա հիւքիւմէթի թարաֆընտան վիբիլէճէք տիր : Պէնիմ պէեան իթտիկիմ իթթիհամ, եըտըրըմ կիպի տիւշէրէք, ֆիլիւզը թէեասիրինի իճրա իյլէմիշ իտէ տէ, պաղալըմ իշ ճիւտէն թահթը մուհաքէմէեէ վէ իսթինթաղա ալընըր իտէ, օ թէետիւր պաղի պալաճագ մը տըր : Չիւնքի ճօրճ Մալգօն, պիլիմ կէօթէրտիկիմիլ տէլիլ վէ իսպաթլարը, քէնտի հէմշէհիլէրինտէն միւքէքքէպ օլան պիր թիւրի եանի եէմիլի պիր մահքէմէ հուղուրունտա, թահթը միւպահասաեա ալաճագ, քէնտույի միւտաֆաա իյլէեէճէք, վէ քէնտիտի պիտուշ օլմատըլլա, պէլիլ վէ շէտիտ քէլամլար իրատ իտէճէք, վէ պինաէն ալէյհ պիլիմ եաբարըղըմը շու միւքէլէֆ պինաեը, պիլիմ պաշլարըմըղըն իւզէրինէ եըգաճագ տըր :

— Տօօրկալ, սիդ հալէա պու իթիգատտա մը սընըղ :

— Էվլէթ, պու իթիգատտաեըմ, վէ պունտան տօլաեը տախի գօրգուեօրում :

Պու սէօղլուն իւզէրինէ, ճէլլա գահգահա իլէ վէ բէք

դարեւ սուրբեթտէ կիւլմէնէ պաշխարհատա, Տօօրկալ, միւ-
մախէյհանն չըլարմամը օլտուղունու անլանապիլմէք ի-
չին, թէհայեիւրէ պագմանա պաշխար :

Բրէնսէս, միւմախէյհան ֆիքրինաէն կէչէնի անլամադ-
լէ, պաշնը սալանարագ :

— Խաւըր, Տօօրկալ, խաւըր, —տէտի, —պէն տիւմնէ
տէյիլիմ, անճագ սիղ անլամաեօրտունուղ քի . . :

— Նէյի, էֆէնտիմ :

— Շու քի, բէնիմ բլանլարմ տալա եանըմաղար : Է-
կէր պէն, էվվէլմէ թէտապիլի իհթիեաթիեէյի իթթի-
խաղ իթմէմիշ օլտա իտիմ, սիղին վէսվէսէլէրինիլ հագգ-
լը օլապիլիլ իտի, վէ գօրգունուղ ֆիլիլ չըգար իտի, իմ-
տի, պիլմիշ օլուն քի, ինկիլիլլէր ճօրճ Մալգօնու մու-
հաքէմէ իթմէեէէէք տիլլէր, չիւնքի զաթէն ճօրճ Մալ-
գօն մահքիւմ տիւր, էվվէթ, Տօօրկալ, ճօրճու պէն մահ-
քիւմ գըլմըլմ, վէ պէնիմ հիւքմ ու իլամըմ տալա կէ-
րի ալըմաղ : էվվէթ, պիլ սաաթ կէչմէլտէն, Մարի Պըր-
թէլին նիշանլըսը օլան ճօրճ Մալգօն գաթլ ու թէլէֆ ի-
տիլէէէք տիլ :

— Գաթլ ու թէլէֆ մի իտիլէէէք տիլ :

— էվվէթ :

— Ֆագաթ տէրխաթըր իտին քի, ճօրճ պիլ ինկիլիլ
զապիթին թահթը գօմանտապընտա պուլունան պիլ պէօ-
լիւք սաքէր իչինտէ տիլ, վէ զապիթ իտէ, մահքիւմիւ-
մէրգում հագգընտա, վալինին գարըսընտա մէսուլ տուր :

— Պէնիմ նէմէ՞ լալըմ, Մատամ քի պէն ճօրճ էօլէ-
էէք տիլ տէտիմ իտէ, էօլմէլի տիլ :

— Լաքին քիմ անը վուրմագլըղ տէրիւհտէ իտէէէք
տիլ :

— Հիշ քիմնէ . . . պունունլա պէրապէր հէր քէս :

— Նէ՞ տիմէք, պէն պունտան պիլ շէյ անլանամտորմ :

— Տիմէք իթթէրիմ քի, պու իշի Պէնարէս էհալիսի
իճրա իտէէէք տիլ :

— Նէ՞ կիպի :

— Շէօյլէքի, պու կիւն ժակարնաթ եօրթուսու օլտու-

ղունտան, վէ պիլ ալտան մահպուս, պիւյիւք մէյտան-
տան վէ կանթ քէօրիւսիլ իւղէրինտէն կէչիլիլէէէք ի-
տուկիլիտէն, թապիլաթիլլէ ճօրճուն ալանը իլէ պիլիմ մա-
պուտուն ալանը, պիլի պիլլէրինի գարըսեաճագլար
տըր, Չաթէն Սօկօրա, Հօլգարա վէ ֆագիլիլ թալիմաթ
վէ էվամիլիլի վիլմիլիմ, վէ պիլ ալտան իճրա իտէէէք
տիլլէր . . . չիմի անլանօրմուսունուղ, Տօօրկալ :

— Անլամանա պաշխարիմ :

— Վէ պիլ պու մէնղարէյի, սէրանըմն բէնչիլլէլէրին-
տէն սէյր իթտիլիլիլ հալտէ, սիղին եիւրէկինիլ քէմա-
լի մէսրուրիեթիլիտէն մէսթ օլանագ տըր, չիւնքի Մարի
Պըրթէլ էվլէնմէլտէն էվլէլ, տուլ գալաճագ տըր :

Հագըգաթէն բաթահըն եիւղիւնտէ զալիմ պիլ թէ-
պէսիւմ միւշահատէ օլունտու :

Պու էսնատէ բրէնսէսին արապասը, սէրանըն հալիլի-
սինէ կիլիպ, սալթանաթ գաբուսու տալի գաբանտը :

Պունլարը պուրաճըգտա թէրք պիլլէ, պիլ աղ կէրի-
եէ նագլը քէլամ իտէլիմ :

Իխասէթ սէրանընըն հալիլիսինտի տուրմագտա օլան
Սթօր, պիլ պէօլիւք միւսէլլահ սաքէրին իչինտէ, վէ է-
լինտէ ալըգ գըլըճ թուլթմագտա պուլունան գայմագամ
Միալէյին էօնիւնտէն, էֆէնտիսինին կէչտիլինի կէօրիւն-
ճէ, էվվէլ պէ էվվէլ կէօղէրինէ ինանամատըղը կիպի,
աղընտան տալի պիլ քէլիմէ պիլլէ չըգարամատը : Ֆա-
գաթ նիհանէթ, իշին հագըգաթ օլտուղունա իսկեաթ օ-
լունճա :

— Ահ, սըր ճօրճ մահպուս մու տուր, —տէնու պա-
ղըտը :

Հաթթա մէրգում խրոմէթքեար, էֆէնտիսինէ տօղ-
րու կիթմէք իչին, պիլ հարէքէթ իճրասընտա պուլուն-
տու իտէ տէ, ճօրճ, ամիլ պիլ հէյեթլէլ, բարմագլա-
րընտան պիլլինի աղընա կէօթիլիւպ, սիւքիլթ իթմէսի-
նի էմր իլլէտիլիլտէն, Սթօր պու խուսուսա մուվաֆֆա-
գաթ իթտի, վէ գալպի միւքէտտէր, վէ պաշը եէրէ է-
յիլմիշ օլարագ, սաքէրին արգասընտան կիթմէկէ պաշխար :

տէ իթիպարըմը ասլա իխլալ իթմէնէնէկինի իսպաթ ի-
տէյիմ:

Պու սէօղլէրին իւղէրինէ, ճօրճ տէլիգանլը զապիթին
էլինի սըգալը, վէ սատէնէն շէօյլէ ճէվապ վիրտի:

—Թէշէ.ք.քիւր իտէրիմ, էֆէնտիմ, պիւթիւն ճան ու
կէօնիւմտէն սիղէ թէշէ.ք.քիւր իտէրիմ:

—Լա.քին նասըլ օլուպտա, —տէվամ իթտի Միտլէյ,
—լօրտ Սինկըթըն, տիրաեթ վէ զէ.քեալէթիյլէ մալիւմ
վէ միւսէլլէմ ի.քէն, պէօյլէ պիր վաշիճէ վէ տիվանէնէ
իթթիրաեա հէվալէյի սէմի իթիպար իթմիշ տիր:

—Եա պէն ալտանըօրում, վէ եախօտ լօրտ Սինկըթ-
թըն, քէնտի պիկինաշլըղընա էմին օլտուղու կիպի, պէ-
նիմտէ պիկինաշլըղըմա էօյլէ էմին տիր:

—Ֆաղաթ օ հալտէ նէ իչին . . .

Միտլէյ պիր աղ թէրէտտիւտ իթտի:

—Նէ իչին պէնի թէվգըֆ իթտիրտի, տէյիլ մի, —
տէտի ճօրճ, դայմագամըն սէօղլիւնիւ ի.քմալ իտէրէ.ք:

—Եվվէթ:

—Պու սիւալէ եալընըլ լօրտու միւմալլէյհ գաթիէն
ճէվապ վիրէպիլիր. անճագ պէն շու գատարընը սէօյլէ-
եթպիլիրիմ. քի, էկէր քէնտիսի պէնի թէվգըֆ իթտիր-
մէսէ իտի, պէն քէնտիմ թէվգըֆ օլմագըլըղըմը թալէպ
իտէնէ.ք իտիմ:

Դայմագամ, թէաճծիւպլէ ճօրճ Մալգօնու թէֆթիշ
իթտի, Ֆաղաթ պու սօն քէլամլարըն ալթընտա կիզլի
պիր շէյ մէվճուտ օլտուղունու անլատըղընտան, օլ պսպ-
տէ իարար իթմէ.ք իսթէմէտի:

Պիւաքս դայմագամըն նաղարը տիգգաթը, իլէրուտէ-
քի պապտէ օղուեանլարըմըղա պէեան իտէնէ.ք օլտու-
ղումուղ վուգուաթլարա աթֆ օլունտու:

ԺԱԿԱՐՆԱԹ ԱՆԱԵԼ

Պիր գաշ տագըգատան պէրի իտի քի, ճօրճուն մա-
եթի, ասքէր աորմը իւղրէ եիւրիւեթէ.ք եէրտէ, զա-
եթ եալաշ եիւրիւմէկէ պաշլամըլ իտի, վէ պիրտէն պի-
րէ պիւսպիւթիւն տուրտու:

Պու սըրատա, Միտլէյ, ճօրճ Մալգօնուն եանընտան
պըրլարագ, ասքէրին նէ իչին տուրտուղունու անլամագ-
իւղրէ, պէօլիւեիւն պաշնա կէշտի: Պունուն սէպէպլէրի
իսէ, բէք աալի մագուլէտէն շէյլէր իտի: Շէօյլէ.քի,
դայմագամըն ճօրճ իլէ վուգու պուլան միւլագաթը էս-
նասընտա, իզտիհամ օլ գատար արթմըլ, վէ սօգաղը
դարլամըլ իտի քի, իլէրի կիթմէ.քլի.ք, բէք կիւճէշմիշ
իտի:

Վէ շուրասը դարայիպ նէվինտէն տիր քի, մէգքիւր իզ-
տիհամ, մէրագ իտէրէ.ք, պիւլիւ.ք մէյաանա տօղրու կի-
տէնէ.ք եէրտէ, եօլուն իւղէրինտէ տուրմուշ իտի, վէ պու-
իզտիհամը թէր.քիւլ իտէն էշխաս, եալաշճա պիրի պիր-
լէրիլլէ դօնուշմագտա, վէ զանն իտէրսին.քի, ճօրճ Մալ-
գօնու եէքտիկէրլէրինէ կէօսթէրմէ.քտէ իտիլէր:

Պունունլա պէրապէր իզտիհամ պէյնինտէ ասլա կիւ-
րիւթիւ վէ թէհտիտ մէվճուտ օլմաեըպ, պու խալգ սա-
քին կէօրիւնմէ.քտէ, հալ պու քի, պու սիւքիւնէթ, պօ-
րալարտան էվվէլ վագը օլան միւ.քէտտէր սիւ.քիւնէթլէրէ
պէնգէմէ.քտէ իտի:

Միտլէյ, եանընտա պուլունան պէօլիւ.ք չափուշունա,
մահէլլի մէգքիւրէ եըղըմըլ օլան խալգը, սուրէթի նա-
ղիքեանէտէ տաղըթմաորնը, վէ ասքէրին միրուրի իչին
եօլու աշմասընը էմի իյլէտի:

Չափուշ պու էմրի իճրա իթտիկինտէն, խալգ սաղ վէ
սօլ թարաֆլարա թագսիմ օլունտու, վէ ասքէր պունլա-
րըն իչինտէն պէթէ.քրար եիւրիւմէկէ պաշլատը: Եիկիրմի
պէշ օթուղ աորմ ալտըգտան սօնրա, գալապալըգ եէ-
նիտէն սըգըլտըղընտան, ասքէր իքինճի տէֆա տուրմագ-

լըղա մէճպուր օլտու :

Միտէյ , պու հալի կէօրախ.քճէ , վէ էփէլէ պէ էփէլէ էհէմմիլէթ վիրմէմէ.քտէ օլտուղու Հինալիլէրին , մէսէ.ք ու հարէ.քէթինին խուսումէթ սաւրէթի քէսպ կյլէտիկինի , վէ մէրգու.ման Հինալիլէրին ձօրճ իւղէրինէ զիւրաւ տիգ . գաթլէ պաղաղլարընը անլատրգճա , սապըր թիւ.քէն . մէ.քտէ , վէ պիր տէրէճէ տիւշարը իղթիրապ օլմաղ տա իտի :

Պու հալտէ միւմսիլէյհ , պիր ան էփէլէ ձօրճու գա . լէաւա կէօթիւրմէ.քլիկէ ճահա իտէր իտի : Պինաէն ա . լէյհ , չափուշա եէնիտէն պաղը էմրիլէր վիրաիկինտէն , մէր . գոււմ , սաքէրէ եօլ աշմալարընը էհալիլէ Հինա լիտանըյ . լա պիրտիրտի , վէ էհալի էփէլէ.քի կիպի եօլ աշտը իտէ տէ , պիր ազտան պու եօլ եէնիտէն գաբանտը :

Պու ատէմլէրին շու հարէ.քէթլէրինէ տիգ.գաթ օլու . նուր իտէ , պիր կիպի էմրիլէ իթաաթ իտէրէ.ք , վիրիլէճէ.ք տիկէր էմրին գուհուրինէ տէկին , հապսին պիւյիւ.ք մէյ . տանա մուվասէլէթինի կէճի.քտիրմէ.ք իտթէտի.քլէրի ան . լաշըլըր իտի :

ձօրճ իտէ , էթրաֆընտա վուդու պուլան պու շէյլէրին հիշ պիրիտինէ տիգ.գաթ իթմէ.յիպ , գաթլ ու թէլէֆ ի . տիլմիշ օլան բէտէրինի , վէ անը գաթլ իթմիշ պուլունան գաթլիլէրտէն , նաաըլ ինթիլգամ տըտալիլէճէկինի տիւ . շիւնմէ.քտէ իտի :

Էհալինին օլուլունտուղու տար սօգազ իշինտէ , իշլէր պու սըրատա ի.քէն , պիւյիւ.ք մէյտան իլէ կոնծ քէօր . բիւսիւ իւղէրինտէ տաթի իընճախընճ իզտիհամ պուլուն . մագտա , վէ պու իղտիհամին իշինտէ , վէ Հինտին հէր սը . նըֆ ու մէղհէպինտէն պուլունան վէ բէնկեամիղ էլպիտէ . լէր կլիլինմիշ օլան շու խալպ պէյնինտէ նաաիլէն Էվրօբա . լը էլպիտէլի ատէմ կէօրիւլէպիլմէ.քտէ իտի :

Պու սըրատա արանսըղ ուղադտան պիր թօր սէտաաը իշիտիլիպ , իտալտան տաթի պինլէրճէ սէտալէր ֆէվգէ . լատէ պիր կիւրիւլթիւ չըգարտըլար : Ժախարնաթ ալաեը . նըն Գալի իպատէթխանէսինի թէր.ք պիրլէ , հարէ.քէթէ

պաշլատըղը դէման աթըլան մէղ.քիւր թօր , զիյնէթէ պէտ վէ միւպաշըրէթ օլունտուղունու խապէր վիրմէ.քտէ իտի :

Իշպու զիյնէթ միւնասէպէթիլլէ , ճէլլանըն սէրաեընըն պաղգ.օնլարընտան պիրի , ալթուն վէ իրէ.քլի էօրթիւլէր վէ շիլթէլէր իլէ թէրգիին իտիլմիշ օլտուղունտան , էհալի . նին նաղարը տիգ.գաթլարը մէղ.քիւր պաղգ.օնա աթֆ օ . լունտու : վէ թօրուն սէտաաը իշիտիլի իշիտիլմէղ , բը . բէնաէս ճէլլա իլէ բրէնս Տօօրիպ պաղգ.օնտա կէօրիւն . տիւլէր :

—Վաղըթ կէլիեօր , -տէտի ճէլլա :

—Տաղըգալար պէնտէնիղէ սաաթ գատար ուղուն կէօ . բինիւեօրլար , -տէեու ճէվապ վիրտի Տօօրիպ :

Պու արա Գաղիլ գալապալըգ իշինտէ զայպ օլուպ , Սօ . կօրու վէ Հօլգաբը տայիմա կէօղէթմէ.քտէ , վէ հէր նէ գատար շիւղհէ վէ գօրգուլարը արթմըլ իտի իտէ տէ , նէ չարէ .քի պու անէ գատար հիշ պիր շէյ անլաեամամըլ , վէ ֆաղիր Սունիտիլի տէ գալապալըգ իշինտէ զայպ իթ . միշ իտի :

Մէրգոււմ տէլիգանըլ Հինտլի , քէնտու քէնտուեէ ,

—Ճիլլագը Սօկօրուն պիր չօգ .քէսան իլէ կիլլիճէ գօ . նուշտուղունու կէօրաիւմ , վէ Հօլգաբըն , ձօրճուն իամինի վիրտիկինի իշիթտիւմ , ֆաղաթ նէ՞ հիլլէ գուրտուղլարը . նը ֆարգ իտէմէտիւմ , -տիմէ.քտէ իտի :

Գաղիլ , հէնուղ պու սէօղլէրի քէնտու քէնտուեէ ի . րատ իթմիշ ի.քէն , էսկի պիւսիլա պիր էլպիտէ կլիլինմիշ օլան պիր Հինտլի , քէնտիտինէ չարբըլտը : Մէրգոււմ տէ . լիգանըլ Հինտլի , պունուն իւղէրինէ արգաաընա պաղաը . զընտա , քէնտիտինէ չարբըլան Հինտլինին , ֆաղիր Սու . նիտի օլտուղունու թանըտը , քի մէրգոււմ ֆաղիր ուղուն պօլլու պիր ֆէլլահըն եանընտա տուրմագտա իտի :

Սունիտի , Գաղիլի կէօրմէմիշ իտի : Պու տէլիգանըլ մէրգոււմուն արտ թարաֆընտա կիլլէնէրէ.ք , իտիլէն շու տէհէթլի մուհավէրէյի տինլէտի :

—Էյ , նա՞սըլ , նէ՞ եարտըն պաղալըմ , -տէտի ֆա . գիր Սունիտի :

— Հէր իշ օլտու պիթտի , — տէտու ճէվապ վիրտի ֆէլ-
լաճ :

— Պիրատէրլէրիմիզ եօլու իյիճէ գարատըլա՞ր մը :

— Էվլէթ :

— Վիրիլէճէք իշարէթի ունութմատըլա՞ր եա :

— Խա՛ւերը :

— Բէք իյի , տիմէք տիր քի , հապիա իլէ մանէթի , լա-
ղըմ կէտիկի վաղըթ մէյտանա վասըլ օլամահաճաղար ,
վէ կանժ քէօրրիւտէնտէ պուլունամահաճաղար տըր :

— Պու հալտէ ինկիլիզ պուրտուա՞ մը վէֆաթ իտէճէք
տիր , — տէտի ֆէլլաճ :

— Էվլէթ , մէրգու՞մ , քէնտի վէֆաթը էմրինի վիրմիշ
օլանլարըն կէիզլէրի էօնիւնտէ էօլաիւրիւլէճէք տիր :

— Ա՛հ , խա՛յիւլէր , — տէտի Գաղիլ քէնտու քէնտուէ ,
թէքմիլ աղասը տիթրէէէրէք :

Ֆէլլաճ չու վէճճ իլէ միւքեալէմէյի տէվա՞մ իտիպ ,

— Շաեէտ ասքէրլէր գարչը տուրուրլար իսէ , — տէտի :

— Իշի չիւպհէլէնտիրմէմէք իշին գարչը տուրաճաղար
տըր :

— Էօյլէ իսէ , էվլէլէճէ օնլարա հէր պիր շէյ խապէր
վիրիւմիշ տիր :

— Էվլէթ . . . Պօվհանի իսմինի խէֆիէն իշիտիր իշիթ-
մէզ , սիւհլարընը աշաղը ալաճաղար տըր , վէ ճօրճու
էհալինին ատալէթինէ թէոլիմ իտէճէքլէր տիր :

— Լաքին գայմաղամը նէ՛ եարաճաղըզ , իհթիմալ քի
օ գարչը կէլիր :

— Գայմաղա՞մ մը : Շաեէտ գարչը կէլիր իսէ , օ տա-
խի էօլաիւրիւլէճէք տիր :

— Բէք իյի :

— Եալընըզ պիր սէօզ իլէ իշարէթ վիրէճէյիմ :

— Գա՞նղը սէօզ :

— Սիվա սէօզիւ . . . անլաոը՞ն եա , հայտէ չիմտի կիթ ,
էհալինին իշինտէ տօլաշ , վէ պու էմրլէրիմի քէնտիլէրինէ
պիւտիր :

Ֆէլլաճ , պիր իթաաթ ալէամէթի իճրա իտէրէք , տէր-
հալ իզտիհամ իշինտէ զայպ օլտու :

— Խա՛ւերը , խա՛ւերը , — տէտի Գաղիլ քէնտու քէնտու-
էէ , — պէն անըն վէֆաթ իթմէսինի իսթէմէմ : Լաքին նէ՛
եարաեըմ , նա՞սըլ քէնտի եանրնա գատար կիտէյիմ , վէ
վուգույի հալի գարնաղամա նա՞սըլ խապէր վիրէյիմ :
Պունտան պաշգա , եա ասքէրլէր իճրայի խիեանէթ իտէ-
ճէք օլուրլար իսէ . . . ֆաղաթ խա՛ւերը , խա՛ւերը , պէն
անըն թէլէֆինէ սէպէպ օրտու՞մ իսէ տէ , չիմտի տէ անը
գուրթարմալընըմ : Էվլէթ , եա գուրթարմալընըմ , վէ
եախօտ էօլմէլիյիմ :

Պու սէօղլէր իւզէրինէ , Գաղիլ , հապին ալաեը ճիհէ-
թինէ տօղրու կիթմէքիկէ ճահտ իթտի իսէ տէ , չիտ-
տէթլէ արգաեա սիւրիւտիւկինտէն մուվաֆֆաղ օլամա-
տը , չիւնքի թօր վէ պօրու սէպէրի եաղլաշտըզա , է-
հալի տախի աղըմ աղըմ մէյտանա սէյիլթմէքտէ իտի :

— Ալա՛յ . . . մապուտուն ալաեը . . . ժակարնաթ ,
ժակարնաթ . . . կէլիեօր , — տէտու պաղրտըլար պիլճիւմ-
լէ սէտալար :

Սօկօր , չօլգար վէ ֆաղիւր իլէ տիկէր արգատաշլարը ,

— Էլլէրինիզի գամալարընըզ իւզէրինէ գօեուպ , հա-
ղըրտա տուրունուզ , — տիեէրէք , գալազալըզն իշինէ կի-
րիպ չըզմաղտա իտիլէր :

Պու սըրատա պօրու սէտալարը կիթտիքճէ զիեատէլէշ-
մէքտէ , վէ տալուլ վէ թիւֆէնք սէպէրի տալի պուն-
լարա գարըչմաղտա օլուպ , ալայ տալօի , միւթէասըպ է-
հալինին պիւլէնտի ալաղ իլէ վուգու պուլան սէտալէրի
իլէ , քէօրրիւտէն մէյտանա տօղրու կէլմէէ պաշլամըշ
իտի :

Պու ալաեըն կիւզէլիկի տիւնեատէ հիշ պիր շէյէ գը-
եաս օլունամանըպ , անճաղ Պին Պիր կիճէ նամ հիքեա-
էտէ կէօրիւլէն մասալլարա պէնզէր իտի :

Շէօյլէ քի , էն էօնտէ պիր թաղըմ Հինտ ասքէրի թա-
պուրլարը , վէ պունլարըն արգասընտան Շարգ ուսուլինտէ
կիլինմիշ , վէ ճիւմէթէն եաղուզ աթլարա սիւար օլմուշ
Հինտ բրէնսլէրի վէ մանէթլէրի օլուպ , հայվանլարըն
թաղըմլարը սըրմա իշլէնմիշ , պու հայվանլարըն ուզուն

բերչեմէրի իսէ, գատընլարըն սալլարը միսիլու, հըպուպ իտէն ըիւզկեարտան տալիալանմագտա, վէ արգալարըն-տան տախի հէր թագըմըյլա միւքէմմէլ պիր պանտա միւզիգա կէլմէքտէ, վէ պունլարտան սօնրա տախի մէվէվի տէվրիչէրի կիպի պիր չօգ քէսան, աղըր աղըր հէմ եիւրիւմէքտէ վէ հէմտէ տէօմմէքտէ իտիլէր:

Ժակարնաթ, Պօլհանի, Սիվա վէ Գալի մապուտարընըն ըահիպէլէրի իսէ, պու տէվրիչէր իլէ բրէնսէս ճէլանըն մուհափազասընա մէմուր զէննէ ասքէրի արասընտա պուլունմագտա, վէ պիր թագըմ զապիթան վէ ֆագիրէր, իչպու զէննէ ալաեընըն արգասընտան կէլմէքտէ օլուպ, պունլարըն արգասընտան տախի պիր չօգ ֆիլէր, իւզէրլէրի տիւրլիւ տիւրլիւ բութլար իլէ թէզէին իտիլմիշ օլտուզու հալտէ, կէլմէքտէ իտիլէր:

Պունտան սօնրա, օն իքի առէտ ալէա գըր պէյկիրլէր գօշուլմուշ զաեթ կիւզէլ պիր արապա իւզէրինտէ տախի Ժակարնաթ նամ բութուն սանէմի օլարագ կէլմէքտէ օլուպ, արա սըրա պու միւթէասսըպ խալգտան պաղըլարը, կիւեա էպէտի սաատէթէ նայիլ օլաճագլար տըր իթիգաթըյլա, քէնտիլէրինի, բութուն սանէմի թահմիլ իտիլմիշ օլան արապանըն թէքէրլէքլէրի ալթընա աթմագտա, վէ պունլարըն ազասընըն թէքէրլէքլէր ալթընտա չաթըրտա-տըղը իչիտիլմէքտէ իտի: վէ խալգ պունլարըն գանլարը իւզէրինտէն կէչտիկի զէման, «Շան ու շէրէֆին արթսըն էյ գատիրուլլահ Ժակարնաթ» տէեու պիւլէնտի ալալ իլէ պաղըրմագտա իտիլէր:

Արապանըն էթրաֆընտա, պիր թագըմ աճայիպ էլպիսէլէր կիլինմիշ, վէ գուլագլարըյլա պուրունլարընա ալթուն հալգալար ասմիշ օլան օեուհուլար օլուպ, պունլար տիւրլիւ պէ տիւրլիւ օեուհուլար իճրա իթմէքտէ իտիլէր:

Արապանըն իքի եանընտան պրահմանլար եիւրիւմէքտէ, վէ պիր ալայ չինտ ասքէրի տախի եօլ ալմագտա իտի:

Իչպու սըրատա թօր, թիւֆէնք վէ պօրու սէտալարը

տախի ասլա ֆապա ղիրմէեէրէք, մուհարէպէ կիւնիւնտէ կիպի իչիտիլմէքտէ իտի:

Բրէնսէս ճէլա իլէ Տօօրկալ պալգօնտա պունլարը սէյր իթմէքտէ օլուպ, եէքտիկէրիլէ,

—Աճապա պու էհալի նէեէ տուրուեօր, թամ վագըթ տըր, —կիպի գօնուշմագտա իքէն, շէտիտ պիր ըալըգ սէտասը զահիր օլտու:

Պու ըալըգ սէտասը, գարարկիր օլան իքի իչարէթլէրտէն պիրի օլուպ, պու իչարէթ իւզէրինէ, չօրճուն վէ ասքէրին պուլունտուզու մահէլլտէքի էհալիտէ պիր նէվի հարէքէթլէր զուհուրա կէտիկինի բրէնսէս կէօրմէսիլէ, Տօօրկալ կէօթէրտի:

Ֆիլվազը օ էմնատէ մէյտանտա պաղը գըրմըղը էլպիսէլի առէմէր կէօրիւլիւպ, իզտիհամ, պունլարըն էթրաֆընը գուլաթմիշ իտի:

—Ասքէր կէլիեօր, ասքէր, —տէեու մըրըլտանմագտա իտի խալգ:

Պու խալգ իչինտէ, պիղիմ պիլտիկիմիզ քիմնէլէրին սէտալարը շու վէճհ իլէ իչիտիլտի:

—Պագընըղ, պագընըղ, ասքէրլէր գալէեա պիր հապիս կէօթիւրիւեօրլար, աճապա քիմ տիր, —տէտի Սօկօր:

—Պիր ինկիլիլ տիր, —տէեու իլալէ իթտի ֆագիր:

—Պիր խային գաթիլ տիր . . . —տէվամ իթտի չօլգօր:

—Հա՛ անլատըմ, բէտէր գաթիլի տիր, իչիտիեօրմուստունուզ էհալի, պու քէնտի բէտէրինի գաթիլ իտէն տիր իմաի մահվ օլտուն, էօլտիւն շու ալչագ:

Պու սէօղլէր իւզէրինէ, պէյն էլ էհալի պիր հարէքէթ վուգու պուլուպ, միւթէագըպէն եիւքսէք սէս իլէ, էհալիտէն,

—Մահվ օլտուն, էօլտիւն, խային էվլատ տըր, գաթիլ տիր, էօլտիւրմէլի, —սէօղլէրի իչիտիլտի:

Գաղիլ, էհալինին արասընտա օլուպ, պու սէօղլէրին հէքսինի իչիթտի, վէ քէնտու քէնտուեէ,

—Վահ, զէվալը ճօրճ, —տիեէրէք, իզտիհամըն իչին-

տէն երբան կիպի կէշմէնէ պաշտար :

Էհալի իսէ , ասքերին եօլունու քէստիկինտէն , օլտուգլարը մահէլտէն պիր աարմ պիլէ իլերունէ հարէքէթ իտէմէեօրլար իտի :

Գայմագամ Միտլէյ , էհալիէ խիթապէն ,

—Աչըրնըզ , եօլ վիրինիզ , —տէեու ֆերեատ իթտի իսէ տէ , քիմսէ եէրինտէն պիլէ դըմըլտանմատը :

Վէ Սօկօր պիւլէնտի ապազ իլէ ,

—Մահվ օլտուն շու բէտէր գաթիլի , էօլսին շու խաշին գաթիլ , —տէեու պաղըրմասընտա , էհալի տախի ,

—Էվլէթ , մահվ օլտուն , —տէեու մուգապէլէ իթտի :

Պու սըրատա հէր քէսին կէօղիւ բարլամագտա , եիւզիւ վահշի պիր սուրէթ քէսպ իթմէքտէ , վէ էլլէրի գամալարը իւզէրինտէ իտի :

Գայմագամ Միտլէյ , կիթտիքճէ իշին ֆէնալաշտըղընը անլաեարադ ,

—Հէյ վահ , սըր ճօրճ էօլէճէք տիր , լաքին մատամքի պանա թէպիմ օլմուշ տուր , սօն տագըղաեա գատար անը մուհաֆաղաեա չայըշմագ , վէ իճապ իտէր իսէ էօլմէք , պէնիմ վաղիֆէմ իգթիզասընտան տըր . . . —տիմէքտէ իտի քէնտու քէնտուէ :

Պատէհու միւմալիլէյհ , ամիր պիր հէյեթ իլէ վէ էհալիէ խիթապէն ,

—Աչըրնըզ , եօլ վիրինիզ , եօգսա վայ հալինիզէ , —կիպի պաղը թէհտիտ իճրադընտա տախի պուլունտու իսէ տէ , էհալիտէն , պու էմրէ եալընըզ կիւլմէքտէն պաշգա պիր ճէվապ ալամատըղը իշին , թէտապիրի շէտիտէ իթթիխաղընըն վագթը կէլիշ օլտուղու անլատը . վէ պինսապէրին ասքէրէ խիթապէն ,

—Ասքէր , սիւնկիւէ տալրանըն , չիւնքի եա հիւսնի բիզա իլէ վէ եախօտ ճէպրէն կէշմէլիիզ , —տէտի :

Պիր էյեամ ասքէր պէյնինտէ թէրէտտիւտ հասըլ օլտու իսէ տէ , նիհաեթ նիզամա օլան բիաեթիլերինտէն նաշի , էմրի մէզքիւրէ մուվաֆֆադաթ իթտիլէր :

Պու սըրատա Սօկօր ,

—Սիւվա , Սիւվա , —տէեու պաղըրտը :

Վէ ֆագիր իլէ Հօլգար տախի պու խամի թէքրարլատըլար :

Պու իշարէթ իքինճի իշարէթ իտի :

Պու արա էհալի , ասքէրէրին գուլաղլարնա ,

—Պօլհանի , Պօլհանի , —սէօղիւնիւ սէօյլէյիպ , ասքէրլէր տախի պու քէլամլարը իշիթմէքլէ , սիլահարընը աշաղը ալտըլար , վէ տէրհալ , մուհաֆաղասընա մէմուր օլտուգլարը ճօրճու , էհալինին բէնշէյի հիտաթ ու զազապընա պըրագարագ տաղըլտըլար :

Գայմագամ Միտլէյ պու հալի կէօրմէսիլլէ ,

—Ահ , ալշագլար , խաշինլէր , —տէտի քէսիք պիր սէտա իլէ :

Վէ քէնտի վիճտանընտա վիրսիկի գարար մուճիպինճէ , գըլըճընը էլինէ ալըպ , վէ էօլիւմիւնիւ տախի կէօղէ ալտըրաբագ , ճօրճ Մալգօնու մուհաֆաղա իթմէք իւզրէ , մէրգումուն էօնիւնէ կէշտի :

Լաքին պիր քիշի չօղլուղա գարըր նէ՞ եաբապիլիր իտի : Միւմալիլէյհին գըլըճը պիր պատթօն իլէ գըրըլարագ , էլինտէն տիւշտիւ , վէ քէնտիսինի արգա թարաֆտան գուճաղլաեըպ , էլտէն էլէ նաղլ իլէ , թա ուղագլարա գատար կէօթիւրտիլէր :

Ճօրճ պու հալի կէօրիւպ , արթըզ քէնտինտէն իւմիտի քէսէրէք ,

—Արթըզ պէնտէ բէտէրիմ իլէ պիրլէշէճէյիմ : Վազաա քէնտի ինթիզամընը ալամտըլմ , լաքին էպէթթէ պու խուսուտա պանա աֆվ իտէճէք տիր , —տէտի եա վաշ սէտա իլէ :

Պատէհու եիւքսէք սէպէ ,

—Ֆագաթ պէօյլէ , եանի քէնտիմի միւտաֆաա իթղէեթէք էօլմէք , ահ , պու տէհշէթիլի շէյ տիր : Պիր սիլահ . . . ահ , քիմ պանա պիր սիլահ վիրէճէք տիր , —տէտի :

—Պէն , —ճէվապ վիրտի եալաշ սէտա իլէ Գաղիլ , վէ ճօրճա տօղրու կիտէրէք , պիր գամա ուղաթտը :

—Թէչէ.ք.քիւր իտերիմ, օղլում, թէչէ.ք.քիւր իտերիմ, —տէեու պէեան իթտի ճօրճ, սիլահը էլինէ ալարագ, —պարի եալընըղ էօլմէեէճէ.յիմ :

Գաղիլ տախի շու վէճհ իլէ տէվամ իթտի :

—Ֆագաթ, էֆէնտիմ, սիլին գավկա իթմէնիլ միւմ. քին տէ.յիլ տիր, չիւն.քի էկէր աղչամս գատար առէմ թէլէֆ իթմէնիլ, էինէ սիլ մաղլուպ օլաճագսընըղ : իմ տի, պիր ան էվլէլ, քէնտինիլի շու եանընըղտա պուլուս նան կանթ նէհրինէ աթըպ, գաչմանա պագըն :

Էհալի պու արա հալէա,

—Մահվ օլտուն, էօլիւն, —տէեու պաղըրարագ, կիթ տի.քճէ ճօրճա եագլաչմագտա իտիլէր :

Ճօրճ իսէ գամանը սալլանարագ,

—Մհ, հայտուտար, հիչ տէ.յիլ իսէ, պէնի արթըղ սաղ թուլթամանեճագսընըղ, վէ սիլի բիւճաթա մէճպուր դըլաճաղըմ, նասըլ քի շիմտիտէն գօրգմանա պաչլատընըղ, —տէտի :

Հագըղգաթէն Հինտիլէր, պիր թարափտան բաթըրտը վէ կիւրիւլթիւլէրինի արթըրտըղլարը հալտէ, տիկէր թարափտան ճօրճուն էլինտէ.քի գամանա դուրպան կիթմէմէ.ք իչին, պիր մըղտար բիւճաթ իթմիչէր իտի :

Բրէնսէս ճէլլա պու մէնղարէ.յի եիւրէ.ք թիւ.քէտէրէ.ք սէյր իթմէ.քտէ օլուպ, ճօրճ Մալգօնուն գահրամանըղընը թահսին իթմէ.քտէ իտի իսէ տէ, տիկէր թարափտան տախի քէնտիսինի բէտա իտիպ, սէվտասընը գապուլ իթմէտիկի խաթրընա կէլտի.քճէ, ղարէղ ու առաւլէթի իչթիտատ իտէր իտի :

—Նէ՞ տէրսինիլ, —տէտի միւմաիլէ.յհա Տօօրկալա, —աճապա ճօրճու էլիմիլտէն գաչըրաճագմընըղ :

—Ատամ սէնտէ, պու գատար խալգ էլինտէն գաչմագ միւմ.քիւն միւ տիւր, —տէեու ճէվապ վիրտի Տօօրկալ :

Բրէնսի միւմաիլէ.յհ հէր նէ գատար պու սէօղլէրի սէօլէտի իսէ տէ, քէնտիսի տէ էմին օլմատըղընտան, թապանճասընը պէլինտէն չըգարըպ, հաղըրտա պուլունտու :

Պու էսնատէ մէյտանտա, միւտարէպէնին սուրէթի

պիր աղ թատիլ օլմուչ իտի : Շէօյլէ քի, ճօրճ, արգասընը կանթ քէօրբիւսիւնին բարմագըղը ճիհէթինէ չէվի.րիպ, գարըրսընտա իսէ, բիւր ղաղապ քէսիլմիչ օլան էհալի պուլունմագտա իտի :

Նասըլ քի սէօյլէտի.ք, էհալիլի մէրգուլմէնին էն էօնտէ պուլունանլարը կէրի սիւրիւլմիւլէր իտի, ֆագաթ սօնրատան պուլնլար, արգատան տէհէթիլի պիր թագեիլ կէօրէրէ.ք, էինէ իլէրուէ սիւրիւլտիւլէր : Օլ տէրէճէեէ գատար քի, պու վահչի ճանլէրլէրին եագըճը նէֆէպլէրի, առէթա ճօրճուն եիւղիւնէ թէէսսիր իթմէկէ պաչլամըլ իտի :

Գաղիլին տէտիկի կիպի, ճօրճ, պիր վէ ի.քի վէ օն վէ պէլ.քի եիկիրմի քիչի թէլէֆ իտէրէ.ք, պուլնլարըն նաչլարընը տախի քէնտուէ սիւրէր իթթիլապ իտէպիլի իտի, հալ պու քի, նիհաեթ քէնտիսիտէ չօղլուղա գարըր գօեամանարագ, թէլէֆ օլաճագ իտի :

Անճագ ճօրճ, ախըլ ինթիգամ իչին եաչմագ իսթէր իտի : իմտի, տիւլմէնլէրինէ գարչը տաեանըպ տուրաճագ եէրտէ, քէնտույի թօրլանըպ, պիր սըչրանըչտա, քէօրբիւնին բարմագըղը իւղէրինէ չըգտը, վէ խալգա խիթապէն,

—Էկէր ճէսարէթ իտէր իսէնիլ արգամտան կէլին, —տէ.յիպ, եիկիրմի գատէմ աչաղըտա պուլունան սուեա աթըլտը :

Պու հալի կէօրիւնճէ, Հինտիլէր տէհէթիլի պիր սէտա չըգարտըլար :

Բրէնսէս ճէլլա իսէ, Տօօրկալըն գօլունա տօգունա.րագ,

—Չարուգ աթէչ իտին, —տէտի :

Տօօրկալ տախի ագիպինտէ աթէչ իթտի քի, պուլուն սէտասը, ճօրճ Մալգօնուն սուեուն իչինտէ ղալպ օլտուղու վագըթ իչիտիլտի :

—Նասըլ, վուրապիլտինիլ մի, —տէտի Բրէնսէս :

Միւմաիլէ.յհ տախի կիւլիւմէեէրէ.ք Բրէնսէս տօղրու տէօնիւպ,

—Ասամ սէնտէ, —տէտի, —շիմտիեէ գատար պէնիմ
գուրչունումումն հալատա ուչան գըրլանկըճ գուչու պիլէ
ճանընը գուրթարամամը իքէն, շիմտի պիր ինսա՞ն մը
ճանընը գուրթարաճագ: Սիլ էմին օլուն, օ էօլտիւ, ճա-
նը պիլէ չըգտը . . .

Տօօրկալ պու սէօլլէրի սէօլլէյիւ, պատէհու քէնտու
քէնտուեէ,

—Արթըգ Մարի Պըրթէլին եանընտա հիշ պիր բագի-
պիմ գալմատը, —տէտի:

Բրէնսէս ճէլլա տախի, քէզալիք քէնտու քէնտուեէ,

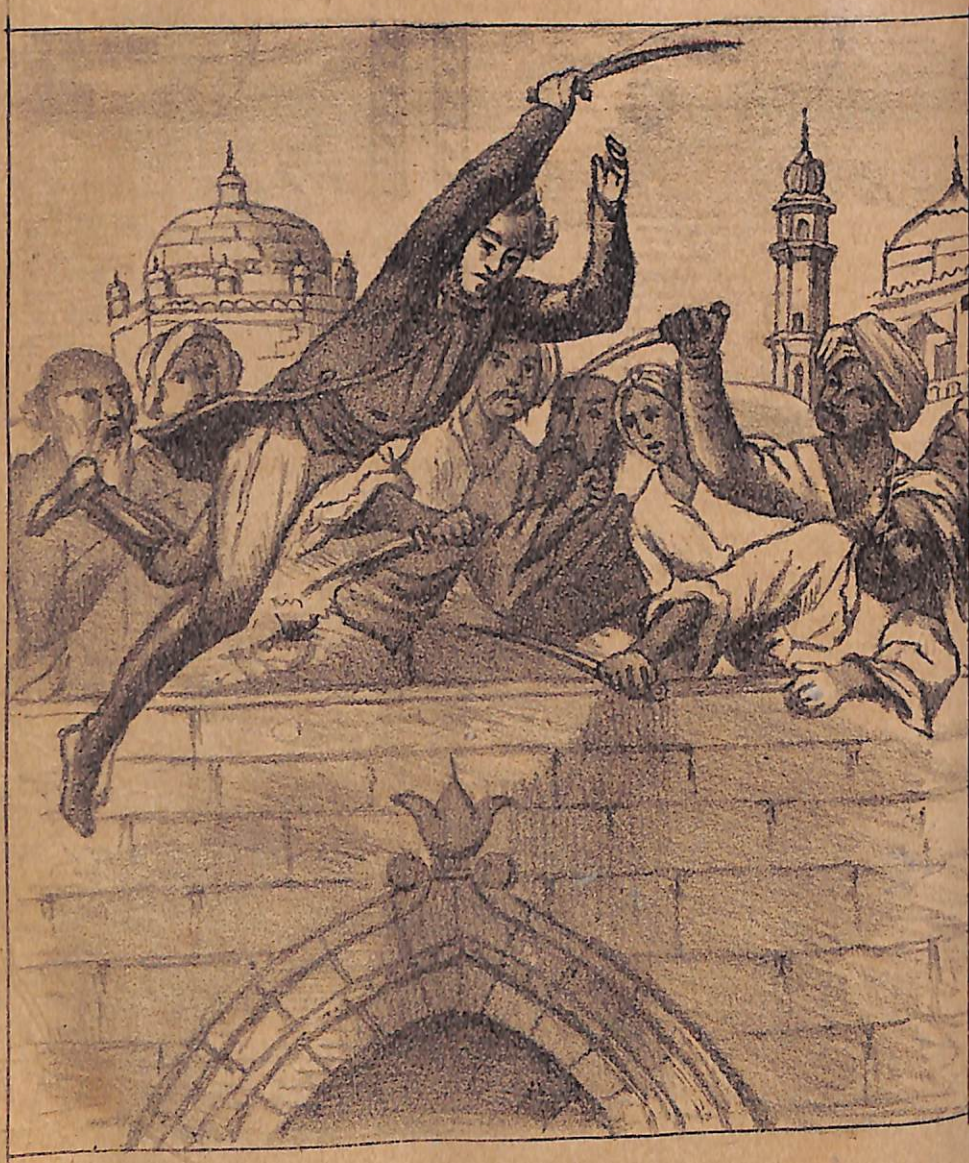
—Ճօրճ Մալգօնտան ինթիգամըմը ալտըմ, լաքին շիմ-
տի տէ նէօպէթ Մարի Պըրթէլին տիր, —տէտի:

Պիչարէ գըղըն թասլիիւրի, այնի տագըգատա վէ այնի
սանիեէտէ պու իքի վահշի մախլուգուն ֆիքրինտէն կէչ-
տիկինտէ, մալիւմ տիր քի, պիրի սէվտա տիկէրի տախի
ատավէթ էֆքեարըյա իտի: Պու հալաէ պու պիկինահ
գըղճըղալ, մէգքիւր իքի շէյթան արաօընտա գալտըղըն-
տա, նէ՞ օլաճագ իտի . . .

Կէլէլիմ Սթօրա, մէրգում, մալիւմիւմիւզ օլտուղու
իւղըէ, ճօրճուն մուհաֆաղա ասքէրլէրինին արգատընտան
կէլմէքաէ իքէն, իղտիհամըն տալկա կիպի պիր եանտան
օլ պիր եանա կիթմէսինտէն, պիթթապի կէրլէմիշ օլ-
տուղունտան, վէ անճագ, ճօրճուն բարմագլըգ իւղէրի-
նէ չըգարագ, եիւքսէք սէտա իլէ, «ճէսարէթինիլ վար
իսէ, արգամտան կէլինիլ» տէտիկի զէման մէյտանա եէ-
թիշմիշ իտուկինտէն, ճօրճուն սուեա սըչրատըղընը կէօր-
տիւ, վէ բաժահ թարաֆընտան տախի աթըլան թիւֆէն-
կի իշիթտի: Պինապէրին տէրագապ տիլ շէօքիւպ, վէ ի-
քի էլլէրինի կէօեէ տօղրու գալտըրարագ,

—Ահ, էֆէնտիմ կիթտի, էֆէնտիմի էօլտիւրտիլէր,
—տէեու բէրէլէմէքաէ իքէն, ումուղունու պիր էլ սարու-
մասըյա, պաչընը գալտըրտըղընտա, Դաղիլի կէօրտիւ:

—Աեաղա գալգըն, աեաղա, —տէտի մէրգում տէլի-
գանըլ Հինտի, —էկէր սըր ճօրճուն պէնտէսի օլտուղու-
նուզ անլաչըլաճագ օլուր իսէ, թէլէֆ օլաճաղընըղա շիւպ-
հէ իթմէյին:

Պատկերը ցուցաբերում է հայաճեղհների ապստամբությունը Ս. 105

Սթօբ տերհալ քենտույի թօբլանըպ, աեաղա գալգա-
րադ,

—Վահ, վահ, պու հայտուտար պենիմ սեվկիւլու է-
ֆենտիմի գաթլ ու թէլէֆ իթաիքլերի էլլիրմէնթօր տա,
պենի տէ մի էօլտիւրմէք իսթէնէնէքլեր, —տէնու մըրըլ-
տանտը:

—Քէնտինի սագըն միւսիւ Սթօբ, վէ իշթէ սըր էտ-
վարտ իլէ մըրանսըզ թապիպ հիշ պիր շէյտէն խապէրէրի
օլմատըղը հալտէ, գալապալըղը եարըպ, մէյտանա կէլ-
մէքլիկէ չալըշնթօրար . . . իմտի, կիտիպ վուգույի հալի
քէնտիլէրինէ պիլտիլին . . . :

—Բէք իյի, չօնուգ Հինայի, լաքին սէնտէ պենիմ ի-
լէ կէլմէ զմիսին:

—Խաներ . . . չինքի պու էհալի, պէլքի սըր ճօրնու
էօլտիւրաիլքլերի կիպի, չիմտի տէ անըն սեվկիւլուէրի
իւղէրինէ թասալլութ իտէնէքլեր աիլէր, իմտի պէն ան-
լէրի մուհաֆաղա իթմէքլիկէ չալըշնթօրար, վէ անլէրի
մուհաֆաղա իթմէքլիկէ, եանլարընտա պուլունմագլըղմ
լաղըմ տըր . . . իշթէ պէն կիտիթօրում . . . :

Գաղիլ պու սէօլլէր իւղէրինէ պաշգա պիր սէօղ իլա-
վէ իթմէյիպ, Սթօբտան ալըլտը, վէ բրէնսէսին սէրա-
եընա տօղրու կիթմէկէ պաշաալ:

Պու տագըգատա ճէլլա իլէ Տօօրկալ պալգօնտան շէ-
քիլմիշ օլուպ, հալ պու քի թօբ սէտաալ տայիմա ուղադ-
տան կիւրիւլտէմէքտէ, վէ պօրու սէպլէրի աքս իթմէք-
տէ, վէ ժակարնաթ ալանը իսէ հալէա շէհրին էթրաֆըն-
տա տօլաշնթօրա իտի:

ՄԷՄՈՒԼԻՆ ՂԱՅՐԻ ՊԻՐ ՎԻՉԻԹՍ

Ձիքրի սէպգաթ իտէն վուգուաթլարտան թագրիպա
իքի սաաթ սօնրա, սըր ճօն Մալգօնուն սէյֆիէսինտէ,
մատմուաղէլ Մարի իլէ մատմուաղէլ էվա, պիրիննի գա-

թըն բէնչիւրէլէրի, պաղչէ վէ սօգազ թարափընա նաղըր օլան վասի պիր սալօնունտա եալընըղճա պուլունմագտա իտիլէր :

Պու ի.քի գըղ գարնտաչլար, ի.քիսի տախի պէեաղ էլ պիսէլէր կիլինմիշ օլտուղլարը հալտէ, մաթէմ լիպասը պիչմէք իւղը, էօնլէրինէ, պիր քիւչիւք բանգօ իւղէրինտէ պիր թօր սիւհաճ գումաշ գօեուպ, պիր թարափտան պիչմէքտէ, վէ տիկէր թարափտան, տուրուպ կէօղ եաշլարընը սիլմէքտէ իտիլէր, վէ թապլաթիլլէ միւպաչըրէթ իթտի.քէրի իչլէրինի բէք ահէսթէ պիր հալտէ իճրա իթմէքլէ ուղըաշմագտա իտիլէր :

Էվա, աղլամագտան սէսի պօղըւլմագ տէրէճէսինէ կէլիպ, պիրտէն պիրէ իչինի պըրադարագ, աեաղա գալլատը, վէ բէնչիւրէլէրտէն պիրինէ եաղլաչըպ, նաղարը տիգգաթընը եէչիլի.քէր իւղէրինէ աթֆ իլլէտի իսէ տէ, կէօղիւնէ հիշ պիր շէյ կէօրիւնմէեօր իտի :

Մարի, Էվանըն թասալը հալինէ պիր գաշ տագըղա ըիսեթթ իթտի.քտէն սօնրա,

—Էյ նէ խապէր սէվկիւլիւ հէմչիւրէմ, —տէտի :

Էվա, աբանսըղ ույգուտան ուեանըեօր կիպի, պիրտէն պիրէ տիթրէտի, վէ արգասընա տէօնիւպ,

—Նէ խաթէրսին սէվկիւլիւմ Մարի, —տէեու սիւալ իթտի :

—Քիմնէ կէլտիկինի կէօրիւեօրմուսուն :

Էվա, սօգազ ճիհէթինէ պաղարագ,

—Խա'նըր, հէնուղ քիմնէ կէլմէեօր, —տէտի, վէ կէլիպ գըղ գարնտաչլ եանընտա օթուրտու :

—Լաքին գըղ գարնտաչ, կիճէտէ եաղլաչըեօր, վէ սըր ճօրճ իլէ սըր էտվարտ կէճի.քտի.քճէ, եիւրէկիմ տիւչարը թէլաշ վէ իղթիրապ օլուեօր, —տէտի Մարի պիր հէեէճան իլէ :

—Նէտէն վէսվէսէ իտիեօրսուն :

—Նէտէն վէսվէսէ իթտիկիմի պիլմէմ, ֆագաթ գօրգուեօրում :

—Գօրգաճագ սէպէպ եօգ տուր, չիւնքի սըր էտվարտ

կիլ սըր ճօրճ պիլլի.քտէ տիլլէր, վէ Մ. Մնաթօլ Տիէօսօնէ նամ ֆրանսըղը թապիպ տախի անլէրէ ըիֆագաթ իթմէքտէ օլտուղունտան, հիշ պիր մուխաթարա եօգ տուր : Պունտան պաշգա պիլիրսին քի, սըր էտվարտ վէ սըր ճօրճ, վալինին գօնաղընա տալէթլի իտիլէր :

—Շիւպհէսիղ պիլիրիմ, ֆագաթ, զանն իթմէմ քի լօրտ Սինկըլթըն անլէրի պու գատար վագըթ թէվգըֆ իթսին : Իմտի, նէ սէպէպ վար տըր քի կէլմէեօրլար, վէ պիլի խապէրսիղ պըրադըեօրլար :

—Իհթիմալ տըր քի, գաթիլլէրին իղինի պուլմուչլար տըր, —տէտի Էվա :

—Ինչալլահ, —տէեու ճէվապ վիրտի Մարի, Էլլէրինի վէ կէօղլէրինի կէօնէ տօղրու գալտըրարագ :

Էվա շու վէճ հիլ տէվամ իթտի,

—Էլէր էօյլէ իսէ, չիւպհէսիղ թահգըղաթա տէվամ օլունուեօր, վէ պու հալտէ սըր ճօրճ իլէ սըր էտվարտըն միւճէրրէտ վալինին սէրաեընտա գալմալարը լաղըմ կէլմիշ տիր . . . : Իլթէ կէօրիւեօրսուն քի, անլէրին կէճի.քմէսինտէն տօլաեը տիւչարը թէլաշ վէ իղթիրապ օլաճագ հիշ պիր սէպէպ եօգ տուր :

Մարի, Էվանըր գումագլաեարագ,

—Սէվկիւլիւ գըղ գարնտաչ, —տէտի, —սէն պէնի թէլէմին իթմէք խաթէեօրսուն տմմա . . . :

—Խաեըր գըղ գարնտաչ, եանըլըեօրսուն :

—Մուվաֆֆապ օլամաեօրսուն, չիւնքի սէնին թէլաշ վէ իղթիրապըն պէնիմքինտէն զիւտտէ օլտուղունու կէօրիւեօրում :

—Եէմին իտէրիմ քի . . . :

—Եէմին իթմէք նէեէ եարար : Պէն սէնին հալինի կէօրմէեօրմուեօրմ : Եիւղիւնիւն սօրիւնլուղու գալլինտէքի վէսվէսէլէրի մէյտանա գօյմաեօր մու զանն իտիեօրսուն : Իլթէ պագ, կէօղիւնիւն եաչլարը աղընօր : Սէնտէ պէնիմ կիպի քէտէր տուեուեօրսուն, վէ պէնիմ կիպի տիթրէեօրսուն : Իմտի, սէվկիւլիւ հէմչիւրէ, հալինի կիլլէմէյիպ, պանա ճէվապ վէր, չիւնքի պու հալին նիհաեթթի :

նի կէթիւրէմէզսն : Գալստիստէն կէտնէրի պանա սէջլէ տէ , տէրա ու միհնէթ օրթաղը օլալըմ . . :

Մարինին պու սէօղլէրի իւղէրինէ , էվա արթըզ կէօղ եաչարընը վէ վէսպէսէրինի կիզլի թուլթամանըպ , իշի մէյտանէ վուրաու , վէ հէմշիրէսինէ սարըլարապ ,

—Մհ , էվիլէթ , էվիլէթ , սահիհ տիր . . . պէնտէ սէնին կիպի իշքէնէնէ չէքիւօրուլմ . . . տիթրէեօրուլմ . . . վէ զիհնիմտէն բէք գօրգուլու խանալար կէչիւօր , -տէտի էվա :

—Իշթէ կէօրտիւն միւ , -տէտի Մարի , -սէնտէ պէնիմ կիպի սին վէ պէտպախթըղըմըզ շու էսնատէ անկէրէ տախի պիր ֆէնալըզ կէթիւրմէսինտէն գօրգուլուօրսուն , տէտիլ մի :

—Էվիլէթ , պէնիմտէ գօրգուլուլըմ եէր պու տուր եա :

—Էվիլէթ , գօրգուլու հազգըն վար տըր , զիրա պանա էօյլէ կէլիւօր քի , մէշագգաթըմըզըն սօնու հէնուզ ալընմամըշ տըր , վէ բէտէրիմիզ կիպի սէվմէքտէ օլտուլումուզ վէլինիյմէթիմիզլին գաթլ ու թէլէֆի , հազգըմըզտա տէհէթիլ նէթիւթէլէրի մուծիպ օլաճագ տըր , վէ նիհանէթ արանսըզ պաշըմըզա եէնի պիր ֆէլաքէթ տահա կէլէնէք տիր :

Էվա , գօրգուլուսունտան տիլի տօլաչըպ բէբէլէեէրէք ,

—Լաքին օ վագըլթ պիղտէ զայպ օլաճաղըզ , -տէտի :

—Էսէֆ իթմէ , հէմշիրէ , չիւնքի էկէր ճէնապը Հագգ միւրատ իտէր իսէ , պիզի գուրթարապիլիր : Իմտի , տուա վէ նիւազ իտէրիմ Հագգ թէալանա քի , պիզի մուհաֆաղա պուեուրսուն :

—Էվիլէթ , գըզ գարնտաշ , տուա իտէլիմ :

Պինապէրին պու իքի պաքիրէ գըզար տիզ չէօքիւպ , նիւազ վէ իսթիւրհամ իթմէքլիկէ պաշարտըլար :

Ֆագաթ Ալլահըն թասալիւր , վէ միւրատըլարընա , ինսանլար ագըլ իրալիւթէմէզլէր , վէ պաղէն մէլայիքէնին սէտալարը պիլէ նէզտի Բապպանիտէ իշիտիլէմէզ :

Հէր նէ իսէ , պու կէնճ գըզար տուա իթմէք իւղրէ իքէն , եալաշճա օտա գաբուսու վուրուտու :

կէնճ գըզար գաբուսուն սէսինի իշիտինէ , տիթրէտիլէր , վէ տէրհալ աեաղա գալըպ , էվիլէա Մարի քէլամա աղապ պիրլէ ,

—Բիմ տիր օ , -տէտի :

—Պէնիմ , մասումուաղէլ , Սինտիանըմ , -տէեու ճէվապ վիրտի հէման պիր չօճուգ սէտասը :

—Կէլ գըզըմ , իշէրի կիր :

Պու սէօղ իւղէրինէ գաբու աչըլըպ , պու իքի գըզարըն խըամէթիսի օլան օն տէօրթ օն պէշ եաչընտա , եուվարըպ չէհրէլի , ալ եանաղը , սիւհաճ սաչը , սիւհաճ կէօղլիւ , զանէթ կիւղէլ պիր Հինտի գըզը կէօրիւնտիւ :

Պու էսնատէ վագըլթ ագչամլամըշ վէ օրթալըզ գարարմըշ օլտուլունտան , մէզպուրէ իքի ատէտ եանմըշ շամտան կէթիւրէք , մասանըն իւղէրինէ գօլտու , վէ գըզարա խիթապէն ,

—Էֆէնտիլէր , -տէտի :

—Նէ վար տըր , գըզըմ , -տէեու սիւալ իթտի Մարի , մէզպուրէնին կէլմէսիլլէ , եիւրէկինտէ հասըլ օլան գօրգու մահվ օլարապ :

—Էֆէնտիմ , գաբուսուն էսնիւնտէ զանէթ միւղէյեէն , վէ բարըպ պիր թահթրէվան տուրուեօր :

—Գաբուսուն էսնիւնտէ թահթրէվան մը տուրուեօր :

—Էվիլէթ , էֆէնտիմ :

—Էյ պու թահթրէվանտա Նէ վար տըր :

—Էֆէնտիմ , զանէթ կիւղէլ վէ ալէա էլպիսէլէր կիլինմիշ պիր գատըն :

—Աճապա պու գատըն քիմ տիր :

—Պիլմէմ , վագաա իսմինի սիւալ իթտիմ իսէ տէ , պիլտիւրմէք իսթէմէտի :

—Ֆագաթ եիւղիւնիւ կէօրտիւն միւ :

—Խալըր , չիւնքի եիւղիւ պիր էօրթիւ իլէ մուհաֆաղա օլունմուշ տուր :

—Բէք իլի , պու գարը Նէ իսթէեօր :

—Էֆէնտիլէրիմիզի կէօրմէքլիկի արըլու իտիեօր :

—Պիզի մի կէօրմէք իսթէեօր , -տէտիլէր :

—Էվվէթ, մատմուազէլ Մարյի վէ մատմուազէլ է-
վաեը կէօրմէք իսթէրիմ, -տէտի:

—Պիղ քիմնէյի գապուլ իտէմէյիլ, -տէտի Մարի:

—Պէնտէ քիմնէ եօղ աուր, -տէտիմ:

—Նէ՞ ճէվապ վիրտի:

—Հէր հալտէ կէօրմէք իսթէրիմ, -տէտի:

—Պու եապանճը գատընըն պու եապը էվէ վիզիթա
վիրմէսի աճայիպ կէօրիւնիւեօր, -տէտի Մարի:

—Պէլքի պիզէ խապէր կէթիրիեօր, -տէեու իլավէ
իթտի էվա:

—Բիմուէն:

—Ճօրճ վէ էտվարտտան:

—Հազգըն վար հէմիթէ, չիւնքի պու եապանճը գա-
տընըն պուրաեա կէլմէսինէ պաչգա Նէ՞ սէպէպ օլապիլիր:

—Պու հալտէ գապուլ իտէճէյիլ, տէյիլ մի:

—Էվվէթ, էվվէթ:

Պու սէօղ իւզէրինէ, Մարի Սինտիաեա խիթապէն,

—Հայտէ գըղըմ, կիթ օ գատընը ալտա պուրաեա
կէլ, -տէտի:

—Շիմտի կէլիր, էֆէնտիմ, -տէտի Սինտիա, վէ տէր-
հալ օտատան տիշարը չըգտը:

—Ահ, պու գատըն ֆէնա պիր հալտտիս կէթիրմիշ
օլմասա իտի, -տէտի էվա, հէմիթէսի իշիտէպիլէճէք մէր-
թէպէտէ:

—Պու գօրգու Նէ՞տէն Նէշէթ իտիեօր:

—Պիլէմէմ, լաքին եիւրէկիմտէ օլտն հէեէճան կիթ-
տիքճէ զիեատէլէշիեօր:

Պու սըրատա գաբու աչըլըպ, էօնտէ Սինտիա, արգա-
սընտան տախի զաեէթ աղըր էլպիսէլէր կիյինմիշ, եիւզիւ
էօրթիւլիւ պիր գատըն իշէրի կիրտի քի, եալընըզ կէօղ-
լէրի, էօրթիւնիւն ալթընտա էլմաս կիպի բարլամադտա
օլտուղու կէօրիւլմէքտէ իտի:

Եապանճը գատըն սալօնուն պիր գըմընը եիւրիւեիւպ,
վէ իքի կէնճ գըղարա պիր գաշ ատըմ գալարագ տու-
րուպ, մէզպուրէ գըղարը սէլամլատը:

Մարի, Սինտիանըն տիշարը չըգմասը իշին իշարէթ իթ-
տիքտէն սօնրա,

—Մատամ, -տէտի, -սիլ պիզիմ եանըմըզա գատար
կէլմէք իշին խարար իթտինիլ, պունուշա պէրապէր սիլ
պիլիրսինիլ վէ պիլմէլիսինիլ քի, պիլ տահա եագըն վա-
գըթտա եասա կիրմիշ օլտուղումուդտան, եալընըզա իմ-
րարը էվգաթ իյլէմէքիկիմիլ, իճապը մասլահաթտան
տըր: Ֆագաթ հէր հալտէ պիզի կէօրմէք իսթէտիկինիլ-
տէ, էլպէթթէ պիր ճիտտի սէպէպիլիլ վար տըր: Իմ-
տի, միւսաատէ իտին, էվվէլա սիլէրէ չունու սիւալ իթ-
մէտէ քի . . .

Կէնճ գըղ սէօղիւնիւ քէսինճէ,

—Պէնիմ քիմ օլտուղումու, տէյիլ մի, մատմուա-
զէլ Մարի, -տէտի եապանճը գատըն:

—Էվվէթ, մատամ:

—Շիմտի անլարսընըզ:

Պու սէօղլէրի սէօյլէյիպ, եապանճը գատըն եիւզիւ-
նիւն էօրթիւսինիւ աշտը:

Իքի կէնճ գըղար եապանճը գատընըն եիւզիւնիւ կէօ-
րիւր կէօրմէլ, պիր սանիեէ գատար թէհայեիւրտէ գալ-
տըլար:

—Էվվէթ, -տէտի կէլէն միւսաֆիր թաթլը վէ միւ-
քէտտէր պիր թէպէսսիւմէ, -էվվէթ, պէն իմ:

—Բրէնսէս ճէլլա . . . -տէտի Մարի թէաճճիւպլէ:

Էվա տախի հէման տէհշէթլէ,

—Բրէնսէս ճէլլա պիլիմ խանէմիլտէ, հա, -տէեու
իլավէ իթտի:

Պիշարէ գըղճըզաղա, պիր ազ էվվէլ հիսս իթտիկի
վէսվէսէլէր վագը օլմաեա պաշլատը կիպի կէօրիւնմէքտէ
իտի:

Ճէլլա իսէ, պիր գաշ սանիեէ հիշ պիր քէլամ իրատ
իթմէեէրէք, պու իքի էօքսիւղլէրէ պագտը, վէ շու պա-
գըշընտա կիւեա պիր մէրհամէթ վէ չէֆգաթ էսէրի օլ-
տուղումտան, պու հալի կէօրէն օլտա, քէնտիսի պիւլիւք
գըղ գարնտաշլարը օլուպ, պիր խայլի վագըթ եանլարըն.

տան ուղադրող գալարեղտան սօնրա, շիմտի նեղտընինե ավտեթ իթմիշ, վե թապիաթիլյե եիւրեկի գալգմըշ զանն իտեճէք իտի:

Նիհաեթեթ միւմաիլէյհա էվվէլ պէ էվվէլ քէլամա իպ-թիտար իլլէտի:

ՄԵՇՀՈՒՐ ՊԻՐ ՕԵՈՒՆՃՈՒ

—Սէվկիւլիւ գըղլար, պէնիմ պու կիւն պուրաեա կէ-լիշիմ սիդի թէաճճիւլ վէ տէհէթտէ պըրաղընօր, տէ-յիլ մի, —տէտի բրէնսէս քէմալի հէեճճան իլէ:

—Մատամ, մատամ . . . —բէբէլէտի Մարի:

Մարինին նութդու թութուլմուշ օլտուղունտան, պիր տիւրիւ իլէրուսինի պէճէրիպ սէօյլէեէմէտի: Էվա իսէ, պիւթիւլպիւն քէնտիսինի զայպ իթմիշ պիր հալտէ պու-լունմագտա իտի:

Ճէլա, Մարինին էլլէրինի քէնտի էլի իշինէ ալարագ, անըն տիթրէմէքտէ օլտուղունտան Փարղընա վարտըղընր տալիս տույմամագըղղա կէլտի, վէ իշթէ պու հալտէ միւ-մաիլէյհա քէլամա աղաղ պիրլէ:

—Սէ, սէվկիւլիւլէր, պէնտէն էմին օլունուղ, պէն սիդի սէվտիկիմ իշին, վէ հագգընըղտա օլան հիւսնի թէ-վէճճիւհիւմտէն տօլաեը պուրաեա կէլտիմ . . . —տէտի:

Բրէնսէս պու սէօյլէրի սէօյլէմէքտէ իքէն, էկէր պի-րիսի կիճէնին դարանըղընտա, բէնչիրէնին եանընտա կիզ-լէնիպ տէ, տիշարըսընր սէյր իթմիշ օլտա իտի, աճա-յիպ պիր շէյ կէօրէճէք իտի: Շէօյլէ քի պիր ինսան խա-եալի շաեըլըղլարտան կէչիպ, պիր կէմիճի կիպի, մէր-մէր տիւրէկէ սարըլարագ, խանէնին թէրաղասընա չըղըպ, վէ եավաշ եավաշ բէնչիրէնին էօնիւնտէ պուլունան իքի շինտ սագսըսը աղգասընա կիպլէնիպ, վէ եավաշճա, «իշ-թէ պուրատան հէր շէյի կէօրիւր վէ իշիտիլիմ» տէյի մըրըլտանմագտա օլան Գաղիլի Փարգ իտէպիլէճէք իտի:

Պալէատէ զիքրի սէպգաթ իտէն վուգուաթ, բէք աղ վագըթ սիւրտիւ:

կէլէլիմ ճէլա իլէ իքի կէնճ գըղլարա:

—Սէօյլէյին, ճէվապ վիրին, սէվկիւլիւ գըղլար, —տէ-տի բրէնսէս, պիր աղ սիւքիւթտէն սօնրա, վէ աճըղը պիր սէտա իլէ:

—Էֆէնտիմ, հագգընըղտա իպրաղ իլլէտիկինիղ մու-հապպէթ վէ հիւսնի թէվէճճիւհտէն տօլաեը միւթէշէք-քիւրիւղ, —տէտի Մարի բէբէլէեէրէք, —լաքին . . .

—Լաքին թէաճճիւլպիւնիւղ էսկի հալինտէ տիր, շիւն-քի սիղ պէնի եապանճը կիպի կէօրիւպ, հալէա եապան-ճը զանն իտիեօրսունուղ, տէյիլ մի:

Մարի, եալան սէօյլէմէքիկի վէ հաթթա էֆքեարընր պիր մըգտար սէթր իթմէքիկի տալիս պիւլէտիկինտէն,

—Էվվէթ, էֆէնտիմ, բէք տօղըու տուր սէօյլէտիկի-նիղ, —տէտի:

Ճէլա պիր ահ իտէրէք:

—Պունունըա պէրապէր պէն սիդին տօսթունուղում, էվվէթ սիդին սատըղ տօսթունուղում, վէ պէնի պուրա-եա կէթիրէն, սիղէ օլան մուհապպէթիմ տիր . . . Պաշը-նըղա կէլէն Փէլաքէթի կէօրտիւմ տէ, սիղէ եարտըմ, վէ սիդի թէսէլի վէ հիմաեէ իթմէքիկէ կէլտիմ:

—Մատամ, պիդիմ պիր նուֆուղլու համի վէ վասիմիղ վար աըր քի, հիշ պիր շէյտէ գուսուր իթմէղ:

—Վասինիղ մի վար տըր, աճապա քիմ տիր:

—Պիդիմ վաթանտաշըմըղ օլան Պէնարէս վալիսի լօրտ Սինկըլթըն աըր:

—Լօրտ Սինկըլթըն մը, շիմտի պէնտէ օրատան կէլի-եօրում, վէ պէնի կէօնտէրէն քէնտիսի տիր . . .

—Սէ, տահիլ մի, —տէտիլէր կէնճ գըղլար տէրհալ էմնիյեթ իտէրէք:

—Էվվէթ, սէվկիւլիւ գըղլար:

—Տիմէք սըր ճօրճ իլէ սըր Էտվարտը կէօրմիւշսիւնիւղ տիր, —տէտի Մարի շէտիտէն:

—Շիւպհէսիղ:

—Պու գատար կէճիքմէլէրինին սէպէպինի տէ պիղէ խապէր վիրէպիլիւմիսինիղ:

— Էվվեթ, իբրևի տե վալինին Եանընտա տըրլար, վե միւթաճէլ իշլէրի օլտուղունտան, իհթիմալ տըր քի տա-
հա խայլի վազըթ գալաճաղլար տըր:

— Իշթէ հէմլերէ, կէօրիւեօրսո՞ւն եա, պիղիմ պու
գատար վէսվէսէլէրիմիզ պիհուտէ իմիշ, — տէտի Էվա
Մարիէ:

— Էօյլէ տիր, պաղը քէրրէ ինսանըն տուլուլարը եա-
նըլըր, — տէտի Մարի:

— Սէվկիւլիւ չօճուղլար, — տէտի ճէլլա, — պէնի միւ-
քէտտէր վէ միւղթարըպ գըլմադտա պուլունան շու սիղին
հալինիզ վէ եալընըլըրըլ իւղէրինէ, հէքիմիզին տօս-
թու օլան լօրտ Սինկըլթըն իլէ խայլի միւղաքէրէ իթտիք:

— Մատամ, պիզ աղա եալընըլ տէյիլիզ, — տէտի
Մարի:

— Նէ՞ տիմէք իսթէեօրսունուղ:

— Տիմէք իսթէրիմ քի, սըր Էտվարտ իլէ պիրատէրի
պիղիմէ պէրապէր տիրլէր:

— Պունու պիլիրիմ, վէ աթըլ մուխաթարա պուրատա՞
տըր եա:

— Նէ՞ կիպի մուխաթարա, մատամ:

— Պու պապտէքի էֆքեարըմը պէեան իթտիկիմտէ,
լօրտ Սինկըլթըն տախի անը անլաեղպ, թաստիգ իթտի:

— Ֆագաթ, մատամ, նէ՞ տիմէք իսթէտիկինիզի անլա-
եամաեօրուղ:

— Իշթէ սիղէ օլտուղճա անլաթտըրանըմ: Պէն ֆիլ-
վազը ինկիլթէրրատա բէք զիեատէ օթուրմալըմ իսէ
տէ, ինկիլթէրին ատաթ վէ ուսուլլէրինի էօյրէնէճէք
գատար իսքեան իթմիշ օլտուղունտան, օրատա հէր տիւր-
լիւ հուրրիեթտէն մատա, կէնճ գըլլարըն ֆէվգէլատէ
պիր հուրրիեթլէրի օլտուղունու կէօրսիւմ:

— Մատամ, պունունլա նէ՞ տիմէք իսթէրսինիզ, — տէ-
եու սիւալ իթտի Մարի:

— Տիմէք իսթէրիմ քի, ինկիլթէրրատա գըլլարըն հուր-
րիեթի նէ գատար պիւլիւք տախի օլտա, պու հուրրի-
եթ գըլլարըն եապանճը տէլիգանըլլար իլէ պիր էվտէ

եաշամալարընա միւսատա իթմէզ, վէ իշթէ, սէվկիւլիւ
գըլլար, սիզ տախի, վէլինիյմէթինիզ ճօն Մալգօն վէ-
ֆաթ իթտիկինտէն պէրու, այնի հալտէ պուլունմադտա-
սընըզ. . . վագաա թէրպիեէնիզ ճիհէթիյլէ պիր շէյ տէ-
նիլէմէզ իսէ տէ, իթիպարընըլ մուխաթարատա տըր. . .

— Իթիպարըմըլ մը, — տէտի Էվա տիթրէր սէտա իլէ:

— Լաքին պիզ հիշ պիր կէօնա ֆէնալըգտա պուլուն-
մամադտաեղը, — տէեու իլալէ իթտի Մարի:

— Պիղի նէ՞ իլէ իթթիհամ իաէպիլիրէր, — տէտի Էվա:

— Հագըգաթէն հիշ պիր շէյ իլէ իթթիհամ իտէմէզ-
լէր, Լաքին իֆթիրա իաէպիլիրէր, վէ եալան տախի սէօյ-
լէեէպիլիրէր: Իմտի, պիր գըղըն նամուս վէ իթիպարը,
քէնտի իշին էն գըլմէթլի խաղինէ տիմէք տիր: Վէ պու
խալինէ իսէ, Լէքսիզ գալմալը տըր. պու խուսուս էվ-
վէլա քէնտիսի իշին, վէ սօնրա քէնտի սէվկիւլիւսիւ իշին
լաղըմ տըր. . .

— Գըլ գարնտաշ, բրէնսէսին հագգը վար տըր, պագ
պիզ պուրատընը տիւշիւնէմէտիք, — տէտի Էվա:

— Էվվեթ, էվվեթ, սահիհ տիր, — տէեու ճէվապ վիր-
տի Մարի:

— Ֆագաթ պէն սիղի սէվտիկիմտէն, սիզտէն էվվէլ
տիւշիւնտիւմ:

— Նէ՞ եաբալըմ, — տէտիլէր կէնճ գըլլար պիրպիր-
լէրինէ:

— Եաբաճաղընըլ բէք գօլայ շէյ տիր. . . շէյլէ քի,
պունտան սօնրա վստինիզ օլաճագ օլան լօրտ Սինկըլթը-
նըն արղուլարընա մուվաֆֆագաթ իտէրսինիզ, վէսսէլամ,
— տէտի ճէլլա:

— Հալ պու քի, պիզ անըն արղուլարընըն նէ օլտու-
ղունու պիլէմէյիզ. . .

— Միւմաիլէյհ, արղուլարընը սիղէ պիւտիլմէքիկէ պէ-
նի մէմուր իթտի. . . լօրտ Սինկըլթընըն միւրատը, սի-
ղին, պէնիմ սէրաեմտա իգամէթինիզ տիր:

Մարի իլէ Էվա շիւպհէլէնէրէք:

— Սիղին սէրաեմընըտա՞ մը — տէտիլէր,

—Էվվեթ, սեվկիւլիւ գըղլարըմ :

—Նէ՞ իչին :

—Լօրտ Սինկըլթըն սիղի քէնտի սէրաեընա գապուլ իտէճէք իտի, լաքին սօնրատան, սիղին կէօղ եաչլարընըզը սիւմէք, վէ տէրտինիղի իղալէ իթմէք, պիր գատընա տահա զիեատէ միւնասիւղ օլտուղունու տիւչիւնէրէք, պէնիմ եանըմտա պուլունմանըզը թէնսիւղ իթտի . . :

—Մատամ, պիղէ պու գատար իյլիք, -տէտի Մարի :

—Էֆէնտիմ, սիղի մահճուպ պրաղընօրսունուղ, -իւլալէ իթտի Էվա :

—Սեվկիւլիւ գըղլար, շու էսնատէ պէն սիղին մուհիւպ պինիղիմ, վէ պիր քէրրէ գալպիմի սիղէ բապթ իթտիկիմ հալտէ, պիր տախի սիղտէն այրըլմամ : Սիղ, տիւնքի կիւն վալինին պալօսունտա պէնիմ թէվէճճիւհիւմիւ ճէլպ իթտինիղ . . : Օլ տաղըգատան պէն սիղէ տօթ օլտում, անճագ սիղին տէ պանա հիւսնի թէվէճճիւհիւնիւղ օլմատըղընը պիլտիկիմտէն, հէր հալտէ քէնտիմի սիղէ սէվտիրմէքիկէ եէմին իթտիմ : (Էվանըն վէ Մարինին էլլէրինի թուլթարագ) : Շիմտի, սիղ պէնիմ եէմինիմին իճրասը իչին, պիր աղ մուալէնէթ իթմէեէճէ՞քմիսինիղ, վէ պէնի սէվմէքիկէ բաղը օլմանաճագմիւսընը :

Բրէնսէսին սէտասընտա օլ գատար ճագիպէ, պագըչընտա օլ տէրէճէ պիր կէնճ վալիտէ թաթլըլըզը վէ թէպէսսիւմիւ վար իտի քի, Էվա իլէ Մարի, ուղուն միւտաւթ, պէօյլէ մէշհուր օեունճու իլէ ճէնքլէշմէղլէր իտի, իմտի իքիսի տէ, միւմաիլէյհանըն սէօյլէրինէ գանտըլար, վէ շիմտիեէ գատար շիւպհէ իթմէլէրինտէն տօլաեը, քէնտի քէնտիլէրինի աեըպլաեըպ, վէ Էվիլէլա Էվա պիւսպիւթիւն իսկեաթ օլարագ,

—Մհ, մատամ, նէ՞ տէրէճէ ալիճէնապ օլտուղունուղու շիմտի անլատըգ, -տէտի :

—Պիշարէ գըղլար, սիղի սէվմէք, ալիճէնապըլ՞գ մը տըրր . աճէպա սիղի կէօրիւպտէ սէվմէեէն օլըր մու :

Պատէհու բրէնսէս Մարիեէ խիթապէն, չէօյլէ իլալէ իթտի,

—Էյ սիղ մատմուաղէլ Մարի, սիղտէ պէնի անլամաեա պաչլատընըզ մը : Ձիւնքի պէնիմ պաչլըճա գօրգում վէ էֆնիյեէթսիղլիկիմ սիղին իւղէրինիղտէ տիր :

—Հէմչիրէմին թաստիղ իթտիկինի պէնտէ թաստիղ իտէրիմ :

—Աճապա պու սէօղլիւնիւղ սահի՞հ մի տիր :

—Պէն շիմտիեէ գատար եալան սէօյլէմէմիլիմ :

Ճէլլա, Մարիյի գուճագլաեըպ սէվէրէք,

—Մհ, թէշէքքիւր իտէրիմ, մատմուաղէլլէր, -տէտի, -չիւնքի արթըղ պէնիմ մուհապպէթիմի բէտտ իթմէեօրսունուղ, վէ պէնիմ սատագաթըմը գապուլ իլէ, պէնի պաթիթիեար գըլընօրսունուղ :

Միւմաիլէյհա Մարիլի գուճագլաարգտան սօնրա, Էվաեը տախի գուճագլաեըպ սէվտի :

ԷՏՎԱՐՏ

—Տիմէք, արթըղ ուղլաշտըգ, -տէտի բրէնսէս, պիր աղ սիւքիւթտէն սօնրա, վէ քէմալի հէեէճան իլէ, -տիւմէք պէնիմ Շահապատ սէրաեըմ պունտան պէօյլէ սիղին իգամէթկեահընըզ օլաճագ տըր . . : վէ սըր ճօրճ իլէ սըր Էտլարտ հէր կիւն կէլիպ սիղի օրատա կէօրէճէք տիրլէր :

Ճէլլա պու սէօղլէրի սէօյլէմէքտէ իքէն, գաբանուն բէրտէսի գալգըպ, Էտլարտ Մալգօն էչլին իւղէրինտէ կէօրիւնտիւ :

Մէրգումուն բէնկի պիւսպիւթիւն սօլմուշ օլուպ, բըրէնսէսի կէօրիւր կէօրմէզ տուրտու, վէ եիւղիւնտէ ֆէվգէլատէ պիր թէհայեիւր ալէամէթի նաղշ օլունտու :

Իմտի, Էտլարտ քէնտու քէնտուեէ,

—Բրէնսէս պուրատա, հա՞ . . . լաքին նէ՞ քիւթաթիւլլը, -տէտի :

Ճէլլա իսէ մէրգում տէլիգանլըեը կէօրմէեէրէք, շու

վեճ հիշ տեղամ իթտի ,

— Սէվկիւլիւ գըզարըմ , շիմտի պէնիմէ պերապէր կէ-
լէճէքսինիլ , տէյիլ մի :

— Պէրապէր մի կէլէճէքլէր , —տէտի Էտվարտ եինէ
քէնտու քէնտուէ :

— Էվվէթ , մատամ , ինչալաճ հարըն կէլիլիլ , —տէ-
եու ճէվապ վիրտի Մարի :

— Եարըն մը , Ֆազաթ նէ՞ իչին հարընա թէէիիր Է-
տիեօրսունուլ :

— Ա՛հ , շիմտի անլատըմ , շիմտի անլատըմ , —տէտի
Էտվարտ քէնտու քէնտուէ :

— Պու կիւնտէն , վէ շիմտիտէն նէ՞ իչին կիթմէեէլիմ ,
—տէվամ իթտի բրէնսէս , —պէօյլէ տէհչէթլի վէ թէհլի-
քէլի մահէլտէ պիր կիճէ տահա գալմասընը նի՛չին ար-
զու խտիեօրսունուլ : Հայտէյին , թահթրէվանըմ աշաղը-
տա պէքլէեօր , կիտէլիմ :

— Խա՛եըր , մատամ , շիմտի պիլ կիտէմէյիլ , —տէտի
Մարի :

— Կիտէմէզմիսինիլ :

— Ա՛հ , Էվվէթ :

— Նէ՞ իչին :

— Նիշանըմ սըր ճօրճ Մալգօնա կիտէճէյիմիլի խա-
պէր վիրմէյինճէ , պու խանէյի թէրք իտէմէյիլ :

— Պէնտէ , պէնիմ նիշանըմ սըր Էտվարտ Մալգօնա
խապէր վիրմէյինճէ , պիր եէրէ կիտէմէմ :

— Էտվարտըն խապէրի վար տըր , —տէտի մէրգում տէ-
լիգանը բէրաէնին արգասընտան չըգըպ , մաղրուրանէ օ-
տանըն օրթասընա կէլէրէք :

— Ա՛հ , բէք էրքէն եէթիշտի , պէշ տագըղա տահա
կէճիքիլ օլայտը , մուվաֆֆադ օլաճագ իտիմ , —տէտի
ճէլլա քէնտու քէնտուէ :

— Էվա վէ Մարի , —թէքրարլատը Էտվարտ , —պէնիմ
խապէրիմ վար տըր , Ֆազաթ սիլ կիթմէեէլէքսինիլ :

Պատէհու մէրգում տէլիգանը բրէնսէսէ տօղրու տէօ-
նէրէք , աշիքեար պիր մէհարէթլէ :

— Հագըղաթէն , մատամ , սիլին պու էվէ նէ՞ իչին
կէլմիլ օլտուղունուղու անլատամտեօրում : Սիլ պիլիլի ի-
տինիլ քի , ճօն Մալգօնուն սէվկիւլիլէրի , վէ ճօրճ իլէ
Էտվարտըն նիշանըլարը սիլին սէրանընղտա իգամէթ իթ-
մէքլիկի գապուլ իտէմէլ իտիլէր . . . —տէտի :

— Ճէլլա , Էտվարտըն եիւզիւնէ տիգղաթլէ պագարագ ,

— Նէ՞ իչին , տէեու սիւալ իթտի :

— Յիլվաղը , Էտվարտ , նէ՞ իչին , —տէտիլէր կէնճ գըզ-
լար :

— Մատամ քի պիլիմ պուրատա սիլինլէ հալընըճա
իգամէթիմիլ ճայիլ տէյիլ տիր , — իլալէ իթտի Մարի ,
—չու հայտէ բրէնսէս հաղրէթլէրինին իհսանընը գապուլ
իթմէմէքտէ նէ՞ մանէա վար տըր : Նէ՞ իչին անըն շու ա-
լիճէնապ թէքլիֆինէ , պէօյլէ պէտ մուամէլէ իլէ ճէվապ
վիրիեօրսունուլ :

— Պիլմէք մի իսթէեօրսունուլ :

— Էվվէթ . . . Էվվէթ . . . :

— Պագ պու կէնճ գըզլար , — իլալէ իթտի բրէնսէս , —
պիլմէք իսթէեօրլար , իմտի պէնտէ , սըր Էտվարտ , միւ-
ճէրրէտ պիլմէք իսթէրիմ :

— Բէք իյի սէօյլէեէճէլիմ , վէ սիլտէ մատամ , պէնի
բէք կիւզէլ անլատաճագընըլ : Բրէնա Տօօրկալ Մահիպին
տօսթու բրէնսէս ճէլլա իլէ ճօն Մալգօնուն սէվկիւլիլէրի
միեանընտա հիլ պիր միւնասիպէթ օլմատըղընտան , մա-
տամըն թէքլիֆի , պիլմէմ նէ եօլտա ալագ նիյեթթլէ
գուրուլմուլ պիր տուղագ տըր : Իմտի , պէն պու տուղաղը
պօղարըմ , վէ պունտան պէօյլէ պուրանըն ամիրի տիմէք
օլան պիւյիւք պիրատէրիմ ճօրճ Մալգօն թարաֆընտան ,
բրէնսէս ճէլլանըն շիմտի պուրասընը թէրք իտէրէք , տի-
շարը չըգմասընը էմի իտէրիմ . . . :

Էվա իլէ Մարի պիրիպիրլէրինին գօլարը իչինէ եիւզ-
լէրինի կիլլէտիլէր :

Բրէնսէս Էտվարտա տօղրու իքի ատըմ ալարագ , վէ
թամէրլիտէրին վահչի նաղարըլլա մէրգումա պագարագ ,

— Տիմէք պէնի գօլուեօրսունուլ , հա՛ , —տէտի :

Էտվարտ ասլա ճէվապ վիրմէյիպ, պաշնը Էյմէսիլէ, ճէլանըն հէյեթի պիրտէն պիրէ թէպտիլ օլտու, չէօյլէ քի սըֆաթը, հիտտէթ վէ զազապ եհրինէ սիւքիւնէթ քէսպ իթտի:

Իմտի, միւմաիլէյհա իքի Էօքսիւզ գըղլարա վէ կէնճ ինկիլիզէ կիւլիւմնէյիպ, վէ ուզուն Էօրթիւսիւնիւ եիւզիւնէ չէքէրէք, դարուեա տօղրու եաւաշճա իլէրլէտի, վէ օրատա արդասընա տէօնիւպ, վէ թաթիլը պիր սէտա իլէ, չէօյլէ իլաւէ իթտի:

—Մարի, էվա վէ էտվարտ, իշթէ պէն կիտիեօրում, լաքին սիզէ Սլահա ըսմարլատըգ տիմէմ, իլլա թէքրար կէօրիւշիւրիւզ տէրիմ, չիւնքի մէմուլ իտէրիմ քի եադընտա կէօրիւշէճէյիլ:

Բրէնսէս ճէլա պէօյլէ սէօյլէյիպ, տիշարը չըգտը:

Թամ պու էսնատէ, իշպու մէնզարէլէրի խէֆիէն սէյր իթմէքտէ օլան Գազիլ տախի, սագլը օլտուղու մահէլլտէն նապէտիտ օլտու:

Բրէնսէսին տիշարը չըգմասընտան սօնրա, պիր վագըթ օտատա սիւքիւնէթ հիւքմ իթտի իսէ տէ, նիհաեթ Մարի շու վէճհ իլէ քէլամա պաշլատը:

—Էտվարտ . . . Էտվարտ . . . Նէ՞ եաբտըն:

—Վազիֆէմի իթա իթտիմ, — տէեու ճէվապ վիրտի տէլիգանլը:

—Տիմէք օ գատըն պիր ալչագլը՞գ մը իթմիշ իտի քի, պէօյլէճէ պուրատան գօլտուն:

—Պու գատըն պիզիմ ատույի Էքպէրիմիլ տիր, վէ սիզի սէրաեընա կէօթիւրմէք իսթէմէսի, սիզի զայպ իթմէք իչին տիր:

—Նէ՞ իչին քէնտիսինի իթթիհամ իտիեօրսունուղ: — տէտի Մարի:

—Չիւնքի պունտան պիր գաշ սաաթ էվլէլ, միւմաիլէյհա, լօրա Սինկըլթընըն հուզուրունտա, կիւեա թասահուպ իտիեօր գըլըգլը կէօրիւնէրէք, բաթահ Տօօրկալ Սահալ իլէ պիլ իթթիֆագ, պիրատէրիմ ճօրճու, բէտէրիմիզին գաթիլի մագամընտա իթթիհամ իլլէտի:

—Մհ, պու բէք տէհէթի չէյ տիր, — տէտիլէր էվա իլէ Մարի:

—Էվլէթ, բէք տէհէթի պիր հալ տըր:

—Լաքին էլպէթթէ սըր ճօրճ, պու ճինաեթէ գարշը քէնտույի մուհաֆաղա իլէ, թէպրիեյի զիմէթ իթմիշ տիր, — տէտի Մարի չէտիտէն:

—Ճօրճուն պիլիւնահ օլտուղունու լօրա Սինկըլթըն անլատը, նասըլ քի տօգթէօր Տիէօտօնէ իլէ պէնի ալըգօեաւագ, օլ պապտէ պիզի տախի գաթիէն թէէմին իլլէտի: Ֆագաթ, տէքէ գարշը տէք իթմէք, վէ տօլապա տիւշմիւշ կիպի կէօթէրէրէք, տիւշմէնլէրիմիլին գուրտուգլարը ֆէնատլարը լաեղըլլա պօզապիլմէք իչին, լօրա միւմաիլէյհա ճօրճուն թէվգըֆըն վէ թահթ էլ հըֆը գալէաեա կէօթիւրիւլմէսինի էմի իթտի:

Մարի սօլուպ, ագլընը զայպ իտէր պիր հալտէ,

—Շիմտի սըր ճօրճ հապի՞մ մի տիր, — տէտի:

—Խա՛կըր:

—Նէ՞ կիպի:

—Պիրատէրիմ, ժակաքնաթ մապուտունուն ալաեղ միւնասէպէթիլլէ խընճախընճ տօլու օլան Պէնարէս մէյտանընտան կէչէր իքէն, չիւպհէսիլ կիզլի պիր ամիր թաւաֆընտան գօմանտա օլունան վահշի էհալի, «Գաթլ օլտուն շու ինկիլիզ, մահվ օլտուն շու բէտէր գաթիլի» տէեու պազըրարագ, տաքէրի ապլօգա իթտիլէր, վէ սիլահլարընը պրագտըրտըլար:

—Մհ, խա՛յինէր, — տէտի էվա:

—Տիմէք պունլարըն զարէղլէրի եալընըլ ճօրճա իմիշ, Ֆագաթ մէրգում նասըլ օլտու տա գուրթուլտու, — տէեու սիւտլ իթտի Մարի:

—Նէ՞ եաբտըն, պագտը քի իշ ֆէնաեա սարաճագ, ճանընը գուրթարմագլըղ տիւշիւնիւպ, վէ իւզէրինէ հիւճիւմ իտէն գամալարտան քէնտույի մուհաֆաղա իտէրէք, ֆիրար իթտի:

—Շիւքիւրլէր օլտուն ճէնապը հագգա. էյ նասըլ գալապիլտի:

—Պու վուգուաթ կանժ քէօբրիւսիւ իւղէրինտէ օլտու-
ղունտան, պիրատէրիմ բարմագլըղըն իւղէրինէ չըգարագ,
քէնտիսինի տէնիղէ աթտը, վէ ալչագ խաօմլէրինտէն
հիչ պիրի արգասընտան կիթմէքլիկէ ճէսարէթ իտէմէտի:

Մարի, պու սէօղլէրի իշխտիր իշիթմէզ, տիթրէմէեէ
պաշլաեարագ,

—Կանժ նէհրինէ՞ մի . . . ճէնագլէրի կէօթմէրմէեէն
նէհր . . . եա՛ րապպիմ . . . տիմէք սըր ճօրճ զայպ օլ-
տու, -տէտի:

—Ղայպ օլտուղունա աօլա ինանմամ, -տէեու ճէվապ
վիրտի խովարտ:

—Լաքին իյի տիւշիւն, կանժ նէհրի քէնտի շիքեարը-
նը աօլա կէրի վիրմէզ:

—Պիրատէրիմ իյի եիւզմէք պիլիւր . . . տէնիղտէ ֆուր-
թունալար վէ տալղալար իլէ օյնար: Եիւրէկինէ աօլա գօր-
գու կիրմէզ, վէ տամարլարը իլէ սինիլլէրի չէլիքտէն տիր:
Պէն գարտալըմըն գուվլէթ վէ ճէսարէթինէ էմինիմ, ֆէ-
զալիք ճէնապը Հագգըն, բէտէրտէն սօնրա, էվլատընը
էօլտիւրմէեէնէկինէ էմինիմ, ինչալլահ ճօրճու եէնիտէն
կէօրիւրիւզ:

—Շու քէլամընըղը Ալլահ իշիթսին, ֆագաթ սիզտէ
պիրլէշմէկէ ճահտ իթմէլի իտինիլ . . . վէ նէհրին քէնար-
լարընը արամալը իտինիլ:

—Սթօբ իլէ տօգթէօր Տիէօտօնէ շու էսնատէ մէրգու-
մու արաեօրլար:

—Սիզտէ անլէր իլէ պէրապէր կիթմէլի իտինիլ:

—Ֆիրվագը պէնտէ արգու իթտիմ, Հաթթա անլէր ի-
լէ թահարրիեաթա տախի պաշլատըմ իտէ տէ, պուրաեա
կէլմէք իշին, գալպիմտէ թարիֆ օլունմազ պիր տուլղու
հասըլ օլտու: Շէօյլէ քի, իւղէրինիղտէ պիր ֆէնալըգ օլ-
տուղունու հիսս իթմէքտէ իտիմ, վէ նասըլ քի կէօր-
տիւնիւզ, պու խուսուստա եանըլմամըլըմ տըր, չիւնքի
բրէնտէս ճէլա սիղէ պիր տուղագ գուրտուղու հալտէ,
էկէր պէն օլմասա իտիմ, սիզտէ պու տուղաղա տիւշէ-
ճէք իտինիլ:

—Ֆագաթ սիզտէն էվլէլ, անը տիւշիւնմէլի իտինիլ,
-տէտի Մարի:

—Իյի ամմա, պէն գարնտալըմը պիլիւրիմ, օ սիզի դա-
եէթլէ սէվտիկինտէն, էկէր սիզին տէտիկինիլի եաբսա
իտիմ, աօլա պանա աֆվ իթմէզ իտի: Պունտան պաշգա
պէն անըն հագգընաա հիչ պիր չէ՛յ եաբամազ իտիմ, հալ
պու քի, պուրաեա կէլմէմլէ, սիզի գուրթարմըլ օլտում

Մարի տիղ չէօքիւպ, վէ էլլէրինի կէօեէ տօղրու գալ-
տըրարագ,

—Աման եա՛ րապպիմ, սէն նագար գըլ շու կէօղ եաշ-
լարըմա, վէ սէսիմի իշիթ, վէ ատալէթ ու մէրհամէթին-
լէ ճօրճ Մալգօնու հիմաեէ իյլէ, -տէտի:

Կէնճ գըզ պու միւէսսիր տուապընը հէնուզ պիթիւրմիշ
իքէն, գաբու ալըլըպ, Սինտիա իշէրի կիրտի, վէ,

—Էֆէնտիլէր . . . էֆէնտիլէր . . . Ֆրանսըլ թապիպ
իլէ Մ. Սթօբ կէլտիլէր . . . շիմտի եօգարը չըգըեօրլար,
-տէտի:

—Պիղէ նէ՞ խապէր կէթիրիեօրլար, աճապա կէթիր-
տիքլէրի ֆէնա խապէ՞ր մի տիր, -տէտի խովարտ քէն-
տու քէնտուեէ:

Պու սըրատա Մարինին աղասընտա պիր տիթրէմէ հա-
սըլ օլուպ, քէմալի սիւքիւթ իլէ պէրլէմէքտէ իքէն,
տօգթէօր վէ Սթօբ պաշլարը էյիլմիշ, վէ հէյեթլէրի
մահգըն օլարագ իշէրի կիրտիլէր:

—Իշիթ կէլտիք, -տէտի տօգթէօր:

—Չարուգ սէօյլէյին, տօգթէօր, չաբուգ սէօյլէյին
-տէեու պէեան իթտի խովարտ:

—Սըր ճօրճ նէ՞րէտէ, -տէտի լվա:

—Աման տօգթէօր, սէօյլէյին պագալըմ, նէ՞ խապէր
ալտընըզ, -տէեու իլավէ իթտի Մարի:

Տիէօտօնէ միւքէտտէր սուրէթտէ պաշընը սալաեա-
րագ,

—Հէ՛յ վահ, հիչ պիր խապէր ալամատըզ, -տէտի:

—Էվլէթ, հիչ պիր խապէր ալամատըզ, -տէեու իլա-
վէ իթտի Սթօբ:

Պու սէօղլուն իւզէրինէ, խանէտէ պուլունանլարըն ճիւմ-
լէսինի պիր տէհչէթ իսթիլա իթտի :

—Ա՛հ, վէլի իւլ Նիյմէթիմ, էֆէնտիմ, պէնիմ պի-
չարէ էֆէնտիմ, շու մէլուն Հինտ մէմալիքինին պիզի մէ-
սուտ գըլմանեաճաղընը պէն սիզէ տէմիշ իտիմ ա, -տէտի
Սթօթ կէօղլէրինին եաշընը սիլէրէք :

—Տիմէք պիր էսէր պիլէ պուլամատընը, -տէտի էտ-
վարտ քէսիք պիր սէտա իլէ :

Տիէօտօնէ իթայի ճէվապ իլէ,

—Կանթ Նէհրի սըրըրընը սաղլամը տըր, չիւնքի սըր
ճօրճուն վիճուտի ապլա մէյտանա չըգմատը -տէտի :

—Օ՛հ, եա Բապպիմ, եա Բապպիմ, -տէտի Մարի
էլլէրինի սըգարագ վէ իւմիտսիզ պիր հալտէ :

Էվա Մարիյի գուճագլանբըպ, կէօղ եաշլարընը գու-
րութմանա չալըշարագ,

—Հէմշիրէմ, սէվկիւլիւ հէմշիրէմ, -տէտի, -պիւս-
պիւթիւն իւմիտսիզ օլմա, պէլքի ճէնապը Հագգ պիզէ
մէրհամէթ իտէր :

Մարի էօյլէ պիր իշարէթ իթտի քի,

—Խա՛եըր, խա՛եըր, արթըգ իւմիտիմ դալմատը տի-
մէք իտի :

Պու արա էտվարտ, Տիէօտօնէ իլէ Սթօթա խիթապէն,

—Բէք չաբուգ կէլմէտինի՞զ մի, -տէտի :

—Կիճէ օլտուղու ճիհէթլէ, թահարըրեաթըմըղը ար-
թըգ տէվամ իտէմէզ օլտուղումուզտան, ավտէթէ մէճ-
պուր օլտուգ, -տէեու ճէվապ վիրտի տօղթէօր :

—Կանթ գաեըգճըլարընա սիւալ իթտինի՞զ մի :

—Ա՛հ, էլպէթթտէ սիւալ իթտիք, հէմտէ սօրմատըգ
պիր գաեըգճը պիլէ պըրագմատըգ, Ֆագաթ ճիւմէսիտէ
կէօրմէտիքլէրինի ճէվապ վիրտիլէր, -տէտի Սթօթ :

—Սթօթ, սէն էֆէնտինէ սատըգսըն, տէյի՞լ մի, -տէ-
տի Մարի :

—Պէն սատագաթըմը, պու մէքրուհ մէմլէքէթէ պիր-
լիքտէ կէլմէքլէ խապաթ իթտիմ :

—Բէք իյի, լաքին պու հալտէ թահարըրեաթը միւ-

քէմմէլէ իճրա իթտիկինիզէ էմի՞ն մի սին :

—Էվիլէթ, էֆէնտիմ, իզթիտարըմըղըն տէրէճէսինտէ
չալըշարագ :

—Նէհրին քէնարընտա օլան պալըգճը գուլիպէլէրինի
արատընը՞զ մը :

—Էվիլէթ, մատմուազէլ, պիրինճիտէն սօն գուլիպէլէ
գատար արատըգ :

—Նէհրին քէնարընտա տէօրթ միլ մէսաֆէ թահարըրի
իթտիք, Նէ՛ պալըգճը գուլիպէսի պըրագտըգ, վէ Նէտէ
սաղըրգլարըն արալարընը պըրագտըգ, հիշ պիր էսէրինի
պուլամատըգ, -տէտի Տիէօտօնէ :

—Էօյլէ իսէ, ճէնապը Հագգ պիզէ գարըն տըր, վէ
լաէնգաթի վէ պիլա մէրհամէթ ֆէլաքէթ պիզի չաբ-
մագտա տըր : Տիւն բէտէրի, պու կիւն տէ էվատը զայպ
իթտիք : Էթրաֆըմըզ հէք եըգըլըեօր : Իշթէ պիրատէրիմ
տախի վէֆաթ իթմիշ . . . -տէտի էտվարտ իւմիտի քէ-
սիլիպ, քէնտիսինէ ֆէնալըգ կէլէրէք :

—Վէֆաթ իթտի հա՛, -թէքրարլատըլար քէսիք սէ-
տա իլէ ճիւմլէսի պիրլիքտէ :

Պու սըրատա գաբու աշըլըպ, Կանթ Նէհրի գաեըգճը-
լարը գըեաֆէթինտէ պիրի կէօրինէրէք,

—Խա՛եըր, ճօրճ վէֆաթ իթմէտի, տահա սաղ տըր,
-տէտի :

ՃՕՐՃ

Իշպու եէնի վուգութ իւզէրինէ, պիւթիւն հաղըրու-
նուն գալպլէրի շիտտէթլէ վուլմանա պաշատը, վէ հէր
քէսին նաղարը տիգգաթը, եէնի կէլէն զաթա տօղու
չէվըրէտի, վէ սըր էտվարտ պիր ալ թէրէտաիւտտէն սօն-
րա, նիհաեթ թէպտիլ գըեաֆէթինէ նիսպէթէն, պի-
րատէրինի թանըեարագ, գօլլարը իշինէ աթըլըպ,

—Պիրատէրիմ, պիրատէրիմ, -տէտի :

կէնճ գըզլար իսէ , պու հալի կէօրտիւ քլէրի կիպի , ճօր-
ճուն եանընա կիտիպ , վէ էլլէրինի սըզարագ ,

—Շիւքիւրլէր օլտուն ճէնապը հազգա քի , ճօրճու
պուրթարաը , -տէտիլէր :

Տիկէր թարաֆտան տախի Սթօթ , քէմալի մէսրուրի-
եէթիւնտէն հէմ աղլար , հէմ կիւլէր , վէ արալըդտա պիր
քէրրէ տէ ,

—Ահ , պէնիմ էֆէնտիմ , վէ վէլիի իւլ նիյմէթիմ ,
պիւլէնիզ նէ տէրէճէ մէսէրրէթ իշինտէյիմ , վէ պէօյլէ
ահմադ կիպի աղլաեըչըմ , շիւպհէսիզ սէվինճիմտէն նաշի
տիր . եօգսա կիւլմէք վէ օյնամադ իսթէրիմ , -տէյիպ ,
-վէ հազըր պունտան տահա իյի ֆուրսաթ օլամադ , -տի-
եէրէք , ինկիլթէրրաեա մախսուս պիր աեադ օեունու իճ-
րա իթմէքիկէ պաշլատը :

Տիէօտօնէ իսէ , կէօզլիւեիւնիւ պուրնունա թադըպ ,
ճօրճ Մալգօնուն եանընա եազլաշտը , վէ քէնտի թահ-
զըգաթընա իհալէ իտիլէն նատիր իւլ էմնալ պիր նէսնէ-
յի թէֆթիշ իտէն ալիմ քիմէսնէլէր կիպի , տիզ գաթլէ
մէրգուլմ տէլիգանլըեը թէֆթիշ իթտիքտէն սօնրա ,

—Ֆադաթ սահիհէն ճօրճ իմիշ , վէ հիշ տէյիլ իսէ ,
զահիրէն օլտուն սաղ կէօրիւնիւեօր , -տէտի :

—Ջահիրէն տիմէք նէ տիր , ազիղիմ տօգթէօր , իշ-
թէ կէօրիւեօրսունուլ եա , հազըգաթէն սաղըմ , -տէ-
եու ճէվապ վիրտի ճօրճ :

—Օլ պապտէ էմինմիսի՞նիզ , -տէտի թապիպ , էօյլէ
պիր թօհաֆ թէրէտտիւտլէ քի , շու հալ վէ մէնղարէնին
վէխամէթինէ նիսպէթէն , ճօրճ քէնտույի կիւլմէքտէն
թուլթամաեարագ ,

—Տօգթէօր , զանն իտէր իսէմ , տահա սաղըմ , -տէտի :

—Էֆէնտիմ , ըուխսաթ վիրի՞րմիսինիզ :

—Նէյէ :

—Մուայեէնէ իթմէկէ , չիւնքի պէնտէնիզին թապիա-
թը , կէօզլէրիմ իլէ էլլէրիմէ ինանըրըմ , իմտի , գօլու-
նուզու պանա վիրին . . :

—Ալընըզ միւսիւ տօգթէօր :

Պու սէօզիւն իւզէրինէ , տօգթէօր ճօրճուն գօլունտան
թուլթուպ , նապղընը պիր էլինէ վէ սաաթընը տախի տի-
կէր էլինէ ալարագ , մուայեէնէ իթտի :

—Էյ տօգթէօր , նա՛սըլ պուլտունուլ , -տէտի ճօրճ
կիւլէրէք :

—Հազըգաթէն սաղընը , չիւնքի պիր տազըգատա
նապղընը տօգսան ալթը վուրուեօր , -տէեու ճէվապ վիր-
տի թապիպ :

—Օ , նապղըմ բէք ալէա տըր , վէ պիր ազ սիւրաթ-
լէ վուրուշու , եիւրէկիմին հէեէճանընտան տըր , չիւնքի
սիզի կէօրաիւկիւմ կիպի , տիւշարը հէեէճան օլտում :

Պատէհու ճօրճ պիրտէն պիրէ սէտասընը տէյիշթի-
րէրէք ,

—Կերչի , սիզ պէնտէն շիւպհէլէնտիւնիզ , տէյի՛լ մի ,
-տէտի :

—Պիրատէր , -տէտի էտվարա , -ումարըմ քի պու սի-
ւալինտէ լաթիֆէ եօգ տուր :

—Աճայիպ , -իլալէ իթտի Տիէօտօնէ , -սիզտէն նէ՞ ի-
շին շիւպհէ իտէճէյիզ , պէն քէնտիմտէն տահա զիեատէ
շիւպհէ իտէրիմ , նէթէքիմ սիզտէն :

—Օհ , թէշէքքիւր իտէրիմ , էֆէնտիլէր , թէշէքքիւր
իտէրիմ :

—Սըր ճօրճ , քի՞մ սիզին պիր գաթիլ օլտուղունուղու
զանն իթմէքիկէ ճէսարէթ իթտի , -տէտի Մարի :

—Անը իճատ իտէնլէր , մատմուաղէլ :

—Ահ , խայնիլէր :

—Վէ պունլար պէնի էօլտիւրմէք իսթէեօրլար իտի ,
չիւնքի պիր գաշ տազըգա էվվէլ , պանա գարչը եալան
պիր շահատէթ իթմիշ օլան պիր չօճուդ , պանա եարտըմ
իթմէմիշ օլսա իտի , պիր տախի պէնի կէօրմէեէճէք ի-
տինիզ :

—Պիրատէր , պիր չօճուդ մու տէտին , պանա գալըր-
սա , գաղիլ տիր , տէյի՛լ մի :

—Էվվէթ :

—Նէ՞ եարտը :

լըղըմ՝ լազըմ՝ իտի : իմտի , ալչադճա դաթլ ու թէլէֆ ի-
տիլմիշ օլան բէտէրիմի տիւշիւնտիւմ , վէ ճէնապը Հադ-
գըն եարտըմընա կիւլէնէրէք , քէնտիմի թօքլատըմ , վէ
պիր համլատա , քէնտիմի սուեուն իւղէրինտէ պուլտում :

— Աման , եա՛ րապպիւմ , նէ՛ գատար տէհչէթլի հալ ,
-տէտիէր էվա իլէ Մարի :

— Հայ լանէթլի նէհր հայ , -տէտի Սթօք , - աստէթա
մէզարըդ կիպի պիր շէյ . . . եինէ թայմա նէհրի , հէր նէ
գատար պիր աղ ֆէնա գօգար իսէ տէ , հիշ տէյիլ իսէ ,
ինսան օրատա , պիր շէյէ թէսատիւֆ իթ մէեէրէք , քէյ-
ֆի կիպի պօղուլապիլիր . . . :

— Բէճա իտէրիլ , պիրատէր , տէվամ էթ , տէվամ ,
-տէտի էտվարտ :

Ճօրճ իսէ տէրհալ պու րէճաեա մուվաֆֆադաթ իթտի ,

— Պէօյլէճէ խայլի վազըթ սուեուն իւղէրինտէ եիւզ-
տիւմ : Արալըգտա նէֆէսիւմ քէսիլտիքճէ , նէֆէս ալմագ
իւզրէ , վէ էլիմէ կէչէն պիւյիւք պիր եաբրագ իլէ եիւ-
ղիւմիւ կիզլէեէրէք , սըրթ իւսթիւ սուեուն իւղէրինէ չը-
գար իտիւմ , վէ լաեըգըյլա նէֆէս ալտըգտան սօնրա ,
եինէ սուեուն իչինէ տալար իտիւմ : Հէման ագչամա գա-
տար պու եօլտա սուեուն իչինտէ գալտըմ : Նիհանէթ
պիւսալիւթիւն գուլվէթիւմ քէսիլտիլինտէն , վէ ուեուշ-
մուշ օլան աղալարըմ հարէքէթէ զայրի գապիլ պիր հալէ
կէլտիլինտէն , պիր գըեըեա չըգմաեա մէճպուր օլտում :
Օրատա , պիր պալըգճը գուլիպէսինէ պաղլը օլան պիր սան-
տալ տէրունինտէ պիր գաեըգճը էլպիսէսի պուլըպ , եէ-
րինէ , տէօրթ գաթ գըյմէթի պուլունան իքի ալթուն
պըրագարագ , կիլինտիւմ , վէ պիրի պէնի կէօրիւրտէ թա-
նըր գօրգուսույլա , նէհրին քէնարընտա օլան չամուրլար-
տան պիր ալուճ ալարագ , իյիճէ եիւղիւմէ սիւրիւպ , թըպ-
գը Հինտլիյէ պէնդէտիւմ , վէ հէման Պէնարէս թարիգինէ
րէվան օլտում : Պէօյլէճէ հիշ տէյիլ իսէ , պու կիւնյիւք
մուխաթարտան գուրթուլմուշ իտիւմ :

— Ահ , պիրատէրիւմ , պիրատէրիւմ , շիւքիւրլէր օլտուն
ճէնապը Հադգա քի , սէնի գուրթարտը , -տէտի էտվարտ :

Մարի սիւքիւթ իթտի իսէ տէ , տէրունէն մէզքիւր
շիւքրանիեթ տուասընա իլհագ օլմուշ իտի :

— Էյ սըր ճօրճ , շիմտի նէ՛ եաբաճադալըղ , - տէտի
Տիէօտօնէ :

— Նէ չարէ , պու խանէյի թէրք իտիպ , պէնիւմ էօլ-
միւշ օլտուղըմու տա էթրաֆա եաեաճաղըմ :

Մարի , տէհչէթլէ վէ տիթրէեէրէք , իքի էլլէրինի նի-
շանըսընա տօղրու ուզատըպ ,

— Պիզի թէրք մի իտէճէքսինիլ , -տէտի :

— Նէ՛ չարէ սէվիւլիւմ , լաղըմ տըր . . . :

— Ֆագաթ նի՛չին :

— Շիմտի անլարսընըղ : Պէնիւմ պուրաեա կէլիշիւմ , սի-
ղի թէէմին իթմէք , վէ պիր մըգտար ագչէ իլէ պիր աղ
տա սիւհա ալմագ իչին տիր : Հալ պու քի , շիմտի պէն
պուրատան չըգըպ նապէտիտ օլաճաղըմ : Պէնիւմ սէլամէ-
թիւմ , սիզին սիւքիւնէթինիզէ միւթէվազըֆ տըր : իմտի ,
թըպգը պէն : օլմիւշիւմ կիպի աղաեընըղ , վէ ֆէրեատ
իտինիլ , չիւնքի սիզ խաֆիեէլէր թարաֆընտան կէօղէթ-
լէնէճէյինիլ հալտէ , պու խաֆիեէլէր սիզին կէօղ եաշ-
լարընըղա ալտանմալը տըրլար : Պունտան սօնրա , ճօրճ
Մալգօնուն վիճուտի , ալէմտէն գալգմը կիպի զանն օ-
լունմալը տըր . վէ պատէզին մէրգում ճօրճ եապանճը վէ
մէճհուլ պիր եօրճու տուր քի , էսըարը Հինտի թահարրի
իտէճէք տիր , վէ սըր ճօն Մալգօնուն գաթիլլէրինի պու-
լաճագ տըր :

— Էմին օլ պիրատէր , -տէտի էտվարտ , -էմրէրինի
հէր վէճհ իլէ իճրա իտէճէյիլ , վէ պուրատա սիզի կէօր-
միւշ աստէմ օլմաեաճագ տըր :

— Հագ գընըղտա խապէր կէթիւրէնէ պիւյիւք պիր միւ-
քեաֆաթ վատ իտէրիլ , -տէեու իլավէ իթտի Տիէօտօնէ :

— Իսմինիզի եալընըղ տուալարըմըղտա զիքր իտէրիլ ,
-մըրըլտանտը Մարի :

Պատէհու մէրգումէ շէօյլէ իլավէ իթտի :

— Մնճագ աղա տուրմաեըպ , սէլամէթինէ տուա իտէ-
ճէյիլ :

ԳԱԶԻԼԻՆ ԹԵՔՐԱՐ ԶԱՀԻՐ ՕԼՄԱՍՐ

Պու սեօղէր սեօլէնիլմէքտէ իքէն, Սթօր ֆէվգէլա-
տէ հէեհճան իշինտէ կէօրիւնիւեօր իտի: Շէօյլէ քի պա-
ղէն սօլար, պաղէն գըղարըր, պաղէն պիր աեաղը վէ պա-
ղէն տիկէր աեաղը իւղէրլնտէ տուրարագ խալգը տինէր,
հասըլը մէրգուսուն աղլ ու ֆիքրի տարմատաղըն պիր
հալտէ կէօրիւնմէքտէ իտի: Վէ նիհաեէթ քէնտույի թու-
թամաեարագ,

—Էֆէնտիմ, պէնտէ սիղին կիպի նապէտիտ օլաճա-
ղըմ, —տէտի, —վէլի իւլ նիյմէթիմին սէյեհահաթընտա,
պէնտէ պիրլիքտէ պուլունաճաղըմ. . . վէ վաղաա շու մէ-
լուն Հինտլիլէրի թահգիր իտէր իսէմտէ, թանըլմամագ
իշին, իգթիզա իտէր իսէ, անլէրին գըեհաֆէթինէ տէ կի-
րէճէյիմ, վէ հէր նէ գատար պիր աղ պէնիմ թապիա-
թըմա կիւճ կէլիր իսէ տէ, նէ չարէ, իճապը թադտի-
րինտէ, կիւղէլիկիմի տէ ղայպ իտիպ, չիրքին օլաճաղըմ,
լաքին սըր ճօրճ հէր նէրէեէ կիթսէ, պէնտէ պիրլիքտէ
կիտէճէյիմ. . .

—Պէնիմլէ պիրլիքտէ կէլմէք . . . լաքին սէն հիշ տիւ-
շիւնմէեօրմուսուն քի . . .

—Պիլաքս, էֆէնտիմ, չօգ տիւշիւնտիւմ, վէ չօգ միւ-
լահաղա իթտիմ, վէ հէրսինտէն ալէասընը, սիղինլէ պու-
լունմագ պուլտում:

—Աճա՛յիպ, հիշ տիւշիւնմէեօրմուսուն քի, պէնիմլէ
կէլտիկինտէ, պիր խայլի վաղըթ ղարիպ վէ թէհիլէքին
պիր էօմիւր կէչիլէճէքսին:

—Իշթէ տահա իյի եա:

—Վէ հէր սաաթ վէ հէր տագըգատա մուխաթարաեա
ուղրաեհաճաքսն:

—Ատամ սէնտէ մուխաթարատան նէ՞ օլուր:

—Տիմէք հօճա Սթօր, սէն ճէսուրլանմըշսն:

—Ճէսուրլուղումու պիլմէմ, լաքին սիղինլէ պուլուն-

մագ իշին, իճապ իտէր իսէ, աուեուն վէ աթէշին իշին-
տէն կէչէճէյիմ:

—Սեօղլու գըսաա քէսէլիմ, նիհաեէթ ճէսուր Սթօր,
հէր հալտէ պէնիմլէ կէլէճէքմիսին:

—Էվլէթ, էֆէնտիմ, հէր հալտէ կէլէճէյիմ:

—Մատամ քի պէօլլէ արգու իտիեօրսուն, կէլ պա-
գալըմ, —տէտի ճօրճ, քէմալի աչգ իլէ խըտմէթքեարը-
նըն էլինի սըգարագ:

—Ա՛հ, էֆէնտիմ, մէմնուն օլտում, հէմ բէք ղիեա-
տէ մէմնուն օլտում, —տէտի Սթօր հէեհճան իլէ:

—Պիրատէր, պու կիճէյի պուրատա կէչիլէճէքսին
եա, —տէտի Էտվարտ:

—Խա՛ւեր, թասապիւր իթտիկիմ եէնի էօմիւր պաշ-
լամագ իշին, կիճէնին գարանլըղնտան իսթիֆատէ իտէ-
ճէյիմ: Արգամտան կէլիլէր տէյի սալա գօրգում եօգ
տուր, չլանքի տիւշմէնլէրիմտէն հիշ պիրի պէնիմ սաղ
օլտուղումու ֆարղ իտէմէղ, ֆաղաթ նասըլ քի մալիւ-
միւնիւղ տիւր, գարանլըղ, քէնտիսինի կիպլէմէք իսթէ-
եէնլէրին տօսթու տուր:

—Տիմէք կիտէճէքսին:

—Էվլէթ, օտամտան պիր գաչ բէվօլլէր իլէ պիրտէ
տօլու բարա քիսէսի ալտըգտան սօնրա, եօլա չըգաճա-
ղըմ:

—Ուղուն միւտտէթ սէնտէն խապէր ալմաեհաճագմըրը:

—Շիւպհէսիղ սըրըրմը մէվգըլի թէհիլէքեէ գօյմագ-
սըղըն, սիղինլէ մուխապէրէ իտէճէք պիր վասըթա պու-
լաճաղըմ, Էկէր պիր գաչ կիւնլէր պէնտէն խապէր ալա-
մագ իսէնիղ, վէֆաթ իթմիշ ղանն իթմէյին, իլլա թա-
հարրիեաթա տէվամ իթտիկիմի միւլահաղա իտին: Մա-
րի, սէվկիւլիւ նիշանլըմ, Էվա սէվկիւլիւ գըղ գարնտա-
շըմ, թէէմին իտէրիմ սիղի, ինշաալլահ եագըն վագըթ-
տա թէքրար կէօրիւշիւրիւղ:

—Ա՛հ, ճօրճ, ճօրճ, սիղի ղայպ իթմէք իշին, պուլ-
մագ, նէ գատար կիւճ օլտուղումու պիլսէնիղ, —տէտի
Մարի բէքէլէեէրէք:

— Ճէնապը Հագգ գատիր վէ պիւյիւք տիւր : Ինչապա-
լահ պիր տահա այրըլմամադ իւղըէ , պիր կիւն պիրէշի-
րիզ , վէ պու կիւնտէ պէլքի եադըն տըր : Հայտէլին ,
սէվկիւլիւլէր , շիմոի օտանըղա կիտինիզ :

— Շիմտիտէն մի :

— Էվվէթ , շիւնքի ըահաթ իտէճէք վադըթ տըր :

— Հէր հալտէ պիղիմ կիթմէքիկիմիզի մի իսթէեօր-
սունուզ :

— Բէճա իտէրիմ : Պէնտէ սօն թալիմաթըմը , պիրա-
տէրիմ իլէ տօգթէօրա իթա իթտիքտէն սօնրա , եօլա չը-
գաճաղըմ :

— Ճօրճ , -ճէվապ վիրտի Մարի , -իշթէ էմրինիզէ Ի-
թաաթ իտիեօրուզ , լաքին շուրասընը պիլին քի , սէն
զիննիմիզաէն ապա չըգմահաճադսըն , եիւրէքլէրիմիզ տա-
յիմա սէնին եիւրէկինլէ պիրլիքտէ վուրաճադ տըր , վէ
ճանըմըզ հէր եէրտէ սէնին արգանտան կէլէճէք տիր :
Ճօրճ , Ալլահ սէնի մուհաֆաղա իյլէսին . . .

— Ճօրճ , Հագգ թէալաա սէնին միւյեինին օլտուն , -
տէտի Էվա նէղաքէթլէ :

— Շիւպհէսիզ Ալլահ պէնի մուհաֆաղա իտէճէք , վէ
միւյեինիմ օլաճադ տըր , -տէտի Ճօրճ , -շիւնքի պէնիմ
իշին պու տուաեը իտէնլէր մէլայիքիէր տիր : Թէշէքքիւր
իտէրիմ , սէվկիւլիւլէրիմ , թէշէքքիւր իտէրիմ :

Պունուն իւզէրինէ , Ճօրճ իքի գըղլարըն անլարընտան
էօրիւպ , պունլար տիշարը չըգտըղլարը կիպի , մէրգում
ինկիլիզ տէլիգանը տալի գարնտաշը վէ Ֆրանսըղլը թա-
պիպ իլէ պիրլիքտէ սալօնու թէրք իթտի :

Սթօք տալի , իտէճէկի պիլա միւտտէթ եօլճուլուզ Ի-
շին , պաղը թէտարիքեաթ իճրասը գըմնընտա , օտասընա
չէքիլտի :

Պունտան պիր չարեէք սաաթ սօնրա , էկէր սէյֆիեէ-
նին բէնշէրէլէրինին պիրինտէն , պիրի աշաղը պաղմըշ օ-
լայտը , գարանըղտա զարիպ , վէ ալէլիսուսուս շայեանը
իզթիրապ պիր մէնպարէ կէօրէճէք իտի : Շէօյլէ քի , պիր
թագըմ սիեահ ինսան կէօլկէլէրի , պիրէր պիրէր պաղէ-

եէ կիրմէքտէ , վէ հիշ պիր կէօնա շամաթա չըգարմա-
եըպ , վէ պիր քէլիմէ տալի թէքէլլիւմ իթմէյիպ , խա-
նէնին էթրաֆընը գուշաթմագտա իտիլէր :

Պիրտէն պիրէ Գաղիլ թարապա իւզէրինտէ թէքրարէն
կէօրինտիւ , վէ տէրուինտէ քիմնէ օլմահան սալօնա պիր
աթֆը նաղար իթտիքտէն սօնրա , թարապանըն իւզէրին-
տէ եիւզ իւսթիւ եաթարագ , տիշարտան պէլլի պէլլիսիզ
սուրէթտէ կէլմէքտէ օլան շամաթալարա գուլագ վիրմէ-
կէ պաշլատը :

Պիր գաշ սանիեէ գատար գըմըլտանմագսըղըն տուր-
տուգտան սօնրա , թարապանըն հաֆիֆճէ պալլանմասըն-
տան , պիրինին եօգարը չըգմագտա օլտուղունու հիսս իթ-
մէկէ պաշլատը :

Օլ վադըթ Գաղիլ աեաղա գալգըպ , վէ պիր աթլա-
եըշտա քէնտույի սալօնտա պուլտու : Սթօք տալի պու-
արա գաբուտան սալօնա կիրմէքտէ օլտուղունտան , պիր-
տէն պիրէ Գաղիլի կէօրիւր կէօրմէզ , թէաճճիւպ իտիպ ,
պաղըրմագ իսթէտի իսէ տէ , Գաղիլ էլինի մէրգումուն
աղղընա կէօթիւրէրէք , սիւքիւթի էմը իթտի :

Սթօք իսէ , Գաղիլին էլինի աղղընտան չէքմէպլլէ ,

— Քիւշիւք Հինայի , նէ վար տըր , վէ նէ իշին պիր
շէյ սէօյլէմէքիկէ միւսաաաաա իթմէեօրսուն , -տէտի :

Գաղիլ , սալօնտա եանմագտա օլան մուլարը սէօնտիւ-
րիւպ , վէ միւթէհապիւր վէ տէհշէթլի պիր հալտէ , Սթօ-
քա տօղրու կէլէրէք :

— Սուս օլ վէ պէնի տինլէ , -տէտի :

— Ճանըմ . . .

— Սուս , պէ հէրիֆ :

— Ճանըմ . . .

— Պիր սանիեէ պիլէ զայպ իթմէկէ կէլմէզ : Չիւնքի ,
սէյֆիեէնին խալգը իւզէրինտէ պիւյիւք պիր թէհիքէ
վար տըր :

— Թէհիքէ մի վար տըր , -տէտի Սթօք տիթրէր պիր
սէտա իլէ :

— Հէմտէ բէք պիւյիւք , իմտի չարուգ կիթ , վուգու-

յի հալի սըր Էտվարտա Խապէր վէր :

— Քիւչիւք Հինալի , գօշուպ կիթմէք խթէրիմ , ֆա-
զաթ տիզլէրիմ քէսիլտի :

— Աման Սթօր , տիզլէրին քէսիլմէսինն վադթը տէ-
յիւ , չաբուգ կիթ , չիւնքի հէբինիզ թէհլիքէտէ օլտու-
ղունուզտան , մատտէ ճիւմէնիզի գուրթարմագ տըր : Հայ-
տէ , չաբուգ կիթ , պէն պուրաքը կէօղէթլէտօրում :

— Հայ լանէթլի Հինա մէմէքէթի հայ , ամաննէ՛ դա-
տար տա ֆէնա մէմէքէթ իմիշ , -տէտի Սթօր մըրըլտա-
նարագ , վէ էֆէնտիսինն տայրէսինէ տօղրու կիտէրէք :

Սթօր պու սէօղլէրի սէօյլէրէք , վէ սալլանարագ , սա-
լօնտան տիշարը չըգտը :

Գաղիլ իսէ , եալընըզ դալընճա , քէնտու քէնտուէ
շէօյլէ սէօյլէտի :

— Պանա եալան շահիտլիկի իթտիրտիլէր , նաչար ի-
թաաթ իթտիմ : Լաքին պու քէրրէ իթտիկիմ ճինաե-
թին լէքէսինի թէմիզլէեէճէկիմ , վէ եէնի պիր ալչագլը-
ղա շէրիզ օլմաեաճաղըմ : Կէնճ գըզլարըն օտասը շոնտա
տըր . պուրաեա կիրէպիլմէք իշին , հէր հալտէ պէնի եօլ-
տիւրմէլի տիրէր . . .

Գաղիլ պու սէօղլէրի ֆիլիէն իճրա իթմէք իւզրէ , տէ-
րագապ կիտիպ , Մարի վէ Էվանըն պուլունտուգլարը օ-
տանըն գաբուսունտա տուրտու :

Գաղիլ , հէնուգ դաբունուն էօնիւնտէ տուրմուշ ի-
քէն , թարացատան պիր կէօլկէ կէշէրէք , քէնչիրէտէն ի-
շէրի կիրտի : Մէրգոււմ , չիւպհէսիզ մալիւմաթ ալմագ
իւզրէ , պիր իքի սանիեէ գըմըլտանմաեարագ տուրտու ,
չիւնքի պուլունտուղու մահէլլ : հագդընտա տօղրու մա-
լիւմաթը վար կիպի կէօրիւնիւեօր իտի , հաթթա քէնտու
քէնտուէ , Հինա լիսանըյլա ,

— Օտանըն գաբուսու թա գարչըմտա օլաճագ տըր ,
-տէտիկի իշիտիլտի :

Այնի վազըթտա , մէրգոււմ քէմէրինտէն քիւչիւք պիր
խըրսըզ ֆէնէրի չըգարարագ , իլէրուէ տօղրու ուզաթ-
տը , վէ Գաղիլի , աեագտա գաբունուն էօնիւնտէ , վէ էլ-
լէրի կէօքսիւնտէ օլարագ կէօրտիւ :

Գաղիկն ի գէղեցի

Թանգի ի Գաղիկն
Երևանի մէջ - 11. 12. 1917

Մէրգում հեման թէաճճիւպ սէտաւր իղհար իտէրէք,
— Վայ Գաղիկ, սէ՞ն մի սին, — տէտի:
— Էվլէթ, Սամիտ, պէն իմ, — տէեու ճէվապ վիրտի
չօճուգ:

— Օրատա նէ՞ եարբեօրսուն:
— Կէօրիւեօրսուն եա:
— Էվլէթ, կէօրիւեօրում, լաքին անլաեամաեօրում:
— Պու գարուեու պէքլէեօրում:
— Պանա գա՞րչը մը:
— Հէր քէսէ գարչը:
— Լաքին պէն օրատան կէչէճէլիմ,
— Խա՛եըր կէչմէեէճէքսին:
— Ֆագաթ Պօլհանինին էմրի տիր:
— Արթըգ իթաաթ իթմէմ:
— Հալ պու քի, պու իթտիկին տիվանէլիք տիր,
— Խա՛եըր, պու գատար ճինաեէթ էրվերիր:
— Չարուգ, կէրի չէքիլ:
— Խա՛եըր կէչմէեէճէքսին:
— Էօյլէ իսէ, քէնտինի սագըն:
— Նէտէ՞ն:
— Պագսանա, պիրատէրլէրինի էլէ վէրիեօրսուն, վէ
խայինլէրի իսէ էօրտիւրիւրլէր:
— Սէնաէ պէնի էօրտիւրմէքսէն պաչգա նէ՞ եաբապի-
լիրսին:

— Պիր տահա սէօյլէեօրում, քէնտինի կէօզէթ:
— Պէնտէ սանա սէօյլէեօրում քի, կէչմէեէճէքսին:
Պու սէօղիւն իւղէրինէ Սամիտ, քէմէրինտէն պիր գա-
մա չըգարլպ, Գաղիլէ տօղրու եիւրիւտիւ:
Գաղիլ հիչ պիր հարէքէթտէ պուլունմաեըպ, պիւլէն-
տի ալապ իլէ,
— Պանա՛, պանա՛, իմտատա եէթիլինիլ, — տէեու պա-
ղըրմաեա պաշատը:

— Սուս օլաճա՞գմըսըն, — տէտի Սամիտ գապա պիր սէ-
տա իլէ:

— Եարտըմա՛, եարտըմա՛, — տէեու թէքրարլատը չօ-
18

ճուղ, տահա երևաքսէք պիր սէտա իլէ :

—Ալ, էօյլէ իսէ, սէնին ճանընտա պէնիմ գամամըն ուճուլտա իմիշ :

Սամիտ պէօյլէ սէօյլէյիպ, Գաղիլի վուրտու, վէ պիւշարէ չօճուղ իսէ, պիր ահ իտէրէք վէ քէնտիսինսէն պիւխապէր օլարագ, եէրէ սէրիլտի :

Պուշտան սօնրա, Սամիտ, պիր սանիսէ գատար էթրաֆը տինէտիքտէն սօնրա, պիր չօգ գարուլարըն ալըլըպ գաբանտըղընը, վէ պապը սէտալէրին գօնուշտուգլաբընը իշիթտի :

—Հայ խային Գաղիլ հայ, —տէտի մէրգում չինտլի, —օրթալըղա վէլլէլէ վիրտի . . . կէլիւօլըլար, պիղիմ հիլլէ պաշա չըգմատը, էօյլէ իսէ մուհարէպէմիզ վար, կիտէյիմ պիղիմքիլէրէ խապէր վիրէյիմ քի, պիլ անլէրտէն գուվլէթլի օլալըմ :

Պինապէրին մէրգում թարացաեա տօղրու ֆրըլամագտա իքէն, ճօրճ Մալգօն, էլինտէ պիր րէվօլլէր օլտուղու հալտէ, Էտվարտ, Տիէօտօնէ վէ Սթօթ իլէ պիրիքտէ սալօնա կիրտի : Հէման մէրգում, Սամիտին ֆիրարընը կէօրմէսէլլէ :

—Ահ, խային, իշթէ պէն եէթիշտիմ, —տէտի, վէ թապանճաեը աթէշ իթտի :

Սամիտ իսէ պէյնի տաղըլարագ, թարացանըն իսսթիւտէ երղըլար :

ԻԽԹԻԼԱՍ

Ճօրճ, «Հէլէ շու հայտուտու էօլտիւրիւպ, ատալէթի իճրա իլլէտիմ» տիմէքտէ իքէն, եէրտէ եաթմագտա օլան Գաղիլ, Էտվարտըն աեաղընա տօլաշտը :

Էտվարտ, Գաղիլին իւզէրինէ էյիլէրէք :

—Աման, եա րապպիմ, պիր չօճուղ վուրուլմուշ . . . էօլիւեօր, . . . պէլքիտէ էօլմիւշ . . . —տէտի :

—Էօլմիւշ միւ, վահ պիշարէ քիւլիւք Հինտլի, վուգուաթը պանա օ խապէր վիրտի, իհթիմալ տըր քի, խապէր վիրտիլի իլին, խայինէր քէնտիսինի էօլտիւրմիւշէր տիր, —տէտի Սթօթ մէյեուսիսէթլէ :

Ճօրճ տախի, Գաղիլին իւզէրինէ էյիլէրէք, չէօյլէ տէտի :

—Գաղիլ տիր . . . պաեըլմըլ օլմալը տըր . . . չիւնքի գանը աղընօր . . . պէլքի էօլիւմ տէրէճէսինտէ վուրուլմամըլ տըր, վէ պէլքի տահա գուրթարապիլիլիլ . . . կէլին պաղըն, միւսիւ տօգթէօր, կէլին պաղըն :

Պու սըրատա ճօրճ, Գաղիլի գուճաղընա ալմըլ իտի :

Անաթօլ Տիէօտօնէ տէրհալ ճօրճուն արղուստնա միւվաֆֆագաթլէ, տամարլարընը թէֆթիշ իթտի, վէ էլինի երկրէկի իւզէրինէ գօնուպ, օմուղունտաքի ետրէյի մէյտանա չըգարտը : Վէ քէլամա աղաղ պիրլէ :

—Աճայիպ, սիլ պու չօճուղը բէք չօգ մու սէվիւօրստունուղ, —տէտի :

—Էվլէթ, —ճէվապ վիրտի ճօրճ :

—Լաքին օ սիգէ գարըլ, լօրա Սինկըլթընըն հուղուրունտա եալան շահիտիկինէ իրթիքեապ իլլէտի :

—Պիլիլիմ, լաքին նէ եարաեըմ, պէն եինէ տնըն գուրթուլմատընը արղու իտէրիմ . . . իմտի, չարուգ սէօյլէյին, աղիղիմ տօգթէօր, հալինի նաօըլ պուլուեօրստունուղ, էօլիւ միւ տիր, սաղ մը տըր :

—Էսէֆ իթմէյին, տահա սաղ տըր, եալընըլ գանը աղմասընտան պաեըլմըլ տըր :

—Ետրատը նաօըլ տըր :

—Բէք հաֆիֆ տիր, չիւնքի նասըլ քի կէօրիւեօրստունուղ, գամանըն ուճու շաշմըլ տըր, վէ շահ տամարլարընտան հիլ պիրի քէսիլմէմիշ տիր : Պինտէն ալէյի ալըլան եարէ, ճիւզի թէտալի իլէ իլթիեամ պուլուր :

Պու սըրատա տօգթէօր, ճէրհ օլունան մահէլլի մէյտանա չըգարմագ իւզրէ, Գաղիլին էլպիսէսինին գօլունու եըրթմըլ օլուպ, վէ հէնուղ պիր գալ իրլիքլէ պու էլպիսէ թուլթուլմուշ օլտուղունտան, Գաղիլին պիր հարէքէթ

Իթմէսի իւղէրինէ, պիւսպիւթիւն եւրթըլտը, վէ մէր-
դում չօճուղուն գօլու տիշարը չըգտը: Զօրճ պու գօլու
կէօրմէսիյլէ, իսթէմէսէրէ.ք տիթրէտի, վէ տէհէթի պիր
սէտա չըգարմասը իւղէրինէ, Ետվարտ իլէ Տիէօտօնէ,

—Նէ՞ վար տըր, —տէեու սիւալ իթտիլէր:

—Կէլինիլ, վէ շու գօլունտա օլան հարֆլարա պագը-
նըլ, պու պիր իսիմ տիր, —տէտի ճօրճ:

—Հա անլատըմ, Պօվհանինին իսմի տիր, —տէեու ի-
լավէ իթտի Ետվարտ:

—Էվլէթ, —ճէվապ վիրտի ճօրճ, —Պօվհանինին իսմի
տիր: Բէտէրիմին եիւրէկինտէն չըգարմըլ օլտուղում գա-
մանըն իւղէրինտէ.քի իսմին այնը: Պու չօճուղ ի.քի սաաթ
էվլէլ, հագգըմտա եալան շահիտիկի իթմիլ իտի: Աճա-
պա գաթիլէրին շէրի.քի՞ մի տիր, եօգսա պիղղաթ քէն-
տիսի՞ մի տիր:

—Բի՞մ պիլիր, —տէտի Ֆրանսըլ թապիպ, պաշընը
սալլաեարագ, —պու մէմլէ.քէթտէ հէր շէյ մէմուլ տուր:
Հէր կիւն պիրպիրինտէն զիեատէ թէաճճիւպէ շայեան
վագըլար զուհուր իտիեօր:

Պու սէօլէր սէօլէնիլմէ.քտէ ի.քէն, Գաղիլին պիր աղ
ագըլ պաշընա կէլմիլ օլտուղունտան, ճօրճ Մալգօնու
սօն քէլմէլէրինի վէ Տիէօտօնէնին ճէվապընը իշիթմիլ ի-
տի: Պինապէրին մէրդում շէօլէ ճէվապ վիրտի:

—Խա'եըր, էֆէնտիմ, խա'եըր, պէնի իթթիհամ իթ-
մէյինիլ, չիւն.քի ագան գանա պէնիմ էլիմ պուլաշմա-
մըլ տըր... հաթթա պէն ճօն Մալգօնու սէվտիկիմտէն,
անըն վուգույի վէֆաթընտան տօլանը, բէ.ք չօղ կէօղ
եաշը տէօքտիմ, վէ շիմտի տէ ինթիգամընը ալմադ ի-
չին, սիլէ եարտըմ իտէճէյիմ... էֆէնտիմ, պանա ի-
նանընըլ... սիլէ պիր շէյ սէօլէեէճէյիմ... Լաքին
տահա վագըլթ վար: Շիմտիլէ.ք կէնճ գըղտըր գուրթար-
մալը:

—Կէնճ գըղտըր մը գուրթարմալը, տիմէ.ք մուխա-
թարա իշինտէ տիրէր:

—Էկէր վագըլթ կէչերիւսէնիլ, զայպ օլմուշ տըրլար,

զիրա սէյֆիեէնին էթրաֆընը տիւշմէն մուհասէրէ իթ-
միլ տիր:

—Տիւշմէ՞ն մի, —թէ.քրարլատը ճօրճ հայրէթտէ գա-
լարագ, չիւն.քի Սամիտին հիւճիւմիւնիւ եալընըլ քէն-
տուեէ գարըլ զանն իթմէ.քտէ իտի:

—Էվլէթ, Պօվհանինին էվլատըլ, Հինտին ֆէսատ
չիր.քէթինին գարնտաշարը, վէ ինկիլիլէրի էօլտիւրէնէր
էթրաֆըմըլ գուշաթմըլ տըրլար, վէ գարանըլտա եիւ-
ղիւեօրլար: Իմտի, էֆէնտիմ, քէնտինիլի սագընընըլ:

—Ինկիլիլէրի էօլտիւրէնէր մի, —տէտի ճօրճ եիւ.ք-
սէ.ք սէտա վէ ֆիթուհաթ էսէրիլէ, —ա'հ, հէլէ իղլէրինի
թուլթտում, վէ արթըղ պըրագմաեաճաղըմ, Ետվարտ,
Տիէօտօնէ... հայտէ չաբուգ Մարինին վէ Էվանըն տա-
յիլէսինէ գօշուսուղ, վէ սէօլէյին պուրաեա կէլինէր:
Պիլ քէնտիլէրինի կէօղէտիրիլ:

Պու սէօղ իւղէրինէ ինկիլիլ իլէ Ֆրանսըլ տիշարը չըգ-
տըլար, վէ Սթօր տախի պուշլարըն արգասընտան կիթ-
տի: Պունլար հէնուղ սալօնու թէր.ք իթմիլէր ի.քէն,
ճօրճ, եէնիտէն պանըլմագ իւղէ պուլունան Գաղիլէ տօղ-
րու էյիլէրէ.ք, գուլաղընտան աշաղը,

—Էվլատըմ, պէնի իշիտիեօրմուսուն, —տէտի:

—Էվլէթ, —տէեու ճէվապ վիրտի Գաղիլ, զաեէթ քէ-
սի.ք սէտա իլէ:

—Լագըրտը իտէպիլիւրմիսին:

—Էվլէթ:

—Սիւալիմէ ճէվապ վիրէճէ.քմիսին:

—Գուտըլթիմ եէթիշտիլի գատար:

—Բէ.ք իյի, պու սապահ, ալաղճա պիր իֆթիրտան
թէպրիեէյի զիմիլէթ իթմէ.ք իշին, սանա կիւլէնտիկիմ
հալտէ, սէն եալան շահիտիկի իթտին, տէյիլ մի:

—Էվլէթ:

—Ա'հ, տիմէ.ք սէն պէնի թէլէֆ իթմէ.ք իսթէեօր-
տուն:

—Սիլիլ թէլէֆ մի իթմէ.ք, օ'հ, խա'եըր, էֆէնտիմ
խա'եըր:

Ֆաղաթ սենյին հարեքեթընին, այնի պիր տիւշմէն
գարչըսընտա օլաճաղ հարեքեթընը կիպի իտի: Պու հալ-
տէ պանա զարեղին վար տիմէք տիր:

—Սիղէ զարեղիմ մի օլմաղ, օհ, խա'եըր էֆէնտիմ,
պէն սիպի սէվէրիմ:

—Պէնի սէվէրմիսին, լաքին նա'սըլ ինանանըմ, չիւն-
քի սէն պէնիմ հաղ գըմտա հալան շահիտլիկի իթտին,
սէպէպի նէ՞ իտի:

—Էֆէնտիմ, նա'սըլ անլատանըմ, եա օլունան էմրի
իճրա իթմէլի, վէ եախօտ էօլմէլի իտիմ...: Պու հալտէ,
պէնտէ էմրէ իթաաթ իթտիմ:

—Բիմի'ն էմրինէ:

—Պօվհանի էվլատլարընա:

—Բէտէրիմին գաթիլլէրինէ, տէյի'լ մի:

—Էվլէթ, տէհէթլի թէշէպպիւսին գարնտաչլարը-
նա, Պունլար հիչ պիր եէրտէ կէօրլունմէղլէր, լաքին հէր
եէրտէ մէվճուա տուրլար: Հաթթա շու տաղըգատա պիր
չօգ գամալար իլէ սիղին էթրաֆընըր իհաթա իթմիշ տիր-
լէր: Սիղի էօլաիւլէճէք տիրլէր, էֆէնտիմ: Սիղէ տիւօ-
րում, քէնալինիղի սաղընընըր:

—Բէք իյի, լաքին պու խալինլէրի պուրանա քի'մ
կէօնտէրմիշ տիր, վէ նէ՞ մաղսէտլէ կէլմիշէր տիր, վէ
սէնի նէ՞ իչին վուրտուլար:

Գաղիլ պու սիւալլէրէ ճէվապ վիրէմէտի, չիւնքի եա-
րէսինտէն աղան գան սէպէպլինտէն, եէնիտէն իս զէրինէ
պիր պայկընըր կէլէրէք:

—Ահ, էօլլուօրում, -տէտի բէրէլէեէրէք, վէ քէն-
տինտէն պիխապէր օլարադ, հալընըն իւղէրինէ սէրիտի:

Ճօրճ պու հալի կէօրմէսիլլէ շաչըրադ, վէ Գաղիլ տօղ-
րու էյիլէրէք, րէճա հօլու պիր սէտա իլէ, վէ պու էօ-
լիւ կիպի վիճուա, քէնտիսինի իշիտիօր կիպի:

—Գաղիլ, Ալլահ աչղընա օլուն, քէնտինէ կէլ, ճէ-
տուր վէ գուվլէթլի օլ, չիւնքի սէնին եաշամաղլըրն, վէ
սէնին լաղըրտը իթմէլիկին պանա լաղըմ' տըր, -տէտի:

Լաքին Գաղիլին պու սէօղլէրէ ճէվապ վիրմէտիկինի

կէօրէրէք, աեաղա գալգադ, վէ քէնտու քէնտուէ շէօյ-
լէ սէօյլէտի,

—Ահ, եա Բապպիմ, Գաղիլ արթըք պէնի իշիթմէ-
տօր, պանա ճէվապ վիրմէտօր, Աճապա տօղթէօր եանը-
տը՝ մը, Ֆաղաթ էկէր եարէսի միւհլիք օլայտը...:

Ճօրճ, եէնիտէն «Գաղիլ, Գաղիլ» տէհու չաղըրտը,
վէ եինէ ճէվապ ալամամօրնտան տօլաեը, գաթիլէն մէյ-
եուա օլարադ:

—Ահ, մաղսէտէ պու գատար եաղլաչտըգտան սօն-
րա, անը էլտէ իտէմէմէք, վէ պիր էյիւամ հաղըգաթ ը-
շըղընը կէօրլուպ, պէ թէքրար զայալ իյլմէք, իշիթէ պու
բէք միւշքիւլ պիր հալ տըր: Լաքին պէնիմ տալամ
մուգատտէս տիր: Աման եա՛ Բապպ, սէն պիր միւհլիլէ
իճրա էթ... -տէտի:

Պու սէօղլէր իւղէրինէ Ճօրճ, Գաղիլին եանընտա տիղ
չէօքէրէք, մէրգուսուն պաչընը գալտըրտը, վէ րէճա ի-
րէք:

—Օղլում, պէնի տինլէ, պանա ճէվապ վէր, -տէտի:

Պու սըրաաա, տէրունի խանէտէ թիւֆէնք սէտադ
իշիտիլէրէք, Ճօրճ Մաղդօնուն հէյիէթի թէպալիլ օլաու,
վէ վիճուալինտէ պիր տիթրէմէ հուսուլէ կէլէրէք:

—Պու թապանճա սէսի նէ՞ օլուօր, աճապա նէ՞ վար
ալըր, -տէտի:

Իքինճի տէֆա թապանճա սէտադ իշիտիլմէքլէ, Ճօրճ
աղիպլինտէ աեաղա գալգադ, վէ տիշարը ֆըրլաեաճադ
իքէն, շէտիտէն գաբու աչըլարադ, էալարա սիւրաթլէ
սալօնա կիրտի: Մէրգուսուն րէնկի սօլմուշ, վէ շաչըմըշ
օլաուդու հալտէ, արգատան տալի Տիէօտօնէ իլէ Սթօր,
պիւսպիլթիւն ալթիւսթ պիր հալտէ օլարադ, իշէրի կիր-
տիլլէր:

Էտվարա, պիրատէրինէ սիւալէ մէյտան վիրմէեէրէք,

—Ահ, թալէհսիղլիք, պիրատէր, վա'յ պիղիմ հալի-
միղէ, -տէտի:

Ճօրճ, աթէշտէ գըղարըմըշ օլան պիր տէմիր ուճու
եիւրէկինէ սաբլանմըշա տէօնիւպ, պօղուգ պիր սէտա իլէ:

—Հանիեա՛, Մարի, Էվա նէ՛րէտէ տիրէր, —տէտի:

—Ա՛հ, պիրատեր, նապէտիտ օլմուշար . . . —տէեու
ճէվապ վիրտի էտվարտ:

—Ա՛հ, դաշըրըմըշար, —տէեու իւրվէ իթտի թապիպ,
Սթօթ տախի քէնտու քէնտուեէ:

—Ա՛հ, հայտուտար, խըրարղար, ա՛հ Հինա, պու նէ՛
մէմէքէթ իմիշ . . . —տիմէքտէ իտի:

Պու արա ճօրճուն եիւզիւնտէ պիր տէհշէթ ալէամէթի
միւշահատէ օլունարագ, ազ գալմըշ իտի քի, ագլընա
խիֆֆէթ կէլէճէք իտի, լաքին տէրհալ քէնտուշի թօթ-
լաեարագ, պու հալինէ զալէպէ իտէպիլտի, վէ քէլամա
աղաղ պիրլէ:

—Հայտէյին, տիւշմէնլէրի թաագիպ իտէլիմ, վէ
պունլարը եա պուլալըմ, վէ եախօտ էօլէլիմ, —տէտի:

—Էֆէնտիմ, խայինլէր էթրաֆըմըղը գուշաթմըշ տըր-
լար, —տէեու պաղըրտը Տիէօտօնէ:

—Խանէմիզտէ աթէշ իշինտէ տիր, էֆէնտիմ, —մը-
քըլտանալ Սթօթ տէհշէթլէ:

Ֆիւլազը հարիգին ալէվլէրի, սալօնու այտընլաթմաեա
պաշլամըշ իտի: վէ եանմագուտ օլան գուրու թախթալա-
րըն չաթըրաատըղը իշիտիլտիկի կիպի, հասըլ օլան տիւ-
մանըն տախի պուլուլթ կիպի բէնչիթէլէրին էօնիւնտէն կէշ-
տիկի, վէ պիր թագըմ գըղըլճըմլարըն տիւմանը թաագիպ
կլէտիկի կէօրիւլմէքտէ իտի:

—Եանկը՛ն վար, եանկը՛ն, լաքին զարարը եօգ, պիզ
եինէ ալէվլէրին իշինտէն վէ հայտուտարըն վիճուտլէրի
իւզէրինտէն կէշիպ կիտէրիզ, —տէտի ճօրճ:

Պու էսնատէ խարիճտէն պիր չօգ թիւֆէնք սէտալէրի
իշիտիլիպ, վէ պէշ ալթըր առէտ գուրշուն տախի սալօնուն
իշէրիսինէ տիւշտիւ:

ՀԻԻՃԻԻՄ

—Ա՛հ, —մըրըլտանալ Սթօթ, —արթըգ սէլամէթ եօլու
գալմաալ, էկէր քէնտիմիլի ալէվլէրտէն գուրթարագ,
գուրշունլարա գուրպան կիտէճէյիզ, վէ էկէր գուրշուն-
լարտան գուրթարագ, ալէվլէրէ գուրպան օլաճաղըլ:
Իշթէ իքի ճինս էօլիւմտէն պիրինի իխթիեար իտէճէյիզ:
Լաքին Հինալիլէրին շու թէրպիեէսի, նէ՛ կիւզէլ թէրպի-
եէ: Տօղրուտու նէ՛ ալէա մէմէքէթ . . .

Պու սըրատա պէ թէքըրար թիւֆէնք սէտալէրի իշի-
տիլտի:

—Մուգապէլէ իտէլիմ, —տէտի ճօրճ, —վէ էկէր գուր-
թուլամագ իտէք, պարի ճանըմըղը պահալը սաթմըշ օ-
լալըմ:

ճօրճ պու սէօլլէրի սէօլլէյիպ, վէ բէնչիթէլէրտէն պի-
րինին եանընա կիտէրէք, աթէշ իթմէկէ պաշլատը, ֆա-
գաթ նէ ֆայիտէ քի, հարիգին տիւմանընտան տիշար-
տաքի տիւշմէնի կէօրմէտիկինտէն, լասթ կէլէ աթէշ ի-
տիեօր իտի: Պու հալտէ եինէ պիր էօլիւմ սէտալը իշի-
տիլիպ, աթըլան թապանճանըն գուշունու պօշունա կիթ-
մէյիպ, պիր առէմ թէլէֆ իթտիկի անլաշլար:

—Նէ՛ չարէ, պէնտէ ֆիրար իթմէք իսթէր իտիմ, ֆա-
գաթ մատամ քի միւմըին օլմաեաճագ, հիշ տէյիլ իտէ,
պէնտէ էֆէնտիմ կիպի մուգապէլէ իտէյիմ, —տէտի
Սթօթ քէնտու քէնտուեէ:

Սթօթ, պէօլլէ տէյիպ, բէնչիթէեէ գատար եաղաշա-
րագ, աթէշ իթմէկէ պաշլատը: Էտվարտ իլէ Տիէօտօնէ
տախի պու եօլա սիւլիւք իտէրէք, իշէրտէն վէ տիշար-
տան թիւֆէնք աթըլմաեա պաշլանըլը:

Լաքին տիւման վէ ալէվ կէրէյի կիպի իլէրլէտիկին-
տէն, պիր գաշ տագըրգատան պիւթիւն խանէյի աթէշ
սարաճաղը անլաշլար:

—Է՛յ ճանըմ, պուրատա թէլէֆ մի օլաճաղըլ, —տէ-
տի Տիէօտօնէ, ֆրանսըլ օլմագ հասէպիլլէ, գարշըլարըն-

տա պուլունան իշպու տէհէթլի վէ սէլամէթսիզ մուխա-
թարաեը լաեըգըլա բիշնազարը տիգգաթա ալարագ :

— Խա'եըր , սօգթէօր , -ճէվապ վիրտի ճօրճ , -չիմտի
տիշարը չըգմաեա ճահա խտէրիզ , վէ շէնապը Հազգըն
մուլալէնէթիլէ , պու հայտուտլար իշինտէն պիր եօլ ա-
չարըզ :

Պու սըրատա Գազիլ տախի ի.քինճի տէֆա օլարագ ,
պիր ազ քէնտույի թօբլամըջ օլտուղունտան , պաշընը
գալտըրտը , վէ քէսի.ք պիր սէտա իլէ ճօրճու չաղըրտը :

Մէրգում ինկիլիզ տախի Գազիլին սէսինի իշիտիպ ,
վէ եանընա եագլաչարագ ,

— Նէ՞ օ Գազիլ , սէն սա՞ղ մը սըն , -տէտի :

— Էվվէթ , -բէբէլէտի չօճուգ , -էվվէթ , սիզին ինթի-
գամ ալմանըզա եարտըմ իթմէ.ք իշին , տահա սաղըմ :
Պէնի էօլտիւրմէ.ք իսթէտիլէր , վէ եէմինիմի խաթըրմա
պըրագալըլար : Լա.քին պէնիմ արթըզ անլէր իլէ հիշ պիր
միւնասէպէթիմ գալմատը . պէն անլէրին տէյիլիմ , պէն
սիզին իմ : Պունտան սօնրա , Հինտին քեաֆֆէյի էսրա-
րընը սիզէ պիլտիւրէճէյիմ , վէ սիզի անլէրէ ամիր թանը-
տաճաղըմ :

— Ամի՞ր մի , -թէ.քրարլատը ճօրճ , թէհայեիւրտէ գա-
լարագ :

— Էվվէթ :

— Բէ.ք իյի , լա.քին սէն պու վատընտա տուրաճագ մը
սըն :

— Տուրաճաղըմ :

— Մարի վէ Էվանըն տախի պուլունտուգլարը մահէլլի
պիզէ կէօթիւրէճէ.քսին եա :

— Էվվէթ , անլէրի պուլաճաղըզ : Ֆագաթ չիմտի սիզ
պէնի պիրլի.քտէ ալըպ կէօթիւրիւնիւզ , պէնտէ սօնրա սի-
զի կէօթիւրիւրիւմ :

— Նէ՞րէեէ կէօթիւրէճէ.քսին :

— Էթթիւլիւ մապուտուն մուպարէ.ք մահէլլինէ , Պօլ-
հանինին իպատէթխանէսինէ :

— Հայտէ կիտէլիմ , -տէտի ճօրճ Գազիլէ :

Պատէհու մէրգում ճօրճ , Էտլարտա , Տիէօտօնէեէ
վէ Սթօբա խիթապէն , չէյլէ իլալէ իթտի :

— Հայտէ գաչալըմ , Էլպէթթէ ճէնապը Հագգ պիզի
հիմաեէ իաէճէ.ք տիր . չիւն.քի ի.քի ինթիգամ ալմագլը-
ղըմըզ լաղըմ տըր :

ճօրճ պու սէօղլէրի սէյլէյիպ , սալօնտան տիշարը չըգ-
տը , վէ ալթ գաթա կիտէն պիւլիւ.ք նէրտիվէնէ սօղրու
եիւրիւլիւպ , տիկէրլէրի տախի արգասընտան կիթմէկէ
պաշլատըլար :

Պունլարըն ֆիրարը վէ եախօտ տահա սօղրուսու ըիւ-
ճաթլարընա ըիֆագաթ իթմէզտէն էվվէլ , օգուեանլարը-
մըղճա գարանլըզ կէօրիւլէպիլէն պաղը թէֆէրուաթ վէ
մալիւմաթը իթա իթմէ.քիկի միւնասիպ կէօրտիւ.ք :

Օգուեանլարըմըզ անլամըչլար տըր քի , Մարի իլէ Է-
վանըն ախլ ու կիրիֆթի , բրէնսէս ճէլանըն էմրիլէ վու-
գու պուլմուշ տուր , վէ ինկիլիլէրի էօլտիւրէնլէրին էն
միւթէասսըպլարը պու իլէ մէմուր օլմուչլար տըր :

Պունլար , Գազիլին քէնտիլէրինի կէօղէթմէ.քտէ օլտու-
ղունտան խապէրլէրի օլմաեարագ , վէ տէրունինտէ մէր-
գուման կէնճ գըղլարը եալընըզ զանն իաէրէ.ք , սէյֆի-
եէեի մուհասէրէ իթմիշ տիրլէր :

Վէ պու իշին սէրտարը Մամիտ օլուպ , մէրգում պու
խուսուստա էֆիլիյեթ քէսպ իթմէ.ք միւրատընտա ի.քէն ,
ճօրճ Մալգօնուն գուրչունունա գուրպան կիթմիշ խաի :

Պունուն ըէֆիգլէրի իսէ , թիւֆէն.ք սէտասընը իշի-
տիպ , վէ Մամիտին թարացա իւղէրինտէ սէրիւտիկինի
կէօրտիւ.քլէրինտէ , իշին սիւրաթլէ իֆասընտան պաշգա
չարէ օլմատըղընա իսկեաթ օլարագ , հէման քէտի կիպի ,
ի.քի կէնճ գըղլարըն տայիրէսի բէնշիւրէլէրինէ չըգմըչլար
տըր :

Պու սըրատա Էվա իլէ Մարի հէնուղ եաթմամըջ օ-
լուպ , եաթագլարը եանընտա տիզ չէօ.քմիւշ , վէ տուա-
եա տալմըջ օլտուգլարը հալտէ , պիրտէն պիրէ պիր թա-
գըմ վահշի վէ եարը չըպլագ մախլուգլար թարաֆընտան
մուհասէրէ իտիլմիշ օլտուգլարընը կէօրտիւ.քլէրինտէ , պի-

չարէլէր պու հալ իւզերինէ, ու տէրէճէ գօրգուս, հայ-
րէթտէ գալմըշլար, վէ մէրգուման վահշիլէր թարափըն-
տան ու մէրթէպէ սիւրաթլէ աղըղլարը պէզլէր իլէ թը-
գատըլմըշ տըր քի, իմատտա չըղըմագ շէօյլէ տուրսուն,
պիր քէլիմէ պիլէ իրատ իթմէքլիկէ, վէ ֆիղան ու ֆէր-
եատ իլլէմէքլիկէ պիլէ վագըլթլարը գալմամըշ տըր:

Պունու եաբտըգտան սօնրա, Հինտլիլէր եաթագ չար-
շաֆլարընը իր մագամընտա իսթիմալ իլէ, կէնճ գըղլարը
պաղլէեէ ինտիրմիլէր, վէ օրատա պէքլէեէն տիկէր Հինտ-
լիլէր պու զէվալըլարը ալարագ, վէ եօլուն իւզերինտէ
թահթ էլ հըֆլ պէքլէթիլմէքտէ օլան թահթըրէվանա
գատար սիւրաթլէ կէօթիւրիւս, էլ վէ աեաղլարը պաղը
վէ աղըղլարը թըգալը օլտուղու թագաիւրտէ, անտէ օ-
թուրթմուշլար, վէ չօգ սիւրմէյիս, թահթըրէվանըլար
գարանըգտա ղայպ օլմուշլար տըր:

Հինտլիլէր, հէր նէ գատար մագսէտլէրինէ իրմիլէր
իսէ տէ, եինէ մահէլի մէղքիւրտէն շէքլմէք իսթէմէ-
միլլէր տիր: Չիւնքի վագաա բրէնսէս ճէլլանըն էմիլէրինի
իֆա իթմիլլէր իսէ տէ, ղարէզ վէ ախըր ինթիգամ տույ-
ղուլարը, հալէա քէնտիլէրինի սէյֆիւնէնին էթրաֆընտա
թէվգըֆ իթմիլ տիր:

Շէօյլէ քի, պունլար Սամիտին վէֆաթընըն ինթիգա-
մընը ալմագ, վէ ինկիլիզ նամը թաշըեանլարա գարշը օ-
լան ղարէզլէրինի չըգարմագ միւրատընտա պուլունմուշ-
լար տըր:

Սէյֆիւնէնին միւհթէրէք օլմասը, վէ էհալիսինին գաթլ
իտիլմէսի, պունլարըն էն ղիեատէ պատիի մէսրուրիւնէթի
օլաճագ իտի: Վէ շուրասընը տախի պէեան իտէլիմ քի,
պունլար, գարշը պէ գարշը հարպ իտիլմիշ օլաա, իհթի-
մալ տըր քի, քէնտիլէրինտէն տախի պիր գաշ թէլէֆաթ
վուգու պուլուր տէեու տիւշիւնէրէք, խանէնին եաղը-
մասընը, վէ շաեէտ տէրունինտէն ֆիրար խանէլէր օլուր
իսէ, անլէրին տախի զուհուր իթտիքճէ, պիրէր պիրէր
գուրշունա տիղլիմէսինի պիթթէնսիս, վէ հիշ պիրի պու-
գարարա գարշը կէլմէտիկինտէն, մուճիպլինճէ հարէքէթ

իթմիլլէր տիր:

Կէլլիլիմ ճօրճ իլէ րէֆիգլէրինէ, պունլար աշաղքի գա-
թա ինտիքլէրինտէ, մաթպախա միւթթասըլ օլան պիր
տայիրէտէն պաղը տէհէթլի ֆիղան ու ֆէրեատլար իշիթ-
տիլէր: Պու ֆիղան ու ֆէրեատլարը չըգարանլար, Սին-
տիա իլէ սէյֆիւնէնին տիկէր խըտմէթճի գարըլարը օ-
լուս, պունլար պիւսպիւթիւն մէյեուսիեթ իշինտէ ի-
քէն, ճօրճ պունլարը շու քէլամար իլէ թէէմին իլլէտի,

—Պիղ աբանսըղ տիշարը չըգաճաղըղ, վէ տիւլմէնին
իլք աթէշինէ մուգապէլէ իթմէքլիկէ չալըշտըղմըղտա,
շիւսհէսիզ պու ալաղլարտան պաղըսընը թէլէֆ իտէճէ-
յիզ: Իմտի, սիղտէ պու գարըշըղլըգտան վէ գարանըղ-
տան պիլ իսթիֆատէ, արգամըղտան կէլմէկէ չալըշըն:

—Գաճըղ գաբուտան չըգաճաղըղ, —տէտի Էտվարտ:

—Շու գաբուտան, —տէեու ճէվապ վիրտի ճօրճ, քէն-
տիլէրինէ էն եաղըն պուլունան գաբուեու կէօթէրէրէք:

—Բէք իյի, էօյլէ իսէ, հայտէյին ճէնապը հագըրն
հիմանէթիւնէ կիւվէնէրէք, իլէրու կիտէլիմ, —տէտի Էտ-
վարտ:

Պու սէօղլէր իւզերինէ, Էտվարտ հէմոն եօլա չըգմագ
իւզրէ իքէն, Սթօր, պիրտէն պիրէ մէրգումուն գօլուն-
տան թութուպ տուրտուրթտու:

—Նէ՞ օ, նէ՞ վար տըր, —տէտի Էտվարտ թէաճճիւպլէ:

—Սման էֆէնտիմ, րէճա իտէրիմ, րէք օլ գատար
աճէլէ իթմէյինիլ, —տէեու ճէվապ վիրտի Սթօր:

—Նէ՞ իշին:

—Չիւնքի էկէր խաթըրմա կէլէն պիր էֆքեարը պէ-
եան իթմէքլիկիմէ միւսաատէ օլունուր իսէ, ղանն իտէ-
րիմ քի պէշ տագըգա սիւրմէզ, թէհիլքէտէն խալի օ-
լուրուզ, վէ պու խային Հինտլիլէր տէ աթէշտէն պաշգա
պիր շէյ կէօրէմէզլէր:

Սթօրուն պու սէօղլէրի իւզերինէ, ումումուն գալպէ-
րինտէ շէտիտ պիր հէեէճան վէ իւմիտ հաօըլ օլտու:

—Սէօյլէ պագալըմ, պէնիմ ճէսուր Սթօրում, խաթ-
ընա նէ՞ էֆքեար կէլտի, —տէտի ճօրճ:

—Էֆէնտիմ, սէյֆիւնին էթրաֆընտա տօլաշան շուխայինէրին թառափուլարընը պօշա չըգարալըմ: Նա՞սըլ, պու էֆքեարըմ իյի տէյի՞լ մի տիր:

—Իյի ամմա . . .

—Ամմա տիմէք նէ՞ օլուեօր:

—Եանի միւմքիւն մի տիր:

—Օլ պապտէ պէն մէսուլում:

—Նէ՞ կիպի:

—Շէօյլէ քի, էկէր շու գարչըմըլտա պուլունան գաբուտան տիշարը չըգաճագ օլուր իսէք, տուղաղա տիւշէճէյիլ, վէ ումումի պիր թիւֆէնք աթէշինէ թուլթուլաճաղըլ:

—Օբասը էօյլէ, -տէտի ճօրճ:

—Պու հալտէ, մուվագդաթէն օրթատան զայպ օլուպ, քէնտիմիլի կիզլէմէլիլիլ:

—Էօյլէ ամմա, պունուն չարէսի՞:

—Պունուն չարէսի բէք գօլայ տըր:

—Լագըրտընը ուղաթմանըն վագթը տէյիլ, չարէսի նէ՞ իսէ, սէօյլէ պաղալըմ:

—Պիր ազ էօթէտէն սաղ վէ սէլիմ չըգմագ իւզրէ, տաղ սըչանը վէ կէսթէպէք կիպի եէր ալթընտան կիթմէք տիր:

—Աֆէրին Սթօր, պու թէտպիրին բէք միւնասիպ իսէ տէ, շիմաիլիք իհթիմալըլ տըր:

—Նէ՞ իչին իհթիմալըլ օլտուղունու սօբապիլի՞րմիլիմ, էֆէնտիմ:

—Չիւնքի եէր ալթընտան պիր եօլ աշմագըլըլ խայլի վագթա միւհթաճ օլուպ, պիզիմ իսէ էօյլէ վագթիմիլ եօգ տուր:

Սթօր կիւլէրէք,

—Էֆէնտիմ, պունուն իչին վագթա իհթիեաճըմըլ եօգ տուր, -տէտի:

—Նէ՞ կիպի:

—Չիւնքի զաթէն պու եօլ մէվճուտ տուր:

—Սահիհ մի:

—Էվլէթ, սահիհ: Կէշէնտէ մահզէնլէրտէ տօլաշըր իքէն, պու եօլու պէնտէնիլ պուլտում: Պու խանէտէ հալէա քիմէնին պու պապտէ մայիւմաթը եօգ տուր. թօհաֆ տէյի՞լ մի:

—Էյ պու եօլ նէ՞րէեէ չըգարըր:

—Հանիեա, պուրատան էլլի ատըմ էօթէտէ վէ պաղէնին իչինտէ, պիւլիւք աղաճլարըն կէօլիէսի ալթընտա, իւզէրի պուղտայ սարլարըլա էօրթիւլիւ գարխանէ եօգմու, իշթէ օրաեա չըգարըր: Շու մէլուն մէմէքէթտէ գար հասըլ օլմատըլը հալտէ, պիլմէմ քի մէգքիւր պինա նէ՞ սէպէպլէ գարխանէ թէսմիեէ օլունմուշ տուր:

ճօրճ, Սթօբուն էլլէրինի սըգարագ,

—Հայտէ պէնիմ ճէսուր Սթօբում, պիլիլմիսին քի, սէն պիզի գուրթարաճագսըն, -տէտի:

—Էվլէթ, պիլիլիմ, էֆէնտիմ, պիլիլիմ: Լաքին սիզտէ, էօնիւնիւզէ կէշտիկիմէ աֆվ իտինիլ, չիւնքի պիլ իճապ արգամոտան կէլմէնիլ լաղըմ տըր:

ՊՕՎՀԱՆԻ ԻՊԱՏԵԹԻՍԱՆԻՍԻ

Պունլար Սթօբուն գօմանտասըլա մաթպախա ինտիլէր: Մէրգում խըտմէթքեար, կիթտիքճէ գաթըլաշմագտա օլան տիւմանը սայմաեարագ, պիր չիվիտէն ասըլը օլան պիւլիւք պիր անախթարը ալտը, վէ պիր պօտրումուն նէրտիվէնինտէն աշաղը ինտի:

Տիկէրլէրի տախի պունուն արգասընտան ինտիլէր:

Սէյֆիեէնին ալթընտա, քէմէրլի վասի մահզէնլէր օլուպ, պունլար պիր էվրօբալը միյմար մարիֆէթիլլէ իմալ իտիլմիշլէր իտի: Մէգքիւր մահզէնլէրին նիհաեէթինտէ ալչագ պիր գարու վար իտի քի, Սթօր տէրհալ պու գաբուեու աշտը: Իշպու գաբու, միւքէմմէլ պիր հալտէ պունուն թահթ էլ արզ պիր կէշիտէ չըգարըլ, պու տախի Սթօբուն գարխանէ թէսմիեէ իթտիլի մահէլլէ կէօթիւրիւր իտի:

Սէյֆիեէնին իւր սահիպի, պիւլիւք մէսարիֆէ տաղ-
լարտան կէթիրտէճէկի պուզ երդընլարընը հըֆզ իթմէք
իւզըէ, մէղքիւր գարխանէյի ինչա իթտիրմիշ օլուպ, սիւզ-
կէճ մագամընտա օլան մէղքիւր թահթ էլ արզ կէչիտտէն
մագսէտ իսէ, զիքը օլունան զիգըյմէթ պուզլարըն սը-
ճագ հալալարտա թէլէֆ օլմամասը իչին իտի:

Հալ պու քի, ճօն Մալգօն միւխաննէս պիր զաթ օլ-
մամասըյլա, մէղքիւր գարխանէյի գուլլանմատըղընտան,
նէ՛ քէնտիսի վէ նէ՛ խրտմէթքեարլարը զիքը օլունան կէ-
չիտին մէվնուտիեթինտէն խապէրտար օլմամըչլար, վէ
անճագ Սթօր միւնասիպ պիր վագըլթտա պու կէչիտի
պուլմուշ իտի:

Հէր նէ հալ իսէ, պու Ֆիրարիլէր պիր գաշ տագըգա
սօնրա, հէման պօյտան պօեա քէչէլէր իլէ մուհաֆազա
իտիլմիշ օլան գարխանէնին իչինտէ պուլունտուլար:

Պունուէն, պաղչէեէ օլան գաբուսու գաբալը օլուպ,
անաթարը տախի քիմսէ եէտինտէ տէյիլ իտի, ֆագաթ
պու պիր էհէմիսէթսիզ կիւճիւք օլուպ, ճօրճ հէման
պիր օմուզ վուրարագ, լաթլարը վէ բէգէլէրի գօբար-
տը, վէ պէյլէճէ տիշարը չըգըպ, ճիւմէսիտէ սէլամէթի
պուլտուլար:

Պունլար տիշարը չըգար չըգմաղ, քէնտիլէրինի պաշ-
գալարընըն նագարընտան սէթը իտէն գարանլըգտան պիլ
իսթիֆատէ, խանէնին քէմալի շիտտէթլէ եանմագտա օլ-
տուղունու, վէ էթրաֆընտա տախի պիր չօդ Հինտիլէ-
րին, սիւհապէտէսթ օլարագ, ալէվլէրին արասընտան տի-
շարը չըգմագըղը թէճըիւպէ իտէճէք օլան էվթօթալըլարը
գուրշունա տիղմէք իւզըէ պէքլէմէքտէ օլտուգլարընը
կէօթիւլէր:

Պու արա ճօրճ քէնտու քէնտուեէ շէյլէ սէյլէտի:

—Ճէնապը Հագգ պիզի հիմսեէ իթմէքտէ տիր, վէ
աչիքեար սուրէթտէ իւզէրիմիզ ուզանան օլ գուվլէթլի
էլ, Մարի իլէ էվաեը տախի հէր մուխաթարտան մու-
հաֆագա իտէճէկինէ էմիսիմ, կէօրիւնիւր քի, Հինտիլ-
լէրին նիյեթի, պու իքի գըլարը էօլտիւրմէք տէյիլ

տիր, չիւնքի էկէր օ նիյեթիտէ օլտա իտիլէր, օլտուգլա-
րը մահէլլտէ տախի էօլտիւրէպիլիլլէր իտի: Տիմէք պի-
շարէլէր սաղ տըրլար, վէ Հագգ թէալաա շիւպհէսիզ ան-
լէրի պուլմագ վէ գուրթարմագ իչին, պէնի սաղ պրրագ-
մագ իսթէմիշ տիր:

Պատէհու էտվարտ իլէ Տիօսօնէեէ խիթապէն շէյլէ
իլալէ իթտի:

—Պիզիմ՝ պուրատան այրըմագլըղըմըզ լագըմ՝ տըր:
Հայտէ սիզ վալինին գօնաղընա կիտիպ, վուգույի հալի
թէմամըյլա նագլ իտին: Ինչալաճ եագըն վագըլթտա պէն
սիզէ պիր խապէր կէօնտէրիլիմ՝:

Պու սէօղէր իւզէրինէ վէտալաշարագ, ճօրճ իլէ Գա-
լիլ վէ Սթօր պիր թարաֆա, վէ էտվարտ իլէ Տիէօսօնէ
տիկէր թարաֆա այրըլպ, մուֆարագաթ իթտիլէր:

Օգուեանլարըմըղըն պիզիմէ պիրլիքտէ էյլէ պիր տէհ-
շէթլի մահէլլէ կէլմէսինի բէճա իտէրիզ քի, Պէնարէս է-
հալիսինտէն հիշ պիրի, պու մահէլլին իսմինի զիքը իթ-
տիկինտէ, ազիմ տէհշէթլէ տիթրէմէմէսի միւմքիւն տէ-
յիլ տիր:

Միւրատըմըզ, Հինա մագուլտարընըն էն տէհշէթլիսի
վէ զալիմի օլան Պօվհանի իպատէթխանէսինին իչէրիսին-
տէն պահս իթմէք տիր:

Իլէրուտէ նագլ իտէճէկիմիզ վուգուլթլար իչին, օ-
գուեանլարըմըղըն մէղքիւր իպատէթխանէ, եախօտ անըն
պաշ միհրապը հագգընտա ճիւզիճէ մալլամաթ ալմալարը
լագըմէտէն տիր:

Իպատէթխանէյի մէղքիւր զանէթ գարանլըզ, տի-
վարարը գըրմըղընա պօեանմիշ, տար բէնչիլլէրի բէն-
կեամիզ ճամլար իլէ թէզեին իտիլմիշ, վէ եանմագտա օ-
լան մուլարը իսէ, գան բէսմինի ալմըզ զանէթ տէհշէթ-
լի պիր մահէլլ իտի:

Գուպպէլլէրի թուլթմագտա օլան գալըն մէրմէր տի-
րէքլէրին հէր պիրի, պիր ճանվէր շէքլինտէ իմալ օլուն-
մուշ իտի:

Պուրաեա գատար նագլ օլունան շէյլէրտէ, թէաճ-

ճիւղիւ մուծիւղ օլաճաղ հիշ պիր չէյ եօղ իսէ տէ , պուն-
տան սօնրասը զանէթ զարիւղ , վէ չէ.քլինին թարիֆի տա-
խի կիւճճէ տիր :

Շէօյլէ քի , իպատէթխանէնին թա օրթասընտա , ու-
ֆաղ պիր իպատէթ մահէլլի հէյեթթինտէ , վէ իւղէրի
չէլիքտէն գուպպէլի վէ պէշ օն գատէմէտէն միւթէշէ.ք-
քիււ պիր թապան իւսթիւնտէ գըրմըղը մէրմէրտէն պիր
էսէր վար իտի :

Պու էսէրին , խայլի միւտտէթտէն պէրու աշըմամըշ
օլտուղու հէյեթթինտէն անլաշըլան պիր տէմիր գաբուտու
օլուպ , պունտուն էթրաֆը եուվարլաղ պիր բարմագըղըլա
իհաթա օլունմուշ իտի : Պու բարմագըղըլա եանաշմաղ միւմ-
քին տէյիլ իտի , չիւնքի զանէթ տէրին հէնտէ.քլէր իլէ
մուհաֆաղա օլունուպ , պու հէնտէ.քլէրտէն տախի սու-
լար ալմագտա օլտուղու , սէսլէրտէն անլաշըլէօր իտի :

Հէնտէ.քլէրին օլ պիր թարաֆը տախի պիր չօղ օտա-
լար իլէ թէղէլին իտիլմիշ , վէ պու օտալարըն պաղըլարը-
նըն էօնլէրի բարմագըղըլար իլէ մուհաֆաղա գըլընմըշ օլ-
տուղու կիպի , պաղըլարընա տախի էնվայի տիւրլիւ րէ-
սիմլէր իլէ եաբըլմըշ ուղուն բէրտէլէր թապիգ օլուն-
մուշ իտի :

Օրթատա պուլունտուղունու պէեան օլունան էսէրին
իւսթիւնտէ.քի չէլիքտէն գուպպէ իւղէրինտէ , պիր չօղ
պաշը պիր աթտէրհա րէսմի թէրսիմ օլունմուշ օլարաղ ,
իւղէրինտէ տախի իբէ.քլի պիր էօրթիւ ասըլը իտի :

Մահէլլի մէղքիւր գարանլըգ օլմասը ճիհէթիլլէ , քէ-
մէրէրտէն պիր չօղ գըրմըղը գանտիլէր ասըլմըշ օլուպ ,
ասլա սէօնտիւրիւլմէեթէ.ք , եանմագտա իտի :

Իշթէ պիլ պու մուգատտէս մահէլլին էշիլինտէն կէշ-
տիկիմիլտէ , պիր թագըմ րահիպէլէր պաշտան աեաղա
գատար գըրմըղը չարշաֆլարա սարըլմըշ օլտուգլարը հալ-
տէ , պալէատէ զիքրի սէպգաթ իտէն էսէրին էթրաֆըն-
տա թօբլանըպ , տիղ չէօ.քմիւշ իտիլէր :

Պաշ րահիպէ օլան ժիւպէ , րէֆիգլէրի արասընտա ա-
եաղ իւղըն տուրուպ , թապիաթիլլէ հէրսինտէն պօյու

կէօրիւնմէ.քտէ իտի :

Մէրգումէ , պիր ամիր կիպի սաղ էլինի ուղատարաղ ,
չէօյլէ պէեան իթտի ,

—Էյ Պօվհանի րահիպէլէրի , պէնի տինլէյինիլ :

—Տինլէօրուպ . . . -տէտիլէր տիկէրլէրի գապա պիր
սէտա իլէ :

—Տուա վագթը կէլտի :

—Հաղըրըլ :

—Էյլէ իսէ , հայտէ տուաեա պաշլաեըն , մապուտու-
նուղ պիղի իշթսին :

Պունուն իւղէրինէ , Գաթօյի.քլէրին լիթանիա թէսմիեթ
օլունան տուաը կիպի , արտ արտա պիրէր պէյիտ սէօյ-
լէմէեթ պաշլատըլար : Շէօյլէ քի էվիլլա պաշ րահիպէ ,

—Յէնալըգ մապուտու , -տէտի :

—Ինթիլգամ մապուտու , -տէվամ իթտի իքինճիտի :

—Աղմըշ օլան գան մապուտու , -իլավէ իթտի իւշիւն-
ճիւսիւ :

—Թուկլարըն վէ Յանսիկարլարըն համիսի , -պէեան
իթտի տէօրտիւնճիւսիւ :

Պունլարտան սօնրա , եէնիտէն ժիւպէնին սէտասը շու-
վէճհ իլէ զահիր օլտու :

—Իշթ պիղիմ տուալարըմըղը , վէ անլէրի րէտտ իթ-
մէ , վէ սէնին էվլատլարընը տախի հիմանէ իլլէ : վէ եօ-
լուլմաղ օլան էլլէրինէ , տահա պիր չօղ գան տէօրմէեթ
միւսաատէ էթ :

Շիւպհէսիլ պու տէհէթլի տուա տէվամ օլունաճաղ
իքէն , պիրտէն պիրէ տէրունի իպատէթխանտէն գա-
բուլար աշըլէօր կիպի պիր սէտա իշիտիլէրէ.ք , ժիւպէ ,

—Սուս օլուն , տինլէեթլիմ , -տէտի :

Պու սէտա իքինճի տէֆա իշիտիլտիկինտէ , ժիւպէ
պաշընը էօնիւնէ էեթրէ.ք ,

—Իշիտիեօրմուտունուղ , միւպարէ.ք սէտա իքի տէֆա
իշիտիլտի , տէյիլ մի , -տէտի :

—Էվիլթ , -տէեու ճէվապ վիրտիլէր րահիպէլէր :

—Իշթէ պու սէտատան անլաշըլէօր քի , պիղիմ պիւ-

յիւք էֆէնտիւրիմիդ վէ ամիրլէրիմիդ միւսպարէք մահէլ-
լէ կիրէճէք տիրլէր : Իմտի , մապուտումուզուն էվամիրի
մուճիպինճէ , պոււնլարըն տուխուլինէ մուխալիֆ իթմէ-
տիքտէն պաշգա , քէնտիլէրինի տախի պուրատա եալընըզ
պըրագ մալընըզ : Հայտէյին , գըզ դարնտաշլար , արգա-
մըզա պիլէ պագմաեարագ , պուրատան կիտէլիմ :

Պու սէօզ իւզէրինէ , ժիւպէ , քէմէրինտէն պիր ա-
նախթար չըգարարագ , զիքր իթտիկիմիդ օտալարտան պի-
րինին բարմագլըզընը աշտը :

Բահիպէլէր տախի պու սըրատա աեաղա գարգմըջ օ-
լուպ , սօն տէֆա մէղքիւր էսէրին էօնիւնտէ էյիլտիլէր ,
վէ արտ արտա ժիւպէնին էօնիւնտէն կէչէրէք , մահէլլի
մէղքիւրտէն տիշարը չըգարար :

Ժիւպէ տախի , բարմագլըզը գարաեըպ , պոււնլարըն
արգասընտան կիթտի : Պու սուրէթլէ իպատէթխանէտէ
քիմսէ գալմաեըպ , պիր գաշ տագըգա գատար ֆէվգէ-
լատէ սիւքիւթ հիւքմ իթտի :

Պատէհու բէրտէլէրտէն պիրի աշըրպ , արալըգտան
տիգգաթլէ էթրաֆը թէֆթիշ իտէրէք , պիր պաշ կէօ-
րիւնտիւ , վէ պիր ազ սօնրա Գազիլ տիթրէեէրէք , մէյ-
տանա չըգար , վէ արգասընա տէօնիւպ ,

— Կէլինիզ , քիմսէ եօգ տուր , —տէտի :

Պունուն պու սէօզիւ իւզէրինէ , ճօրճ Մալգօն իլէ ըՍ-
թօք զահիր օլտուլար : Գազիլ շու վէճհ իլէ քէլամա իպ-
թիտար իլլէտի ,

— Էֆէնտիմ , չաբուդ իտին , լաքին թէտպիրլի տալ-
րանալըմ , Զիրա պուրատա բէք պիւյիւք վէ պին տիւր-
լիւ մուխաթարա վար տըր : Վէ շու հիսապսըզ կէչիտէ-
րին հէր թարաֆընտա պիր թադըմ պրահմանլար օլուպ ,
պոււնլար Պօլհանինին ասարը մուգատտէսէսինի մուհաֆա-
ղաեա մէմուր տըրլար : Էկէր իչէրինտէն եալընըզ պիր
նէֆէրի պիլի կէօրէճէք օլսա , տէր հալ վէ հէր հալտէ
ղայպ օլմագլըղմըզ լազըմ կէլիր :

— Ֆագաթ օլ վագըթ . . . օլ վագըթ . . . —մըրըլտան-
տը Սթօք տիթրէեէրէք , —տիմէք պուրասը իպատէթխա-

նէ տէյիլ , շէյթանըն մէսքէնի տիր : Հէր նէ գատար պիր
ազ սըճագ իտի իսէ տէ , եինէ պիլիմ սէյֆիեէմիզ պուն-
տան իյի իտի :

— Հայ գօրգադ հայ , —տէտի ճօրճ :

— Խա'եըր , էֆէնտիմ , խա'եըր . . . —ճէվապ վիրաի
Սթօք , —սիլէ գարչը սէյլէմէքլիք գուսուրունտա պոււլուն-
տուղըմ իչին , աֆվընըզը բէճա իտէր իսէմ տէ , շու գա-
տար տէրիմ քի , պէն գօրգադ տէյիլիմ , լաքին պու-
լունտուղումուզ մահէլլ , ատէթա շէյթան եաթաղը կիպի
պիր եէր օլտուղու իչին . . .

— Էֆէնտիմ , —տէվամ իթտի Գազիլ , —Պօլհանի րա-
հիպէլէրի կիճէ կիւնտիւզ պուրասընը մուհաֆաղա իտէր-
լէք , վէ Էկէր պու րահիպէլէր մուգատտէս սատաեը ի-
չիթմէյիպ տէ , պուրատան շէքիլմէմիշ օլայտըլար , պիլ-
մէմ քի պուրաեա նա'սըլ կիրէճէք իտիք :

— Մուգատտէս սէտա' մը տէտին , —տէեու սիւալ իթ-
տի ճօրճ :

— Էվվէթ , էֆէնտիմ :

— Բէք իյի , պու սէտա նէ'եէ տէլալթ իտէր :

— Ամիրլէրին . . . պիւյիւքլէրին կէլտիլինէ . . .

ճօրճ պու սէօզ իւզէրինէ տիթրէեէրէք ,

— Զօճուգ , պու նամալիւմ օլան շէյլէրին սըրըրընը սա-
նա քի'մ պիլտիրմիշ տիր , քի'մ պու իպատէթխանէնին
կիլլի մահէլլէրինի սանա էյրէթմիշ տիր , —տէտի :

— Սիլէ սէյլէմէմիշ մի իտիմ :

— Ասլա :

— Բէք իյի , էֆէնտիմ , մալիւմիւնիւզ օլտուն քի , պէ-
նի թա շօճուգլուղումտա Պօլհանի մէզհէպինտէ պէյիլթ-
միւշլէր տիր : Պէն րահիպէլէր իլէ պիրլիքտէ իչպու իպա-
տէթխանէտէ պիւյիւմիւշ օլտուղումտան , պուրանըն հէր
պիր քէօշէ պուճաղընը պիլիրիմ :

ՄՈՒԳԱՏՏԷՍ ՄԱՀԷԼԼ

Գաղիլին սեօյլէտիկի սեօղլէր, ազլէ քեամիլէն եադըն օլտուղունտան, ճօրճ բէրզ ումուն սատաղաթ վէ խալիսէ-
թինէ պիր էյեամ տալա չիւպհէ իթմէտի: Ֆադաթ պիր ազ սիւքիւթտէն սօնրա, մերգում կէնճ ինկիլիլ, Գաղի-
լէ շու վէճհ իլէ խիթապ իյլէտի:

—Օղլում, սէն պիլիրմին քի, պէնիմ սանա հէր ճիւ հէթլէ էմնիյեթիմ վար իտի, լաքին սէն պանապիր տէ-
ֆա խիւանէթ իտիպ, պէնի էլէ վիրտիկին իչին . . .

Գաղիլ, պու թէքաիրէ շայէսթէ օլտուղունու հիսս ի-
տիպ, ճէվապ վիրմէքսիլին, պաշընր էյտիկինտէն, ճօրճ սեօղլունէ տէվամ իլէ:

—Պու կիճէ տէ պիր տուղաղա՞ մը տիւշէճէյիմ տէյի գօրգուեօրում, —տէտի:

Գաղիլ պաշընր գալտըրտը, վէ կէօղլէրինի ճօրճուն կէօղլէրի իւղէրինէ աթֆ իտէրէք, քէմալի սէպաթ իլէ:

—Իշթէ, էֆէնտիմ, —տէտի, —էլիմի թութունուղ, վէ պու իպատէթխանէնին քէմէրլէրի ալթընտան տիշարը չըգընճաեա գատար պրրադմանընը, պունտան պաշգա, էֆէնտիմ, սիզ սիւհալընընը . . . էկէր եալան սեօյլէեէ-
ճէք օլուր իսէմ, պէնի էօլտիւրիւնիւղ, վէ օլ պապտէ չիքեայէթ իթմէեէճէկիմէ էմին օլունուղ:

Գաղիլին պու սեօղլէրինտէ, վէ պա խուսուս սեօյլէյի-
չինին թարղընտա էօյլէ պիր տօղրուլուղ կէօրիւլիւեօր ի-
տի քի, ճօրճ ապա չիւպհէլէնմէեէրէք:

—Թէլաշ իթմէ Գաղիլ, արթըգ սանա ինանըեօրում, —տէտի:

—Էֆէնտիմ, պէնտէ ինանըրում . . . տօղրուսու պիլ-
մէմ ամմա, պէնիմ շու քիւշիւք Հինտի իւղէրինտէ քէ-
մալի էմնիյեթիմ վար տըր, —տէեու իլավէ իթտի Սթօր:

Գաղիլ, պու սեօղլէր իւղէրինէ, կէօղլէրիլէ Սթօրա իզհարը թէշէքքիւր իթտի, վէ պատէհու էթրաֆա գու-
լազ վիրէրէք:

—Էֆէնտիմ, աեազ սէպլէրի իշիտիլիեօր, —տէտի եա-
վաշ սէտա իլէ, —տիմէք ամիրլէր կէլիեօրլար . . . Պու հալտէ պիլիմ կիլլէնմէքլիկիմիլ լաղըմ տըր . . .

Գաղիլ, պու սեօղլէրի սեօյլէտիկինտէ, գաբուսու բէր-
տէ իլէ մուհաֆաղա իտիլմիշ օլան պիր օտաեը կէօսթէր-
մէքտէ իտի:

—Լաքին շաեէտ օլ թարաֆտան կէլիպ տէ պիլի կէօ-
րիւրլէր իսէ, նէ՞ եաբաճաղըղ, —տէտի ճօրճ:

—Էֆէնտիմ, օլ ճիհէթլէ գօրգաճազ հիշ պիր մահէլ-
լիմիլ եօդ տուր, չիւնքի պու գարանլըգ օտանըն պուն-
տան պաշգա գաբուսու եօդ տուր, —տէեու ճէվապ վիր-
տի Գաղիլ:

Աեազ սէպլէրի կիթտիքճէ եազլաշմագտա օլտուղուն-
տան, Գաղիլ բէրտէյի գալտըրարազ:

—Աման էֆէնտիմ, մուհալլէրէ իթմէքլիկին վազթը
տէյիլ տիր, չաբուզ կիրէլիմ, հիշ պիր սէտամըղ չըգ-
մասըն . . . նէֆէսլէրիմիլի գապթ իտէլիմ, վէ էկէր միւմ-
քին օլուր իսէ, եիւրէկիմիլին չարընթըսընր տախի թու-
թալում . . . կէլին . . . կէլին . . . —տէտի:

ճօրճ իլէ Սթօր Գաղիլին արգասընտան օտաեա կիրէ-
րէք, բէրտէ գաբանտըղը կիպի, Սթօր սապր իտէմէեէ-
րէք:

—Լաքին պուրասըտա նէ՞ ֆէնա մահէլլ իմիշ, —տէտի
եալաշ սէտա իլէ:

ճօրճ, Սթօր վէ Գաղիլ իչին, պու արա թամ կիլլէ-
նէճէք վազթը իտի, չիւնքի Սթօրուն, պալէատէ զիքրի
սէպգաթ իտէն սեօղլէրի սեօյլէտիկի սըրատա, իպատէթ-
խանէնին գաբուսու ալըլարազ, օն նէֆէր գատար Հինտ-
լիլէր իչէրի կիրտիլէր:

Պունլարըն եիւլլէրի ուղուն սիեահ էօրթիւլէր իլէ մու-
հաֆաղա իտիլմիշ օլուպ, եալընըղ կէօղլէրինին թարաֆը
արալըգ պրրազըլմը իտի:

Պու Հինտիլլէրին տօղուղու էրքէք վէ պիրի գատըն
թայֆէսինտէն օլտուղու էլպիսէլէրինտէն ֆէրզ օլունուր
իտի:

Պու կիճէ զիեորէթ ճիւղերնտէն իւշ նէֆերի թանըտը-
ղմըզ ատէմէր օլուպ, վէ պուշարըն իսիմէրինի պիր ան
էվվէլ պէեան իթմէքլիքտէ պիր պէյիս օլմատըղընտան,
պիրիսի բրէնսէս ճէլլա, տիկերի ըսթաճ Տօօրկալ Սահիպ,
վէ իւշիւնճիւսիւ ֆագիր Սունիասի օլտուգլարը սէօյլէե-
պիւրերիւ :

Տօօրկալ, բարմագլըղը կէշէր կէշմէզ, շիւպհէյի պիր
նաղար իւէ էթրաֆը թէֆթիշ իտէրէք,

—Գուլաղըմա պաղը սէտալէր կէլտի կիպի կէօրիւն-
տիւ, -տէտի :

—Էվվէթ, ֆագաթ պիղիմ կէլտիկիմիղի տուեարագ,
մապուտումուղըն էմրի իգթիզասընճա, պու մուգատտէս
մահէլլտէ պիղի եալընըղճա պըրագմագ էմէլլիլէ, պուրա-
սընը թէրք իթմիշ օլան ըսթիպէլէրին սէսլէրի օլմալը տըր:
Հէր նէ իսէ, աղիզ գուպպէլէր ալթընտա պուլունմագ-
տաեղզ, հէրիմիզ անլարըմըղը եէրէ վազ իտիպ, տուա-
եա տուրալըմ, -տէտի բրէնսէս ճէլլա :

Բրէնսէսին պու սէօղիւ իւզէրինէ, հէբսի պիրտէն զիք-
րի սէպգաթ իտէն հէնտէյին քէնարընտա տիզ չէօքիւպ,
իճրայի ային իթմէկէ պաշլատըլար: Պիր վագըթ պէօյլէ-
ճէ տուա իթտիքտէն սօնրա, ճիւմլէսի աեաղա գալգտը-
լար, վէ Տօօրկալ բրէնսէսէ տօղրու տէօնէրէք,

—Էֆէնսիմ, -տէտի, -արգանըղտան կէլմէքլիկիմիղի
էմր իթտիւնիզ, պիղլէր տէ իթտաթ իտիպ կէլտիք: Շիմ-
տի, շու մուգատտէս մահէլլէ կէլտիկիմիղին սէպէպինի
պիղէ պիլտիւրինիզ :

—Գարնտաշլար, -ճէվապ վիրտի ճէլլա, թէշէպպիւս
իթտիկիմիղ իշին նէթիճէսի եաղըն տըր: Պու գատար սէ-
նէլէրտէն պէրու աղըր աղըր գաղտըղըմըզ մատէն, իքի
կիւնտէն բաթլաեաճագ տըր :

—Պու գատար եագը՞ն մը, -տէտիլէր Հինտիլէր սէ-
վինճլէ գարըլըզ պիր նէվի թէաճճիւպլէ :

—Պիզ հաղըրըզ, վէ եագընտա իսպաթընը կէօրէճէք-
սինիզ, -տէտի բրէնսէս :

—Բէք էյի, նէ՞ հարէքթթտէ պուլունմալը տըր, -տէ-
եու սիւալ իթտի Տօօրկալ :

Պու սիւալէ բրէնսէս պիր էմր եօլունտա ճէվապ վիր-
տի, վէ պատէհու ֆագիր Սունիասիէ խիթապէն,

—Իշարէթի վէր, -տէտի :

—Նէ՞ սուրէթտէ :

—Հէր վագըթքի կիպի :

—Մուգատտէս չընկըրագլար վասըթասըյլա՞ մը :

—Էվվէթ . . . չընկըրագլար վասըթասըյլա, չիւնքի
իշպու քէմէրլի իպատէթիսանէնին տէրունինտէ սէտալէր
չըգսըն տա, կիճէ վէ կիւնտիւզ պուրաեը կէօղէթմէքտէ
օլան պրահմանլարըմըզ, ըսթիպէլէրիմիզ վէ պիրատէրլէ-
րիմիզ իշտիպ կէլտիւլէր . . .

—Էյ Հինտ սուլթանը, շիմտի էմրլէրինիզի իֆա իտէ-
րիմ, -տէտի ֆագիր :

Իպատէթիսանէնին զէմինի, պէեազ վէ սիեաճ վէ գըր-
մըղը մէրմէր թաշլարլա տէօշէնմիշ օլուպ, մէզքիւր թաշ-
լար իւզէրինտէ իսէ, աճայիպ ըսթիմէր թէրսիմ գըլըն-
մըշ իտի :

Ֆագիր Սունիասի, պալէատէ զիքր օլունտան սէօղլէր
իւզէրինէ, գըրմըղը ըէնքլի տէօշէմէեէ պիր աեաղընը
պատտը, վէ տէրագապ պիր թագըմ չան սէտալարը զա-
հիր օլմաեա պաշլաեըպ, կիթտիքճէ թէղաեիւտ իտէրէք,
թէքմիլ իպատէթիսանէնին էթրաֆընտա չանլար չալընմա-
եա պաշլատը : Պու հալ իքի սանիեէ գատար տէվամ ի-
տիպ, պիրտէն պիրէ հէբսի մահվ օլտու, վէ պիր աղ էվ-
վէլ օլան շամաթաեա պէտէլ պիր սիւքիւթլիւք հիւքմ
իթտի :

—Արթըզ եէթէր, պիրատէրլէրիմիզ խապէր ալմըշ-
լար օլմալը տըր, վէ հէման պուրաեա կէլիլլէր, -տէտի
բրէնսէս ճէլլա :

Ֆիլվագը պէշ տագըզա կէշէր կէշմէզ, հէր թարաֆ-
տան պիր չօգ պրահմանլար, վէ մուգատտէս թէշէպպիւ-
սիւն պիրատէրլէրի, վէ Պօվհանի ըսթիպէլէրի պաշ կէօս-
թէրտիլէր : Ըսթիպէլէրին էօնիւնտէ ժիւպէ պուլունմալ,
մէրգումէ, եիւլլէրի նուգապլը օլան զէվաթա տօղրու
եիւրիւտիւ, վէ անլէրին էօնիւնտէ պաշ էյտիքտէն սօնրա,

—Էֆենտիմ, միւսպարէք չընկերագլարա սէտա վիրտուրէն գա՞նջը ամիր տիր, —տէտի:

Ճէլա պիր գաչ ատըմ իլէրու երւրիւնէրէք,

—Պէն, —տէտի:

—Սիզ քի՞մսինիզ:

—Սուլթան:

Շիւպհէտիզ պու քէլիմէլէր բրէնսէս ճէլաեւր թանրթ մըշար տըր, չիւնքի թիւպէ տէրագապ է յիլէրէք, միւ մաիլէյհանըն էթէյինի էօբտիւ:

Ճէլա, սահիհէն պիր սուլթան կիպի, մէղքիւր իլթիֆաթը գապուլ իթտի:

Պատէհու թիւպէ, քէլամա աղաղ պիրլէ,

—Մապուսուսուսուս սէվկիւլիւ քէրիմէսինին էմրի հէր նէ իսէ, պէեան պուրուսուն, —տէտի:

—Բէտէրլէրիմիզ թարաֆընտան պաչլանմըշ օլան իշէ խիթամ վիրմէզտէն էվլէլ, Պօվհանինին, քէնտի էվլատարընը տայիմա հիմաե էթմէքտէ օլտուղունու, ըիֆագաթըմտա պուլունան ամիրլէրէ կէօսթէրմէք իսթէրիմ, —տէեու ճէվապ վիրտի բրէնսէս:

—Էֆենտիմիզ պունուն իսպաթընը նա՞սը կէօսթէրէ՝ ճէք տիր, —տէտի թիւպէ,

—Պիզի մուհաֆաղա իտէն ասարը մուգատտէսէնին եէրլէրինտէն գըմըլտանմամըշ օլտուղունու պիզէ կէօսթէրէրէք:

Պու սէօղ իւզէրինէ, թիւպէ էլինի, իւզէրինտէ չէլիքտէն գուպպէսի օլան վէ էթրաֆը հէնտէքլէ իհաթա իտիլմիշ պուլունան գըրմըղը մէրմէրտէն մաամուլ էսէրէ տօղրու ուղաթարագ, վէ քէնտույի տինլէնէլէր, հէր պիր քէլամը իւզէրինէ միւլահաղա իտէպիլսինլէր իչին, ղաեէթ աղըր պիր սուրէթտէ,

—Էֆենտիմ, —տէտի, —իշթէ մուգատտէս մահէլլ պուրասը տըր. ֆագաթ էթրաֆը ուշուրում օլտուղու կիպի, ալթընտա տախի պիր թագըմ սիվրի գաեալար վար տըր քի, իւզէրինտէն կանթ նէհրինին միւսպարէք տալալարը ճէրէեան իլէր: Կիճէլէր կիւնտիւզլէրէ վէ կիւնտիւզլէր

կիճէլէրէ թաագիպ իտէրլէր իսէ տէ, պիզիմ կէօղլէրի միզ ասղա դարանմաղար: Իմտի, մուհաֆաղասընա մէ մուր օլտուղունուզ ասարը մուգատտէսէ, բէյղամպէրլէրիմիզ թարաֆընտան թայեին օլունան կիւնէ գատար, իշ պու մուգատտէս մահէլլի թէքք իթմէեէճէք տիրլէր:

—0 կիւն, գա՞նջը կիւն տիր, —տէտի ճէլա:

—0 կիւն էօյլէ պիր կիւն տիր քի, Պօվհանի մապուսու, Հինտին շէրէֆ ու սալթանաթը իչին, քիւրրէյի արղտա քէնտիսինէ վէքիլ օլմագ իւզրէ, թարաֆընտան ինթիխապ իլլէեէճէլի ղաթա, միւսպարէք էօրթիւնիւ վէ եիւզիւնիւ թէպիմ իլլէեէճէք տիր:

—0 կիւն նէ՞ վագըթ կէլէճէք տիր:

Թիւպէ պու սիւալէ ճէվապ վիրմէտիկինտէն, ճէլա քէլամա տէվամ պիրլէ,

—Եարը՞ն մը, եօղսա պին սէնէ սօնրա՞ մը, —տէտի:

Թիւպէ տախի պու պապտէ իզթիտարսըղըդ ալէամէթի իպրաղ իտէրէք,

—Պու սիւալին ճէվապընը եալընըղ Պօվհանի վիրէպիլիւր, —տէտի:

—Մալիւմիւմիւզ տիր քի, —տէվամ իթտի ճէլա, —րահիպէ թիւպէ ասարը մուգատտէսէնին էհլիեէթլի մուհաֆըղը տըր:

—Մէմուրիյեէթիմի իֆա իտիեօրում, լաքին պուտա գօլայ պիր մէմուրիյեէթ տիր, չիւնքի հէր քիմ քի պուրահա սույի գաստա ճիւրաթ իլլէր իսէ, հէր հալտէ մահվ ու թէլէֆ օլաճագ տըր, —տէեու պէեան իթտի թիւպէ:

—Հէր հալտէ՞ մի, —թէքըրալտըր բրէնսէս:

—Էվլէթ, զիւրա իշպու միւսպարէք մահէլլի մուհաֆաղա իտէն թէհլիքէ, եալընըղ էթրաֆընտաքի աչըգ հէնտէք օլմանըպ, պաչգա թէհլիքէլէր տէ վար տըր:

—Նէ՞ կիպի:

Թիւպէ, Սունիատինին պամըշ օլտուղու գըրմըղը թաշը կէօսթէրէրէք,

—Պիրի պու տուր քի, —տէտի, —էկէր պիր ատէմ պու մէրմէրէ պասաճագ օլուր իսէ, տէրագապ պիր չօգ սէս:

էր զահիր օլուր, վէ պիղ կէլիր մերդումու տերտէսթ իւ
աէրիլ: Տիկէրի տախի, օնտան պիր ազ էօթէտէ, պիր
սիեահ մերմէր օլուպ, շաեէտ օնա պասաճագ օլուր իսէ,
ագիպինտէ եէր աչըլպ, օլ ատէմի, պիր տախի տիշարը
չըգարմամագ իւզըէ, տերունինէ չէքէր: Տիկէր մերմէր
լէրին հէր պիրինին այրը այրը տուզաղը վար տըր: Մէսէ-
լա քիմինին կէօրունմէզ տէրէճէտէ զէհիրլի իյնէլէրի վար
տըր, քիմինին սայիր տիւրլիւ թէլէֆ իտիճի շէյլէրի վար
տըր: Հասըլը հէր թարաֆտա էօյլէ թէհլիքէ վէ ճէզա
մէվճուտ տուր քի, մէզքիւր սույի գաստա միւթէճասըր
օլան ատէմին, իշինին պաշա չըգարմասը միւմքիւն տէ-
յիլ տիր:

—Էվլէթ, պէնտէ թաստիդ իտէրիմ քի, միւմքիւն
աէյիլ տիր, —տէտի ճէլլա:

—Իշթէ, էֆէնտիմ, ասարը մուգատտէսէ պէօյլէճէ
մուհաֆագա իտիլմիշ օլտուղունտան, թէքմիլ Հինտ էհա-
լիսի րահաթ րահաթ ուեուեապիլիլէր, —տէտի րահիպէ
քէմալի հէեէճան իլէ:

Ճէլլա պիր մըգտար թէֆէքքիւրտէն սօնրա,

—Ժիւպէ, ասարը մուգատտէսէյի պիղէ կէօսթէրիլ-
միսինիլ, —տէտի:

—Սուլթանըմըլ էմր իտիեօլլա՞ր մը:

—Էվլէթ:

—Էօյլէ իսէ, պէնտէնիլ տախի էմրինիլէ հաղըրմ:

—Մէմնում օլուրուլ:

Պու սէօղիւն իւզէրինէ, ժիւպէ, սիեահ մերմէրտէն
մասամուլ օլարագ, պէյիլիր վիճուտինէ միւշապիհ օլան վէ
քէօթէք պաշը շէքլինտէ իւշ պաշը պուլունան պիր բու-
թուն եանընա եագլաշարագ, օրթատաքի պաշը թուլթ-
տու, վէ էլլէլէ չէվիրմէկէ պաշլատը: Այնի վագըրթտա
պիր պրահման տախի, եինէ մէզպուրէնին պիր էմրիլէ,
մէզքիւր պաշտա օլան կիզլի պիր զէնպէրէյի հարէքէթ
իթտիրմէսիլլէ, տէրագապ ապա շամաթա իթմէքսիլլին,
հէնտէք իլէ էսէրին պէյինտէ օլան բարմագլըղըն գա-
բուսու աչըլտը, վէ տիկէր թարաֆտա պուլունան տէմիր

գաբու տախի եաւաշճա տէվրիլմէսիլլէ, հէնտէյին իւս-
թիւնտէ միւքէմմէլ պիր քէօթըրիւ օլտու:

Անտէն ժիւպէ, մէզքիւր քէօթըրիւտէն կէչիպ, էսէրին
եանընա կիթտի, պուլուն պիր իքինճի գաբուսու, հէ-
նուլ գաբալը իտի:

Պատէհու պաշ րահիպէ արգասընա տէօնէրէք,

—Եէրէ գաբանընըլ, վէ մապուտումուլ նամընա օ-
լարագ, եիւլ իւսթիւնէ կէլինիլ, —տէտի:

ԱՍԱՐԸ ՄՈՒԳԱՏՏԷՍԷ

Ժիւպէնին պու սէօղիւ իւզէրինէ, պիւթիւն հաղըրուն
տիլ չէօթտիլլէր:

Օլ վագըրթ ժիւպէ, պիր զէնպէրէյի տախի հարէքէթ
իթտիրմէսիլլէ, տէրհալ իքինճի գաբու տախի աչըլտը,
վէ մուգատտէս մահէլլին իշէրիսի զաեէթ րէֆլագ պիր
սուրէթտէ կէօրունտիւ:

Մահէլլի մէզքիւրուն օրթասընտա, վէ զաեէթ միւ-
զէյեէն պիր թապան իւզէրինտէ, Պօվհանինին սանէմի
մէվզու օլուպ, ալթուն վէ միւճէվհէր իլէ իլլէնմիշ պիր
էօրթիւ, մէզքիւր սանէմի մուհաֆագա իթմէքտէ իտի:

Պու արա, իպատէթիւնէնին քէմէրլէրի ալթընտա
ֆէվզէլատէ պիր սիւքիւթ հիւքմ իթտիկի հալտէ, եա-
լընը նէֆէս ալըպ վիրմէք սէտասըյլա եիւրէք չարըն-
թըսընտան պաշգա պիր շէյ իշիտիլմէեօր իտի: Վէ պիէ-
սաս պիր գօրգու, ճիւմէսինին գալպինի իհաթա իթմիշ
օլտուղունտան, քեաֆֆէսի տախի պաշլարընը եէրէ էյ-
միլլէր իտի:

Էն էվլէլ բրէնտէս ճէլլա պաշընը գալտըրըպ, մու-
գատտէս մահէլլի բարլագ հալինտէ կէօրտիւկիւնտէ, հէ-
եէճանլէ գարընըլ պիր սէտա իլէ,

—Էյ մուգատտէս իշին գարնտաշլարը, պագընըլ Պօվ-

հանինին էօրթիւսիւնէ քի , պիղիւմ մուհաֆըղըմըղ օ տուր ,
- տէտի :

Պատէհու թիւպէ շէօյլէ իւլալէ իթտի ,

— Էյ Պօվհանի էվլաուլարը , պաղընըղ , իշթէ մապու-
տուսուղուն էօրթիւսիւ , պու էօրթիւսէ քիմսէ էլ տօ-
գունտուրամաղ , եպընըղ Պօվհանինին իթիտար վէ ին-
թիթապ իթտիկի աւտմ էլ տօգունտուրուր իսէ , պիր շէյ
օլմաղ : Իշթէ եիւզիւք տախի էօրթիւսինին ալթընտա բար-
լամագաւա տըր : Պու թըլըսըմլար կիւղէլճէ մուհաֆաղա
իտիլմիշ տիր : Արթըղ հարպա իպթիտար իտէպիլիթսինիղ :
Սիղէ գուվլէթ վիրէճէք վէ դալէպէ իթտիրէճէք օլան
մուհաֆըղընըղ պիրլիքտէ կէլմէքտէ , վէ պէնիմ սէտամ
իլէ սիղէ , «Մահվ օլսուն ինկիլիղէրին չինտ շիրքէթի»
տիմէքտէ տիր :

Ճիւմլէ հաղըրուն եէք ալաղ օլարագ ,

— Էվլէթ , մահվ օլսուն ինկիլիղէրին չինտ շիրքէթի ,
-տէեու պաղըրտըլար :

Բրէնսէս ճէլլա սէվինճլէ , վէ պու թէաստիւպ ալթէշի-
նի տահա զիեատէ ալէվլէնտիրմէք նիեէթիլլէ ,

— Պիրատըլէր , -տէտի , -պէնի աինլէյինիղ , վէ հա-
ղըր պուլունտունուղ : Ձիւնքի իւշ կիւնէ գատար գամալար
բարլաեաճագ , գաեըլարըն սէպէրի իշիալէճէք , վէ աէ-
միր կիպի բարմագլարընըղ , ինկիլիղէրին թէնլէրինի գա-
րըլարաճագ տըր : Իշիթտինիղ մի :

— Էվլէթ , -ճէվապ վիրտիլէր չինտիլէր , պիր հէեէ-
ճան իլէ :

Պատէհու ճէլլա շէօյլէ տէվլամ իթտի ,

— Եարըն տէյիլ օ պիր կիճէ , եանի Գալինին եըլտըղը
տաղարըն իւղէրինտէ բարլատըղը վագըթ , տէհչէթի թէ-
շէպպիւսինին ամիրլէրի , եարըն քէնտիլէրինէ կէօսթէրիլէ-
ճէք օլան մահչէլտէ թօքլանաճագ տըրլար :

Պու սէօղ իւղէրինէ , Սունիասի , էթրաֆընա պիր կէօղ
կէզտիրիպ , եիւղէրի նուգապըր ատէմլէրին բէյլէրինի սի-
ւալ իթտի , վէ շիւպհէսիղ եպընըղ քէնտիլինին անլա-
լաեապիլէճէկի պիր իշարէթլէ ճէվապ ալարագ ,

— Էվլէթ , էֆէնտիւմ , էմրինիղ մուճիպինճէ , ճիւմլէ-
սի տախի թախսիս օլունաճագ մահչէլտէ հաղըր պուլու-
նաճագ տըրլար :

— Էյլէ իսէ , իճրա իտէճէքլէրի խըտմէթլէրի մահչէլ-
լինտէ անլաեապիլիլլէր , -տէեու տէվլամ իթտի ճէլլա :

— Պէնտէնիղ տէ , -տէտի Սունիասի , -տէհչէթի թէ-
շէպպիւս ամիրլէրինին , քէնտի սէօղ վէ խըտմէթլէրինին
իճրասընտա սատըղ պուլունաճագլարընա պէն քէֆիլ օ-
լուրում :

Մահչէլլի մէղքիւրտէ պուլունան եիւզիւ նուգապըր
չինտիլլէրտէն պիրի , քէլամ իթմէք իսթէտիկինտէն ,
Սունիասի մէրգուսու ճէլլաեա թագալիւ կըլէտի : Միւ-
մաիլէյհա տախի մէրգումէ խիթապէն ,

— Պիրատէր , նէ՞ իֆատէն վար իսէ սէօյլէ , սէնի աին-
լէեօրուղ : -տէտի :

— Էֆէնտիւմ , -ճէվապ վիրտի չինտիլ , -մուգատտէս
թէշէպպիւս շէրիլլէրինտէն բէք չօղլարըն , հէր կէճնա
սիլահը իսթիմալէ իպթիտար վէ ճէսարէթլէրի վար իսէտէ ,
աղչէլլէրի եօգ տուր քի , սիլահ ալընլար :

— Էվլէթ , էֆէնտիւմ , սահիհ տիր , -տէտիլլէր պիր չօգ
սէտալէր :

— Ալթոն մը իսթէրսինիղ , -տէտի բրէնսէս :

— Էվլէթ :

— Էյլէ իսէ , շիմտի սիղէ ալթուն վիրիլէճէք տիր :

Պատէհու պաշ րահիպէեէ խիթապէն , ճէլլա շէօյլէ ի-
լալէ իթտի ,

— Թիւպէ , հայտէ շու պիղիւմ սէրվէթիմիղի մուհա-
ֆաղա իտէն թաշը գալտըր , վէ իսթէտիլլէրի գատար
ալթուն վէր . . . :

— Բէք իյի , էֆէնտիւմ , մապուտուսուղ Պօվհանի նա-
մընա օլարագ , շիմտի էմրինիղի իճրա իտէրիւմ :

Մէղպուրէ պու սէօղլէրի սէօյլէյիպ , մուգատտէս մա-
հչէլլէ կէօթիւրէն գըրմըղը մէրմլէրլէրի գատէմլէրինէ
տօղըրու էյիլտի : Պու գատէմլէրտէն պիրի իւղէրինտէ ,
հէման կէօղէ կէօրիւնմէղ սուրէթտէ շէլիքտէն պիր հալ-

գա վար խախտի : Ժիւպէ պու հալգաեը թուրթուպ չէվիրմէ-
սկըլէ, տէրագապ գատէմէ աչըլտը, վէ տէրունինտէ ալ-
թուն թօրպալարը իլէ մէմուլ օլարագ, տէրին պիր չու-
գուր զահիր օլտու :

Պաշ րահիպէ, պիւյիւքիւքտէ հէր պիրպիրինէ միւ-
սալի օլան վէ հէր պիրինին իչինտէ թագրիպա իքի պին
ատէտ ալթուն պուլունան մէգքիւր թօրպալարը պիրէր
պիրէր այըպ, մուգատտէս մահէլլին գատէմէսի իւզէրինէ
եըլմահա պաշլատը :

Մէգպուրէ պու իշ իլէ մէշուլ օլտուղու սըրատա,
ձէլլա, վահշի պիր սէվինճլէ վէ եավաշ պիր սէտա իլէ
շէօյլէ տիմէքտէ իտի :

—Ահ, ինկիլիզէրին Հինտիաթան շիրքէթի, ահ, ին-
կիլիզէրին լանէթլի գավմը, հալէա խապէրինիզ եօգ քի,
հէման կէօղիւնիւզ էօնիւնտէ, Պէնարէսին օրթատընտա,
վէ Պօլհանի իպատէթիանէսի իչինտէ, եալընըզ սիզին
թէլէֆինիզէ մախսուս օլարագ, պիր չօգ խաղինէլէր կիզ-
լէնմիշ տիր :

Րահիպէ Ժիւպէ, միւմալիլէյհանըն քէլամընը գաթթ
իտէրէք,

—Էֆէնտիմիզ, արթըգ էլվէրի՞ր մի, -տէտի :

Բրէնտէ տախի Հինտիլէրէ խիթապէն,

—Էլվէրի՞ր մի, -տէեու սիւալ իթտի :

—Էլվէթ, էֆէնտիմ, -տէտի Սունիասի :

—Բէք իյի, էօյլէ իսէ ալընըզ, պուլնլարըն քեաֆֆէ-
սիտէ սիզին տիր, -տէտի բրէնտէս ալթուն թօրպալարընը
կէօպէրէրէք :

—Պիրատէրլէրիմիզ թարաֆընտան պիլ վէքեալէ, պէ-
եանը թէշէքքիւր իտէրիմ, -տէտի Սունիասի :

—Հաղըր օլունուզ, -տէվամ իթտի ձէլլա :

—Եէմին իտէրիզ քի հաղըր օլահաղըզ :

—Արթըգ գարանըգտա գավկա իթմէք, վէ պիրէր
պիրէր էօլտիւրմէք քիւլֆէթինտէն գուրթուլաճաղըզ :
Պիւսպիւթին խարապ իթմէք իւզրէ, հաղըրըգլար կէօ-
րիւլմէքտէ տիր : Իւշ կիւնէ գատար ինկիլիզէրին Հինտիա-

թան շիրքէթի մահվ օլահաղ տըր, իւշ կիւնէ գատար
պիւթիւն ինկիլիզէր, թամէրիտլէրին էսկի թօրպաղը ալ-
թընտա տէֆն իտիլէճէքլէր տիր :

—Իւշ կիւնէ գատար հա, պաշ իւսթիւնէ, էֆէնտիմ,
-տէտիլէր օրատա հաղըր պուլունան Հինտիլէր :

—Արթըգ մուգատտէս մահէլլ գարանսըն, -տէտի բը-
րէնտէս ձէլլա :

Պու սէօղիւն իւզէրինէ, Ժիւպէ քէօրթիւնիւն իւզէրին-
տէն կէշէրէք, մուգատտէս մահէլլտէն տիշարը չըգտը,
վէ զիքրինի իթմիշ օլտուղումուզ իւշ պաշլը բութուն եա-
նընա կէլիպ, պու տէֆա պաշգա պիր թարգտա օլարագ,
պաշլը չէվիրմէկէ պաշլատը : Ագիպինտէ հէր պիր շէյ մահվ
օլուպ, մահէլլի մուգատտէս էսկի հէյեթիլինի քէսպ իյ-
լէտի :

—Արթըգ կիտէլիմ, էֆէնտիմ, -տէտի Տօօրկալ :

—Լաքին պիր շէյ ունութուունուզ, -տէեու իւլպէ
իթտի բրէնտէս :

—Նէ՞ շէյ, էֆէնտիմ :

—Շէօյլէ քի, պուրանա պիրի կիզէնիպտէ իպատէթ-
խանէնին էսրարը մուգատտէսէսինէ ալեհա՞ օլմաղըն :

—Նէ՞ տիմէք, պու շէյ միւմքիւն միւ տիւր, -տէտի
Տօօրկալ :

—Պիլէմէմ, ֆագաթ ագըլը, վէ հիշ պիր շէյտէն
մաղլուպ օլմահան առէմ, հէր շէյի, հաթթա իմքեանըն
խարիճինտէ օլան շէյլէրի պիլէ, էվլէլինտէն տիւլիւնէն
առէմ տիր :

Պատէհու բրէնտէս, ամիր պիր սէտա իլէ էթրաֆընտա
պուլունան Հինտիլէրէ խիթապ իտէրէք,

—Գարնտաշլար, -տէտի, -գամալարընըգ էլինիզէ ա-
լընըզ տա, հէր պիր թարաֆը լաեղըլլա թահարրի իտի-
նիզ, վէ հէր քիմ քի, աղա հագգըր օլմահարագ, պու
միւպարէք մահէլլէ կիրմիշ իսէ, պիւա մէրհամէթ գաթլ
ու թէլէֆ իլէյլինիզ :

Տէրհալ Հինտիլէր պու էմրէ իթաաթլէ, հէր թարա-
ֆը արամահա պաշլատըլար : Վէ պիր գաշ սաեիկէ սօնրա
*22

կէլիպ, քիմնէ օլմատըղընը ճէվապէն պիլտիրտիլէր:

Ճէլլա, ճօրճ իլէ Գաղիլին վէ Սթօբուռն կիղլէնտիլքլէրի բէրտէլի օտանը կէօթէրէրէք:

— Պուրաեա տա կիրտինի՞ղ մի, վէ իշինիղաէն քիմ պուրասընը թահարրի իթտի, — տէեու սիւալ իթտի:

Ճէլլանըն պու սէօղիւնէ հիշ պիր քիմնէ թարափընտան ճէվապ վիրիլմէմէսի ճիհէթլէ, Տօօրկալ էլինի գամասը իւղէրինէ գօեուպ, մահէլլի մէգքիւրէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթտի, վէ հէման բէրտէյի աշաճաղը սըրաւտա, տիկէրէրի կիպի եիւղիւ նուգապլը պիր Հինտլի, մահէլլի մէգքիւրաէն զուհուր իտէրէք, վէ բրէնսէս ճէլլանըն հուղուրունտա պաշ էեէրէք, տէրունի օտատա քիմն սէ օլմատըղընը պէեան իթտի:

— Էյլէ իսէ, էմին օլալըմ, — տէտի ճէլլա:

— Էվլէթ, էֆէնտիմ, եապանճը հիշ պիր քիմնէ իպատէթխանէնին սըրըլարընը կէօրմէմիշ տիր, — տէեու իւլալէ իթտի Տօօրկալ:

Պատէհու բրէնսէս շէյլէ պէեան իթտի,

— Էյ Պօվհանի բահիպէլէրի, հայտէ կիտինիղ վէ գըզ գարնտաշարընըղը արաեընըղ, վէ իշպու միւպարէք մահէլլի թէրք իթմիշ օլտուղումուղու, չընկըրադլարըն սէտասը սիղէ խապէր վիրտիկինտէ, եինէ կէլիպ, պուրաւլարը կէօղէտինիղ:

Պու սէօղիւն իւղէրինէ, թիւպէ վէ տիկէր բահիպէլէր օտալարտան պիրինէ կիրտիլէր: Ճէլլա տախի Հինտլիլէրէ խիթապէն,

— Էյ սիղ, մուգատտէս թէշէպպիւսին շէրիքլէրի, հայտէ կիտին, վէ սիղէ վէրիլէն էմրի թէմամիլլէ իճրա կըլէյին, — տէտի:

— Իտէճէյիղ, էֆէնտիմ, — տէեու ճէվապ վիրտիլէր Հինտլիլէր:

Մուաթխարէն Սունիասի վէ տիկէրէրի, ալթուն թօրպալարընը ալարադ, տիշարը չըգտըլար, վէ ճէլլա իլէ Տօօրկալ տախի պոււնլարըն արգասընտան կիթտիլէր:

Իպատէթխանէնին մուհաֆաղաւորնա մէմուր օլան պը-

բահմանլար տախի օտալարընա շէքիլտիքլէրինտէն, մուգատտէս մահէլլին էթրափընտաքի եուվարլադ վասի մէսաֆէ թէնհա գալար:

Աեադ սէպլէրի իշիտիլմէղ օլունճա, եիւղիւ նուգապլը պիր Հինտլի, քէմալի իհիթիրաղլէ պէթէքրար իպատէթխանէնէ կիրիպ, վէ ֆիրաքիլէրին կիղլէնմիշ օլտուգլարը օտաեա եադլաշարադ, բէրտէյի աշտը: վէ այնի վադըթտա մէրգում Հինտլի, եիւղիւնիւ տախի աշմասըլա, Գաղիլ օլտուղու կէօրիւնտիւ:

Պու չօճուգ եավաշ պիր սէտա իլէ,

— Էֆէնտիմ, չըգապիլիրսինիղ, . . . չիւնքի կիթտիլէր, վէ պիղ եալընըղ գալարդ, — տէտի:

Ճօրճ, Գաղիլին էլլէրինի թութարադ, վէ քէմալի հէեէճան իլէ,

— Սհ, օլլում, սէն պիղի գուրթարտըն, էկէր սէն օլմասա իտին, պիղ զայպ օլմուշ խտիք, — տէտի:

— Հէնուզ պէնտէնիղտէն շիւպհէ իտէճէքմիսինիղ — տէեու սիւալ իթտի Գաղիլ:

— Իյի պիլիրսին քի, սէնտէն հիշ պիր կէօնա շիւպհէմ եօգ տուր, — տէտի ճօրճ:

— Սհ, պէնիմ քիւչիւք Հինտլիմ, պէնիմ կիւղէլ Հինտլիմ, պէնիմտէ սէնտէն ասլա շիւպհէմ եօգ տուր, — տէեու իլալէ իթտի Սթօբ:

— Լաքին, էֆէնտիմ, սէյլէնէն սէօղլէրին քեաֆֆէսինիտէ իշիթտինի՞ղ մի, — տէտի Գաղիլ:

— Էվլէթ, քեաֆֆէսինիտէ իշիթտիմ, վէ պէնի պուրաեա կէթիրտիկին իշին, սանա զիեատէսիլլէ իղհարը թէշէքքիւր կըլէրիմ: Սհ, ճէհէնէմին էվլատլարը, ադըպէթ սիղին վահշի ճէմիլէթիսիղին մադսէտինէ ալեահ օլտում, էսրարընըղը անլատըմ, լաքին պունտան պէյլէ պէն, սիղին վէ մադսէտինիղին արասընտա պիր մանի օլաճաղըմ:

— Հադգընըղ վար, էֆէնտիմ, հադգընըղ, — տէտի Սթօբ, — էվլէթ, մանի օլմալընըղ: Պէնիմտէ արգում օտուր: Իմտի սիղ բէհպէր օլուն, պէնտէ արգանըղտան

կէլէճէյիմ : Անճադ , տիւրլիւ տիւրլիւ վէ միւքէմիլէ մու-
խաթարալարը պուլունան շու մէրմէր թաշարտան զան-
ղըսնըն իւզէրինէ պասաճաղըմը պիլմէհօրում : Հագըգա-
թէն պու ասէմէր պիր աղ վիճտան սահիպի օլայտըլար ,
նէրէլէրտէ տուզաղ օլտուղունու եաղար իտիլէր :

Ճօրճ , շու վէճհ իլէ քէլամա տէվամ իյլէտի ,

— Գա'ղիլ , շու նուգապը մէլունլարըն եիւզլէրինի կէօ-
քէմէտիմ իսէ տէ , պանա էօյլէ կէլիեօր .քի , սէսլէրինի
պիրինճի տէֆա օլարագ իշիթմէհօրում , վէ պունլարըն
իշինտէ , ճէլլա իլէ Տօօրկալ Սահիպ պուլունտուղունու
գալիէն զանն իյլէհօրում : Ճէվապ վէր , Գա'ղիլ , աճապա
ալտանը'հօրմուեում :

— Խա'նըր , էֆէնտիմ , եէմին իտէրիմ .քի , ալտան-
մաեօրսունուզ , -տէտի չօճուգ :

— Հայ ալլագըլար , հայ , -իլավէ իթտի Սթօթ :

— Վէ Մարի իլէ էվանըն գաշըրըմասը , պէնիմ վէ պիւ-
թիւն ինկիլիզլէրին տիւլմէնի օլան շու բըէնտէսին էմրիլլէ
տէյիլ մի տիր , -տէեու իլավէ իյլէտի Ճօրճ :

— Էֆէնտիմ , պէնտէնիզտէ սիզին զաննընդտաերմ :

— Ահ , շէյթան , բէք չաբուգ զալէպէ իտէմէեէճէք-
սին , շիքեարընը էլինտէն ալաճաղըմ , -տէտի Ճօրճ :

ՊՕՎՀԱՆԻՆԻՆ ՎԵՔԻԼԻ

Ճօրճ Մալգօն պիր գաշ սանիեէ գատար , էն թաթըլը
իւմիտ վէ թէֆէքքիւրլէրէ , վէ հէր հալտէ եաղըն վա-
գըթտա ախըր ինթիգամ իտէճէկի թասալվիւրընա
տալտը , Պատէհու քէնտույի թօբլաեըպ , վէ Գաղիլէ տօղ-
րու տէճնէրէք , շէօյլէ իլավէ իթտի ,

— Չօճուգ , պէնի զալէպէ իթտիրմէկէ , վէ Հինալիէրէ
ամիր թանըթմաեա սէօզ վիրտին , տէյիլ մի :

— Էվլէթ , էֆէնտիմ , սէօզ վիրտիմ :

— Էյ պու սէօզիւնտէ տուրաճա'գմըսըն :

— Հայ հայ , էֆէնտիմ :

Սթօթ սէվինճէ էլլէրինի օլալաեարագ , վէ քէնտու
քէնտուեէ ,

— Շու չօճուգտա պիր իյիլիք վար տըր . . . զալիպա
պու թաթմինիմ ֆիլիէ կէլիլ իսէ , պիւլիւք պիր ասէմ
օլաճաղըմ տըր :

Ճօրճ , Պօվհանինին խաղինէսի սագըլը օլան մաճէլլի
կէօսթէրէրէք ,

— Շու խաղինէտէ'ն մի պահա իտիեօրսուն , -տէեու
սիւալ իթտի :

— Խա'նըր , -ճէվապ վիրտի Գաղիլ , -պունունլա պէրա-
պէր սիզին պունտան սօնրա բարաեա բէք չօգ ինթիեա-
ճընըզ օլաճաղընտան , պու կիճէ կէլիպ խաղինէյի աչա-
լըլ :

— Էվլէթ , էվլէթ , -տէտի Ճօրճ , -տիւլմէնին վարի-
տաթընը սօեուպ , անընլա ճէնկ իթմէքիկէ աալա թէ-
րէտտիւտ իթմէեէճէկիմ , շիւնքի քէնտի սիւհս վէ աղչէ-
սիլլէ տիւլմէնէ մուգապէլէ իթմէք տէ , թօհաֆ պիր շէյ
օլուր :

— Պէնտէ պու ֆուրսաթտան պիլ իսթիֆատէ , -տէտի
Սթօթ քէնտու քէնտուեէ , -պիր իքի միլեօն սահիպի օ-
լուրում : Շու սէրկիւզէլթ եալաշ եալաշ պանա պօշ կէօ-
րիւնմէեէ պաշլատը , Հինտ , պէնիմ զանն իթտիկիմտէն
իյի իմիշ :

— Ֆագաթ օղլում , սէօյլէ պագալըմ , -տէվամ իթ-
տի Ճօրճ , -մատամ քի պանա վատ իթտիկին պիւլիւք-
լիւք , ալթունա տայիր տէյիլ իսէ , եա պու պիւլիւքլիւք
նէրէտէ տիր :

Գաղիլ , գըրմըղը մէրմէրտէն մասամու էսէրի կէօսթէ-
րէրէք ,

— Իշթէ , էֆէնտիմ , օրատա տըր , եանի Պօվհանինին
մուգատտէս մաճէլլինտէ տիր , -տէտի , -լաքին պու պիւ-
լիւքլիւլիւ օրատան ախը իթմէք իշին , էօլիւմիւ կէօղիւ-
նիւզէ ալմալըսընը , նա'սըլ ալապիլի'րմիսինիլ :

— Սօրա'րմըսըն , հալէա շիւպհէ' մի իտիեօրսուն :

— Խաները, էֆենտիմ, շիւպհէ իթմէօրում, լաքին պաղը ֆէվգէլատէ տադրգալար վար տըր քի, էն ճէսուր ատէմ պիլէ թէրէտաիւտ իտէր :

— Պէն հէր քէստէն ճէսուր վէ քիւսթաի պուլունա ճաղըմ :

— Պէնտէ, պէն տաիսի գահրաման օլաճաղըմ, — տէտի Սթօր :

Պատէհու ճօրճ շու վէճհ իլէ տէվամ իթտի :

— Իմտի, օղլում, ասլա գօրգմաեարադ, սէօյլէ պադալըմ, նէ՞ եարմագ լաղըմ տըր :

Գաղիլ իւչ պաշլը սանէմէ տօղլու իլէրլէեքէք :

— Էվլէլա շու մուգատաէս մահէլլին գաբուսունու սիգէ աշաճագ օլան զէնպէրէքլէրի չէվիրմէք իւզրէ, պէնտէնիլ զէ մուսվէնէթ իթմէլիսինիլ, — տէտի :

— Բէք իյի, — տէտի ճօրճ, վէ քէնտիսի տաիսի սանէմին եանընա կիթտի :

— Ահ, էֆէնտիմ . . . էֆէնտիմ . . . — տէտի Սթօր, — աեաղլարընըզա իյի տիգդաթ իտին, վէ օլ գատար չաբուգ եիւրիւմէյին, տէրիսաթըր իյլէյին քի, պու թաշլարըն ալթընտա տուգադար վար տըր : Հադրգաթէն սիլին շու լանէթլի տէօշէմէ իւզէրլինտէ պու սուրէթլէ իլէրլէտիկինիլ կէօրաիւքճէ, պաշտան թըրնաղա գատար տիթրէեօրում :

ճօրճ, Սթօրուն սէօյլէրինէ ճէվապ վիրէճէք եէրտէ, օմուղլարընը սիւքտի, վէ թիւպէնին իթմիշ օլտուդու կիպի, օրթատաքի պաշը թուլթուպ չէվիրմէկէ պաշլատըր վէ Գաղիլ իսէ, սանէմին թէրէսինտէքի կիզլի զէնպէրէյի հարէքէթ իթտիրմէքտէ իտի :

Տէրագապ շու մուսմէլէնին սէմէրէսի հուսուլէ կէլտի, եանի բարմագլըգ դաբուսու աշըլըպ, վէ օլ պիր ճիհէթտէ օլան գաբու տաիսի քէօբրիւ օլարագ, հէնտէյին իւսթիւնէ եաթտը : ճօրճ, հէման պու քէօբրիւեիւ կէչիպ, մուգատաէս մահէլլին գաբուսունու տաիսի աշտը, վէ քէլամա աղաղ պիրլէ :

— Իշթէ Պօվհանինին օլ սըրըր քի, Հինտիլէր, պու-

նուն, գարշը գօնուլմազ պիր գուվլէթի օլտուղունա ինանըլար, իշթէ օլ թըլըսըմլար քի, Հինտիլէրին իթիգատընճա, Հինտին սալթանաթ վէ սէատէթինի մէյտանա չըգարաճագ տըր :

— Էվլէթ, էֆէնտիմ, — ճէվապ վիրտի Գաղիլ, — Հինտիլէր պէօյլէ տէրլէր, պէօյլէ օլտուղունա ինանըլար, վէ հադրգաթէն տաիսի էօյլէ տիր :

— Շու էօրթիւնին ալթընտա աճապա նէ՞ վար տըր, — տէտի ճօրճ :

— Պօվհանի մապուտունուն սանէմի :

— Բէք իյի, շիմտի նէ՞ եարմալընըմ :

— Իշպու մուգատաէս մահէլլէ կիրիպ, էօրթիւեիւ գալտըրմալըսընը :

Գաղիլ պու սէօյլէրի տահա թէքմիլ իթմէմիշ իքէն, պիւթիւն վիճուտի տիթրէմէեէ պաշլատը, վէ ճօրճուն, սօն գատէմէլէրի չըգմագ իշին պիր հարէքէթտէ պուլունտուղունու կէօրմէսիլլէ :

— Տուրունուլ, էֆէնտիմ, տուրունուլ, — տէտի չէտիտէն :

ճօրճ, թէաճճիւպլէ տուրուպ :

— Նէ՞ իշին, նէ՞ վար տըր, — տէեու սիւալ իթտի :

— Էֆէնտիմ, միւպարէք պիր ըիվաեթի սիգէ պիլտիրմէքիկէ ունուլթտում :

— Նէ՞ կիպի :

— Շէօյլէ քի, հէր քիմ մապուտուն էօրթիւսինէ տօգունուր իսէ, Պօվհանի օլ առէմի երլտըրըմլա չարբար, տէրլէր :

— Էօյլէ իսէ, աման էֆէնտիմ, սաղըն տօգունմաեընը, — տէտի Սթօր բէրէլէեքէք, վէ տէհէլէթլէ :

— Ատամ սէնտէ, պունլար մասալ տըր, հէք պաթըլ էֆքեարլար տըր :

Գաղիլ պիւսպիւթիւն շաշըրարագ, պիր հէեհճան վէրէճա իլէ :

— Էֆէնտիմ, — տէտի, — հէր նէ գատար պուրաեա սիլի պէն կէթիրտիմ իսէ տէ, շիմտի գօրգուեօրում : Շա-

եհտ պիղիմ րահիպէլէրին սեօղիւ կերչէք չըգարտա , մապուտումուզ ախըը ինթիգամ կըլէր : Սնըն իչին , րէճա իտէրիմ , էֆէնտիմ , քէնտինիզի սագընընըզ :

—Նէտէն սագընաեւմ :

—Էօլիւմաէն :

—Աման , էֆէնտիմ , թէքրարէն սէօյլէրիմ , շու էօրթիւեէ էլ սօգունտումանընըզ , պէն չօգ դօրգուեօրում , վէ շու Պօվհանիյի հէր շէյին իճրասընա միւգթէտիր զանն իտիեօրում , -տէտի Սթօր :

Ճօրճուն եիւզիւնտէ թահգիրամիզ պիր կիւլիւմէմէ միւշահատէ օլունարագ ,

—Օղլում , -տէտի Գաղիլէ , -եալընըզ խրիսթիեանլարըն Ալլահը ինսանը էօլտիւրէպիլիր : Հալ պու քի , պունլար պիր թագըմ բութ տըրլար , վէ պէնիմ Ալլահըմ պունլարը երլտըրըմ կիպի չարբապիլիր :

—Ահ , էֆէնտիմ , քիւֆր ու հագարէթ իտիեօրումնուզ , -տէտի Գաղիլ բէրէլէեէրէք :

—Խա'եւր , Գաղիլ , հագըգաթը հալի սէօյլէեօրում :

—Էֆէնտիմ , հէր նէ իսէ , րէճա իտէրիմ , տուրունուզ , վէ սիզի սէվէնէրին աշգը իչին օլտուն , իլէրի կիթմէյինիզ :

—Գա'ղիլ , էկէր պու էօրթիւեէ էլ սօգունտումումուղումտա , երլտըրըմ պէնի չարբապիլ իսէ , ապը Ալլահ , պէնիմ Ալլահըմ օլտուղունա ինանըմըսըն :

—Էվլէթ , էֆէնտիմ , տէտիկինիզ օլուր իսէ , հէր հալտէ ինանաճաղըմ , չիւնքի միւճիզէ նէվինտէն պիր շէյ կէօրմիւշ օլաճաղըմ :

—Էօյլէ իսէ , տիզ շէօք , չիւնքի մաթլուպ օլան միւճիզէ իճրա օլունաճագ տըր :

—Ահ , ագըլըզ ատամ , պէն կէօղլէրիմի աշմանա պիլէ ճէսարէթ իտէմէեօրում , -տէտի Սթօր քէնտու քէնտուեէ :

Ճօրճ սօն սէօղլէրի սէօյլէյիպ , պիր գաշ աեագ նէրտիւպանը ճէսուրանէ վէ մաղրուրանէ չըգարագ , էօրթիւեիւ ալուր , վէ Գապիլէ խիթապէն ,

—Պա'գ , Գաղիլ , պա'գ , -տէտի :

Պու սէօղ իւզէրինէ , մէրգում տէլիդանը Հինտի , հէման եէրէ գաբանարագ , վէ պաշընը իքի էլլէրի իչինէ ալարագ ,

—Էֆէնտիմ , արթըզ պունտան պէօյլէ խրիսթիեանլարըն Ալլահընա սէճտէ գըլաճաղըմ , -տէտի :

Սթօր իսէ , ֆէվգէլատէ սէվինճինտէն մէրմէր թաշլար ֆըգրասընը պիւսպիւթիւն ունուտուպ , օյնամանա պաշլատը , վէ ,

—Պիզ դալէպէ իթտիք , եաշասըն ինկիլթէրրա , -տէեու պաղըրմագտա իտի :

Պատէհու ճօրճ , Գաղիլէ ,

—Էյ օղլում , պունուն տահասը վա'ր մը , -տէեու սիւալ իթտի :

—Էվլէթ , էֆէնտիմ , շիմտի սիզ եալընըզ էօրթիւեիւ ալտընըզ , հալ պու քի , Պօվհանինին բարմաղընտա բարլամագտա օլան եիւզիւեիւ տախի ալմալըսընըզ :

Ճօրճ հէման զիքը օլունան եիւզիւեիւ տախի ալըպ , բարմաղընա կէչիրտի քի , եէքբարէ թաշտան մաամուլ դաեթթ պիւլիւք պիր շէյ իտի :

Պունուն իւզէրինէ Գաղիլ շու վէճհ իլէ տէվամ իթտի ,

—Իշթէ , էֆէնտիմ , շիմտի սիզ պու էօրթիւ վէ պու եիւզիւք իլէ , պիւլիւքլէրին պիւլիւկիւսիւնիւզ , Հէս սիզի , Պօվհանի թորաֆընտան կէճտէրիւմիշ զանն իտէրէք , էօնիւնիւզտէ պաշլարընը էեէճէքլէր , վէ հէր պիր էմրինիլէ իթաաթ իտէճէք տիրլէր :

—Օլ պապտէ էմի'ն մի սին :

—Էվլէթ , էֆէնտիմ :

Ճօրճ պիր վագըթ տէլի կիպի պիր հալտէ գալարագ , պատէհու սէվինճ իլէ ,

—Տիմէք Մարի իլէ Էվա եինէ պիլէ թէպիմ օլունաճագլար տըր , բէտէրիմին ինթիգամընը տլաճաղըմ , վէ թէշէպպիւսիւմիւ իքմալ իտէպիլէճէյիմ , -տէտի :

—Խա'եւր , -տէտի տէհշէթլի պիր սէտա , -խա'եւր , չիւնքի սէն էօլէճէքսին :

Պու սէօղ իւզէրինէ , պիր տագըգատան պէրու բէր-
տէլի օտալարտան պիրինին արգասընտա կիզլէնմիշ օլան
պիր պրահման տիշարը Ֆըրլաեարադ , իպատէթխանէնին
չանլարընա սէտա վիրէն մէրմէր իւզէրինէ պաստը , վէ պի-
նապէրին օրթալըղը կիւրիւթիւնէ պօղտու :

—Սհ , էլէ կէշտիք , զայպ օլտուդ , —տէնու բէբէլէ-
տիլէր Գազիլ իլէ Սթօբ :

—Էվլէթ , իհթիմալ տըր քի զայպ օլտուդ , լաքին հիշ
տէյիլ իսէ , պու հէրիֆ պիզիմ պու հալիմլի կէօրմէնէ-
ճէք տիր , —տէտի ճօրճ :

Պատէհու մէրգում ինկիլիզ , մուգատտէս մահէլի
թէրք պիլլէ , պրահմանըն իւզէրինէ հիւճիւմ իթտի , վէ
եիւրէկինէ պիր գամա սաբլամասըյլա , ապլա սէս վէ սէ-
տա չըգարթմանարադ , քէօբրիւնին իւզէրինէ ճանսըղ
օլարադ տիւշիւրտիւ , վէ Գազիլ իլէ Սթօբա խիթապէն ,

—Չաբուդ , սագլանընըղ , —տէտի :

—Պէնիմտէ իսթէտիկիմ զաթէն պաշգա պիր շէյ տէ-
յիլ տիր , —տէտի Սթօբ տիթրէեէրէք :

Պու սըրատա , հէր թարաֆտան , բահիպէլէրին վէ պը-
րահմանլարըն , չան սէտալարընը իշիտէրէք , մուգատտէս
մահէլլէ տօղրու կէլմէքտէ օլտուգլարը իշիտիլմէնէ պաշ-
լատը :

—Սհ , կէլիւօրլար , կէլիւօրլար , շիմտի արթըղ պիզի
քիմսէ գուրթարամաղ , —տէտի Գազիլ եամլաշ սէտա իլէ :

ճօրճ , Գազիլի վէ Սթօբու մուգատտէմ սագլանմըշ
օլտուգլարը օտանա եիթէրէք :

—Լաքին , էֆէնտիմ , սիզտէ պիզիմլէ պիրլիքտէ կէլ-
մէեէճէքմիսինիզ , —տէնու սիւալ իթտի Գազիլ :

—Խա'երը :

—Տիմէք սիզ էօլմէնիզի իսթէեօրսունուղ :

—Խա'երը , պէն հէմ եաշամադ , վէ հէմտէ հէր շէյի
պիլմէք իսթէրիմ :

Պունտան սօնրա , ճօրճա , իշ կէօրմէք իշին անճադ պիր
իքի սանիեէ մէյտան գալմըշ իտի , չիւնքի աեադ սէտա-
լէրի կիթտիքճէ եազլաշմադտա , վէ արալըգտա պաղըր-

մա սէտալէրի տախի իշիտիլմէքտէ իտի :

Պինապլերին ճօրճ հէման մուգատուէս մահէլին իշինե ճան աթըպ , Պօլհանինին սանէմի արդասընտա կիղլէնտի :
Մէրգում հէնուզ օրաեա կիրմիշ իքէն , ժիւպէ իղէ
ըահիպէլէր վէ պըահմանլար տէրունի իպատէթխանէեէ
կիրտիլէր :

Պուճլար քեմալի տէհչէթլէ իրի տէֆա ֆիղան ու ֆէր-
եատ իսիպ :

—Ո՛հ, մուգատտէս մահէլլ աչըդ, ա՛հ, պիրտէ ճէ-
նագէ վար, -տէտիլէր:

ժիւպէ , իբի էլէրինի եօգարը տօղրու գալարըարադ ,

—Ահ, պու միւսպարէք մահէլէ հիւրմէթսիղլիք իթ-
միշէր, էվվէթ, էվվէթ, հիւրմէթսիղլիք իճրասընտա պու-
լունմուշար, -տէտի :

Թիւպէ հէնուղ քէլամընը թէքմիլ իթմէմիշ իքէն ,
բէնկի սօլտու , վէ տիթրէմէկէ պաշլատը : Չանն խտէրսին
քի իպատէթխանէնին թաշարը իւզէրինէ վէ պրահմանլար
վէ բահիպէլէր իշինէ սայիգա նիւզուլ իյլէմիշ խտի : Չիւն-
քի ճօրճ Մալգօն մէզքիւր միւպարէք էօրթիւնէ սարըլ-
մըշ օլտուղու հալտէ , մուգատտէս մահէլլին գարուսու իւ-
գէրինտէ գուհուր իթտի , վէ ամիր պիր սէտաւ իլէ ,

—Պօլհանիննին սըրըլարը սույի գաստ իտիլմէք իսթէ-
նիլտի իսէ տէ, մապուտումուզ ատալէթինի իճրա իյլէ-
տի, -տէտի :

Ժիւպէ Եէրէ գաբանարագ ,

—Ի՞նչ պիւյիւք ամիրիմիդ, —տէեռու բէբէլէտի :

— Էլ վլէթ, էն պիւյիւք ամիրինիցիմ : Պիր խային, էլինի էօրթիւհէ վազ իթ տի, վէ էօրթիւ անը էօլտիւրտիւ : Պէն Պօլճանինին վէքիլի, անըն գուսվլէթինին էմանէթքեարը, վէ տէհչէթլի թէչէպպիւսին մուհաֆլըզընըմ : Իմտի, պիլմիշ օլուն քի, վազըթլար կէլտի, վէ սաաթլար տախի եադլաշընօր :

Պատէհու ճօրճ աղըը աղըը եիւրիւեէրէք, աչըդ մէ-
սաֆէյի միւրուր էլլէտիկինտէ, պիւթիւն հաղըրուն էօ-
նիւնտէ եէրէ գաբանտըլար :

վէ մէրգում Ինկիլիզ, երեսն ամիր պիր սէտա իլէ,

— Խայկինին նաշը կանծա իլգա օլունսուն, — տէտի:

Պու էմր իւզէրինէ պաշ րահիպէ, պիր պրահման իլէ
պիրլիքտէ, սանէմին զէնպէրէքլէրինի հարէքէթէ պաշ-
լատը, վէ մուգատտէս մահէլին գարուսու ալըլարագ,
մազթուլ, հէնտէյին իչինտէ զայպ օլտու:

Պատէհու ճօրճ չէօյլէ տէվամ իթտի,

— Էյ րահիպէլէր, տուա իտինիզ, էյ պրահմանլար,
սիզտէ տուա իտինիզ, Թուկլար վէ Ֆանսիկարլար երէք-
լէրինիզի թէմիզ թուլթունուզ: Եազընտա բէք պիւլիւք
իլլէր իճրա օլունսադ, վէ Հինտիսթանըն չէքլ ու հէյ-
եթի թէպտիլ գըլընսադ տըր:

ԳԼՍՄԸ ՍԱԼԻՍ

ԷՕՐԹԻՒ ՎԷ ԵԻԻԶԻՒՔ

ԷՍԻՐ ԳԸԶԱՐ

Իքի կէսն գըզլար իչին զաեթ մուխաթարալը սաեր-
լը պիր հալտէ, եանի էլլէրի վէ աեագլարը պաղը, վէ
աղըզլարը թըգալը օլարագ, պիր թահթրէվան իչինէ ա-
թըլըպ, տիւշմէն օլմալարը իհթիմալտէն պուլունան պազը
մէճհուլ քիմնէլէր մարիֆէթիլլէ գարանըգտա գաշըրը-
մըշ օլան Մարի իլէ էվաեա նագլը քէլամ իլլէեթիմ:

Օ կիւնիւ ժակարնաթ մապուտունուն եօրթուսու օ-
լուպ, վէ պու միւնսաէպէթլէ իճրա իտիլէն չէհրի ային,
կիճէ տախի տէվամ իթմէքտէ օլտուղունտան, մէրգումէ
գըզլարը գաշըրմագտա օլան Հինտիլլէր իսէ, չէհրին շա-
մաթալը վէ կիւրիւթիւլի մահէլլէրինտէն կէշմէմէք իւզ-
րէ, եօլլարընը թապիաթիլլէ պիր խայլի ուզաթտըլար:

Պէօյլէճէ պիր սաաթ գատար եօլ եիւրիւտիւքտէն սօն-
րա, բրէնսէս ճէլանըն սէյֆիեթսինէ կէթիւրէն թարի-
գին իւզէրինտէ, վէ էթրաֆը իւշ ատէտ պիւլիւք աղան-
լար իլէ իհաթա օլունմուշ օլան վիգնու նամ մապուտ
սանէմինին օլտուղու մահէլլտէ տուրտուլար:

Օլ կիճէ զաեթ գարանըգ օլուպ, այ սիեահ վէ գա-
թը պուլուլթլարըն ալթընտան գուրթուլամսեօր իտի:

Նասըլ քի տէտիք, թահթրէվանըլար թահթրէվանը
մահէլլի մէգքիւրէ գօյտուլար, վէ իւլէրինտէն պիրի, եէր-
տէն պիր եարրագ ալըպ, պիր սուրէթի մախսուսէտէ գը-
վըրալ, վէ աղընա կէթիւրիւպ, արտ արտա իքի տէֆա
վէ թէաճհիւպէ շայեան պիր թարգտա պայգուշ սէտասը
չըգարալ:

Հէման պիր ազ սօնրա, երինէ պէօյլէ պիր պայգուշ սէտաար իշիտիլիպ, պիր ի.քի սանիեէ կէշէր կէշմէզ, Սօկօր կէօրիւնտիւ, վէ քէլամա իպթիտար իտէրէ.ք,

—Սամիտ, պուրատա՞ մը սըն, —տէնու սիւալ իթտի:
—Խա'երը, —ճէվապ վիրտի գալըն պիր սէտա, —Սամիտ պուրատա տէյիլ տիր:

—Վա'յ, թիմօր, սէ՞ն մի սին:

—Էվվէթ, պէն իմ:

—Աճապա Սամիտին թահթրէվան իլէ պիրլիքտէ կէլմէտիկինին սէպէպի նէ՞ տիր:

—Արթըգ սէն անը կէօրէմէեէճէ.քսին:

—Նի'շին:

—Չիւն.քի Սամիտ էօլտիւ:

Սօկօր շաշըրարազ,

—Էօլտի'ւ միւ, լա.քին քի'մ էօլտիւրտիւ, —տէտի:

—Պիր ինկիլիզ գուրշունու:

—Նէ'րէտէ:

—Պաշ հա.քիմին սէյֆիեէսինտէ:

—Տիմէ.ք մուգավէմէթ վուգու պուլտու:

—Էվվէթ, հէմ շիտտէթլի պիր մուգավէմէթ:

—Փագաթ նիհաեէթ սիզ զալէպէ իթտինիզ, էօյլէ տէյի'լ մի:

—Պիրատէրլէրիմիզ խանէյի աթէշէ վիրտիլէր, վէ քէնտիլէրի տէ քիմսէյի տիշարը չըգարթմամագ իւզրէ պէ.ք.լէմէ.քտէ տիրլէր:

—Բէ.ք իյի, Սիվա մէմնուն օլաճագ տրը: Լա.քին գարլնտաշարընըզտան չօգ առէմ էօլտի'ւ միւ:

—Խա'երը, Սամին իլէ ի.քիտէ պաշգալարը:

—Էյ կէնճ գըղլար նէ'րէտէ տիրլէր:

Թիմօր էլինի թահթրէվանա տօղրու ուզատարազ,

—Իշթէ պուրատա տրըլար, —տէտի:

Սօկօր, պու սէօզ իւզլէրինէ, օլուզ շէ.քլինտէ օլան պիր թէնէ.քէ իշինտէն պիր ֆիթիլ չըգարարազ եադար, վէ սօնրա թահթրէվանըն բէրտէլէրինի աշըպ, Մարի իլէ Էվաեա պիր աթֆը նազար իյլէտի:

Պիշարէ գըղլարըն զաթէն էլ վէ աեադլարը պաղըր վէ աղըղլարը տախի խայլի պէղլէր իլէ թըգալը օլտուղունտան, նէֆէպէրի հէման թիւքէնմիշ օլտուղու հալտէ, աճը աճը սէտալէր չըգարմագտա, վէ տէրմանսը սուրէթտէ գըմըլտանմագտա իտիլէր:

Մէգպուրէլէրին երկղլէրի գըղլարմըշ վէ կէօղլէրի աթէշ կիպի բարլամըշ օլուպ, վիճուտլէրինտէ ճէրէեան իտէմէմէ.քտէ օլան գանըն, նէ տէրէճէ մուխաթարալը պիր սուրէթտէ պաշարընա վէ պէյինլէրինէ վուրմուշ օլտուղու, պուլտան անլաշըլմագտա իտի:

—Թամ վագըլթաա կէլտիլէր, էկէր եարըմ սաաթ սօնրա կէլմիշ օլայտըլար, իշ պաշգա տիւրլիւ պիր հալ քէսպ իտէճէ.ք իտի, վէ բրէնսէսէ նէ՞ ճէվապ վիրէճէ.ք իտիմ, չիւն.քի միւմաիլէյհա, պու կէնճ գըղլար սաղ օլտուղլարը հալտէ, իսթէմէ.քտէ տիր, —տէտի Սօկօր քէնտու քէնտուեէ:

Սօկօր, պու սէօղլէրի սէօյլէյիպ, իշպու հի.քեաեէնին իպթիտալարընտա, վէ Սիվանըն իպատէթխանէսի վիրա.նէլէրինտէ, ճօրճ Մալգօն հագգընտա իսթիմալ իյլէտիկիլուէ շիշէսինի, երինէ ճէպինտէն չըգարարազ, Էվա իլէ Մարինին պուրուշարընա գօգլաթարըտը:

Տէրագազ գըղլարըն նէֆէս վէ սէտալարը քէսիլէրէ.ք, հաթթա տամարլարը տախի տուրարազ, էօլլւմ տէնիլէճէ.ք պիր հալտէ ույգուեա տալտըլար:

Սօկօր, գըղլարըն էլ վէ աեադլարընը չէօղլուպ, վէ աղըղլարընտա.քի պէղլէրի տախի չըգարարազ,

—Հէլէ հէր պիր շէյ էօլունա կիիտի, բրէնսէս շիմտի զաեէթ մէմնուն օլաճագ տրը, —տէտի քէնտու քէնտուեէ,

Պատէհու մէրգում Հինտլի, բէրտէլէրի գաբաեռպ, համալլարա տախի թահթրէվանը Ալահապատա տօղրու կէօթիւրմէ.ք իւզրէ էմը իթտի:

Կիճէնին թագրիպա եարըսը օլուպ, բրէնսէս ճէլա իսէ, պիր սաաթ էվվէլ կէլէրէ.ք, քէմալի խահիշ իլէ Սօկօրա պէ.քլէմէ.քտէ ի.քէն, իշթէ պու արա թահթրէվան բրէնսէսին սէրաեընա մուվասըլէթ իյլէտի:

Միւմախլէյհա, մերգումանըն կէտիքլէրինի կէօրմէ-
սիյլէ,

—Նա՞սըլ, մուվաֆֆադ օլապիւտինի՞լ մի . . . Գըզլար
պուրատա՞ մը տըրլար, —տէտի:

—Էվլէթ, էֆէնտիմ, —տէեու ճէվապ վիրտի Սօկօր:

—Ա՛հ, ագըպէթ սիզի էլէ կէչլրտիմ եա, —տէտի կէնճ
գատըն աչըրը պիր սէվինճ իլէ:

Պատէհու ճէլլա, Սօկօրա խիթապէն,

—Շու իշին թէֆէրրուաթընը պանա նագլ էթ պագա-
լըմ, —տէտի:

Պու էմր իւզէրինէ, Սօկօր, պիր աղ էվլէլ Թիմօրտան
իշիթտիկի սէօղլէրի թէմամըյլա նագլ իթտի, վէ նէթի-
ճէյի քէլամընտա, սէյֆիեէ մուհաֆըզլարը իշին միւճէր-
րէտ էօլմիւշ օլմալը տըրլար, տէտի:

—Ֆագաթ պու մուհաֆըզլար քի՞մէր իմիշէր, —տէ-
եու սիւալ իթտի բրէնսէս:

Ճէլանըն պու սիւալինէ քիմսէ ճէվապ վիրէմէզ իտի:
Չիւնքի, վագաա թիւթ, աթըլան ընվօլլէրէրին տիւմանը
արասընտա, վէ սէյֆիեէնին բէնչիւրէլէրի էօնիւնտէ, պա-
զը էրքէք սիմալարը կէօրմիւշ իտի իսէ տէ, պու սիմա-
լար քիմէրին օլտուղունու ասլա պիլմէեօր իտի:

Ճէլա, պաշընը էյիպ, թէֆէքքիւրէ պաշլատը, վէ
բէնտու բէնտուեէ,

—Աճապա ճօրճ Մալգօ՞ն մու տուր, լաքին, խա՛եըր,
խա՛եըր, պու միւմքին տէյիլ տիր, չիւնքի Կանթ նէհրի-
նին տալլալարընտան վէ Տօօրկալ Սահիպին գուրշունլա-
րընտան քիմսէ գուրթուլամաղ, էվլէթ, ճօրճ Մալգօն
էօլմիւշ, վէ հէմ լաեըզըյլա էօլմիւշ տիւր, —տէտի:

Միւմախլէյհա, պիր աղ սօնրա չէօյլէ իլալէ իթտի,

—Աճապա սըր էտվարտ իլէ Տիէօտօնէ՞ մի տիր . . .
իշիթէ պու միւմքին վէ միւհթէմէլ տիր: Լաքին զարարը
եօգ, անէրտէ չիմտի թէլէֆ օլմուշլար տըր: Էյ լանէթլի
Մալգօն ճինսի, իշիթէ ագըպէթ սիզի մահվ ու նապէտիտ
իյլէտիմ: Վէ էտվարտըն հայեաթտա օլուպ օլմատըղընը
եարըն խապէր ալըրմ:

Բրէնսէս ճէլլա, մէգքիւր սէօղլէրի թէֆէքքիւր իտէ-
րէք, պաշընը գալտըրտըղընտա, Սօկօր էֆէնտիսինին միւ-
լահաղաթը իքմալ օլունտուղունու անլաեարագ,

—Էֆէնտիմ, —տէտի:

—Նէ՞ իսթէրսին, —տէեու սիւալ իթտի ճէլլա:

—Պու կէնճ գըզլարը նէ՞ եարալըմ:

—Հա՛, անէրի ունուլթմուշ իտիմ: Զանն իտէրիմ քի,
Գօլլարը վէ անագլարը պաղըր տըր, տէյի՞լ մի:

—Խա՛եըր, էֆէնտիմ, ույգուտա տըրլար:

Սօկօր, պու քէլամլարը սէօյլէտիկինտէ, ըուհ շիշէսի-
նի կէօսթէրմէքտէ իտի:

—Տիմէք օն իքի սաաթ ուեուեաճագ տըրլար, —տէտի
բրէնսէս

—Էկէր էֆէնտիմիզ տահա էրքէն ուեանմալարընը ար-
զու իտէր իսէ, անընտա ինթիմալի վար տըր:

Ճէլլա, աճայիպ պիր թէպէսիւմ իլէ,

—Պէլքի էօյլէ պիր արզուտա պուլունաեըմ, —տէտի:

Պատէհու միւմախլէյհա չէօյլէ իլալէ իթտի,

—Սօկօր, պու գըզլարը պէնիմ օտամըն եանընտաքի
օտաեա կէօթիւր, վէ պիր գարեօլա իւզէրինտէ կիւզէճէ
եաթըրըլմալարընա տիգգաթ էթ: Չիւնքի բրէնսէս ճէլ-
լանըն միւսաֆիրբէրլէրիկինտէն շիքեաեթ իթմէլէրինի
ասլա իսթէմէմ:

Ճէլլա, պու սօն լագըրտըլարը սահիհ պիր իսթիհա
իլէ սէօյլէմէքտէ իտի:

Սօկօր իսէ, պալէատէքի լաֆզլար իւզէրինէ,

—Պաշ իւսթիւնէ, —տէյիպ, վէ թահթրէվանըն հա-
մալլարընա պիր իշարէթ իթմէսիյլէ, մերգուման, թահթ-
րէվանը օմուղլարընա ալտըլար:

Բրէնսէս, Սօկօրու տուրտուրարագ,

—Սօկօր, չիւպհէսիզ սէն բէք զիեատէ եօրկուն օլմա-
լըսըն, —տէտի:

—Էֆէնտիմ, ճէվապ վիրտի Հինտլի, —սիզին խըտմէ-
թինիզտէ պուլունտուղունուտա, ասլա եօրկունլուգ տույ-
մամ:

— Բէք իյի, էօյլէ իսէ, հայտէ շու էմրլէրիմի իճրա էթ տէ, սօնրա տա սէն իքի սաաթ գատար րահաթընա պադ : Շէֆֆադ աթմազտան պիր սաաթ էվլէլ, պէյկիրլէ եինէ Պէնարէսէ ալտէթ իտէճէքսին : Սէնին իճրա իտէպիլէճէէ կին պիր խըտմէթլէ, եինէ սէնի մէմուր իյլէէճէէկիմ :

— Էմր իտինիզ, էֆէնտիմ :

— Հայտէ շիմտիլիք կիթ :

Բրէնսէսին պու էմրի իւզէրինէ, Սօկօր, թահթրէվանը կէօթիւրէն Հինտիլէրին էօնիւնէ կէչիպ, մէրգուման տա- խի արգասընտան կիթտիլէր :

Պիր գաչ տազըզա սօնրա, ճէլլա տախի քէնտի տա- յիւրէսինէ կիրիպ, վէ եաթադ օտաաընտան պիր շամատան ալարադ, գըզլարըն պուլունտուգլարը օտաեա կիրտի :

Պու օտանըն տիվարլարը վէ թալանլարը դաեէթ կիւ- ղէլ աճէմ շալարըլլա տէօլէնմիլ օլուպ, էչեա օլարադ տախի եալընըզ պազը էնլի սէտիրլէր վէ պիր գարեօլա պուլունմադտա իտի :

Իշթէ պու գարեօլա իւզէրինէ իքի կէնճ գըզլարը եա- թրմադըլը ճէլլա էմր իթմիլ իտի : Վէ ֆիլվադը Մարի իլէ էվա մէզքիւր գարեօլատա պիրլիքաէ եաթմըլ օլուպ, Սօկօրուն, պուլունլարընա գօղլաթմըլ օլտուղու բուհուն թէէսսիրիլէ հալէա ուեումադտա իտիլէր :

Ճէլլա գարեօլաեա տօղրու իլէրլէտի : Վէ շամատանը եիւզլէրինէ տօղրու կէօթիւրիւպ թէֆթիլէ պաչլատը : Միւմաիլէյհանըն պու հարէքէթլէրինտէն վէ դալիմանէ թէպէսիւսիւմիւնտէն, հէր պիր ֆէնալըղը իճրա իթմէք- լիկէ հազըր պուլունտուղու անլաչըրեօր իտի :

Բրէնսէս ճէլլա, էլինտէքի ըչըգ իլէ մէզպուրէլէրի թէֆթիլ իթտիքտէն սօնրա, քէնտու քէնտուեէ շու քէ- լամլարը իրատ իյլէտի :

— Էվլէթ, իքիսիտէ կիւզէլ տիրլէր, լաքին Մարի տա- հա զիեատէ կիւզէլ տիր : Ահ, մուղիրը կիւզէլլիք, էկէր սէն օլմասա իտին, ճօրճ Մալգօն պէնիմ սէվտամը թահ- գիր, վէ եիւրէկիմի րէտա իթմէզ իտի, Էկէն սէն օլմա- սա իտին, պէն մէսուտ օլաճադ իտիմ, վէ զարազ ու ին-

թիդամ արզուլէրի եէրինէ, տիհանըմտան մուհապլէթ վէ լաթաֆէթ սէօղլէրի չըգաճադ իտի : Ահ, լանէթլի չօ- ճուգ, սէն պանա ֆէնալըղ իթտին : Սէնին սէպէպինտէն, եիւրէկիմ միւնքէսիր, սէվտամ վէ իթիպարըմ զարա- տիտէ օլտու : Լաքին Մարի, շիմտի սէն պէնիմ էլիմտէ- սին, վէ պանա իթտիկին ֆէնալըղըն եիւզ միսլինէ տիւ- չար օլաճադսըն : Իշթէ ինթիդամ արզուլէրիմ իլէրլէեօր : Նիշանըն օլան ճօրճ Մալգօն վէֆաթ իթտի, վէ սէնին կիւզէլլիկին տախի Տօօրկալ Սահիպին եէտինտէ մահվ օ- լուպ, պիթէճէք տիր :

ԳԱԶԻԼԻՆ ԳՈՒԼԻՊԵՍԻ

Իքի սաաթ սօնրա, ճէլլա, քէնտի եաթադ օտաաըն- տա, պիր մասանըն էօնիւնէ օթուրմուշ օլտուղու հալտէ, եազմըլ օլտուղու պիր մէքթուպուէն կարֆընը մէօհիւրլէ- մէքտէ իքէն, օտաաընըն գարուսու չալընմաղլէ, բրէնսէս,

— Կիրինիզ, — տէեու էմր իթտի :

Միւթէադըպէն գարու աչըլարադ, Սօկօր իլէրի կիր- տի, վէ քէլամա իպթիտար իտէրէք :

— Իշթէ, էֆէնտիմ, էմրինիզ ի շրէ կէլտիմ, վէ էմր իտէճէկինիզ մահէլլէ կիթմէկէ հազըրըմ, — տէտի :

— Բէք իյի, պիր հայվանա պլինիպ, շիմտի եօլա չըգա- ճադսըն :

— Պէնարէսէ՞ մի :

— Էվլէթ :

— Իքի սաաթա գատար օրատաեըմ, ֆադաթ խըտ- մէթիմ նէ՞ տիր :

— Իպթիտա Կանթ նէհրի գընըլարընը թահարրի իթ- մէքլիկէ թարաֆըմտան մէմուր օլան պալըգ ճըլարըն քեաֆ- ֆէսինէ սիւալ իտէրսին քի, ճօրճ Մալգօնուն նաչընը պուլունլաթ մը :

— Բէք իյի, էֆէնտիմ :

— Սօնրա սրբ Էտվարտ Մալգօնու թահարրի իտերսին :

— Սրբ Էտվարտը՝ մը , լաքին օ տիւն ազշամ սէյֆի-
եէեէ իտիլէն հիւճումտա թէլէֆ օլմամը՝ մը տըր :

— Իշթէ անը պիլմէտիկիմտէն , շիմտի պիլմէք արզու
իտիեօրում : Էկէր սահիհէն թէլէֆ օլմուշ իսէ , կէլիպ
պանա խապէր վիրիրսին : Պիլաքս Էկէր հաեաթտա իսէ ,
պու մէքթուպու քէնտիսինէ թէսլիմ իտերսին :

Ճէլլա պէօյլէ սէօյլէյիպ , զարֆընը մէօհիւրլէմիշ օլ-
տուղու մէքթուպու Սօկօրա ուզաթտը , վէ շէօյլէ իլավէ
իթտի :

— Էտվարտ պու մէքթուպու օգուտուղու կիպի , շիւպ-
հէսիզ սանա , խուսուսիլլէ իքի կէնճ գըղլար հազգընտա
պիր թագըմ սիւալ սօրաճագ տըր :

— Էյ պէնտէնիզ նէ՞ ճէվապ վիրէյիմ :

— Հիշ պիր շէյ սէօյլէմէ , վէ թէաճճիւպ ալէամէթի
կէօսթէր : Հաթթա սանա իրաո իթտիկի սիւալլէրի ան-
լամեօրումն կիպի պուլուն :

— Էմին օլունուզ , Էֆէնտիմ , իճապընա կէօրէ հարէ-
քէթ իտերիմ :

— Պէնիմ սանա Էմիլյեթիմ վար տըր : Հա՛յտէ , Սօ-
կօր , պիր ան Էվվէլ կիթ , վէ վաղիֆէնի իճրա իտերէք ,
չաբուգ պանա խապէրլէր կէթիր :

Սօկօր պաշընը Էեէրէք օտաոան տիշարը չըգտը : Պիր
ազ սօնրա , հալլինին տէօշէմէսի իւզէրինտէ , պէյկիրի-
նին նալլարընն սէսի , վէ միւթէագըպէն հայվանըն սիւ-
րաթլէ գօշմասը շամաթասը իշիտիլտի , վէ պիր ազ վա-
գըթ ուզագլանարագ , պու շամաթա զայպ օլտու :

Պիզ , պունլարը պու հալտէ թէրք իտէլիմ տէ , կէլէ-
լիմ Պէնարէսէ :

Պէնարէսին էն ֆագըր մահէլլէսինին տար պիր սօգա-
լընտա , Գազիլին , պիր վագըթ կանթ նէհրինտէ գաեըզ-
ճըլըգ իտէն Բէտէրինտէն մէվրուս օլարագ , պիր գուլի-
պէսի վար իտի :

Պու գուլիպէ հէր տիւրլիւ Էտէվաթ իլէ պիշիմսիզ սու-
րէթտէ ինչա իտիլմիշ , վէ գամըշ եաբրագլարը իլէ մու-

հաֆազա գըլընմըշ օլտուղու հալտէ , խարապա եիւզ
թութմուշ , վէ ֆուրթունա օլտուղու կիւնէրտէ իսէ , տէ-
րունինտէ տալա պարընլամալ իտի :

Վէ գաբուսունուն բախթ վէ րէզէլէրի Էօյլէ պիր հալէ
կէլմիշլէր իտի քի , հէր քիմ քի պիր տէֆա եիթէճէք
օլսա , մէզքիւր գաբուեու աչապիլի իտի : Պու գուլիպէ-
նին անճագ պիր Բէնշիրէսի օլուպ , պունուն տախի մա-
հէլլինտէ գալմըշ օլմասը , միւճիզէ նէվինտէն պիր շէյ ի-
տի : Պագի գալան ճիհէթլէրի տէ պունլարա մանէնտ շէյ-
լէր օլուպ , տիվարլարըն եըգըլմասը իշին , Բէք շիտաթլի
րիւզկեարա իշթիեաճ եօգ իտի : Վասֆընը իթտիկիմիզ
չու գուլիպէնին , ինսան ճինտինտէն հիշ պիր գօրգուսու
օլմաեըպ , պաշըճա գօրգուսու հալանըն շիտաթլինտէն
իտի :

Ձիւնքի գուլիպէնին վիրան վէ սէֆիլ հալի , անը ֆէվ-
գէլատէ պիր սուրէթտէ խըրսըղլարա գարշը մուհաֆազա
կիլմէքտէ իտի : Վէ էն աճ կէօլլիւ խըրսըզ պիլէ , պու
գուլիպէտէ տիշէ տօգունաճագ վէ եախօտ ճէպէ կիրէ-
ճէք հիշ պիր շէյ օլմատըղընա Էվվէլինտէն Էմին օլուր
իտի :

Փագաթ չօգ տէֆա պիր շէյին զահիրէն կէօրիւնիւ-
շիւ , ինսանը ալտաթտըղը կիպի , պու կիճէ , մէզքիւր գու-
լիպէնին կէօրիւնիւշիւ տախի օ գապիլտէն իտի :

Ձիրա եարը կիճէտէն պէրու , ճօրճ Մալգօն իլէ Գա-
զիլ վէ Սթօր , իւշ տէֆա , Պօվհանի իպատէթխանէսինին
մուգատտէս մահէլլինէ կիրմիշլէր , վէ հէր տէֆա տախի
ալթուն թօրպալարը թաշըմըլար իտի :

Պու թօրպալար գուլիպէեէ կէթիրլիտիքճէ , Գազիլին ,
գուրու օթ վէ սամանտան մաամուլ օլան եաթաղը ալթը-
նա եըղըլըր իտի , վէ մէրգուման իւշ նէֆէր Էշխասա նագ-
լը քէլամ կիլէտիկիմիզ Էսնատէ , պու սամանըղըն ալթըն-
տա , իւշ տէօրթ միլեօն նագտ մէվմուտ իտի :

Իմտի , Էկէր Պէնարէս խըրսըղլարընն օլ խուսուստա
պիր ազ մալիւմաթլարը օլսա իտի , քէնտիլէրի իշին կի
պիր իշ վար իտի : Հալ պու քի , խըրսըղլարըն պունտան

ատա մայրամաթլարը եօգ իտի :

Հէր նէ իսէ , ճօրճ իլէ Գաղիլ վէ Սթօր , սօն տէֆա սէյեհաթլարընը իճրա իտիպ , վէ եէնիտէն ալթուն թօրպալարը կէթիլէրէք , էվվէլքիլէրին եանընա դօյտուլար :

Պու սըրատա ճօրճ իլէ Սթօր , աճլլգտան վէ սուսուղլուդտան պիթապ օլտուղլարընտան , վէ Գաղիլին իսէ եէտինտէ հիշ պիր կէօնա էրղադը պուլունմանըպ , ֆադաթ նասըլ քի տէտիք , օ կիճէ Ժակարնաթ եօրթուսու տէվամ իթմէքլէ , տիւքքեանլար վէ մէյխանէլէր սապահա գատար ալլգ օլտուղլարընտան , Գաղիլ տիշարը չըգտը , վէ պիր մըգտար նաֆադա իլէ ավտէթ իյլէտի :

Պիղիմ պու իւշ շախար պէյնինտէ , հալ ու մէվգըճա պիւյիւք ֆարդ վար իտի իսէ տէ , մուխաթարա վէ իճրայի սատագաթ ճիհէթինտէ միւսավաթ իւզրէ պուլունտուղլարընտան , չարչաբուգ պիրլիքտէ վէ գարնտաշճա նաֆադալարընը եէեիպ , գարընլարընը տօեուրտուլար :

—Էյ օղլում , —տէտի ճօրճ Գաղիլէ , —գարնըմըղը տօեուրտուգ , պիր ազտա եաքաճագ իշլէրիմիլ իւզէրինէ գօնուշալըմ :

—Սէյլէյինիլ , էֆէնտիմ , իճապ իտէն ճէվապը վիրմէքլիկէ հաղըրըմ , —տէտի Գաղիլ :

—Արթըգ , —տէվամ իթտի ճօրճ , —սէնին պանա դարէզին օլտուղլունու , խաթըրմա պիլէ կէթիլմէմ , չիւնքի պու կիճէ , պու խուսուստա , էօյլէ ֆէվգէլատէ իսպաթլար կէօսթէրտին քի , շիւպհէեէ հիշ պիր մահէլլ գալմատը : վէ պիր արա նասըլա իթտիկին պիր թագսիրաթըն աֆվընա մաղհար օլտուն , ֆադաթ պունտան սօնրա տախի , քէնտիմի իլգա իտէճէկիմ գարանըղ իչինտէ , պանա ըշըգ կէօսթէրմէլիսին , վէ սօրաճաղըմ սիւալլէրէ լաեըգըյլա ճէվապ վիրմէլիսին :

—Բէք էյի , էֆէնտիմ , էմիլինիլէ մուվաֆըգ հարէքէթ իթմէքլիկէ հաղըրըմ :

—Պու կիճէ , Պօվհանի խպատէթխանէսինտէ , բահիպէլէր վէ պրահմանլար թարաֆընտան , հուղուրունտա

ֆէվգէլատէ հիւրմէթ վէ ըիսեթ օլունան եիւզիւ նուգապլը գատըն , բրէնսէս ճէլլա օլտուղլունա , սէնտէ պէնիմ կիպի իսկեաթ օլմուշտուն , տէյիլ մի :

—Էվվէթ , էֆէնտիմ :

—Միւսաիլէյհանըն եանընտա պուլունան տտէմլէրտէն պիրինի , բաժահ Տօօրկալ Սահիպէ պէնգէթտին , տէյիլ մի :

—Էվվէթ , էֆէնտիմ :

—Ալլագճա գաթլ իտիլմիշ օլան բէտէրիմին վուգույի գաթլինէ , բրէնս իլէ բրէնսէսին տախի հիսստար պուլունտուղլարընա ինանըմըսըն :

—Պէյլէ օլտուղլունա եէմին տախի իտէրիմ , Բրէնսէսին սիզէ գարչը ղաեթթ աղիմ ղարէզ վէ ատավէթի վար իսէ տէ , պունուն սէպէպի նէ օլտուղլու , պէնտէնիզճէ մալիւմ տէյիլ տիր :

—Պէն սէպէպինի պիլիլիմ , —տէտի ճօրճ քէնտու քէնտուեէ :

Պատէհու Գաղիլ շէյլէ տէվամ իթտի ,

—Հաթթա լօրա Սինկըլթընըն հուղուրունտա , սիզէ գարչը , Տօօրկալա ալլագճա իֆթիլալար իթտիրէն , պիզլաթ բրէնսէս իտի :

—Ահ , պէն անըն էյլէ օլտուղլունա էմին իտիմ :

—վէ եինէ միւսաիլէյհանըն էմիլիլէ իտի քի , պիւյիւք մէյտանտա վէ կանժ քէօքրիսիւ իւզէրինտէ թօքլանմըշ օլան գալապալըգ , բէտէր գաթլիլ մագամընտա սիզի բարչալամագ իսթէեօր իտի : Էհալլիլ թէշվիգ իթմէք իւզրէ , Սօկօր վէ ֆադիր պիր սաաթ գատար խալգըն իչինտէ տօլաշտըլար :

—Էվվէթ , էվվէթ , սահիհ տիր , պէն պունու էվվէլինտէն անլամըշ իտիմ :

—Հէսսի պու գատար տէյիլ : Սիզ կանժ նէհրինէ աթըլտըղընըտա , իւզէրինիլէ էնտաթ իտիլէն թապանճանըն քիմին թարաֆընտան աթըլտըղըն անլատընը մը :

—Խա'եըր :

—Իշլթէ պուտա բրէնսէս ճէլլա իլէ պիրլիքտէ սէրա-

յըն պալզօնունտա տուրմագտա օլան Տօօրկալ Սահիպ թա-
րաֆընտան էնտախթ օլունտու :

—Ա՛հ, մէշուն, ա՛հ, —տէտի ճօրճ զարիպ պիր թէ-
պէսսիւմ իլէ, —սահիհէն մաղրուրանմաեա հագգըմ վար
տըր : Տօղրուսու շու գուվէթլի տիւշմէնլէրիմին, պէնիմ
գարչըմտա տիթրէմէլէրի, պէնճէ պիւյիւք պիր իֆթի-
խար տըր : Պէնիմ սաղլըղըմ, պունլարը տիւշարը խեւֆ
ու էնտիշէ իյլէեօր, վէ անըն իշին հէր հալտէ վիճուտիմի
տիւնեատան գալտըրմագ իսթէեօրլար : Նասըլ քի շու էս-
նատէ տախի, պէնի էօլմիւշ, վէ նաշըմ իսէ, Կանժըն
տալլալարըյլա պահըր Օգիանսսա տօղրու սիւրիւլիւպ կիթ-
միշ զանն իտէրէք, ըահաթ իտիեօրլար :

—Էվլէթ, լաքին սիզ անլէրէ եանըլմըշ օլտուղլարը-
նը իսպաթ իտէճէքսինիզ, —տէեու իլավէ իթտի Գաղիլ
սէվինճլէ :

—Ինչապլահ, —տէտի ճօրճ :

Պատէհու պիր ազ սիւքիւթտէն սօնրա, շէօյլէ իլավէ
իթտի,

—Գաղիլ, խանէմիզին պասըլտըղը, վէ պէնիմ վէ պի-
րատէրիմին նիշանլըլարըմըղըն գաչըրըլտըղը հագգընտա
նէ՞ էֆքեարըն վար տըր : Պուտա բրէնսէս ճէլլանըն ֆէ-
սատըյլա տէյիլ մի տիր :

—Էվլէթ, էֆէնտիմ, էվլէթ, օլ պապտէ շիւպհէ իթ-
մէյինիզ :

—Շիւպհէլիմիսին, եօգսա էմի՞ն մի սին :

—Էմինիմ :

—Ագլընլա պուլարու՞գ մը էմինսին, եօգսա իսպաթլա-
րըն վա՞ր մը տըր :

—Էվլէթ, իսպաթլարըմ վար տըր : Էգճիւմէ պիր իս-
պաթըմ վար տըր քի . . .

—Նէ՞ տիր :

—Դըղլարը գաչըրանլարըն ամիրի օլուպ, սիզին ըէվօլ-
վէրինիզ իլէ թարաղանըն իւզէրինտէ թէլէֆ իսիւլիշ օ-
լան Սամիտ, բրէնսէս ճէլլանըն էն սըրտաշ խատէմէսին-
տէն պիր իտի :

—Հագգըն վար տըր, Գաղիլ, վէ պու իսպաթըն բէք
տօղրու տուր : Լաքին, եա՛ Բապպիմ, պու գըղլարը գա-
չըրմագտան միւրտալարը նէ՞ տիր : Աճապա բրէնսէս պու
պիշարէլէրի նէ՞ եաբաճագ տըր : Իշթէ պուրասը խաթըր-
մա կէլտիքճէ, առտէթա տիթրէեօրում :

—Էֆէնտիմ, էմին օլունուզ, —տէտի Գաղիլ շէտիտէն :

—Նէ՞ կիպի :

—Շէօյլէ քի, էֆէնտիմ, մատմուաղէլ Մարի իլէ մատ-
մուաղէլ էվլա տօղրուտան տօղրուեա հիշ պիր մուխաթա-
րա թահլթընտա տէյիլ տիրլէր : Էկէր բրէնսէսին, պու
կէնճ գըղլարա սույի գաստը օլմուշ օլայտը, օլտուղլարը
մահէլլտէ գաթլ ու թէլէֆ իտիլմէլէրինի էմր իտիպ,
քէնտինին միւթէասսըպ խըտմէթ քեարլարը տախի իշպու
էմրի խօշնուտիյեթլէ իճրա իտէրլէր իտի : Իմտի, էֆէն-
տիմ, միւսթէրիհ օլունուզ, կէնճ գըղլար սաղ տըրլար,
վէ պիզ անլէրի թէքրարէն պուլաճաղըղ :

—Ինչապլահ, ֆագաթ պու պիշարէլէրի նէ՞րէտէ ա-
րամալը, վէ բրէնսէսին պունլարը հըֆղ իթմիշ օլտուղու
մահէլլի, նէ՞ եօլ իլէ պուլմալը :

—Մէրագ իթմէյին, էֆէնտիմ, պէնտէնիզ պու մա-
հէլլի պիլիրիմ :

—Պիլիճմիսին, տիմէք պու մահէլլի պանա կէօսթէրէ-
պիլիրսին :

—Էվլէթ, հէմ շիմտիտէն սիզէ սէօյլէյիմ քի, պու
մահէլլ, բրէնսէսին Ալահապատ սէրաեը տըր . . .

—Սանա քի՞մ սէօյլէտի :

—Հիշ պիր քիմսէ, լաքին պիր ազ էվլէլ, նաֆագա
թէտարիքի իշին տիշարը չըգտըղըմտա, բրէնսէս ճէլլանըն
պու ագչամ Ալահապատ սէրաեընա կիթտիկինի, վէ բը-
րէնս Տօօրկալ Սահիպին տախի եարըն սապահ օրաեա ա-
ղիմէթ իյլէեէճէկինի խապէր ալտըմ : Իմտի, էմին օլու-
նուզ քի, բրէնսէսին մէզքիւր սէյֆիեէեէ կիտիշի, միւ-
ճէրրէտ էսիրլէրիլէ միւլաղաթ իթմէք իշին տիր :

Գաղիլին իշպու սէօլլէրի ագլէ եագըն օլտուղունտան,
ճօրճ, օլ պապտէ հիշ պիր կէօնա շիւպհէ կէօսթէրմէտի :

Վէ Գաղիլ քէլամընը պիթիբինճէ, ճօրճ տախի շու վէճճ իլէ պէեանը հալ իյլէտի,

— Էվլէթ, սէօյլէտիկին սէօզլէր սահիհ օլմալը տըր: Մարի իլէ Էվա Ալլահապատտա տըրլար: Իշթէ օրաեա կիտիպ, իթտիկի քեաֆֆէյի ճինաեթլէրի իգրար իթմէքլիկէ, բրէնսէսի մէճպուր գըլմալը, վէ ալչադճա թաասվլուրլարընը տախի պօշա չըգարմալը տըր: Լաքին պէօյլէ պիր թէշէպպիւսիւ լաեըգըյլա պաշա չըգարմագ իչին, ճէպը եէրինէ, հիյլէ վէ տէսիսէ գուլլանմալը տըր: Անճագ նէ՞ եաբմալը, վէ միւքէմմէլ սուքէթտէ մուհաֆաշա իտիմիշ օլան շու սէրաեա, թանրլմաեարագ նա՞սըլ կիրմէլի:

Ճօրճ, պու սէօզլէրի սէօյլէյիպ, տիրսէքլէրինի, էօնիւնտէ պուլունան քիւնհէ մասանըն իւզէրինէ գօյտու, վէ պաշընը տախի էլլէրի իչինէ ալարագ, տէրին պիր թէֆէքքիւրէ տալտը:

Գաղիլ տախի, ճօրճուն պու թէֆէքքիւրինէ միւսաատէ իտէրէք, քէնտիսի տախի շիւպհէսիղ ճօրճուն տիւշիւնտիւկիւ մատտէ իւզէրինէ պաղը միւլահաղալար իթմէքտէ իտի: Սթօբա կէլինճէ, մէրգուլմ, ուեանըգ տուրմագ իչին, քէնտույի խայլիճէ սըգըեա գօյտուգտան սօնրա, նիհաեթ գարչը գօնուլմաղ տիւշմէնինէ, եանի ույգուեա մուգավէմէթ իտէմէեէրէք, վէ սըրթընը մասանըն պիր թարաֆընա տաեաեըպ, հըրըլտաեարագ, ուեուգլամաեա պաշատը: Շուրաեը պէեան իտէլիմ քի, ճօրճ Մալգօնուն ֆիքըրի իշ իլէ մէշըուլ օլտուղունտան, Սթօբուն շու բիաեթսիգլիկինին իպահընը աւլա խաթըրնա պիլէ կէթիւրմէեօր իտի, վէ իհթիմալ տըր քի, մէրգուլմուն շու հալինին ֆարգընա պիլէ վարմամըշ իտի:

Պիր չարեէք սաաթ գատար, տէրունի գուլպէտէ դաեթթ սիւքիւթ հիւքմ իթտի, եալընըղ արա սըրա Սթօբուն հըրըլտամաը սէտալարը իշիտիլմէքտէ իտի:

Պիրտէն պիրէ Գաղիլ, պիր հարէքէթ իճրա իթտի, վէ աբանսըղ զիհնինտէ կիւզէլ պիր էֆքեար հասըլ օլմուշ տուր կիպի, եիւզիւնտէ վէ կէօզլէրինտէ պիր բար-

լաղըղ գ միւշահատէ օլունտու:

Ճօրճ տախի, Գաղիլին պու հարէքէթինտէն թէաճճիւպ իտէրէք, պաշընը գալտըրտը, վէ մէրգուլմա աթֆը նաղար իյլէտի:

— Պուլտում, էֆէնտիմ, պուլտում, — տէտի Գաղիլ:

— Նէյի, — տէեու սիւալ իթտի ճօրճ:

— Իքիմիլին տախի արատըղընը, եանի կիւնտիւղ վագթը սիլի Ալլահապատ սէրաեընա կիրտիբիպ, իքի կէնճ գըղարլա գավուշտուրմագ, վէ բրէնսէսին աղընտան տախի միւքէմմէլ իգրարլար ալմագ չարէսինի:

— Աման Գաղիլ, շու չարէնին նէ՞ օլտուղունու չարուգ սէօյլէ, — տէտի ճօրճ, օլ տէրէճէ եիւքսէք պիր սէտա իլէ քի, Սթօբ պիրտէն պիրէ ուեանարագ, շաշըն պիր հալտէ էթրաֆընա պաղմաեա պաշատը:

— Պագաթ պիր աղ մուխաթարալը տըր:

— Նէ՞ զարարը վար տըր, էլվէրի քի հուսուլը էմէլիմէ մուվաֆֆըգ օլտուն: Գաղիլ, սէն բէք ալէա պիլիբսին քի, պէն պու կիպի մուխաթարալարտան աւլա գաշմամ:

— Էֆէնտիմ, պէնտէնիղճէ, աղըմա կէլէն մատտէնին մուվաֆֆագըյեթ քէսպ իթմէսի իչին, իւշ շէյ լաղըմ օլաճագ տըր:

— Նէ՞ կիպի:

— Էվլէլա ֆէվգէլատէ պիր զարաֆէթ, սանիէն նիհաեթսիղ ճէսարէթ, վէ սալիսէն հատտ ու հիսապսըղ աղչէճէ մէսարիֆ:

— Օլտուգճա զարաֆէթ, վէ ճէսարէթիմ վար տըր: Աղչէ պահսընա կէլինճէ, պուրատա քիւլիեթլի աղչէմիլ պուլունմագտա տըր: Իմտի, չարուգ սէօյլէ պաղալըմ, չիւնքի վագըթ կէչիեօր:

— Էօյլէ իսէ, էֆէնտիմ, պէնտէնիլի տինլէյին:

ԻՔԻ ԳԼՁԳԱՐՆՏԱՇԼԱՐ

Դադիլ, զինքնինտե թասալվուր իթմիշ օլտուղու բլանը ճօրճ Մալգօնա պէեան իյլէտիկինտէ, մէրգում Ինկիլիզ զանէթ մէրագլէ տինլէտի, վէ պու բլանը նօգթասը նօգթասընա թասալիպ իթտիքտէն սօնրա,

—Օղլում, պու սէօյլէտիքլէրինին քեաֆֆէսիտէ միւմ քիւն տիւր, վէ ինչաալլահ հէբսինի իճրաեք գօեաճաղըմ, Հա՛յտէ, Գազիլ, հա՛յտէ, իշէ պաշլաեալըմ, վէ շիմտիտէն թէտարիքեաթըմը կէօրէլիմ, —տէտի:

Եագընտա օգուեանլարըմը, Գազիլին ճօրճ Մալգօնա պէեան իթմիշ օլտուղու բլանըն իճրաաթընը կէօրէճէք օլտուղլարընտան, պուրաճըգտա մէգքիւր բլանը շիմտիտէն պիլտիրմէքլիկի զայիտ ատտ իթտիք: Անճագ շու գատարճըգ սէօյլէրիզ քի, պու մուհալէրէտէն սօնրա, Դազիլ, պիր տագըգա պիլէ զայպ իթմէեքէք, ալթուն թօրպալարընտան պիրինի աշտը, վէ ճէպլէրինի ալթուն իլէ ասլուրուպ, օյնաեաճագլարը գօմէտիա, վէ մուախս խարէն տրամա թէպաիլ օլունաճագ խուսուս իչին, մուս պաեասընա լիւղում կէօրիւնէն էշեաեը միւթէատտիտէ վէ միւթէլիֆէյի թէտարիք իթմէք իւզըն տիշարը չըգտը:

Հէր նէ իսէ, պիզ շիմտիլիք ճօրճու, Սթօթու, վէ Գապիլի պըրագալըմ տա, Ալլահապատ սէրաեքնտա, բըէնսէս ճէլանըն էմրիլէ պիր գարեօլատա եաթըրըմը օլան Մալընին վէ Էվանըն, պուլունտուղլարը աճէմ շալըյլա թէգեին իտիլիշ օտաեա ալտէթ իտէլիմ:

Մէզպուրէ գըղլար, Սօկօրուն րուհ շիշէսի վասըթասըյլա, Օն իքի սաաթըլըգ տէրին պիր ույգուեա տալըն օլտուղլարը հալտէ, մէգքիւր միւտտէթ իքմալ օլունարագ, թապիաթիլէ րուհուն թէէսսիրի տախի գալմամըն իտի: Պինապէրին իւք տէֆա Մարի, մէգքիւր զաֆլէթ ույգուսունտան ուեանարագ, իթտիկի պիր հարաքէթլէ Էվանըն տախի ուեանմասընա սէպէպ օլտու:

Այնի վագըթտա իքի գըգգարնտաշլար կէօղլէրինի ա-

շըպ, պիրլիքտէ եաթմըշ օլտուղլարը գարեօլանըն իւզէրինտէ օթուրտուլար:

Իշպու րուհուն նէթիճէլէրինտէն պիրի շու տուր քի, ինսանը ուեուշուգլուգ հալինէ տիւշար գըլտըգտան սօնրա, շու հալէ ուղրաեան ատէմին աղլը պաշլնա կէլսէ, վէ կէօղլէրի աշլուսա պիլէ, եինէ պու ուեուշուգլուգ պիր աղ վագըթ տէվամ իտէր: Պու էօյլէ պիր գայիտէ տիր քի, պունուն իսթիանաիեթի օլամաղ: Նասըլ քի Մարի իլէ Էվա հագընտա տախի պու հալ թէմամէն իճրա օլունտու: Շէօյլէ քի, պիշարէ գըղճըղաղլար ճօն Մալգօլունտու: Շէօյլէ քի, պիշարէ գըղճըղաղլար իտի իսէ նուն սէյֆիեքսինտէ պիր օտատա եաթարլար իտի իսէ տէ, պէօյլէ իքիսի պիր գարեօլատա հիշ պիր վագըթ պուլունմուշ օլմատըղլարընտան, պու տէֆա պիրլիքտէ եաթմըշ օլտուղլարընը, վէ էլպիսէլէրիտէ իւզէլէրինտէն չըգարըմամըն իտուկինի, վէ ալէլիսուսուսա պիլմէտիքլէրի պիր օտատա պուլունտուղլարընը կէօրիւնճէ, շաշկըն պիր հալտէ, եէքտիկէրինէ պագմաեա պաշլատըլար:

—Պու հալ շիւպհէսիլ պիր բիւեա տըր, —տէտի Մարի քէնտու քէնտուեէ:

Էվա տախի, քէղալիք քէնտու քէնտուեէ:

—Պու հալ պիր բիւեա վէ խաեալտան պաշգա պիր շէյ օլամաղ, —տիմէքտէ իտի:

Պունլարըն սէօյլէտիքլէրի սէօղլէր, հէր նէ գատար բէք եալաշ իտի իսէ տէ, սէպլէրի եինէ եէքտիկէրի թարաֆընտան իշիտիլէրէք, բիւեա կէօրմէտիքլէրինի անլատըլար, վէ պիրպիրլէրինէ տօղրու տէօնիւպ:

—Նէրէտէյիլ, —տէեու սիւալ իթտիլէր:

—Պիլմէմ, լաքին սահիհէն պիզէ նէ օլտու, —տէտի Մարի:

—Տօղրուսու պէնտէ պիլմէմ նէ օլտու, —տէեու պէեան իթտի Էվա:

Պիշարէ գըղլարըն զինքնլէրինի հալէա պաղը գաթը պուլունթլար իսթիեապ իթմիշ օլտուղլունտան, պուլունտուղլարը մահէլլ նէրէսի օլտուղլունտա պիր տիւրլիւ ֆէրգ իտէմէթըլար իտի:

Նիհաեէթ Մարի, եէրինտէն գալգըպ, վէ բէնչիբէեէ տօղրու կիտէրէք,

—Շիմտի պէն նէրէտէ օլտուղումուղու անլարըմ, —տէ-տի: Էվա տախի հէմչիբէսինին արգասընտան կիթտի:

Պինապէրին իքիսի պիրլիքտէ բէրտէլէրի աչըպ, մէ-բագլէ տիշարընը սէյր իթմէկէ պաշլատըլար, վէ գարըլ-լարընտա, բրէնպէրէ մախսուս ղաեէթ կիւղէլ սուրէթտէ թէզէին իտիլմիշ պիր պաղչէ կէօրիւննէ, Մարի քէլամա աղաղ պիրլէ,

—Աման, եա՛ րապպիմ, պու պիղիմ խանէմիզ տէյիլ տիր, աճապա պիղ նէ՛րէտէյիզ, —տէտի:

—Չօդ չէյ, պիղ քէնտի սէյֆիեէմիզի նա՛սըլ թէրք իտիլպտէ, իշպու եապաննը խանէեէ կէլմիշիզ, պու նէ հիքմէթ տիր, —տէեու իլավէ իթտի Էվա:

Պիշարէ գըղլարըն հէնուղ ագըլլարը պաշլարընա կէլ-մէմիշ օլտուղումտան, իշպու սիւալլէրի պիթթապի ճէ-վապսըզ գալմագտա իտի:

Պունունլա պէրապէր, պիր սօն թէճըիւպէ տահա իթ-մէք իւզրէ, Մարի արգասընա տէօնտիւ, վէ գարըսընտա պիր գարու պուլունտուղունու կէօրմէսիլլէ,

—Հա՛, —տէտի, —չիմտի նէրէտէ պուլունտուղումուղու անլարըզ . . . չիւնքի էլպէթտէ պու էվտէ ատէմ վար տըր: Իմտի շուրատան տիշարը չըգալըմ, վէ բասթ կէլ-տիկիմիզ տտէմէ վուգույի հալի սիւալ իտէլիմ: Շիւպ-հէսիզ պիղէ պիր ճէվապ վիրէճէք տիր:

—Էվվէթ . . . էվվէթ . . . հագգըն վար տըր, գըղ-գարնտաշ, պուրատան տիշարը չըգալըմ, —տէտի Էվա:

Պու սէօղլէր իւզէրինէ, Մարի, գաբունուն ղէնպէրէ-յինի թուլթուպ չէվիրտի իսէ տէ, գաբունուն աչըլմատը-ղընը, վէ մուճիպիննէ իւզէրլէրինտէն քիլիտլէնմիշ օլտու-ղունու անլատըզլարընտա, էվվէլա Էվա:

—Ահ, մահպուս օլմուշուղ, —տէտի, եիւրէկինտէ պիր իղթիրապ վէ պիր տիթրէմէ հուսուլէ կէլմէեէ պաշլաեա-րագ:

վէ անըն արգասընտան Մարի,

—Սահիհէն մահպուսուղ, —տէեու իլավէ իթտի, վէ կէօղլէրի եաշ իլէ տօլարագ:

Պու հալ իւզէրինէ, իքի գըղգարնտաշլար մէյեուս վէ միւքէտտէր օլարագ, սէտիրին իւսթիւնէ օթուրտուլար: Պիր աղ սիւքիւթ տուրտուգտան սօնրա, Մարի եիւքսէք պիր սէտա իլէ,

—Եա՛ րապպիմ . . . եա՛ րապպիմ . . . աճապա քի՛մ-լէրին եէտինտէ պուլունմագտաեըզ, աճապա պաշլմըղտա նէ՛ մուխաթարա վար տըր, —տէտի:

Էվա տախի աղլաեարագ,

—Լաքին պիղ նա՛սըլ օլուպ տա, սէյֆիեէեի թէրք իթտիք, աճապա սըր Էտվարտ վէ ճօրճ նէ՛րէտէ տիրլէր, —տէտի:

Էվանըն սէօլլէտիկի իշպու ճօրճ վէ Էտվարտ քէլիմէ-լէրի, Մարինին ղիհնինէ չէքիլմիշ օլան բէրտէյի եըրթա-րագ, պուլունտուղլարը չու հալ, կէօղիւնիւն էօնիւնէ կէլտի: Միւթէագըպէն մէրգումէ եիւքսէք սէտա իլէ,

—Գըղգարնտաշ . . . գըղգարնտաշ . . . —տէտի, —խաթըրընա կէթիր օլ հալի քի, պիղ տիւն կիճէ խանէմիզ-տէ պուլունմագտա իտիք: Հաթթա Էտվարտ, ճօրճուն էօմրիւ հագգընտա աղաղ խապէրլէր վիրէրէք, պիղի տիւ-չարը էնտիշէ կլլէմէքտէ, վէ պիղիմ իսէ կէօղլէրիմիզտէն եաշլար ագմաեա պաշլամըլ իքէն, էօլմիւշ ղանն իթտի-կիմիզ ճօրճ, աբանսըզ հաեաթտա օլարագ զահիր օլ-տու . . . Սէօլլէ, Էվա, պու սէօլլէտիքլէրիմ խաթըրընա կէլիեօ՛ր մու:

—Էվվէթ, գըղգարնտաշ, սէն սէօլլէտիքճէ, պէն տէ տէրխաթըր կլլէեօրում . . . կիւեա հէնուղ ույգուտան ուեանըեօրում կիպի պիր չէյ օլտում . . . Էյ սօնրա նէ՛ օլտու:

—Ճօրճ սէյֆիեէեի թէրք իտէճէք օլտուղունտան, պիղիմլէ վէտալաշտըգտան սօնրա, պիղի տախի իսթիրա-հաթ իթմէք իւզրէ, օտամըզա կէօնտէրմիշ իտի . . . Պիղ-տէ գարեօլամըղըն էօնիւնտէ տիղ չէօքտիւքտէ, ճօրճ ի-չին տուա իտիեօր իտիք . . . :

—Էվվեթ, հեմիրե, էվվեթ, ճօրճ վե Էտվարտ Իչին առա իտիեօր Իտիք:

—Պատէհու, —աէվամ Իթտի Մարի, —աբանսըդ պիր Թադըմ վահչի էլլեր պիզի Թուլթուպ, կէօղլերիմիզի պազլաւըլար, աղղաւըմըլը Թըգաւըլար, վե պիզի պիր Թահթըրէվանա օթուրթուրարագ, գաչըրարլար: Գաչըրըլըմըլը էսնատէ, ուզագտան աթէշ գըղըճըմլարը կէօրմէեէ պաչլատըդ, վե անտէն սօնրա, ճան չէքիչէնլէրին հալինի քէսպ Իտիպ, Փագաթ տահա սօնրա, պիլմէմ Զասըլ օլտու, քէնտիմիզի զայպ Իթտիք . . . պունա էօլլամ տախի տէնիլէպիլի, հալ պու քի, չիմտի տիրիլտիք: Նաճըլ, գըղգարնտաշ էօյլէ օլմատը՝ մը, վե սէնին խաթըրէլէրինտէ պէնիմքիլէրէ պէնզէեօր մու:

—Էվվեթ, —ճէվապ վիրտի Էվա շէտիտէն, —վուգուաթ Թըպգը սէօյլէտիլին կիպի օլտուղունու չիմտի տէրխաթըր Իտիեօրում . . . անճագ պու օլան շէյլէր պէնտէնիզէ Իտիեօրում . . . անճագ պու օլան շէյլէր պէնտէնիզէ միւմքիւն վե սահիհ կէօրիւնմէտիլինտէն, վուգուաթը տէրխաթըր Իթտիքճէ, ագլըմտա պիր էքսիքլիք օլտուգու զաննընա զահիպ օլուեօրում: Զիւնքի տիւշիւնիւեօրում քի, աճապա պիզի Իհաթա իյլէմիշ օլան զարիպ էսրար նէ՝ տիր: Վե պիզի պէօյլէ զայպ ու նապէտիտ Իթմէքիքտէ քիմի՞ն մէնֆաաթը օլապիլի: Մա՛րի, սէն շուհալտէն պիր շէյ անլաեօրմուսուն:

—Հագըգաթէն հիշ պիր շէյ անլաեամաեօրում:

—Պունունլա պէրապէր, —ճէվապ վիրտի Էվա, —էլպէթթէ պիզի գաչըրանլարըն պիր նիեթթի օլմուշ տուր, վե պիր ամիրին էմրինէ Իթաաթ Իթմիշէր տիր: Իմտի աճապա պու նիյեթթ նէ՝ Իտի, վե պու էմրի վիրէն քի՞մ Իտի:

Էվա պու սէօղլերի սէօյլէյիպ, գըղգարնտաշընտան ճէվապա պէքլէմէքտէ Իքէն, աճէմ շալըյլա Իւզէրի էօրթիւլմիւշ օլան կիզլի պիր գաբու սէսսիզ սէտաւըլ աչըլարագ, գաբունուն էշիյինտէ պիր գատըն կէօրիւնտիւ, վե Էվանըն սիւալինէ ճէվապէն,

—Պէն Իմ, տէտի:

Իքի կէնճ գըղլար պու գատընը կէօրիւր կէօրմէդ, տիթըրէեքէք վե տէհչէթլէ կէրի կէրի գաչընարագ,

—Ա՛հ, բրէնսէս ճէլլա . . . —տէտիլէր:

—Էվվեթ, պէն, բրէնսէս ճէլլաեմ: Խաթըրնըդ կէլմէեօր մու քի, տահա տիւնքի կիւն սիզէ, «Նինէ կէօրիւշիւրիւզ» տէմիշ Իտիմ:

—Էօյլէ Իսէ պիզ նէ՞րէտէյիզ, —տէեոք սիւալ Իթտի Մարի:

—Պէնիմ սէրաեմտասընը:

—Ա՛հ . . . —բէքէլէտիլէր Իքի կէնճ գըղլար տիթըրէեքէք:

—Էվվեթ, Պէնարէստէ տէյիլիսիզ, Էլլա պէնիմ Ալլահապատ սէրաեմտասընը: Պա՛գընըդ, տիւն սիզէ վատ Իթմիշ օլտուղում միւսաֆիրլիկի գապուլ Իթմէմէքլէ, խէթա Իթտինիզ, չիւնքի պու կիւն Թապիաթիլէ գապուլ Իտիեօրսունուզ:

—Միւսաֆիրլիքտէ՞ն մի պահա Իտիեօրսունուզ, մատամ, լաքին սիզ պիզի պուրաեա ճէպրէն կէթիրտինիզ, —տէտի Մարի շէտիտէն:

—Նէ՛ չարէ, սիզի Իսքեաթ Իթմէքլիք միւմքին օլամատըղընտան, պէնի ճէպը Իթիմալինէ մէճպուր գըլտընըդ: Պէնիմ գարար վիրտիլիմ հէր շէյ Իճրա օլունմալը տըր: Պէն, հէր նէ եօլլար իլէ օլուր Իսէ օլուն, միւրատըմա նայիլ օլմալըեմ: Ինթիխապ օլունան Թէտալիլէօրին սուրէթի, պէնիմ նէ՞մէ լաղըմ, էվլէրի քի մադսէտ հասըլ օլուն: Իմտի, կէօրիւեօրսունուզ եա, Իշթէ մագսէտիմ եէրինէ վարտը, չիւնքի շու էսնատէ սիզ պէնիմ սէրաեմտա պուլունմագտասընըդ: (Կիւլէրէք): Պու հալտէ, միւսաֆիրլիքիմ, Խօշ կէլտինիզ:

—Միւսաֆիրլիքինի՞զ մի, —Թէքըրլատը Մարի, —լաքին էսիրլէրինիզ տիսէնիզ, տահա տօղրու վե տահա միւնասիպ օլմա՞ղ մը:

Ճէլլա, Խաթիհլաքեարի պիր հարէքէթլէ, եէնիտէն կիւլիւմէեքէք:

—Հայտէ էօյլէ օլուն, —տէտի, —լուղէթլէր Իւզէրինէ

միւսնաւորէ իթմէնէլիւմ . . : Սիւզ պէնիմէ տօսթանէ կէլմէյի իսթմէմէտինիզ , ֆազաթ շիմտի էլլէրիմին իշինտէ պուլունմադտասընըզ , վէ շու միւսաֆիրլիք նամընը իսթմէտիկինիզ իսմէ թէպտիլ իթմէկէ տախի մէզդունսունուզ :

— Հէր նէ իսէ , մատամ , ֆազաթ պիզի պուրաեա ճէլլա իթմէքտէն միւրատընըզ նէ՞ տիր , —տէտի Մարի :

— Եազընտա պու սիւալինիզին ճէվապընը ալըրսընըզ :

— Բէք իյի , լաքին պիզ իսթմէմէտիկիմիզ հալտէ , երնէ պուրատա պիզի թէվգըֆի իտէճէ՞քմիսինիզ :

— Սիւզ տօլրուսունու սէօյլէյի՞մ մի , իսթէր իսթէյինիզ , իսթէր իսթմէյինիզ , պէնիմ էֆքեարըմ սիզի պուրատա ալըգօյմադ տըր :

— Տիմէք պիզի պուրաեա կէթիթմէք իշին , ճէպը իսթիմալ իթտիկինիզ կիպի , պիզի պուրատա ալը գօյմադ իշին տախի ճէպը գուլանաճադսընըզ :

— Շիւպհէսիզ :

— Պու հտլտէ սիզ պիզիմ տիւշմէնիմի՞զմիսինիզ :

— Օլ պապտէ շիւպհէ՞ մի իտիեօրտունուզ , —տէտի ճէլլա վահշի պիր սէտա իլէ , վէ կէօլէրինի զարէզ ու առաւլէթլէ կէնճ գըզլարըն իւզէրինէ տիքէրէք :

— Էվլէթ , մատամ , շիւպհէ իտիեօրտում , հաթթա պիզէ տիւշմէն օլտուղունուղու իգրար իթտիկինիզ հալտէ պիլէ , երնէ շիւպհէտէյիմ , չիւնքի վիճտանըմա սիւալ իթտիկիմտէ , վիճտանըմ պանա , սիզին զարէզ ու առաւլէթլինիզէ միւսթահադգ օլաճադ հիշ պիր հարաքէթտէ պուլունմամըլ օլտուղումուղու խապէր վիրիեօր , —տէեու ճէվապ վիրտի Մարի , քէնտիսի տախի ճէլլանըն շիտտէթլի պադըլը գարըսընտա կէօլլէրինի ապլա աշաղը էյմէեքէք :

— Էօյլէ՞ մի զանն իտէրսինիզ , —տէտի բրէնսէս տէհշէթլի պիր հալտէ :

— Զանն իթմէք տէյիլ , մատամ , հաթթա էօյլէ օլտուղունա ինանըրըզ :

— Պու հալտէ պիլմիշ օլուն քի , ալտանմադտասընըզ :

— Բէք իյի , իմտի , սիւզ նէ՞ եաբարդ իսէ պիզէ սէօյլէյինիզ :

— Ճէլլա , պիր իքի սանիեէ գատար թէֆէքքիւրտէն սօնրա , հիտտէթի քեամիլէ իլէ :

— Տիմէք նէ՞ եաբմըլ օլտուղունուղու պիլմէք իսթէեօրսունուզ :

— Էվլէթ , պիլմէք իսթէրիզ :

— Էօյլէ իսէ , պիլինիզ քի , ճօրճ Մալգօն սիզի թանըմաղտան էվլէլ , պէնիմ սէվիլիլիւմ իտի . . . :

— Մարի , ճէլլանըն պու սէօլիւնիւ իշիթտիկի կիպի , զարիպ պիր սէտա իղհար իտէրէք , բէնիկի պիր էօլիւ կիպի սօլտու :

— Պատէհու բրէնսէս շու վէճհ իլէ տէվամ իթտի ,

— Անլաեօրմուսունուզ , պէն անը ճան ու կէօնիւլտէն սէվիեօր իտիւմ , լաքին սիզ անըն եիւրէկինի պէնտէն զասպ իթտինիզ : Օլ վադըթ ճօրճ , սիզին իշին պէնի բէտա ու թահգիր իյլէտի , վէ մուհապպէթիմի աեադլարը ալթընտա չըղնատը : վէ շիմտի իսէ սիզ , ալէյհինիզտէ օլան զարէզ ու առաւլէթիմին սէպէպինի սիւալ իտիեօրսունուզ , հա :

— Պու սէօլիւն իւզէրինէ , բէնիկի սօլմուշ օլան Մարինին եիւզիւ ֆէվգէլատէ գըզարարադ ,

— Մա՛տամ , —տէտի , —հադըլաթլէն եիւրէկիմ սիզի աճըտը , չիւնքի բէք զիեատէ մէշադգաթ չէքմիշ օլմալլանըլ :

— Ճէլլա , պիր հադարէթ գամըսըլլա տարալ իտիլմիշ տիր կիպի , պիր առըմ կէրի չէքիլէրէք , վէ գահգահա իլէ կիւլէրէք :

— Պէնի՞ մի աճըտընըզ , —տէտի :

— Էվլէթ , մատամ , —տէտի Մարի , —հէմ ճան ու կէօնիւլտէն աճըտըմ :

— Խա՛եքր , պէնիմ սիզին մէրհամէթլինիզէ իհթիեաճըմ եօգ տուր . . . սիզ օ մէրհամէթի քէնտի նէֆսինիզ իշին աագլաեընըլ քի , սիւզ լաղըմ օլաճադ տըր :

— Մա՛տամ , պիլմիշ օլուն քի , պէնիմ սիզին գատար

մերհամէթէ իհիմնեամբ եօզ տուր : Սիդ հէր նէ գա-
տար բրէնսէս իւնվանընը թաշընօրսանըզ իսէ տէ , եինէ
պէնի սէվիեօրլար , ֆադաթ սիզի ըէտտ իտիեօրլար : Շիմ-
տի իսէ , պէն սիզին էլինիզտէյիմ , միւսթահազգ օլտու-
ղում միւնազաթը պանա վիրինիզ , վէ ըադիպէնիզտէն
ախըը ինթիգամ էյլէյինիզ : Լաքին գըզգարնտաշըմ սի-
զէ հիշ պիր շէյ եաբմամը տըր , վէ սիզին գըսգանճ հըր-
սընըղըն անընլա հիշ պիր միւնասէպէթի օլամազ . . . :
իմօի , հէմիլիւմի սալը վիրինիզ . . . անը սէրպէսթ պը-
րագընըզ . . . :

Էվա , Մարինին պօյնունա սարըլըպ , կէօզ եաշարը
տէօքէրէք ,

—Ահ , գըզգարնտաշ , նէ՞ իշին պէնիմ սէրպէսթ պը-
րագընմամը թաշէպ իտիեօրսուն , սէն բէք ալէա պիլիրսին
քի , պէն սէնտէն ապա այրըլամամ , -տէտի :

—Պիշա՛րէ գըզ , -տէեու իլավէ իթտի ճէլլա , -թէլաշ
իթմէյին , չիւնքի սիզտէ , գըզգարնտաշընըզ տէրէճէսին-
տէ պէնիմ զարէզ ու առաւլէթիմէ միւսթահազգ օլտու-
ղունուղտան , պուրատա գալաճագսընըզ : Ունութտունո՛ւզ
մու քի , տիւն , նիշանընըզ Էտվարտ Մալգօն , պանա ,
պիր գատընըն պիր էրքէքտէն իշիտէպիլէճէյի սէօղլէրին
էն ֆէնասընը սէօյլէմիշ , վէ առէթա պէնի սէյֆիեհնիզ-
տէն գօլմուշ իտի :

—Ահ , մատամ , -տէտի Էվա , նազիք վէ գօրգազ
թապիաթընըն պիւսպիւթիւն մաֆէվգինտէ օլան պիր սէր-
պէսթիլիքէ , -չիմտի պէն Էտվարտա հազգ վիրիեօրում ,
չիւնքի սիզին պիզէ էն պիւյիւք տիւշմէն օլտուղունուղու
անըմըշ տա . . . :

Պու սէօղլուն իւզէրինէ , բրէնսէս ճէլլա , նազարը տիգ-
գաթընը իքի կէնճ գըզլար իւզէրինէ աթֆ էյլէեհէրէք ,
պիր միւտտէթ սիւքիւթ իթտի , վէ եիւզիւնտէ տախի
թէպէսսիւմ իմարէլէրի կէօրիւլիւպ , ֆադաթ պու թէ-
պէսսիւմ , եիւզիւնտէ պիր ըէֆնագ հասըլ իթմէտիքտէն
պաշգա , վահշի պիր հէյեթէթ քէսպ իթտիրմէքտէ իտի :

Նիհաեթէթ միւմաիլէյհա շու քէլամըարը իրատ էյլէտի ,

Սիդ պուրատա գալաճագսընըզ . չիւնքի սիզ տախի գըզ Գարն
աաշընըզ . գատար պէնիմ առաւլէթիմէ շապէպէսինիգ . Ս. 204

—Պէնի տինէյինիդ, ճօրճ Մալգօն պէնի թահգիր իթ-տի, վէ պէն էօյլէ պիր դատընըմ քի, հէր քիմ պանա հագարէթ իտէր իսէ, տէրհալ անըն դաթլի հիւքմ օլու-նուր: Նասըլ քի ճօրճ Մալգօն տախի, պանա հագարէթ իթմիշ օլտուղու իշին, տիւնքի կիւն բրէնա Տօօրկալ Սա-հիպէ մէրգումու կէօթէրէքէք, «իշթէ պու ատէմ, սի-զին սէվտիկինիդ Մարի Պըրթէլին նիշանլըսը տըր, էկէր էօլտիւրիւր իսէնիդ, Մարի սիզէ գալաճագ տըր» տէտի-կիմտէ, միւմաիլէյհ տէրագապ պիր դուրշուն չէքիպ, ճօրճ Մալգօնու գաթլ ու թէլէֆ իյլէմիշ տիր:

Մարի, բրէնսէսին իֆատէսինտէ խէթա պուլունտու-ղունու հիւքմ իտէմէղ իտի: Պինապէրին մէղպուրէ գըղ-ճըղաղ, սէյֆիեէնին պասըլմասընտան սօնրա, ճօրճուն սահիհէն գաթլ ու թէլէֆ իտիլմիշ օլտուղունու զանն իյ-լէեէրէքէք, եիւրէքլէրի բարէլէյիճի պիր ահ իթտի, վէ տիղ չէօքիւպ, եիւղիւնիւ տախի էլլէրի իշինէ ալարագ, աղլամաեա պաշլատը:

Պատէհու ճէլլա չէօյլէ տէվամ իյլէտի,

—Էտվարա Մալգօն տախի պանա հագարէթ իթմիշ տիր: Անըն իշին անըն հիւքմիւ տախի վիրիլմիշ տիր: Պի-նաէն ալէյհ օ տախի, պիրատէրի կիսի տիւշէճէք տիր: Մէմուլ իթմէմ ամմա, էկէր տահա սաղ իսէ, պու ագ-չամտան էվլէլ վէֆաթ իտէճէք տիր:

Պիշարէ Էվա, պու սէօղլէրի իշիթտիքճէ, ասլա ճէվապ վիրէմէեէրէքէք, տէհշէթ վէ մէյեուսիեէթլէ բութ կիպի տուրմագտա իտի:

Ճէլլա, պու սըրատա թէքրաբէն քէլամա տէվամ պիրլէ,

—Իշթէ գըղլար, պունլար, դարէղ ալմագլըղմըն պաշ-լանկըճը տըր, վէ պիր գաշ սաաթտան, ասըլ ինթիգամ նէ՝ եօլտա ախղ իտիլտիկինի անլտեաճագսընըղ, —տէտի:

Միւմաիլէյհա պու սէօղլէրի սէօյլէտիքտէն սօնրա, օ-տատան տիշարը չըգտը, վէ օտանըն գաբուսունու արգա-տան սիւրկիլէտի:

ՏՕՕՐԿԱԼ ՍԱՀԻՊ

Պունտան ագտեմ օգուեանլարըմըղա պեհան իթմիշ օլտուղումուզ միսիլու, հէր նէ գատար բրէնսէս ճէլլա, լանըղը թալիմ ու թէրպիեհէ կէօրմիւշ, վէ էվրօբանըն մէտէնիյեթ վէ ըլըդ մէրքէղի օլան պիւլիւք շէհլըլէրինէ սէյեհահաթ իտէրէք, օրալարտա իսքեհան իթմիշ իսէտէ, երինէ բութբէրէսթիկին իթիգատաթը պաթըլէսինի ապա թէրք իթմէմիշ իտի :

Միւմաիլէյհա, ժաւարնաթ նամ վահշի մապուտա հիւրմէթ օլմագ իւղրէ, քէնաիլէրինի մէղքիւր մապուտուն արապասընն թէքէրլէքէրի ալթընա աթմագըղա հաղըր պուլունան պիշարէ ֆէլլահլար գատար միւթէասսըպ, վէ իթիգատաթը պաթըլէսինէ էղհէր ճիհէթ ինանըր իտի : Հէր նէ հալ իսէ, պունտան սօնրա վագը օլաճագ վու գուաթը լանըղըյա անլամալարը իշին, օգուեանլարըմըղըն, բրէնսէս ճէլլանըն ախէագ վէ թապիաթը հագըղնտա, պունտան էվլէլ եագըլմըշ օլան ղարիպ, ֆագաթ սահիհ մալիւմաթ վէ թէֆէրրուաթը խաթըրըլընա կէթիւրմէլէրի, պիղճէ հէր հալտէ լաղըմէտէն կէօրիւլիւր :

Բրէնսէս ճէլլա, իքի կէնճ գըղլարտան մուֆարագաթ իթտիքտէն սօնրա, սէրաեընա իքի գուրչուն մէնղիլի մէսաֆէտէ, վէ պիր սու քէնարընտա, վէ իւշ ատէտ պիւլիւք աղաճլարըն կէօլկէսի ալթընտա օլան, վէ Սիվա մապուտունուն նամընա օլարագ, ինչա իտիլմիշ պուլունան ղանէթ միւղէյեհէն պիր իպատէթխանէհէ տօղրու կիթտի :

Պու իպատէթխանէ, հէր նէ գատար քիւշիւք իտի իսէ տէ, սէրվէթ ճիհէթիլլէ, Պէնարէստէ վէ Գալիլիւթատա պուլունան էն մէշհուր իպատէթխանէլէր իլէ բէգապէթ իտէպիլիւր իտի :

Բրէնսէս, մէղքիւր պինանըն գաբուսու թարաֆընա կէօթիւրէն սիեհա թաշ նէրտիվէնի չըգաճաղը էսնատէ, իշպու գաբու աշըլարագ, ֆագիր Սունիասինին ղարիպ վէ մէքրուհ սիմասը կէօրիւնտիւ :

Միւմաիլէյհա, մէրգումու կէօրմէսիլլէ, քէմալի հիւրմէթլէ պաշընը էյտի, վէ պու հիւրմէթ իսէ, ապա սաթաթէ սուրէթտէ տէյիլ իտի, չիւնքի տէհէթիլի թէշէպպիւսիւն պիրատէրլէրի միեանէսինտէ, Սունիասի, աղիզ վէ միւնէվլէր վէ հէման պիր բէյղամպէր մագամընտա թուլթումուշ իտի :

Սունիասի նէրտիվէնտէն աշաղը ինէրէք, ճէլլանըն գաբըլընտա տուրտուղունտա,

— Նէ՞ խապէր, — տէտի միւմաիլէյհա :

— Պիթտի, էֆէնտիմ, — տէեու ճէվապ վիրտի Սունիասի :

— Նէ՞ եաբաընըղ :

— Էմըլէրինիլի իֆա իթտիմ, վէ մապուտլարըմըղտան սիւալ իլլէտիմ :

— Նէ՞ ճէվապ վիրտիլէր :

— Շու ճէվապը վիրտիլէր քի, զէմանը սապըգտա Հինտիաթանըն ինթիգամ ալըճըլարընըն սուլթանընա, նէ եօլտա հիւսնի նաղարլա պագմըշլար իսէ, միւսթագպէլտէ տախի օ նաղարլա պագաճտըլար տըր :

— Պու կիւն քէնտիլէրինէ ֆէտա իտէճէկիմ գուրպանլարա տայիր պիր շէյ սէյլէտի՞ն մի :

— Էվլէթ :

— Գապուլ իլլէեհէճէքլէր մի :

— Էվլէթ, էֆէնտիմ, գապուլ իտէճէքլէր :

— Բէք իլի, էյլէ իսէ մապուտլար, թամէրլիտլէրինէն սօն էվլատընա մուալէնէթ իտիեօրլար . . . հէր նէ իսէ, միւսթագպէլին էսրարընը պիղտէն կիղլէեհէն էօրթիւլէրտէն հիշ պիր խապէր ալընտը՞ մը :

— Եա պանա քէշֆ օլունան շէյի պէն իլի անլամատըմ, վէ եախօտ սիզ պիւլիւք պիր խապէր ալաճագսընըղ :

— Նէ՞ վագըլթ :

— Եագընտա, իհթիմալ տըր քի, պու կիւն :

— Պու խապէր նէ՞րէտէն կէլէճէք :

— Մապուտլար պու խուսուսու պէնտէնիղէ սէյլէմէտիլէր, ֆագաթ սապըրը օլուն, էլպէթտէ անլաեաճագսընըղ :

Պու մուհավէրէ , ի պատէթխանէնին նէրտիլէնինտէ տէ-
վամ իթմէքտէ իքէն , ճէլլա սէրայ խըտմէթքեարլարըն-
տան պիրիսինին կէլտիկինի կէօրմէքլէ ,

—Նէ՞ իսթէեօրսուն , -ճիրիտ , -տէտի :

—Էֆէնտիմ , -ճէվապ վիրտի խըտմէթքեար , -բրէնս
Տօօրկալ Սահիպ չիմտի սէրաեա կէլտի , թարաֆընըտան
գապուլ օլունմագ իսթիտաընտա պուլունուեօր :

—Հայտէ պուրաեա կէթիր :

Պու էմր իւզէրինէ խըտմէթքեարը մէրգում պաշընը
էէէրէք , տիշարը չըգմագ իւզրէ իքէն , բրէնսէս ,

—ճէրիտ , -տէեու մէրգումու չաղըրտը :

—Էֆէնտիմ , -ճէվապ վիրտի խըտմէթքեար :

—Սօկօր Պէնարէստէն կէլտի՞ մի :

—Խաեըր , էֆէնտիմ :

—Կէլտիկի կիպի , պանա կէօնտէրինիլ :

—Պաշ իսթիսնէ , էֆէնտիմ :

—Հայտէ կիթ :

Պատէհու ճէլլա , Սունիասիեէ իսթապէն շէօյլէ տէ-
վամ իթտի ,

—Պէն րաժահ Տօօրկալ Սահիպի պու ագչամ պէքլէ-
եօր իտիմ , տիմէք տիր քի , պու գատար աճէլէ իթմէ-
սինտէ , պիր մուհիմ սէպէպի օլմալը տըր : Պէլքի սէնին
իֆատէն սահի չըգաճագ տըր , պէլքի միւմալէյհ պու-
րաեա , ֆէվգէլատէ խապէրլէրի համիլ օլարագ կէլմէք-
տէ տիր :

—Իսթիմալ տըր , էֆէնտիմ , -տէտի Սունիասի :

—Հէր հալտէ չիմտի պիր խապէր ալապիլիլիլ , չիւն-
քի իշթէ քէնտիսիտէ կէլիեօր :

Ֆիվաղը Տօօրկալ Սահիպին , սիւրաթլէ , պու իքի
չախսլարըն պուլունտուղլարը մահէլլէ տօղրու կէլտիկի
կէօրիւլմէքտէ իտի :

Միւմալէյհ պիր գաշ սանիեէ սօնրա , պունլարըն եա-
նընա վասըլ օլարագ ,

—Սապահլար խայր օլտուն , բրէնսէս հաղրէթլէրի ,
-տէտի , էվրօրաքեարի պիր նէղաքէթլէ , վէ բրէնսէս

ճէլլանըն էլինի պուս իյլէեէրէք :

—Սէֆա կէլտինիլ , բրէնս :

—Էֆէնտիմիլ , պէնի տահա կէճ վագըթ պէքլէմէք-
տէ իտինիլ , տէյիլ մի :

—Էվլէթ :

—Պէօյլէճէ աճէլէ կէլիշիմ , էլպէթտէ սիզի թէաճ-
ճիւպտէ պըրագմըլ տըր :

—Թէաճճիւպտէ պըրագմաեօր իսէ տէ , պաղը մուհիմ
խապէրլէր ալաճաղըմը զանն իթտիրիեօր :

—Պիլմիշ օլունուլ քի , պու սըրատա ապա եանըմա-
եօրսունուլ :

—Բրէնս , պէնիմ պիր մէրագլը գատըն օլտուղումու
պիլիւրսինիլ : Պու հալտէ կէթիրտիկինիլ խապէրլէրին նէ
եօլտա շէյ օլտուղումու չաբուգ սէօյլէյինիլ :

—Պիրի , պիզէ , եանի Հինտիսթանըն հուրրիեթինի
արղուլէեէնլէրէ այիտ էն կիւզէլ խապէրլէրտէն պիրի տիր :

—Էյ տիկէրլի :

—Տիկէրի տախի եալընըլ պէնտէնիլէ այիտ պիր շէյ
տիր , անճագ չիմտիլիք պիլէմէեօրում քի , մէսրո՞ւր մու ,
եօգսա միւքէտտէ՞ր մի օլմալըմ :

—Բրէնս , պիրինճիսինի սէօյլէյինիլ պագալըմ :

—Բէք իյի , իշթէ սէօյլէեօրում : Պու գատար ասըր-
լարտան պէրու բէյղամպէրլէրիմիլ վէ ազիլ քիթապա-
լըմըլ թարաֆընտան սէօյլէնիլէն զարիպ սէօլ , պու կիւն
ֆիլիլէ չըգմագտա տըր :

—Գա՞նղը զարիպ սէօլ , -թէքրարլատը ճէլլա :

—Եանի Պօվհանի մապուտու թարաֆընտան կէօնտէ-
րիլէճէք ատէմ , պու կիւն Հիտտէ զուհուր իթտի :

Սունիասի , պու սէօզիւն իւզէրինէ , ուզուն գօլլարընը
կէօեէ տօղրու գալտըրտը , վէ ճէլլա տախի պիր թէաճ-
ճիւպ ալէամէթի իզհար իտէրէք :

—Սահի՞ մի , -տէեու սիւալ իյլտի :

—Շիւպհէ իտէճէք հիշ պիր ճիհէթի եօգ տուր :

—Էօյլէ իսէ , սէօյլէյին պագալըմ , նէ՞ վագը օլտու :

—Տիւն , պիլ իպատէթխանէտէն չըգտըգտան սօնրա ,

Պովհանինն վէքիլի մուգատտէս մահէլլէ կիրմիշ :

— Բի՞մ կէօրմիւշ :

— Բահիպէլէր իլէ պրահմանլար :

— Նէ՞ իշարէթլէր իլէ օ ասէմ օլտուղունու անլամըլար :

— Ին եանըլմաղ իշարէթլէր իլէ : Չիւնքի Պովհանի , ինսան էօլտիւրէն եիւզիւկիւնիւ վէ ինսանը եըլտըրըմ կիպի չարբան էօրթիւսիւնիւ օ ատէմէ վիրմիշ :

— Տօ՛րկալ , խալաթընըզ վա՞ր մը :

— Պաշ րահիպէ թիւպէ պու խուսուստա պէնտէնիզէ եէմին իթտի , վէ թիւպէ իսէ ասլա եարան սէօյլէեէմէզ :

— Ա՛հ , -տէտի Սունիտի , հէեէճան վէ թէքէպպիւր իլէ , -մապուտլար պու խուսուսու պանա խապէր վիրմիշլէր իտի : Խմտի , պիլմիշ օլուն քի , մապուտլար քէնտի սէվիւլիւլէրինի ասլա ալտաթմաղլար :

— Սահիհէն էօյլէ իսէ , -տէտի ճէլլա սէվինճլէ , -պիզիմ զալէպէ իտէճէկիմիզէ գալիէն իթիգատ իտէպիլիբիմ :

— Էֆէնտիմ , պու պապտէ շիւպհէնիզ օլմասըն , -տէտիլէր Տօրկալ իլէ Սունիտի :

Պատէհու ճէլլա , շու վէճհ իլէ իֆատէյի մէրամ իլէտի ,

— Էօյլէ իսէ եարընքի շէրէֆլի , վէ ասըրլարճա խաթըրտան չըգմաեաճաղ օլան կիճէ , մուհարէպէյի ազիմէնին իշարէթի վիրլիլէճէք , վէ մուհարէպէ մէյտանլարընտա , Սիվա մապուտուուն պիւլիւք էվլատը , պաշընը , Պովհանինն էօրթիւսիլլէ մուհաֆաղա իթմիշ օլտուղու հալտէ , գան վէ տիւման արասընտա պիզէ կէօրիւնէճէք տիլ :

— Վէ ազըպէթ չինտ հիւր օլաճագ տըր , -տէեու պաղըրտը Տօրկալ Սահիպ , բրէնսէսին հէեէճանընտան թահրիգ օլունտրազ :

— Վէ ինկիլիզ հիւքիւմէթի չինտիսթանտա մահվ իտիլէճէք տիլ , -տէտի ճէլլա :

— Հէմ պիլ տաթի պաշ կէօսթէրմէեէճէք տիլ , -տէ-

եու իլտվէ իթտի ֆաղիբ Սունիտի :

— Զատէն շիմտիտէն ինկիլիզլէր դօրդուլարընտան տիթրէեօրլար , վէ պիւթիւն ասքէրլէրի Պէնարէստէ հարէքթիլազրէ տիլլէր , տէտի Տօրկալ :

— Տիւմէք ինկիլիզլէր , Պովհանի վէքիլինն չինտալէ կէօրիւնտիւկիւնիւ իշիթմիշլէր , էօյլէ՞ մի :

— Խա՛եըր , էֆէնտիմ , հէնուզ խապէրլէրի եօղտուր :

— Էօյլէ իսէ Նէ՞ իշին տիթրէեօրլար :

— Պունու սիզէ անլատապիլմէք իշին , պէնտէնիզէ ալիտ օլան խապէրի պէեան իթմէքիլիլիմ լազըմ տըր :

— Սէօյլէյին , բրէնտ , սէօյլէյին , սիզի տինլէեօրում :

— Տիւն կիճէ Մալգօն ֆամիլիտընըն սէյֆիեէսինի իհրազ իթմիշլէր , վէ մատմուաղէլ Մարի իլէ մատմուաղէլ էվանը գաշըրմըլլար : Պունաան միլիմաթընըզ եօ՞գ մուտուր , էֆէնտիմ :

— Պէլքի , -տէտի ճէլլա :

— Շիմտի իսէ պու գըզլարը գաշըրանլար հէր թարաֆտա հիւքիւմէթ թարաֆընտան արանըլմաղտա արըլար :

— Նէ՞ չարէ , հիշ պիլ շէյ պուլամաեաճաղլար :

— Էօյլէ՞ մի զանն իտէրսինիզ :

— Զիեատէսիլլէ էմինիմ :

— Տիւմէք սիզէ , շու գըզ գաշըրըլմազը մատտէսինին պէնտէնիզէ ինշիկի օլաճագ ճիհէթի եօղտուր , տէյի՞ւ մի :

— Խա՛եըր , հաթթա սիզէ վատ իտէրիմ քի , հազգընըզտա ֆայտէսի պիլէ վար տըր :

— Բրէնսէս հէր շէյի պիլիեօր , -տէտի Տօրկալ քէնտու քէնտու եէ վէ ֆէվգէլտտէ սէվինճ իլէ , -տիմէք պունտու քէնտուսի իմիշ : Տօղրուսու միւմաիլէյհա , լարը եաբտըրան քէնտուսի իմիշ : Տօղրուսու միւմաիլէյհա , քէնտուսի իշին չալըշաղընտա , պէնիմ իշին չալըշմըշ օլուեօր : (Պատէհու աշիքեար) : Շիմտի , էֆէնտիմ , էմը իտինիզ , պէնտէնիզ Նէ՞ եարաեըմ , եիսէ Պէնարէսէ՞ մի ալտէթ իտէյիմ :

— Խա՛եըր , Տօրկալ , պուրատա գալմանըզը քէճա իտէրիմ :

— Պէնտէնիդէ լիւզումունո՞ւզ մու օլաճագ տըր :

— Էվվէթ :

— Նէ՞ իշին :

— Պուրատա պիր զինէթ հազըրլանմագտա տըր , սի-
զինտէ պուլունմանըզը իսթէրիմ , վէ զանէթ թէաճճիւպ-
տէ գալաճաղընըզը վատ իտէրիմ :

— Սիզին արզուլարընըզ պէնտէնիդ իշին էմր տիմէք
տիր : Պաշ իւսթիւնէ , էֆէնտիմ , գալըրըմ :

ՄԷՄՈՒԼՏԵՆ ԽԱՐԻՃ ՊԻՐ ՎԻՋԻԹԱ

Բրէնսէս ճէլա իւէ Տօօրկալ Սահիպ վէ ֆագիր Սու-
նիասի սէրաեա տօղրու եավաշ եավաշ եիւրիւեէրէք ,
միւքեալէմէլէրինի տէվամ իյլէմիշէր իտի : Պունլար , պաղ-
չէ թարաֆընտան սէրաեւըն ալթ գաթ օտալարընա կէօ-
թիւրէն պիւշիւք նէրտիվէնէ վասըլ օլտուգլարընտա , սէրա-
եւըն օլ պիր ճիհէթինտէ պուլունտան գալըրըմ իւզէրին-
տէն , պիր աթ աեաղը շամաթասը իշիտիվէքլէ , պու շա-
մաթա պիրտէն պիրէ տուրտու :

Բրէնսէս պու սէսի իշիտիր իշիթմէզ , քէնտու քէն-
տուեէ :

— Սօկօր օլմալը տըր , պէն մէրգում իւէ եալընըճա
գօնուշաճաղըմ , -տէտի :

Պատէհու բիֆագաթընտա պուլունտանլարա տօղրու տէօ-
նիւպ ,

— Աֆվ իտէրսինիզ , սիզ եօգարը պուեուրունուզ , պէն
շիմտի կէլիպ սիզի պուլուրում , -տէտի :

Վէ սիւրաթլէ , պէեազ մէրմէր թաշտան մաամուլ օ-
լան նէրտիվէնի չըզըպ , տէրունի սէրաեա կիրտի , վէ քէն-
տիսինի արամագ իւզըէ պաղչէեէ կէլմէքլիկէ հազըրլա-
նան Սօկօր իւէ գարըլաշտը , վէ ,

— Սօկօր , նէ՞եէ կէճ գալտըն , -տէտի :

— Էֆէնտիմ , բէք չօգ արատըմ :

— Ֆագաթ նիհաեէթ պուլտուն , տէյիլ մի :

— Էվվէթ :

— Բէք իյի , էտվարտ Մալդօն միւհթէրէք օլան սէյ-
ֆիեէտէ թէլէֆ օլմո՞ւշ մու :

— Խաեըր , էֆէնտիմ , գուրթուլմուշ :

— Նէտէ՞ն պիլիեօրտուն :

— Ձիւնքի պիղզաթ քէնտիսինի կէօրտիմ :

— Տիմէք վիրտիկիմ մէքթուպու թէսլիմ իթմիշսին
տիր , տէյիլ մի :

— Էվվէթ , մէքթուպունուպու քէնտի էլինէ թէսլիմ
իթտիմ , հաթթա պէնիմ եանըմտա օգուտու :

— Բէք ալէա , սանա ճէվապ վիրտի մի :

— Էվվէթ :

— Նէ՞ եօլտա ճէվապ վիրտի :

— Գէնտիսի էֆէնտիմիզէ կէլէճէք տիր :

— Եալընըճ մը :

— Էյլէ զանն իտէրիմ , չիւնքի քէնտիսի պանա , «բը-
րէնսէն հազըրթլէրինէ սէյլէ քի , միւրատը իճրա օլունա-
ճագ , վէ պէն պիր սաաթա գատար Ալլահապատ սէրա-
եւընա միւթէվէճճիհէն եօլա չըգաճաղըմ» տէտի :

— Սըր էտվարտ սանա պու ճէվապը վիրտիկինտէ , նէ-
րէտէ իտի :

— Վալի լօրտ Սինկըթընըն սէրաեւնտան տիշարը չըգ-
մագտա իտի :

— Սէնտէն այրըլտըգտան սօնրա , եինէ մէզքիւր սէ-
րաեա ալտէթ իթմէտի մի :

— Խաեըր , զիրա , պունա պէնտէնիզտէ չիւպհէ իթ-
տիմտէ , կէօրիւնմէեէրէք արգասընտան կիթտիմ : Մէր-
գում չօգ սօգաղար տօլաշտըգտան սօնրա , Ֆրանսըզը

տէօթթէօր Տիէօտօնէնին խանէսինէ կիրտի ,

— Էյլէ իսէ էտվարտ կէլէճէք , հէմ եալընըճա կէլէ-
ճէք հա . . . ֆիվազը հէր չէյ հազըրմտա խաեըրը օ-

լուեօր , վէ պէնիմ միւրատըմ իշին իշինէ գարըլտըրըն-
տա , միւմքիւնսիւզ օլան չէյ գօլալաշտօր , -տէտի ճէլ-

լա վահշի պիր սէվինճլէ :

—Էվվեթ :

—Էյլէ իսէ էմր պու եուրուն , էֆէնտիմ :

—Սանա էմր իթտիկիմ կիպի , կանժ նէհրի դըրբարը-
նը թահարրի իթմէքիկէ թարաֆրմտան մէմուր օլան դա-
եղդը վէ պալըգըրարա , ձօրճ Մալգօն հաղդընտա մա-
լիւմաթ սօրտուն մու :

—Էվվեթ , էֆէնտիմ :

—Էյ նէ՞ խապէր ալապիտին :

—Հէրսի տէ այնի ճէվապը վիրտիլէր : Եանի մէրգու-
մուն նաչը քիմսէ թարաֆրմտան կէօրիւմէմիլ , վէ միւ-
պարէք նէհր շիքեարընը հըֆղ իյլէմիլ տիր :

—Ահ , տիմէք ձօրճ Մալգօն վէֆաթ իթմիլ տիր , -
տէտի ճէլլա քէնտու քէնտուեէ , վէ պատէհու աշիքեա-
րէ . -Պէնարէստէ , Պօլհանինին վէքիինին զուհուրինէ տա-
լիր պէյն էլ էհալի հիլ պիր սէօղ կէղիւօ՞ր մու :

—Էվվեթ , էֆէնտիմ , հէր քէս խէֆիէն սէյլէյմէքտէ
տիրէր , հէր քէսին դալպինտէ պիր սէվինճ վար տըր , վէ
մուգատտէս թէչէպպիւսիւն պիրատէրէրի , դալպէ սաա-
թընըն եաղըն օլմուսընտան պահա իտիեօրլար :

—Եանըմաեօրլար , շիւնքի հաղըգաթէն հարպ վէ ֆի-
թուհաթ վաղթըր եաղլաշմըլ տըր : Հայտէ Սօկօր , սէն
կիթ , էմրլէրիմի նէօպէթճի դապիթինէ պիլտիր , վէ թէն
պիհ էթ քի , սէրաեըն վէ պաղլէլէրին պիլճիւմէ գարու-
լարը էյիճէ մուհաֆաղա օլունսուն , վէ հէր քիմ կէլիր
իսէ , տէրհալ պանա խապէր վիրտիլէր :

—Էմրինիղ շիմտի իճրա օլունաճաղ տըր , էֆէնտիմ ,
-տէտի Սօկօր , վէ բրէնսէսին հուզուրունտա պաշընը է-
հէրէք տիշարը չըղալ :

Ճէլլա տախի , հէնուղ Տօօրկալ իլէ Սունիասինին եան-
լարընա ալտէթ իթմիլ էքէն , մուգատտէմա Տօօրկալըն
վիրտուտին խապէր վիրէն խըտմէթ քեար կէլէրէք , միւ-
մալիլէյհաեա եաղլաշտը . ճէլլա տախի , մէրգումէ խի-
թապէն ,

—Ճէրիտ , նէ՞ իսթէրսին , -տէտի :

—Էֆէնտիմ , -ճէվապ վիրտի խըտմէթ քեար , -առտ-

թա չօճուղ տէնիլմէկէ չայեան պիր քիւլիւք տէլիգանը ,
մէճրուհ օլտուղու վէ դաեէթ զայիֆ կէօրիւնտիւկիւ հալ-
տէ , սէրաեա կէլիպ , էֆէնտիմիղէ դաեէթ մուհիմմ պա-
ղը իֆատաթը պուլունտուղունու սէյլէեօր :

—Պու չօճուղուն իսմի նէ՞ իմիլ :

—Իսմի Գաղիլ իմիլ :

—Հա՛ , անլատըմ , պիրատէրլէրիմիգտէն պիրի , վէ
տիւնքի կիւն լօրա Սինկըլթընըն սէրաեընտա , ձօրճ Մալ-
գօնա գարըլ էն տէհչէթլի եալան շահիտիկինի իտէն չօ-
ճուղ , -տէտի ճէլլա քէնտու քէնտուեէ , վէ պատէհու
աշիքեարէ . -կէլին . . . կէլին . . . քէնտիսինի պէլէ-
եօրում , -տէտի :

Պու սէօղլէրաէն պիր գալ տաղըգա սօնրա , ճէրիտ ,
Գաղիլի բրէնսէսին հուզուրունա չըղարտը :

Մէրգում Գաղիլ , բէնկի սօլմուլ օլտուղու հալտէ , գօ-
լունուն պիրինի տախի սամըլ , վէ կիւեա քէնտիսինին եիւ-
րիւմէկէ վէ աեաղտա տուրմաեա մէճալի եօղ կիպի կէօ-
րիւնմէքտէ իտի :

Ճէլլա , մալիւմիւմիւղ օլտուղու իւղրէ , սէրթ եիւրէք-
լի պիր գատըն իտի իսէ տէ , եինէ Գաղիլի շու հալտէ
կէօրտիւկիւնտէ , դալպինտէ իղհարը քէտէր իյլէեէրէք ,

—Չօճուղ , սանա նէ՞ օլտու , բէնկին նէ՞ իլին պու գա-
տալ սօլմուլ , պիր թարաֆը՞ն մը աղըրեօր , -տէտի :

—Էֆէնտիմ , -ճէվապ վիրտի Գաղիլ , -բէք չօղ գա-
նըմ աղալ տա . . . :

—Սէնի քի՞մ եարալալ :

—Պիր ինկիլիղ գամալ :

—Նէ՞ վաղըլթ :

—Տիւն կիճէ :

—Նէ՞րէտէ :

—Ճօն Մալգօնուն սէյֆիեէսի պասըլտըղը էսնատէ :

—Սէյֆիեէնին պասըլտըղընտա , սէնտէ օրատա՞ մը ի-
տին :

—Էվվեթ , էֆէնտիմ :

—Լաքին պու տէտիկին նա՞սըլ օլապիլի :

—Շիմտի անլարսընըզ : Խըտմէթ քեարընըզ Սամիտ , պէնտէնիզտէն էմին օլտուղունտան , տէրունի խանէյի թահգըզ իթմէքլիկէ պէնտէնիզի մէմուր իյլէտի : Պու հալտէ իլք տէֆա պէնտէնիզ , թարացատան թըրմալանաւրազ , սէյֆիեէեէ կիրաիմ , հալ պու քի , սըր ճօրճ Մալգօնուն խըտմէթ քեարըն օրատա պուլունտուղունտան , գամա իլէ պէնտէնիզի վուրտու :

—Անլաեօրում , գանըն պէնիմ ուղրումա թէլէֆ օլմուշ տուր : Ֆագաթ սէն էսէֆ իթմէ , պէն պունլարըն աճըսընը գաթ գաթ չըգարըրըմ : Լաքին հէքսի պու գատար տէյիլ : Տէտիլէր քի , սէն պանա մուհիմ խապէրլէր կէթիրմիշսին : Սէյլէ պագալըմ պանա նէ՞ խապէր կէթիրտին :

—Պիւյիւք պիր զաթըն թէշրիֆի խապէրինի :

—Պիւյիւք պիր զաթըն մը :

—Էվլէթ , էֆէնտիմ , չիւնքի պէնտէնիզ պու սապահ , եաեա եիւրիւմէքլիկէ իգթիտարըմ օլմատըղընտան , պէյկիրէ սիւար օլարազ , սիզլէրտէն մուալէնէթ վէ պիր մէսքէն նիեազ իթմէքլիկէ կէլմէքտէ իքէն . . . :

—Արզուլէրինին իքիսի տախի իճրա օլունաճագ տըր , տէտի բրէնսէս , մէրգումուն քէլամընը գաթթ իտէրէք :

—Էն չօղու պուրատան իքի միլ ուղագլըգտա , միւքէմմէլ պիր ալաեա թէսատիւֆ իթտիմ : Շէյլէ քի կիւղէլճէ թէճհիզ իտիլմիշ պիր չօգ զապիթան , վէ պիր չօգ խատէմէ վէ քէօլէլէր էթրաֆընը իհաթա իթմիշ օլտուղլարը հալտէ , զաեթթ միւղէյեէն պիր թահթըրէվան տէրունինտէ պիր իխթիեար , ֆէվգէլատէ պիր ազամէթ իլէ պու թարաֆա տօղրու կէլմէքտէ իտի :

—Էյ պու իխթիեար քիմ իմիշ , տէեու սիւալ իթտի ճէլլա մէրագլէ :

—Իսմինի սիւալ իթտիմ :

—Նէ՞ ճէվապ վիրտիլէր :

—Իսմի ըաթահ Հայտէրապատ օլտուղունու սէյլէտիլէր :

—Ըաթահ Հայտէրապատ մը , թէքրարլատըլար քէ-

մալի հայրէթլէ ճէլլա Տօօրկալ վէ ֆագիր Սունիասի :

—Էվլէթ , էֆէնտիմ :

—Ըաթահ Հայտէրապատ պուրաեա , եանի պէնիմ սէրաեմա կէլիեօր , հա՛ , տէտի բրէնսէս :

—Էվլէթ , էֆէնտիմ , չիւնքի զապիթանտան պիրինին պէնտէնիզէ խիթապէն , «Օղլում , Ալահապատ սէրաեմա նէ՞ գատար եօլումուզ գալտը» տէեու սիւալ իտիլինէ պագըլըր իսէ , տօղրումա պուրաեա կէլէճէքլէր տիր :

Բրէնսէս , Տօօրկալ իլէ Սունիասիեէ խիթապէն , չէյլէ պէեան իթտի :

—Աճալիպ , ըաթահ Հայտէրապատ եիւզ եաշընը միւթէճալիզ , քիմսէեէ կէօրիւնմէզ , քիմսէյի գապուլ իթմէզ , եալընըճա եաշար , վէ տաղլարտա պուլունան էսկի սէրաեմա չէքլիպ , էյլէճէ իմրարը էվգաթ իյլէր պիր զաթ օլտուղու հալտէ , պու զաթըն պու կիւն տէպտէպէսիլէ պուրաեա կէլիշի զարիպ տէյիլ մի տիր , Տօօրկալ :

—Հագըգաթէն բէք զարիպ տիր :

—Սունիասի , սէն նէ՞ տէրսին :

—Տահա պէն պիր չէյ անլաեամատըմ , ֆագաթ չիւպհէսիզ եագընտա հէր չէյի անլարըզ :

Բրէնս շու վէճհ իլէ տէվամ իթտի :

—Սիզ տախի բէք ալէա պիլիրսինիզ քի , ըաթահ Հայտէրապատը Պօվհանի թէշէպպիւսիւնէ իլճագ իթմէքլիւզրէ , պու կիւնէ գատար իտիլէն իգտամաթ , պաշա չըգալըլամամըշ իտի :

—Էվլէթ , պու սէյլէտիլինիզ տօղրու տուր :

—Անըն իլին պունտան պէյլէ քէնտիսինտէն մուալէնէթ պէքլէմէմէքլիկի , վէ հաթթա եէնիտէն օլ պապտէ քէնտիսինէ միւրաճաթ իթմէմէքլիկի գուրմուշ իտիմ , ֆագաթ չիմտի քէնտի հիւսնի ըիզասըլլա պէնիմ աեաղըմա կէլիեօր :

—Աճապա պու կէլիշի նէ՞ սէպէպէ մէպնի օլապիլիր :

—տէտի Տօօրկալ :

—Հէր նէ սէպէպէ մէպնի օլուր իսէ օլուն , բրէնսէս ճէլլանըն սէրաեմ , բրէնս Հայտէրապատ իլին տայիմի սու-

ընթացի աչքի պուրլունմալը տրր, -տեհու իշավէ իթտի Սունիասի շէտիտէն :

—Իվլէթ, շիւպհէսիզ, -պէհան իթտի ճէլլա, -հաթ-թա միւմաիլէյհի քէմալի իվթիֆաթ վէ հիւրմէթ իլէ գա-պուլ իթմէք իսթէրիմ : ճէրիտ, հայտէ չաբուզ կիթ, զապիթլէրէ նէօպէթիլէրէ վէ սայիր խըտմէթ քեաբլարա էմրլէրիմի պիլտիր : Թէնպիհ էթ քի, քեաֆֆէսիտէ րա-ժահ Հայտէրապատըն իսթիգապիլնէ հազըրլանսընլար, վէ սէրաբըն պիլճիւմլէ գաբուլարընը աչսընլար :

Պու էսնատէ ուզագտան միւզիգա սէտալէրի իշիտիլ-մէկէ պաշաաղըրնտան, Գազիլ :

—Իշիտիեօրմուսունուզ, իշթէ կէլիեօրլար, -տէտի :

—Չաբուզ էթ, ճէրիտ, չաբուզ, -տէտի բրէնսէս :

Պու էմրի ալարգտան սօնրա, խըտմէթ քեաբը մէրգում տիշարը չըգտը, վէ Գազիլ տախի եաւաշնա արգասընտան կիթտի :

Բրէնս իսէ, Տօօրկալ վէ Սունիասի իլէ պիլլիքտէ, թէ-տարիքեաթա նէզարէթ իթմէք իւզրէ, սէրաբա մօղրու միւթէրահի օլտուլար :

Պունլար եիւրիւտիւքլէրի սըրատա, շու մուհամլէրէյի իթտիլէր :

—Բրէնսին պուրաբա կէլիլինի տիւշիւնտիւքճէ, հայ-րէթտէ գալըբօրում, վէ ատէթա շիւպհէ իտիեօրում, -տէտի ճէլլա :

—Նէ՞ իշին, -տէհու սիւալ իթտի Տօօրկալ :

—Չիւնքի շուրասընը պիլմէմ քի, աճապա տախիլի մէմուլիքինտէ միլեօնլարնա թէպաասը պուրունան միւ-մաիլէյհի միւթինն բրէնս Հայտէրապատ, թէշէպալիւսիւ-միլէ մանի օլմագ վէ պիլլէ իլանը հարալ իթմէք իշին մի պուրաբա կէլիեօր :

—Վէալէսէ իթմէյին, էֆէնտիմ, զիրա պու տէտիկի-նիզ միւմքին տէյիլ տիր, -տէտի Սունիասի :

—Նէ՞ կիպի,

—Էն ալէա սէպէպ իշին :

—Նասըլ :

—Բրէնս րաժահ Հայտէրապատ միւսինն իսէ տէ, թիլ-քի կիպի հիլէպալ, վէ երլան կիպի միւտէպպիր տիր, տէրլէր :

—Պէն պունտան պիր շէյ անլաեամատըմ :

—Շունու տիտէք իսթէրիմ քի, էկէր միւմաիլէյհի տիւշմէն սըֆաթըլլա կէլիպ, քէնտիսինի սիլէ թէսլիմ իթմէք կիպի պիր թէտպիրսիլլիք, եախօտ տահա մօղ-րուսու պիր տիլմանէլիքտէ պուրունաճագ իսէ, օ շէօհրէ-թի տէ պիւսպիւթիւն եալան վէ եանլը տիմէք օլուր :

—Էօյլէ իսէ, էկէր խասիմանէ պիր նիեթթէ կէլմէ-եօր իսէ, տիմէք պէյնիմիլլտէ պիր իթթիֆագ մուգա-վէլէսի ագտինի թէքլիֆ իթմէք իշին կէլիեօր, -տէտի բրէնսէս ճէլլա :

—Պէնտէնիլտէ էօյլէ զանն իտէրիմ, -տէտի ֆագիր Սունիասի :

—Բէզալիք պէնտէնիլ տախի էօյլէ զանն իտէրիմ, -տէհու իլավէ իթտի Տօօրկալ :

—Էկէրլի պէօյլէ չըգաճագ օլուր իսէ, պունտան պէօյ-լէ, քիմսէ մուգավէմէթ իտէմէզ, վէ իթսէ պիլէ մաղ-լուպ օլուր, -տէհու պէհան իթտի բրէնսէս ճէլլա պիր սէվինճ իլէ :

Պու սըրատա մուհարէպէեէ կիտէն պիր ալայըն միւ-զիգալարը թարաֆընտան իճրա իտիլէն ահէնքլէրէ միւ-շապիհ պօրու սէտալարը իշիտիլտի :

Բրէնսէս ճէլլանըն զապիթան վէ զէննէ ալայը վէ խա-տէմէյի սայիրէսի տախի, բրէնսի միւմաիլէյհի իսթիգ-ալալ իթմէք իւզրէ, պիւլիւք գաբուտան սէրաբա կիրի-լէճէք գաբունուն նէրտիվան բարմագլըզլարը եանընա գատար սուրէթի մունթազամէտէ տիլիլմիշլէր իտի :

ՐԱԺԱՀ ՀԱՅՏԵՐԱՊԱՏ

Ջիբրի սէպգաթ իտէն ալայ, զաեթ միւզէյեէն պիր թահթրէվանըն էօնիւնտէ վէ արգասընտա տիզիւմիշ օլտուղու, վէ պու թահթրէվանըն եանընտան տախի, սաւրայլարտա պուլունան տիւսիզլէրէ մախսուս էլպիսէ կիյինմիշ օլան կիւզէլ պիր արապ եիւրիւտիւկիւ հալտէ, պաղչէեէ կիրաի:

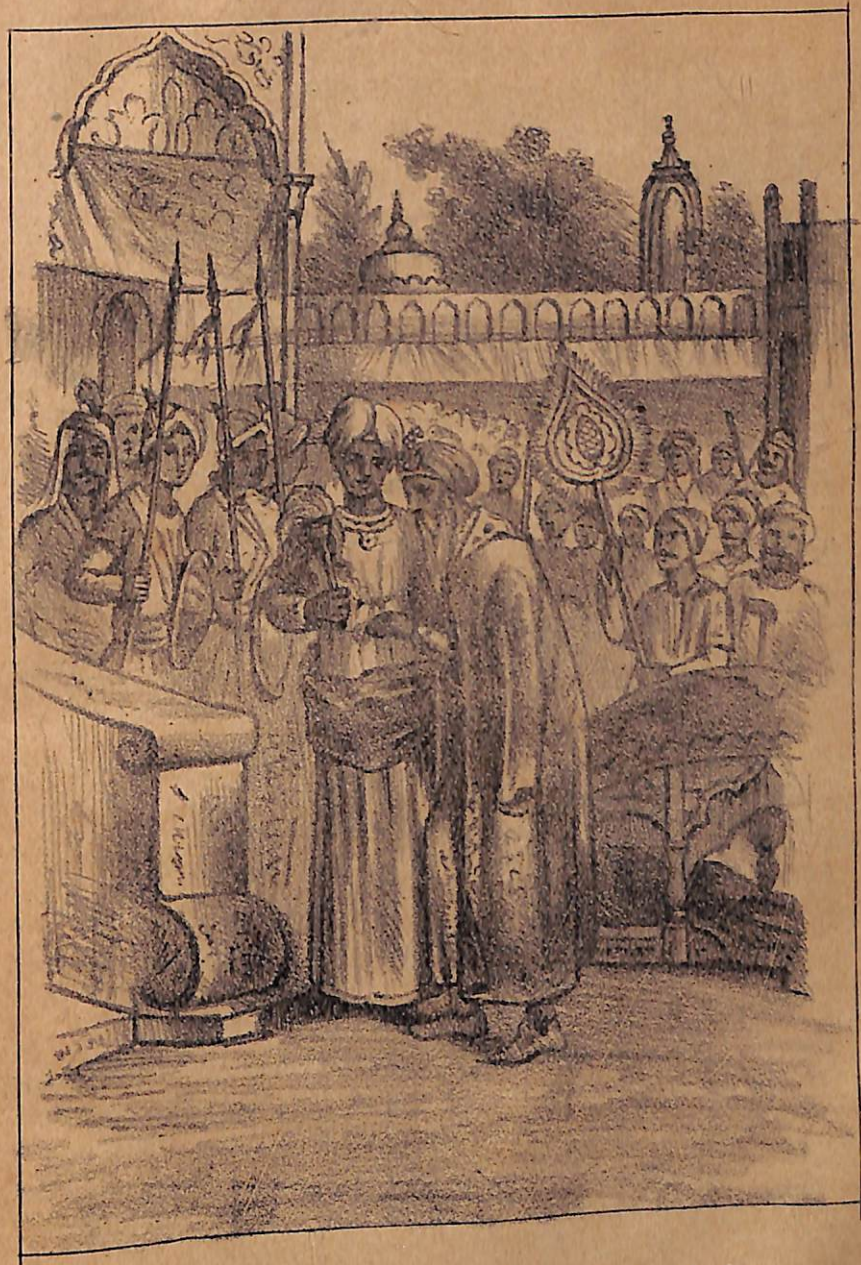
Մէզքիւր ալայ, պու հէյեթլէ, սերաեա կիրիլէճէք օլան նէրաիվէնին ալթ պաշընա դատար կէլիպ, մահէլլի մէզքիւրտէ թահթրէվանըլար տուրտուլար, վէ թահթրէվանը աշաղը ինտիրտիլէր: Օ անտէ միւզիգալար տախի տուրուպ, ըաթահ Հայտերապատ, իւզէրինտէ օթուրմուշ օլտուղու սիւմ իլէ իշլէնմիշ շիլթէլէրտէն ահէսթէ ահէսթէ աշաղը ինտի:

Միւմաիլէյի ըաթահ, չօգտան պէրու օգուեանլարըմըզա մալիւմ օլտուղու իւզրէ, ճօրճ Մալգօն օլուպ, մէրգոււմ օլ տէրէճէ գըեաֆէթինի վէ սիմասընը թէպտիլ իթմիշ իտի քի, շու հալտէ քիմնէ, հաթթա գարնտաշը վէ նիշանլըսը պիլէ քէնտիսինի կէօրսէլէր թանըեամաղլար իտի:

Շէօյլէ քի մէրգոււմ, եիւզ եաշընտա օլան ատէմէրին հէյեթլինի քէսպ իթմիշ օլուպ, սըգ քիբրիքլէրի կէօլլէրինի նիւմ սուրէթտէ էօրթմիւշ, ուզուն, ագ վէ միւքէմմէլ պիր սագալ կէօքսիւնէ գատար ուզանմըշ, վէ ալթուն վէ էլմաս իլէ միւզէյեէն պիր էլպիսէ կիյինմիշ օլուպ, հէր պիր հարէքէթի տախի, հադըզաթէն քէնտիսինին պիր իթիեար օլտուղունա տէլալէթ իթմէքտէ իտի:

Հէր նէ իսէ, իշթէ պու իթիեար թահթրէվանտան ինէրէք, զիբրի սէպգաթ իտէն արապըն օմուղունա տաեանտը, վէ զաեթ տիգգաթ իլէ ահէսթէ ահէսթէ նէրտիվէնին գատէմէլէրինի չըգմաեա պաշլատը:

Մէրգոււմ արապ, կիւեա էֆէնտիսինէ գօլթուգ տէս:

Իշպու սախթէ էսհամ՝ ճօրճ Մալգօն իտի. Ս. 220

Թէքլիկի իտերէք, գուլաղընտան աշաղը,

—Ա՛հ, էֆէնտիմ . . . պէն ատէթա գօրգուեօրում,
-տիմէքտէ իտի:

—Սո՛ւս, սօնրա պիզի էլէ վիրիրսին հա՛, -տէտի ծօրճ
եաւաշճա:

—Լաքին պու էլպիսէնին ալթընտա, պէնտէ քէնտիմի
թանըեամաղ օլտում:

—Աֆվ իտէրսին ամմա, պու էլպիսէ սանա բէք կիւ
զէլ եադըշտը

—Պէլքի . . . անճագ շու սիեա՛հ տէրիլէր տէ վիճու
տիմի խարապ իտիեօր:

—Նէ՞ չարէ, թէհամիւլ իթմէլի:

—Ֆէնա սուրէթտէ շաշի պագըեօրում:

—Գօրգմա՛, պիր շէյ ֆարգ օլունմաեօր:

—Ա՛հ, էֆէնտիմ, բէք զիեատէ պիհուզուր օլուեօ
րում:

—Տէրիլէրին իլէ հէնուզ ալըշամատըղընտան տըր: Սէ-
քիզ կիւնէ գատար բահաթ իտէրսին:

—Սէքիզ կիւնտէ՞ն մի, աման էֆէնտիմ, մէրհամէթ
իտին, պէնի տահա սէքիզ կիւն պու հալտէ՞ մի սագլա-
եաճագսընըզ:

—Պէլքի:

—Ա՛հ, պանա բէք եազըգ օլտու, էկէր սահիհ իսէ,
խասթա օլաճաղըմա հիշ շիւպհէ եօգ տուր:

—Էյ պանա պագ, ուզուն լագըրտըր իտէճէք վագըթ
տէյիլ տիր, հէմ տիլիզ օլտուղունու խաթըրտան չը-
գարմա:

—Հէյ վա՛հ, -տէտի արապ, եիւրէկինտէն պիր ա՛հ
չէքէրէք:

Իֆատէլէրինտէն տախի անլաշըլտըղը իւզրէ, մէրգում
արապ, մալիւմիւմիւզ պուլունան Սթօր իտի իսէ տէ, շիմ-
տիլիք մէրգումու արապ իսմիլէ թէսմիեէ իտէճէյիլ:

Հէր նէ հալ իսէ, պու իքի քիմէմնէլէր, քիմէնին ի-
շիտէմէեէկի վէ ֆէրգինէ տախի վարամաեաճաղը պիր
սուրէթտէ գօնուշարագ, նէրտիվէնին եարըսընա գատար

չրդարար, վէ անտէն սօնրա, հիշ պիր քէլիմէ իրատ իթ մէտիլէր:

Պիր գաչ տագըդա սօնրա, ծօրծ, նէրտիվէնին իւթ պաշնա չրդար, խատէմէսի վէ Տօօրկալ Սահիպ իլէ պիր լիքտէ քէնտինի իսթիգալ իտէն ճէլա իլէ դարչրաշտը: Վէ միւսմիլէյհա, միւսաֆիրինէ իսթապէն, շու վէճհ իլէ պէտանը իֆատէ իլլէտի:

— Բաթահ Հայտէրապատ, սերտեմա թէշրիֆինիլ հէր նէ սէպէպէ մէպնի օլուր իսէ օլտուն, պիլլէրէ միւպարէք պիր միւսաֆիրինիլ: Սիդին պիւլիւք սիլսիլէնիլէ վէ ագ սաշարընըղա հիւրմէթէն, պուրատա հէր շէյ սիդին տիր: Հէր նէ էմր իտէրսէնիլ, տէրագապ իճրա օլունաճագ տըր: Հաթթա ճարիւէնիլ պիլէ էմրինիլէ միւնթագըրըմ:

Ճէլա հագըդաթէն պու սէօյլէտիլլէրինի իճրա իլլէմէք իւզըրէ, տիլ շէօքիւպ, էլինի էօքմէք իսթէտի:

— Էվլէթ, էվլէթ, սէնի խապիս վէ մէլունէ գարը, իլթէ էօյլէ գարչըմըղտա տիլ շէօքիւպտէ, աֆիլըդ տիլէմէլիսին, լաքին պիլմիշ օլ քի, մագհարը աֆիլ օլամա եաճագսըն, —տէտի արապ քէնտու քէնտուէ վէ քէմալի հիտտէթլէ:

Բրէնսէս ճէլա, միւսաֆիրինին էլինի էօքմէք իսթէտի իսէ տէ, բաթահ Հայտէրապատ, եախօտ տահա տօղրու սու ծօրծ Մալգօն, միւսմիլէյհանըն շու հարէքէթինի մէն իտէրէք, ղաեթ զայիֆ պիր սէտա իլէ:

— Դըղըմ, —տէտի, —նէ՞ եաքրեօրսունուլ, գարչըմ տա տիլ մի շէօքէճէքսինիլ, Հիշ սիլէ պու հալ եագը շըր մը, չիւնքի սիլին անընըղտա իքի նէվի թաճ վար տըր: Շէօյլէ քի, պիրինիսի պիր բրէնսսինիլ, վէ իքին ճիսի տիլպէր պիր գատընսընըլ, Ֆիլվադը էկէր սիննիմ միւսայիտ օլա իտի, պէն սիլին հուղուրունուղտա տիլ շէօքմէլի իսիմ:

— Բրէնս հագըթէթլէրի, սիլին քէլամլարընըղը տինլէմէքիք, հագըդաթէն բէք թաթլը շէյ տիր, —տէտի բըրէնսէս ճէլա, վէ սաթթէ բրէնսի սալօնա տօղրու կէօթիւրէրէք:

— Պէնտէնիլ իշինտէ, սիլին իլէ գօնուշմագ բէք թաթլը կէլիւր, —տէտի բաթահ:

— Պու սէօյլէրինիլ տալի, պուրատա թէշրիֆինիլին տօթանէ օլտուղունու խապաթ իտիւր:

— Սահիպ, օլ պապտէ շիւպհէ՞ մի իտիւրսունուլ:

— Խա՛եըր, էֆէնտիմ, շիւպհէ իթմէօրտում, իլլա մէմուլ իտիւրտում:

— Հագըղընըլ վար տըր, գըղըմ, պէնիմ պուրատա կէլիլիմ, տօթանէ տիր, վէ պու տօթալուգ պիր ազտան տահա դիւտաթ օլաճագ տըր:

— Էվլէթ, էվլէթ, պիր ազտան կէօրէճէքսին, —տէտի արապ քէնտու քէնտուէ:

Ճէլա շու վէճհ իլէ տէվամ իթտի:

— Բրէնս հագըթէթլէրի, ճարիւէնիլի աէրէճէսիլ մէմնուն վէ մէսրուր գըլտընըլ: Էկէր գապուլ պուեուրուր իսէնիլ, միւսաֆիրիմ վէ տօթում օլան բաթահ Տօօրկալ Սահիպի սիլլէրէ թագտիմ իտէրիմ:

Պու սէօյլին իւզէրինէ, Տօօրկալ քէմալի հիւրմէթլէ պաշնը էյտի, վէ սաթթէ բրէնս տալի:

— Բաթահ Տօօրկալ Սահիպ, —տէտի, —պէն հէր նէ գատար սիլի կէօրմէմիշ իսէմտէ, էինէ սիլ պէնիմ եանըմ տա էճնէպի սաեղմագսընըլ, չիւնքի, պէնիմ մէսքէնիմ օլան տաղարտա չօգ տէֆա սիլին իսմինիլի իշիթմիլիմ: Սիլ պիւլիւք վէ մէշհուր պիր իսիմ թաշրմագտաընըլ, վէ պու իսիմ, կէլմիշ սաըրլարըն շէրէֆի սէտաընըլ գուլաղըմա աքս իթմէքլիկէ քիֆաեթ իտէր: Վէ սիլ պու իսիմ լաեղըլա մուհաֆաղա իլլէմէքտէսինիլ: Շու հալտէ էլինիլի պանա վիրինիլ:

— Թէշէքքիւր իտէրիմ, բրէնս հագըթէթլէրի, թէշէքքիւր իտէրիմ, —տէտու ճէվապ վիրտի Տօօրկալ էլինի ուղաթարագ:

— Ա՛հ, խային, ա՛հ, շիմտի սէնի նա՞սըլ պօղազլաեաճաղըմը բէք իլի պիլիլիմ ամմա, նէ՛ չարէ սիւքիւթ իթմէքլիկիմ լաղըմ տըր, —տէտի արապ քէնտու քէնտուէ: Ծօրծ Մալգօն, տուտագլարը բրէնսէսին գուլաղընա

տագանըր տերեհեմինտէ է յիլէրէք, վէ ետվաչ սէսլէ,

—Գըզըմ, պէնիմ պուրաեա կէլիշիմ, սիզէ պաղը մուհիմմ իֆատաթ վէ թէպլիղաթըմ օլտուղու իշին տիր: Անճագ եալընըզճա սիզէ սէօյլէեհէքէլիմի, բաթահ Տօօրկալ Սահիպին գարշըսընտա տախի սէրպէսթճէ սէօյլէեհէպլիմմիյիմ, —տէտի:

—Հայ, հայ, բէտէր էֆէնտի, սէօյլէեհէպլիմմիսինիզ, չիւնքի ճարիեհինիզ անէտէն հիշ պիր սըրը սագլամամ, —տէեու ճէվապ վիրտի բրէնսէս:

—Էօյլէ իսէ Տօօրկալ տուրսուն, լաքին պաշգա քիմնէ գալմասըն:

Ճէլա պիր էմր իշարէթի իթմէսիյլէ, սալօնտա պուլունան քեաֆֆէյի մէմուրլար տէրհալ տիշարը չըգտըլար: Եալընըզ արապ, եանի Սթօթ կէօրմէմէզլիկէ կէլիպ, էֆէնտիսինտէն պիր գաչ աեագ էօթէտէ աեագտա տուրմագտա իտի:

Բրէնսէս, էլիյլէ մէրգումու կէօթէրէրէք,

—Պու առէմ նէ իշին սայերլէրի կիպի կիթմէտի տէ, պուրատա գալտը, —տէտի:

—Պէնթօլ ասլա պէնի թէրք իթմէզ: Մէրգում, սէրաեմտա պուլունան արապ քէօլէլէրին քէթիսիւտասը օլուպ, դաեթ սատըգ պիր առէմ տիր: Պիշարէնին գուլազլարը իշիտիր, վէ ազլը տախի վար իսէտէ, տիլի սէօյլէյէմէզ: Քէնտիսինսէ պիր շէյ սէօյլէտիկիմտէ, իշարէթլէր իլէ ճէվապ վէրիր, վէ պու իշարէթլէրի տէ եալընըզ պէն անլաեապլիլիրիմ, —տէեու ճէվապ վիրտի բաթահ:

—Շու պէնիմ տիլիզ օլմագլըզըմ եախօտ տիլիզ կէօրիւնմէքլիկիմ, քէնտիլէրինտէ իսթէտիկի շէյ տիրա, չիւնքի էկէր շու հալտէ պուլունմատա իտիմ, պէնտէ քէնտիլէրինսէ պաղը ճէվապ վէրիր իտիմ: . . . լաքին նէ չարէ, սապը լազըմ: Ալահ վիրէտէ, շու տիլիմ սօնունա գատար պաղը գալմասա իտի, —տէտի արապ քէնտու քէնտուեհէ վէ հիտտէթլէ:

Ճօրճ Մալգօն վէ Տօօրկալ Սահիպ պիր գանարէ իւզէրինէ օթուրմուշ օլտուգլարընտան, բրէնսէս ճէլա տա-

խի, արթըգ մէրգում արապ տիլիզի վազիֆէ իթմէեհէրէք, կէլիպ եանլարընտա օթուրտու, վէ քէլամա աղաղ պլիլէ,

—Բրէնս հաղրէթլէրի, գուլազլարըմըզ սիլին միւպարէք քէլամլարընըզ տինլէմէեհէ հաղըր տըր, —տէտի:

—Ահ, նէտէ կիւզէլ ֆուրսաթ, թամ վագըթ տըր . . . —տէտի ճօրճ քէնտու քէնտուեհէ, վէ պատէհու եիւքսէք սէտա իլէ, —Գըզըմ, պէն սիզէ կէլմէք իշին, սիզի բէք չօգ պէքլէտիմ, —տէեու իլավէ իթտի:

—Ջարար եօգ, էֆէնտիմ, իշթէ թէշրիֆ պուեուրտունուզ եա, կէչէն վագըթլար չարուգ ունտուլուր, —տէտի ճէլա:

—Հէր նէ իսէ, գըզըմ, ասըլ մագսէտէ կէլէլիմ: Սիլին պիր խայլի վագըթտան պէրու պիւյիւք պիր իշէ թէշէպպիւս իթմիշ օլտուղունուզու, վէ մագսէտինիզ նէտէն իպարէթ պուլունտուղունու պլիլիրիմ:

—Վայ, խապէրինիզ վա՞ր մը:

—Շու մագսէտ, Հինտիսթան շիրքէթինին մահվը, վէ թամէրլիտլէրին մէմալիքինտէ պիւթիւն ինկիլիզլէրին թէլէֆի տէյիլ մի տիր:

—Էվլէթ, էֆէնտիմ:

—Իշթէ կէօրիւեօրսունուզ եա, սիլին էճնէպի ճինսինսէ օլան ֆէվգէլանտէ զարէզ ու առալէթինիզ, պէնիմ իշին պիր էսրար տէյիլ տիր:

—Էվլէթ, պու զարէզ ու առալէթ պանա պիր միրաս օլուպ, բէտէրիմին գանըլա պանա ինթիգալ էյլէմիշ տիր: Պու սըրատա արապ, եանի Սթօթ քէնտույի կիւճ հալ իլէ զապթ իտէպլիտիկի կիպի, տիշլէրի արասընտան քէնտու քէնտուեհէ,

—Պու գատըն տէյիլ, առէթա պիր թիմաս հիշիսի, վէ եախօտ մէքրուհ պիր էնկէրէք երլանը տիշիսի տիր, —տիմէք իտի:

—Էկէր պէն շիմտիեհէ գատար, պանա իտիլէն թէքլիֆլէրի բէտա իլէ, թահթը սալթանաթընըզտա պուլունտիֆլէրի բէտա իլէ, թահթը սալթանաթընըզտա պուլունտան Պօլհանի էվլատլարընըն շիրքէթինէ հիսսէտար օլմա-

տըմ իսէ, սէպէպի, սիդին մահվ իթմէքիկի ահտ իթմիչ օլտուղունուղ ինկիլիդէրին տօսթու տէյիլ իսէ տէ, միւթ-թէֆիդէրի օլմագլըղըմ տըր: Վէ լաքին սիդին թասավ-վուրլարընըդ պէնճէ մալիւմ օլուպ, էկէր եալընըդ պիր քէլիմէ ազղըմտան չըգարսամ, վէ եախօտ եալընըդ պիր եանլըչ հարէքէթ իճրասընտա պուլունսամ, թասավվու-րաթը մէգքիւրէնին պօշա չըգմասը իհթիմալտէն օլտու-ղունու պիլտիկիմտէն, ազղըմտան հիչ պիր եանլըչ քէլամ չըգարմատըմ, վէ հիչ պիր կէօնա եանլըչ հարէքէթտէ պուլունմատըմ: Չիւնքի թէչէպալիւտիւնիւղիւն սուրէթի ճէրէեանընա մանի օլմագլըղը, քէնտիմճէ պիր ճինաեթ աատ իտէր իտիւմ, վէ իւմիտիմի մապուտլարըմըդ իւղէ-րինէ գօեարագ, պիթարաֆանէ պիր մէսլէք իթթիխազ կյէմէքտէ իտիւմ:

—Հալ պու քի, բրէնս հաղրէթլէրի, պու կիւն պու մէսլէքի իթթիխազ իթմիչ տէյիլինիդ, տէյիլ մի:

—Խա'եըր:

—Նիչլո'ն:

—Չիւնքի չիմտի հէր շէյ թէպալիլ օլունտու, ինկիլիդ-լէր պէնիւմ հուգուգումու թանըմատըլար, վէ իմթիեա-զաթըմը թէճավուղ կյէտիլէր, վէ պէյնիմիդտէ մէվճուտ օլան մուգավէլէյի առէմի պասիրէթ իլէ ֆէսիս իթտիլէր:

—Տիւլա'նէլէր . . . ֆադաթ էլպէթտէ պէյլէ օլմագ-լապըմ իտի . չիւնքի մապուտլարըմըդ անլէրի մահվ ու-նապէտիտ իթմէք իսթէտիքլէրի հալտէ, կէօլլէրինի պիւս-պիւթիւն քէօրլէթմիչ տիր:

—Էվվէթ, էօյլէ օլմուշտուր . զիրա քէնտիլլէրինէ ֆայ-տէլի պիր տօսթու, սուլհու գապուլ իթմէզ պիր տիւշմէն իթմիչլէր տիր . . . : իմտի պունտան պէյլէ պէնտէ, պի-զի էզմէքտէ օլան վէ քէնտույի մաղլուպ օլմագ զանն ի-տէն պիր գուվվէթի մահվ իթմէք իսթէրիւմ:

—Էվվէթ, էօյլէ զանն իթմէքտէ, վէ էօյլէ օլտուղու-նու լիսանէն տախի սէօյլէմէքտէ տիրլէր, լաքին պու խու-սուստա եանըմագտա օլտուղլարընը եագընտա կէօրէճէք տիրլէր:

—Իշթէ անըն իչին, պէնտէ սիզէ կէլէրէք, բաժահ Հայտէրապատ սիդին միւթթէֆիդինիդ օլտուղունու արդ իտիեօրում:

—Պու կիւն սիզի պուրաեա սէվգ իտէն շիւպհէսիդ Պօվհանի տիր:

—Պէնիւմ թէպալամը, խաղինէլլէրիւմի, վէ քէնտի միւ-րատըմը, վէ հէրսինտէն զիեատէ մուավէնէթի մանէվի-եէմի սիզլէրէ կէթիրտիւմ: Պունտան պէյլէ թէչէպալիւ-սիւնիւղիւն էն գավի թարաֆտաը պէն օլաճաղըմ: Իմտի գանըմը, ալթունումու վէ նուֆուղումու իսթէտիկինիդ կիպի գուլլանընը:

—Ահ, պու կիւն նէ' միւպարէք կիւն իմիչ, -տէտի ճէլլա սէվինճ իլէ, -իւքի վուգուաթ կէօրտիւմ վէ իշթ-տիւմ քի, գալպիմի մէսրուր կյէտիլէր: Պու վուգուաթըն պիրի, Պօվհանի վէքիլինին Հինտիսթանտա զահիր օլմասը օլտուղու հալտէ, տիկէրի տախի բաժահ Հայտէրապատըն պիզէ միւթթէֆիդ օլմասը տըր: Պունտան պէյլէ զալէպէ իտէճէկիմիզէ արթըգ էմին օլմալըեը:

—Իշթէ, գըղըմ, պէնիւմ նէ' իչին կէլտիկիմի սիզէ անլաթըմ, չիմտի պէեանը հալ իթմէքլիկին սըրասը սի-զին տիր: Սէյլէյին, չիմտիեէ գատար նէ' եաբտընըդ, վէ պունտան պէյլէ նէ' եաբաճագսընը:

Ճօրճ պու սէօլլէրի սէօլլէյիպ, իշիտէճէկի սէօլլէրի լաեըգըլլա անլամագ իչին, նաղարը տիզգաթընը բրէն-սէս ճէլլաեա աթֆ կյէտի:

ՃԵԼԼԱՆԸՆ ԻԳՐԱՐԸ

—Նե՞՞ Եաբարդը մը մը սիւալ իտիօրսունուղ, —թէ.ք-
րարլատը ճէլլա մաղրուրանէ սուրէթատէ, —էօյլէ իսէ, պէ-
նի իյի տինլէ յինիլ: Էկէր իֆատաթըմը իշխտէճէ.ք օլուր-
սանըլ, պիւյիւ.ք իշլէր Եաբարդ օլտուղումու ալէնէն իգ-
րար իտէճէ.քսինիլ:

—Պուեուրունուղ, գըղըմ, տինլէ Եօրում:

Պու սէօղ իւղէրինէ, բրէնսէս ճէլլա քէմալի հէեէճան
իլէ եիւղիւ գըղարըպ, եիւրէկի տախի շիտտէթլէ վուրա-
րադ, շու վէճճ իլէ իթայի ճէվապ իյլէտի,

—Էֆէնտիւմ, մալիւմիւնիւղ օլտուն քի, Հինտիւթան-
տա ինկիլիլ նէսլինի իքի կիւն զարֆընտա քիւլլէն մաճվ
իթմէ.ք իշին, հէր կէօնա թէտապիլի իթթիխաղ իյլէմի-
շիւմ տիւր . . . : Պէնիւմ տէտէմ վէֆաթ իթտիլիլ զէման,
բէտէրիմէ շէօյլէ տէմիշ իտի. «Էվլատըմ, էկէր սէն ար-
ղու օլունան միւրատա մուվաֆֆադ օլամաղ իսէն, էկէր
վազըթլար սանա միւսայիւ օլմաղ իսէ, սէնին էվլատա-
րընա թալիմաթ վէր, վէ վէֆաթ իթտիլիլ սըրատա, ան-
լէրէ զարէզ ու առավէթ վասիեթ էթ:» Իշթէ տէտէ-
մին բէտէրիմէ սէօյլէտիլի, բէտէրիւմ տախի պանա թէ.ք-
րարլատը: Ճարիեէնիլ տախի իշղու մուգատտէս վէ տէհ-
շէթլի մէմուրիյեթի գապուլ իյլէտիւմ, վէ պէնտէն էվ-
վէլ բէտէրիմին Եաբարդը կիպի, պէնտէնիլ տախի քէն-
տիմի օ ուղուրա ֆէտա իթտիւմ: Պէշ սէնէտէն պէրի տիւր,
լաէնգաթի չարլմագտաբըմ: Պէշ սէնէտէն պէրի տիւր,
չարլմագաղըն պիւր կիւն պիլէ կէշիւրմէմիշիւմ: Թէշէպ-
պիւսիւմիւղ գարանլըգտա եիւրիւեօր, վէ կիթտի.քճէ
պիւյիւեօր: Կօլգօնտտան Բէնթօպա, Ուտտան Պէնկալա,
Տէլհիտէն Մատրասա, Մատրաստան Նայբուրա, վէլհասըլ
Հինտիւթանըն հէր թարաֆընտա գաեըլ վէ գամա մէղ-
հէպինի նէշը իթտիւմ: Պիւր թագըմ զարէզ ու ինթիգամ
ալըճըլարըն սուլթանը օլտում: Ատէմլէրիմիլին հիյնի
հաճէթտէ քէնտիլէրինի հըֆըլ, վէ եախօտ տիւլմէն էլինէ

կէշմէեէրէ.ք, թէլէֆ օլմալարը իշին, խասսէթէն եէր ալ-
թընտա կիլլի լաղըմար աշտըրըմ: Վէ պիւր թագըմ եօ-
րուլմագ պիլմէզ ճէնկճիլէր թէտարիլիլէ, պուսարըն էլ-
լէրինի ալըշտըրմագ իւղրէ, պու սանէ գատար հէր կիճէ
պիւրէր ինկիլիլ էօլտիւրթմէ.քտէ իտիւմ:

Ճօրճ պու սէօղ իւղէրինէ, տէրունէն հիսս իյլէտիլի
հէեէճանը ալիմի մէն իտէմէեէրէ.ք, պիւրտէն պիւրէ տիթ-
րէտի իսէ տէ, պէրէ.քեաթ վիւսին քի ճէլլա քէնտի միւ-
թալաաընա տալմըլ, վէ Տօօրկալ Մահիպ տախի պիւ-
թիւն նաղարը տիլգաթընը բրէնսէսին քէլամլարընա աթֆ
իյլէմիշ օլտուղլարընտան, իքիսի տախի սախթէ իխթի-
եարըն շու հարէ.քէթիլինի ֆէրգ իտէմէտիլէր:

Հէր նէ իսէ, ճէլլա, տահա զիեատէ պիւր աշղ իլէ,
քէլամա տէվամ իյլէտի,

—Պունտան սէ.քիլ կիւն մուգատտէմ, Նայբուրտա,
Փանսիկարլար, բէյիս Գօուլէյի պօղտուլար: Տէօթ իլին
էվիլէ, Տէլհիտէ, Թուկլար, սըր Փօլքաթընը գաեըլա-
րըյա գաթլ իյլէտիլէր: Վէլհասըլ պունտան իքի կիւն
մուգատտէմ տախի, պիլիւմ էսրարըմըլը թահարրի իտէն
պիւր ատէմ, Պօվհանի էվլատարը մարիֆէթիլէ, եիւրէ-
կինտէն գամա իլէ թէլէֆ իտիլիլ: Պու խայինին քիւմ օլ-
տուղունու անլամագ իսթէր իսէնիլ, Պէնարէս մէճլիսի
բէյիսի ճօն Մալգօն տէտի.քլէրի հէրիֆ տիւր:

Ճէլլա պու մէքրուհ քէլամլարը սէօյլէտիլինտէ, ճօր-
ճուն հըրս ու հիտտէթի տէրէճէյի աշարադ, վէ շու
հալտէ պիւր տագըղաճըլ էմիլի պասիլթէթի ունուտարադ,

—Ահ, խա՛յինլէր, խա՛յինլէր, —տէտի եիւ.քսէ.ք սէտա
իլէ, վէ էլինի գամասը իւղէրինէ կէօթիւրիւպ, աեաղա
գալգարադ,

—Բրէ՛նս, նէ՞ սէօյլէ Եօրսունուղ, —տէտիլէր բրէնսէս
իլէ Տօօրկալ հայրէթտէ գալարադ:

Պու սըրատա ճօրճ, աղլընը պաղընա թօթլանըպ, եա-
լընըլ օլտուղու հալտէ, պէօյլէ պիւր թէհլի.քէլի իլէ պաշ-
լամագ միւնասիլ օլամտեաճաղընը, վէ սօնուստա կէրէ.ք
քէնտիլին վէ կէրէ.ք Մարի իլէ էվանըն թէլէֆինէ սէպէպ

օլաճաղընը ֆէհմ պիրլէ , սէօղիւնէ շու վէճհ իլէ խիթամ վիրտի ,

—Ահ , խային ինկիլիզէր , լանէթլի ճինս էվաալարը , ինչաալլահ հէբլինիլտէ , պու թէլէֆ օլանլար կիպի թէլէֆ օլուրսունուղ ,

Պու էսնատէ Սթօր տախի քէնտու քէնտուեէ ,

—Աման եա՛ րապպիմ , նէ հալ իշինտէյիլ , առէթա սաչաբըմ իւրբիւրիւեօր , -տիմէքտէ խտի ,

—Իշթէ բրէնս հաղրէթլէրի , պիղիմ հալիմիլ պուտուր : Պունտան սօնրա սիղէ էմին օլապիլի՞րմիլիլ , -տէտի ճէլլա :

—Էվլէթ , դըղըմ , էմին օլունուղ , պունտան պէօյլէ պէնտէ սիղին շէրիքինիլիմ , -տէեու ճէվապ վիրտի ճօրճ , վէ քէնտու քէնտուեէ , վէ աղիմ հիտտէթլէ . -Ահ , իշթէ պէնիմ հիսպէրիմաէ ապա եանլըլ եօգ իմիլ , բէտէրիմին գաթիլլէրի պունլար իմիլ , -տէտի :

—Շիմտիեէ գատար ինկիլիլլէրտէն չօղ քիշի գուրպան իթտիմ , վէ պունտան պէօյլէ տախի իտէճէյիմ . . . էվլէթ . . . էվլէթ . . . րաթահ Հայտէրապատ , էկէր սիւզին զարէզ ու ինթիգամլարընըլ տախի պէնիմքիլէրէ պէնզէրլէր իսէ , եէմին իտէրիմ քի , միւքէմիլէ սուրէթտէ ախըր ինթիգամ իթմէքիկէ մուվաֆֆաղ օլաճաղըլ :

—Իւմիտ իտէրիմ , -տէտի ճօրճ սօղուգճա :

—Բրէնսէս ճէլլանըն նէ՞ եօլտա ինթիգամ ալտըղընը պիր սաաթա գատար կէօրիւրսիւնիւլ :

—Պիր սաաթա գատար մը :

—Էվլէթ , էֆէնտիմ :

Պու անլաչլմաղ քէլամլար իւզէրինէ , ճօրճ տիւչարը իղթիրապ օլարագ ,

—Աճա՛յիպ , պու գատըն նէ՞ տիմէք իսթէեօր , տօղրուսու իսթէմէտիկիմ հալտէ , պանս գօրգու վիրիեօր , -տէտի քէնտու քէնտուեէ :

Պու էսնատէ , սալօնուն գաբուսու աչլլարագ , Սօկօր կէօրիւնտիւ , վէ գըմլլտանմագսըղըն գաբունուն էօնիւնտէ տուրտու : Գաբու հէր նէ գատար շամաթասըղճա ա-

չըլտը իսէ տէ , բրէնսէս եինէ արգասընս պագըպ , եանընս եագլաչմասընը Սօկօրա իշարէթ իթտի : վէ մէրգուճ եանընս կիթմէսիլլէ , միւմաիլէյհա եալաչճա ,

—Էյ նէ խապէր վար , -տէեու սիւալ իթտի :

—Կէլիեօր , էֆէնտիմ , -տէտի Սօկօր :

—Սըր էտվա՛րտ մը :

—Էվլէթ . . . տահա ուղագտա իսէ տէ , անըն օլտուղունու ֆէրգ իթտիմ : Պիր հայվանս րագիպ օլմուչ , զաեթ սիւրաթլէ կէլիեօր . . . հիսապճա պէշ տագըղաեա գատար պուրատա տըր :

—Եալընը՛ղ մը տըր :

—Էվլէթ , էֆէնտիմ , եալընըլ տըր :

—Էօյլէ իսէ , եանըմամըլըմ , պիշարէ նիշանլարնս օլան ալէագասընտան քէօրլէնմիշտէ , պու եօլտա տիվանէճէ քիւսթաիլըղա ճէսարէթ իտիեօր :

—Կէլտիկի կիպի նէ՞ եարալըմ :

—Ղաեթ իլթիֆաթ իլէ իսթիգալ իտիպ , ապանօգտան մաամուլ օլան սալօնս կիրտիրինիլ : Պէնտէ շիմտի կէլիր օրատա պուլուրում : Փագաթ սէն վէ տիկէր իքի սատըգ խատէմէմ , կիլլի պիր մահէլլտէ կիլլէնիպ , չաղըրտըղըմ վագըթ կէլինիլ , անլաչլտը՛ մը :

—Էվլէթ , էֆէնտիմ , անլատըմ :

—Էօյլէ իսէ , հայտէ կիթտէ , վագիֆէնի թէմամըլլա իճրա էթ :

Սօկօր տիշարը չըգտը . ճէլլա տախի , եիւզիւնտէքի սէվինճ իմարէլէրինի քէմալի իղթիրապլէ կէօրմէքտէ օլան ճօրճ Մալգօնս տօղրու տէօնէրէք ,

—Բրէնս հաղրէթլէրի , -տէտի , -շիմտի պիր էճնէպիւնին , ճարիեհնիլլէ վիզիթա վիրտիկինի խապէր ալտըմ քի , մէրգումու մուգատտէս թէշէպպիւսիւմիւզիւն մէնֆաաթը իշին , տէր հալ գապուլ իթմէքլիկիմ լաղըմ տըր : Իմտի պիր սաաթ գատար եանընըլտան մուֆարագաթ իթմէքլիկիմէ միւսաատէ պույուրուրսունուղ , տէյի՛լ մի :

Սալթէ ինթիեար ապա ճէվապ վիրմէյիպ , անճագ մուվաֆֆագաթ իթմիլ կիպի պաչընը էյտի , ճէլլա տա-

խի շուրջ վեճն իլ է տեղամ իթտի :

— Էֆենտիմ , բեռեր , էկեր եանըմաղ իսէմ , զաթընըդ եօրկուն օլմալըսընըդ . . . իմտի մուվաֆֆադաթ իտէր իսէնիզ , սիզին իգամէթինիզ իչին թախսիս իյլէմիշ օլտուղում տայրէնէ կէօթիւրէյիմ : Օրաւեր սիզէրէ լաւըդ պուլաճաղընըղը իւմիտ իտէրիմ :

— Գըղըմ , պէն հէր նէ գատար իխթիւար իսէմտէ , գուվլէթիմ հէնուղ եէրինատէ տիր , վէ եօրկունըդ տէնիլէն շէյի պիլմէմ : Իմտի , պանա թագտիմ իյլէտիկինիզ իսթիրահաթտան լէզէթեապ օլմագտան իսէ , թէքմիլ չինտիաթանտա քէսպի շէօհրէթ իթմիշ օլան սէրաւընըղըն պաղչէլէրինի սէյր ու թէմաշա իթմէքիկի արդու իյլէրիմ :

— Պաշ իւսթիւնէ , էֆենտիմ , րաթահ Տօօրկալ Սահիպ սիզէ սէրաւըմըն վէ պաղչէլէրիմին հէր թարաֆընը կէօսթէրսինլէր : Հայտէ , Տօօրկալ , բրէնա հաղրէթլէրինի կէզտիրին :

Ճօրճ Մալգօն աւաղա գալգաղընտա , բրէնաէս եինէ Ճօրճ Մալգօնա իխթապէն ,

— Պէնատէ պիր սաաթա գատար սիզինլէ պիրլէշիրիմ : Վէ պու կիճէ սիզէ լաւըդ պիր զիյնէթ իճրա իտէճէյիմ :

— Պանա լաւըդ պիր զիյնէթ մի , պէլքի ինթիգամ զիյնէթի տիր :

— Էվլէթ , էֆենտիմ , սէյլէտիկինիզ կիպի :

— Պուեուրունուղ , բրէնա հաղրէթլէրի , կիտէլիմ , — տէտի Տօօրկալ :

Պու սէօղիւն իւղէրինէ սախթէ իխթիւար , արապըն օմուղունա տաւանարագ , վէ քէնտու քէնտուեէ ,

— Աճապա պուրատա նէլէր կէօրէճէյիմ , — տիւեէրէք , Տօօրկալըն արգասընտան կիթմէքիկէ պաշլատը :

Սթօր իսէ , պու էսնատէ էֆենտիսի կիպի , պիւթիւն աղիլլէրին մուսվէնէթինի եարտըմա չաղըրարագ , շու թէհլիքէտէն պաշլարըն նասըլ գուրթարապիլէճէքլէրինի տիւշիւնմէքտէ իտի :

Մէրգուլման իւշ շախալար սալօնտան տիշարը չըգաղգտան սօնըր , Սօկօր իշէրի կիրիպ ,

— Էֆենտիմ , Էտվարտ Մալգօն կէլտի , վէ մէրգուլմուն էմր պուեուրտուղունուղ սալօնա կէօթիւրտիմ , — տէտի :

— Բէք իյի . . . հայտէ արթըդ սէն կիթտէ , րէֆիգլէրին իլէ պիրլիքտէ պէքլէ : Պէն շիմտի կէլիրիմ :

ՏԻՇԻ ԳՈՐԼԱՆԸ ՄԱՂԱՐՍԱՐ

Ճօն Մալգօնուն քիւշիւք էվլատը սըր Էտվարտը , Սօկօրուն կէօթիւրմիւշ օլտուղու սալօն , հէր նէ գատար պիւլիւճէք օլուպ , թէզիւնաթ վէ տէօլէմէսի տախի զաւէթ նէֆիս իտի իսէտէ , ինսանա տէհլէթ վիրիճի պիր հէյեթի վար իտի , շէյլէ քի , թալանը գօնու գըրմըղը պօնա իլէ պօնանմըշ : Վէ տիւրլիւ պէ տիւրլիւ բէսիմէր իլէ թէզիւն իտիլմիշ օլուպ , գանարէ վէ գարու բէրտէլէրի իւղէրինէ գըրմըղը շիշէքլէր վէ գուշ թաալիրէրի իշլէնմիշ սիւահ Չին սաթէնիւնտէն իտի քի , պուշարըն քեաֆֆէսի ինսանա աճայիպ պիր հալտէ կէօրիւնիւր իտի :

Իշթէ Էտվարտ Մալգօն պու սալօնտա եալընըճա պէքլէտիկի սըրատա , պիրատէրի Ճօրճ Մալգօնուն տախի այնի վագըթտա քէնտի պուլունտուղու սէրայտա պուլունմասը հաղգընտա ապա շիւպհէ պիլէ իթմէեօր իտի :

Պու տէլիգանլընըն բէնկի զաւէթ սօլմուշ իսէ տէ , երիւնէ ճէսարէթի ֆէվգէլատէ օլուպ , գուրմուշ օլտուղունիւնէթինի սօնունա գատար տէվամ իթմէք ֆիքրինտէ պուլունտուղու , հալ ու հէյեթիւնտէն անաշըմագտա իտի :

Էտվարտ պիր աղ միւտտէթ եալընըճա մէգքիւր սալօնտա գալտըգտան սօնըր , պիր արա գարու ալըլարագ , ճէլա զահիր օլտու : Միւմաիլէյհա սաքին վէ կիւլէր եիւղ կէօրիւնմէքտէ իտի իսէ տէ , շու կիւլէր եիւղլիւլիւլիւ թէհտիտտէն տահա զիւտտէ տէհլէթի իտի : Բրէնաէս ճէլա , Էտվարտա տօղրու իլէրլէմէսինտէ , մէրգուլմուն տէլիգանը տախի պիր աալմ իլէրի եիւրիւեէրէք , աաի պիր

գառնա սէլամ վիրիօր կիպի, միւսմարիւյհ հաւա սօվուգ պիւր նէզաքէթլէ սէլամ վիրաի :

Ճէլա իսէ, աճալիպ պիւր նաղար իլէ Էտվարտա պա-
գարազ :

— Տիմէք կէլտինիլ, հօւ : — տէտի :

— Կէլէճէկիմէ շիւպհէ՞ մի իտիօրտունուզ, էֆէնտիմ :

— Էվլէթ :

— Նէ՞ իշին, աճապա սիզին Ալլահապատ սէրաբընըզն պիւր գաբլան տիշիսինին մաղարասը օլմաընտան գօրգա-
րազ, կէլէմէ՞ մի զանն իտիօրտունուզ :

— Էվլէթ :

— Էյլէ իսէ եանըմըշտընըզ, շիւնքի պիլմէլիսինիլ քի, Էտվարտ Մալգօն հիւ պիւր շէյտէն գօրգմաղ, նասըլ քի շիմտի տէ պէնի քէմալի սիւքիւնէթ վէ էֆիլիէթ իւզըն կէօրմէքտէսինիլ : Պու սապահ առէմէլիսինիլտէն պիւրի պանա սիզին պիւր գըթա մէքթուպունուզու կէթիրտի քի, պու մէքթուպտա, պէն եալընըզա կէլիպ սիզի պուլտու-
ղում հալտէ, Էվա վէ Մարի հաղգընըլարնտա մալիւմաթ ալապիլէճէկիմի իշար իթմիշ իտինիլ : Իշթէ, էֆէնտիմ, պէն տախի էմրինիլէ իմթիալէն, վէ պիլա թէրէտտիւտ եալընըզա կէլտիմ, վէ իֆտտաթընըզա միւնթաղըրըմ :

— Բէք էյի, շիմտի սիզին պիլմէք իսթէտիկինիլ մա-
լիւմաթ նէ՞ տիր :

— Էվա իլէ Մարի նէ՞րէտէ տիրլէր :

— Էվա իլէ Մարի պուլրատա տըրլար :

— Պու սէրաբըն իշինտէ՞ մի :

— Էվլէթ, իքիսի տախի պու սէրաբըն իշինտէ տիր-
լէր : Պու խուսուս սիզի թէաճճիւպտէ պըրաղըրօր, տէ-
յիլ մի, Էտվարտ Մալգօն :

— Ալա :

— Սահի՞հ մի :

— Նէ՞ տիմէք իսթէրսինիլ, մատամ : Էտվալ ետվալ էֆքեարընըզը անլամաեա պաշաեօրում, վէ տուլղուլա-
րըմ, պու եէնի ճիւսաեթի տախի սիզ իշլէմիշ օլտուղու-
նուզու պանա խապէր վէրիօրլար :

— Հաղըգաթէն տուլղուլարընըզ եանըլմաեօրլար, — տէ-
տի բրէնսէս իսթիհզա իլէ :

— Ֆաղաթ շիւպհէսիլ իշպու ալազճա մուամէլէնիլ-
տէն նաշի նատիմ օլմուշտունուզ տուր :

— Էյլէ՞ մի զանն իտէրսինիլ :

— Հարէքէթինիլ էյլէ կէօմթէրիօր :

— Օլ խուսուսա էյիճէ էմի՞ն մի սինիլ, սըր Էտվարտ :

— Էվլէթ, էմինիմ, շիւնքի նատիմ օլմաեա իտինիլ, պէնի պուլրաեա նիշին ճէլպ իտէճէք իտինիլ : Մատամքի պէնի պուլրաեա կէթիրթտինիլ, րէճա իտէրիմ, մատամ, էմրինիլի վիրինտէ, Մարի վէ Էվա իլէ կիտէլիմ :

— Սըր Էտվարտ, սիզ տիվանէ՞ մի սինիլ, — տէտի ճէլ-
լա տէհշէթի պիւր թէպէսսիւմ իլէ, — զիրա պէնի թանը-
տըզընըզ հալտէ, հաղգըմտա պու եօլտա մուհաքէմէ՞ մի
իտէպիլիօրտունուզ : Պիւր քէրրէ Մարի վէ Էվա պէնիմ
սէրաբըմա կիրմիշլէր իքէն, պէն անլէրի տիշարը սալը վի-
րէճէկիմի աղլընըզ քէսէ՞ր մի : Պունտան պէյլէ պէն ան-
լէրի գօյվիրմէմ, պէնիմ սէրաբըմտա մահֆուզ գալաճազ
տըրլար :

Պու սէօղլէր իւզէրինէ, Էտվարտըն եանաղլարը գը-
զարաը, հիտտէթինտէն անընըն տամարլարը գապարտը,
վէ չըլտըրաճազ պիւր հալէ կէլիպ, պիւր իքի սանիսէ սօն-
րա, հիտտէթի թէսկին օլտու, վէ քէլամա աղազ պիւրլէ,

— Մատամ, — տէտի, — սիւքիւնէթ իւզըն պուլունմազ-
լըղը քէնտի քէնտիմէ եէմին իլլէմիշ իսէմտէ, ինսանըն
սապընըն տախի պիւր հուտուտու վար սըր : Իմտի, սօնու
մուխաթ սըրալը օլան պիւր օեուու պէնիմլէ օյնամանընըզ,
վէ պէնիմ վէ գարնտալըմըն նիշանըլարըմըզ պանա իեա-
տէ իտինիլ :

— Խա՛եըր, վիրէրէմ տէտիք եա :

— Պու սօն սէօղլէնիլ միւ տիւր, մատամ :

— Էվլէթ սօն սէօղլիւմ տիւր :

Էտվարտըն րէնկի եէնիտէն սօլարազ,

— Մատամքի միւլրատընըզ պու իտի իսէ, պէնի նի՞շին
ճէլպ իթտինիլ :

— Իթտիկինիդ ֆէնայլդա գարշը ֆէնայլդ իթմէք իչին :
— Պանա՞ մը , մատամ :

— Էվլէթ , սիդէ :

— Լաքին պէն սիդէ նէ՞ ֆէնայլդ եաբտըմ :

— Նէ՞ չարուդ ունութտունուդ : Ֆադաթ պէն , էօյլէ պիր ֆէնայլդը չարչարուդ ունութտան սօյլարտան տէյիլիմ : Տիւն պանա հադարէթ իթտինիդ , պէնի գօլտունուդ , պէնտէ սիդտէն ինթիդամ ալաճաղըմ :

— Պիկինա հադըլարտա՞ն մը . . . :

— Էվլէթ , հէմ անլէրտէն , հէմտէ սիդտէն ինթիդամ ալաճաղըմ : Տիւնքի կիւն սիդ պէնիմ թէքէպպիւրիւմիւ աեադ ալթընա ալաթընդ , պէնտէ պունա մուգապիլ պու կիւն սիդին եիւրէկինիդի գըրաճաղըմ :

— Մա՛տամ , քէնտինիդի սադընընըդ , -տէտի Էտվարտ հիտտէթլէնէրէք :

— Նէտէ՞ն , -տէեու սիւալ իթտի ճէլլա :

— Սիդէ գարշը զուհուր իտէճէք սէտամաան , վէ մասս քէնիդի աշաղը ալմադըլդա հազըր պուլընան էլիմտէն :

Բրէնսէս օմուզլարընը սիւքէրէք :

— Էտվարտ , սահիհէն սիդ տէլիսինիդ , -տէտի :

— Նէ՞ զանն իտիւօրսունուդ , մուխալիֆէթտէ պուլընա մալլէ , թասափլուրումտան պէնի ֆարիդ կէթիթըմիսինիդ զանն իտիւօրսունուդ : Սիդէ սէօյլէեօրում , պէն գըղլարը իսթէրիմ , վէ անլէրի պանա իեատէ իթմէնիդ իչին , սիդի մէճպուր գըլաճաղըմ :

— Էօյլէ իսէ , սըր Էտվարտ , պանա պիր ադ միւստատէ վիլընտէ , պու խուսուստա շիւպհէ իտէյիմ , -տէտի բրէնսէս իսթիհզա թարգըլլա :

— Թէքարէն սէօյլէեօրում , մատամ , քէնտինիդի սադընընըդ , վէ գըղլարը պանա վիրինիդ , զիրա պէն անլէրի իսթէրիմ , վէ հէր հալտէ ալաճաղըմ :

— Սըր Էտվարտ , աֆիլ իտէրսինիդ , լաքին շունու սիդէ սիւալ իտէրիմ քի , պու մադսէտինէ մուվաֆֆադ օլմադ իչին , նէեէ կիւվէնիօրսունուդ :

— Էկէր ըէճամ դապուլ օլընմադ իսէ , էկէր սիդի իս

կեաթ իթմէքլիկէ մուվաֆֆադ օլմադ իսէմ , ճէպը իսթիմալ իտէճէյիմ :

— Ճէպը մի , -թէքարտը ճէլլա իսթիհզա իլէ , -տօղրուսու սըր Էտվարտ , սիդտէն տտէթա գօրգմաեա պաշլաեօրում : Շիւպհէսիդ ճէսուր տտէմլէրին հիքեաեէլլէրի սիդին զիհնինիդի ալթիւսթ իթմիլլէր : Գէնտինիդի պիր կալաօր , պիր Էսըլանտիան , պիր Լանսօ , վէ սայիր ճէսուր վէ գահրաման զէվաթ սըրասընտա թուլթարուդ , եալընըդ օլտուղունուդ հալտէ , սէրաեըմտա ամիր օլմադ իսթէեօրսունուդ . . . : Իլթէ , կէօրիւեօրմուսունուդ քի , սիդ պիր տիվանէսինիդ :

— Խա՛երր , մատամ , պէն տիվանէ տէյիլիմ , վէ հէր վագըթ եալընըդ պուլընմամ : Իճապ իտէր իսէ , պիր օրտու ասքէր իլէ կէլիպ , սիդի պու սէրաեըն իչինտէ մուհասէրէ իտէճէկիմ , վէ գըղլարը էլինիդտէն ալաճաղըմ :

— Հա՛ , հա՛ , հա՛ , լաքին պիր ճիհէթ վար տըր քի , սիդ անը ունուտուեօրսուդ , հալ պու քի , անըն սիդճէ պիւլիւք էհէմիեթի վար տըր : Եանի պիր քէրրէ պէնիմ սէրաեըմա կիրտիկինիդ հալտէ , պիր տախի տիշարը չըգմասեաճադսընըդ :

— Գի՛մ պանա մանի օլաճադ տըր :

— Պէն :

— Տիմէք հադգըմտա ճէպը իսթիմալ իտէճէքսինիդ :

— Էվլէթ , չիւնքի սիդ պէնիմ էսիրիմնինիդ :

— Եա՛ , էօյլէ՞ մի , -տէտի Էտվարտ հիտտէթլէ , -իմտի , մատամ , հաեըֆ սիդէ :

Էտվարտ , Պէնարէստէն կէլտիկինտէ , իւզէրինտէ ալ էլպիսէսի օլմասը ճիհէթլէ , պէլինտէ պուլընան գամասընը գընընտան չըգարըպ , ճէլլանըն թէլէֆի նէֆսինէ ճան աթաճաղընը , միւմաիլէյհա հիսս իտէրէք , հարէքէթէ մէյտան պըրադմադսըզըն , պիր տտըմ կէրի չէքիլտի , վէ եիւքսէք սէսլէ :

— Սօկօր , եէթիլ , -տէեու ֆէրեատ իթմէսիլլէ , հէման Սօկօր վէ տիկէր իքի ըէֆիդլէրի , գաբունուն բէրտէսի արգասընտան զուհուր իլլէեէրէք , Էտվարտըն իւ

զերինէ հիւճում իթտիւնը, վէ իթտիկի մուգավէմէթէ նիսպէթէն, պիր սանիւնէ իչինտէ, մերգումուն սիւհանը ալըպ, էլ վէ աեադլարընը տախի պաղլատըլար:

—Մհ, խայնկէր, ալչադ հայտուտլար, ահ, եա րապալիմ, պէնի պու խայնկէրին էլինտէն քիմնէ գուր թարմաեաճադ մը, իմտատըմա քիմնէ կէլմէեէճէ.ք մի, —տէտի էտվարա:

—Խա'երը, քիմնէ կէլմէեէճէ.ք տիր, —տէեու ճէվապ վիրտի ճէլլա սօլուգճա:

Պու սէօգ իւղէրինէ, պիչարէ էտվարա գալպինտէ մէր քիւզ օլան հադարէթի իղհար իլլէեէրէ.ք,

—Բրէնսէս ճէլլա, սիւղ խայնի պիր գարըսընըլ, —տէտի:

—Լաքին սիղտէ մաղլուպունուղ:

—Խա'երը, հիչ պիր վազըթ մաղլուպ տէյիլիմ, չիւն քի ինսանլար պէնի թէր.ք իթսէլէր պիլէ, րապալիմ թէր.ք իթմէլ, վէ պէնիմ ինթիգամըմը ալըր:

—Պաղալըմ: Շիմուի, Սօկօր, սէն շու էսիրի էյի կէօ ղէթ: Էկէր պիր շէյ օլաճադ օլուր իսէ, էօմիւն թէհլի քէտէ օլտուղունու խաթըրնտան չըգարմա:

—Էֆէնտիմ, —տէտի Սօկօր, էտվարտըն աեադլարըն տա պաղլը օլան իրլէրի կէօթէրէրէ.ք, —գանատլարը օլուր իսէ պիլէմէմ, էօգսա պաչգա տիւրլիւ գուրթուլմա նըն իհթիմալի էօգ տուր:

—Էվլէթ, իրլէրի էրէյիճէ գալի տիր, պունունլա պէրապէր պիր սանիւնէ պիլէ կէօղիւնիւն էօնիւնտէն ղայպ իթմէ: Վէ էկէր ֆիրար իթմէեէ չալըչըր իսէ, տէրադապ թէլէֆ էթ, անլատը'ն մը:

—Պաչ իւսթիւնէ, էֆէնտիմ, էմիինիլի իճրա իտէճէյիմ:

Ճէլլա, գաբուտան տիչարը չըգարադ, էտվարա Մալգօնա խիթապէն,

—Էտվարա Մալգօն, —տէտի, —տիւնքի կիւն պէն սիւ ղին խանէնիգտէն թարա իտիլտիկիմ սըրատա, եինէ կէօ րիւշիւրիւղ տէմիչ իտիմ: Պու կիւն տախի, եինէ կէօ րիւշիւրիւղ տէրիմ:

Պատէհու միւմալիէյհա քէնտու քէնտուեէ,

—Բաժահ Հայտերապատա վատ իթտիկիմ ղիյնէթ եա գընտա պաչլաեաճադ տըր, —տիեէրէ.ք, մէղքիւր սալօն տան տիչարը չըգալը:

ՎԱՏ ՕԼՈՒՆԱՆ ԶԻՅՆԵԹ

Օ կիւն ախչամ օլմուչ, վէ կիճէ եաղլաշմըլ օլուպ, բրէնսէս ճէլլա տախի սախթէ բրէնս Հայտերապատ իլէ Տօօրկալ Սահիպէ միւքէմմէլ պիր ղիեաֆէթ քէչիտէ էյլէտիքտէն սօնրա, գահվէ վէ նարիլիլէրինի իլմէք իչին, միւմալիէյհիւմիւ պաղլէեէ նաղըր կիւղէլ պիր թէրադա եա կէօթիւրմիւլ իտի:

Ճօրճ Մալգօն, Ալլահապատ սէրաեընա կէլէլիտէն պէս րու, օյնատըլը օեուստա պիր տաղըգա պիլէ շաչըրմամըլ, վէ նէ' բրէնսէս ճէլլա վէ նէ'տէ Տօօրկալ Սահիպ, էյ պու մահիր վէ քիւսթախ օեուստուս տէք վէ տիւպա րալալընա ապա շիւպհէ իթմէմիլլէր իտի:

Հէր նէ իսէ, պու պիղիմ իւլ նէֆէր շախա լարըն էթրաֆընը պիր չօգ խալգ գուշաթմըլ օլուպ, մէրգումանլար տախի եալընըլ սէրայ խատէմէսի օլմա' երպ, իչլէրինտէ, բրէնսէսին էմլաքընտա սաքին օլա՞, պիր չօգ Հինտլիլէր վէ ֆէլլահլար տախի պուլունմադ տա իտի: Պունլալըն արասընտա մահուտ Սօկօր իլէ ճ' էրիտ նամէվճուտ օլուպ, շիւպհէսիւղ պունլար տախի մուհիմ իչլէր իլէ մէլղուլ օլտուղլարընտան, օրատա տէյիլ իտիլէր:

Պու արա ագչամ կիւնէչի, սօն ղիեալարըլլա, սէրաեըն պաղլէլէրինի վէ պիւլիւք ա ղաճլարընը, վէ եինէ սէրաեըն սաղ ճիհէթինտէ վաղը ա իր չաեըն էթրաֆընտաքի գըլմըլ քիլէմիտլէրի, վէ սօլ ճիհէթինտէ վէ պիր չօգ սէրվիլէր արասընտա սիւ ահ մէրմէրտէն մաամուլ մէղաբա միւշապիհ պինաեը պիր սուրէթի ղարիպէտէ կէօթէրմէքտէ իքէն, ր' սժահ Հայտերապատ, Տօօրկալ Սահիպ

վէ բրէնսէս ճէլլա, զի.բրի սէպգաթ իտէն թարացանըն
իւղէրինտէ, չիլթէլէրէ եապանմըլար, վէ րաթան Հայտէ-
րապատ իլէ Տօօրկալ Սահիպ, Շարգըլարա մախսուս պիր
վազար վէ սիւ.քիւթ իլէ նարկիլէլէրինի իչտի.քէրի հալ-
տէ, ճէլլա պու արա մէշղուլ կէօրիւնմէ.քտէ իտի: Պէն-
թօլ իսմի թահթընտա պուլունան Սթօբա կէլինճէ, մէր-
գուլ տախի, էֆէնտիսինտէն պիր գաշ աւորմ ուղագտա
օլարագ, բուլթ կիպի աեագտա տուրմագտա իտի:

Նակեան պայգուշ սէտասընա միւշապիհ պիր նէվի ըս-
տըգ սէտասը իչիտիլտի.քի, պու ըստըգ չիւպհէսիլ բը-
րէնսէս ճէլլանըն վիրմիշ օլտուղու էմրէրին իճրա օլուն-
տուղունու իմա իտէր իտի, չիւն.քի տէրագապ ճէլլա չիւ-
թէսի իւղէրինտէ տօղրուլարագ, ամիր պիր հէ.յեթթ.քէսպ
իթտի, վէ նէօպէթճիլէրէ խիթապէն, էհալիեէ եօլ վի-
րիլմէսինի էմր իթտի: Պինապէրին նէօպէթճիլէր եօլ ա-
չընճա, էհալի տախի կիւրուհ կիւրուհ, թարացանըն պօշ
օլան մահէլլէրինէ տօլտուլար:

Ճէլլա, եիւ.քսէ.ք սէտա իլէ,

—էյ Պօլհանի էվլատըրը, —տէտի, —հէբինիլ պէնի
տինլէ.յինիլ, չիւն.քի սիլէ պիւյիւ.ք հավատիսլէր վիրէ-
ճէյիմ:

Պու էմրին իւղէրինէ, էհալիտէ տէրին պիր սիւ.քիւթ
հիւ.քմ իտիպ, ճէլլա շէօյլէ տէվամ իթտի,

—բէյղամպէրիմիլ թարաֆընտան էվլէլճէ խապէր վի-
րիլէն Պօլհանի վէ.քիլէ Հինտտէ կէօրիւնտիւ:

Պիւթիւն խալգ պիրտէն պիրէ տիթրէտի, վէ եէ.քտիլ
օլարագ, ճան ու եիւրէ.քտէն,

—Պօլհանին վէ.քիլէ մի, —տէեու սիւալ իթտի:

—էվլէթ, Պօլհանի քէնտի էօրթիւսիւնիւ վէ եիւղիւ-
կիւնիւ, էմին օլտուղու պիր զաթա թէսլիմ իթմիշ տիր.
օլ զաթա.քի, պիլիմ իչիմիլտէ պուլունտուգճա, պիլի
մաղլուպ օլմաղ պիր սուրէթէ լյսալ լյլէեէճէ.ք տիր:

—Նէ, եիւղիւ.ք վէ էօրթիւ միւ... տիմէ.ք Գաղի-
լին իֆատէլէրի սահիհ իմիշ, —տէտի ճօրճ քէնտու քէն-
տուեէ:

—Անըն իչին, —տէվամ իթտի ճէլլա, —եարըն կիճէ,
Գալինին ելլտըրը, տաղլարըն էն եիւ.քսէ.ք թէրէսի իւղէ-
րինտէ բարլատըրը վագըթ, մուգատտէս թէշէպպիւսիւն
բուէսասը, ճիւլմէսի պիրլի.քտէ օլարագ, ֆիլլէր գապ-
րիլթանընտա քեային ֆէնալըգ մապուտու Սիվանըն սա-
նէմի եանընտա թօբլանաճագլար մը տըր:

—Թօբլանաճագլար տըր, էֆէնտիմ, —տէտի էհալինին
արասընտա պուլունան ֆագիր:

—Օրատա գարնտաշլարըմըլ, ինկիլիլէրին պիւսպիւ-
թիւն մահլը իչին վիրիլէճէ.ք էմրէրի ախլ իտէճէ.քէր
մի տիր:

—էվլէթ, էֆէնտիմ, ճիւլմէսի էմրէ իթաաթ իտէ-
ճէ.քէր տիր, —տէտի Սունիասի:

—Ճէնապը Հագ.գ պիլիմ սէլամէթիմիլի իսթէեօր,
չիւն.քի պուլարըն թօբլանաճագլարը մահէլլ, պէնճէ մա-
լիւմ տիր, —տէտի ճօրճ քէնտու քէնտուեէ:

Պալէատէ զի.բր ու պէեան օլունան էմրէր իւղէրինէ,
խալգ պէյնինտէ պիր սէս վէ շամաթա հապըլ օլտու: Փա-
գաթ բրէնսէսին պիր էմրի իլէ, տէրհալ եէնիտէն սիւ-
քիւթ հիւ.քմ իթտիլինտէ, միւմալլէ.յհա շու վէճէ իլէ
քէլամա տէվամ լյլէտի,

—Իֆատաթըմ պու գատար օլմաերպ, Պօլհանի հի-
մաեէսինին աչի.քեար սուրէթտէ իւղէրիմիլտէ պուլուն-
տուղու տախի սիլլէրէ պէեան իտէրիմ: Հինտին էն գուլ-
վէթի բրէնսէրինտէն օլուպ, շու էանատէ միւպարէ.ք վէ
միւշէրէֆ միւսաֆիրիմ պուլունան րաթան Հայտէրապատ
տախի, մուգատտէս թէշէպպիւսիւն իճրասը իչին, պի-
ղիմէ պիրլէշտի: Մապուտումուլ, պու լյլի.քէրինէ մու-
գապիլ, պիլտէն իլթիֆաթ վէ ըիաեթ պէ.քլէմէ.քտէ օլ-
տուղունտան, պէնտէ քէնտիտինէ լաերգ պաղը գուրպան-
լար սունաճաղըմ: Պիրի պուրատա մէվճուտ տուր, տի-
կէրլէրի տախի պիր աղտան կէլիլէր:

Պու սէօղլէր իւղէրինէ, ճէլլա, գալապալըրըն իլէրի-
սինտէ տուրան Սօկօրա պիր իշարէթ իթմէ.քլէ, մէրգուլմ
տախի, էթրաֆընտա պուլունան Հինտիլէրէ պիր էմր վիր-

տի, վէ տէրհալ պու Հինտիւէր պիր թարաֆա չէ. քիւտի. ք-
լէրինտէն, դաթիկեհա հա կէթիւրիւլէն սահիպ ճինտեթ
կիպի, էլ վէ աեադլարը պաղը օլարագ, էտվարտ Մալ-
գօն զահիր օլտու:

Ճօրճ Մալգօն, պիրատէրինի պու հալտէ կէօրիւնճէ,
տամարլարընտաքի գան, զանն իտէրսին տօնաու, վէ ա-
զիմ տէրտ իչինտէ վէ եաթօտ էօլիւմ տէրէճէսինտէ պու-
լունան ատէմլէր կիպի, եանադլարընտան պիր գաչ տամ-
լա թէր ագար: Պիչարէ, իլ.ք սէրսէմլի.ք վէ մէյեուսիւթ
հալինտէ, « ահ, գարնտաչըմ » տէեու ֆէրեատ իտէճէ.ք
ի.քէն, անինտէ քէնտուլի թօրլանըպ, պէօլէ պիր իտ-
թատա պուլունմատը: Վէ աղղը աչըգ օլուպ, կէօլէրինի
սըր էտվարտ իւղէրինէ տի.քմիչ օլան Սթօբա տօղրու տէօն-
տիւ:

Պու արա ճէլա, Սօկօրա խիթապէն,

— Հա՛յտէ, չարուգ, տիկէր էսիրլէրինտէ կէթիրսինլէր,
— տէտի, վէ միւսաֆիրլէրինէ տօղրու տէօնիւպ, — պա՛գը-
նըղ րաթահ Հայտէրապատ, պա՛գընըղ Տօրկալ Սահիպ,
— տէեու իլավէ իթտի:

Պու սէօղ իւղէրինէ, ճօրճուն վիճուտի տիթրէյիպ,
քէնտու քէնտուէ,

— Սմա՛ն եա րապպիմ, աճապա տիկէր էսիրլէր տէ-
տիկի, Մարի իլէ էվա՞ մը տըր . . . ահ, պու չիւպհէլի
հալ, էօլիւմտէն պէթթէր տիր, — տէտի:

Վէ իւչ տէօրթ տաղըգա կէչմէ.քսիղին, ճէրիտ, էօ-
նիւնտէն պիր չօգ խըտմէթ.քեարլար, վէ քէօլէլէր օլտու-
ղու հալտէ, պէեաղ էլպիսէլէր կիլինմիչ, վէ րէն.քլէրի
սօլմուչ օլան Մարի վէ էվա իլէ պիրլի.քտէ թարապատա
կէօրիւնտիւ:

Ճօրճ, պունլարը կէօրիւնճէ,

— Ահ, հիսսլէրիմ ֆիլիլէ չըգտըլար, — տէտի քէնտու
քէնտուէ:

Հալ պու քի, էտվարտ Մալգօն, պունլարը կէօրտիւ-
կիւնտէ, տաեանամաեըպ, իբլէրինի գօբարաճագ պիր
հալտէ սիլքիւնէրէք, եիւ.քսէք ֆագաթ քէսիք սէտա իլէ,

— էվա՛, Մարի, — տէեու ֆէրեատ իթտի:

— Զէվալը գըղճըղաղար պու սէտաեը իչիթտի.քլէրին-
տէ, պաչլարընը գալտըրըպ, էվա,

— Ահ, էտվարտ, էտվարտ էսիր օլմուչ, — տէտի:

Վէ Մարի տախի,

— Վահ, պիչարէնին էլ վէ աեադլարը տախի պաղ-
լանմը, — տէեու իլավէ իթտի:

Պիչարէ կէնճ գըղլար պու սէօղլէրի սէօլէյիպ, էտ-
վարտա տօղրու եիւրիւմէք իսթէտիլէր իսէ տէ, պիր չօգ
գամալար միրուրլէրինէ մանի օլտուղունտան, կէրի չէ-
քիլմէեէ մէճպուր օլտուլար:

Պու էսնատէ էտվարտ արթըգ թէհամիւլ իտէմէտի-
կիւնտէն, եիւ.քսէք սէսլէ վէ աղղը տախի քէօրիւրմիւչ
օլտուղու հալտէ,

— Այլա՛գ հայտուտար, սիղ պանա պէօլէ էղա վէ ճէ-
ֆա վիրտիկինիղ հալտէ, ինչապլահ պէնիմ րապպիմին
ատալէթի վէ ինկիլթէրանըն աուալէթի սիղտէն ինթիգամ
ալաճագլար տըր, — տէտի:

Պու սըրատա ճօրճ Մալգօն ահէսթէ ահէսթէ պիրա-
տէրինին եանընա կիտիպ, վէ էլինտէ պուլունան գամա-
սընը գալտըրարագ, ամիր պիր սէտա իլէ,

— Սո՛ւս օլ, ինկիլիղ, սո՛ւս օլ, — տէտի:

— Սիղ խայինսինիղ, իմտի լանէթ սիղին իւղէրինիլէ,
— տէեու տէվամ իթտի էտվարտ չէտիտէն:

Ճօրճ, եալաչճա վէ սըլ քէնտի սէտաաըլա,

— Սո՛ւս տէտիմ ա, արթըգ հիչ պիր չէյ սէօլէմէ, վէ
գօյ վէր քի սէնի գուրթարաեըմ, — տէտի:

— Ահ, պիրա՛տէրիմ, պիրա՛տէրիմ, — տէեու րէրէլէ-
տի էտվարտ:

— Սո՛ւս տիւօրում, սո՛ւս, — տէտի ճօրճ:

Պատէհու մէրգում ճօրճ, սօն տէֆա էտվարտա թահ-
դիրամիղ վէ թէհտիտամիղ պիր աթֆը նագար իյլէտի.ք-
տէն սօնրա, բրէնսէսին վէ Տօրկալըն եանընա կէլիպ օ-
թուրտու:

Պու չէյլէր վագը օլտուղու էսնատէ, էվա աղլաեա-

րադ , վէ էլլէրինի եանընտա տուրան նէօպէթծիլէրէ տող-
րու ուղատարադ ,

—Ալլահ աշգընա օլտուն , —տէտի , —մէրհամէթ իտինիզ
պանա , Ալլահ աշգընա օլտուն եօլումու դարամանըն , էտ-
վարտ պէնի չաղըրընօր , միւսաատէ իտինիզտէ , պիր մըդ-
տար եանընա կիտէյիմ : Ահ , պիզ նիչի՞ն էսիր օլտուդ ,
պիզտէն նէ՞ իսթէեօրլար :

—Շիմտի անլարսընը , —տէեու ճէվապ վիրտի ճէլլա ,
օլ անէ տէկին օթուրմագտա օլտուղու շիլթէլէրին իւզէ-
րինտէն գալգըպ , ի.քի կէնճ գըզլարա տօղրու կիտէրէ.ք :

Պատէհու միւմաիլէյհա , սէրվիլէրին արասընտա , սի-
եան մէրմէրտէն եաբըլմըլ օլան պինաեը Սօկօրա կէօս-
թէրէրէ.ք ,

—Սօկօ՛ր , շու մէզարըն դաբուսունու աչսընլար , —տէ-
եու էմր իթտի :

Մէրգում տախի , պու էմր իւզէրինէ , մէզքիւր պի-
նաեա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթտի : Էհալիեէ տախի
պիր տէհէթ արիզ օլտու :

—Տօօրկալ Սահիպ , —իլալէ իթտի բրէնսէս , —պէն էօյ-
լէ պիր դարընըմ քի , իթտիկիմ վատը տայիմա թութա-
րըմ : Իմտի , պու կէնճ գըզլարտան գանղըսը սիղին սէվ-
կիւլինիւզ իսէ , ալընըզ . անը սիղէ պաղըլլատըմ , տի-
կէրինի տախի մէզարա հէտիեէ իտէճէկիմ :

—Մէզարա՞ մը , —թէքրարլատըլար Հինտլիլէր հայրէթ-
տէ գալարադ :

—Ահ , պու թէհամիւլ օլունուր շէյ տէյիլ տիր , լա-
քին նէ՞ չարէ , նէ՞ եաբմալը , պունլարը մուհաֆաղաեա
գալգըլմագ , քէնտիլէրինի վէ պէնի զայպ իթմէ.ք տիմէ.ք
տիր , —տէտի ճօրճ քէնտու քէնտուեէ :

—Ահ , եա՛ րապպիմ , կէնճ եաշըմտա տիրի տիրի մէ-
զարա կիրմէ.ք , վէ օրատա պին տիւրիւ զազապ իլէ էօլ-
մէ.ք բէ.ք միւշքիւլ տիր : Եա՛ րապպիմ , սէն պանա իմ-
տատ էթ , —բէրէլէտի էվա :

Մարի տախի էվանըն պօյնունա սարըլարադ ,

—Հէմլիլէ՛մ , սէվկիւլի հէմլիլէ՛մ , հիչ պիր շէյ պի-

դի եէքտիլէրիմիզտէն աերամազ , —տէեու ֆէրեատ իթ-
մէկէ պաշլատը :

Գըզլար պու սէօղլէրի սէօղլէմէքտէ ի.քէն , էտվարա
տախի իրէրինի գըրարադ , եանլարընա կիթմէ.ք իչին ,
տէլիճէ հարէքէթլէր իթմէքտէ իտի իսէ տէ , եալընըզ
աղալարընը եաբալաեըպ , գանլարընը ագտըրմագտան
պաշգա պիր նէթիճէ հուսուլէ կէթիլէմէքտէ իտի :

Վապըլթար կիճէլէշմիլ օլուպ , Սօկօր տախի մէզար
թապիր օլունան պինանըն գաբուսունու աշմըլ , վէ սայիր
խըտմէթ.քեարլար իսէ մէշալէլէր եազարադ , իշպու մէն-
զարէլէրի զիեատար իթմէքտէ իտիլէր : Իշթէ պու սըրա-
տա ճէլլա եիւքսէ.ք սէպէ ,

—Պէնիմ վէ մապուսունուղուն էմրլէրի իճրա օլուն-
սուն , —տէտի :

Մարի , գարըն գօնուլմազ պիր հարէքէթ իլէ , քէն-
տիսինի բրէնսէսին աեաղը ալթընա աթարադ ,

—Մատա՛մ , —տէտի , —հէմլիլէմի պու սուրէթլէ էօլ-
տիւրմէյին , օ սիղէ հիչ պիր հագարէթ իթմէտի , պէ-
նիմ կէօզ եաշլարըմա մէրհամէթ իտիպ , անէ աֆվ իտին :

—Մա՛րի , —տէեու պէեան իթտի էվա սէրպէսթճէ ,
—սէն պու իսայինին մէրհամէթսիզ օլտուղունու բէ.ք սլէա
պիլտիկին հալտէ , նի՛չին պունտան պէնիմ աֆվըմը լէճա
իտիեօրսուն :

Շիւպհէսիզ էվանըն սէօղլէրի դուլաղընա կիրմէտիկին-
տէն , Մարի շէօյլէ տէվամ իթտի ,

—Պա՛գընըլ , մա՛տամ , տիլլէրինիզէ գաբանմըլըմ . . .
էլլէրինիզի էօրիւեօրում . . . վէ ճէնապը հագգա նիեազ
իտէր կիպի սիղլէրէ նիեազ իտիեօրում . . . լութֆ ու
մէրհամէթ պուեուրուն , մատամ , հաշա՛ , քէնտի աֆվը-
մը իսթմէեօրում , իլլա գըզգարնտաշըմըն աֆվընը լէճա
իտիեօրում . . . : Պէնի էօլտիւրինիւզ , լաքին օնուն ճա-
նընա գըլմանընը . . . : Էկէր սիղէ պիր գուրպան լաղըմ
իսէ , պէնտէնիզի ալընըզ . . . : Պէն էօլմէեէ հաղըրըմ . . . :
իսթէտիկինիզ էզիյեթլէրի պէնիմ իչին թէրթիպ վէ ի-
ճառ իտինիզ . . . : Փաղաթ գըզգարնտաշըմըն ճանընա

Գըլմանընը . . . :

Ճօրճ, պիր էլինի կէօքսիւ իշինէ սօգմուշ օլտուղու հալտէ, հիտտէթինտէն թըրնագլարընը տէրիսինէ սօգմագտա, վէ քէնտու քէնտուեհէ,

—Ահ, եա՛ Բապպիմ, —տէտի, —սէն պանա ոապըր վէր, չիւնքի պու մէնզարէյի կէօրէրէք, սիւքիւթ իթմէք բէք միւշքիւլ տիւր: Հաթթա թէհամմիլէ օլան իգթիտարըմ ուճ տէրէճէեհէ վարմըլ տըր . . . : Լաքին, նէ՛ չարէ, պու գըղլարըն սէլամէթի իշին սապը իթմէլիյիմ:

Սօկօր պու արա թարացաեա կէլմիշ օլտուղունտան, ճէլլա, մէրգուսու եանընա ճէլպ պիբէ,

—Պու գըղլարը եէքտիկէրինտէն թէֆրիգ իտինիլ, վէ էմիրլէրիմ իճրա օլունսուն, —տէտի:

ՊԻՐ ՍԱՅԻԳԱ

Սօկօր պիր իշարէթ իթմէսիյլէ, տէրհալ Հինտլինին պիրի, էվանը Մարինին գօլլարը իշինտէն անըրարագ, պիշարէնին մուսալիֆէթինէ վէ ֆիդան ու ֆէրեատլարընա նիսպէթէն, մէզար թապիր օլունան պինաեա սօղրու սիւքիւքէմէեհէ պաշլատը:

Արապ եանի Սթօր, պու հալլէրի կէօրաիւքճէ, քէնտույի թութամաեարագ, տիշլէրինին արասընտան,

—Ահ, խաչինլէր, վահշիլէր, վէ խըրսըղլար, տիմէքտէ իտի:

Ճօրճ իսէ, մէրգուսուն տիրսէյինի թութարագ, վէ եավաշ սէտա իլէ,

—Ալլահ աշգընա օլսուն, սո՛ւս օլ, —տէտի:

Մարի տախի մէյեուսիյեթլէ, վէ քէնտույի թութամագտա օլան խըտմէթքեարլարըն էլլէրինտէն գուրթուլմաեա չապալանարագ,

—Հէմիլրէմի . . . հէմիլրէմի . . . պանա վիրինիլ, —տէեու պաղըմագտա իտի:

Տիկէր թարաֆտան էվա տախի բէրէլէեհէրէք,

—Ալլահ ըմարլատըգ Մարի . . . Ալլահ ըմարլատըգ էտվարա . . . : իշթէ պէն արթըգ էօլմէեհէ կիտիեօրում, ինշաալլահ ճէնապը Հագգ նէզտինտէ թէքրաքէն պուլուշուրուլ, —տիմէքտէ իտի:

Էտվարա իսէ, տէլի կիպի պիր հալտէ, վէ ճան վիրմէք տէրէճէսինտէ պուլունան ատէմլէրին հիտտէթի կիպի պիր հիտտէթլէ,

—Ճէլլա՛տլար, ճէլլա՛տլար, պէնի էօլտիւրինիւլ, լաքին ծնա մէրհամէթ իտինիլ, —տէեու ֆէրեատ իլլէմէքտէ իտի:

Պունլարըն պու դատար ֆէրեատ ու ֆիդանլարը տալա թէէսսիր իթմէյիպ, էվանը ճէպրէն մահէլլի մալիւմէեհէ կէօթիւրէրէք պիշարէ կէնճ գըղըն իւղէրինտէն գաբուեու տախի գաբատըլար:

Պու դատար վուգուաթլարը կէօրմէք, Մարի իշին չօգ պիր շէյ օլտուղունտան, թէհամմիւլ իտէմէեհէրէք, պիշարէ քէսիք պիր սէտա իլէ,

—Էվա . . . էվա . . . իշթէ պէնտէ արգանտան կէլիեօրում, իշթէ պէնտէ էօլիւեօրում, —տէտի, վէ զէվալը գըղճըղաղ աղլընը զայպ իտէրէք, եէրէ տիւշէճէք իքէն, էթրաֆընտա պուլունան Հինտլիէր գուճագլանըլ, պիր մահէլլէ օթուրթտուլար:

Պիր դաշ տագըղգատան պէրու, էհալինին էն դալապալըղլը մահէլլինտէ պուլունմագտա օլան Գազիլ, պու արա պիր թագրիպ ճօրճուն եանընա կէլէրէք, վէ եավաշճա,

—Էֆէնտիմ, նէ՞ եաբաճաղըլ, —տէտի:

—Սա՛պը էթ, սա՛պը, —տէեու ճէվապ վիրտի սախթէրաթահ:

Ճէլլա, Մարիյի կէօթէրէրէք,

—Սօկօր, —տէտի, —հայտէ չաբուգ պիր թահթրէվան հաղըրլանըղտա, պունու տա Տօօրկալ Սահիպին հարէմինէ կէօթիւրինիւլ:

—Պաշ իւսթիւնէ, էֆէնտիմ:

Սօկոր, քենտիսինէ թէվտի օլունան մէմուրիյեթի իճ-
րա իթմէք իւզըէ, հէնուզ մուֆարազաթ իթմիշ իքէն,
ճէրիտ, եիւզիւ կէօզիւ գարմագարըշըգ, վէ թէլաշը պիր
հալտէ օլարագ, էհալինին արաւընտան կէչիւ, բրէնսէ-
սին եանընա կէլտի, վէ միւմաիլէյհանըն նազարը տիգ-
գաթընը ճէլպ իթմէք իւզըէ,

—Էֆէնտիմ, —տէտի:

—Նէ՞ օ ճէրիտ, Նէ՞ իսթէրսին, վէ սէնի պուրաեա
ճէլպ իտէն սէպէպ Նէ՞ տիր, —տէեու սիւալ իթտի բրէն-
սէս ճէլա:

—Պիր սըրը տըր:

—Բէք խի, պու սըրը պուրատա աշիքեարէն սէօյլէ-
եէմէզմիսին:

—Խաւըր, էֆէնտիմ, չիւնքի սէօյլէեէճէկիմ սէօ-
զիւ, եալընը սիզ իշիթմէլիսինիզ:

Պու սէօզ իւզէրինէ, ճէլա պիր թէհաճճիւպ ալէամէ-
թի իզհար իտիպ, ֆագաթ ապլա ճէվապ վիրմէքսիզին,
պիր գաշ աաըմ կէրի կիթտի, վէ ճէրիտի տախի եանը-
նա ճէլպ պիրէ,

—Սէնի տինլէեօրում, ճէրիտ, տէտի:

Մէրգում խըտմէթքեար տախի, միւմաիլէյհաեա եա-
վաշնա պիր գաշ սէօզ սէօյլէտիկինտէ, բրէնսէսին եիւ-
զիւնտէ տէրհալ պիր թէհայիւր վէ աոտէմի իթիգատ ի-
ւնարէլէրի հաարը օլտու, վէ քէլամա ազազ իտէրէք:

—Միւմքիւն տէյիլ տիր, պէն պունա ապլա ինանա-
մա՞, —տէտի:

—Լաքին պէնտէնիզին էֆէնտիմիզէ սէօյլէտիկի հա-
գըգալէի հալ տըր, —տէեու ճէվապ վիրտի խըտմէթ-
քեար:

—Նէրւոէն պիլիեօրսուն, վէ պունու սանա քիմ սէօյ-
լէտի ճէրիտ:

—Ալայտա օլանլարտան պիրի սէօյլէտի:

—Օ աոտէմ եալան սէօյլէմիշ օլմալը:

—Իպթիտա պէնտէնիզտէ էօյլէ զանն իթտիմ, լաքին
մուախարէն Պօլհանինին մուգատտէս իսմի իւզէրինէ եէ-

մին իթտիկինտէն, արթըգ զէրէ գատար շիւպհէմ գալ-
մատը:

—Բէք խի, —տէտի ճէլա, պիր ազ տիւշիւնտիւքտէն
սօնրա, —սէն պիր եէրէ կիթմէ, վէ հիյնի հաճէթտէ հա-
ղըր պուլուն:

Պու էմրին իւզէրինէ, ճէրիտ պաշընը էյիպ, գալա-
պալըղըն իչինէ տալտը, վէ ամիր պիր սըֆաթ քէսպ ի-
տէրէք, Հինալիլէրտէն պազըլարընա պազը էմրէր վիրտի:

Պու շէյլէր օլտուղու էանատէ, Սօկոր, մէզար թապիր
օլունան պլինանըն գաբուստունու գաբանըպ, բրէնսէսին
եանընա ալտէթ իյլէտի, վէ,

—Իշթէ, էֆէնտիմ, մէզարըն անախթարընը կէթիր-
տիմ, —տէտի:

ճէլա տախի Սունիասիեի ճէլպ իտէրէք,

—Ֆագիր, —տէտի, —սէն մապուտարըմըղը իսթիզան
կյլէմիշ իտին, անլէր տէ, իտիլէճէք գուրպանը գապուլ
իթտիքէրինի, ճէվապէն սանա պիլտիքմիշլէր իտի: Իմ-
տի, ալ պու անախթարը, վէ Պօլհանիեէ սունուլմուշ օ-
լան գուրպանա կյիճէ նէզարէթ էթ:

Սունիասի սէվինճլէ անախթարը ալարագ,

—Մէմուլինիզտէն զիեատէ մուհաֆազա օլունաճազ
տըր, էֆէնտիմ, —տէտի:

ճէլա տախի զանէթ վահշի պիր թէպէստիմ իլէ,

—Էմրին, —տէտի:

Պատէհու միւմաիլէյհա, սիւքիւթ իւզըէ տուրմագ-
տա օլան էտվարտա տօղրու պիր գաշ աաըմ իլէրէեէ-
րէք:

—Սըր էտվարտ, նա՞սըլ, ալտըղըմ ինթիգամը պէեէ-
նիեօրմուսունուզ. . . սիզ պունա Նէ՞ տէրսինիզ, —տէտի:
Կէնճ ինիլիլիզ պաշընը գալտըրտը, վէ եիւքսէք պիր
սէտա իլէ:

—Էլպէթտէ սիզ տախի քէնտի ճէզանըղը պուլաճագ-
սընըղ, —տէեու ճէվապ վիրտի:

Պու սէօզ բրէնսէս ճէլաեը տիթրէթտի, վէ պիր բէյ-
ղամպէրլիք տիր կիպի, վիճուտինտէ պիր ֆէնալըգ հա-

սըլ օլտու , լաքին տէրհալ քէնտույի թօբլտեարագ , իս-
թիհլա իլէ ,

— Ճէզա՞ մը , լաքին էօյլէ պիր ճէզա օլտա պիլէ , սիդ
կէօրէմէնէնէքսինիլ , —տէտի :

— Քի՞մ պիլիր :

— Չիւնքի եարըն պէնիմ քէօլէլէրիմին գուրչունլարը
ալթընտա թէլէֆ օլաճագսընըլ :

— Մա՛տամ , եարընքի կիւն սիդին տէյիլ տիր , իլլա
ճէնապը Հագգըն տըր : իմտի , տէյիլ սիդին միւրատընըլ ,
իլլա անըն միւրատը իճրա օլունաճագ տըր :

Ճէլլա , էտվարտըն սէօղիւնիւ քէստիրէրէք ,

— Կէօթիւքիւնիւլ շու ատէմի , վէ էն դարանլըգ պիր
զընտանա աթընըլ , —տէտի :

Պու էմի տէրհալ իճրա օլունտու : Պատէհու ճէլլա
քէնտու քէնտուէնէ :

— Էյ , բաժա՛ Հայտէրապատ , չիմտի պիլիմ իշիմիդէ
պագալըմ , —տէտի :

Սաթթէ բրէնս իսէ , կէօղիւնիւն էօնիւնտէ վսւգուա
կէլէն վագըլարտան տօլաքը , դահիրէն օլտուն պիւսպիւ-
թիւն վագիֆէսիլ կէօրիւնէրէք , քէնտի նարկիլէսինի իշ-
մէքտէ իտի :

Իշթէ ճէլլա , պու արա , մէրդուճուն եանընա կէլիպ ,

— Բաժա՛ , —տէտի , —սիդէ պիր զիյնէթ վատ իթմիշ ի-
տիմ , աճապա վատըմտա տուրտո՞ւմ մու :

— Մէմուլիմտէն գիւստէսինի պիլէ իճրա իթտինիլ :

— Տիմէք պու ինթիգամ զիյնէթիւնի միւքէմէլ պուլ-
տունուլ :

— Էվլէթ , գըլըմ , հագըգաթէն սիդէ լաքըգ պուլ-
տում :

— Իրէնս , չիմտի պէնիմ իճրատթըմը կէօրտիւնիւլ , վէ
պէնի իյիճէ թանըտընըլ , տէյիլ մի :

— Քէնտիմի նէ՞ գատար թանըր իսէմ , սիդի տէ օլ
գատար թանըլմ :

— Շու հալտէ հէր վագըթ իչին պէնիմ միւթթէֆի-
գի՞մ միսինիլ :

— Շիւպհէսիլ :

— Պէնիմ զարէղիմ սիդին տիմէք տիր , տէյիլ մի :

— Օնա նէ չիւպհէ :

— Սիդտէ պէնիմ կիպի Պօվհանիէի թանըրտընըլ եա :

— Էլպէթտէ :

— Սիդտէ պէնիմ կիպի , ինկիլիլէրին շու ալլագ Հին-
տիսթան չիրքէթիւնի քիւլիէն մահվ իթմէք իսթէնօր-
սունուլ , տէյիլ մի :

— Շիւպհէսիլ :

— Էն սօն դալան ինկիլիլին դանընը տաթի իչմէքիլի
արզու իտէ՞րմիսինիլ :

— Էվլէթ , արզու վէ թալէպ իտէրիմ , վէ ինչտալլահ
պու արզում մապուտումուլ թարաֆընտան իշիտիպ ,
իճրա օլունուր :

— Էվլէթ , մապուտումուլ սիդին արզունուլ իշիտիպ ,
իճրատընտա տաթի պուլունաճագ տըր : Էվլէթ , ինկիլիլ-
լէրին Հինա չիրքէթի տիւնեա իւղէրինտէն մահվ վէ նա-
պէտիտ օլաճագ տըր , վէ սօն տէֆա գանը տէօքիւլէն
ինկիլիլ . . .

Ճէլլա , քէլամընը թէքմիլ իթմէքսիլին , պիր արա
տուրտու , վէ պատէհու եիւքսէք պիր սէտա իլէ ,

— Սէն օլաճագսըն , ճօրճ Մալգօն , —տէտի :

Պու իսմին պիրտէն պիրէ սէօյլէնմէսի իւղէրինէ , կէ-
րէք ճօրճ վէ կէրէք էհալի շաշըրտը : Վէ մէրդում ճօրճ ,
իշ մէյտանա չըգմըլ օլտուղունու հիսս իտինճէ , եիւքսէք
պիր սէս իլէ :

— Էլէ կէչտիմ , էլէ վիրիլտիմ , լաքին եինէ ճօրճ սի-
դէ թէսիմ օլմալ , —տէյիպ , վէ քէնտույի մուհաֆաղա
իթմէք իւղրէ , դամասընա սարըլմագ իսթէտի իսէ տէ ,
Սօկօր իլէ ճէրիտ , պիրի մէրդումուն սաղ վէ տիկէրի սօլ
թարաֆլարընտա պուլունուլ , վէ էհալի տաթի , բրէնսէս
ճէլլանըն սօն քէլամլարընտան սօնրա , ճօրճուն էթրաֆը-
նա սօգուլմուլ օլտուղարընտան , պիրտէն պիրէ հիւճիւմ-
լէ , իքի սանիէն զարֆընտա սիւհաշարը էլինտէն ալըն-
ալըգտան պաշգա , էլլէրի տաթի արգասընտան պաղլանտը :

Պու աբա Սթօբ, քէնտու քէնտուեհէ,

—Ամա՛ն, եա՛ Բապպիմ, պու նէ՛ ֆէլաքէթ . . . ա-
ճապա նէ՛ տուզաղա տիւշիւեօրուզ, —տիմէքտէ իքէն,
ճէլլա էլինի մէրգուլմա տօղրու ուզատարադ,

—Պուտա պիր շէրիք տիր, պունու տա թութունուզ,
—տէտի, վէ պատէհու ֆէվգէլատէ պիր սէվինճ իլէ, —հէ-
լէ շիւքիւր, հէբինիլի տախի տէրաէսթ իթտիմ, էյ,
ճօրճ Մալգօն, սիզ Կանժ նէհրինին տալլալարընտան
գուրթուլտունուզ, ֆագաթ եէմին իտէրիմ քի, պէնիմ
էլիմտէն գուրթուլամաեաճագսընըզ : Մէղարիսթան գա-
բուտու սիզին իլին պէթէքրար աչըլաճագ, վէ օրատա
էվա Պըրթէլ իլէ պիրլիքտէ էճէլ շէրպէթինի նուշ ի-
տէճէքսինիլ, —տէեու իլալէյի մագալ իլլէտի :

Վէ սօնրա բրէնսէս, Տօօրկալա խիթապէն, շու վէճհ
իլէ պէեան իթտի,

—Հայտէ, Տօօրկալ, սիզտէ չաբուզ պէյիլիրինիլէ սիւ-
ար օլարագ, Պանգօգ սէրաբընըզա կիտինիլ : Չիւնքի,
սէվիլիլինիլ Մարի օրատա, հարէմինիլ տայիրէսինտէ
պուլունմագտա տըր : Շիւպհէսիլ ճօրճ Մալգօնուն սա-
պըզ նըչանլըսը օլան մէղպուրէ Մարիեհ պիր ան էվիլէ
մուհապպէթինիլի արզ ու թագաթիմ գըլմագլըզ արզու
իտէրսինիլ :

—Շիմտի կիտէրիմ, էֆէնտիմ, շիմտի, —տէտի Տօօր-
կալ, վէ ֆէվգէլատէ մէսրուր օլարագ, ճէլլանըն էլինի
էօրտիլ :

Պունու սէօյլէյիպ, միւմաիլէյհ աճէլէթէ սէրայտան
տիշարը չըգտը :

Պու աբա ճօրճու, պիր թագըմ Հինտիլէր սիւրիւք-
լէեհէք, վէ քիւֆիւր ու հագարէթլէր իտէրէք, մէղար
թագիր օլունան պինաեա տօղրու կէթիւրմէքտէ օլտուգ-
լարը հալտէ, մէրգուլմ քէնտու քէնտուեհէ,

—Ճէնապը Հագգ պէնի թէրք իթտի, պէն մաղլուպ
օլտում, գըլլար տա զայպ օլտուլար, —տէտի :

Պու սէօյլէրի սէօյլէտիլի սըրատա, ճօրճուն եանագ-
լարընտան պիր գաչ տամլա եաչ ագտը, վէ պաշը մէյ-

եուս պիր հալտէ կէօքսիւնէ էյիլտի : Պիշարէնին սէֆիլ
հալինտէ, խէֆիէն պիր սէտա քէնտիսինէ,

—Իւմիտ իտին, էֆէնտիմ, չիւնքի պէնտէնիլ պու-
րատաբըմ, —տէտի :

Պու սէտա Գազիլին սէտասը իտի :

ՄԷՉԱՐԻՍԹԱՆ

Եարը կիճէ օլմուշ, վէ գարանլըզ հէնուզ հիւքմինիւ
թէմամէն իճրա իթմէքտէ պուլունմուշ իսէ տէ, եալընըզ
չարգ թարաֆընտան, կէօյ իլէ քիւրըէյի արզ միեանըն-
տա ճիւզի պիր պէեալըզ միւշահատէ օլունտուլունտան,
շէֆֆագըն եագընտա զուհուր իտէճէկի անլաշըմագտա
իտի :

Պու աբա Ալլահապատ սէրաբընտա, կէօրիւնիւր քի
հէր քէս ուեումագտա օլուպ, պաղչէլէր սուս վէ եաղա-
նի պիր հալ քէսպ իթմիլլէր իտի : Անճագ, ճօրճ Մալգօն
իլէ էվա Պըրթէլին մահֆուզ պուլունտուլարը մէղարըն
գաբուտունա կէթիւրէն նէրտիվէնին գատէմէլէրի իւզէ-
րինտէ եանմագտա օլան մանկալըն էթրաֆընտա, պէլի
պէլիսիլ սուրէթտէ պազը ինսան շէքիլլէրի միւշահատէ
օլունմագտա իտի :

Պու մանկալըն գըրմըզը ալէվլէրի իլէ, ֆագիր Սունիա-
սինին վէ պունուն էթրաֆընտա թօրլանմըշ օլան ալթը
նէֆէր պրահմանլարըն եարը չըպլագ աղալարը, վէ աճա-
յիպ հէյեթլէրի, պիր սուրէթի զարիպէտէ կէօրիւնմէք-
տէ իտի :

Պիզ պունլարը քէնտի զընտանճըլըզ մէմուրիլէթլէ-
րինտէ թէրք իտիպ, մէղար թապիրինի ալան պինատան
իլէրի կիրէլիմ : Պու մահէլլին տէրունի, էնի պօեուտան
տար պիր գուպպէ ալթընտա պիր սալա օլուպ, պաշըճա
պիր գաբուտու, վէ նէֆէսիլք օլարագ, գուպպէնին իւ-
զէրինտէ իքի տտէտ տար բէնչիրէսի վար իտի :

Պինանըն օրթաւորնտա գըրմըղը մէրմէր թաշտան մատ-
մուլ պիր պիւլիւք թաշ օլտապ, իւղէրինտէ տախի, պի-
ղիմ քիլիսէ վէ գապրիսթանլարըմըղտա մէղարլարըն իւ-
ղէրինէ գօնուլան թաշարա միւշապիհ, քէղալիք գըրմըղը
մէրմէրտէն պիր մէղար թաշը գօնուլմուշ, վէ պու թաշըն
իւթիւնէ իսէ, պաղը զարիպ վէ անլաշըմաղ եաղըլար
եաղըլմը իտի:

Պուկարտան պաշգա, տէրունի գուպպէնին տիվարըն-
տա, տէմիրտէն պիր քիւլիւք ֆէնէր ասըլը օլտուղու հալ-
տէ, օրթալըգ պուկուկնլա ճիւղի պիր այտընլըգ քէսպ իթ-
մէքտէ իտի:

Իշթէ պու էսնատէ Էվա, սաշարը գարմադարըլըգ օ-
լուպ, վէ պաշը իքի էլլէրի իշինտէ օլարագ, մահէլլի մէղ-
պուրուն մէղար թաշը իւղէրինտէ տիւլ չէօքմիւշ, վէ ճօրճ
Մալգօն իսէ, հալէա Հինտ բրէնսէրինէ մախսուս էլալիսէ
արգասընտա, ֆաղաթ էյրէթի ագ սագալը տիւշմիւշ օ-
լուպ, պաշ աշըգ շաշկըն պիր հալաէ, բութ կիպի տիվա-
րէ տաեանմըլ օլտուղու թագտիրտէ, քէմալի չէֆգաթ
իլէ նաղարը տիգգաթընը, Էվաեա աթֆ իյլէմիշ իտի:

Պու տէհշէթի հալ խայլի վաղըթ տէվամ իթտիրտէն
սօնրա, Էվա, կէօղ եաշարըլլա երյղանմըլ օլան թաթըլը
սիմասընը պիրտէն պիրէ եօգարը գալտըրտը, վէ էլլէրինի
տախի ասիւմանէ, եախօտ տահա տօղրուսու մէղար թա-
պիր օլունան մահէլլին գուպպէսինէ տօղրու գալտըրա-
րագ, չէօյլէ բէբէլէտի:

—Էյ մէրհամէթ վէ իյիլիք Սլահը, պիղէ մէրհամէթ
իթմէեէճէքմիսին: Եա՛ Բապպ, պէն սէնին հիւքմ ու
գարարլարընը գապուլ իտէրիմ, լաքին պու եօլտա էօլ-
մէքիք, վէ գըղգարնտաշըմօտան այրը օլարագ, վէ սօն
տէֆա օլուն կիւնէշին գիւտսընը, թապիաթըն կիւղէլ-
լիքլէրինի . . . կէօրմէքսիլին, էճէլ շէրպէթինի նուշ իթ-
մէքիք . . . ա՛հ, իշթէ պու բէք տէհշէթի պիր հալ
տըր: Եա՛ ճէնապը Հագգ, պէն սանա ապա հագարէթ
իթմէմիշ օլտուղում հալտէ, շիմաի տէ սէնին լութֆ ու
մէրհամէթինի նիաղ վէ իսթիքհամ իտիեօրում: Իմտի,

պիղի շու զալիմէրին բէնշէյի զուլմունտան իտէա էյլէ:
Նիշանլըմ Էտվարտ իւղէրինէ նէղարէթ, վէ հէմիլիքմ
Մարիլի հիմաեէ վէ մուհաֆաղա էյլէ:

Պիշարէ գըղճըղաղըն կէօղ եաշարը վէ հընչըրմալա-
րը սէսինի պօղտուղլարընտան, մէգքիւր միւհասիր տուա-
սընը տէվամ իտէմէտի:

Ճօրճ պու սըրատա մէղպուրէնին եանընա եաղլաշա-
րագ:

—Տուա էթ, գըղլըմ, տուա էթ, -տէտի, -չիւնքի ին-
սան տուա իլէ միւթէսէլլի օլապիլի: Ֆագաթ իտէճէկին
տուա, եաշամագըղըմըլ իշին օլմասըն, իլլա սապր իշին
օլուն: Ջիրա պիղիմ իշին աթթըգ եաշամագ միւմքիւն
տէյիլ տիր: Պու մէղարըն գաբուսու, պիր տախի աշըլ-
մամագ իւղրէ, իւղէրիմիղտէն գաբանմըլ տըր, վէ պիղիմ
սօն նէֆէսիմիղ պու գուպպէնին ալթընտա թէսլիմ օլու-
նաճագ տըր:

Ջէվալը Էվա էլլէրինի սըղըպ, եիւքսէք սէսլէ,

—Լաքին եա՛ Բէպպ, պիղ նէ՞ եաբարը քի, պիղի
պէօյլէ պիր զալիմ էօլիմէ միւթահագգ գըլըեօրսուն:
ճօ՛րճ, սէն պիղիմ գապահաթըմըլ պիլի՞րմիսին, վէ է-
կէր պիլիք իսէն, պանա տա սէօյլէմէյի իսթէ՛ր մի սին,
չիւնքի եէմին իտէրիմ քի, հիշ պիր չէյտէն խապէրիմ
եօգ տուր:

—Պիղ բրէնսէս ճէլլա թարաֆընտան մահքիւմիւղ,
-տէեու ճէվապ վիրտի ճօրճ սօվուգճա:

—Պու գարընըն պիղէ գարըլ նէ՞ զարէղի վար տըր:

—Հէր տիւրլիւ զարէղի վար տըր:

—Հէր տիւրլիւ միւ:

—Էվիլէթ, հէր տիւրլիւ: Պիրինճիսի մէղհէպիմիլին
տիւշմէնի տիր, վէ իքինճիսի թէքէպիւրիւնիւն ինճի-
տիլմիշ օլմասը տըր: Իշթէ պուկուկն իշին տիր քի, միւ-
մալիլէյահ պիղտէն զարէղ ալմաեա գալգըլմըլ տըր:

Պիր աղ սիւքիւթտէն սօնրա, ճօրճ, կիւեա քէնտու-
քէնտուեէ սէօյլէշիեօր կիպի, եավաշ սէտա իլէ, չէօյլէ
իլավէ իթտի:

— Ա՛հ, հիշ պիր շէյէ միւղթէտիր օլամաեարազ, վէ քէնտիմիլի միւտաֆաա խտէմէեքէք, պէօյլէ հէր հալտէ վէ գարանլըգ իշինտէ էօլմէքլիք, հազըգաթէն բէք միւշ-քիւլ տիւր: Լաքին Գաղիլ պանա իւմիտ էթ տէմիշ խտի: Աճապա պու իւմիտ նէ՞րէտէն կէլէճէք տիր: Աճապա պու չօճուգ եալընըզ օլտուղու հալտէ, գարնաաչըմը գուր-թարապիլէճէք մի տիր: Լօրտ Սինկըլթընը կէօրմէքլիք միւլահազասընը խտէճէք մի տիր: Վէ աճապա պէյնլէ-րինտէ վէրիլէն գարարը, վէ թօբլանաճազլարը լանէթլի մահէլի պիլիք մի: Ա՛հ, եա՛ րապպիմ, աճապա եարըն, վաթանտաչարըմըն գանըլա թէքմիլ Հինտիսթան պօեա-նաճագ մը տըր:

Ճօրճ, հալլի միւմքիւնտիւղ կէօրիւնէն պու սիւալլարը քէնտու քէնտուեէ իթմէքտէ իքէն, էվա աեաղա գալգ-մաեա չալըչըպ, ֆազաթ մուվաֆֆազ օլամաեարազ, եէ-րէ տիւշտիւկիւնտէ,

— Ճօ՛րճ, պանա պիր ֆէնալըգ կէլտի, վիճուտիմ տիթ-րէեօր, վէ էօլիւմ պանա եազլաչըեօր, —տէտի:

— Էվա՛, սէվկիւլիւմ էվա՛, նի՞շին պէօյլէ լազըրտըլար խտիեօրտուն, —ճէվապ վիրտի Ճօրճ շէտիտէն, —պիլմէեօ՛ր-մուսուն քի Ալլահըն իգթիտարը դաեթթ պիւլիւք, վէ միւրատը տախի պիղէ նամալիւմ տիւր: Սօն տազըգաեա գատար իւմիտիմիլի գաթթ իթմէմէլիլիլ: Խմտի, գը-ղըմ, ճէսուր օլ, վէ ճէնապը Հազգտան սէլամէթ իւմի-տինի քէսմէ:

— Ճէսուր մու օլաեըմ, լաքին հէր սաաթ եէնի պիր ճէֆաեա տիւշար օլտուղում հալտէ, ճէսուր օլմազ պէ-նիմ իշին միւմքիւն միւ տիւր: Իշթէ շու սաաթտա տա սուսուղուգ պէնի թէլէֆ խտիեօր, վէ ազլըմ թար ու մար օլուեօր:

— Էվա՛, բէճա խտերիմ, խաթըրնա պու եօլտա շէյլէր կէթիրմէ . . .

կէնճ գըզ մահզունիլեթ թէպէսսիւմիլլէ,

— Հալէա տահա իւմիտ վար տիեէճէքմիսին, ա՛հ, Ճօրճ, էկէր պէօյլէ տիեէճէք օլուր իսէն, պունուն սըհ-

հէթինի թէեմին իշին, եէմին խտէմէլտին, շիւնքի պիղ-զաթ քէնտին ինանաղսըն, —տէտի:

Պու սէօզ իւզէրինէ, Ճօրճ, ֆէվգէլատէ սուրէթտէ հիտտէթլէնէրէք, շէյլէ պէեան իթտի,

— Ա՛հ, եա՛ րապպիմ, պուրատա տիրի տիրի էօլէ-ճէքմիլլիլ . . . ա՛հ, շու տիվարը տէլէմէեօրում, շու գա-բուեու գըրամաեօրում քի, պու պիշարէ գըղճըղազը գուրթարաեըմ, վէ սօնրա տախի սէվկիւլիւմ Մարինին եարտըմնա գօշուպ, գէվալլըր, խալին ճէլանըն թէս-լիմ իթտիկի ալաղըն բէնշէլէրինտէն գուրթարաեըմ: Ա՛հ, իշթէ պուրալարը տիւշիւնտիւքճէ, եիւրէկիմ ալ-թիւսթ օլուեօր, վէ տամարարըմտաքի գան աթէշ կիպի եանըեօր: Էվա՛, Էվա՛, սէնին հազգըն վար տըր: Ա՛հ, էվիլէթ, պու հալ ինսանը մէճնուն խտէճէք պիր հալ տըր, վէ պէնտէ սէնին կիպի ազլըմը զայ խտէճէկիմ զանն խտի-եօրում:

Էվա՛, սաեղգլամաեա պաչաեարազ,

— Էտվարտ . . . Էտվարտ . . . —տէտի մէյեուսիեթթ-լէ, —տըթըգ պիր տախի սէնի կէօրմէք իգպալինէ նայիլ օլամաեաճաղըմ . . . Լաքին պունունլա պէրապէր պէն սէնի սէվէր խտիմ . . . օ՛հ, էվիլէթ, հէմ բէք զիեատէ սէվէր խտիմ: Էկէր սէնի նէ տէրէճէ սէվմէքտէ օլտու-ղումու պիլսէ խտին . . . ֆազաթ, սէվկիւլիւ նիշանլըմ, պէն սանա կէլմէք իսթէրիմ . . . վէ եիւրէկիմի սէնին հոզուրունտա աչմագսըղըն, էօլմէք իսթէմէմ:

Պիշարէ գըղճըղազ կիւճ հալ իլէ աեաղա գալգըպ, տիվարա տաեանալազ, քէսիք պիր սէտա իլէ շէյլէ ի-լավէ իթտի,

— Ճօ՛րճ . . . Ճօ՛րճ . . . եիւրէկիմ բարչալանըեօր . . . պօղուլուեօրում . . . ա՛հ, ինաեթթ վէ միւրիւվիլթ ի-տիպ, պանա պիր մըգտար բիւզկեար ալտըր:

— Էվա՛, ազլընը պաչընա թօբլա, հիշ մէղարտա բիւզ-կեար օլուր մու, —տէտի Ճօրճ աղիմ քէտէր իլէ:

— Էյլէ իսէ պէնտէ տուա խտէյիմ, —տէեու պէեան իթտի էվա, տաեանմագտա օլտուղու տիվարտան պըր-

լըպ, տիզ չէօքէրէք: Լաքին պիր ազ սօնրա: -խա'երըր, խա'երըր, արթըգ տուա իթմէկէ մուվաֆֆադ օլամանօրում, -տէտի:

Ճօրճ տախի քէտէր ու էլէմի ազիմ իլէ,

—Խա' րապպիմ, պու հա'սըլ ճան չէքիշմէ, հիշ պիր չէյ իճրասընա մուվաֆֆադ օլամանօրում, -տիմէքտէ իտի:

Տէրունի դապքիսթանտա, իշպու տէհչէթլի մէնզարէ վուգու պուլտուղու սըրատա, խարիճտէ տախի ֆադիր Սունիասի, պրահմանլարըն արասընտա աեագտա տուլ, շարգ ճիհէթինտէն միւշահատէ օլունմագտա օլան շէֆֆադ ալէամէթի պէեաղլըրնա նաղար իթմէքտէ իտի: Վէ նիհաեթ քէլամա իպթիտար իտէրէք,

—Գարնտաշլար, -տէտի, -սապահ երլտըղը ուֆուգա զայպ օլմանա պաշլատը: Իմտի, մանկալա դօգուլար աթալըմ, չիւնքի Պօվհանիե հիւրմէթէն եանմագտա օլան պու աթէշ, հաբիսլէրին էօլմէսինէ տէկին սէօնմէմէլի տիր:

Պու էմր իւզէրինէ, պրահմանլարտան պիրի, ճէպինտէն պիր մըգտար պէեաղ թօղ չըգարարագ, մանկալա աթմասըյլա, տէրհալ ղաեթ կիւզէլ դօգուլու ալէվլէր զահիր օլտու:

Վէ ֆադիր տիզ չէօքիւպ, էլլէրինի հալանա դալտըրարագ,

—Վադըթ տըր, տուա իտէլիմ, -տէտի:

Այնի վադըթտա քեաֆֆէյի պրահմանլար տախի մէրգումուն հարէքթինտէ պուլունուպ, պատէհու Սունիասի վէ րէֆիգլէրի, հէբ եէքտիլ վէ եէք ալաղ օլարագ, տուա իթմէքիկէ պաշլատըլար:

Ճօրճ, իշէրտէն տիվարը տինէեէրէք,

—Օ նէ, պիր թադըմ սէտալար իշիտիեօրում . . . : Էյ վահ, ճէլատլար պիղի պէքլէեօրլար իմիշ . . . -տէտի քէնտու քէնտուեէ:

Պու սըրատա Սունիասի, սէրայտան պիր պէեաղ կէօլկէ չըգըպ, վէ թարաղատան կէշէրէք, պաղչէեէ կէօթիւ-

րէն նէրտիվէնին դատէմէլէրինի էնտիկինի ուղագտան միւշահատէ իյլէտի:

Պու կէօլկէնին արգասընտա իւշ տէօրթ կէօլկէ տահա կէօրիւնմէքտէ իտի:

Իմտի մէրգում Սունիասի,

—Քի'մ տիր օ, -տէեու սիւալ իտինճէ:

—Պէն իմ, -տէեու ճէվապ վիրտի բրէնսէս ճէլա:

Հագըգաթէն, պու կէլէն պէեաղ կէօլկէնին սահիպի, միւմսիլէյհա օլուպ, արգասընտա տախի իքի պիւյիւք առէմ իլէ պիրտէ չօճուգ վար իտի:

Մէրգուման իքի շախալար, Պօվհանի մէղհէպինտէ պուլունան սընըֆըն միւթէպէրանընտան օլուպ, չօճուգ իսէ Գաղիլ իտի:

Հէր նէ հալ իսէ, բրէնսէս ճէլա, մէղար թապիր օլունան պինաեա եագլաշընճա, ֆադիր իլէ պրահմանլար պաշլարընը էյտիլէր: Միւմսիլէյհա պու սըրատա չէյլէսէյլէտի:

—Էյ մէղար պէքճիլէրի, հաբիսլէր աճապա էօլտիւլէ'ր մի:

—Խա'երըր, էֆէնտիմ, պիր առէմ աճըղ վէ սուսուղլուգտան անճագ իւշ կիւնտէ էօլէպիլիր, -տէեու ճէվապ վիրտի Սունիասի:

—Իւշ կի'ւն միւ:

—Էվլէթ, էֆէնտիմ:

—Էմի'նմիսին:

—Էվլէթ, էֆէնտիմ:

—Լաքին պու բէք ուզուն պիր միւտտէթ տիր:

ՄԷՉԱՐԻՍԹԱՆ (2է.11)

—Էվվեթ, պու բէք ուզուն պիր միւտտէթ տիր, — թէքրարլատը ձէլլա, գուլաղընը տիվարա վիրիպ, իչէրիսինի տինէեքէք, վէ իլավէթէն, —լաքին պէն պիր շէյ իշիտէմէեօրում, իչէրուտէ պիր էօլիւմ սիւքիւթիւկիւ վար տըր, —տէտի:

—Էֆէնտիմ, հէր նէ եարմագ լաղըմ իսէ, սէօյլէյին իճրասընտա պուլունալըմ, —տէտի Սունիասի:

—Արթըգ պունլարը պիթիլմէլի տիր, —ճէվապ վիրտի ձէլլա, —չիւնքի Պէնարէստէն ալտըղըմ խապէրլէրէ կէօրէ, պէնիմ պու կիւն ագչումա գատար օրատա գալմագ. —ըղըմ լաղըմ կէլիեօր: Անտէն տախի ֆիլլէր գապրիսթա. —նընա կիտիպ, ինկիլիկէրին քիւլլիէն թէլէֆի իչին, —լաղըմ կէլէն էմրի վիրէճէյիմ: Շու հալտէ պէն էմին օլմալընըմ, անըն իչին պունլարը պուրատա սաղ պըրագ. —մագ իշիմէ էլվիլմէզ, իլլա ճէնագէ հալինտէ պրագմալը. —երմ:

—Էմր իտինիզ, էֆէնտիմ, էմրլէրինիզ, հէր նէ տախի օլսա, տէրհալ իճրա օլունաճագլար տըր, —տէտի ֆագիր Սունիասի:

Պու սըրատա ֆագիլ քէնտու քէնտուէէ,

—Էյ իրիսթիանլարըն Ալլահը, սէն պիզի մուհաֆագա իյլէ. . . աճապա պու նէ՞ էմր իտէճէք տիր, —տիմէք. —տէ իտի:

Պինանըն իչէրիսինտէ իսէ, ճօրճ հալէա տիշարընը տինէմէքտէ օլուպ, վէ էվաեա խիթապէն,

—Պէն պիր չօգ սէտալէր իշիտիեօրում, ֆագալթ նէ՞ սէօյլէտիքլէրինին ֆէրգէնէ վարամաեօրում, —տէտի:

—Ատամ սէնտէ, նէմիզէ՞ լաղըմ, մատամքի իւմիտի. —միզ եօգ տուր, մատամքի հիշ պիր շէյ պիզի գուրթա. —րամազ, —տէեու պէեան իթտի էվա:

—Էֆէնտիմ, պուեուրուն, էմրլէրինիզի էֆատէ ի.

տին, պիլմիշ օլուն քի, հէր էմրինիզ թէմամէն իճրա օլունաճագ տըր:

—Պէն պու հաբիսլէրի Պօլհանիէէ սունմուշում: Իմ տի, պէնի Պէնարէսէ կէօթիւրէն արապա, մէմալիքիմին սինօրունու կէչէճէք օլուր իսէ, էսիրլէրիմտէն պիր պու. —րաեա կէլիպ, սիզէ, «մապուտ պէքլէեօր» տիեճէք տիր:

—Բէք իյի, սօնրա՞:

ձէլլա, պիրլիքտէ կէթիլմիշ օլտուլու իքի Հինտլիէ. —րի կէօթիլէրէք:

—Սօնրա մուգատտէս թէշէպպիւսին շէրիքլէրինտէն օլան պու իքի գարնտալար, սէնին աշաճագ օլտուլուն մէզար գաբուսունտան իչէրի կիրէճէքլէր, վէ ետլէրին. —տէ օլան գաեըլարըլա, հաբիսլէրի պօղաճագլար տըր, —տէտի:

—Բէք իյի, էֆէնտիմ, մապուտումուզուն միւրատա. —ընը իճրա իտէճէյիզ, —տէեու պէեան իթտի ֆագիր Սունիասի:

Վէ պատէհու բրէնսէս ձէլլա, Գաղիլէ խիթապէն շէօյլէ սէօյլէտի,

—Գաղիլ, օղում, սէյֆիեէնին պասըլտըղ կիճէ, էտլարտ Մալգօնուն պըշաղը սէնին գանընը աղըթմիշ իտի: Իմտի, անտէն ինթիգամ ալմագլըղ սանա իհալէ իտէրիմ: Պու հալտէ, էմր վիրիլէճէք օլուր իսէ, թուկէ. —րի մէրգումուն հապսիսանէսինէ սէն կէօթիւր:

—Թէշէքքիւր իտէրիմ, էֆէնտիմ, —տէտի Գաղիլ: ձէլլա, էլինի մէզար թապիլինի ալան պինաեա տօղ. —րու ուզատաբագ,

—Մէլունլար, խոյլիլէր, իպթիտա սիզի գուրպան սունաճագլըմ, —տէտի:

Պատէհու Սունիասիէէ խիթապէն, շու վէճհ իլէ իլա. —վէյի մէգալ իյլէտի,

—Ֆագիր, եարըն կիճէ, վէ միւտտէթի մէտիտէտէն պէրու ինկիլիզ հիւքիւմէթի ալթընտա գալմըշ օլան ան. —լըմըղը պիր տախի աշաղը իյմէքք իւզըրէ, եօգարը գալ.

տըրաճագ օլտուղումուզ սաաթտա, ֆիլէր գապրիսթա-
նընա կէլմէլիսին, անլատը՞ն մը:

— Բէք էյի, էֆէնտիմ, պէն վէ ճիւմէմիզ մէվճուտ
պուլունաճաղըզ, —տէտի Սունիասի:

Ճէլլա պու սէօղլերի սէօյլէնէրէք, պունլարտան մու-
ֆարագաթ իթտի: Վէ ազ պիր միւտտէթ զարֆընտա
կէօլկէսի պիլէ զայպ օլտուղունտան, Սունիասի վէ տի-
կերլէրի երլէրինէ օթուրտուլար, վէ տէրունի պաղչէտէ
եհնիտէն պիր սիւքիւթ հիւքմ իթմէկէ պաչլատը:

Էվա իլէ ճօրճ տախի մէզար թապիր օլունան պինանըն
իչինտէ, պիրէր քէօշէնէ չէքիւմիշ, եհս ու էլէմէ տուր-
մագտա իքէն, պիրտէն պիրէ մէրզումէ գըղճըզազ, քէ-
սիք պիր սէտա իլէ,

— Ճօ՛րճ, Ճօ՛րճ, եանըմա կէլ, չիւնքի պիր ան էվվէլ
պէնի նէզտինէ չըղըրմաթը իչին, ճէնապը Հագգա նիւազ
իթտիքճէ, վիճուտիմտէ պիր ֆէնալըզ հիսս իտիւօրում,
—տէտի:

— Եա՛ Բապպիմ, պէն նա՞սըլ տտէմիմ քի, —տէտի
ճօրճ քէտէր իլէ, —շու գըզ գատար օլամաեօրում: Օ
սանա հէնուզ տուա իթմէկէ մուվաֆֆագ օլտուղու հալ-
տէ, պէն իսէ լանէթ օգուեօրում:

— Տօ՛սթում, գա՛րնտաչըմ, —պէեան իթտի Էվա եալ-
վարարագ, —սագըն լանէթ օգումա . . . : Պիր ազ էվվէլ
պանա ճէսուր օլ տէեհէն, սէն տէյի՞լ մի իտին: Հալ պու-
քի, սէնտէ տէ ճէսարէթ եօզ իմիշ:

— Ճէսարէթ մի, ճէսարէթի նէ՞ եաբաեըմ, ճէսուր
օլմագլըզ իլէ պուրատան թաթլիսի ճան իտիլէպիլինի՛ր
մի: Ճէսարէթլէ Պօլհանի իպատէթիսանէսինտէն գալտըր-
տըղըմ խաղինէլէր, վէ պանա ֆէվգէլատէ պիր գուվվէթ
վիրմէք իւզրէ, էլաէ իթտիկիմ շու էօրթիւ վէ շու եիւ-
պիւք նէ՞ իշ կէօրտիւլէր, վէ նէ՞նէ եարատըլար: Պու գա-
տար քիւսթախլըզ, պու գատար հիլլէքեարլըզ, վէ պու
գատար ճէսարէթ, պէնի նէ՞րէեհէ կէօթիւրտիւլէր: Պուն-
լար պէնի, հիմաեհ վէ մուհաֆագասընը ահտ իթմիշ օլ-
տուղում պիր գըղճըզազ իլէ պիրիքտէ, իլէլ էպէտ գա-

Բէֆի սէտա իւլէնէրէք պաղթէթէն իւլիւն պիրոն թեճաթ
Եւլէնէն Ե 263

բալը գալաճադ օլան պու մէզարտա մահպուս իթմէ՞տի-
լէր մի : Վէ շու էսնատէ պէլքի պէնիմ ղաեթ սէվկիւլիւ
նիշանըմ օլան Մարի տախի , Տօօրկալ Սահիպին բէնչէ-
լէրինտէն գուրթուլմագ իշին թէհի եերտէ չալըշալ չա-
պալա՞մամագտա մը տըր . . . : Ա՛հ , Գա՛ղիլ , Գա՛ղիլ , պա-
նա կէօսթէրտիկին իւմիտ , պիր բիւեա օլաճագ իտի ի-
սէ , պու իւմիտի նէ՞ իշին պանա կէօսթէրտին : Պու սախ-
թէ թըլըսըմլար , նէ՛ պէնիմ , վէ նէ՛ տախի պէնիմ սէվ-
կիւլիւլէրիմին ճանլարընը գուրթարամատըզլարը հալտէ ,
նէ՞ իշին պունլարը պէնիմ էլիմէ թէսիմ իթտիրտին :

Ճօրճ պու սէօղլէրի սէօյլէյիւ , եւլգիւնիւ էլլէրի իշի-
նէ ալարագ , մէզար թաշը իւզէրինէ օթուրտու , վէ հիւն-
կիւր հիւնկիւր աղլամեա պաշլատը :

Պու վագըա իւզէրինէ , ետըմ սատթ գատար կէչիւլ ,
պատէհու սէրվիլէրին արասընտան պիրինին սիւրաթլէ կէլ-
տիկի աեագ սէտասը իշիալիմէքլէ , Սունիասի , մուգայ-
եէտ նէօպէթճիլէր կիպի , տերհալ պաշընը եօգարը գալ-
տըրարագ ,

— Բի՛մ տիր օ՛ , —տէեու սիւալ իթտի :

Ագըպինտէ պիր քէօլէ զահիր օլուպ ,

— Ֆա՛ղիր Սունիասի , բրէնսէս ճէլլա էֆէնտիմիլ , պէ-
նի սիղէ կէօնտէրտի , —տէտի :

— Պանա նէ՞ իֆատէն վար տըր :

— Իֆատէմ , պիր գաշ քէլիմէտէն իպարէթ տիր :

— Նէ՞ կիպի :

— Մապուս պէքլէեօր :

Պատէհու Սունիասի թուկլարա տօղրու տէօնիւպ ,

— Հագըմըսընըլ , —տէեու սիւալ իթտի :

— Էվիլէթ , հագըրըլ :

— Էյլէ իսէ կէլին , վէ վագիֆէնիլի իճրա կյէյին :

Սունիասի պու սէօղլէրի սէօյլէյիւ , ահէսթէ ահէսթէ
սօն գատէմէլէրի չըգտը , վէ պէլինտէն պիր անաթթար
չըգարարագ , մէզար թապիր օլունան պինանըն գաբու-
սունա սօգտու , վէ գաբուեու աշմաղտան էվիլէլ ,

— Ֆագաթ իպթիտա մապուսու եարտըմա չաղըրընըլ ,

վէ գաւերչլարընըը թէտարիք իտինիզ, -տէտի:

Պատէհու անախթարը իքի քէրքէ չէվիրտի, վէ պու սէտաւը իչէրտէն ճօրճ իչիթտիկինտէ, պիրտէն պիրէ օթուրտուղու եէրտէն սըչըրտար, վէ ալթիւսթ օլարագ,

—Պու նէ՞, գուլաղըմա քիլիտ իչինտէ պիր անախթար սէսի կէլիւօր, -տէտի:

Մէրգոււմ, տիգգաթլէ տինլէեէրէք,

—Էվլէթ . . . էվլէթ . . . եանըմաեօրոււմ . . . կէլի- եօրղաւր . . . -տէտի:

—Է՛հ, -միրըլտանտը էվա, -ճէնապը Հագգտան թա- լէպ իթտիկիւմ էօլիւմիւ պիղէ կէթիրիեօրլար:

—Խա՛ւըր, խա՛ւըր, էօլիւմ տէյիլ տիր, եէմին տա- խի խաէրիւմ քի, էօլիւմ տէյիլ տիր, -տէեու ճէվապ վիրտի ճօրճ, պիր միւտտէթ թէֆէքքիւրտէն սօնրա, եիւ- զիւնտէ պաշգա պիր հալ հուսուլէ կէլէրէք:

—Էօլիւմ տէյիլ տիր տէ նէ՞ տիր:

—Պէլքի եաշամագ տըր, վէ պէլքի տէ հուրրիյեթ տիր:

—Եաշամագ մը . . . հուրրիյեթ մի . . . ճօ՛րճ . . . ճօ՛րճ . . . Ալլահ աշգընա օլսուն, նէ՞ տիմէք իսթէեօր- սուն:

Պու սըրատա ճօրճուն ֆիքրինտէ պիրտէն պիրէ կիւ- զէլ պիր թասավիւր հուսուլէ կէլիլ օլտուղունտան, մէր- գոււմ, ամիր պիր հէյեթլէ,

—Սո՛ւս օլ, վէ տէտիքլէրիմի իճրա էթ, -տէտի, վէ էլիլէ մէզար թաշընը կէօսթէրէրէք, -չաբուգ շու թաշըն իւղէրինտէ եաթ, -տէեու իլավէ իթտի:

Պիշարէ գըղճըղաղ, ճօրճուն պու սէօղլէրինտէն հիշ պիր շէյ անլաեամտը խտ, գարչը կէլմէք տախի իսթէ- մէտիկինտէն, թաշըն իւղէրինտէ եաթտը: ճօրճ տախի, գօյնունտ սագլամըլ օլտուղու Պօվհանինին էօրթիւսիւ- նիւ, աճէլէ գըղըն իւղէրինէ էօրթիւս, քէնտիսի տախի թաշըն արգասընտա կիղէնտի:

Օլ էսնատէ, գապա պիր շամաթա իլէ գաբու աշըլա- րագ, Սունիասինին,

—Կիրինիզ վէ էօլտիւրինիւզ, -տէեու վիրտիկի էմ- րին սէտաւը իչիտիլտի:

Պու էմրին իւղէրինէ, իքի թաւկար, էլլէրինտէ գա- երչլար, վէ արգաւարընտան տախի Սունիասի, էլլինտէ մէ- շալէ օլարագ, պաթըլ պիր տէհէթ վէ էմիյեթսիղլիք- լէ մէզարիսթանա կիթտիլէր, վէ ահէսթէ ահէսթէ պիր գաշ ատըմ ալտըլար իսէ տէ, նակեահ իւչիւ պիրտէն պիր հայրէթ վէ թէաճճիւպլէ ֆէրեատ իտիպ, քէմալի տէհ- շէթլէ կէրի շէքիւտիլէր:

ճօրճ, կիղէնմիշ օլտուղու մահէլլտէն, եաւաշ պիր սէ- տա իլէ էվաեա,

—Աեաղա գալգտա, պիր գաշ ատըմ իլէրուեէ հարէ- քէթ էթ, -տէտի:

Մէգպուրէ պու սէօղլիւ իչիտինճէ, մուգատտէս էօր- թիւեէ պիւրինմիւշ օլարագ, աեաղա գալգտը, վէ պիր իքի ատըմ իլէրուեէ հարէքէթ իթմէսիլլէ, իքի Հինտի- լէր վէ Սունիասի,

—Մապուտումուղուն էօրթիւսիւ, -տէեէրէք եէրէ գաբանտըլար:

ճօրճ, էվաեը գուճաղընա ալարագ,

—Էվլէթ, -տէտի եիւքսէք պիր սէտա իլէ, -էվլէթ, մօպուտունուղուն էօրթիւսիւ տիւր: Իմտի, էյ քէօլէլէր, Պօվհանի վէքիլինին էօնիւնտէ պաշ էյլինիզ, վէ տէրիսթըր իտինիզ քի, պու սըրըր իչինիզտէն հէր քիւմ տիշարըտա ֆաշ իտէճէք օլուր իսէ, Պօվհանի անը թէլէֆ իտէճէք տիր:

—Հիշ պիր քիմնէեէ սէօյլէմէեէճէյիզ, -տէտի ֆա- գիր Սունիասի:

Թուկար վէ պրահմանլար տախի,

—Էվլէթ, էֆէնտիմիզ, հիշ պիր քիմնէեէ սէօյլէմէ- եէճէյիզ, -տէտիլէր:

—Բէք իյի, իշթէ պէօյլէ օլմալը, քիմնէեէ պիր շէյ սէօյլէմէեէճէքսինիզ, եօգսա թէլէֆ օլուրսունուզ, -տէ- եու իլավէ իթտի ճօրճ:

Պատէհու մէրգոււմ ինկիլիզ, մէզար թապիր օլունան

պինատան տիշարը չըզըզ , գատեմէլէրտէն աշաղը ինտի , վէ արգասընտա իսէ , զընտանճըլար հալէա եէրէ գաբան-մըշ օլարագ , տուրմագտա խտիլէր :

Պու էսնատէ Գազիլ , զանէթ մէրագ վէ էնտիշէ իշին-տէ օլտուղու հալտէ , սէրվի աղաճըլարընըն սըզ պիր մա-հէլլինտէ պէ.քլէմէ.քտէ իտի : իմտի ճօրճու , սաղ վէ սա-լիմ օլարագ եանը պաշընտա կէօրիւնճէ ,

—Ճէնապը Հագգա չօգ շիւ.քիւր , իշթէ սօն տէֆա սի-զի գուլթարտը , —տէտի :

—Էվվէթ , օղլուժ , չօգ շիւ.քիւր , պու տէֆատա , Պօլ-հանինին էօրթիւսիւ , վէ պիր թագըմ ահմագըլարըն իթ-տի.քլէրի քէօրլուղու վասըթասըյլա գուլթուլտուժ , —տէ-եու ճէվապ վիրտի ճօրճ :

—Հէր նէ իսէ , էֆէնտիմ , պիր տագըզա պիլէ զայպ իտէճէ.ք վագըթ տէյիլ տիր : Պէնտէնիզ հայվանլարը հա-զըրլատըմ , հայտէ չաբուգ սըր Էտվարտ իլէ Սթօբու տա-լի գուլթարընը աա ֆիրար իտինիզ :

—Գարնտաշըմըն հապսխանէսի նէրէ՞տէ օլտուղունու պիլիւմիսին :

—Էվվէթ , պիլիւմի :

—Հա՛յտէ , Գա՛զիլ , էօյլէ իսէ պէնի շիմտի օրաեա կէօ-թիւր :

—Կէլինիզ , էֆէնտիմ :

Պու գարար իւղէրինէ , ճօրճ Մալգօն իլէ րէֆիդասը , Էտվարտըն վէ Սթօբուն մահֆուզ պուլունտուգըլարը հա-պըսխանէեէ տօղրու կիթմէկէ պաշլատըլար :

Պէեանէ հաճէթ եօգ տուր քի , պու հապսխանէնին պէ.քճիլէրի տալի , ճօրճուն վէ Էվանըն զընտանճըլարը կիպի պաթըլ իթիգատ վէ զիւիւմ սահիպլէրի օլտուգըլ-րընտան , մուգատտէս էօրթիւ պուրատա տալի քէնտի հիւ.քմիւնիլ իճրա իյլէտի :

Շէյլէ քի , հապսխանէնին գաբուլարը աշըլարագ , էվ-վէլա ճօրճ իշէրի կիրտի , վէ գարնտաշը իլէ պէրապէր , քէնտի սատըգ օտա խըտմէթ.քեարը Սթօբու պիրէր գօլ-թուղունա ալարագ , սալիմէն տէրունի հապսխանէտէն

տիշարը , վէ պինաէն ալէյհ սահիլի սէլամէթէ չըգտը-լար :

Էտվարտ , Էվանը սաղ վէ սալիմ օլարագ թէ.քրարէն կէօրտիւկիւնտէ , սէվինճինտէն ագլընը զայ իթմէ.ք տէ-րէճէսինէ կէլտի : Էվա իսէ , նիշանլարընըն գուլթուլմա-սընտան տօլաեը , ճէնապը Հագգա թէշէ.ք.քիւր իտէրէ.ք , սէվինճինտէն սէլ կիպի կէօգ եաշլարը տէօքմէ.քտէ իտի իսէ տէ , տիկէր թարաֆտան հէմիլիէսի խաթըրնա կէլէ-րէ.ք , շէյլէ սէյլէտի ,

—Ֆագաթ պէն տիւնեատան նէ՞ լէզէթ ալապիլիւրիմ քի , պէնիմ սէվիւլիւ գըզգարնտաշըմ տայիմա մուխա-թարա իշինտէ պուլունմագտա տըր : ճէնապը Հագգա պի-ղէ ինաեթ իթտի , ֆագաթ եիւրէկիմ պանա պիլտիրի-եօր քի , Հագգ թէալաանըն պիլի շու սէրպէսթ հալէ գօյ-մասը , միւճէրէտ Մարիյի գուլթարապիլմէմիզ իշին տիր էօյլէ տէյիլ մի :

—Էվա՛ , —տէտի ճօրճ , —վագտա պու սէօղլէրին բէ.ք տօղրու տուր , ֆագաթ պիլմէեօ՞րմուսուն քի , պէնտէ քէնտի գանըմըն սօն տամլասընա գատար Մարի Պըրթէ-լինին սէլամէթի ուղրունա ֆէտա իթմէ.քիկէ հազըր պու-լունմագտաեըմ :

—Օհ , էվվէթ , պիրատէր , էօյլէ օլտուղունու պիլի-րիմ . . . : Լա.քին չաբուգ օլ , զիրա վագըթ զայպ իտէ-ճէ.ք զէման տէյիլ տիր , չաբուգ էթ , —տէեու ճէվապ վիրտի Էվա :

—Գա՛զիլ , տէտիլին հայվանլար նէրէտէ տիր , —տէ-տի ճօրճ :

—Սէրանըն չիթլէրի խարիճինճէ , վէ պուրաեա զանէթ եագըն պիր քիւշիւ.ք օրմանտա տըրլար , —տէեու ճէվապ վիրտի Գազիլ :

—Սէն , Տօօրկալ Սահիպին սէրաեը նէ թարաֆտա օլ-տուղունու պիլիւրմիսին :

—Էվվէթ , էֆէնտիմ :

—Սօն տէրէճէ սիւրաթլէ կիթտիկիւմիզ հալտէ , նէ՞ գատար վագըթտա կիտէպիլիւրիզ :

— Ի՞նչի սաաթտա :

— Եօյլէ իսէ , հայտէ չարուգ պէրապէր կիտէլիմ , զի-
րա սապր ու թէլաշըմ պէնի թէլէֆ իաիեօր , վէ քէնտի-
մի պիւր մանկալ իւզէրինտէ օթուրուեօրում կիպի զանն
իտիեօրում :

— Պիրատէր , պէնտէ պիւրլիքտէ կէլէյիմ , -տէտի Էտ-
վարտ :

— Խա'եըր , պու տէտիկին օլամաղ , - տէեու ճէվապ
վիրտի ճօրճ :

— Լաքին տիւշար օլաճաղըն մուխաթարալարա պէնտէ
հիսսէտար օլմաղ իսթէրիմ :

— Օլամաղ տէտիմ եա :

— Նէ՞ իչին :

— Զիրա պիւր տագըգա պիլէ զայպ իթմէեէրէք , նի-
շանլըն Էվաեը ալըպ Պէնարէսէ կէօթիւրմէլիսին , վէ օրա-
տա վալինին սէրաեընտա , մէզպուրէյի հըֆը իթտիրմէ-
լիսին . . . պունտան պաշգա վաթանտաշարըմըղըն սէլա-
մէթի , վէ հաթթա Հինտիսթան շիրքէթինին պաղասը սէ-
նին էլինտէ տիր :

— Պիրատէր , պիւր շէյ անլաեամատըմ , նէ՞ տիմէք
իսթէեօրսուն :

— Պուրատան տօղրու Պէնարէսէ վէ լօրտ Սինկըթընա
կիտէրսին , վէ տէրսին քի , բէտէրիմիզ թարաֆընտան
քէշֆ օլունմուշ օլան ճէսիմ ֆէսատ ճէմիյեթի , հէման
զահիր օլմաղ իւզըն տիր : Պունտան պաշգա լօրտու միւ-
մաիլէյհէ սէօյլէրսին քի , եարըն կիճէ , մէզքիւր ֆէսատ
ճէմիյեթիինին բէյիսի էքրէմի օլան բրէնտէս ճէլա , ֆիլ-
լէր գապրիսթանընտա , թէքմիլ ինկիլիլէրին գաթլի էմ-
րինի վիրէճէք , վէ Կանթ նէհրի սուլարընը պիւսպիլթիւն
ալգանլարա պօեատաճագ տըր : Շիմտի անլատըն մը ,
Էտվարտ , քի սէնին Պէնարէսէ կիթմէն իլէ , Հիստիս-
թանըն ինկիլիլ հիւքիւմէթինի գուրթարըմըլ օլաճաղ
տըր :

— Պաշ իւսթիւնէ , կիտէրիմ , ֆագաթ Մարիյի կէօ-
րէճէք օլուր իսէն , քէնտիսինի գուրթարմաղ իչին , սէ-

նին եանընտա պուլունմաղ , վէ օլ ուղուրտա սէնինլէ եա
զալէպէ իթմէք վէ եախօտ էօլմէք իսթէտիկիմի սէօյլէ ,
հալ պու քի , նէ՞ իչին պունա մուվաֆֆաղ օլամատըմը
քէնտիսինէ անլաթ :

— Պիրատէր , թէէմին օլ քի , պիւր գաշ սաաթտա գա-
տար պու իթտիկին սէօյլէրի , պիղզաթ սէն քէնտիսինէ
սէօյլէեէճէքսին :

Պունլար պու սէօյլէրի սէօյլէեէրէք , օրմանա գատար
կէլմիշ օլտուգլարընտան , տէօրտ առէտ հայվանլարըն հա-
ղըր պէքլէտիքլէրինի կէօրտիւլէր : Հայվանլարտան պիւրի
գատընա , վէ տիկէրլէրի էքքէեէ մախսուս օլտուղու , է-
եէրլէրինտէն անլաշըմագտա իտի :

Ճօրճ , հէման Էվաեը գուճաղլաեըպ , հայվանա պին-
տիրտիքտէն սօնրա , քէնտիլէրի տախի հայվանլարընա բա-
քիպ օլտուլար :

— Էֆէնտիմ , -տէտի Գաղիլ , -պիղ պիւրպիւրիմիլտէն
մուֆարագաթ իտէմէյիլ . . . խուսուսիլէ սիզտէն պէն
այըլլամամ . . . չիւնքի սիզ եօլու պիլմէտիկինիլտէն ,
պէն սիզի էն քէստիրմէ վէ թէհիլքէսի աղ օլան եօլլար-
տան կէօթիւրմէլիլիմ . . . : Իմտի , եիւզիւնիւզիւն բէնկի ,
սիզի պիւր Հինտ բէյիսինէ պէնգէթտիկի հալտէ , էկէրչի
պէլինիլտէքի գուշաղը տախի պիւր սարըգ իթթիխաղ ի-
տէր իսէնիլ , հիշ պիւր քիմնէ սիզի թանըեամաղ , վէ եօլ-
տա ֆէլլահլարա տա բաաթ կէլտէք , ֆիւթուրսուզճա եան-
լարընտան կէչիպ կիտէպիլիլիլ :

Ճօրճ , Գաղիլին թալսիեէսինէ իմթիսալէն , պէլինտէ-
քի գուշաղը չըգարըպ , կիւզէլ պիւր սարըգ սարտը , վէ
ասլա թանըմաղ պիւր հէյեթէ կիրտիկինէ տայիր , պիղ-
զաթ գարնաաշը Էտվարտ թարաֆընտան թէէմինաթ ալ-
տը , վէ սօնրա Էտվարտ ,

— Էյ , պիրատէր , արթըգ Ալլահա ըամարլատըգ ,
- տէտի :

Ճօրճ տախի պունա գարշըլըգ ,
— Խա'եըր , պիրատէր , Ալլահա ըամարլատըգ տիմէ-
յիպ , իլլա ինշաալլահ եագընտա եինէ կէօրիւշիւրիւլ տի-

մէլիսին, -տէտի:

—Ճօրճ, ճէնապը Հազգ սանա միւյիւնն օլտուն, -տէ-
եու իւրվէ իթտի Էվա:

Պու սէօղէրտէն սօնրա, պիղիմ տէօրթ շախալար եէ.ք-
տիկէրէրինտէն մուֆարադաթ իտիպ, ճօրճ իլէ Գաղիլ,
Տօօրկալ Սահիպին սէրաեը ճիհէթինէ, վէ Էտվարտ իլէ
Էվա վէ Սթօր տախի Պէնարէս շէհրի ճիհէթինէ միւթէ-
րահի օլտուլար:

Պու էսնատէ շէֆֆադ Ըշըղը զահիր օլմուշ, վէ կիւնէշ
տախի հէման տօղմադ իւղրէ իտի:

ՆԵՕՊԵԹՈՂԻ ԳՍՏԸՆ

Գաղիլ, Ալլահապատտան Տօօրկալն սէրաեընա թադ-
րիպա ի.քի սաաթ զտրֆընտա կիտիլէպիլէճէկինի պէեան
իթտիկինտէ, խէթա իթմէմիշ իտի, չիւն.քի ճօրճ Մալ-
դօն իլէ գըլաղուգունուն Ալլահապատտան մուֆարադաթ-
լարը իւղէրինէ ի.քի սաաթ կէշտի.քտէն, վէ զաեէթ գու-
րանլըգ վէ սէրին պիր վասի օվատան տիշարը չըգմալա-
րընտան սօնրա, քէնտիլէրինտէն պիր գաշ եիւզ աեադ
ուզադտա, Տօօրկալ Սահիպին սէրաեընն սլէեաղ գուպ-
պէլէրինի, վէ գըրմըղը քիթէմիտտէն տիվալլարընը միւ-
շահատէ իյլէտիլէր:

Բրէնսէս ճէլլանըն Պանգօգ թէսմիեէ իթմիշ օլտուղու
մէզ.քիւր սէրայ, Ալլահապատ սէրաեը կիպի, բրէնսէրէ
մախսուս ինչա օլունմուշ պիր սէրայ իտի իսէ տէ, հէմ
պիր մըգտար քիւչիւք, վէ հէմտէ անըն գատար թէզեի-
նաթը եօգ իտի:

Գաղիլ, չըգմադտա օլտուգըրը մէզ.քիւր օրմանըն ու-
ճունա կէլտիկինտէ, Էլիլէ սէրաեը ճօրճա կէօսթէրէրէ.ք,
չէօյլէ քէլամա պաշաուր:

—Իշթէ, էֆէնտիմ, մահէլլի մաթլուպէ կէլտիք եէ-
թիշտիք, -տէտի:

Պունուն իւղէրինէ, ճօրճ տախի գան թէր իշինտէ գալ-
մըշ օլան հայվանըն տուրտուրտու, վէ Տօօրկալ Սահի-
պին սէրաեընա տօղրու պադարադ, քէնտու քէնտուեէ,

—Տօղրուսու պու ֆէնա տէ.յիլ, գաբլան տիշիսի եու-
վասընտան գուրթուլ, չադալ եուվասընա տիւշ, -տէտի,
վէ պատէհու եիւ.քսէ.ք սէտա իլէ,

—Շիմտի նէ՞ եաբաճաղըղ, Գաղիլ, -տէեու սիւալ
իթտի:

—Տահա պէնտէնիզտէ պիլմէմ, էֆէնտիմ, տէեու
ճէվապ վիրտի Գաղիլ:

—Շիւպհէսիզ բաթահ Տօօրկալ Սահիպին խըտմէթ-
քեարլարը քիւլիեէթլի տիր, տէ.յիլ մի:

—Միւմաիլէ.յհին, տէնիզ քէնարընտա պուլունան գում
թանէլէրի գատար քիւլիեէթլի խատէմէլէրի վէ քէօլէլէ-
րի վար աըր:

—Է.յ պու հալտէ, պիզ, պու գատար կէօղէթլէ.յիճի-
լէրին նաղարը տիգգաթընտան քէնտիմիզի կէօղէեէրէ.ք,
պու սէրաեա նա՞սըլ կիրէպիլէճէ.յիզ: Պէնիմ իշին քէն-
տի էօմիլիւմիւ թէհիլ.քէեէ գօյմաղըղ պիւյիւք պիր շէ.յ
տէ.յիլ իսէ տէ, շու վաղիֆէմի իճրա իթմէ.ք իշին տէ,
պիր միւտտէթ եաշամաղըղմը մութլադ իսթէրիմ: վէ
սէվիլիւլ նիշանլըմը օ խայինին էլինտէն գուրթարմադսը-
ղըն էօլմէ.ք իսթէմէմ:

Գաղիլ, պիր միւտտէթ թէֆէ.ք.քիւրտէն սօնրա, շու
վէճհ իլէ ճէվապ վիրտի:

—Էֆէնտիմ, շիմտի պիզ հայվանլարըմըգտան աշաղը
ինէր, վէ աեաղլարընը իբլէր իլէ պաղլաեըպ, պիր միւտ-
տէթ թէնէֆֆիւս ալմադ, վէ եէնիտէն պիզի կէօթիւր-
մէ.ք իւղրէ, շու պիւյիւք աղաճլարըն ալթընտա.քի չաեըրա
սաղը վիրիլիզ: Սիզտէ պէնի պուրատա պէ.քլէրսինիզ,
պէն իսէ տօղրուճա Պանգօգ սէրաեընա կիտէրիմ:

—Նէ՞ օ, սէն պէնի պուրատա եալընը՞ղ մը պըրադա-
ճադսըն:

—Էվլէթ, չիւն.քի բրէնսին էն կէնճ խըտմէթ.քեարլա-
րը իշինտէ, պէնիմ պիր տալիզտտէմ վար տըր: կիտիպ
ըլ իշինտէ:

անընկա կէօրիւշէրէք, վէ լաղըմ օլան մալիւմաթը անտէն թահսիլ կըլէեքէքէք, քիմսէ կէօրմէտէն սիղի սէրաեա տա- խիլ իթմէնին եօլունու պուլաճաղըմ: Բէճա իտէրիմ, է- ֆէնտիմ, պու պապտէ պէնտէնիղէ էմին օլունուղ, հէմ սիղի ուզուն միւտտէթ պէքլէթմէմ:

— Էօյլէ իսէ, հայտէ էվլատըմ, չաբուղ կիթ, ֆաղաթ Ալլահ աշգընա օլսուն, շուրասընը խաթրընտան չըգարմա քի, պունտան սօնրա միւրուր իտէճէք հէր պիր սանիեէ, Մարի իշին էօրիւմտէն տահա ֆէնա մուխաթարա հուսու- լէ կէթիւրէպիլիր, վէ շուրաեը տախի ունութմա քի, սէն նէ գատար կէճ գալըր իսէն, պէն պուրատա օլ գատար միւզթարըպ օլուրում:

Պու սէօղլէր իւզէրինէ, հայվանլարընտան աշաղը ի- նիպ, պաշլըլարընը չըգարտըգտան սօնրա, Գալիլ պէ- լինտէն չըգարմըլ օլտուղու իւլէր իլէ էօն աեաղլարընը կիւզէլճէ եէքաիկէրինէ պաղլաեըպ, քէնտիսի սիւրաթլէ սէրաեա տօղրու կիթմէեէ պաշլատը:

Ճօրճ տախի, մէրգուսու, կէօղիւ էօնիւնտէն ղայպ ի- տինճէեէ գատար արգասընտան պագըպ, սօնրա պիւլիւք պիր աղաճ ալթընտա օթուրտու, վէ տէրին պիր թէֆէք- քիւր տէրեասընա տալտը:

Մէրգուսուն թէֆէքքիւր իտէճէյի մատտէլէր նէտէն իպարէթ օլտուղունու անլամագըլը, օղուեանլարըմըլ ի- չին կիւճ պիր շէյ օլմատըղընտան, պունուն պէեանընտան սարֆը նաղար իտէրէք, Պանգօգ սէրաեընըն հարէմ տա- յիւրէսինտէ պուլունան սօֆալարընտան պիրիսինէ նագըլ քէլամ իյլէրիլ:

Պու սօֆալարտան պիրիսի վասի, վէ Շարգա մախսուս թէգլէինաթլէ միւզէյեէն օլուպ, էթրաֆընա տախի, իւ- ղէրլէրի սիմ իշլէմէլի իրէք գումաշ իլէ գաբլանմըլ օլա- րագ, սէտիւրլէր վաղ իտիլմիշ իտի:

Մէքքիւր սօֆանըն իւշ թարաֆը գաբալը օլտուղու հալտէ, եալընըլ պիր թարաֆը աշըգ, վէ գատընլարըն համամընա նաղըր օլուպ, պունուն գաբուսու իքի քէ- մէրլէրտէն միւթէշէքքիւլ իտի քի, պու քէմէրլէր տէ,

իգթիլա իթտիկինտէ, պէօյիւք բէրտէլէր իլէ էօրթիւլէ- պիլինիր իտի:

Պիզիմ, սօֆատան իշէրի կիրտիկիմիլ տագըգատա, մէքքիւր բէրտէլէր աշըգ օլտուղունտան, տիշարտա պու- լունան պաղլէ կէօրիւնմէքաէ իտի:

Պու պաղլէնին տիվարլարը եաղըր պօեա իլէ պօեանմըլ օլուպ, կիւնէշին զիեասըլա տէրունի պաշլէ տահա զի- եատէ թէնվիր իտիլմիշ իտի:

Մէքքիւր պաղլէնին պիր քէօշէսինտէ իսէ, պէեաղ մէրմէրտէն մաամուլ պիւլիւճէք պիր հալուղ պուլունուպ, պունուն տէրունինէ հէր թարաֆտան եաղմուր կիպի սու ագմագտա իտի:

Իշլթէ պու հալուղ, տէրունինտէ ինսան եիւզէպիլէճէք գատար կէնիշ վէ տէրին օլտուղու թագաթիրտէ, գատըն- լարըն եըյգանմասընա մախսուս իտի:

Սօֆանըն օրթասընտա, ճէվիլ աղաճընտան մաամուլ պիր առէտ շամատանըլ օլուպ, իւզէրինտէ տախի կի- րանպահա պիր չընկըրագ տուրմագտա, վէ Տօօրկալ Սա- հիպ տախի, իշպու սօֆատա վահշի պիր հալտէ կէզինէ- րէք, եօրկունուղ տույտուղունտա, հէման սէտիւրլէրտէն պիրի իւզէրինէ եասլանմագտա, վէ պիր աղ օթուրտուղ- տան սօնրա, կիւեա իթտիկի իսթիրահաթ քէնտիսի իշին միւմքիւն տէյիլ տիր կիպի, եինէ տէրհալ աեաղա գաղ- մագտա իտի:

Պու արա միւմաիլէյհին եիւզիւնտէ հէր կէօնա աղրա- ղը շախսիեէ միւշահատէ օլունուպ, կէօղլէրինին էթրա- ֆընտաքի շէնպէր կիպի մայիլիքտէն, վէ սէրթ վէ շիտ- տէթլի պագըլընտան, ղաեէթ հիտտէթ վէ շէհվէթ իշին- տէ պուլունտուղու անլաշըլըեօր իտի:

Տօօրկալըն պու հիտտէթինէ սէպէպ իսէ, շու իտի քի, իւք կիճէտէն պէրի տիր, միւմաիլէյհին արղուլարը վէ էմըլէրի, եալընըլ պիր կէնճ գըղըն ինատը վէ սէպաթը գաղըրընտա պիւլա հիւքմ գալմըլ, վէ Մարինին կէօս- թէրտիկի մուխալիֆէթ վէ բէտտ ճէվապլարը, միւմաի- լէյհին իթտիկի հէր կէօնա բէճալար վէ վատար վէ նի-

եազլար, վէ հաթթա թէհտիտէրէ գարչը, էօնիւ ապա ալընմազ տէրէճէտէ միւշքիւլաթ վէ մէվանի օլմուշար իտի:

Իշթէ պիր գըզ թարաֆընտան քէզիլ ու ըրսվայ օլա-
րազ մաղլուպ օլմագլըզ, պիր Հինտ բրէնտի իշին չօգ պիր շէյ տիմէք իտի: Պունուն իշին իտի քի, միւմաիլէյնին սէվտա վէ մուհապպէթի, զարէզ վէ ինթիգամ տույղու-
սունա թահվիլ օլմաեա պաշլամըշ իտի:

Տօօրկալըն արթըզ թէհամիւլէ մէճալի գալմաեալ,
սօն տէֆա պիր թէճըիւպէ տահա իթմէք իսթէտի, վէ
էկէր պու տէֆա տախի քէնտի վահշի մէրամընա մու-
վաֆֆազ օլմաազ իսէ, պաշգա պիր կէօնա ախզը ինթի-
գամ իյլէմէք իւզրէ, պիրտէն պիրէ աեաղա գալգըպ շա-
մատանլըղըն եանընա տօղրու կիտիպ տուրտու, վէ չընկը-
րաղը չալը:

Վէ անինտէ, հարէմ տայիրէսի մուհաֆազաընա մէ-
մուր օլան խատըմ աղալարընտան պիրի կէլիպ, պաշընը
էէէրէք, բրէնտին հուզուրունտա տուրտու:

—Գա'տօր, —տէտի Տօօրկալ, —պու կիճէ պուրաեա կէ-
լէն կէնճ գըզըն եանընտա պէքլէէէն նէօպէթճի գաաըն
քի'մ տիր:

—Էֆէնտիմ, պու գաաըն Աեհսհա տըր, —տէեու ճէ-
վապ վիրտի խատէմէ, կէօզիւնիւ եօգարը գալտըրմաեա
ճէսարէթ իտէմէէէրէք:

—Հայտէ կիթ չաբուզ, սէօյլէ քի պուրաեա կէլին:
Սէնտէ անըն զայպուպէթի զէմանընտա գըզըն եանընտա
պէքլէ: Պիւմիշ օլ քի, էկէր իյի նէզարէթ իթմէէէէք
օլուր իսէն, տաեաթ ալթընտա սէնի թէլէֆ իթտիրիւրիմ,
անլատը'ն մը:

Գաաօր պաշընը էլիպ, տիշարը չըգմաաըլա, բրէնա
տախի եէնիտէն կէզմէեէ պաշլատը: Վէ պիր իքի սանիեէ
սօնրա, գաշլարընա րատըզ չէքմիշ, վէ եանագլարընա
գըրմըզը պօեա սիւրմիւշ պիր մաթուֆէ գարը զուհուր
իտիպ, վէ Տօօրկալըն հուզուրունա գաբանարազ, աեազ-
լարընը էօրմէք իսթէտի:

—Աեաղա գալզ, Աեհսհա, —տէտի Տօօրկալ ամիր պիր
սէտա իլէ, —վէ խտէճէկիմ սիւալլէրէ ճէվապ վէր, ֆա-
գաթ հիշ պիր կէօնա եալան սէօյլէմէէէէկինէ էվլէլճէ
սէօզ վիրմէլի, անլատը'ն մը:

—Պաշ իւսթիւնէ էֆէնտիմ, պունտան մաատա, մա-
պուտլարըմըղըն գանունլարընտան պիրի, «Աօլա եալան
սէօյլէմէէէսին» թէնպիհի օլտուղու, ճարիեէնիպին խաթ-
ընտան հիշ պիր վաղըթտա չըգմաաըշ տըր, վէ չըգմա-
եաճազ տըր:

—Բէք իյի, կէնճ գըզ նէ' եալընօր:

—Հիւնկիւր հիւնկիւր աղլաեօր:

—Քէնտիսինի թէէմին խտէճէք, վէ աղլամաաընը ֆա-
րիշ գըլտըրաճազ հիշ պիր թէսէլլի վէ եախօտ նասիհաթ
վիրմէ'տին մի:

—Էֆէնտիմ, պիր գաաընըն տիկէր պիր գաաընա սէօյ-
լէէէպիլէճէկի սէօզլէրի սէօյլէտիմ: Ֆագաթ հիշ պիր սէ-
մէրէ հաաըլ իթմէտի: Տօղրուսու պիւա թէքէպպիւր էօյլէ
զանն իտէրիմ քի, էկէր ճարիեէնիպին վիրտիկիմ նասի-
հաթլարըմը իշիթմիշ օլայտընըզ, պու գաաաըր մուխալի-
ֆէթինէ սիզտէ թէհաճհիւպ իտէր իտինիլ:

—Բէք իյի, սէօյլէտիքլէրինէ գարչըրզ սանա նէ' ճէ-
վապ վիրտի:

—Հիշ պիր ճէվապ վիրմէտի:

—Լաքին սէն անընլա ինկիլիզճէ գօնուշուեօրտուն,
տէլի'լ մի:

—Էվլէթ, էֆէնտիմ, չիւնքի ճարիեէնիլ պու լանէթ-
լի լիսանը, տօնուզ պէնիլլի վէ գըրմըզը սաշը հէրիֆ-
լէրտէն տահա իյի պիլիւրիմ:

—Օ հալտէ եինէ անլատա'մաաըն մը:

—Էվլէթ, էֆէնտիմ, անլատամաաըմ, հաթթա պէն
սէօյլէտիքճէ, օ սէլ կիպի կէօզ եաշլարը տէօքմէքտէ
իտի:

—Քէնտիսի իշին հաղըրլանմըշ օլան եէմէքլէրտէն եէ-
տի' մի:

—Խա'եըր, էֆէնտիմ, աղզընա պիր մէյլէ վէ պիր

պարտադ. սու պիլէ գոյմատը : Էն խաւթա օլան ատէմին իշթիհասընը աշաճագ թաամլարը թագտիմ իթտիքտէ , իւզէրինէ պիլէ պագմատը :

— Պարի պիր դարեօլա եախօտ պիր դանաբէ իւզէրինէ տէ պիր մըգտար ուեուտո՞ւ միւ :

— Նէ՞ միւմքիւն , էֆէնտիմ , էվվէլա էլպիսէսինի սօ- եունուպտա ուեուեաճագ եէրտէ սաշլարը տարմատաղըն , վէ պաշը էլլէրի իշինտէ օլարագ , օտանըն պիր . քէօլէսին- տէ չէօմէմիշ , սիդին կիթտիկինիդաէն պէրի տիր , աղ- լամագտա տըր : Ահ , կէնճլիք , սահիհէն տիվանէլիք ի- միշ : Տօղրուսու ճարիեհնիդ , Գալի իլահիտէն պաշգա պիր շէյ իսթէմէյիպ , պէնտէնիդի էլլի եաշ քիւշիւթսէ տէ , շու աէլի դըղըն եէրինէ գօյսա , օ դատարը պանա քեա- ֆի տիր :

— Ֆագաթ էկէր եէմէք եէմէզ , սու իշմէզ վէ ույդու ուեումազ իսէ , տիմէք էօլէճէք տիր :

— Էֆէնտիմ , զանն իտէրիմ քի , անըն տա նիյեէթի պու տուր :

ՄԱՐԻ

— Նէ՞ տիեօրսուն , էօլմէք մի իսթէեօր , -տէտի Տօօր- կալ շաշըրարագ :

— Էվվէթ , էֆէնտիմ , պաշգա հիշ պիր արդուսու եօգ տուր :

— Սանա էօյլէ պիր շէյ սէօյլէտի՞ մի :

— Խա'եըր , էֆէնտիմ , ճարիեհնիդէ մէզպուրէ հիշ պիր շէյ սէօյլէմէտի , լաքին հիշ տէ աղղը գաբանմանարագ , տայիմա քէնտիսինէ էօլիւմիւ շաղըրալ :

Տօօրկալ պիր մըգտար թէֆէքքիւրտէն սօնրա , քէն- տու քէնտուեէ շէօյլէ սէօյլէտի ,

— Հայտէ պիր սօն թէճրիւպէ տահա իտիպ , շու պի- շարէ Մարիյի գուրթարմանա չալըշաեմ . . . էկէր պու

տէֆա տա պանա դարշը կէլիւ իսէ , վայ օլ վագըթ հա- լինէ . . . :

Վէ պատէհու միւմաիլէյհ նէօպէթճի դարեա տէօ- նէրէք ,

— Հայտէ Աեհսհա , -տէտի , -կիթ վէ դըղը ալըպ , շիմ- տի պէնիմ եանըմա կէթիւր , վէ պատէհու պիլի եալընը պրագ : Ֆագաթ էվվէլ պէ էվվէլ , պէնիմ օտա խըամէթ- քեարըմ Մինտհանա խապէր վէր քի , քէնտիսինի պու- լատա պէքէեօրում , չաբուգ կէլին :

Պու սէօգիւն իւզէրինէ նէօպէթճի դարը մէզքիւր իքի մէմուրիյեէթի իճրա իթմէք իւզրէ , տիշարը չըգտը , վէ պիր իքի սանիեէ սօնրա , օտա խըամէթքեարը Մինտհա իշէրի կիրտի :

— Մինտհա , -տէտի Տօօրկալ , մէրգումա պիր անախ- թար վիրէրէք , -հայտէ պէնիմ օտամա չըգտա , դարեօ- լամըն դարշըրնտա պուլունան տէմիր տօլապը պու ա- նախթար իլէ աշ , վէ տօլապըն իւսթ գաթընտա կիւմիւշ պիր շիշէ , պիր ալթուն դատէհ վէ պիրտէ թէրսի պու- լուրսուն : Շիշէ իլէ գատէհի թէրսինին իւզէրինէ գօ- լուրսուն : Շիշէ իլէ գատէհի թէրսինին իւզէրինէ վագըթ պէնի եալընը պուլամազ իսէն , (բէրտէյի կէօթէրէ- րէք) , շու բէրտէնին արգասընտա կիլլէնիւրսին . պէն նէ վագըթ չընկըրաղը չալար իսէմ , թէրսի էլլնտէ օլարագ , տէրհալ պուրանա պէնիմ եանըմա տօղրու կէլիւսին , ան- լատը՞ն մը :

— Էվվէթ , էֆէնտիմ , անլատըմ :

— Էօյլէ իսէ , հայտէ կիթ , չաբուգ օլ :

Մէրգումա խըամէթքեար հէնուզ տիշարը չըգմըշ ի- քէն , հարէմ տայիւրէսինէ նագըր օլան գաբու աշլարագ , նէօպէթճի դարը Մարի իլէ պիլիքտէ զահիր օլուու :

Մէրգումա դարը պիւյիւք սօֆանըն էշլինի կէշիպ , աղղընտան հիշ պիր քէլամ պիլէ չըգարմանարագ , Տօօր- կալ թարաֆընտան վիրիլէն էմր մուճիպլինճէ տիշարեա չըգտը :

Մարի , աղշամտան պէրու , ասլա թանըմանաճագ տէ-

ընճեմէ թէպտիլ օլմուշ իտի իսէ տէ, ալմըշ օլտուղու
ընկտէն, հիւսնի դաեթ իլիւղէլ պիր հէյեթ թէսպ իթ-
միշ, վէ սըրմա կիպի սաչարը, եանաղլարընա վէ օմուղ-
լարընա տէօքիւմիւշ, վէ իրի կէօղլէրի աղլամագտան շի-
շէրէք, տահա զիեատէ պիր լէթաֆէթ հասըլ իյլէմիշ, վէ
էլմաս տանէլէրինէ միւշապիհ օլան կէօղ եաչարը տալի
քիրքիւլէրինէ ապըմըշ կիպի սաղլանըպ, պիրէր ի.քիշէր
եէրէ տիւշմէքտէ իտի:

Պիշարէ գըղճըղաղ գարուտան իշէրի կիրտիկի կիպի,
բրէնս Տօօրկալ Սահիպի գարշըսընտա կէօրիւնճէ, տիւ-
շարը խէվֆ օլարագ, ֆիղան ու ֆէրեատ իտէճէք վէ կէ-
րի կէրի գաչընաճագ եէրտէ, պիլաքս իւղէրինէ տօղրու
հիւճուժ իտէր գըլըգըլ պիր ի.քի ատըմ աթըպ, աղիմ
պիր վագար ու սէտա իլէ շէօյլէ սէօյլէտի,

—Խալին ատէմ, վահշի ատէմ, պէնի եինէ նէ՞ իչին
եանընա ճէլպ իթտին, եօգսա եէնիտէն պանա էղա վէ
ճէֆա՞ մը վիրէճէքսին: Սանա պիր կէօնա ֆէնալըգ իթ-
միշ օլմահան պէնիմ կիպի պիր պիշարէեէ, պէօյլէ զուլմ
իթմէք, ալչագըլգ վէ զալիմիլիք տէյիլ տէ նէ՞ տիր:

—Մարի, սէվիւլիւլմ Մարի, աճապա սէնի սէվէրիմ
տիմէք, վէ պու քէլամը թէքրարլամագ, սանա էղա վէ
ճէֆա՞ մը վիրմէք տիր, —տէեու ճէվապ վիրտի Տօօրկալ
Սահիպ:

—Էվլէթ, —ճէվապ վիրտի կէնճ գըղ, —Էվլէթ, սէ-
նին մուհապպէթին վէ սէվտան, պանա պիր հագարէթ
վէ էգիյեթ տիր:

—Հագարէթ վէ էգիյեթ մի:

—Էվլէթ, չիւնքի սէն բէք ալէա պիլիրսին քի, պէն
սէնին օլամամ, վէ օլամամ պիլէ, տիւնեատաքի գարըլա-
րըն էն ալչաղը վէ էն ֆէնաղ օլմուշ օլուրում:

—Մարի, պէնիմ սանա օլան սէվաամըն տէրէճէսինի
հալէա անլահամամըշսըն, վէ սէնի նէ տէրէճէ սէվտիկիմի
հէնուղ պիլմէեօրսուն:

—Հիշ պիր շէյ անլամագ վէ պիլմէք իսթէմէմ:

—Հաքին էկէր պիլսէ իտին . . .

—Խալերը, հիշ պիր շէյ պիլմէք իսթէմէմ:

—Հիշ օլմագ իսէ, պէնի տինլէ:

—Խալերը, սէնիտէ տինլէմէք իսթէմէմ:

Բրէնս Տօօրկալ հիտտէթինտէն աեաղընը եէրէ վուրա-
րագ,

—Փագաթ պէն սէօյլէմէք իսթէտիկիմ սէօյլէրի սէօյ-
լէեէճէյիմ, վէ սէն իսթէր րաղը օլ, վէ իսթէր րաղը օլ-
մա, պանա լաղըմ օլան, իտէճէկիմ իֆատաթլմըն, սէ-
նին գուլաղընա կիրմէսի տիր: Իմտի, Մարի, պէնի տին-
լէ, սէն պանա զալիմ տիեօրսուն, ֆագաթ զալիմ սէն-
սին քի, պէնիմ եիւրէկիմի էլինին իչինէ ալմըշսըն տա,
պիլա մէրհամէթ ըէնճիտէ իտիեօրսուն, Սճապա սէնի
սէվտիկիմ, վէ սանա իղհարը մուհապպէթ իյլէտիկիմ ի-
չին, գապահաթլը՞ մը օլուեօրում: Հաքին պուստա գա-
պահաթ եինէ, պէնտէն զիեատէ սէնին տիր, չիւնքի սէ-
նին հիւսնին, կիւնէշ կիպի զիեա վիրիպ, ինսանը եագը-
եօր . . . հալ պու քի, պէնիմ ճիւնհամ վէ թագսիրա-
թըմ, անճագ վէ անճագ կէօղլէրիմ օլմասը տըր . . .
Սէն նամուսուղընգ, վէ ալչագըլգտան պահա իլէ, պէ-
նիմ օլամահաճաղընը, վէ էկէր օլուր իսէն, գատընլա-
րըն էն ալչաղը վէ էն մուհագգարը օլտաղընը պէեան ի-
տիեօրսուն, Հալ պու քի, պէնիմ սանա արղ ու թագ-
տիմ իյլէտիկիմ սէվտա, նամուսուղճա՞ մը տըր: Իմտի,
Մարի, պիլմիշ օլ քի, պէն պիր բրէնս իմ, վէ քիւլի-
եէթլի սէրվէթէ մալիք պուլունմագտաերմ: Շու հալտէ
իսմիմի, իւնվանըմը, վէ սէրվէթիմի, սէնին հաքիբայինէ
սունարըմ:

—Միւմքին տէյիլ, գապուլ իթմէմ, —տէտի շէտի-
տէն Մարի:

—Մատամքի էմիյիէթսիղիք սէնի քէօրլէտիեօր,
—տէտի Տօօրկալ Սահիպ, մատամքի պէնիմ սէօղլէրիմէ
իթիմատ իտէմէեօրսուն, վէ պէնիմ քէլամլարըմըն ալ-
թընտա պիր իտիեանէթ վէ զատըլըգ սէրթ իտիտիկինի
զանն իտիեօրսուն, պու հալտէ շու տիվանէճէ չիւպհէ վէ
գօրգուլարը տէֆ էթ, վէ պէնիմ զէվճէմ օլմագըղա

բաղի օլ, պիլմիշ օլ քի, մազպուլթ պիր իզտիվաճ իշին, սէնին մէզհէպլինին քեաֆֆէյի ուսուլ վէ գաւառիյնի ահ-քեամընը թէմամէն իճրա, վէ գապուլ իթմէքլիկէ հաղը-ըրմ: Պիլիբիմ քի, ինկիլիզլէրին ախլէազ վէ առաթը, պիր առէմին միւթէատտիտ գարը ալմասընա միւսպատէ իթմէզ: Լաքին էկէր սէն բաղի օլուր իսէն, հարէմիմտէ պուլունան պիլճիւմէ գատընլարը, պու կիւնտէն վէ պու սաաթտան թարտ ու տէֆ իտէճէյիմ: Իշթէ, Մա'րի, կէօրիւեօրսուն քի, պէնիմ սանա օլան մուհապպէթիմ վէ սէվտամ, խալիսանէ սուրէթտէ տիր, վէ պու սէվտա վէ մուհապպէթիմ նէ տէրէճէ շիտտէթլի տախի օլա, եինէ հիւրմէթ վէ բիսէթտէ գուսուր իթմէմէքտէյիմ: Վէճաղը, սէվկիւլիւմ Մարի, իշթէ կէօրիւեօրսուն քի, պէնիմ էն աղիզ վէ էն պիւյիւք արղում, սէնի պանա զէվճէ իթմէքտէն իպարէթ տիր:

— Պիհուտէ եօրուլմա, իճթիմալի եօգ տուր, -տէեու պէեան իթտի Մարի:

— Նէ՞ իշին:

— Չիւնքի պէն քէնտի եիւրէկիմի ճօրճ Մալգօնա վիր-միշիմ:

— Լաքին շու սաաթտա ճօրճ սաղ տէյիլ տիր, վէֆաթ իթմիշ տիր:

— Սէն էօլտիւրտիւն, տէյիլ մի:

— Պէն վէ եախօտ տիկէրի, հէր նէ իսէ, օ շիմտի սաղ տէյիլ տիր:

— Էկէր սըր ճօրճ Մալգօն հէնուզ հաեաթտա իսէ, պէն անըն նիշանլըսընըմ, եօգ էկէր վէֆաթ իթմիշ իսէ, անըն մէթրուքէսլիմ:

— Լաքին սէն անը ունուտաճաղսըն:

— Հիշ պիր վազըթտա:

— Սէնին եաշընտա պուլունան պիր գըզ, եիւրէկինի մէզարա տէֆն իտէմէզ: Սնըն իշին պանա վիրմէք իւզ-րէ, օլ եիւրէկի թաշրեաճաղսըն:

Պիշարէ Մարի, բրէնա Տօօրկալ Սահիպի թէֆթիշ ի-տէրէք:

— Սէնին պանա օլան սէվտանը, ղարէզ վէ թահգիրէ թէպտիլ իտէճէք հիւնէրին վա'ր մը:

Մարինին ղաեթ իսթիհզա իլէ սէյլէտիկի մէզքիւր սօն սէօզլէր, Տօօրկալն հիտտէթինի մուճիպ օլարագ, միւմաիլէյին գաշարը չաթըլտը, վէ եիւզիւնտէ, վէ կէօզլէրինտէ պիր գըրմըզըրգ միւշահատէ օլունմաեա պաշլա-տը: Շու հալտէ, Տօօրկալ, ղաեթ եիւքսէք վէ տիթրէր պիր սէտա իլէ:

— Էտէպսիլ գըզ, պէնի թահգիր իտիեօրսուն, հա'... քէնտինի սաղըն, -տէտի:

— Պէն սէնտէ'ն մի գօրգաճաղըմ, ճէնապը Հազգ պա-նա միւյեին տիր, -տէեու ճէվապ վիրտի Մարի:

— Լաքին էլլէրիմին իշինտէ պուլունտուղունու ունու-տուեօրմուսուն:

— Խա'եըր, ունութմաեօրում, ֆաղաթ սէնին տախի ճէնապը Հազգըն եէտի գուտրէթինտէ օլտուղունու աւ-լա խաթըրմտան չըգարմաեօրում:

— Սանա բէճա իթտիմ օլմատը, վէ տիւնեատա նէ գատար վատլար վար իսէ իթտիմ, եինէ օլմատը: Լա-քին, Մա'րի, պիր քէրրէ տահա սէյլէեօրում, քէնտինի սաղըն:

— Չօգ սէօզ լաղըմ տէյիլ, սէն պանա նէ՞ եարապի-լիրսին... աղըպէթ պիր էօլիւմ տէյիլ մի: Չիւնքի, սէն նէ գատար գուվվէթլի օլուր իսէն օլ, պէն սէնին մէքրուհ մուհապպէթինին հազարէթ վէ էղիյեթլէրի-նի, պէնիմ աեաղլարըմըն ալթընա պիլէ լաեըզ կէօրէ-մէմ:

— Էյլէ իսէ, պէն շիմտի սէնի էօլտիւրէպիլիբիմ, վէ էկէր պիր ազ տահա սէն իսրարընտա սապիթ տուրաճադ օլուր իսէն, պիլմիշ օլ քի, էլլիմտէն գուրթուլամաեըպ, սէնի էօլտիւրէճէյիմ:

— Հա'յտէ պաղալըմ, բրէնա Տօօրկալ, չիւնքի ղաթէն պէնիմ սէնտէն իսթէտիկիմ լիլիք վէ լութֆ տա, պուն-տան իպարէթ տիր: Չաբուզ էօլտիւր պէնի, բրէնա Տօօր-կալ, էօլտիւր պէնի, զիրա պէնի էօլտիւրիւր իսէն, պէն

սանա տուա իտէճէկիւմ, վէ էկէր պէնի էօլտիւրիւր իսէն, պիր ան էվվէլ պէնի սըր ճօրճուն եանընա կէօնտէրէճէք-սին:

Պատէհու պու սէօղ իւզէրինէ, բրէնս Տօօրկալ, եիւ-րէկինէ գամա օարլանմը կիպի, տիթրէեէրէք, վէ աղ-զընտան պիր քէլիմէ պիլէ չըգարմաեարագ, բութ կիպի պիր գաչ սանիեէ տուրտուգտան սօնրա, նիհաեէթ, քէն-տու քէնտույի թօբլաեըպ, վէ զէվալլը գըզըզազա խի-թապէն:

—Է՛յ Մարի, իյի տիւշիւն, մէզար իլէ սէվտամտան գա՞նղիսինի թէրճիհ իտէճէքսին, -տէտի:

—Մէզարը թէրճիհ, վէ հաթթա պու պապտէ էմին օլմագլըղմը շէտիտէն արգու իտէրիւմ:

—Բէք իյի, էօյլէ իսէ միւրատըն եէրինէ վարտըրըլա-ճագ տըր:

Բրէնս Տօօրկալըն պու սէօղիւ իւզէրինէ, Մարի, ար-թըգ քէնտինին եաչամասընա իւմիտ գալմատըղըն հիսս իյլէեէրէք, քէնտույի ճէնապը Հագգա թէսլիւմ իյլէտի: Վէ հէման բրէնս Տօօրկալըն պէլինտէքի գամա չըգըպ, քէնտի եիւրէկինէ սարլանաճագ տըր տէեու տուրմագ-տա իքէն, միւմաիլէյհ բրէնս Տօօրկալ, Մարինին ագլը-նա կէլտիկի կիպի հարէքէթ իթմէյիպ, տօղրու շամա-տանըղըն եանընա կիթտի, վէ չընկըրաղը չալմասըլլա, օտանըն պիր քէօշէսինտէ կէօրիւնմէքտէ օլան բէրտէնին արգասընտա պիր հարէքէթ միւշահատէ օլունտու, վէ միւթէագըպէն Մինտհա, էլինտէ պիր թէբսի, վէ իւս-թիւնտէ տախի պիր շիշէ վէ պիրտէ գատէհ օլտուղու հալտէ զահիր օլտու:

Վէ պատէհու բրէնս Տօօրկալ Սահիպ, Մինտհաեա խի-թապէն:

—Էլինտէքի թէբսիյի շամատանըղըն իւզէրինէ գօյտա կիթ, -տէտի:

Խըտմէթ քեար, տէրհալ էմրի մէզքիւրէ իթաաթլէ, օտատան տիշարը չըգտը:

Չանն իտէրսին քի, պու խըտմէթ քեար, քէնտիսինին

մուֆարագաթընտան սօնրա, պիւյիւք սօֆատա տէհշէթ-լի պիր վագըա վուգու պուլաճաղընը հիսս իյլէմէքտէ իտի:

Բրէնս Տօօրկալ, պաչընը Մարիեէ տօղրու չէվիւրտի-կինտէ, մէզպուրէնին կէօղիւ, քէնտի կէօղիւնտէն այ-րըլմամագտա օլտուղունու, վէ շու թաթլը պագըչընտա իսէ, շէհիտ օլաճագլըրըն պագըչընտա օլտուղու կիպի, շէտիտ վէ եիւքսէք պիր գարար եաղըլմը իտուկինի միւ-շահատէ իյլէտի, վէ եէնիտէն իտարը քէյֆիեէթէ պաչ-լաեաճագ օլտա, հէր հալտէ եինէ պիր ատէմի մուվաֆ-ֆագըյեէթ հուսուլէ կէլէճէկինի անլատըղընտան, տօղ-րուտան տօղրուեա շամատանըղըն եանընա տօղրու կիթ-տի, վէ զիքը իթտիկիւմիզ կիւմիւշ շիշէտէ օլան էճղաեը ալթուն գատէհին իշինէ տօլտուրարագ, վէ Մարիեէ վի-րէրէք:

—Ա՛լ, վէ ի՛շ, -տէտի:

—Պանա վիւրտիկին իշպու էճղա, էօլիւմ մի տիր:

—Էվվէթ, էօլիւմ տիր, ֆագաթ տահա սէն պու էօ-լիւմիւ տէֆ իտէպիլիւրսին: Սէնտէն պէն եալընը պիր սէօղ իսթէրիւմ . . . էկէրչի սէն պու սէօղիւ սէօյլէր ի-սէն, եաչաեապիլիւրսին, հէմ մութլու սուրէթտէ եաչա-եապիլիւրսին:

Մարի, սիւրաթլէ գատէհի էլինէ ալարագ,

—Իշթէ իշիեօրում, -տէտի:

Ֆիւվագը մէզպուրէ գըզ, մէզքիւր գատէհտէքի էճ-ղաեը պիր եուտումտա իշտիքտէն սօնրա, գատէհի տա-խի բրէնսին էօնիւնէ ֆըրլատարագ, սէվինճ իլէ շէօյլէ սէօյլէտի:

—Հէլէ շիւքիւր, արթըգ պէն սէրագսթ օլտում: Նի-շանլըմ կիպի, պէնտէ սէնին էլին իլէ էօյլէճէյիւմ էօյլէ տէյիլ մի Տօօրկալ Սահիպ, իմտի, սէնտէ լանէթլի օ-լասըն . . .

ԳՍՏԷՆՏԷՔԻ ԷՃՁԱՆԸՆ ԻԶԻԼՄԵՍԻ

Պիր ի.քի սանիւնէ սօնրա, Մարինին եւրէք չարբըն-
թըսը տուրմագտա, վէ տամարլարընտա ճէվէլան իտէն
գան գուրումագտա կիպի հալլէր վուգու պուլուպ, բրէնս
Տօօրկալ Սահիպ տախի, կէնճ գըղըն եւլգիւնէ աճայիպ
սուրէթտէ պագմագտա, վէ տուտագլարընտա օլան թէ-
պէսսիւմիւ զալիմանէ, եւլգիւնէ պիր վահշիլի.ք հէյեթի
վիրմէքտէ իտի:

Իշթէ Մարի, միւմաիլէյհի պու հէյեթտէ կէօրմէ-
սիլլէ, բէբէլէեքէքէք,

—Ահ, պէնի գօրգուտուեօրսուն . . . Ալլահ աշգընա
օլսուն, պրագ պէնի քի, պարի եւլրէկիւմ րահաթ էօլէ-
յիւմ . . . վէ պանա օլ վահշի հէյեթիլին իլէ պագմա . . .
—տէտի:

—Էօլմէք մի, —թէքըրալաուր բաժահ իսթիհզա սու-
րէթիլլէ, —սէն հագըրգաթէն էօլէճէք օլտուղունա ինա-
նընօրմուսուն:

—Աճապա ագլըմը մը զայ իտիեօրում, —տէտի Մարի
քէնտու քէնտուեքէ, իքի էլլէրինի անլընա տօղրու կէօ-
թիւրէքէք, վէ պատէհու Տօօրկալա իսթապէն, շէյլլէ
իլալլէ իթտի:

—Սէսինի իշիտիեօրում, ֆագաթ նէ տիմէք իսթէ-
տիկինի անլաեամաեօրում: Սէյլլէ նէ տիմէք իսթէեօր-
սուն:

—Տիմէք իսթէեօրում քի, սէն օ էճղանը իշմէն իլէ,
պէնտէն գուրթուլտուն զանն իտիեօրումն ամմա, լաքին
եանըլտըն: Տիմէք իսթէեօրում քի, սէն պէնիւմ գուր-
տուղում տուղաղըն իշինէ պաշ աշաղը տիւշտիւն, շիմտի
անլաաւըն մը . . .:

—Տուղագ մը, —տէեու պաղըրաւր Մարի ագլը պա-
շընտան կիտէքէք:

—Էվլէթ, սէնին իշին հագըրլանմը պիր տուղագ տըր:
Իմտի, Մարի, պիւմիշ օլ քի, սէնին իշտիկին էճղա, ին-

սանը էօլտիւրմէզ, ֆագաթ պանըլաւր: Նասըլ քի, պիր
գաշ տագըրգանա գատար, սէնտէ վագաա տայիմա սաղ
վէ տայիմա ուեանըգ օլաճագ իսէնտէ, ճանըն վէ թէնին
հարէքէթսիլ օլաճագ, վէ հիշ պիր մուխալիֆէթէ իգ-
թիտար վէ միւրատըն պուլունամանաճագ տըր: Օլ վա-
գըթ սէն պէնիւմ իթաաթլը ճարիւեթլըրիմին սըրասընա
կէլէճէքսին: Էվլէթ, Մարի, պիւմիշ օլ քի, պիր գաշ
տագըրգանա գատար պէնիւմ ալէյհիմտէ օլան ատալլէ-
թինէ վէ զուրուրիեթիւնէ նիտպէթէն, պէնիւմ օլաճագ-
սըն, վէ պէն ճէպը իսթիմալինէ պիլէ մէճպուր օլմանա-
ճաղըմ: Շիմտի, անլաաւըն մը կէնճ գըղ, վէ պիր աղ
էվլէլ իթտիկին կիպի, եինէ օլ վահշի թէքէպալիւրիւնտէ
իսրար, վէ պէնի թահգիր իլլէեթէքմիսին:

Բրէնս Տօօրկալ պու սէօղլէրի եաւաշճա վէ սօվուգճա
սէյլլէտիկի սըրաստա, գօլլարընը խաշվարի սուրէթտէ կէօյ-
սինէ գօյմուշ, վէ պիր աղ էվլէլ իշար իթտիկիւմիլ զա-
լիմանէ թէպէսսիւմ, աղպընըն էթրաֆընտա միւշահատէ
գըլընմագտա իտի:

Պու աւա Մարի, կէրէք իշտիկի էճղանըն պէլլի պէլ-
լիսիլ սուրէթտէ հասըլ իթտիկի թէէսսիրտէն, վէ կէրէք
պուլունտուղու հալին աղիւմ տէհշէթինտէն տօլանը, ֆի.ք-
րինտէ հուսուլէ կէլէն թապիլի գօրգուտան միւթէէսսիր
օլարագ, Տօօրկալըն սէօղլէրի իւղէրինէ պիր էյեամ թէ-
րէտտիւտ իտիեօր կիպի կէօրիւնտիւ:

Փագաթ պիրտէն պիրէ քէնտույի թօքլաեարագ, պի-
շարէ գըղճըղազ, գարշսընտա պուլունան տէհշէթլի հա-
գըգէթի աշիքեար սուրէթտէ կէօրիւնտիւ: Վէ պինապէ-
րին քէմալի իղթիւրապ վէ մէյեուսիւնէթլէ, օլ տէրէճէ
ֆիղան ու ֆէրեան իլլէտի քի, պու սէտա սէրանըն հէր
թարաֆընտա տուեուլտուղտան պաշգա, իհթիմալ տըր
քի, տիշարընա տախի աքս իթտի:

Պատէհու պիշարէ ագլընը զայ իտէրէք, գաշմանա չա-
լըշտըղընտա, բրէնս Տօօրկալ, պու զարիպ վէ տէհշէթլի
մէնգարէնին վուգու պուլաճաղընը պիլլէքէք, մէղքիւր տի-
վանէճէ թէճրիւպէեք գարշը գօյմագ իւղրէ, եէրինտէն

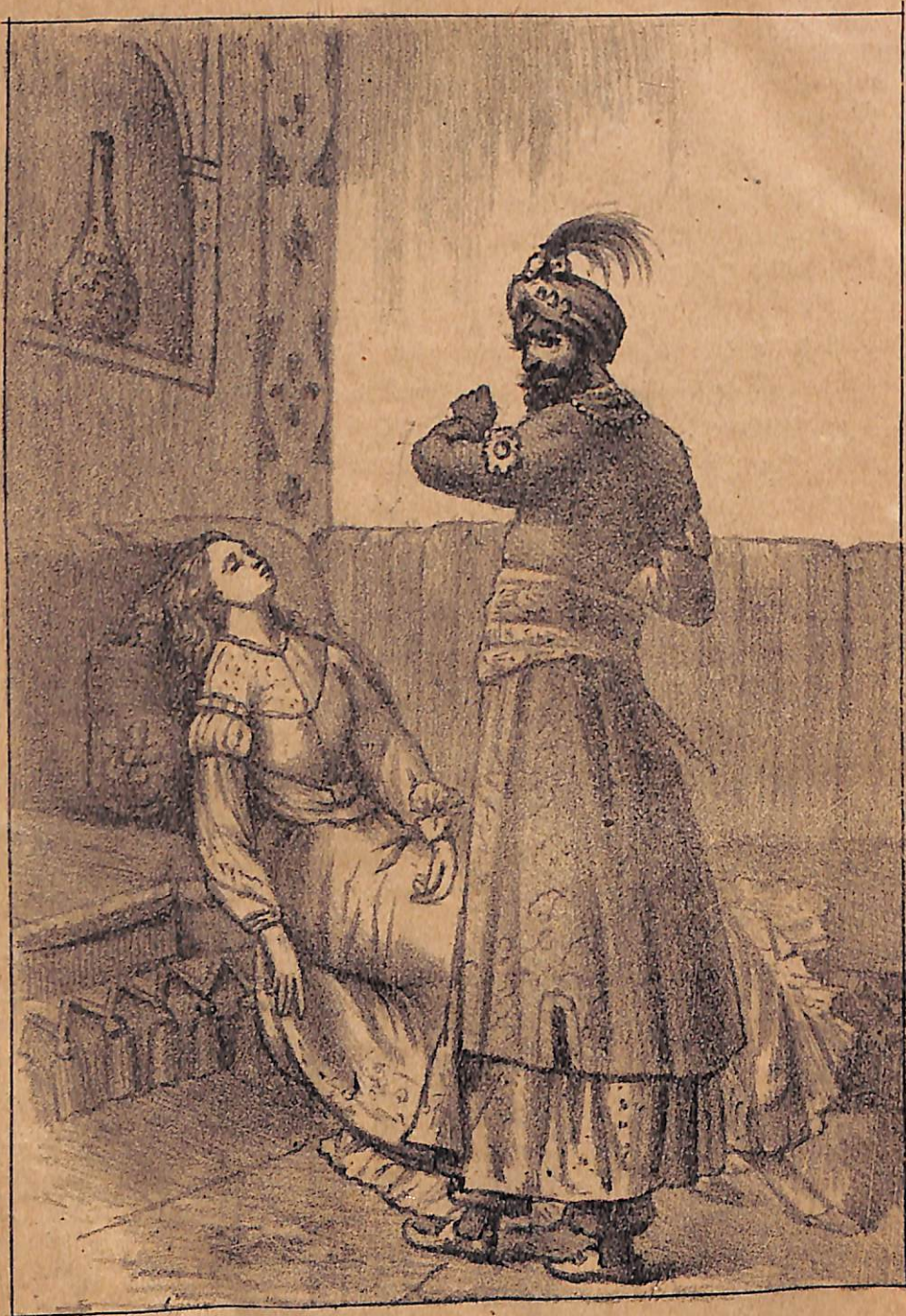
պիլէ գըմըլտանմատը , վէ մէղքիւր մէնղարէ գարչըսընտա
գահգահա իլէ կիւլմէնէ պաշլատը :

Էյ հիքեաեէմիղի օգուճագլըղա բաղպէթ պուեուրան
տօսթլար , շիւպհէսիղ սիղտէ , կէօրտիւկիւնիւղ ըիւեա-
լարտա , չօգ տէֆա պաղը տէհչէթլի մուխաթարաղար թա-
րաֆընտան իսթիլա իտիլմէքտէ օլտուղունուղու զանն իյ-
լէմիշսինիղ տիր :

Վէ էլպէթթէ էօյլէ պիր սըրատա , ֆիրար իթմէքլիք ,
սիզնէ , քէնտիւնիղի օ մուխաթարատան գուրթարմագլը-
ղըն պիլիճիք չարէսի օլտուղու զանն վէ գըեաս օլունմուշ ,
վէ լաքին պու չարէնին միւմքիւնսիւղ օլտուղունու պիր
աղ սօնրա անլատըղընըղտա , վիճուտիւնիղտէ , սաշլարը
պէեաղլատընը , վէ քէմիքլէրտէքի իլիկի տօնտուրուճու
պիր տիթրէմէ հիսս իթմիշսինիղ տիր քի , իշթէ անըն իւ-
զէրինէ , աեաղլարընըղը եէրտէն աեըրամաղ , վէ տիղլէ-
րինիղի պիր ատըմ պիլէ էօթէնէ աթամաղ պիր հալէ կէլ-
միշ , վէ նէֆէսինիղ տախի քէսիլիպ , գան թէր իչինէ
պաթմըշ օլտուղունուղ թագտիրտէ , ֆէվգէլատէ ճահտ-
լար իթմիշ , լաքին եինէ եէրինիղտէն պիլէ գըմըլտանմա-
մըշսընըղ տըր :

Իշթէ թըպգը պու հալէ , Մարի տախի տիւչար օլա-
րագ , պիչարէ գըղճըղաղ , ֆիրար իթմէք էմէլիլէ , պիր
գաշ ատըմ ալմըշ իքէն , տուրմանա մէճպուր օլտու , վէ
քէնտիսինէ էօյլէ կէլմէքտէ իտի քի , եէրլէր աեաղընըն
ալթընտան գաշըեօր , էթրաֆը ուշուրում քէսիլիեօր , վէ
պու ուշուրումա աթլամագ իսթէտիկի հալտէ , մուվաֆ-
ֆագ օլամանօր իտի :

Իշթէ պու հալտէ , Մարի , քէնտույի վուրուպ էօլտուր-
մէք իչին , կէօղիւ իլէ պիր սիլահ արպտը իսէ տէ , պու-
լամատը , Վագաա բըէնս Տօօրկալ Սահիպին պէլինտէ պիր
գամա բարլամագտա իտի իսէ տէ , արաղարընտա օլան
պէշ ալթը ատըմ մէսաֆէյի գաթթ իտէրէք , եանընա
կիտէպիլմէք , Մարինին ինտինտէ պահըր Օգիանօու կէչ-
մէքտէն զիեատէ կիւճ կէօրիւնտիւկիւնտէն , ծնա տախի
մուվաֆֆագ օլամատը :

Պունտան մաստա , պու հարեքեթ մեղպուրենին սօն ճահտը օլուպ , անտէն սօնրա պիշարե չիմէք թարաֆըն- տան վուրուլուլ պիր առէմ կիպի եերէ տիւշտիւ : Վէ թապիաթիլէ գօլլարը պիւա հարեքեթ , վիճուտի իւզէ- րինտէ գալլապ , քիրքիքլէրի տախի , շիտտէթլի կիւնէշ զէմանընտա օլտուղու կիպի , սըգ սըգ աշլըպ գաբանմա- եա պաշլատը :

Ջէվալը գըզըղազըն արթըգ գուվէյի պէտէնիեէ վէ ագլիեէսի տուրուպ , իւզէրինտէ եալընըղ պիր ազիմ քէ- տէր վէ տէհշէթ միւշահատէ օլունմագտա , վէ եիւրէկի չարըրպ , վէ կէօզլէրինտէն տախի ահէսթէ ահէսթէ եաշ ագըրեօր կիպի կէօրիւնէն սանէմլէրէ պէնզէմէքտէ իտի :

Պու վուգուլաթըն քեաֆֆէսի բէք ազ զէման զար- ֆընտա օլտու , վէ բրէնս Տօօրկալ Սահիպ , շիքեարընը էլտէ իթմէքլիկէ էմին օլան առէմլէր կիպի , պու սըրատա սապըրլըճա պէքլէմիլ իտի :

Անճագ միւմաիլէյհ , էնզանըն թէքմիլ թէէսսիրինին հուսուլէ կէլտիկինի կէօրիւնճէ , եիւզիւնտէ ֆէվգէլատէ պիր սէվինճ ալէամէթի միւշահատէ օլունտու , վէ Մարի- եի գուճագլաեըպ , սէտիբին իւզէրինէ կէօթիւրիւպ եա- թըրտը :

Կէնճ գըղ , պու էսնատէ աղզընտան պիր քէլիմէ պի- լէ չըգարամատըղը կիպի , հիշ պիր կէօնա հարեքեթտէ տախի պուլունամաեօր իտի , Մէղպուրենին բէնկի օլ տէ- րէճէ սօլմուշ իտի քի , քէնտիսինի պու հալտէ կէօրէն , էօլմիւլ տիւր զանն իտէր իտի իսէ տէ , կէօզլէրինին ա- չըգ օլմասը , վէ հալէա կէօզ եաշլարը ագմասը , հայեաթ- տա օլտուղունա տէլալէթ իթմէքտէ իտիլէր :

Բրէնս Տօօրկալ Սահիպ պիր գաշ առըմ կէրի չէքի- լիպ , տէհշէթլի պիր սուրէթտէ գուրպանը իւզէրինէ պա- գարագ :

—Եյ Մարի Պըրթէլ , -տէտի , արթըգ սէն պէնիմ օլ- տուն , վէ պունտան պէօյլէ նէ՝ մապուտար վէ նէ՝ տախի ինսանլար , սէնի պէնիմ գօլլարըմտան գուրթարամաեա- ճագ տըրլար :

Իշխէ թամ պու լազըրտըլարն սէօյլէնիլտիկի էսնա-
տէ, Մինտհանըն սազլանմըլ օլտուղու բէրտէ, շէտիտէն
գըմըլտանարադ պիր էր.քէ.ք սէտասը,

—Եալան սէօյլէնօրտուն, Տօօրկալ Սահիպ, գիրա, իշ-
թէ պէն անը գուրթարաճաղըմ, —տէնու Նիտա իլլէտի:

Վէ պու սէտանըն սահիպի օլան ճօրճ Մալգօն, պիր
էլինտէ աշըգ պիր գամա, վէ տիկէր էլինտէ թապանճա
օլտուղու հալտէ, հէման գուհուր իթմէսիլլէ, բրէնս Տօօր-
կալ Սահիպ շաշկըն պիր հալտէ արգասընա տէճնաիւ, վէ
պիր պազըլտա, մէրգուճու թանըրարադ, քէմալի հիտ-
տէթ իլէ,

—Ա . . . ճօրճ Մալգօն հա . . . —տէնու պաղըրտը:

—Էվլէթ, ճօրճ Մալգօն տըր եա, Նէ՞ զանն իթտին,
իշթէ շիքեարընը էլինտէն ալմաեա կէլտի:

—Եօգսա պանա պիր իքինճի շիքեա՞ր մը կէթիրտի,
—տէնու ճէվալ վիրտի բաժաճ իսթիհզա եօլույլա, —իմ-
տի, ճօրճ Մալգօն, պիլմիշ օլ քի, սէն պէնիմ սէրաեը-
մա կիրտիկին հալտէ, պէնիմ սէրաեըմ սէնին մէզարըն
օլաճադ տըր:

—Աճալիպ, էօյլէ՞ մի զանն իտիեօրտուն:

Պունուն իւզէրինէ Տօօրկալ Սահիպ ապա ճէվալ վիր-
մէեէրէ.ք, շամատանըղա տօղրու կիթտի, վէ չընկըրաղը
չալմադ իւզըէ, էլինի ուղաթմըլ իքէն, ճօրճ, զաթէն է-
լինտէ.քի թապանճաեը մէրգուճա նիշանլամըլ օլտուղուն-
տան,

—Քէնտինի սազըն, բրէնս Տօօրկալ, —տէտի, —չին-
քի էկէր պիր կէճնա շամաթա իտէրէ.ք, վէ առէմլէրինի
թօրլամադ իւզըէ, չընկըրաղը չալաճադ օլուր իսէն, է-
մին օլ քի, տահա պուրաեա քիմաէ կէլմէ.քսիզին սէն էօ-
լէճէ.քսին . . . :

Պու սէօլ իւզէրինէ, Տօօրկալ, չընկըրաղա ուղաթ-
մադտա օլտուղու էլինի չէ.քմէսիլլէ, ճօրճ, միւմաիլէյհէ
խիթապէն,

—Աֆէրին, իշթէ պէօյլէ օլմալը տըր, անլատը՞ն մը,
—տէտի:

—Նէ՞ տիմէ.ք իսթէնօրտուն, սէն պէնի էօլտիւրէճէ.ք-
միսին, —տէնու սիւալ իթտի Տօօրկալ, պիրադ սիւ.քիւթ-
տէն սօնրա:

—Սէնի էօլտիւրմէ.ք մի . . . —թէ.քրալատը ճօրճ, ու-
մուզլարընը սիւքինէրէ.ք, —լաքին առէմ էօլտիւրմէտիկի-
մի սէն տախի պիլիսին, վէ հաթթա սէօյլէտիկին պու
սէօլէ սէն տախի ինանմազըն: Պէն գաթիլիկի, բրէնս
ճէլա իլէ բրէնս Տօօրկալ Սահիպ կիպի ալապլարա թէր.ք
իտէրիմ . . . :

—Էօյլէ իսէ պուրաեա Նէ՞ իչին կէլտին:

—Մարի Պըրթէլի ալմադ իչին:

—Թէպիմ իթմէյիպ տէ գարչը տուրուր իսէմ, Նէ՞ եա-
բարսըն . . . :

—Օ հալտէ տուէլլօ իտէրիլ . . . զաթէն պէնտէ չօգտան
պէրի տիր, սէնին դանըն Նէ՞ բէնքտէ օլտուղունու պիլ-
մէ.ք իսթէր իտիմ . . . իքիմիզ տախի սիլաշլընը: Իմ-
տի, բրէնս Տօօրկալ Սահիպ, քէնտինիլի մուհաֆազա ի-
տինիլ . . . :

ճօրճ, պալէատէ.քի լազըրտըլարը սէօյլէտիկինտէ, է-
լինտէ օլան թապանճասընը գուշաղը արասընա սօգուպ,
գամաեը տախի սօլ էլինտէն սաղ էլինէ ալարադ, Տօօր-
կալ Սահիպին իւզէրինէ հիւճում իթտի, Տօօրկալ Սա-
հիպ տախի պու արա գամասընը պէլինտէն չըգարմըլ օ-
լուպ, խասմինէ պէ.քլէմէ.քտէ իտի:

Տուէլլօ չօգ սիւրմէտի իսէ տէ, տէհէթլի օլտու: Բա-
քիպլէր իքիսի տէ կէնճ, իքիսի տէ գուլիլէթլի, վէ իքի-
սի տէ այնի հիտաէթ վէ այնի առալէթլէ միւթթասըֆ
պուլունմադտա իտիլէր:

Ֆադաթ, Տօօրկալ Սահիպ, ճօրճա զալէպէ իտէմէեէ-
ճէլինի անլատըղընտան, հիլլէ թարիգինէ սիւլու.ք իթ-
մէ.քիկէ գարար վիրտի, վէ պինապէրին եալընըլ սաղ է-
մէլլէ, ճօրճուն հիւճումունու մէն իտէրէ.ք, պիր թազրիպ
մէրգուճուն պէլինտէ.քի թապանճաեը էլտէ իթտի, վէ
եիւզիւնէ տօղրու նիշան ալմասըլա, աթէլ իթմէսի պիր
օլտու:

Տօօրկալ Սահիպ հէր նէ դատար պու իշի սիւրաթլէ իճրա իթտի իսէ տէ , ճօրճ պու հարէքէթին ֆարգընա վարարագ , անինտէ պաշընր արգաեա կէօթիւրմիւշ օլտուղունտան , գուրշուն եալընը սաշլարը արասընտան կէշիպ տիվարա սաբլանտը :

Մէրգում կէնճ ինկիլիզ , իշպու գահպէլիկի կէօրմէսկյէ :

—Ահ , ալլագ , էօյլէ իսէ կէպէր , -տէյիպ իւզէրինէ հիւճում իթտի :

Վէ պու արա Տօօրկալ Սահիպ , աթտըղը պաթանճա քէնտույի ալտաթմազ զաննըյա , պիւա վազիֆէ պիր թաւաֆտա տուրմագտա օլտուղունտան , ճօրճ գամասընր թա կէօքսիւնիւն օրթասընտ սաբլատը :

Ագըպինտէ բաթահ Տօօրկալ , օլտուղու եէրտէ երղըտը , վէ սօն քէլամ օլարագ ,

—Պէն էօլէճէյիւմ . . . լաքին ինթիզամ ալարագ էօլէճէյիւմ . . . իմտի ճօրճ Մալգօն , սէնտէ զայպ օլտուն . . . -տէտի :

Ֆիլհագըգա Տօօրկալ Սահիպին էնտալթ իթմիշ օլտուղու թապանճա , սէրաեըն հէր թարաֆընտան իշիտիւմիշ օլտուղունտան , պիր չօգ աեագ շամաթասը վէ ինսան սէպէրի կէլմէկէ պաշլատը :

Վէ պատէհու պիր տագըգա սօնրա , բրէնսին խըտմէթքեարլարը պիւյիւք սօֆաեա տօլաճագ օլտուղլարընտան , պունլար , քէնտի էֆէնտիլէրինին ճէնազէսի եանընտա պիր էճնէպի կէօրտիւքլէրինտէ , թապիաթիյլէ աշը գաթիլ մագամընտա թէլէֆ իտէճէքլէր իտիլէր :

Իշթէ Տօօրկալ Սահիպին սօն սէօղլէրինին մանէասը տալի պունտան իպարէթ իտի :

Հէր նէ իսէ , միւմաիլէյհ Տօօրկալ Սահիպին սօն պիր տիթրէմէ իլէ , թէպիմի ըուհ իյլէմէսինտէն պիր աղ սօնրա , տէրունի սօֆաեա հէր թարաֆտան ագըմ ագըմ խըտմէթքեարլար կէլտի , ֆագաթ ճօրճ Մալգօն , պու իզտիհամըն գարշընտա պիւա ֆիւթուգ աեագտա տուրմագտա իտի :

Մէղքիւր իզտիհամը թէշքիլ իտէն խալգ , պաշընա Հինալիլէր կիպի պիր սարըգ սարմըշ , վէ կիրանպահա էլպիսէթէր կիլինմիշ օլան պիր էճնէպինին , գանլար իշինտէ պուլունան Տօօրկալ Սահիպին նաշը եանընտա վէ աեագ իւզէրինտէ տուրմագտա օլտուղունու կէօրիւնճէ , պիր տէհշէթլի ֆիլդան ու ֆէրեատ իյլէտիլէր , վէ պիրագ սօնրա օրթալըգտա պիր չօգ գամա ուճլարը ըշըլտամաեա պաշլատը :

ճօրճ Մալգօն իսէ , ապա թէլաշ պիլէ իթմէքսիդին , էվլէլինտէն տահա զիեատէ էօլիւ հէյէթի քէսպ իթմիշ , ֆագաթ կէօղլէրինին գաբատըլմասը ունուտուլմուշ զանն օլունան Մարիեի սօլ գօլունա ալարագ , իզտիհամա տօղրու եիւրիւտիւ , վէ սաղ էլինի ուղատըպ , բարմաղընտա բարլամագտա օլան Պօլհանինին եիւզիւկիւնիւ Հինալիլէրէ կէօթէրէք , եիւքսէք պիր սէտա իլէ , չէօյլէ սէօյլէտի :

—Եիւզիւկիւնիւ իւզէրիմտէ թաշըմագտա օլտուղում աղիլ Պօլհանի նամընտ օլարագ , քեաֆֆէնիդին էօնիւմտէ տիլ չէօքմէնիդի էմր իյլէրիւմ : Պէն սիդին էֆէնտինիլիւմ , վէ սուլթանըն էմրիլէ Տօօրկալ Սահիպի էօլտիւրտիւմ : Վէ եինէ անըն էմրիլէ , պու սէրաեը վէ պունտա մէվնուտ օլան քեաֆֆէյի զէնկինլիքլէրի սիլէ պաղըշլատըմ :

—Պօլհանինին եիւզիւկիւ . . . իլահէնին վէքիլի . . . ահ , հէրիմիլտէ էօնիւնտէ տիլ չէօքմիւմ . . . -տէտիլէր քեաֆֆէյի Հինալիլէր , քէմալ տէրէճէտէ տէհշէթ վէ թէլաշ իլէ :

Պու սէօղ իւզէրինէ , Ալլահապատ սէրաեը պաղչէսինտէ , ֆագիւր իլէ պրահմանլարըն վէ թուկլաբըն եէրէ գաւանտըլարը կիպի , պունլար տալի եէրէ գաւանմասըյա , ճօրճ տալի , Մարի գուճաղընտա օլտուղու հալտէ , սէրպէսթճէ տիշարը չըգտը , վէ սէրաեըն խարիճինտէ Գաղիլի պուլտու , մէրգում , հայլանլար իլէ պիրիքտէ պէքպիլի պուլտու , թագտիրտէ , ճօրճուն , գուճաղընտա լէմէքտէ օլտուղու թագտիրտէ , ճօրճուն , գուճաղընտա Մարի օլարագ կէլտիկինի կէօրիւնճէ , սէվինճինտէն քէն :

տիսին թուրմամանը, երբսէք պիր ֆիլան իլէ նիտա
կլէտի, վէ ճօրճ տախի,

— Էվլէթ, էսիրէր խէլաս օլտուլար, շիմտի տէ սըրա
ճէլլատլարըն տըր, — տէտի :

ՖԻԼԼԵՐ ԳԱՊՐԻՍԹԱՆԸ

Կիճէ զանէթ գարանլըդ օլուպ, վէ Գալինին երլարըր
տաղլարըն էն երբսէք թէքէսինտէ բարլամագտա, վէ
սըր ճօն Մալգօնուն թէլէֆ իտիլմիշ օլտուլու ֆիլէր գապ-
րիսթանընտա իսէ, ապլա ինսան էսէրի կէօրիլմէմէքտէ
իտի, Լաքին նակէհան գարանլըդ իշինտէ, հէման պէլ-
լիսիլ սուրէթտէ պիր ինսան կէօրիլէսի զուհուր իտիպ,
ֆիլէրին քէմիլլէրինէ տօգունմամագ իշին, քէմալ տէ-
րէճէտէ տագընարագ, Սիվա նամ բուլթուն էօնիւնէ գա-
տար կէլտի :

Պու կէօրիլէ, վէ եախօտ տահա տօղրուսու պու տտէմ,
պիր գաշ սանիլէ գատար օրատա տուրուպ, էթրաֆը
թէֆթիշ իտէրէք տինլէտիլքտէն, վէ մահէլլի մէգքիւրտէ
քիմնէ օլմանըպ, եալընըդ օլտուլունու անլատըգտան սօն-
րա, գուշաղը արասընտան գալ վէ չադմագ չըգարտը,
վէ պունունըպ պիր աթէշ բէյտա իտիպ, վէ անընլա տա-
խի պիր մէշալէ եագաը :

Վէ միւթէագըպէն շէտիտ պիր ըստըգ չալտըղընտան,
պունուն սէտասը ուղագլարա գատար աքս իտէրէք մահվ
օլտու :

Իշթէ մէգքիւր մէշալէյի եագան տտէմ, բրէնսէս ճէլ-
լանըն սատըգ խըտմէթքեարը Սօկօր իտի :

Մէրգուլ պու արա քէնտու քէնտուէ շէօյլէ սէօյ-
լէտի :

— Պու աթէշ, Ինկիլիլէր իշին պիր եըլտըլ կիպի կէօ-
րինիւր իսէ տէ, պիրատէրլէրիմիլ իշինտէ պիր իշարէթ
տիր, վէ պու իշարէթ, քէնտիլէրինին մուխաթարասըղճա

ֆիլէր գապրիսթանընա կիրէպիլէճէքլէրինի, վէ սուլթա-
նըմըղըն, քէնտիլէրին բէյալէրինի պուրատա պէքլէմէք-
տէ օլտուլունու կյմա իտէր :

Պու սըրատա ուղագտան աեագ չամաթալարը վէ ին-
սան սէտալարը իշիտիլմէքլէ, Սօկօր տինլէեէրէք :

— Հա, օնլար տըր, շիւպհէսիլ կէլիեօրլար, — տէտի,
վէ սիւրաթլէ գապրիսթանըն մէտիալի օլան տար մահէլլէ
տօղրու կիտէրէք, սըրա իլէ էօնիւնտէն կէլէնլէրէ բարօ-
լա վիրմէկէ պաշալտը :

Պունլար իսէ, մահէլլի մէգքիւրտէն կէլտիքճէ, Սիվա
նամ բուլթուն էօնիւնէ կէլմէքտէ, վէ անըն հուլուրուն-
տա սէճտէ գըլմագտա իտիլէր :

Թագրիպա պիր չարեէք սաաթ սօնրա, Պօլհանի մէգ-
հէպինին միւթէատսըպ թէվալիլէրինտէն պաշըճալարը,
էլլի ալթմըշ նէֆէր օլտուլարը հալտէ, մէգքիւր գապ-
րիսթանտա թօրլանտըլար :

Պունուն իւզէրինէ բրէնսէս ճէլլա, պաշ ըահիպէ թիւ-
պէ իլէ պիրլիքտէ վիրուտ իթալիլէր : Պու իքի գատըն-
լար, գապրիսթանըն մէտիալի օլան տար կէլիտտէն կէլ-
տիլլէրի սըրատա, բրէնսէս ճէլլա, բէֆիգէսինին գու-
լաղընտան :

— Թիւպէ, եօլ բէք ուղուն օլտու իսէ տէ, ֆագաթ
եագլաշտըգ, — տէտի :

— Սիվա վէ Պօլհանի սօնունա գատար պիլի հիմանէ
իտէճէք տիրլէր, — տէնու ճէվապ վիրտի ըահիպէ :

Բրէնսէս ճէլլա, բուլթուն նէրտիպանլարընտան եօգա-
լը չըգարագ :

— Մէշալէլէրինիլի եագընըլ, — տէնու էմը իլլէտի եիւք-
սէք սէտա իլէ :

Էմրի մէգքիւր տէրհալ իճրա օլունարագ, ֆիլէր գապ-
րիսթանընտա հիւքմ իտէն գարանլըգ, մէշալէլէրին շաֆգ-
լարըլա պատընլանտը :

Բրէնսէս ճէլլա պիր իշարէթ իլէ Սօկօրու եանընա չա-
ղըրարագ :

— Գապիլէլէրին թէմատարլարը, (եանի սամիլլէրի),

Թէքմիլէն պուրանա կէտիլէ՞ր մի, -տէտի:

—Կէտիլքէրի վագըթ սայտըմ, պիր քիչի էքսիք իտի, -տէեու ճէվապ վիրտի Սօկօր:

—Սճապա քի՞մ կէլմէմիշ:

—Պիլմէմ:

—Նա՞սըլ պիլմէզսին:

—Էֆէնտիմ, կէտիլքէրի վագըթ դարանլըզ օլտուղունտան, երւղլէրինի պիր էյիճէ կէօրմէտիմ, վէ եալընըզ բարօլանը սօրուպ, իսիմէրինի սիւալ իթմէկէ լիւղում կէօրմէտիմ:

Օլ սըրատա բրէնսէս ճէլլա, ֆագիր Սունիասինին քէնտուեէ տօղրու կէտիլկինի կէօրմէքլէ, միւմաիլէյհա տախի պիր դաշ ատըմ մէրդումա տօղրու իլէրլէյիպ, շէտիտէն,

—Նա՞սըլ, վէֆաթ իթտիլէր, տէյի՞լ մի, -տէեու սիւալ իթտի:

—Էվլէթ, էֆէնտիմ, իլահէմիղին միւրատ վէ արղուլէրի իճրա օլունտուլար, -տէտի Սունիասի:

Մէրդում Սունիասի պու եօլտա խտարէյի լիսան իթտիկինտէ, եալան սէօյլէմէեօր իտի, վէ եախօտ եալան սէօյլէմէեօր օլտուղունու զանն իտիեօր իտի:

Խաթըրլարտա տըր քի, մէրդում, ճօրճ Մալգօնու բէյլամպէրլէր թարաֆընտան վատ իտիլմիշ օլան կիղլի վէքիլ զանն իտէրէք, անտէն պաղը էմիրլէր ալմըշ իտի, իմտի, ճէլլա իսէ, իշին էսասընը պիլմէյիպ, վէ Սունիասինին ճէվապընը, քէնտիսինին արղուլարընա միւթապըզ կէօրտիլկիւնտէն, գալպինտէ զալիմանէ պիր սէվինճ հիսս իլէտի, վէ ըահիպէեէ խիթասպէն,

—Թիւպէ՛, -տէտի, -շու սաաթտա երւրէկիմոէ ուճ տէրէճէ մահղուղիյեթ վէ մէմուռնիյեթ հասըլ օլտու: Պու կիճէ պէնիմ իշին հէր կիճէտէն կիւզէլ տիր: Զիւնքի տիւշմէնլէրիմտէն ինթիգամ ալտըղմը պու կիճէ տույտում, վէ զալէպէ վագթընա տա եաղլաշընօրում: Պիր աղտան պէնիմ տիւշմէնլէրիմին էսէրի պիլէ մէյտանտա գալմանաճագ տըր, վէ պէն, բէտէրլէրիմտէն մէվրուս

Թախթա եաղընտա ճիւլուս իտէճէյիմ:

—Էվլէթ, -ճէվապ վիրտի թիւպէ, -էվլէթ, եարըն բրէնսէս ճէլլա հագրէթլէրի թէքմիլ Հինտիթանըն սուլթանը օլաճագ տըր: Եարըն թամէրլիտլէրին ինթիգամը ալընաճագ տըր:

—Ֆագաթ ըաթահ Տօօրկալ Սահիպ Նէ՞րէլէրտէ տիր, կէօրէմէեօրում, եօգսա նօգսան օլտուղու խապէր վիրիլէն ամիր աճապա օ՞ մու տուր, -տէեու սիւալ իթտի բըրէնսէս ճէլլա:

Պու սիւալ իւղէրինէ, պիր իքի սանիեէ գատար սիւքիւթ իւղրէ տուրուլտուգտան սօնրա, էհալինին իշինտէն պիր սէս,

—Բաթահ Տօօրկալ Սահիպ կէլմէեէճէք տիր, շիւնքի վէֆաթ իթտի, -տիմէսիլլէ, ճէլլա շաշըրարագ, վէ քէսիք պիր սէտա իլէ,

—Վէֆաթ մը իթտի... շիւպհէսիլզ գաթլ իտիլմիշ տիր, վէ պիրիսի ինթիգամ ալմըշ տըր, -տէյինճէ, եինէ մէզքիւր սէս, շէօյլէ տէտի,

—Խա՛եըր, հիշ պիր քիմնէ ինթիգամ ալմատը, իլլա իլահէնին վէքիլի, սէրանընն իշինտէ վէ խըտմէթքեարլարը արասընտա միւմաիլէյհի վուրտու, վէ միւմաիլէյհին գանը սօն տալիսընա գատար աղտը,

ճէլլա քէմալի տէհշէթլէ,

—Իլահէնին վէքիլի միւմաիլէյհի վուրտու մու տէտին, տիմէք Պօվհանիեէ հագարէթ իթմիշ օլմալը տըր քի, օ եօլտա էօլիւմէ միւթահագգ օլմուշ տուր: Իմտի, պուլունտան սօնրա, միւմաիլէյհին զիքրի լանէթ օլտու, -տէտի:

—Էֆէնտիմ, -տէեու իլավէ իթտի ֆագիր Սունիասի, -թամատարլար սուլթանըմըլըն էմիրլէրինէ միւնթագըր տըրլար:

—Արթըզ քէնտիլէրինի պէքլէթմէեէճէյիմ:

Ճէլլա պու սէօզլէրի սէօյլէյիպ, վէ բուլթուն պուլունտուղու մահէլլտէն ուղագլանարագ, էհալինին արասընա կիթտի, վէ խալզ թարաֆընտան քէմալի հիւրմէթ վէ իլ-

Թիֆաթ իլէ գապուլ օլունտուդտան սօնրա , պէրվէճհի
աթիւ նութգու իրատ իթաի ,

—Էյ Պօլճանի էվլատարը, վէ մուգաստէս թէչէպ-պիւսիւն պիրասէրլէրի, մապուտումսւզ պիզիւմ թասավ-վուրլարըմըզը թահսին իտիւօր: Նասըլ քի, մուգաստէս իպատէթիսանէտէ, Սիվանլն պիւյիւք էվլատընը, լահի-պէլէրէ վէ պրահմանլարա կէօսթ էրէրէք, թասավվուրլա-րըմըզը թահսին իթմէքտէ օլտուղունուն ինքեսար օլուն-մազ իսպաթընը տախի կէօսթէրմիշ տիր, իշթէ օլ զթ-պու կիճէ պիզիւմ իշիմիզտէ պուրունմադտա իսէտէ, քիմ-սէնին կէօղիւնէ կէօրիւնմէմէքտէ տիր, վէ լաքին եարըն պիզիւմ ուղլումսուգա ճէնկ իտէճէք տիր:

Պու աբալըդտա պէ,ն էլ էհալի իշինտէ պիր թագըմ՝
սէվինն զէ հեհեհան սէտալէրի իշիտիլիպ , միւթէտգըպէն
թէսկին օյունտու :

Վէ բրէնսէս ճէլա իսէ , շու վէճճ իլէ քէլամընա տէ-
վամ իլէտի ,

— Իմտի, նասըլ քի կէօրիս եօրսունուղ, միւտտէթի մէտիտէտէն պէրու պէքլէնիլմէքտէ օլան կիւն, նիհաեէթ զահիր օլաճագ, վէ ախզը ինթիգամ սաաթը չալընաճագ տըր: Չիւնքի շու ինկիլիղլէր, մէմլէքէթլէրինիզէ աեագ պասըպ, վէ սանճագլարընըն իւզէրինէ, «Հինտ շիրքէթի» քէլիմէլէրինի եազմագլըզա ճիւրաթ իթտիքլէրինաէն պէրի տիր, սիզին զէնկիւնլիքլէրինիզի զասպ, մէզհէպլինիզի բէզիլ, վէ մատուտլարընըզը թահգիր էյլէմիչէր տիր: Պու ինկիլիղլէրին Հինտ շիրքէթի, իպթիտա միւրայիճէ վէ ալտաալըճըլըզա մուամլէլէ իթտիկի հալտէ, մուախսարէն, պուճտան թագրիպա եիւղ սէնէ ագտէմ, շէհիրլէրէ հաքիմ օլմագ իւզրէ, գալէալար ինշասընա պաշլամըշ, վէ պու գալէալարը ինշա իթտիքտէն սօնրա, իսեանէ գալգմալարը իհթիմալտէն պուլունան շէհիրլէրիմիզի տախի զապթ էյլէմիշ տիր: Պատէհու պուղտայ թարլալարըմըզը, օվալարըմըզը, վէ տաղլարըմըզը տախի ալմըշ տըրլար: Վէ Դալկիլթաաան էմին օլմագ իչին, Պէնկալանեա միսարըք օլմուշ, վէ Պէնկալանըն թասարըուֆունու Թահա-

մին իյլէմէք իշին, Ուտտա իճրայի հիւրիւմէթ իթմէկէ
պաշլամը, վէ Տուպ, Հինտլիէրին մուգատտէս շէհրէ օւ
մաղլէ, անըն տախի միւթադիլ զալմասընը ճայիզ կէօր-
մէմիշ տիր: Ահ, մուզիր գանուն, ֆէնալըդ տան ֆէնալըդ
տօղուրուղու կիպի, ֆիւթուհաթման տա ֆիւթուհաթ
տօղուրուէօր: Իշթէ Հինտլաթման շիրքէթի տէ պէօյէ-
լիքլէ թէվսի իթտի, վէ հալէա տախի իթմէքտէ տիր,
վէ պունտան պէօյլէ տախի իտէճէք տիր: Իշթէ պու շիր-
քէթ պիզի մահվ վէ նապէտիտ իտիւօր: Վէ էկէր պիր
ազ տահա մէյտան վիրէճէք օլար իսէք, Հինտլաթման
պլիզիմ էլիմիզտէն պիւսպիւթիւն չրզըպ, Ինկիլթէրքանըն
օլաճադ տըր: Իմտի, շու հալին պիր ան էվլէլ տէֆի ճա-
րէսինի պուլմալընըլ . . . վէ պիզի մահվ վէ խարապ ի-
տէն գուլիէթի, տէֆ վէ իպթալ իթմէլիլիզ: Նա՞սըլ,
հաղըրմը՞սընըլ:

հաղորմը սընըլ :
— Էվլէթ , Էֆէհաւիմ , հաղորըլ , անճագ թարաֆը-
նըլտան վէրիլէճէք Էմրէ պէրլէեօրուլ , —տէաիլէր պիւ-
թիւն սէտալէր :

Թիւն սէտալէր :
Պատէհու բրէնտէս ճէլլա շու վէճճ իլէ իլալէյի մա-
դալ կըլտէ ,
Եւ իւրէն Էմիլ միւրէճէյիմ : Իմտի , պէնի տին-

Գալ կըլէտի ,
 — Լազըմ կելէն էմիր վիրէճէյիմ , Իմտի , պէնի տին-
 լէյին , շիմտի եարը կիճէ տիր , վէ շէֆֆադ զուհուր ի-
 տէր իթմէզ Գալթըւ ամ պաշլամալը տըր , ազան Գանլար-
 տան կէօլէր թէշըիւ օլունալը , վէ կէօլէր սէլէրէ վէ
 սէլէր տաիի նէհըլէրէ թահվիլ Գըլընմալը տըր ,
 Եւսէմ . . . հէր թարաֆտա Գանլար

— Եվ վե՛ր . . . Եվ վե՛ր . . . հե՛ր թա՛րաֆտա գանձա՛ր
ազմա՛լը տը՛ր, - պաղը՛րաղը՛ր Հինալի՛ւնը ֆե՛րգէ՛լատէ՛ հիւ-
տէ՛թլէ՛ :

Դէ բըննսէս ճէլլա, մէյտանը հարպտաքի պօրու կի-
 պի, եիւքսէք վէ ամիր պիր սէտա իյն, շէյլէ սէյլէտի,
 մազուտունուզ գօլը-

—Թո՛ւկլար վէ ֆանսիկարլար, մագուառնոնդ ֆօթու-
նուզա դուվլէթ վիրսին, դամալարընդ ճիւմէսինի թէ-
ւէֆ իթսին վէ բարալաւըն, գանըլարընդ քեաֆֆէսինի
պօղսուն, մէշալէլէրինիդ հէր թարաֆը զիեատար գըլսըն,
եըլանլար կիպի տիւշմէնլէրինիդ արասընտա սօգուլունուզ,
'58

վէ բարսլար կիպի սըչրանընըղ . . . Ֆէնայըգ մապուտու
օլան Սիվա սիզին եարտըմընըղ օլտուն : Բահիպէ շիմոի
սիլահլարընըղ իւղէրինէ տուա իտէճէք տիր :

Պու սէօղ իւղէրինէ , մէվճուտ պուլունան Հինտիլէր ,
գամա վէ գանըչլարընը եօգարը տօղրու գալտըրարագ ,
տիզ չէօքտիւլէր : Ժիւպէ տախի աղըր վէ եիւքսէք պիր
սէսլէ շու տուաեր իթտի :

—Էյ ինթիգամ վէ ատավէթ մապուտու վէ Պօվհանի-
նին պիրատէրի , վէ Գալինին բէտէրի Սիվա , սէնին սատըգ
էվլատլարըն սէնին մուալէնէթինի նիեաղ իտիեօրլար . իմ
տի պունլարա գուվվէթ վէ հիւնէր վէր քի , զալէպէ իթ-
սինլէր , իչթէ պէն սէնին նամընա օլարագ , անլէրին սի-
լահլարընը միւպարէք գըլլըեօրում :

Ժիւպէ , պու քէլամընտան սօնրա , էլինի տիզ չէօք-
միւշ օլան խաղըն իւղէրինէ ուղաաարագ , վէ ,

—Շա'նը արթսըն Սիվանըն , տիեէրէք աեաղ իւղէրի-
նէ գալգալ :

—Էյլէ իսէ , -տէվամ իթտի ճէլլա , -սըր ճօն Մալ-
գօնուն պուրատա էօլտիւկիւ կիպի , էն սօն ինկիլիզ տա-
խի սիզին թարաֆընըլտան էօլտիւրիւլէճէք , վէ իւշ կիւ-
նէ գատար Հինտիսթան գուրթարըլաճագ տըր :

Պու սըրատա , աբանսըղ Սիվա նամ բութուն սանէմի
եէրէ տիւշէրէք , տէրունինտէն , իքի էլլէրինտէ թապան-
ճա օլտուղու հալտէ , ճօրճ Մալգօն զուհուր իտիպ , զա-
եէք եիւքսէք պիր սէտա իլէ :

—Էվվէթ , Հինտիսթան սիզին կիպի հայտուտ վէ շա-
գըլարըն բէնչէլէրինաէն գուրթարըլաճագ տըր , -տէտի :

Իշպու մէմուլին զայրի հալ իւղէրինէ , մէվճուտ օլան
Հինտիլէր պիւսպիւթին շաչըրտըլար :

Բրէնսէս ճէլլա տախի շաչըրտըլ , բէբէլէեէրէք ,

—Օ , օ' սաղ հա' . . . -տէտի :

—ճօրճ Մալգօն տըր , վուրունուղ , էօլտիւրիւնիւղ ,
-տէեու պաղըրտը Սունիասի :

—Էվվէթ , էվվէթ , Պօվհանի նամընա վուրունուղ էօլ-
տիւրիւնիւղ , -տէեու իլալէ իթտի ճէլլա :

Պու էմր իւղէրինէ , օլ անէ տէկին միւշահատէ օլու-
նան թէհայիւր վէ գօրգու եէրինէ , մէզհէպճէ թէաս-
սիւպ , մէվճուտ օլան Հինտիլէրին Ֆիքրինի իսթիլա իյլէ-
եէրէք , պունլար տէրհալ , տէհէթի սէտալէր չըգար-
տըլար , վէ ճօրճա հիւճում իթմէք իւղրէ իքէն , նակեահ
Ֆիլլէր գապրիսթանընըն էթրաֆընտաքի գաեալար զանն
իտէրսին քի ճանլանտըլար , չէյլէ քի հէր պիր գաեա թա-
չը , իշիտիլմէմիշ պիր սուրէթտէ պիրէր ինկիլիզ ասքէրի
օլտուլար , պու ասքէրլէրին ճիւմլէսի , քէնտիլէրինի գա-
եա թաչլարը զանն իթտիլմէք իւղրէ , խասսէթէն գաեա
թաչը բէնկինտէ պօեանմըշ օլան էօրթիւլէրինի տէրհալ
իւղէրլէրինտէն չըգարտըլար , վէ Հինտիլէրին իւղէրինէ
հիւճում , վէ էթրաֆըրընը ապլօգա իտէրէք , սիլահլա-
րընը ալտըլար :

Այնի վագըթտա Էտվարտ Մալգօն , Անաթօլ Տիէօտօ-
նէ , լօրտ Սինկըլթըն , Գաղիլ վէ Սթօր տախի ճօրճուն
չըգմըշ օլտուղու գօվուգտան զուհուր իթտիլէր : Ասքէր
իսէ , վալիլէրինի կէօրիւնճէ ,

—Հո'ւրրա , հո'ւրրա , -տէեու պաղըրտըլար :

—Չօճո'ւգլար , -տէտի լօրտ Սինկըլթըն ասքէրէ , -պու
խայինլէրին ճիւմլէսինի պաղլանընըղ , վէ եալընըղ գարչը
տուրանլարը էօլտիւրիւնիւղ :

Վալինին պու էմրի իւղէրինէ , ասքէրլէր հէման հիւ-
ճում իլէ , սիլահլարընը ախղ , վէ էլ վէ աեաղլարընը
պաղլամագ իւղրէ իքէն , Սթօր տախի մահէլլի մէղքիւր-
տէ տուրմագտա օլան Սօկօրուն պօղաղընտան թութուպ ,

—Ահ խային , -տէտի , -ագըպէթ բէնչէմին ալթընա
տիւշտիւն եա , տօղրուտա շու սըրատա հիսս իյլէտիկիմ
սէվինճ , չէքտիկիմ պիւթիւն էզա վէ ճէֆալարա գարչը-
լըգ տըր : Շիմոի անլաեօրում քի , Հինտիսթանտա պաղը
իյիլիք տէ օլուր իմիշ :

Անաթօլ Տիէօտօնէ տախի , Սունիասինին պօղաղընտան
թութմուշ օլտուպ ,

—Հէր նէ գատար կէօղլէրիմ կէօրմէղ իսէ տէ , եինէ
սէնի սաղը վիրմէեէճէլիմ , -աիմէքտէ , վէ լօրտ Սինկըլ-

Թընա խիթապէն , շէօյէ իլապէ իթմէքտէ իտի ,

—Միւօրտ հաղրէթլէրի , դիեաֆէթինիդին կիճէսի , սի-
դին վաթանտաշլարընը օլան պաղը կէնճ վէ կիւղէլ գըղ-
լար իլէ դօնուշտուղումտա , պու խայինլէրէ դալէպէ իտէ-
պիլմէք իշին , կիւնիւն պիրինտէ մայմուն վէ եախօտ գա-
եա թաշը դըեաֆէթինէ կիրմէքլիկիմիդ լաղըմ կէլէճէ-
կինի պէեան իթմիշ իտիմ : Ֆաղաթ համտ օլտուն , պու
տէֆա մուվաֆֆադ օլտուդ , էօյլէ տէյիլ մի , միւօրտ
հաղրէթլէրի :

Իրէնսէս ճէլլա իսէ , խային խային էթրաֆընա պաղա-
րադ ,

—Ահ , մաղլուպ օլտում , լաքին հիշ տէյիլ իսէ , պուն-
լարըն դալիպ օլտուդլարընը կէօրմէյիմ , -տէտի , վէ պէ-
լինտէն պիր գամա չըգարարադ , քէնտույի թէլէֆ իթ-
մէք նիյեթթինտէ իքէն , Գաղիլ արգաւընտան էլլէրինի
թութուպ , վէ գամաեր եէտինտէն ալարադ ,

—Խա'երը , մատամ , խա'երը , -տէտի , -սէն օլ սու-
րէթլէ էօլմէեէճէքսին , իլլա հիւքիւմէթին հիւքմ ու ա-
տալէթի , սէնին հադգընտա թէմամէն իճրա օլունարադ
էօլէճէքսին , անլաւըն մը :

—Սօկօր , Սօկօր , պանա եէթիշ , պանա իմտաա էթ ,
-տէեու պաղըրաը ճէլլա :

Սօկօր պու սէսի իշիտիպ , Սթօբուն էլինին ալթընտան
գուրթուլմաեա չապալաւոր իսէ տէ , Սթօբ , թապանճա-
սընըն աղղընը մէրգուումուն դուլադ թօղունա տաեաեա-
րադ ,

—Սանա տիեօրում , ալչադ հէրիֆ , եէրինտէն գըմըլ-
տանմա , եօգսա ճանընը չըգարըրըմ հա' , -տէտի :

Սօկօր , իշ պօղուգ օլտուղունու անլաեարադ , եէրին-
տէն պիլէ գըմըլտանմաոր :

Պու էանատէ ճէլլա պիրտէն պիրէ տիթրէյիպ , եիւ-
դիւնտէ եէնի պիր հիտտէթ վէ ատալէթ էսէրի միւշա-
հատէ գըլընտը , Ջիւնքի միւմաիլէյհա , Մարի իլէ էվա-
նըն զուհուրա կէլտիքլէրինի կէօրմիւշ իտի : Իշթէ պու
հալտէ ճէլլա ,

—Պունլա'ր տախի պուրատա հա' , աճայիպ , լաքին
պունլարը քիմ գուրթարաը , -տէտի :

—Խրիսթիեանլարըն Ալլահը գուրթարաը , մատամ ,
էվլէթ անլէրին Ալլահը , սիդին բութլարընըլըն սիլահա-
րըլլա պիղղաթ բութլարընըլա գարշը ճէնկ իթտի , վէ
Պօվհանինին էօրթիւսիւ վէ եիւղիւկիւ սիդի քէօրլէտէ-
րէք , խրիսթիեանլարըն Ալլահընը ֆաթիհ գըլաը , -տէ-
եու ճէվապ վիրտի Գաղիլ :

—Իշթէ մատամ , -տէտի ճօրճ Մալգօն , -սիդին էսիր-
լէրինիլ շու էանատէ սաղ վէ սէրպէսթ տիրէր : Հայֆա
քի , եալընը պիրիսի , եանի բէտէրիմ ճօն Մալգօն հա-
եաթտա տէյիլ իսէ տէ , համտ օլտուն օ տախի պիւս-
պիլթիւն էօլմէմիշ տիր : Ջիւնքի պէն անըն միւրատընը
իճրա , վէ թէշէպպիւսիւնիւ իքմալ կյլէմիշ օլմամէ , բէ-
տէրիմին ինթիգամը ալընմըշ տիմէք տիր :

—Թէշէքքիւր իտէրիմ , գա'ընտաշըմ , թէշէքքիւր
իտէրիմ , -տէտի էտվարտ , ճօրճուն էլլէրինի թութուպ
սըղարադ :

Լօրա Սինկըլթըն աախի եիւքսէք սէտա իլէ , շու լա-
ֆըղլարը սէօյլէտի ,

—Սըր ճօրճ Մալգօն , իշթէ պէն տախի , հէր քէսին
գատրինի թագտիր կյլէեէն ինկիլթէրրա տէվլէթի նամը-
նա օլարադ , իլան վէ պէեան կյլէրիմ քի , սիդ բէք պիւ-
յիւք իշլէր իճրա իթտինիլ , վէ պէն սիդէ , քէնտինիլէ
լաեղգ պիր միւքեաֆաթ վատ իտէրիմ ,

—Միւօրտ հաղրէթլէրի , իշթէ պէնիմ միւքեաֆաթըմ
գարշըմտա տըր , աճապա պու միւքեաֆաթ , քեաֆֆէյի
միւքեաֆաթլարտան կիւղէլ վէ թաթլը տէյիլ մի տիր ,
-տէեու ճէվապ վիրտի ճօրճ , էլինի Մարիեէ տօղրու ու-
ղատարադ :

Իքի գըղգարնտաշլար ճօրճա սարըլարադ ,

—Սըր ճօրճ , Մալգօն , պիղտէ սանա տուա իտէճէ-
յիլ , -տէտի էվա :

—Սէնի ճան ու կէօնիւլտէն սէվէճէյիլ , -տէեու ի-
լապէ իթտի Մարի :

Ինչպստն ինկիլթէրրա , -տէտի Սթօր , շաբդասընը հա-
վանա աթարագ :

—Ինչպստն Թրանսա , -տէեու իլավէ իթտի Անաթօլ
Տիէօտօնէ :

—Շան ու շէրէֆի միւսարէք օլտուն ճէնապը Հագգըն
քի , պիզիմ ինթիգամըմըղը ալմանա թէնէզզիւ պուեուր-
տու , -տէտի ճօրճ , կէօղլէրինի գուպպէյի սէմալիեէ
տօղրու գալտըրարագ :

Խ Ի Թ Ա Մ

Р. У.

№ 8592